

C:\Users\Plazma\Desktop\A\Borovicka - Temer dokonala vrazda.pdb

PDB Name: Václav Pavel Borovička-Téměř do
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

V. P. BOROVIČKA
TÉMĚŘ DOKONALÁ VRAŽDA

Všechny případy jsou skutečné.
Právní předpisy některých států
však nedovolují uvádět jména pachatelů.
Proto jsou někdy nyhrazena smyšlenými.

Případ téměř dokonale vraždy

„Kdy jste viděl svoji ženu naposled, pane Wilsone?“ zeptal se vyšetřovatel losangeleské prokuratury Bill Burnett.
„Na letišti v Los Angeles, mezinárodním letišti. Bylo to 8. listopadu.“
„Před třemi měsíci? Osmého listopadu loňského roku?“
„Jistě.“
„A teprve teď hlásíte zmizení?“
„Čekal jsem, že se vrátí,“ řekl Bill Wilson.
Bylo mu asi třicet, byl oblečen jak z módního žurnálu, choval se sebejistě, o zmizení manželky hovořil bez pohoršení, bez vzrušení, bez zájmu. Na otázky vyšetřovatele odpovídal přesně a věcně, ale od začátku do konce neosobně.
„Kam letěla vaše žena?“ zeptal se Burnett.
„Do Montrealu.“
„Proč?“
„Měla tam schůzku.“
„Měla zpáteční letenku?“
„Samozřejmě.“
„Jste si jistý, že odletěla?“
„Stál jsem na terase restaurace, když nastupovala do letadla. Ještě jsme si zamávali a já jsem se díval na start.“
„Kdy se měla vrátit?“
„Za tři dni.“
„No jo, ale dneska už máme leden 1968. Můžete mi říct celé jméno?“
„Moje?“
„Ne, vaše mám. Vaší paní.“
„Norma Bellová-Cartyová-Wilsonová.“
„Bellová za svobodna?“
„Ano. A Cartyová z prvního manželství.“
„Co si vzala s sebou?“
„Myslíte zavazadla? Dohromady nic. Cestovní kabelu a kufřík s lejtřama. Řekla, že se možná při zpáteční cestě ještě zastaví v Texasu. Ale snad tam ani nechtěla zůstat přes noc.“
„Proč v Texasu?“
„Máme tam... Norma tam má nějaké naftové vrty. Pozemky s těžními věžemi, my jsme, moje manželka je velice bohatá...“
„Měla s sebou víc peněz?“
„Ne, pane Burnette. Nenosí u sebe hotové peníze, používá úvěrové kartičky. Nejvíc American Express.“
„A dostal jste nějaké účty k inkasu? Myslím po jejím odletu?“
„Jen za letenku do Montrealu. Od té doby nic.“
„Promiňte, že se vás na to ptám, ale neměli jste nějaké manželské problémy?“
„Nic zvláštního. Maličkosti. Rozhodně nic takového, aby se kvůli tomu nechtěla vrátit.“
„Proč vlastně letěla do Montrealu?“
„Měla tam schůzku s bankéři. Šlo o jakýsi úvěr. Chystala se na velkou investici. Chtěla postavit v Los Angeles nemocnici. Devins jí poradil setkání s nějakými Afričany, chtěli investovat asi milión dolarů. Myslím, že se s nimi měla

setkat v Montrealu.“

„Kdo je Devins?“

„Její finanční poradce. Obchoduje s pozemky, ale stará se o finanční záležitosti mé ženy už několik let.“

„Letěl s ní do Montrealu?“

„Ne, ale čekal tam na ni. Myslel si, že by jim případně mohli prodat i sanatorium.“

„Jaké sanatorium?“

„Norma je majitelkou ústavu Brentwood Convalescent Hospital. Myslím, že si vzala s sebou všechny kupní smlouvy.“

„Vypovodil jste ji na letiště a pak už jste o ní neslyšel?“

„Volala mi ještě druhý den z Montrealu, že došlo k nějakým komplikacím, ale není to prý nic vážného, jen snad bude muset kvůli tomu letět do Lisabonu.“

„Ale to jste mi neřekl! Takže letěla do Evropy? Sama?“

„Ne. S Devinsem. A ještě s jakýmsi Forgetem. Bob Forget se jmenuje. Norma si ho najala jako osobního strážce.!

„Proč, prosím vás? Bála se snad něčeho?“

„To ne. Ale říkala, že povezuou větší částku. A pak měla s sebou ty výpisy z pozemkových knih o vlastnictví pozemků a realit. Ale přesně vám to neřeknu, pane Burnette, já jsem se o její záležitosti nestaral. Lépe řečeno, málokdy mě zasvětila do svých plánů. Já těm věcem ani nerozumím.“

„Od té doby jste o ní neslyšel?“

„Ne.“

„Řekla vám, kam konkrétně poletí?“

„Ne. Akorát přišla pojistka, kterou si vyťukala na pojišťovacím automatu na letišti pro let do Madridu.“

„Co vám napsala?“

„Ani slovo. Jen strčila tu pojistnou smlouvu do obálky a hodila ji do schránky.“

„Na kterém letišti si dala vystavit pojistnou smlouvu?“

„Ani nevím. Nevěnoval jsem tomu pozornost a už jsem ji zahodil. Asi za tři dny poté mi totiž přišla pohlednice z Madridu. Má razítko 10. listopadu 1968, tak jsem věděl, že Norma je tam a pojistka už není k ničemu. Přečtěte si ji, všechno je prý v pořádku, nemohla celou noc usnout, v letadle také cestou nespala, možná že poletí do Malagy.“

Pak položil Bill Wilson na stůl ještě druhou pohlednici, s poštovním razítkem 14. listopadu, odeslanou z marockého Tangeru. Vyšetřovatel si přečetl krátký text: byla se podívat ve staré kasbě, chystá se do Lisabonu, ve Španělsku jí bylo moc špatně, ale už se z toho dostala.

„Takže čtrnáctého listopadu byla v Tangeru. Poznáváte rukopis své ženy, pane Wilsone?“

„Jistě.“

„Má paní Wilsonová příbuzné?“

„Má. Její bratr je tady dokonce se mnou. Sedí v čekárně. Také jim poslala pohlednice.“

„Neměla snad nějakého přítele? Nebo přítelkyni?“

„Toma Devins. Jedině snad Toma Devins. Znali se dobře, bývali spolu často. Přiznám se vám, taky mě to napadlo. Tak jsem se podíval do telefonního seznamu své ženy. Měla tam jeho číslo. Několik dní jsem ho vytácel marně. Vždycky se ozval jen hlas z pásky, abych nadiktoval svůj vzkaz, ale pak jednou zvedl telefon.“

„Poznal jste jeho hlas?“

„Byl to on. Zeptal jsem se ho, co je s Normou, a on mi odpověděl, co prý by s ní mělo být, hezky dlouho už ji neviděl. Divil se, že se ještě nevrátila. On prý je už dobrý týden zpět.“

„Kdy jste s ním mluvil?“

„Pamatuju si to přesně: ve středu 11. prosince.“

„No, ale něco vám přece řekl?“

„Že se rozloučili v Ženevě, že se Norma chystala do Švédska, do nějakých lázní, že prý se tam měla sejít s Tomem McSpaddenem.“

„Kdo je Tom McSpadden?“

„Její přítel. Stýkala se s ním, než jsme se vzali. Prostě ti dva spolu žili, když se rozvedla.“

„No ale, pane Wilsone, pak se nabízí jednoduché vysvětlení. Vaše žena se k němu zřejmě vrátila. Nebylo by to nic neobvyklého. Najednou si vzpomenu třeba na krásné zážitky v Acapulku a už je nikdo neudrží. Počkejte, ona se jistě vrátí. Tohle není případ pro státní prokuraturu. Oznamte zmizení městské policii.“

„To jsem udělal a poslali mě na FBI.“

„Sepsali to tam s váma?“

„Ne, jakýsi Gilber mě poslal sem.“

„To mu budu muset poděkovat.“

„Pak ale začněte s vyšetřováním, prosím. Norma je mrtvá. Nezmizela s nějakým milencem, jak si myslíte. Někdo ji zavraždil. Jsem o tom přesvědčen, pane Burnette. Tři měsíce nedala o sobě slyšet. A Devins mluví nesmysly. Zavolał jsem totiž McSpaddenovi a ten mi řekl, že vůbec nebyl v Evropě a ani neměl v úmyslu tam jet. Normu prý neviděl aspoň rok; a řekl taky, že ji moc dobře zná. Ani ve snu by jí nenapadlo letět v zimě do Švédska. Co by tam hledala? V prosinci by jela na Havaj nebo na Tahiti, ale ne do sněhu a mrazu. Vždyť je tam celé měsíce tma.“

„Dejte mi Devinsovu adresu a telefonní číslo. Podívám se na to. A pro jistotu taky adresy příbuzných vaší ženy a toho McSpaddena. Seznam úvěrových kartiček a... Měla u sebe něco cenného?“

„Devins mi řekl, že dostala v Evropě velkou částku v dolarech.“

„Měla nějaké cenné šperky?“

„Kožich z bílých norků a prsten s velkým smaragdem a dvěma brilianty. Jo, ještě perlový náhrdelník a zlaté hodinky

zdobené diamanty.“

„Nemáte náhodou u sebe její fotografii?“

Sáhl do náprsní kapsy, z pouzdra na šekovou knížku z krokodýlí kůže vytáhl fotografii a podal ji vyšetřovateli. Bill Burnett si ji prohlížel. Pak se zeptal:

„Jak stará je vaše paní?“

„Sedmapadesát.“

„Vypadá dobře. A vám je...?“

„Osmatřicet.“

„Kdy jste měli svatbu?“

„Sedmadvacátého května 1964.“

„Co vám řekl Devins, když jste mu telefonoval?“

„Že měli nějaké potíže s tou velkou částkou, že kvůli tomu museli do Španělska. Myslím, že povídal, že byli v Tangeru, Casablance a v Madridu. Řekl jsem mu, že si dělám starost, co je s Normou, a on mi slíbil, že se to pokusí zjistit. Asi za týden po našem rozhovoru jsem od něho dostal tenhle telegram.“

Chvilí hledal v aktovce, pak podal složený blanket Burnettovi:

Ve Švédsku je mnoho takových míst. Budu Normu hledat dál. Podám vám zprávu. Nemohl jsem se vás dovolat. Thomas Devins, 15752 Valerio Street, Van Nuys 91406.

Van Nuys je nová vilová čtvrť v kopcích nad Hollywoodem a Beverly Hills, leží dost vysoko, takže je tam o něco chladněji než ve věčně zapařeném Los Angeles. Má dokonce i vlastní letiště, aby dostatečně bohatí prominenti neměli daleko ke svým soukromým letadlům. Patřil Thomas Devins také mezi finanční elitu, že se nastěhoval do této čtvrti? Bill Burnett se později vydal po jeho stopě a zjistil, že ten muž v nejlepších letech vypadal stejně dobře jako jeho krémově bílý cadillak, v němž jezdil.

Zjevem byl trochu Redford, trochu Newman, ale rozhodně muž, za kterým by se otočila každá žena, kdyby se nestyděla. Opálený ze soukromé pláže v Palm Beach, ale také ze švýcarského zimního střediska Montana, oblečený do džínů šitých na míru v pařížském salónu na Champs Élysées. Na prsténkách obou rukou nosil platinové kroužky s podivným, snad indickým ornamentem. Měl perfektní chrup. Když bylo potřeba, bavil se ve společnosti na úrovni univerzitního profesora, když to bylo vhodné, postavil se za kormidlo jachty a udivoval své hosty profesionální dovedností. Nikdo se nedivil, že si ho Norma Wilsonová vybrala za finančního poradce. Zřejmě byl i v této funkci perfektní.

Manžel Normy Wilsonové Bill byl playboy. Hezký, elegantní, s psíma očima, které ženy tolik milují. Bylo zřejmé, že bohatá vdova vyhledávala o hodně mladší muže, než byl její manžel Roy. Našla si Wilsona, brzo však pochopila, že pro ni není tím pravým partnerem. Vydával se za spisovatele, ale ještě nezačal psát první knížku. Prodával automobily, ale to dělal v Los Angeles kdekdo. Také vyučoval tanci v Arthur Murray Dance Studio v hollywoodském hotelu Roasevelt.

Ted' seděl znovu proti vyšetřovateli Burnettovi a oznámil mu další důležitou okolnost: Norma Wilsonová přepsala 8. listopadu 1968 u newyorského notáře Maurice Oberwegera nemovitost Brentwood Convalescent Hospital na Thomase Devinse. Kopie záznamu přišla poštou.

„To znamená, že se při cestě do Evropy přece jen zastavila v New Yorku. V sobotu 9. listopadu letěla z Montrealu do Madridu,“ řekl Burnett. „Jistě měla v New Yorku dost času na podepsání smlouvy. Jakou hodnotu má ta nemovitost?“

„Několik milionů. Devins byl poslední, kdo Normu viděl.“

„Vy ho snad podezíráte, pane Wilsoně?“ zeptal se vyšetřovatel prokuratury.

„Nemám ho rád. Podle mého názoru je to hochštapler.“

Bill Burnett se vydal po jediné možné cestě. Musel se dozvědět co nejvíc o ztracené Normě Wilsonové, proto požádal její sourozence o rozhovor. Tom Bell, její bratr, Hilda Eachová a téměř sedmdesátiletá Grace Barnumová, její sestry, se sešli ve vile Grace Barnumové v Santa Monice. Přítomen byl ještě známý pianista Ben Ratner a jeho manželka Bernice a bůhvíproč přijela také jejich poněkud výstřední dcera Diana Rothová. Santa Monica leží na pobřeží a dnes ji zcela pohltilo rozrůstající se Los Angeles, ale stále ještě je to elegantní čtvrť, kde bydlí v honosných sídlech filmové hvězdy a boháči všeho druhu. Grace Barnumová zřejmě patřila mezi ně. Seděli v prostranné hale, Bill Burnett proti nim jako učitel.

„Máte tady tu pohlednici?“ zeptal se.

Hilda Eachová sáhla do kabelky a podala mu ji. Byla odeslána z Tangeru 14. listopadu. Text neobsahoval nic kromě běžného pozdravu a patričních zdvořilostních frází.

„Je to její písmo?“ zeptal se Burnett.

„Jistě.“

„Dostal ještě někdo z vás od ní zprávu?“

„Vůbec nic,“ řekla staříčká Grace Barnumová. „A to je divné. To je moc divné. Nenapsala ani k vánocům.“

„Taky neposlala ovocný koláč,“ řekla Bernice Ratnerová. „My si posíláme vždycky o vánocích ovocné koláče.“

„Jestli dovolíte, paní Ratnerová, jaký je vztah váš a vaší rodiny k Normě Wilsonové?“

„Naše rodina, já, manžel a děti jsou jejími, jak se říká, nejlepšími přáteli. Známe se takových pětadvacet let. Často se stýkáme, víme o sobě všechno. Norma byla Dianě kmotrou.“

„Jaký je váš vztah k jejímu manželovi Billu Wilsonovi?“

Bernice Ratnerová neodpověděla, ale Grace Barnumová začala ochotně vysvětlovat.

„Víte, pane Burnette, řeknu vám to docela otevřeně, nikdo z nás s tou svatbou nesouhlasil. Bill Wilson nepatří do naší rodiny. Ale na druhé straně jsme Normu chápali. Když jí v roce 1959 zemřel manžel Roy Carty, byla to pro ni obrovská

rána. A tak se pustila do obchodování. Zdědila po něm slušný majetek a najednou v sobě objevila talent. Prostě, dařilo se jí, na co sáhla. Získala sebevědomí a začala znovu žít.“

„Naši to odsuzovali,“ řekla Diana Rothová, „ale já jsem tetu chápala. Víte, odmalička jí říkám teto. Začala se stýkat s mladými muži. Ale proč ne? Chodila do nočních klubů. Ale proč by nechodila?“

Nastala debata o šancích stárnoucích žen, o panice zavíraných dveří, které propadají některé už po čtyřicítce, o tom, jak Norma strávila celé hodiny před zrcadlem a v kosmetických ústavech. Šaty si dávala šít v nejlepších salónech a nakonec na všechnu tu zrestaurovanou krásu přilákala Billa Wilsona. Byl mladý a hezký, dvořil se jí jako milovníci ze starších filmů, a to se jí líbilo. Byl něžný, hodný, pozorný.

„Před svatbou to s ním šlo,“ řekla Hilda Eachová, „ale pak se hrozně změnil.“

„V jakém smyslu?“

„Začal být hrubý,“ řekla Grace Barnumová.

„Řeknu to rovnou, je třeba, aby to pan Burnett věděl. Bil ji. Kopal. Fackoval ji, až jí tekla z nosu krev,“ doplnila informaci Hilda Eachová.

„Ano, pane Burnette,“ řekl Thomas Bell. „Viděl jsem, jaké měla modřiny. A předtím, než odlétala, měla opuchlý obličej. Styděla se za to.“

„Proto se sprátelila s Devinsem?“

„Také proto,“ řekl Thomas Bell. „Jenže podle mého názoru šlápla z bláta do louže.“

„Slyšel jste o její závěti, pane Burnette?“ zeptal se Ben Ratner.

„Ne.“

„To vám ale Wilson měl říct. Nám to pověděl hned. Když totiž mluvil telefonicky s Devinsem, ten mu prozradil, že během jejich cesty ho Norma požádala, aby sestavil novou závěť. Snad neměli při ruce psací stroj, tak ten dokument napsal Devins rukou a ona závěť podepsala. Muselo to být krátce předtím, než zmizela. Ale především v té závěti nic, ale vůbec nic neodkázala svému manželovi.“

„Máte pocit, že se mu chtěla pomstít za hrubé zacházení?“ zeptal se Burnett.

„Samozřejmě,“ řekl Tom Bell, „byla to jediná účinná možnost. Přepat ho nemohla.“

Bill Burnett byl policista jako z čítanky. Velký, silný, když bylo třeba tak nebezpečný. Při prvním setkání s ním si každý myslel, že si dělá ze života legraci. Ale on už měl bláznivé roky pitek a rvaček za sebou. Někdy v roce 1952 sloužil u námořní pěchoty v korejské válce, pro nekázeň si vysloužil víc pokárání než pochval, krátký čas pobyl jako strážný na americkém velvyslanectví v Addis Abebě, tam se oženil s Annou Elisabethou Fitzovou, dcerou tamějšího vedoucího Organizace pro pomoc rozvojovým zemím.

Krátce studoval na univerzitě v jižním Illinois, odvezl manželku se synem, který se mezitím narodil, k jejím rodičům v Pensylvánii a zapsal se na policejní akademii v Los Angeles County. Tam se mu dařilo, patřil k nejlepším. V soukromém životě měl však smůlu. Syn mu náhle zemřel, manželka Ann se s touto tragédií nedokázala vyrovnat. Přestali si rozumět. A žili každý jinde. Když dostudoval, nastoupil ihned jako vyšetřovatel. V roce 1967 ho přeložili do služebny státní prokuratury v Santa Monice. Tam potkal úřednici Holbrookovou, která se shodou okolností jmenovala také Ann Elisabeth, rozvedl se a v roce 1968 si ji vzal. Když se ho někdo zeptal, jaké je jeho nové manželství, odpovídal, že nemůže být lepší. Lze říci, že Bill Burnett byl v době, kdy převzal případ zmizení Normy Wilsonové, šťastný člověk.

George Cooper byl Burnettova pravá ruka. Bylo mu čtyřicet, hrál závodně tenis. Hned ráno Burnetta přivítal:

„Máš tady nějaké zprávy o té Wilsonové.“

„Od koho?“

„Z našeho konzulátu v Tangeru. Přiletěla z Algecirasu, ubytovala se v hotelu Rif, datum máš v té zprávě, za dva dni se vrátila do Španělska.“

„To je všechno?“

„Ne, šéfe. Táhle máš dálnopis.“

„Odkud?“

„Městská policie v Dorvalu.“

„Kde je Dorval?“

„Předměstí Montrealu. Policejní kapitán J. McDougall sděluje, že Wilsonová přijela do hotelu Hilton 8. listopadu v 18.20, nastěhovala se do pokoje číslo 361, chystala se odjet 10., ale opustila hotel už den předtím. Platila v hotovosti, volala do Los Angeles do svého vlastního bytu. Ve vedlejších pokoji bydleli Tom Devins a Robert Forget, kteří Wilsonovou očekávali. Ze svého pokoje telefonovali do Ottawy. Odjeli tam pak ve voze půjčovny Hertz.“

Mezitím pátrala po zmizelé také Kanadská jízdní policie a seržant Poulin zjistil, že Norma Wilsonová přiletěla 8. listopadu loňského roku linkou 620 Air Canada na montrealské letiště Mirabel, přespala v hotelu Hilton a druhého dne pokračovala do New Yorku. Devins nemá v trestním rejstříku záznam, Forget ano.

„Tak tady ho máme,“ řekl George Cooper. „Robert Jerry Forget, vysoký 177 centimetrů, 82 kilogramů, povoláním truhlář, kanadský občan. Cestovní pas mu byl vystaven a předán 8. listopadu v Ottawě.“

„Tak proto ti dva jeli vozem do Ottawy!“

„Proto tam také volali.“

„Byl trestán?“

„Jo. Ale nic moc to není,“ řekl Cooper. „V roce 1959 ilegálně překročil hranici do Spojených států. Postavili ho před soud a poslali šupem zpátky. Pak se oženil s Američankou a vrátil se do Států jako její manžel. Udává jako bydliště Vancouver, ale naši zjistili, že ve skutečnosti bydlí v Sedro Woolley ve státě Washington. Náhodou to tam znám. Pár dřevěných baráků a prázdninová osada nějaké církve.“

„To je všechno, Georgi?“ zeptal se Burnett.

„Jo, všechno. Leda že chceš slyšet přesný itinerář Normy Wilsonové. To ti mohu posloužit: číslo letenky 14301336860 Montreal-New York, Kennedyho letiště, linkou 768 odlet v 15.00 z Montrealu 9. listopadu, přilet na Kennedyho letiště v New Yorku 16.15, pokračovala linkou TWA 904 v 19.45 do Madridu, hotově zaplatila letenku jen na cestu tam.“

„Ale měla přece letenku Los Angeles-Montreal a zpět. Nepoužila ji?“

„Zatím ne.“

„A co ti dva? Forget a Devins?“

„Nejsou v seznamu cestujících.“

„To znamená, že s ní neletěli?“

„Asi letěli, protože se v Madridu objevili. Koupili si zřejmě letenky před odletem za hotové a udali jiná jména.“

„Proč by to dělali?“

„To je zatím ve hvězdách.“

Téhož odpoledne volal z New Yorku inspektor městské policie Paul Vitrano a sdělil Burnettovi výsledek šetření u notáře Oberwegera. Je to seriózní a bezúhonný pán, má kancelář na Kennedyho letišti, hned vedle lékárny. Ti tři, žena a dva muži, přišli k němu, aby s nimi sepsal protokol na převod nemovitosti, což ihned udělal a Wilsonová a jeden z mužů listinu řádně podepsali, takže nabyla právní platnosti. Expertíza grafologa Larryho Sloana potvrdila, že pohlednice, které dostali příbuzní, skutečně psala Norma Wilsonová. Zdálo se, že všechno je v nejlepším pořádku, nikde žádná stopa.

Samozřejmě že Bill Burnett přemýšlel, kdo z podezřelých by mohl mít motiv k vraždě bohaté starší dámy, ale v případě Normy Wilsonové bylo potenciálních pachatelů mnoho. Její manžel mohl po úmrtí své ženy dědit a ještě inkasovat pojistnou prémii. Devins se chtěl své zaměstnavatelky zbavit, aby získal část jejího majetku, to by si byl včas zařídil. Protože byla Norma současně i jeho milenkou, mohl mít na její smrti dvojnásobný zájem. Byla přece o tolik starší. On i její osobní strážce Forget mohli mít zásluku na značnou částku v hotovosti, kterou údajně měla s sebou. Pak tady byly ještě jiné cenné věci: kožich z bílých norků, drahý prsten, hodinky posázené brilianty. Po takové kořisti mohl jít kdokoliv další, vyšetřovatelům dosud neznámý. Lidé se kolikrát vraždí pro dvě stovky. William Burnett se musel ve svých úvahách zákonitě dostat k Tomu Devinsovi a požádal ho o spolupráci. Nejdřív mu vysvětlil, o čem jde, a pak mu hned položil otázku, které se nemohl vyhnout:

„Kdy jste viděl Normu Wilsonovou naposledy, pane Devinsi?“

„Bylo to v neděli 24. listopadu.“

„Kde?“

„V Ženevě.“

„Vy jste byli spolu ve Švýcarsku?“

„Jistě.“

„Co dělala ve Švýcarsku?“

„Jednou mi řekla, že se tam chce sejít se svým dávným přítelem Tomem McSpaddenem.“

„Kde se s ním měla sejít?“

„Myslím, že se to město jmenuje Rolle.“

„Kde bydlela v Ženevě?“

„V Intercontinentalu. Víte, pane Burnette, myslím, že mezi těma dvěma bylo něco... no, prostě bylo to asi víc než jen přátelství.“

„Kam měla namířeno pak?“

„Do Švédska.“

„Proč?“

„Říkala, že jede do lázní. Ale já jsem věděl, že se chystá na operaci obličeje. Lifting se tomu říká. Napínání kůže, aby zmizely vrásky. Každá si myslí, že tím někoho oklame. To by jí museli přišít novou kůži všude.“

„Měla u sebe paní Wilsonová více peněz v hotovosti?“

„Přesně 137 000 dolarů a nějaké drobné.“

„Proč s sebou vozila tolik peněz?“

„Dostala je za podíly na sanatoriu Brentwood Convalescent Hospital.“

„Slyšel jsem, že tato nemovitost má daleko větší cenu,“ řekl Burnett.

„Přes milión. Jenže ten převod byl kompenzační obchod. Ale to je příliš složité, abych vám to teď a tady vykládal.“

„Znáte Roberta Forgeta?“

„Samozřejmě. Cestovali jsme společně. Hlídal paní Wilsonovou. Jestli o něm něco chcete vědět, prozradím vám, že je to domovník jednoho z činžovních domů paní Wilsonové. Vzala ho s sebou jako ochranu.“

„Kolik za to měl dostat?“

„Čtyři tisíce dolarů a výlohy.“

„Byl ozbrojený?“

„Určitě.“

„Doprovázel ji ještě, když jste se v Ženevě s paní Wilsonovou rozešli?“

„Ne. Onemocněl a musel se vrátit do Států.“

„Kam jste jel s paní Wilsonovou, když Forget odletěl zpátky?“

„Pokračovali jsme vozem do Casablanky.“

„On se vracel domů z Tangeru?“

„Jak to víte? Paní Wilsonová si chtěla prohlédnout některá zajímavá města. Pak jsme letěli linkou Air Maroc do Curychu.“

„Ne do Lisabonu?“

„Do Curychu. Paní Wilsonová si chtěla udělat pár dní volno, a tak jsme jezdili vozem na výlety do hor. Pak jsem ji dovezl v Ženevě do hotelu Intercontinental.“

„Proč jste vlastně letěli do Curychu?“

„Chtěla uložit peníze na konto.“

„Udělal to?“

„Předpokládám. Vysadil jsem ji před budovou Schweizer Kreditanstalt. Když se vrátila, už ty peníze neměla.“

„Dostal jste od ní, pane Devinsi, plnou moc?“

„Jistě. Ale to se týká daňových záležitostí.“

„Chtěl byste mi říct něco o sobě, pane Devinsi?“

„Takže výsledek?“

„Jsem zvědavý. Je to moje povolání. Nemusíte vypovídat, nechcete-li.“

„Proč ne. Narodil jsem se 20. července 1940 v Arkansasu. Fordyce byla a dodnes je zatracená díra. Mám pět sourozenců. Rodiče chlastali. Oba. Pak jsme se v roce 1947 přestěhovali do severní Kalifornie a pár let poté sem. Já jsem šel do koleje. Poslali mě tam, aby měli pokoj. No, a potom jsem dělal, co se dalo. Měl jsem nějaký čas parkoviště u Frascati na Sunset Stripu, pak jsem začal obchodovat s pozemky. A to je všechno.“

„Kde bych našel toho Forgeta?“ zeptal se Bill Burnett.

„Bydlí někde ve Washingtonu. Teda ve státě Washington. Ale kde je teď, to nevím.“

„Co si myslíte o Billu Wilsonovi?“

„Asi to co vy. Ne?“

„Já si zatím nemyslím nic.“

„Tak já vám něco prozradím. Je to šmejdl. Podtrhává. Řekla mi to Norma. Před svatbou měl řeči jak máku, pak z něj prý vylezlo, že nemá ani vindru. Říká o sobě, že je spisovatel, ale jakživ mu nikdo nic nevydal.“

Wilsonovi bydleli v západní části Los Angeles ve čtvrti Westwood Village. Dům v Levering Street byl dvoupatrový, patřil k němu bazén, stál v pečlivě udržované tropické zahradě, kde pořád něco kvetlo. Sídlo s mnoha místnostmi bylo nákladně zařízené, jak se na bohatou rodinu sluší a patří. Mnoho ložnic a právě tolik koupelen. Do zahrady situovaná terasa, obytná hala velká jak hangár, se stěnou z tmavého skla. Krémový nábytek, hedvábné potahy, čínské vázy z doby dynastie Mingů. Jinak neosobní obydlí. Kdyby nevisely všude fotografie příbuzných, mohl tady bydlet kdokoliv. Wilham Wilson, zvaný Bill, se choval sebevědomě, jak se na domácího pána takové rezidence patří.

„Byl bych rád, pane Wilson, kdybyste mi mohl ukázat, co vaše paní nechala v bytě. Mám na mysli toalety, šperky, osobní věci.“

„Rád vám všechno ukážu, ale k čemu to potřebujete?“

„Abychom věděli, jestli se chystala na delší cestu. Krátce řečeno, jestli si to zmizení nepřipravovala.“

Určitě ne. Nechala tady všechno. Vzala si jen pár věcí na cestu.“

Skříně, zásuvky a stovka šatů a tucty garnitur spodního prádla. Kabelky z hadí a krokodýlí kůže, několik skříní plných bot. Indická klenotnice s perlovými náhrdelníky, diamantovými brožemi, snad padesát prstenů. Na první pohled bylo zřejmé, že se pohřešovaná neodstěhovala, že neplánovala útěk, že nezmizela z vlastní vůle. Kdyby nic jiného, určitě by si vzala s sebou aspoň kufřík se šperky.

Mohl byste mi říct, pane Wilson, na kolik odhadujete majetek vaší paní? Anebo jestli to víte přesně...?“

„Nevím. Ale pověřil jsem advokátní kancelář, aby mi to zjistili.“

„Smím se zeptat proč?,“

„Je už hezky dlouho nezvěstná. Lze předpokládat, že se jí něco stalo. Nebo si myslíte něco jiného?“

„Kdo je vykonavatelem poslední vůle vaší paní?“

„Pokud vím tak já,“ řekl William Wilson rozhodně.

„A kdo je dědicem?“

„Samozřejmě že já.“

„Kdy napsala poslední vůli?“

„Někdy v květnu loňského roku.“

„Nějaké změny nebo dodatky?“

„O žádných nevím.“

Když se Bill Burnett vrátil do kanceláře, měl na stole hlášení náčelníka policejní stanice v Sedro Woolley. Asi šestitisícové město leželo až na severu, jen pár desítek kilometrů od kanadské hranice, široko daleko obklopené lesy. Nezajímavé hnízdo, kde lišky dávají dobrou noc. Zpráva policejního šéfa však byla zajímavá.

Robert Jerry Forget, muž, bílý, 177 centimetrů, 82 kilogramy, vlasy hnědé, oči modré, datum narození 20. července 1938 ve Flintu ve státu Michigan (tedy ne v Montrealu, jak tvrdila kanadská policie). Řidičské oprávnění vydané ve státu Washington, číslo H 751 092. Adresa: 1612 Eight Street, Sedro Woolley, Washington. Telefon: (206) 855-2762. Na této adrese bydlí se svou druhou ženou od prosince 1968. Manželka je povoláním striptérka z Los Angeles. Od 22. prosince 1967 vlastní Forget čtyři revolvery kalibru 22 a další samopalné zbraně. Prošetřili jsme jejich čísla, žádná z nich nebyla použita při trestném činu. Když se Forget nedávno vrátil do Sedro Woolley, koupil si malý nákladní vůz značky Dodge a motocykl, požádal i o stavební povolení pro rodinný dům. V místním trestním rejstříku nemá žádný záznam.

Téhož dne doručili Burnettovi zprávu centrální evidence Federálního úřadu pro vyšetřování z Washingtonu D. C. Byla velmi pozoruhodná:

Thomas Devins, registrační číslo FBI 142921 D/CII 1-480-199. Skutečné jméno Thomas Edward Utter junior, známý také jako Thomas Duran. Muž. Bílý, 173 cm vysoký, oči hnědé, vlasy hnědé. Narozen 20. července 1940 ve Fordyce,

Arkansas. Obchodník s realitami a pozemky s licencí pro státy Kalifornie a Washington. Otec: Thomas Edward Utter, matka: Mamie Elisabeth Fordová. Trestán pro vloupání, odsouzen jako mladistvý, dále krádež automobilu, neoprávněné držení zbraní, několik dopravních přestupků.

Bill Burnett zajel do městského archivu, kde byly uloženy pozemkové knihy a dokumenty týkající se převodu vlastnického práva na pozemky a nemovitosti, a zjistil pozoruhodné i podezřelé okolnosti. Normě Wilsonové patřily mimo jiných dvě nemovitosti: sanatorium Brentwood Convalescent Hospital na bulváru San Vicente 11616 a kancelářská budova na bulváru North La Cienega 1017. Tato budova byla už rok před zmizením Normy Wilsonové převedena na Thomase Devinse. Úřední listina o převodu byla datována 13. prosince 1967. Z dalšího zápisu však vyplývalo, že Devins už 4. března 1968 tuto nemovitost prodal Josephu Zukinovi z Malibu, přičemž došlo k výměně nemovitostí, kancelářská budova byla vyměněna za dům a dvě stavební parcely v Malibu.

Také sanatorium Normy Wilsonové Brentwood Convalescent Hospital bylo úředně převedeno do vlastnictví Thomase Devinse. Zápis v pozemkové knize měl datum 12. prosince 1968, byl tedy proveden přibližně dva týdny poté, co se Devins naposledy sešel s Normou Wilsonovou. Převod byl doložen notářsky ověřenou listinou, orazítkovanou a podepsanou Mauricem Oberwegerem 9. listopadu 1968 v New Yorku, jejíž kopii předložil Bill Wilson Burnettovi. To však ještě zdaleka nebylo všechno. Devins převedl, a tedy samozřejmě také prodal, sanatorium lékaři Samuelovi V. Abrahamovi, který měl dosud nemovitost v nájmu. Tato transakce byla úředně provedena už 17. prosince 1968, tedy pouhých pět dní poté, co Devins od Wilsonové získal vlastnické právo. Část prodejní ceny byla pokryta dlužním úpisem na 137 000 dolarů ve prospěch Sandry Lynneové Bellové. Ta však cenný papír a tím také vlastnické právo, anebo aspoň jeho část, postoupila ještě téhož dne muži, který se jmenoval Okuma Aikba. Místo adresy bylo v dokladech uvedeno jen číslo poštovní schránky na poštovním úřadě v Beverly Hills. Ve spisu byl uložen důležitý dokument. Nový majitel Aikba pověřil Thomase Devinse spravováním budovy a právem volné dispozice touto nemovitostí. Plnou moc z 13. prosince 1968 ověřila notářka Rochelle Risheová a potvrdila také Devinsovo dispoziční právo.

Z dalších zápisů vyplývalo: Joseph Zukin převedl 4. března 1968, tedy stejného dne, kdy Devins převedl kancelářskou budovu na Zukina, nemovitost Jamesovi M. Mearsovi a ten zase 9. března 1968 Mamie Elisabeth Utterové, tedy Devinsové matce. Ta objekt 18. října 1968 prodala Loisi B. Glantzovi a tento muž se stal jeho majitelem. Nezůstal jím však dlouho, už v lednu příštího roku, přesně ve středu 8. ledna 1969, převedl Lois B. Glantz nemovitost na Thomase Devinse a jeho manželku Adellu. Ta se však o dva dny později vzdala svého podílu ve prospěch svého manžela Thomase.

Bill Burnett pochopil, že se ocitl na půdě složitých finančních transakcí s nemovitostmi, při nichž šlo o hodně peněz a neprůhledné houšti právnických triků, při nichž nebylo vždy jasné, kdo koho zastupoval, kdo pro koho kupoval a za koho prodával, či peníze vlastně byly ve hře. Mezi aktéry vystupujícími pod jmény Okuma Aikba, Lois Glantz, Lawrence Kates, Rochelle Risheová, Joseph Zukin a Mamie Elisabeth Utterová stál dirigent Thomas Devins. Jeho otec byl Thomas Edward Utter, matka Mamie Elisabeth Fordová, provdaná Utterová. Všechny tyto okolnosti potvrdila Burnettovi identifikační ústředna FBI ve Washingtonu D. C. Jenže ani jeden z těchto překvapivých a podezřelých údajů nevedl zatím ke stopě po zmizelé Normě Wilsonové.

Tom McSpadden byl bývalý přítel Normy Wilsonové, řekněme rovnou, že nikoliv platonický. Když se ho Burnett zeptal, kdy viděl svou někdejší milenkou naposledy, chvíli přemýšlel a pak rozpačitě řekl:

„Je to už hezkých pár let.“

„V poslední době jste se nestýkali?“

„Ne.“

„Ani jste spolu nehovořili? Třeba telefonicky?“

„Na vánoce jsme si posílali přání. Já a moje žena a Wilsonovi.“

„Mohl byste mi říct, jaký je váš vztah k Normě Wilsonové?“

„Přátelský.“

„Nic víc?“

„Nevím, co máte na mysli.“

„Jaké je vaše povolání?“

„Pracuji v bance. Valley National Bank tady ve Phoenixu. V mezinárodním oddělení.“

„Máte styky s Evropou?“

„Spíš s Mexikem a jihoamerickými zeměmi.“

„Nebyl jste v posledních měsících v Evropě, ve Švédsku nebo ve Švýcarsku?“

„Co bych tam dělal?“

„Znáte nějakého Toma Devinse?“

„Je to obchodní poradce paní Wilsonové.“

A víte, co o vás řekl? Že jste se měl v listopadu minulého roku sejít s Normou Wilsonovou ve Švýcarsku.“

Nesmysl. Nevím proč. Mimochodem, tehdy jsem byl ve Venezuele.“

„Šel k psacímu stolu, otevřel zásuvku, položil na stůl pas, nalistoval příslušnou stránku a položil ukazovák na razítko.“

„Nedávno jsme se vrátili z Caracasu. Tady to máte černé na bílém.“

Zase nic. A téhož dne večer našel Burnett na stole zprávu FBI. Technici analyzovali obě pohlednice, které poslala Norma Wilsonová svému manželu Billovi z Barcelony a Tangeru, a potvrdili, že podle rozboru písma a poštovních razítek byla pohřešovaná ještě 15. listopadu 1968 naživu a zdržovala se v Tangeru.

Kanceláře advokátů Katese a Rosena byly v nové výškové budově na bulváru Wilshire 9465. Notářka obou pánů se jmenovala Rochelle Risheová. Když jí vyšetřovatel Burnett ukázal kopii plné moci, kterou vystavil Okuma Aikba

Thomasi Devinsovi, bez váhání prohlásila:

„Jistě, pane Burnette, je to naše razítko a můj podpis.“

„Znáte pana Devins, slečno?“ zeptal se detektiv.

„Samozřejmě. Naše firma zastupuje jeho zájmy.“

„Jak prokázal ten Aikba svoji totožnost? Řidičským průkazem nebo cestovním pasem?“

„Pan Aikba u nás vůbec nebyl,“ řekla notářka Rischeová.

„Jak tomu mám rozumět? Vy jste ho vůbec neviděla?“

„Ne, pane.“

„Jak jste mu tedy mohla ověřit plnou moc?“

„Pan Devins ji přinesl a požádal mě o to.“

Burnett hovořil další půlhodinu s advokátem Katesem, dozvěděl se, že převody nemovitostí, postoupení objektů jiným osobám jsou, anebo přinejmenším mohou být zastřeny mnoha legálními způsoby. Jednáním bývají pověřeni prostředníci a skutečný majitel zůstane často v pozadí transakce. Advokátní kancelář sepiše a ověří smlouvy či převodní protokoly, dostane svou provizi a o víc se nestará. Thomas Devins je dobrý klient, spolehlivý a velmi agilní. Převody nemovitostí mezi příbuznými jsou běžné, nešlo o nic neobvyklého.

Burnett poděkoval, odporoučel se a odcházel sice chytřejší, o zmizelé Normě Wilsonové se však nedozvěděl zase nic. Až v kanceláři ho čekalo překvapení. Zavolał Devins.

„Měl jsem na záznamu pro nepřítomné vaše vzkazy,“ řekl.

„Volal jsem vás.“

„Ale já vás zřejmě zklam. Nevím nic nového, pane Burnette. Starám se o své obchody s realitami.“

„Myslel jsem, že byste nám mohl pomoci. Znal jste ji přece, jste jedním z posledních, který ji viděl.“

„Všechno jsem vám řekl, pan Burnette. Snad ještě jen maličkost. Měl byste se podívat blíž na jejího manžela.“

„Na Billa Wilsona?“ zeptal se Burnett.

„Jo, a vezměte si na něj lupu. Byl jsem před několika dny při tom, když notář projednával závěť Normy Wilsonové. Podle mého názoru přiznal Bill Wilson hodnotu majetku své ženy sotva z desetiny. Ten chlap je podvodník, chce na tom trhnout co nejvíc. A přitom jde hlavou proti zdi. V konsignaci pozůstalosti například vůbec neuvedl balík akcií Kareston Oil Company a Sawyer Petroleum.“

„Řekl jste to notáři?“

„Nejsem práškač. Říkám to vám.“

„Jak proběhlo to řízení?“

„Odešel jsem hned po prvním poločase, ale Bill Wilson se stal správcem majetku, podtrhává jeden!“

„Nemáte o něm zrovna nejlepší mínění,“ řekl Burnett.

„Mám k tomu důvody. Je to podrazník bez peněz a s pořádnými dluhy. Proto se oženil s ženskou, která by mohla být jeho matkou. Jenže ona si myslela, že si bere chlapa. Víte, jak to myslím. Ale podle toho, co jsem od ní slyšel, má Wilson sexuální problémy. Byl jste někdy v tom jeho pokoji, v němž údajně píše? Na všech stěnách visí nahotinky. Je jako puberták! A Norma, paní Wilsonová, mi řekla, že za něho musela po svatbě zaplatit dvanáct tisíc daňových nedoplatků.“

„Víte něco o jejím bankovním účtu ve Švýcarech?“

„Jednou se mi svěřila, že Bill Wilson byl nějaký čas na jakémisi semináři, ale musel odtamtud pryč, zjistili totiž, že má homosexuální sklony. Chtěla se s ním rozvést, proto si ve Švýcarech založila konto. Bezhlavě prodávala, co mohla, a ukládala peníze do švýcarské banky, aby se s ním nemusela při rozvodu o všechno dělit.“

„Vyzná se v jejích obchodech?“

„Bill Wilson? Ten pitomec neměl nikdy o ničem ani ponětí. Vůbec s ním o obchodech nemluvil.“

„Byli jste spolu v Evropě, měla s sebou větší hotovost?“

„Jasně. Já sám jsem jí předal 137 000 dolarů získaných z prodeje objektu Brentwood Convalescent Hospital.“

„Jezdil s vámi po Evropě Bob Forget?“

„Jezdil.“

„Proč?“

„Jako tlumočník a osobní strážce. Hlídal ji a ty peníze.“

„Proč je s sebou tahala v hotovosti?“

„To vám nepovím,“ řekl Tom Devins. „Snad nechtěla, aby se ta částka objevila na bankovní převodce.“

„Jak proběhla ta vaše dlouhá cesta?“

„Po telefonu, Burnette? To je dlouhé povídání. Ale řeknu vám to aspoň stručně. Nejdřív jsme letěli do New Yorku a dali si ověřit papíry o převodu, pak jsme pokračovali do Madridu, Norma tam navštívila nějaké příbuzné...“

„Jak se jmenují?“

„Nemám ponětí. Neptal jsem se na to. Pak jsme jeli do Malagy, tam měla schůzku s přítelkyní. Na pár dní jsme byli v Tangeru, Bob Forget tam onemocněl.“

„Co se mu stalo?“

„Nevím. Snad infekce. Šel k doktorovi a ten ho poslal domů.“

„Do Států?“

„Jo. Letěl nejbližším Panamem. A my jsme pokračovali do Curychu.“

„Co jste dělali v Tangeru?“

„Dohromady nic. Prohlídli jsme si kasbu a pár zajímavostí.“

„A v Curychu?“

„Šla do banky a uložila ty peníze.“

„Jak se jmenuje ta banka?“

„Vždyť jsem vám to už řekl. Schweizer Kreditanstalt. Pak jsme si pronajali auto a jeli do Ženevy. Ubytovala se v Intercontinentalu, ale já jsem si vzal pokoj v lacinějším hotelu. Už ani nevím, jak se jmenoval. Stojí na nábřeží, odkud je vidět Mont Blanc.“

„Vy jste nebydlívali ve stejném hotelu?“

„Většinou ano. V Ženevě to bylo jinak, chtěla se sejít s Tomem McSpaddenem. Rozumíte? To byla její soukromá věc, nic mi do toho nebylo. Druhý den jsem jí ještě telefonoval, ale nebyla v pokoji, tak jsem zašel do hotelu, ale nikde jsem ji nenašel. Koupil jsem si letenku a vrátil se domů. Svůj úkol jsem splnil.“

„Kdy jste se vrátil?“

„Třináctátého nebo čtyřnáctátého listopadu. Nevím to přesně.“

„Takže jste byl koncem listopadu doma?“

„Ano. Ale před měsícem jsem letěl do Ženevy znovu, abych zjistil, co se s ní stalo. Vypytl jsem se v Intercontinentalu, na aerolinkách, dokonce jsem dal do novin inzeráty s odměnou pro toho, kdo by mě přivedl na její stopu. V bance mi také nic neřekli. Všechno bylo zbytečné. Tak jsem sedl do letadla a vrátil jsem se.“

Zmizení bohaté Normy Wilsonové byl složitý kriminální případ. Její poslední cesta vedla mnoha zeměmi Evropy, objevila se však také v Africe. Její průvodci byli podezřelí. Ani jeden z nich neměl čistou minulost a zřejmě ani svědomí. Běžný kriminalistický postup je spolupráce s Interpolem. Vyšetřující úředník státní prokuratury William Burnett volil snad obtížnější, jistě však rychlejší cestu. Pustil se po stopě sám. Samozřejmě že spolupracoval s policejním ředitelstvím Corps de Police, Département de Justice et de Police République et Canton de Genève, s ředitelem Louisem Corbozem a místním detektivem, kriminálním inspektorem René Tomkinsem. Ke konci svého pracovního pobytu došel k názoru, že Devins zavraždil Normu Wilsonovou někde vysoko ve švýcarských Alpách a její mrtvolu odstranil tak pečlivě, že k ní nevedla žádná stopa. Ve Španělsku spolupracoval se zástupcem místní kanceláře Interpolu Nietem, ve všech hotelech si ověřil pobyt trojice cestujících. Když se ujistil, že udělal všechno, co bylo v jeho silách, vrátil se do Spojených států a pustil se do výsledků svědků a podezřelých.

V pondělí 2. března 1970 v 16.50 usedl v kanceláři 113 vyšetřovacího oddělení Státní prokuratury Los Angeles County, v číslu 524 North Spring Street v Los Angeles, proti Robertu Forgetovi, požádal zapisovatelku Jennie Crispiovou o záznam výsledku a začal s obvyklým rituálem. Poučil Forgeta, že nemusí vypovídat, když nechce, rozhodne-li se však pro výpověď, pak bude moci být jeho prohlášení využito proti němu v soudním řízení.

„Rozhodl jste se vypovídat, pane Forgete?“

„Ano.“

„Tak mi řekněte, kdy jste se poprvé setkal s Normou Wilsonovou.“

„To už je dávno. Pracoval jsem tenkrát v budově čísla 1017 na North La Cienega v Hollywoodu. Já jsem původně vyučený truhlář a Tom mi tam dal práci.“

„Tom Devins?“

„Ano.“

„Vy jste se už tenkrát znali?“

„Setkali jsme se poprvé někdy v pětadesátém. Pravidelně parkoval na Sunset Stripu u Frascatiho. Já jsem tam hlídal. On začínal, ale šel rychle nahoru. Občas jsme si povídali.“

„Co dělal?“

„Cestáka u Archera. To byl makléř. Kupoval a prodával nemovitosti.“

„Tam se seznámil s Normou Wilsonovou?“

„Jo. Prý jednou odpoledne přišla do kanceláře a vyptávala se, co by bylo k mání. Chtěla investovat. On jí dohodil ten starobinec. No a pak už pro ni pracoval. Moc na těch kšeftech vydělal. Co vám budu povídat, jednou přijel v novém cadillaku.“

„Svěřoval se vám?“

„Svěřoval? Chlubil se. Wilsonová měla čuch pro kšeft a on dostával slušnou provizi. Od obou stran, od ní i od prodávajícího. Jenže já jsem potom odjel, měl jsem toho hollywoodského divadýlka až po krk, a on hrabal majetek dál.“

„Kdy jste se setkali podruhé?“

„V osmašedesátém. Zatelefonoval mi začátkem listopadu. Měl vždycky dost praštěný nápady. Tenkrát se chystal někam do Afriky, vykládal něco o čtyřnácti miliónech, ale nakonec se mě zeptal, jestli bych si nechtěl vydělat pětadvacet tisíc. Jasně že jsem chtěl. Ještě jsem se z něj snažil vytáhnout podrobnosti, ale moc jsem se nedozvěděl. Že prý jde o peníze Moise Tchombeho, pamatujete se na ty čachry v Africe, a tvrdil, že to vynesne padesát tisíc, a ty si my dva rozdělíme napůl. No a pak jsem přiletěl do Los Angeles a hned jsme pokračovali do Kanady a v Montrealu jsme se setkali s Normou Wilsonovou. Tam mi řekl, že jí mám dělat gorilu.“

„Pak jste všichni tři odletěli do Evropy.“

„Nejdřív do Ottawy, vyzvedl jsem si tam cestovní pas. Já jsem Kanadán, pane. Zastavili jsme se ještě v New Yorku, kde ti dva podepsali u notáře spoustu všelijakých papírů. Jeli jsme na letiště a pokračovali rovnou do Španělska.“

Pane Forgete, když jsem vás navštívil ve vašem bytě v Sedro Woolley, řekl jste mi, že vám paní Wilsonová dala hned na začátku 1 500 dolarů jako zálohu na vaši mzdu. Co jste pro ni přesně dělal?“

„Pracoval jsem jako osobní strážce a tlumočník. Mluví francouzsky a španělsky, ale nedostal jsem od ní ani vindru.“

„Proč jste mi to tedy povídal?“

„Tom mi to nařídil.“

„Kdo tedy financoval tu cestu?“

„To vám přesně nepovím, ale Tom měl nabitou peněženku.“
„Peníze v hotovosti?“
„Hromadu. A ona taky. Měl jsem ty prachy hlídat.“
„Jak hlídat?“
„Pro Toma, pro nás. Ta africká záležitost byla až druhá půlka plánu.“
„Jaká byla ta první?“
„Zavraždit Normu Wilsonovou.“
„To vám řekl?“
„To mi řekl.“
„Vysvětlil vám, proč ji chce zabít?“
„Přibližně. Seděli jsme v hotelovém baru, pili pivo a on mi začal vykládat o nějakých spekulacích, do kterých se zapletl, převody nemovitostí nebo co to bylo. Ona prý ty jeho machinace objevila a dala příkaz advokátovi, aby na něj podal žalobu pro podvod.“
„A letěla s ním do Evropy?“
„No vidíte, letěla.“
„Ti dva přece byli přátelé, nebo snad ne?“
„Určitě. Myslím, že s ní spal.“
„I potom?“
„To nevím.“
„Bydleli jste přece v hotelech.“
„Každý měl svůj pokoj.“
„On se s váma o tom nebavil?“
„Neřekl ani slovo.“
„Co jste udělal, když jste se dozvěděl o jeho záměru?“
„Co jsem mohl dělat? Kdybych to řekl Wilsonové, nebyla by mi uvěřila. Kdybych s tím šel někde v Španělsku nebo ve Švýcarech na policii, seděl bych v tom až po uši. A ještě v cizině! Znáte je, nemají nás rádi. Chystal jsem se z toho vycouvat.“
„Jemu jste to řekl?“
„Jo. Řekl.“
„A on?“
„Přemluvil mě, abych s nima letěl ještě do Malagy. Tak jsem kývl.“
„Dal vám nějaké peníze?“
„Tisícovku na výlohy. Ale nebyl jsem si jistý, jestli mi to vystačí na letenku do Států.“
„Měl u sebe Devins zbraň?“
„Devítimilimetrový browning a mně dal španělskou 380 Star Automatic. Jenže jsme se kvůli těm kanónům dostali do průseru.“
„Kde?“
„V Malaze. To bylo takhle: Já jsem dostal strach. Pochopil jsem, že Devins je křivák, od něhož nemůžu čekat nic dobrého, uvědomil jsem si, že jde po Wilsonové, a došlo mi, že by ji mohl oddělat a hodit to na mě. A tak jsem tu bouchačku vyndal z neceséru a strčil ji pod matraci. Našla ji pokojská při stlaní, odnesla ji řediteli hotelu a ten zavolal policii. Sebrali nás a zavřeli do kriminálu. Seděli jsme tam celou noc. Ráno nás předvedli před vyšetřujícího soudce. Devins ho ukecal. Když nás pustili, řekl Devins, že se musíme co nejdřív potopit, mohli by si to rozmyslet. Tak jsme jeli trajektem do Tangeru, to bylo nejjednodušší. Raz dva jsme byli přes hranici.“
„Co bylo v Tangeru?“ zeptal se Bill Burnett.
„Začal mě přemlouvat, abych necouval, abych s ním do toho šel, že budeme mít babek jak máku.“
„Uvažoval jste o jeho návrhu?“
„Copak jsem cvok? Moje bouchačka zůstala na policii v Malaze, Devins svou devítku měl. Neměl jsem šanci, kdyby se mě chtěl zbavit. Věděl jsem přece všechno.“
„Měl jste na letenku?“
„Dal mi ještě pár stovek. Tak jsem se vrátil do Států.“
„Sešli jste se pak znovu?“
„Ne, nesešli, ale volal mi z nějakého města, já si to nepamatuju...“
„Nebyla to Ženeva?“
„Možná.“
„Co vám chtěl?“
„Byl sladkej jak nevěsta před svatbou, co prý dělám, jak se mám, že to všechno dobře vyřídil, prý jsem nemusel mít strach.“
„Co znamenalo, že všechno vyřídil?“
„Oddělal ji. Já jsem tomu aspoň takhle rozuměl. Neměl nic jiného v hlavě než její peníze.“
„Nemluvil o vašem podílu?“
„Tenkrát ne. Ale za pár týdnů mi volal z Los Angeles.“
„Co chtěl?“
„Nic. Naopak řekl, abych si rychle přiletěl do Los Angeles pro prachy.“
„Jel jste?“

„Jo. A koukal jsem jako blázen. Měl novou mercedesku 280 SL, nádherný fáro, červený sport'ák, a hned, že mě v ní sveze.“

„Řekl vám, že ji zabil?“

„Řekl. Ten chlap vůbec nemá strach. Klidně mi to přiznal. Pak sáhl do fášku na rukavice a vyndal její pas a kapesník.“

„Její kapesník?“

„Nevím. Prostě kapesník a v něm měl zabalený obrovský smaragd. Devět karátů. Vyloupil ho z jejího prstenu. Nosila ho. Byl to nádherný kámen, aspoň za takových tři sta tisíc dolarů.“

„A co s ním udělal?“

„Dal mi ho.“

„Cože? Jak vám ho dal? Proč vám ho dal?“

„Abych ho zalil do cementu a někde ho potopil.“

„Kde jste ho měl potopit?“

„U mola v Malibu.“

„Udělal jste to?“

„Ne. Nejdřív jsem si ho nechal. Dlužil mi přece prachy.“

„Nic vám nedal?“

„Řekl mi, že musím čekat. Tak jsem si nechal ten kámen.“

„Jinak jste od něj nic nedostal?“

„Její perlový náhrdelník a hodinky s brilianty. Chtěl se toho zbavit. Ty věci by ho usvědčily.“

„A vy jste z toho neměl strach?“

„Dal jsem všechno do plechovky od piva a zalil jsem to kytem.“

„Je vám jasné, proč to všechno vozil přes hranice? Bylo to přece pro něj nebezpečné. Jsou to doličné předměty. Proč je zahodil sám, proč je dal vám, abyste se jich zbavil?“

„Mohl je zahodit hned na místě. To je přece jasný. Mohl je taky zahodit do Atlantiku, na to mě nepotřeboval. Jenže on mě chtěl do toho namočit. Věděl, že nedokážu zahodit milión a že si ty věci nechám. Jenže, pane Burnette, on zapomněl na maličkost. Mám moc svědků, kteří mě viděli odlítat z Tangeru a všichni viděli taky Normu Wilsonovou, která mě s Devinsem vyprovázela. Měla na sobě všechn ten šmuk a každého muselo praštit do očí, že na ní visí milión. Toho si všimne i slepý. A já jsem to věděl, ale proto jsem ty poklady zahodil.“

„Kde? Jak?“

„Tu šňůru perel jsem rozebral a ty miliónové kuličky jsem jednu po druhý naházel z mostu na dálnici. Smaragd jsem se snažil rozbít. Nešlo to. Hodil jsem ho do rybníka.“

„Kde?“

„Nedaleko Sedro Woolley. Chodil jsem tam na kachny.“

„Můžete mi přesně říct, kde je ten rybník?“

„Dojedete k němu po South Skagit Highway.“

Forgetova výpověď zněla sice jako upřímné vyprávění komplice, který se dal vlastní cestou, bylo v ní však hodně nejasných míst. Zejména tajemná akce, v níž hrál hlavní roli Moise Tchombé, konžský politik, který měl značnou vinu na zavraždění pokrokového ministerského předsedy svobodného Konga Lumumby. V roce 1964 se na krátký čas stal předsedou vlády, byl však sesazen a v letech 1965 až 1967 žil v exilu ve Španělsku. V Kongu byl v nepřítomnosti odsouzen pro velezradu k trestu smrti. Je pravděpodobné, že se mu podařilo při útěku propašovat za hranice značnou finanční částku, ale co s tím měl společného Tom Devins? Jak mu měl pomoci při uvolnění zabavených kont a co měl s akcí společného Forget, kterému za pomoc slíbil polovinu z 50 000 dolarů? Devins přece nebyl žádný dobroděj, aby pro nic za nic rozdával desetitisíce.

„Takže jste od něj svůj podíl dostal?“

„Ne celý.“

„Jak vám ho vyplatil?!

„Zatelefonoval mi, abych přijel. Jeli jsme spolu pro peníze do banky na Wilshire Boulevardu. Hned při setkání mi řekl, že nedostal všechno.“

„Proč?“

„Prý jsou ty peníze zablokované.“

„Co to znamená?“

„To já nevím.“

„Ani jste se ho na to nezeptal?“

„Ne. Řekl, že dostal jen polovinu a já z toho budu mít deset tisíc. Zbytek mi prý dá pozdějc. Dal mi deset tisíc a společně jsme šli do Charter Bank, kde svoji část uložil s příkazem, aby mu je poslali na konto do Londýna. Já jsem si připsal na konto 7 500 a 2 500 jsem si nechal.“

„To je vše?“ zeptal se Burnett.

„Jo. Řeknu vám, byl jsem rád, že jsem ty prachy vůbec dostal.“

„Řekl vám někdy, jak ji zavraždil?“

„Jo. Když se vrátil z Evropy. Nechtěl být sám, a proto jsme se celý měsíc potloukali spolu. Jednou ráno, když jsme se vrátili z tahu, mi řekl, že nic necítí. Ta devítka je perfektní bouchačka.“

„Kde je mrtvola?“

„Nemám ponětí. Někde ve Švýcarsku.“

„Nejmenoval nějaké město?“

„Něco říkal, ale já si ty jejich pitomý jména nepamatuju.“

„Locarno?“

„Možná.“

„Kam ji zahrabal?“

„Zahrabal? Ta je zřejmě na mnoha místech. Vozil s sebou lovecký nůž.“

„Co šaty?“

„Jsou ve škatuli uložené v automatické úschovně někde na nádraží.“

Forgetova senzační výpověď nebyla k ničemu. Pro soud je svědectví bez důkazů málo. Burnett nemohl ani prokázat, že Norma Wilsonová už nežije. Neměl mrtvolu, ani vražednou zbraň. Hledali v jezeře smaragd a nic nenašli. Pustili se po stopě pistole a nakonec ji objevili. Ta osada ve státě Washington byla přesně místem, kde lišky dávají dobrou noc, měla 650 obyvatel a doktor Malzacher byl jedním z nejváženějších. Ze všech dřevěných domů vlastnil ten největší, jako jediný jezdil v cadillaku s vinylovou střechou. Byl to otec Adelly Devinsové, tedy Devinsův tchán.

Zbraň přinesl bez váhání a řekl, že si ji u něj zeť uložil. Burnett měl teď v ruce Devinsovu pistoli a dal se do pátrání, kde ji koupil. Brzo však zjistil, že mu stejně není nic platná. Do tohoto typu browningu se ve Spojených státech prodávají náhradní hlavně a doličná zbraň takovou měla. Když se do ní technici v balistické laboratoři podívali, rovnou Burnettovi řekli, aby si ji strčil za klobouk. Z téhle hlavně ještě nikdo nevystřelil. Číslem označena nebyla.

Bill Burnett udělal v této fázi vyšetřování ještě dvě důležité věci. Spojil se s inspektorem Tomkinsem z ženevské policie a požádal ho, aby pátral po krabici s ženskými šaty, kterou podezřelý Devins údajně uložil v některé nádražní úschovně. Za druhé našel banku, u níž měl Devins bezpečnostní schránku. Byla to Security Pacific National Bank na bulváru Van Nuyse. Obstaral si povolení k prohlídce a nedočkavě pak stál s ředitelem banky před bezpečnostní schránkou E 2083. Zjistil, že je prázdná. Devins byl chytrý zločinec. O tom se Burnett přesvědčil, když našli záznam o koupi devítimilimetrového browningu. Devins zbraň koupil v Hollywoodu v prodejně s nic neříkajícím jménem Hollywood Gun Shop krátce před svým prvním odjezdem do Evropy. Po použití jen vyměnil hlavěň. Nikdo mu nemohl dokázat, že z browningu vystřelil.

V případě zmizelé Normy Wilsonové je mnoho bílých míst. Devins měl mimořádné kombinační schopnosti, vše, co dělal, mělo logickou souvislost. Dodnes se nenašla odpověď na otázku, proč tak chytrý zločinec udělal tak naivní chybu, že se nezbavil šatů zavražděné. Mohl je přece spálit, mohl je rozstříhat na proužky a rozházet po popelnicích. Je jen jediné možné vysvětlení. Krabice v úschovně byla nastražena na Forgeta. Mnohé totiž nasvědčovalo tomu, že se Devins snažil svalit vraždu na svého komplice. Peníze, šperky, hodinky s diamanty, to všechno byly důkazy svědčící proti Forgetovi. Proč ho vůbec bral s sebou na cestu? Jen proto, aby občas tlumočil? To by byl drahý překladatel. A pak, v Evropě sotva existuje jediný hotel, kde by se Američan nedomluvil s recepčním nebo s číšníky.

Inspektor Tomkins zavolal ze Ženevy za necelý týden po odeslání dálnopisu a oznámil Burnettovi, že našel velkou krabici s dámskými šaty. Jsou od krve. Zejména plášť z bílých norků je zničený krví. Krabici poslali letadlem, z letiště ji odvezli rovnou do laboratoře. Tam zjistili, že zaschlá krev má skupinu A, tedy stejnou jako Norma Wilsonová. Na šatech, ale také na spodním prádle, byly zbytky listí, trávy a jehličí.

Dali Toma Devinse sledovat. Hned první den vyjel z města a nedaleko Tarzany detektivům ujel. Tarzana je malé satelitní městečko aglomerace velkého Los Angeles, ležící na státní silnici 101, dálnice vede paralelně s Ventura Boulevardem. Je to přehledné místo s nadúrovňovými křižovatkami, bůhví jak mohl policistům zmizet. Ale podařilo se mu to. A tak se za ním vypravili a uspořádali honičku jako ve filmu. Vrtulníky, desítky vozů spojených s hlavním stanem vysílačkami. Našli ho na dálnici San Fernando Freeway. Kličkoval. Ujel jim na Ventura Boulevardu nedaleko Resedy. Znovu ho našli. Sledovali ho, jak vchází do banky. Zatkli ho na nedůstojném místě nedůstojným způsobem. Šel si do supermarketu koupit něco k jídlu. Když vyšel s velkým pytlíkem, který mu sahal až po bradu, čekali u jeho vozu. Svědci později vyprávěli, že měl Devins hrozný vztek a Burnettovi vynadal do prašivých sviní.

Proces proti Thomasovi Utterovi alias Devinsovi zahájili v budově Nejvyššího soudu Los Angeles v době, kdy zde probíhalo soudní řízení s mnohonásobným vrahem „děblem“ Charlesem Mansonem, které sledovala světová veřejnost. Samozřejmě že ve velké soudní síni zasedali ti nejlepší z nejlepších, předsedou soudu proti Devinsovi byl jmenován vynikající soudce Malcolm Lucas. Žalobu zastupovali Steve Trott a jeho zástupce Harland Braun. Obžalovaného hájil známý a velmi schopný obhájce Joe Reichman, jehož státní žalobci považovali za nebezpečného protivníka.

Znovu se na scéně objevili stejní aktéři, vypovídali svědci, Forget se maličko dostal do úzkých, v jeho minulých a současných výpovědích se objevily rozpory. Většinu z toho, co bylo po zahájení procesu řečeno, už známe, pro další průběh případu byla však důležitá výpověď soudního znalce De Wayne Wolfera.

„Jaké je vaše zaměstnání, pane svědku?“ zeptal se ho prokurátor Trott.

„Jsem kriminalista, příslušník vědecké vyšetřovací služby městské policie v Los Angeles. Jsem přednostou vědecké laboratoře.“

„Dobře, pojďme k věci. Ve vaší laboratoři jste zkoumali krabici se svršky pohřešované Nonny Wilsonové, označené jako předmět doličný číslo padesát. Jak jste postupovali?“

„Odebrané vzorky jsme podrobili testu.“

„Výsledek?“

„Jde o lidskou krev skupiny A. Pak jsme oblékli svršky na pannu, jaké bývají ve výlohách, abychom mohli určit, odkud a kam krev tekla.“

„Co jste zjistili?“

„Krev vytékala ze dvou ran v hlavě, z jedné, kudy kulka vnikla do lebky a z druhé, kudy vylétla ven. Oběť byla zastřelena vstoje.“

Soudní znalec pokračoval ještě déle než půl hodiny ve vysvětlování pracovních postupů, které byly při analýzách

použity. Odpověděl na otázky předsedy soudu o pozůstatcích listí, půdy, jehličí a trávy na šatech. Přesně popsal a fotografiemi doložil kožich z bílých norků, který svědkové poznali. Zakrvácené svršky, kožich i spodní prádlo patřilo Normě Wilsonové. Až do této chvíle probíhalo soudní líčení bez zádrhelů, i když trvalo už druhý měsíc. Pak ale dostal slovo obhájce obžalovaného Reichman.

Nesnažil se napadat důkazy, nezlehčoval výpovědi svědků, začal úplně z jiného konce.

„Ctihodnosti,“ oslovil předsedu senátu a pokračoval, „do počátku tohoto líčení jsem byl přesvědčený, že žádný kalifornský soud není příslušný projednávat údajnou vraždu, která byla spáchána ve Švýcarsku. Co se toho týče, výklad zákona platného ve státě Kalifornie je jasný: soudu je třeba předložit dostatek důkazů, že ke zločinu došlo v Kalifornii. Z jednání tohoto ctihodného soudu vyplývá, že v Kalifornii byly zakoupeny jediné letenky na cestu obžalovaného a jeho údajné oběti, v nejkrajnějším případě, že na půdě státu Kalifornie došlo k přípravě tohoto zločinu.

Pan prokurátor Trott může samozřejmě prohlásit, že stát Kalifornie má zásadní zájem na objasnění tohoto zločinu, protože oběť i podezřelý jsou občany tohoto státu. V tom může mít pravdu. Jenže zákon je ve věci příslušnosti soudu naprosto jasný. Jsem přesvědčen, Ctihodnosti, že tento soudní dvůr není oprávněn projednávat skutečnosti, které se udály ve Španělsku nebo ve Švýcarech. Může se zabývat jen tím, co se stalo na půdě státu Kalifornie.“

To byl jen první výpad v souboji žalobce a obhájce. Reichman citoval soudní výrok newyorského soudu v případě Buffuma, v němž bylo rozhodnuto o nepříslušnosti soudu. Prokurátor Trott byl však připraven. Citoval odstavce z rozsudku daleko novějšího případu Anderson, který proběhl před několika lety před kalifornským soudem, z něhož zcela jednoznačně vyplývalo, že stát Kalifornie má zájem na soudním stíhání osob, které vylákaly jiné občany tohoto státu přes hranice, aby je okradly o jejich majetek. Navíc se zjistilo, že švýcarská policie považuje případ Devins a Wilsonové za ryze americkou záležitost a nehodlá se vraždou zabývat. Případný proces by poškodil zájem o turistický ruch.

Soudce Lucas byl vynikající právník, řídil proces jako zkušený pilot a chystal se na bezchybné přistání. V úterý 8. prosince 1970 se členové poroty odebrali do poradní místnosti, a když se zanedlouho vrátili, předsedkyně poroty Lois Greenbergová prohlásila, že porota jednohlasně shledala obžalovaného Thomase Uttera vinným ve smyslu obžaloby.

Necelé dva měsíce poté, ve čtvrtek 4. února 1971, dostal soudce Lucas od pomocnice dohledu nad výkonem trestu Doris Feldmanové zprávu o chování odsouzeného Thomase Uttera. Závěrem tlumočila jeho přesvědčení, že bude při projednání odvolání u vyšší instance osvobozen. Odsouzený věří, že spáchal dokonalý zločin, který mu nikdo nemůže dokázat. „Jsme přesvědčeni o tom,“ končila Doris Feldmanová svoji zprávu, „že obviněný by se, kdyby byl propuštěn na svobodu, stal nebezpečným pro společnost i pro majetek občanů a ohrožoval by i jejich životy.“ Soudce Lucas pak vyslovil rozsudek: doživotí.

Thomas Devins a jeho obhájce se ještě nevzdali. Podali odvolání a odvolací soud státu Kalifornie dne 29. března 1972 rozhodl zrušit rozsudek první instance se zdůvodněním, že nebylo předloženo dost přesvědčivých důkazů o příslušnosti soudu. Podle výkladu zákona se proces měl konat ve Švýcarsku. To se týká rozsudku za vraždu Normy Wilsonové. Ta část rozsudku, vztahující se k loupeži a krádeži, zůstává v platnosti, odsouzený tedy prozatím nebude propuštěn z výkonu trestu.

K další události došlo 9. ledna 1974. Prokurátor Steve Trott dostal prostřednictvím Interpolu zprávu ze Švýcarska, že jakýsi turista objevil při výletu v Alpách částečně zahrabanou lidskou čelist. Místní policie předala nález ženevské laboratoři, kde porovnávací metodou zjistili, že jde zřejmě o zbytek čelistní kosti pohřešované Normy Cartyové-Wilsonové.

Thomas Devins si zatím odpýkával trest ve věznici Susanville, což je takzvaná trestnice s otevřenými dveřmi. Vězňové pracují v nedalekých továrnách či dílnách a vracejí se do cel až večer. Protože se soudce Lucas chystal postoupit Devins švýcarskému soudu, o jeho vydání se už jednalo, a Devins by se o přípravách mohl dozvědět, doporučil, aby byl vězeň přísně strážován.

Devins však měl dobré informátory a také šikovné pomocníky. Už 30. března 1974 zmizel. Když policie vyšetřovala podrobnosti jeho útěku, zjistila, že měl ve městě milenkou, s kterou se pravidelně stýkal. Jmenovala se Elisabeth Greenhouseová, nebylo jí ještě ani třicet, byla absolventkou newyorské univerzity a dcerou velmi zámožného newyorského stavebního podnikatele. S Devins se setkala ve vězení, když byla na návštěvě svého přítele, který si v Susanvillu odpýkával trest. Na první pohled prý se do Devins zamilovala, podnikla všechno, co bylo v jejích silách, aby ho dostala ven, a vybrala si za pomocníka správného muže, advokáta Melvina Belliho.

Únikovou cestu z vězení Susanville připravili jaksepatří. Devins s Greenhouseovou se objevili krátce po útěku ve Francii ve Vichy, kde bydleli u dobré známé rodiny Greenhouseových madame Chomacové. Ryla to stará, ale bohatá vdova a Devins se jí za její pohostinství zle odměnil. Společně se svou milenkou Elisabeth okradli starou paní o šperky v hodnotě 700 000 dolarů a zmizeli. Madame Chomacová předala případ francouzské Sřetě.

Devins a jeho milanka se objevili daleko odtud na letišti v australském Sydney, kde byl trestanec přistižen, když se prokázal falešným cestovním pasem na jméno Leo Schultz. Zavřeli ho a Elisabeth Greenhouseová znovu hledala advokáta, který by jejího milence dostal na svobodu. Jmenoval se Bruce Miles, patřil k nejlepším, ale také k nejdražším. Greenhouseová však zřejmě měla dost peněz. Australský advokát se spojil s americkým kolegou Melvinem Bellim a oba se společnými silami snažili zabránit australským úřadům, aby Devins vydaly. Advokáti uváděli pozoruhodné důvody. Thomas Devins je uprchlík. Požádal v Austrálii o politický azyl. Advokát Miles tvrdil před australským soudem, který měl rozhodnout o vydání zločince, že se Devins stal obětí politického komplotu úplatných úředníků státní prokuratury v Los Angeles. Kdyby se vrátil, pomstili by se mu, dali by ho zavraždit, protože o jejich machinacích hodně ví.

Australský soud nechtěl zbytečně vířit hladinu veřejného mínění, případu se samozřejmě zmocnili novináři a udělali z něj senzaci na pokračování. Mezitím, co se prokurátor Trott snažil docílit toho, aby byl Devins vydán, objevily se u

australského překupníka šperky, ukradené ve Vichy madame Chomacové. Nyní se všechno zdálo být jasné. Devins však měl spolehlivé informace, proto si byl jistý. Extradikční dohoda Austrálie a Spojených států nezahrnovala případ útěku zločince z věznice. Jenže australští policisté postupovali trochu podle zvyklostí Divokého západu a nelámali si kvůli nějakým paragrafům hlavu. Jednoho dne zajeli s Devinsem na letiště a posadili ho do letadla směřujícího do Los Angeles. Pak zavolali prokurátorovi Trottovi, aby si pro něj poslal na losangeleské letiště policejní eskortu.

Zatkli ho 11. října 1974 a rovnou ho odvezli do dobře hlídané věznice ve Folsomu. Devins si ani v této věznici nepobyl dlouho. Jeho advokát podal už před časem žádost o podmíněčné propuštění, a protože se nyní Devins ve výkonu trestu choval jako poslušný a ukázněný vězeň a někdo vlivný se za něj přimluvil, propustili ho podmíněně proti vůli losangeleské prokuratury 14. února 1977 na svobodu.

Zažádal si, aby se směl přestěhovat do Massachusetts a bylo mu to povoleno. Dne 1. července bylo jeho podmíněné propuštění zrušeno a on se opět stal svobodným občanem. O jeho dalším osudu není nic známo. Kronikáři ho zařadili do kategorie zločinců, kterým se podařilo spáchat dokonalý zločin. Za vraždu Normy Wilsonové nebyl nikdy potrestán.

Případ
velkého
nebezpečného muže

„Jmenuju se Clarke Casey, pane inspektore,“ řekl ustaraný, asi padesátiletý muž, oblečený do tmavého obnošeného obleku, takže vypadal jako chudý profesor, „a přišel jsem kvůli synovi.“

„Kde bydlíte, pane Casey?“ zeptal se inspektor melbournské městské policie Patrik O’Connell. „Musím to zapsat.“

„V Elwoodu.“

„Na pobřeží?“

„Ne, vzadu až u Caulfieldské dostihové dráhy. V pensiónu u Trewor Street 1165. Přišel jsem kvůli synovi.“

„To už jste říkal.“

„No jo, jenže, já jsem ho přišel udat, inspektore.“

„Tak to už je zajímavější.“

„Pro mě je to moc těžké, inspektore.,,

„To rád věřím, pane Casey, copak provedl?“

„Je to vrah.“

„To se podívejme! A kolik mu je let?“

„Dvaadvacet, vlastně už skoro třiaadvacet. Je tady na vojně.“

„Jak tomu mám rozumět?“

„Jako voják. V Royal Parku.“

„V americkém výcvikovém táboře?“

„Jo. Tam.“

„Váš syn je v americké armádě?“

„Kde by měl být?“

„On je Američan?“

„To jsem vám neřekl?“

„Ne.“

„Já jsem Američan, můj syn Charles je Američan, všichni moji synové jsou Američani.“

„A vy jste sem přijel z Ameriky, abyste udal svého syna?“

„Nepřijel. Přiletěl. Považuju za svoji povinnost udělat tady oznámení, protože si myslím, že můj syn Charles je vrahem těch nahých žen.“

„Prokristapána,“ zvolal inspektor O’Connell, „to myslíte vážně?“

„Vypadám snad jako klaun?“

„Ne. Jistěže ne. Já jen... víte, pane Casey, dosud jsem neslyšel o případu, že by otec přišel udat syna z tak hrozného zločinu.“

„Můj syn Charles zavraždil ty nahé ženy.“

„Tak nám řekněte všechno, co o tom víte, my si to budeme zapisovat,“ řekl inspektor Patrick O’Connell a stále se ještě tvářil jako malý chlapec, který našel duhovou kuličku.

Otci Caseyovi bylo jednapadesát. Bydlel v Michiganu, kde měl malou továrničku, která ale dost vynášela. Vyráběl příslušenství pro automobily a některé náhradní díly. Dařilo se mu dobře. Velmi dobře vypadal, byl vysoký, štíhlý, vlasy měl mírně prošedivělé, inspektor O'Connell, který uměl odhadnout lidi, byl od první chvíle přesvědčen, že je to poctivý, pracovitý člověk a starostlivý otec.

Měl tři syny, ale mnoho radosti se od nich nedočkal. Také jeho první manželství se nevyvedlo. Oženil se s dvaadvacetiletou kráskou, která se do Spojených států přistěhovala s rodiči z Polska, ale měl smůlu. Krátce po svatbě se začala chovat neukázněně, propadala podivným náladám, někdy s ní nebylo k vydržení. Její otec byl alkoholik, ona zřejmě nebyla docela duševně zdravá. Skončila v psychiatrické léčebně. Také tři synové z nepodařeného manželství se nevyvedli. První, Joseph, skončil v ústavu pro dlouhodobě nemocné. Druhý byl odsouzen pro násilnosti a odpýkával si dlouhý trest v americké věznici. Třetí, Charles, byl nepředstavitelný lenoch, kterého nikdo a nic nepřinutilo k práci. Rozhazoval otcovy peníze, od svých sedmnácti vytloukal noční bary a vracel se ráno opilý. Když vypukla válka, narukoval. V roce 1942 se připravoval na jedné z amerických základů na půdě Austrálie na americké tažení v Pacifiku.

„Kdy jste sem přijel?“ zeptal se inspektor O'Connell.

„Koncem května.“

„Hned jste s ním mluvil?“

„Nedostal volno. Ale za pár dní jsme spolu seděli v hospodě nedaleko přístavu. Myslím, že se to tam jmenuje Frankston. Zdálo se mi, že je s ním všechno v pořádku. Byl takový vyrovnaný, prostě ve formě. Víte, já jsem byl kdysi aktivní atlet a doufal jsem, že moji synové také budou sportovci. Ale všechno bylo jinak.“

„Proč jste sem za ním vlastně přijel? Měl jste nějaké podezření?“

„Především jsem měl strach. Dostal jsem od života hezkých pár facek. Nejdřív moje žena, a byla to tak krásná žena, že si to ani nedovedete představit. A fyzicky naprosto v pořádku. Jeden kluk v ústavu, druhý za mřížemi, díváte se, že jsem měl o Charlese strach?“

„Chápu, byl vlastně jediný...“

„A strašně se mi podobá. Když si jdeme spolu někam sednout, jsme jako dvojčata. Až na ty moje šedivé vlasy.“

„Proč jste ho začal podezírat?“

„Dojdeme k tomu. Musím si to všechno srovnat v hlavě a říct vám to všechno po pořádku. Pořád totiž hledám příčinu toho všeho, pořád si říkám, kdo vlastně na tom má vinu? Žádné dítě se přece nenarodí jako zloduch.“

„Nemáte tak docela pravdu,“ řekl inspektor.

„Ve škole mu to šlo. Ani se moc nemusel učit a nosil dobré známky. Pak ještě chodil do obchodní školy a zase měl dobrý prospěch. Bylo mu osmnáct, když dostal diplom. Všechno bylo v pořádku, nastoupil u prvotřídní firmy, měl slušný plat a dobré podmínky, poslali ho do newyorské filiálky. Šlo mu to tam, byli s ním spokojeni – a najednou krach! Podezírali ho, že zpronevěřil nějaké peníze. Některým zákazníkům nevyplatil, co měl. Nikdy jsem se přesně nedozvěděl, oč vlastně šlo. Ale vyhodili ho na hodinu a já jsem mu nafackoval. Možná že jsem to neměl dělat. Jenže jsem dostal strašný vztek, když jsem se o tom dozvěděl. Víte, byl to teď můj jediný syn a jediná naděje. Jinak jsem o všechno přišel. Byl jsem sám a v neděli jsem jezdil na návštěvy. Jednou do psychiatrické léčebny, pak zase do nemocnice a jednou měsíčně do věznice. Strašný život. Proto jsem měl takový strach, inspektore.“

„Je to přece dospělý chlap.“

„Je a není. Někdy měl chvíle, kdy se choval jako potrhlý puberták. No a tak jsem přiletěl, sedli jsme si do hospody, dali jsme si kuře a já jsem se ho začal vyptávat, abych se dozvěděl, co mi vrtalo hlavou. Řekl jsem si, že z něj na vojně udělají chlapa, ale pak jsem si uvědomil, že půjde v Pacifiku proti Japoncům, a to mi dělalo starosti. Japonci jsou vrahové, neznají slitování.“

„Ve válce málokdo zná slitování, pane Caseyi. Válka je už taková.“

„Zeptal jsem se ho na ženské. Víte, myslel jsem, že na to půjdu oklikou. Ale já nedovedu někoho vyslýchat, zvlášť když jde o vlastního syna.“

„Co vám odpověděl?“

„Kašlu na ně, řekl a mávl rukou. – Jednou se přece musíš oženit, Charlie, řekl jsem mu. – O tom teď nepřemýšlím. Chystáme se do boje, a nikdo z nás neví, jestli se vrátí, odpověděl. – Takže žádnou dívku nemáš? – Co tě napadá! – A nevádí ti to, že žádnou nemáš? – Co by mi na tom mělo vadit? – Já nevím, jen mi to tak napadlo, řekl jsem mu, ale stejně jsem měl dojem, že mi neříká všechno, že přede mnou něco tají, že si myslí, co je mi do jeho života. Už jsem jen čekal, že mi řekne, abych do jeho věcí nestrkal nos.“

„Takže jste se nedozvěděl nic. Ale co to vaše podezření?“ zeptal se inspektor nedočkavě.

„Všiml jsem si, že moc pil. Když jsem ho pak v sobotu doprovázel po půlnoci k bráně Royal Parku, viděl jsem, že se potácí.“

„Jistě jste pili spolu!“

„Měli jsme lahvičku vína. Musel pít už předtím a já jsem si toho nevšiml. Ted' jsem věděl, že se opíjí.“

„Jaké jste měl důkazy?“

„Žádné. Jsem ale jeho otec. Jsou věci, které cítím, a proto je vím.“

Třetího května 1942 krátce před rozbřeskem zpozoroval řidič dálkového kamiónu na jedné z hlavních tříd na melbournském předměstí vojáka v uniformě. Nedaleko hotelu se snažil skrýt ve vchodu činžovního domu. Když viděl přijíždět kamión, dal se na útěk. To bylo řidiči podezřelé, zastavil a šel se tam podívat. Našel zavražděnou úplně nahou ženu. Běžel k nejbližší telefonní budce a zavolal na policejní stanici oblasti Victoria. Za dvacet minut přijela na místo výjezdní skupina.

Na první pohled bylo zřejmé, že byla uškrćena, nebylo pochyb o tom, že vrahem je americký voják, kterého řidič dálkového kamiónu Gibson viděl prchat z místa činu. V nemocnici zjistili lékaři smrt uškrćením, oběť měla po těle ještě

několik modřin. Hned během příštího dne policisté vypátrali, že mrtvá je čtyřicetiletá paní Jeanetta McLeodová, bydlící v Melbourne. Bavila se v nedalekém hotelu s partou svých přátel. Pili tam a tancovali, asi kolem druhé hodiny se rozloučila, že už má nejvyšší čas vrátit se domů, a šla na stanici tramvaje. Tak pozdě v noci jezdí tramvaje jen dvakrát třikrát za hodinu, tedy zřejmě stála na stanici a čekala. Při pitvě se zjistilo, že jí vrah prudkou ranou neznámým předmětem těžce poranil lebku a pak ji ještě uškrtil. Vypadalo to na typickou práci sexuálního maniaka.

„Četl jsem o tom případu v novinách,“ řekl Clarke Casey. „Řidič Gibson amerického vojáka perfektně popsal a popis se hodí na mého syna.“

„Tohle vás přivedlo k podezření, že vrahem je váš syn Charles?“

„Řekl jsem si, že se musím přesvědčit o jeho nevině. Anebo o opaku. A tak jsem si koupil letenku...“

„Riskantní rozhodnutí,“ řekl inspektor.

„Musel jsem riskovat. Víte, inspektore, úlohu v tom hrálo ještě několik okolností. Věděl jsem, jak mizerná je morálka amerických vojáků v přípravných táborech. Psaly o tom všechny noviny. Každý říkal, že se s tím musí něco udělat, ale nikdo nic nepodnikl. Za druhé, Gibson vypověděl, že ten voják, kterého viděl utíkat z místa činu, byl opilý. Běžel a potácel se a divže neupadl. Byl vysoký, velmi vysoký a velice štíhlý. Ten popis se hodil na Charlieho.“

Inspektor O'Connell prošel s velitelem tábor Royal Park, ale také stany dalších jednotek na kriketovém hřišti a vyslechl všechny, kdo měli pro tu noc propustku. Nebylo jich málo. A nevedlo to k ničemu. Američtí hoši oblékli uniformy, odpluli do Austrálie, dostávali žold a připravovali se na boj v Pacifiku. Za každou cenu se chtěli ještě před nasazením pobavit. Byly jich plné hospody, ochotné holky šly z ruky do ruky. Samozřejmě že velitelé nemohli vojákům zakázat pít whisky. V té době ještě patřil alkohol k výzbroji. Nebylo to přece tak dávno, kdy vojáci dostávali před útokem láhev rumu, aby se posilnili na kuráž. A mnozí naposledy.

Vojenské tábory nebyly ubikacemi v pravém smyslu slova. Kriketové hřiště sice bylo oploceno, ale kdo mohl uhlídat houfy mladých mužů, kteří se s propustkou, ale také bez ní, vydávali do města a okolí za nočním dobrodružstvím. Melbournská policie byla bezmocná. Inspektor O'Connell a jeho pomocníci dělali, co mohli, ale výsledek vyšetřování nebyl valný. Otec Charlese Caseye pátral na vlastní pěst, posedlý myšlenkou, že jeho syn je vrah.

Od jeho kamarádů se nedozvěděl nic dobrého. Charles vytloukal hospody, kdy mohl. Když se napil, snažil se demonstrovat svou sílu. Když nebylo po ruce nic jiného, třiskal pěstí do stolu, až sklenice poskakovaly. Otec se vyptával holek, vrátných v hodinových hotelech, ještě se jednou či dvakrát setkal s inspektorem O'Connellem. Ale nic z toho, co podnikl, nevedlo k cíli. Vlastně mohl být rád, nic nenasevďovalo tomu, že by se jeho syn dopustil zločinu. A tak se krátce před plánovaným odjezdem ze země klokanů s Charliem znovu sešel.

„Dozvěděl jsem se, že piješ,“ řekl.

„To není pravda.“

„Tvoji kamarádi to říkají. Proč by lhali?“

„Chodíme do hospody, co tam máme podle tebe dělat? Každý se napije. Co je na tom špatného?“

„Když víš, co pak děláš, tak nic. Ale proč piješ?“

„Proč? Co já vím? Dělám jen to co ostatní.“

„Nestýská se ti?“

„Ne. Po kom by se mi mělo stýskat?“

„Snad po tvé rodině!“

„Kdo to je mimo tebe? Oba bráchové jsou za mřížemi, máma v blázinci. Stýská se mi po New Yorku. Tam jsem aspoň mohl chodit do kina. Tady chcipl pes.“

„A co holky?“

„Už ses mě na to ptal.“

„Jenže jsem neslyšel pořádnou odpověď.“

„A co ti mám vykládat. Jak je balím, co s nima pak dělám? Co vlastně chceš ode mne slyšet? Že jsem normální mužskej? Nebo že jsem buzerant?“

„Nemluv se mnou tímhle tónem, Charlesi! Chci jen tvoje dobro. A zdá se mi, že tvůj vztah k něžnému pohlaví není dobrý.“

„K něžnému pohlaví! Co je na nich něžného? Co je na nich vůbec zajímavého? Všechny jsou to děvky!“

„Mlč! Tvoje matka byla také žena, a jaká žena, než onemocněla. Byla krásná a milá.“

„Já vím, promiň, ale nevím, proč se mě pořád na něco vyptáváš. Řeknu ti, co se mi na holkách nejvíce líbí. Jejich hlas. To, že mluví jinak než my chlapi. Rád je poslouchám, když zpívají. Spokojen? Buď klidný, já jsem na rozdíl od svých bráchů normální. Víš, z čeho máš strach, táto. Abych snad nebyl jako Joseph nebo Billy.“

K první vraždě došlo třetího května, devátého ráno našla policejní hlídka další mrtvou. Také ona byla nahá, také ona ležela v chodbě domu na málo frekventované postranní melbournské ulici, snad jen padesát metrů od hotelu, v jehož restauraci se noc co noc bavili američtí vojáci. Mrtvá byla velmi hezká. Inspektor O'Connell na první pohled pochopil, že ji vrah uškrtil stejným způsobem jako svou první oběť.

„Jo, byla tady včera večer,“ řekl hostinský inspektorovi.

„Znal jste ji?“

„Ne moc.“

„Chodila sem?“

„Občas.“

„Co byla zač? Štětka?“

„Bůhchraň, inspektore. Ráda se bavila, ráda si zatančila, o půlnoci chodívala domů.“

„Jak se jmenovala?“

„Thompsonová.“

„S kým odešla?“

„S nějakým americkým vojákem.“

„Znáte ho?“

„Ne. Byl tady včera poprvé.“

„Jak vypadal?“

„Hodně vysoký, hodně hubený, jinak jako všichni ti kluci v uniformě. Hodně randálu a sebevědomí. Každý si myslí, že právě on vyhraje válku.“ Bylo jí dvaatřicet, byla prodavačkou v obchodním domě a jmenovala se Paulina Buchananová Thompsonová. Bydlela jen dvacet minut chůze od místa činu. Voják ji zřejmě doprovázel na cestě domů, protože tak pozdě už nic nejelo, pak ji zatahl na schody otevřeného činžovního domu, znásilnil ji a brutálně zavraždil. Byl to hrozný zločin a inspektor O'Connell byl přesvědčen, že ho spáchal úchylný sexuální maniak.

Americká vojenská policie hledala stopy po pachateli první i druhé vraždy a objevila pozoruhodnou okolnost. Podle hlášení postižených, rodičů či jiných svědků vnikl do bytů tři mladých dívek v noci 12., 13. a 14. května americký voják a snažil se je znásilnit. Ve všech případech zasáhli rodiče. Uslyšeli výkřik své dcery, vtrhli do její ložnice a voják se dal na útěk. Ve všech případech šlo o muže kolem pětadvaceti let, hodně velkého a hodně štíhlého. Všechna přepadení se odehrála v oblasti kolem vojenského tábora Royal Park.

„Tak jakpak vypadal, slečno Howardová?“ zeptal se inspektor jedné z přepadených.

„Moc jsem ho neviděla. Byla tma.“

„Malý, velký, černovlasý, blondák?“

„Já nevím. Strašně jsem se bála. Zavřela jsem asi oči.“

„Jak se choval?“

„No, jak? Já nevím, jak bych vám to řekla...“

„Bil vás, škrtil?“

„Ne. Seděl na posteli a koukal se. Pak najednou řekl, jestli bych mu něco nezaspívala. Cvok, vidíte? Vleze do bytu oknem a pak chce, abych zpívala. Začala jsem řvát o pomoc a přišli naši.“

Všechno svědčilo proti Charlesi Caseyovi. Když jeho otec četl o přepadení v novinách a pak o těch podezřelých okolnostech, přišel za inspektorem O'Connellem. Oba byli přesvědčeni, že pachatelem je Charles Casey.

„Hodně vysoký, hodně štíhlý,“ řekl inspektor, jako by si opakoval, co oba věděli.

„Naučil se pít,“ řekl otec Casey. „Měli jsme v rodině alkoholiky. Já vím, co to je. Napije se a neví, co dělá. A nikdy nedělá nic dobrého. Vždycky je to násilí. A pak to zpívání. Minule mi řekl, že se mu na ženách líbí jejich hlas. Rád je slyší zpívat.“

„Ten chlap nemůže být normální.“

„Víte co, inspektore, když už jsme tak daleko, já se za ním ještě jednou vypravím.“

„Do tábora?“

„Kam jinam? Nebudu ho přece shánět po hospodách.“

„Nepustí vás tam.“

„Ale pustí. Řeknu jim, oč mi jde.“

Otec syna sice v táboře nezastihl, dal se však do řeči s jeho kamarádem, který žil s Charlesem ve stejném stanu. Jmenoval se Anthony Gallo.

„Co si myslíte o Charliem?“ zeptal se ho Clarke Casey.

„Co bych si o něm myslel? Nic. A kdo vlastně jste, že se vyptáváte?“

„Jeho otec.“

„Co si myslím? Že by asi měl přestat s těmi vraždami!“

„Jak to myslíte?“

„Jak jsem to řekl.“

„Proč si myslíte...?“

„Protože mi to řekl.“

„On se vám přiznal?“

„Vypráví mi všechno. Jsme kamarádi. A já jsem se, pane, už rozhodl, že ho dál nebudu krýt. Je to svinstvo. Půjdu k plukovníkovi a řeknu mu to.“

Casey chodil hodiny ulicemi a nevěděl, odkud a kam jde. V hlavě se mu stále převracely stejné myšlenky, že se i jeho poslední syn zbláznil. Čekal na něho před branou tábora, když ho viděl přicházet, běžel mu vstříc.

„Proboha, Charlie, je to pravda, žeš zabil ty ženy?“

„Co to povídáš? Proč já?“

„Řekli mi to.“

„Kdo?“

„Tvůj kamarád.“

„Nemám žádného.“

„Anthony Gallo.“

„Ten dobytek? Kdo ti řekl, že je to můj kamarád? Veš je to.“

„Proč by to říkal, kdyby to nebyla pravda?“

„Proč? Nenávidí mě.“

„Řekl mi, žeš mu to všechno vyprávěl.“

„Ten parchant! Rozbiju mu hubu!“

„Od koho by to věděl?“

„Z novin, tak jako já.“

„Řekl mi taky, že tě už dál nebude krýt. Půjde a oznámí to.“

„Klidně. A ty taky můžeš běžet na policii! Aspoň se uvidí, kdo mluví pravdu.“

„Já už jsem byl na policii, Charlie.“

„Co? Tys mě udal? Proboha proč?“

„Řekni mi pravdu, Charlie, prosím tě, řekni mi pravdu. Tady nejde o nějakou krádež, ale o strašný zločin.“

„Jen jdi a řekni jim to!“

„Odsoudí tě k trestu smrti.“

„Taky si to zasloužíš!“

„Pošlou tě na léčení. Třeba tě pošlou na léčení a ty se uzdravíš.“

„Nejsem nemocný.“

„Ale jsi. To přece normální člověk neudělá.“

„S tím souhlasím. Ale já jsem normální.“

„Dají tě do ústavu, abys už nemohl... Za pár let budeš zase volný.“

„Jdi a řekni jim to. Jdi za plukovníkem.“

„Ještě si to rozmyslím, Charlie. Počkám do zítřejšího rána.“

Tu noc prochodil po hospodách a v každé vypil jen jeden šálek kávy. Nedokázal se rozhodnout. Teprve, když už bylo všude zavřeno a on únavou sotva stál na nohou, řekl si, že dokončí, co začal. Vždyť se kvůli tomu vypravil do Austrálie. Ráno se ještě zastavil na policejní stanici u inspektora O'Connella.

„To je dobře, že jdete,“ přivítal ho kriminalista.

„Stalo se něco? Přišel jsem vám říct, že jdu k veliteli Royal Parku.“

„Našli jsme další mrtvou. Uškrtená, znásilněná, prostě oběť stejného vraha. Jmenuje se Gladys Hoskinsová, třicet devět let. Laborantka chemické fakulty melbournské univerzity.“

„Proboha!“ řekl tiše Clarke Casey.

„Bydlí naproti Royal Parku. V půl sedmé večer se vracela domů z práce. Ráno ji našli v příkopě, u plotu jedné zahrady. Byla nahá. Vrah ji uškrtil, její šaty rozházal kolem. Něco bylo v příkopě, něco na silnici. Rukavice, deštník, klobouk, spodní prádlo, prostě všechno až na kabelku. Tu zřejmě sebral.“

„Hrůza!“ vzdychl otec Casey, rozloučil se s inspektorem a šel rovnou na velitelství vojenského tábora Royal Park.

„Pošlete prosím pro mého syna,“ řekl, když jim vysvětlil, proč přišel. „Chtěl bych si s ním nejdřív promluvit mezi čtyřma očima.“

Zavřeli se do návštěvní místnosti a zůstali tam přes půl hodiny. Zatím dal velitel rozkaz, že nikdo nesmí opustit tábor. Ani ti, kteří mají propustky. Krátce po deváté přijel inspektor Patrick O'Connell a výjezdní skupina specialistů z oddělení vražd. Nejdřív vyslyšeli všechny, kteří byli minulé noci venku.

„Mluvil jste se synem?“ zeptal se inspektor otce Casey.

„Přisahá, že s tím nemá nic společného.“

Zase žádný přesvědčivý výsledek. Až pozdě večer, při výslechu jednoho důstojníka, se inspektor O'Connell dozvěděl, že minulého večera, krátce po jedenácté hodině, zastavil jakéhosi vojáka a vyčítal mu, že nemá v pořádku uniformu.

„Byl celý od bláta,“ řekl poručík. Blůzu, kalhoty, na kolenou černé bláto. Řekl jsem mu, že ho dám do rozkazu. Mumlal cosi na omluvu, ale je to divný chlap, moc jsem mu nerozuměl. Připadal mi tak trochu plemplem.“

„Jak se jmenuje?“

„Počkejte, podívám se. Zapsal jsem si ho. Leonski. Edward Joseph Leonski.“

„Šarže?“

„Branec. Narukoval před dvěma měsíci. Je mu čtyřiaadvacet.“

Nejdřív ho separovali. Sebrali mu uniformu a odvezli ji do laboratoře. Přestože si Leonski všechno pořádně vyčistil, našli na ní stopy bláta. Srovnávací analýzou se spolehlivě zjistilo, že bláto na jeho uniformě je totožné s blátem v příkopě, kde našli mrtvou Hoskinsovou.

„Tak povídejte, Leonski, kde jste se tak zřídil?“ zeptal se bledého kluka, kterému se viditelně třásl ruce, inspektor O'Connell.

„Upadl jsem.“

„Kdepak jste upadl a proč?“

„Uklouzl jsem támhle v tom blátě u latriny.“

„Takže s vraždami nemáte nic společného?“

„S jakými vraždami?“ divil se.

Přivezli řidiče kamiónu Gibsona. Poznal v něm muže přehajícího z místa vraždy. Předvedli ho oněm třem dívkám, které v noci vystrašil, když se vloupal do jejich ložnic. Také ony ho poznaly. Kapituloval. Musel. Důkazy proti němu byly naprosto přesvědčivé.

„Seděl jsem asi dvě hodiny támhle naproti v hospodě,“ ukazoval za bránu tábora. „Ale byla tam otrava. Hrál tam harmonikář a všichni byli ožralí a řvali jako vzteklé krávy. Já mám rád, když zpívá žena, a ne opilci. Tak jsem se sebral a šel jsem ven.“

„Vracel jste se do tábora?“

„Ani ne. Šel jsem se trochu projít. No, a pak jsem ji potkal. Začalo krápat a ona si roztáhla deštník. Najednou začalo cedit. Zeptal jsem se jí, jestli bych se mohl schovat pod deštník. Řekla, že jestli chci... Měla moc milý hlas. Když

mluvila, jako by zpívala. No a pak jsme spolu šli, támhle dozadu do těch uliček. Asi tam bydlela.“

„Co jste dělal potom?“

„Potom?“

„Když jste ji uškrtil.“

„Já už ani nevím. Nechal jsem ji tam a šel jsem pryč.“

„Kam?“

„Pršelo, tak jsem se vrátil do tábora. Strážný si na mě otvíral hubu, že jsem od bláta jako prase, a zavolal poručíka. Ten mě seřval.“

„Přiznal se ke zločinům a neprojevil ani špetku lítosti. Uvědomil si vůbec, co udělal? Nebo to byl tupec, který měl být dávno za mřížemi ústavu pro duševně choré?“

„Jo, ta McLeodová! Neměl jsem ponětí, jak se vlastně jmenuje. Dozvěděl jsem se to až z novin. Jak jsem to udělal? Přesně vám to nepovím. Pili jsme vlastně celý den. V poledne jsem už byl namol. Pak mi ještě někdo nalil... a co já vím, co se vlastně dělo. Řekl mi, že jsem se potloukal někde po Albertově parku. Jmenuje se to tak? Šel jsem na tramvaj, ona, myslím, zrovna nastupovala. Ne, počkejte, my jsme spolu čekali na refýži a tramvaj pořád nejela, tak jsem ji vzal kousek stranou. Šla. Klidně šla se mnou. Ale pak jsem ji dal ruku kolem krku a zrovna jel nějaký blbec s nákladákem. Tak jsem radši zmizel.“

„Akorát, že jste ji ještě stačil uškrtit,“ řekl inspektor O’Connell.

„No jo. Ale to vy přece víte.“

„Jak to bylo s Thompsonovou?“

„To byla krásná ženská. Poprosil jsem ji, takhle se sepjatýma rukama, aby mi něco zazpívala. Pořád tvrdila, že zpívat neumí. A přitom měla takový krásný hlas. Šli jsme k ní do bytu. Byli jsme už jen kousek... Já nevím, snad jsem se zbláznil. Víte, že jsem ji chtěl rozřezat na kousky? Fakt. To je ale pitomý nápad!“

„Co jste udělal s její kabelkou?“

„Někam jsem ji zahodil. Už ani nevím kam. Ale měla v ní jen pár dolarů. Ty jsem si vzal na taxíka.“

„Odsoudili ho k trestu smrti pověšením v létě 1942. Porotci se radili sotva patnáct minut. Nebylo o čem diskutovat. Případ byl od počátku jasný. Clarke Casey se svému synovi omluvil. Ale marně mu vysvětloval, jaký měl strach, aby nebyl stejný jako jeho dva bratři. Otec Charlese také ztratil. Ti dva se už nikdy nesešli. Charles nechtěl. Zůstal až do smrti sám. Hodně vysoký, hodně štíhlý, ale životem velice zklamaný.“

Případ
detektiva
Higginse

Soukromý detektiv George Higgins bydlel sice jen pár set metrů od radnice australského Sydney v York Street, zato v šestém patře nájemního domu bez výtahu ve dvoupokojovém bytě. Jedna z místností byla zařízena jako kancelář. Knihovna, psací stůl, křeslo pro hosta a telefon. V koutě stála nedobytná pokladna z minulého století. Než se Higgins osamostatnil, sloužil u policie. Dá se říct, že v roce 1980, kdy ho krátce před vánočními svátky navštívila starší bělovlasá paní, byl přinejmenším proslulý, když ne slavný. Měl za sebou několik úspěšných případů a psaly o něm

noviny. Pro soukromého pátrače, který se živí odhalováním tajemství, nemůže být nic lepšího.

„Jmenuju se Catharina Barberová, pane Higgins,“ řekla paní, sáhla do kabelky, kterou držela oběma rukama na klíně a položila na psací stůl obálku. „Tady jsou všechny moje peníze. Tisíc dolarů. Prodala jsem starou brož po mamince.

Chci, abyste se ujal případu mého syna Francise.“

„Co se mu stalo?“ zeptal se detektiv.

„Odsoudili ho na patnáct let do vězení.“

„Barber, počkejte, Barber... Je to ta vražda?“

„Odsoudili ho za vraždu, ale, pane Higgins, Francis to neudělal.“

„Je ve vězení?“

„Už měsíc. Ale nevinně. Ty šperky sebral, k tomu se konečně přiznal, ale s vraždou nemá nic společného. Znáš ho. Když jde o vážnou věc, tak nikdy nelže. Přinesla jsem vám tisíc dolarů, víc nemám, bude to stačit?“

„Nechci žádné peníze.“

„A pomůžete mu, aby se dostal ven?“

„Byl odsouzen, paní Barberová, a k loupeži se přiznal. Udělám pro něj, co budu moci.“

George Higgins sledoval Barberův případ, jako konečně celá veřejnost. V Sydney nedocházelo ještě ani v roce 1980 k mnoha násilným činům a zavraždění manželky bankéře Nicka Marshalla bylo po dlouhé dny na prvních stránkách novin. Poručík Clarck od sydneyjské městské policie měl štěstí. Peggy Marshallová byla nalezena mrtvá 6. února 1980, o tři dny později byl vrah za mřížemi. To všechno detektiv Higgins věděl. Přesto to nebylo dost, aby se mohl pustit do pátrání. Začal se skládáním mozaiky událostí ze začátku roku.

Bankér Marshall patřil mezi sydneyjskou smetánku. Bydlel na Queens Square, v těsném sousedství rozsáhlého Hyde Parku. Jeho luxusní sídlo patřilo k nejdražším. Vila byla obklopena starou a dobře udržovanou zahradou. A právě na pěšině u fontány potkal bankéř vraha. Vracel se domů pozdě v noci, zastavil se, protože slyšel kroky, kolem něj se přehnal neznámý muž, ve tmě si ho ani nevšiml. Někdy kolem půlnoci vešel Marshall dovnitř, nejdříve se šel napít, v únoru bývají v Sydney značná vedra, pak se osprchoval a vstoupil do ložnice. V posteli našel mrtvou.

„Říkáte, že jste v zahradě spatřil prchajícího muže,“ řekl poručík Clarck, který případ vyšetřoval. „To vás nenapadlo, že jste potkal vraha?“

„Zpočátku ne. Netušil jsem, že se něco stalo. Až potom. Těsně předtím, než jsem vás volal.“

„Co se ztratilo?“

„Šperkovnice.“

„Co v ní bylo?“

„Rodinné šperky a kolekce unikátních opálů. Patřila mé manželce. Peggy měla ráda opály, často si je před spaním prohlížela. Měla na nočním stolku zvláštní reflektor s ostrým paprskem. Pod ním ty nádherné barvy vynikly.“

„Všechny zmizely?“

„Celá šperkovnice.“

Francisi Barberovi bylo pětadvacet, ale měl za sebou už pár měsíců kriminálu za krádeže. Když přišel s ukradenými šperky k překupníkovi, který měl na Forbes Street holičský salón, majitel officíny raději zatelefonoval na policii.

„Tak Piotrowski mě prásknul? Křivák jeden.“

„To se nesmíš divit, proč by se měl montovat do vraždy,“ řekl poručík Clarck. „Něco jiného jsou šmuky a něco jiného mord.“

„Jenže já nemám nic společného s nějakou vraždou, nejsem blbec. A vůbec, nevíte, proč bych měl vraždit, když jsem si v klidu sebral, co jsem chtěl?“

„Jenže manžel našel Peggy Marshallovou mrtvou. Udušenou polštářem. Tys tam byl, kdo jiný by ji zavraždil?“

„Já jsem to nebyl, pane poručíku, přísahám na život své matky.“

„Podle tebe asi spáchala sebevraždu. Už jsi někdy slyšel, že by někdo sám sebe udušil polštářem? A to ještě přesně ve chvíli, anebo těsně potom, cos paničce ukradl všechny šperky? Nesnaž se mi všet bulíky na nos. Nejsem dnešní, Barbere. Šperkovnici jsme našli u tebe, pan Marshall tě na první pohled poznal podle tvých ryšavých vlasů. Človče, když seš zrzavej, tak nelez v noci do cizího bytu.“

„Byla tma. Nemohl vidět, že mám zrzavé vlasy. Měl jsem kšiltovku a narazil jsem si ji hezky hluboko přes uši. Nezabil jsem ji, věřte mi, pane poručíku.“

Podezřelý neustále tvrdil totéž. Ke krádeži se přiznal, k vraždě bankéřovy manželky ne, celé tři dny a dvě noci pořád dokola zapíral. V některých kriminálních případech sehraje značnou roli náhoda, někdy dokonce celá série náhodných okolností změni směr pátrání nebo ovlivní porotu. U případu vraždy bankéřovy ženy se nevyskytly komplikace, všechno do sebe zapadalo, vyšetřování proběhlo bez jediného zádrhelu, jako školní příklad. A to právě bylo na případu zvláštní. Zametená cesta od zavraždění k viníkovi. Ten byl dokonce také čítankový anebo nepředstavitelně hloupý, když den po loupežné vraždě přinesl bohatou kořist k překupníkovi. Tohle přece neudělá ani učedník, natož chmaták, který už má něco za sebou. Ale ještě něco. Půdař nebo výrostek, který leze o půlnoci do bytu a po špičkách slídí po kořisti, nebývá vrahem.

Francis Barber pak stál v listopadu 1980 před porotou, stále opakoval, že sice kradl, ale nevraždil, nikdo mu však nevěřil. Nic nepomohla ani lékařská zpráva, kterou předložil obhájce obžalovaného, podle níž bylo zřejmé, že Francis měl jako dítě vážný úraz, při němž došlo k poranění lebky, což samozřejmě mohlo zanechat následky. Obžalovaný nemusí být plně odpovědný za své činy.

Důkazy a svědectví jasně svědčily proti obžalovanému, porota ho shledala vinným, soudce přece jen uvážil některé okolnosti a vyměřil Francis Barberovi mírný trest. Poslal ho do vězení na patnáct let. Ještě když ho odváděli, volal na soudce, že Peggy Marshallovou nezabil, ale jen okradl.

Poručík Clarck byl s vyšetřováním podezřelého hotov za pár dní. Detektiv Higgins se dostával kupředu jen po malých krůčcích. Nebylo totiž snadné proniknout do života muže disponujícího tak velkým majetkem jako bankéř Marshall. Cestička k cíli bývá klikatá. Higgins se pustil po stopách podezřelých, snažil se nahlédnout do jejich minulosti.

„Tak si představte, poručíku,“ řekl při setkání s Clarckem, že ten pan boháč vstoupil do manželství vlastně s holým zadkem. Všechno, co má, vyženil.“

„Peggy Marshallová byla tak zámožná?“

„Peggy Cramerová, jak se jmenovala za svobodna. Otec farmář, kterému patří kdesi u Tambarumby lány půdy. Jen si vzpomeňte, před léty tam farmáři objevili jeskyně Yarrangobilly Caves a hned vedle smaragdy.“

„Tohle všechno Marshall vyženil?“

„Nejenom tohle. Ten starý pan Cramer, mimochodem, přistěhoval se z Německa, dovedl chytře investovat a za války své jmění zdvojnásobil. Jediné dceři dal obrovské věno.“

„Kdy se s ní Marshall oženil?“

„V osmačtyřicátém.“

„A hned si otevřel banku?“

Hned ne. Dlouho jezdili po světě a radovali se, že je počítají mezi členy toho hejna milionářů, kteří se stěhují z Acapulka na Palm Beach a z Montany na Bahamy.“

„Dobře, Higginsí, ale tohle všechno není stopa pro nás. Co nám to je platné. Barber dostal patnáct let a sedí za mřížemi. Chcete snad jako svědky křísit mrtvé?“

„Možná že budu muset. Je tady totiž ještě jedna maličkost, a jak dobře víte, zdánlivá titěrnost dovede někdy giganticky narůst.“

„Nenapínejte.“

„Marshall má milenku.“

„A kdo nemá?“

„Je to jeho bývalá sekretářka, je jí osmadvacet, jmenuje se Olívia Bedfordová, koupil jí na Bathurst Street pohádkové apartmá a je u ní víc než doma.“

„Přitom to má z Queens Square na Bathurst Street jen kousek. Tak tohle mi nenapadlo,“ přiznal poručík Clarck, ale hned dodal: „No ale co s tím? Kam ta stopa vede? Jestli je to vůbec stopa.“

„Zatím jen úvaha. Nic víc. Ale představte si, poručíku...“

„Nehrajte si na jasnovidce, Higginsí. Soud potřebuje důkazy, a ne úvahy. Na ty se vám porotci vykašlou. Co máte v ruce? Nic!“

„Zatím jsem na začátku,“ řekl Higgins, „ale myslím si, že jsem odstartoval dobře. Uvažujte o této variantě: Nick Marshall se vrátil kolem půlnoci domů, pravděpodobně z bytu své milenky. Našel v ložnici svou spící manželku, podíval se na noční stolek, zjistil, že zmizela šperkovnice, domyslel si, že chlap, s kterým se div nesrazil na zahradě, je zloděj, vzal polštář a chvíli ho spící Peggy přidržel na obličeji. Nestačila se ani pořádně probudit, ani se jí nepodařilo vykřiknout, prostě a krátce vydechla naposledy. Využil jedinečnou příležitost, protože si bleskově spočítal, že policie toho zloděje dřív nebo později musí objevit. A vy jste ho, poručíku, odhalil za tři dni.“

„A soud mé důkazy přijal.“

„Rozsudek nabyl právní moci,“ řekl George Higgins a rozloučil se.

Higgins měl zřejmě už svůj plán, když hovořil s poručíkem Clarckem, ale zatím se mu o ničem nezmínil. Teprve za několik dní zvedl telefon a vytočil číslo kanceláře bankéře Marshalla.

„Dobrý den, pane. Omlouvám se, že se nepředstavím. Hned pochopíte proč. Mohl bych říct jakékoliv jméno, ale chci s vámi odpočátku hrát férovou hru.“

„Co chcete? Nemám čas se bavit...“

„Vyčkejte prosím. Jsem přesvědčen o tom, že si na mne čas uděláte. Chci vám navrhnout něco, co se týká slečny Bedfordové.“ Udělal dramatickou přestávku, čekal, že se bankéř okamžitě rozzlobí, ale Marshallovi trvalo hodně dlouho, než řekl:

„Nemám ve zvyku bavit se s cizími lidmi.“

„Tak prosím udělejte výjimku. Mám pro vás návrh. Týká se slečny Bedfordové.“

„Neznám žádnou Bedfordovou.“

„Ale znáte. Podívejte se, pane Marshall, já jsem zloděj. Profesionál. Živím se vykrádáním bytů. Byl jsem u ní dnes v noci. Neměl jsem štěstí. Nenašel jsem ani šperky, ani peníze, ale dostal se mi do ruky její deníček.“

„Co mi to vykládáte? Řekl jsem vám, že neznám žádnou slečnu Bedfordovou!“

„Vy jste zapomněl jméno své bývalé sekretářky? Vy nevíte, jak se jmenuje vaše metresa, které platíte apartmá na Bathurst Street?“

„Nehodlám se s vámi bavit!“

„Jak myslíte, pane Marshall. Ale mám v ruce její velmi soukromý deníček. Je v něm všechno o vašem mileneckém poměru. Kdy jste ji svedl, jak a kde... A pak je tady něco, co by vás opravdu mělo zajímat. Datum 8. února 1980. Nic vám to neříká, pane Marshall? Den smrti vaší manželky Peggy. Teď prosím dávejte pozor. Přečtu vám jednu větu: Nick mi řekl, že zavraždil svou ženu. Je to strašné. Tak co tomu říkáte, pane Marshall?“

„Kolik?“

„Dvacet tisíc.“

„Kdy?“

„Zítra večer v šest.“

„Kde?“

„V zoologické zahradě Taronga.“

„Proč právě tam?“

„Nic jiného mi nenapadlo.“

„Kde přesně?“

„V akváriu.“

„Jak vás poznám?,

„Já znám vás. Ty peníze budou v malých použitých bankovkách v plastickém sáčku firmy Opal Centrum, Pitt Street.“
Všechno Higginsovi vyšlo, jak si představoval. Sešel se s poručíkem Clarckem, požádal ho o policejní asistenci, řekl, že by stačilo takových šest osm mužů v civilu. V akváriu je přítmí, ať si pověsí na krk fotoapráty a hrají si chvíli na turisty.

„Co když nepřijde?“

„Ale přijde.“

„Domluví se přece se svou milenkou a ta mu řekne, že je to bouda.“

„Nic mu neřekne. Siečna Olivia Bedfordová je na okružní cestě po Evropě a dnes je možná v Římě, ale třeba také v Nice. Když odjížděla, neměla přesný plán. Marshall si zřejmě přál, aby byla nějaký čas hodně daleko.“

Nebýlo nesnadné obsadit akvárium policisty. Nečekali dlouho. Nick Marshall přišel přesně. V pravé ruce nesl plastický pytlík s nápadným nápisem Opal Centrum.

„Dobrý den, pane Marshallé,“ pozdravil poručík Clarck, když vstoupil do světla.

Nick Marshall se zastavil, rozhlédl se, na pozdrav neodpověděl.

„Jestli dovolíte, chtěl bych vám položit několik otázek.“

„Nevím, na co se mě chcete ptát.“

„To se hned dozvíte.“

„A proč právě tady?“

„Byl byste tak laskav a řekl nám, co máte v tom pytlíku?“

„Peníze.“

„Kolik?“

„Dvacet tisíc dolarů.“

„Můžete mi říct proč?“

„To je snad moje věc.“

„Není obvyklé chodit do akvária s takovou částkou.“

„Chcete snad tvrdit, poručíku, že je to zakázané?“

„Jistěže ne.“

„No tak vidíte. Nashledanou.“

„Není to zakázané, je to však přinejmenším podivné. Podezřelé. Tak ještě jednou: proč máte s sebou tolik peněz?“

„Jsou to moje peníze, nikomu jsem je neukradl, mohu si je vzít třeba do sauny. Nehodlám se s vámi o tom bavit.“

„Tak musíme začít z jiného konce, pane Marshallé. Vy jste si sem přišel koupit deník své milenky Olivie Bedfordové. A my o tom víme.“

„O čem to mluvíte? Jaký deník? Buďte tak laskav a ukažte mi ho. Anebo mi dejte pokoj.“

„Budete mi muset vysvětlit některé podezřelé okolnosti, pane Marshallé,“ řekl poručík Clarck.

„Rád bych věděl jaké.“

„Však se to dovíte.“

„Zřejmě jsem se stal obětí smyšleného udání! Někdo mě chce vydírat, pane poručíku. O to byste se měli starat, a ne o mých dvacet tisíc. Přiznávám, že slečna Olivia Bedfordová je mou milenkou. Ale to je snad moje soukromá věc. Mám značné jmění i společenské postavení. Je samozřejmé, a doufám, že to uznáte i vy, že se nemohu některými okolnostmi veřejně chlubit. Jistěže mi záleží na tom, abych si neudělal ostudu. Ale to je také všechno. Ty souvislosti, které jste naznačil... Nemá to vůbec nic společného se smrtí mé manželky. Vůbec nic, a vy to dobře víte.“

Požádali letový dozor na mezinárodním letišti o informaci, jakmile se v seznamech cestujících objeví jméno Olivie Bedfordové. Přiletěla letadlem společnosti Quantas dva dni před Štědrým večerem. Byla doslova obložena balíčky v taškách bezcelního prodeje na londýnském letišti Heathrow. Když ji zastavil poručík Clarck, doprovázený Georgem Higginsem, nejdřív se zarazila. Pak pochopila, o čem jde, a zvolala:

„S tou věcí nemám nic společného. Nevěděla jsem, že se na to chystá. Nick to udělal sám. Přisahám!“

„Proč sis psala deník, ty kozo pitomá?“ zvolal Nick Marshall, když se k ní prodral.

„Jaký deník?“

„No jaký asi? Tvůj!“

„Ale, Nicku, já jsem si nikdy žádný deník nepsala! Věř mi.“

Trik detektiva Higginse stoprocentně vyšel. Nick Marshall se po několika dnech přiznal. Nevinně odsouzeného Francise Barbera propustili z vězení. Přípravy procesu se táhly víc než půl roku, ale koncem června 1981 byl Nick Marshall odsouzen pro vraždu své manželky k doživotnímu vězení. Olivia Bedfordová byla shledána nevinnou.

Rozhodl se ve středu ráno 9. května 1979. Celou noc totiž nespal. Pak sedl do vozu, vyjel na příjezdovou dálnici San Bernardino, namířil si to do středu Los Angeles, odbočil do Jackson Street a zastavil před policejní stanicí.

„Jmenuju se Mansfield, chtěl bych mluvit se šéfem,“ řekl.

Poručík Roslin, velitel směny. Co jste si přál, pane Mansfelde?“

Nerozmýšlel se, sedl si na nabízenou židli, zhluboka se nadechl a řekl: „Nedokážu dál mlčet, poručíku, mám vztek a strach, bojím se už i tmy, týden jsem pořádně nespal, svědomí mi nedá.“

„Jen se mi svěřte, pane Mansfelde,“ pobídl pobledlého muže poručík.

„Můj bratr je vrah,“ řekl návštěvník a odmlčel se.

„Dobře,“ kývl poručík Roslin a díval se na něj pohledem psychiatra, který se vším, co slyší, souhlasí. „Jak se jmenuje váš bratr?“

„Trevor.“

„A vy?“

„Spencer.“

„Kdo je obětí vraha?“

„Matka. Totiž nevlastní matka. Otec se oženil podruhé.“

„Jak se jmenuje zavražděná?“

„Ruth Mansfieldová.“

„Jak zemřela?“

„Utopil ji ve vaně.“

„Víte, proč to udělal?“

„Kvůli dědictví.“

„Kde ji zavraždil?“

„V koupelně, v naší vile.“

„Kde máte vilu?“

„Nahoře. Jmenuje se Rosalind.“

„V Beverly Hills?“

„Ne, v Bel Air.“

„Váš otec je Graham Mansfield, ten pojišťovák?“

„Ano. Byl. Už zemřel.“

„Já vím. Vzpomínám si na něj. Byl velice bohatý, vidíte? Říkalo se o něm, že je miliardář. Tak se na to podíváme, pane Mansfelde. Chtěl bych vás upozornit, abyste si dal pozor na všechno, co řeknete, vaše výpovědi by měly být přesné a nezaujaté.“

Poručík Harwey Roslin se pustil do vyšetřování. Vyslechl obyvatele luxusní vily s bazénem a sedmácti pokoji, spis na jeho psacím stole rostl, jak skládal větu ke větě, až se mu před očima objevil obraz osudu rodiny kalifornského boháče, který vydělal miliardy na pojišťovacích obchodech. Peníze mu však byly málo platné.

Vilu ve čtvrti prominentů si dal postavit, když se oženil. Pojmenoval ji Rosalind. Po své manželce. Byla to hodná, hezká a vzdělaná žena, vystudovala dějiny umění a měla ušlechtilé zájmy. Odletěla jednou do Evropy a vrátila se s několika tucty cenných, ale i jen hezkých obrazů, kterými vyzdobila stěny obrovského sídla. Po dvou letech se manželům narodil první syn. Dali mu jméno Trevor. O rok později přibyl do šťastné rodinky druhý syn, Spencer.

Když bylo paní Mansfieldové osmdvacet a jejím synům pět a šest, zemřela na zhoubnou leukémii. Nepomohli jí ani nejvýznamnější specialisté, které Graham Mansfield sezval ze všech koutů světa.

Pohledný vdovec se neoženil ani po deseti letech. Zůstal sám. Fotografiemi své milované Rosalindy vyzdobil všechny místnosti vily. O chlapce se starala školená vychovatelka. Nerada viděla, jak je otec zahrnuje dary, jako by jim hračky, později motocykly a sportovní automobily měly nahradit matku.

Ti dva vyrůstali v samolibé mladé muže, kteří si mohou dovolit všechno. Přidali se k tlupě sobě rovných, začali se potloukat po losangeleských nočních podnicích, v Bel Airu i Beverly Hills měli také dost příležitostí okusit sladký život. Když jim bylo šestnáct a sedmáct, přivezli je domů v policejním voze. Poručík Roslin našel v archivu zápis. Ti dva totiž ukradli na ulici kolo. Byli přistiženi, ale protože byli potomky prominentního boháče, jehož vilu znal každý policista, tak je onoho večera, 6. března 1976, přivezli otcí, snad aby je potrestal sám.

Sedl si s nimi do knihovny a snažil se z nich vytáhnout, proč se snížili ke krádeži, když mají všechno, co si zmanou.

„Můžete si přece koupit deset bicyklů, když budete chtít,“ řekl zdrcený otec.

„Ale to my dobře víme, tati.“

„Tak proč jste to kolo ukradli?“

„Z legrace. Chtěli jsme vědět, co to udělá. Každý kolem nás krade. Víš, kolik seberou policajti každý den zlodějů? Taký jsme to chtěli zkusit,“ řekl Spencer a Trevor dodal:

„A víš, že to byla sranda? Pořádné vzrůšo!“

Graham Mansfield vstal a poprvé v životě zpolíčkoval nejdřív Spencera, pak Trevora. Zůstali stát jako zkamenělí. Nedokázali pochopit, co se děje. Dosud se každý a všechno podvolovalo jejich přáním a náladám. Po chvíli nasedli na

své vyšperkované hony, výfuky zaburácely a oba synové zmizeli v zatáčce.

Je logické, že se otec snažil vysvětlit si příčiny chování svých synů a došel k prostému závěru. Mají sice všechno, schází jim však mateřská láska a pevná ruka. Rozhodl se, že se porozhlédne po partnerce, která by se starala nejen o domácnost, ale především o výchovu jeho synů. Není známo, jestli si dal do novin inzerát, nebo požádal o zprostředkování svatební agenturu, jistě však je, že mu vůbec nezáleželo na vzhledu partnerky, jako spíš na jejich schopnostech.

Objevila se ve vile Rosalind snad už za týden po incidentu synů s policií. Byla stejně stará jako Graham Mansfield, o dost vyšší než on, suchá, hranatá, s ocelově šedýma očima. Snažila se o dobrosrdečný úsměv, ale vycházel ji nanejvýš veselý škleb. Chovala se jako vězeňská dozorkyně, když má dobrou náladu, nebo ošetřovatelka z drahého penzionu pro staré lidi s dobrou rentou. Jmenovala se Ruth Sainburryová a Grahamu Mansfieldovi se kupodivu zalíbila.

Řekli si hned po seznámení, že manželství bude jen formální, že bude spíš zaměstnanou vychovatelkou než manželkou; Ruth souhlasila a nikdy se nikdo nedozvěděl, jestli ráda nebo nerada. Také ona žila už několik let sama s velkou dcerou, o kterou se po rozvodu starala. Teď se však dcera přestěhovala do vysokoškolské koleje a Ruth Sainburryová zůstala sama. Neměla důvod, proč by nepřijala nabídku na přestěhování do krásné vily a nestala se členem rodiny, v níž nikdo nemusel počítat peníze. Svatbu slavili v červnu 1974 ve vší tichosti, bez okázalého banketu a zahradní slavnosti. Graham Mansfield se už dávno stýkal jen s obchodními partnery a v poslední době omezil i služební cesty. Zdálo se, že za těch dvanáct let samoty hodně zestárl.

Sotva se Ruth nastěhovala do severního křídla v prvním patře, život rodiny se změnil k lepšímu. Nová paní domu dala všem hned v prvních dnech znát, že si dovede udržet autoritu, že umí ze dne na den zorganizovat chod tak velké domácnosti, že je sice vlídná a někdy dokonce milá, leč nekompromisní.

Neměla strach ani z Trevora, ani ze Spencera. Večer si s nimi sedla k důvěrnému rozhovoru, oznámila jim, jak bude vypadat jejich další život, zamkla do garáže jejich vozy i motorky, odpočítala jim kapesné.

„Postarejte se o to, hoši,“ řekla jim vlídně, leč důrazně, „abyste měli ve škole slušný prospěch. Jinak půjdete do práce. Nestřím ani šlendrián, ani lajdáctví, a lenost už vůbec ne. Tatínkovi jsem slíbila, že z vás vychovám opravdové muže. Svůj slib dodržím, na to se spolehněte. Nic nedělám proti vašemu zájmu. Naopak, i zákazy jsou ve váš prospěch.“

Samozřejmě že povídání nebrali vážně. Pokoušeli se pokračovat v nočních dobrodružstvích. Přišli však pozdě domů jen jednou. Hned se jim dostalo ponaučení:

„Ještě jednou a půjdete. V téhle rodině bude pořádek. Když něco nařídím, tak to platí. Jinak si můžete vzít kufr a jít.“

„Tatínek to nedovolí,“ řekl Spencer.

„Tatínek mě o to poprosil. Jenomže trochu pozdě. Všichni máme co dohánět.“

Ruth Sainburryová dělala zázraky. Oba nezkrotní rebelové, kteří se před kamarády vytahovali, co všechno jim otec dovolí a co všechno mohou zaplatit, se podrobili. Věnovali se studiu, žili podle denního programu, který jim určila macecha. Byla přísná, ale spravedlivá, měřila oběma stejným metrem, ve všem se snažila být důsledná. Za každých okolností držela slovo. Graham Mansfield byl šťastný. Věřil, že Ruth vychová z jeho synů čestné muže.

Macecha vedla domácnost už druhý rok, když se Graham Mansfield jednoho dne nevrátil z kanceláře domů. Sekretářka zavolala, že ho musí odvézt na kliniku, protože dostal srdeční záchvat. Při prvním infarktu ho ještě zachránili. Dokonce směl za dva týdny domů. Druhý záchvat však nepřežil. Pochovali ho do rodinné hrobky, vedle manželky, kterou tolik miloval.

V pondělí seděli vedle sebe Ruth, Spencer a Trevor a čekali, až notář otevře otcovu závěť.

Odkazují svým synům Spencerovi a Trevorovi zákonem stanovený podíl dědictví, každému po 300 000 dolarech, které však nebudou vyplaceny dřív než po smrti mé zákonitě manželky Ruth, kterou tímto ustanovuji univerzální dědičkou veškerého mého majetku. Vila Rosalind zůstává v nedělitelném vlastnictví mých synů a mé ženy.“

Je zřejmé, že ji nenáviděli hned odpočátku, kdy jim zakazovala, kdy jim nařizovala, kdy je nutila do učení, kdy jim kladla podmínky. Po přečtení závěti se stala úhlavním nepřítelem obou Mansfieldových synů. Vyhýbali se jeden druhému, věděli, že od otce dostali danajský dar. Nemohli vilu rozdělit na tři díly a v tom svém se zabarikádovat nebo ho prodat. Život ve vile na svahu Bel Air se stal nesnesitelným. Všichni čekali na zázrak nebo na příležitost, která změní jejich očištěn v ráj. Nemuseli čekat dlouho. Historie se opakovala.

V březnu 1979 odvezli macechu, a je třeba říct, že rádi, do nemocnice White Memorial Medical Centre. Také ji lékaři vyplplali z nejhoršího. Nechali ji sice na lůžku celý měsíc, ale pak ji propustili. Když si pro macechu oba Mansfieldovi přijeli, zdůraznil ošetřující lékař, že musí mít naprostý klid, nesmí se rozčilovat, další srdeční záchvat by nemusela přežít.

Nikdo nikomu nevidí do svědomí. Nikdo nemůže říct, co si ti dva mysleli. Za měsíc, v úterý 24. dubna 1979, vytočil Spencer číslo rodinného lékaře a naléhal, aby skočil do vozu a okamžitě přijel, maceše že se udělalo špatně.

„Kde je?“ zeptal se lékař.

„V koupelně. Leží ve vaně.“

„Jaký má puls?“

„Nevím.“

„Jak dýchá?“

„Špatně.“

Když lékař vstoupil do koupelny, nedýchala už Ruth Mansfieldová vůbec. Hned od dveří viděl, že je mrtvá. Seděla ve vaně, hlavu zvrácenou, ústa pootevřená, oči vytřeštěné, jako by se v poslední chvíli lekla smrti. Nebo snad něčeho jiného? Pro lékaře šlo o předvídanou situaci. Vystavil úmrtní list, za příčinu skonu označil zástavu srdce. Dal povolení k pohřbení mrtvé. Nikdo z těch, kteří zemřelou znali, nepochyboval o tom, že zemřela přirozenou smrtí.

Oba bratři si mnuli ruce. Věděli sice, že jejich macecha má dceru, která bude dědit, ale podle otcovy závěti měl teď každý z nich dostat oněch tři sta tisíc dolarů, a to ani pro tak nadané marnotratníky, jakými byli Spencer a Trevor,

nebyla zanedbatelná částka. Navíc jim teď patřila vila, která sama měla miliónovou hodnotu. Měli pocit, že vyhráli, měli radost, že se jim všechno podařilo, že své maceše ukázali, kdo je chytřejší a silnější.

Tentokrát seděli před psacím stolem notáře ve třech, s dcerou mrtvé Ruth Sainburryové-Mansfieldové, Elisabeth. A zase se divili. To poslední pořízení totiž obsahovalo překvapení.

Já, Ruth Sainburryová-Mansfieldová, ustanovuji při plném vědomí univerzálním dědicem celého mého jmění svého drahého nevlastního syna Spencera Mansfielda.

Elisabeth Sainburryová vykřikla, převrátila židli, jak rychle vstala, a běžela ke dveřím. Spencer Mansfield se postavil a s otevřenými ústy hleděl na notáře. Nemohl uvěřit jeho slovům. Třetí účastník jednání, Trevor, jen zaťal pěsti. Dlouho hleděl na bratra, pak řekl:

„Pojď ven, tam si to vyřídíme!“

Usedli do vozu a jeli domů. Cestou se pohádali.

„Ty svině špinavá,“ vyčítal Trevor Spencerovi, „příznej se, jak jsi to na ni zahrál, aby ti odkázala všechno! Seš parchant a křivák. Dělalš to za mými zády.“

„Nemám ponětí, jak se to mohlo stát. Věř mi, Trevore, namouduši nevím, proč odkázala všechno mně. Nenáviděla nás oba, to dobře víš. Nadávala mi stejně jako tobě, vždycky jsi u toho byl. Nic mi neodpustila zrovna jako tobě.“

„Musela se zbláznit!“ řekl Trevor.

„To bych neřekl. Vsadím se, o co chceš, že tu závět psala při plném vědomí. Konečně, diktovala ji notáři. Ověřoval podpis i obsah.“

„Ta závět je neplatná. Byla vynucená!“

„Nemáš pravdu, jistě u toho byla i notářova sekretářka.“

„Říkám ti, že je ta závět neplatná. Rozdělíme se napůl.“

„Na tebe se můžu akorát vykašlat. Ty mi nebudeš diktovat, co mám nebo nemám dělat. A už vůbec mi nebudeš mluvit do mých finančních záležitostí. Jednou jsem dědic, tak si to laskavě zapamatuj.“

„Ty se se mnou rozdělíš, ty parchante!“

„Ani ve snu!“

Spencer zastavil u chodníku a bratr beze slova vystoupil. Trevor se obrátil a vracel se do středu Los Angeles. Našel si klidný penzión, kde se ubytoval. Přisahal sám sobě, že do vily Rosalind už nevstoupí a se svým bratrem nikdy nepromluví. Zradil ho a on ho za to k smrti nenávidí.

Spencer obýval obrovskou vilu sám. Nejdřív propustil většinu služebníků. Celý den polehával u bazénu nebo ve stínu pod palmami. Stále dokola uvažoval o tom, co se stalo. Připadal si podvedený a čekal od bratra to nejhorší. Vždyť mu patří druhá polovina vily a on se do ní může kdykoliv nastěhovat.

Nelze říct, jak uzrála v Spencerově svědomí myšlenka, aby bratra udal. Týden poté, co notář otevřel a přečetl poslední vůli Ruth Mansfieldové, sedl do vozu a jel na policejní stanici. Poručík Roslin neváhal a ihned se vydal na udanou adresu. Když zazvonil, Trevor Mansfield mu otevřel.

„Zatýkám vás pro podezření z vraždy Ruth Mansfieldové.“

„Vy jste se zbláznil. Nevím, o čem mluvíte,“ vykřikl překvapený Trevor.

„Nezkoušejte žádné vytáčky, vím všechno.“

„Rád bych věděl, kdo vám ty nesmysly nakukal.“

„Váš bratr. Před hodinou podepsal na strážnici protokol.“

„Takže jste ho zavřeli? Jak jste na něj přišli?“

„Sám se ohlásil a prozradil vaše tajemství.“

„Ztratil rozum. Proč se přiznával? Nikdo by se nic nedozvěděl. Byli jsme u toho jen my dva.“

„Utopili jste ji spolu?“

„Teď už na tom nesejde, jestli vám to řeknu. Spencer ji utopil. Já jsem byl proti tomu. Nikdy bych nemohl zabít někoho pro peníze. Spencer jo. Tomu bylo odjakživa všechno jedno.“

Odvezli ho na strážnici, zavřeli do cely, zajeli do Los Angeles pro jeho bratra a nechali oba přes noc za mřížemi. Pobyt v cele dělá divy. Spencer Mansfield byl odmalicka hýčkané dítě, ani macecha z něj neudělala tvrdého chlapa. Třetí den se přiznal ke všemu.

Pak stáli oba bratři před porotou soudu v Los Angeles, už zdaleka ne tak sebevědomí, jak je znali přátelé z nočních pitek, už zdaleka ne tak jistí, že peníze jejich otce zmůžou všechno. Ve vazbě leccos pochopili, nedokázali však dojít k závěru, s kterým před porotce předstoupil státní žalobce:

„Jejich nevlastní matka těm dvěma nafoukaným spratkům nastražila návnadu. Věděla, že ji nenávidí, a byla přesvědčená, že je jen otázkou času, kdy se dohodnou a připraví ji o život. Zнала je jako své vlastní dítě a možná ještě lépe, uvažovala totiž logicky, bez mateřského vztahu, který poklesky dětí barví narůžovo. Proto ustanovila univerzálním dědicem jen jednoho z nich, Spencera. To totiž byla jediná cesta, jak je poštvat proti sobě, jak je potrestat ještě po své vlastní smrti. Poslední vůli sepsala a podepsala krátce po návratu z nemocnice, kdy už dobře věděla, že nebude dlouho žít. Měla vysoký tlak, podle lékařského nálezu trpěla arytmií, její dny byly spočítány. Utopili ji oba společně a ona je, aniž to tušili, tvrdě potrestala. Doufám, vážení páni porotci, že učiníte totéž.“

Trevor a Spencer Mansfieldovi byli odsouzeni k doživotnímu vězení. Část dědictví po matce připadla její dceři. Do vily na svahu Bel Air se nastěhoval nový majitel, bezesporu také milionář.

Případ
lásky k ošklivé
holce

Setkali se 22. března 1953 v devět ráno před MacDonaldsovým bistrem na křižovatce Valley Stream na okraji New Yorku. Byla zima, foukal studený vítr, Linn Clarkeová neměla pod bundou svetru a postávala před červeným automatem už dobrou půlhodinu. Přišla raději dřív. Nemohla se dočkat. Francis Ross byl na místě přesně, jak si řekli v telefonu. Stáli proti sobě, hleděli na sebe, jako by se viděli poprvé, pak se objali a křečovitě se k sobě přitiskli. Kolem chodili lidé s kornouty voňavých bramborových lupínků, ale oni si jich nevšímali, omámeni nekonečným polibkem...

Linn Clarkeová byla ošklivá holka. Měla dlouhé nohy, trochu moc rychle vyrostla, měla nezdravě bílý obličej a čelo s pupínky, mastné řídké vlasy, přepásané háčkovanou čelenkou. Když se smála, cudně si dlaní zakrývala ústa, když šla, klátila se jako námořník. Na očích měla brýle s šesti dioptriemi. Byla však milá, něžná a poprvé, ale strašně, zamilovaná. Bylo jí šestnáct let a styděla se za to.

Francisi Rossom bylo devatenáct let, byl na vojně a dostal týdenní dovolenou. Měl světlé vlasy a modré oči a velmi naivní výraz. Nikdo mu nevěřil, že mu je víc než sedmáct. Proto se choval co možná nejvíc hromotlucky, přeháněl chlapecká gesta, kouřil a plival kolem sebe jako starý dědek a strašně se zlobil, když ho někdo považoval za pubertáka. Jenomže on se jako nedospělý choval.

Kluci na vojně mu dali přezdívku Klaun, měl totiž připitomělý výraz, vypadal, jako by se všemu divil. A tak se předváděl. Pil jednu plechovku piva za druhou, jako by od malička nedělal nic jiného, whisky do sebe hodil, jako by ho kořalkou odkojili, a do naivního povídání nejistým hlasem míchal hrubá slova prdel, hovno a čubčí syn. Vypadal směšně, ale Linn se mu nesmála. Pro ni byl ten nedozrálý chlapec bohem a králem ráje zároveň. Když se ti dva poprvé potkali, civěli na sebe jak na zjevení. Neměli žádné životní zkušenosti a ani dost rozumu. Když se spolu poprvé milovali, ztratili i poslední špetku soudnosti.

Francisovi rodiče se rozvedli, otec odjel kácet lesy do Oregonu, matka žila v Los Angeles. Francis byl přece už velký, tak vyrůstal v internátech. Linn Clarkeová měla poručníky, u kterých bydlela. Také její rodiče se rozvedli, ani matce, ani otci se dcera nehodila, tak na její výchovu raději měsíčně přispívali. Byli spokojeni, žila ve vyhovujícím prostředí, měla co jíst a měla co na sebe, byli přesvědčení, že jí nic neschází.

Ti dva se setkali před rokem a prožívali do nebe sahající lásku, jakou zatím znali jen z nasládlých hollywoodských filmů. Byli přesvědčení o tom, že si jsou souzeni. Když Francis narukoval, psali si nejdřív každý den, pak vždycky v sobotu, zato hned několik stránek stále stejných vyznání. Teď stáli před prodejnou hamburgerů MacDonald's a tiskli si ruce.

„Řeknu ti, na co jsem přišel,“ začal Francis.

„Jsem zvědavá, drahoušku,“ řekla a hleděla na něj zapařenými čočkami brýlí.

„Tak já se tě na to teda zeptám,“ chodil okolo horké kaše.

„Klidně.“

„Doprdele, já jsem si to pořád opakoval, a teď...“

„Klidně to řekni, Francisi. Je to něco hezkýho?“

„Možná že jo. Nevím určitě. Třeba to ani nebudeš chtít.“

„Proč bych nechtěla, když je to hezký?“

„Myslel jsem si, jestli by si se nechtěla za mě vdát? Krucifix!“

Stála a koukala na něj, jako by mu nerozuměla, jako by nevěděla, jako by se polekala. Možná že jen nevěděla, co dělá v takovém případě hrdinka ve filmu. Pak trhla hlavou, jako by se právě probudila ze sna, a řekla hodně hlasitě:

„Jasně. Chci tě, Francisi. Nejsem přece padlá na hlavu, abych nechtěla, když tě miluju. Jenže blbost, Francisi, mně je teprve šestnáct. Co s tím? Nikdo nás neoddá.“

„Ale jo. Někdo nás oddá. Někdo se najde. I kdybych ho k tomu měl dokopat. V některých zatracených státech se můžou šestnáctiletí ženit. V některých jo.“

„Jenže v kterých?“ zeptala se věcně.

„Nemám páru.“

„No vidíš!“

„Když něco nevím, tak se dozvím, ne?“

„Jak se to chceš dozvědět? Nemůžeš zastavit lidi na chodníku a vyptávat se.“

„Nejsem cvok. Puďu do knihovny.“

„Tam ti to řeknou?“

„Neřeknou, přečtu si to.“

„Tys už někdy byl v knihovně, Francisi?“

„Nebyl, ale prostě tam puďu.“

„Jo, jen jestli se něčů dozvíš? Svinstvo zatracený, že já nejsem starší, bylo by po ftákách!“

Jeli spolu do Bronxu, ve Valley Stream o žádné veřejné knihovně nevěděli. Dovnitř šel jen Francis. Byl v civilu, přes rameno měl něčů jako malý lodní pytel, podal jí ho a řekl:

„Abych to tam netahal s sebou,“ narovnal se a vykročil odhodlaně jako na vojenské parádě. Linn za ním ještě zavolala:

„Kolik dní ti dali?“

„Sedum“ řekl.

„To je fajn. To je celý tejden. Mohli bysme jet na svatební cestu.“

„Jasně. Tutovka.“

Každý by čekal, zvlášt' u tak mladé dívky, která zrovna neoplývala krásou ani šarmem, že začne po nabídce sňatku výtkat radostí. Linn sklopila hlavu, byla nadále vážná jako předtím. Šestnáctiletá vyjevená holka s nadějí stát se dnes či zítra mladou paní.

Francis tedy vešel do veřejné knihovny, Linn čekala venku. Za dvacet minut byl zpátky s dobrou zprávou. Ale ani on se netvářil jako budoucí šťastný manžel.

„Tak co?“ zeptala se.

„V Minnesotě. Tam se můžeš vdát, když je ti šestnáct.“

„Boží,“ řekla, ale hned zapochybovala. „Minnesota je daleko. Jak se tam chceš dostat? Máš prachy?“

„Kde bych je vzal. A ty?“

„Necelou dvacku.“

„Prachy nepotřebujern,“ rozhodl za oba.

„Musíme mít na dráhu.“

„Nemusíme. Pojedem stopem.“

„No jo. To mě nenapadlo.“

Dojeli metrem na konečnou, šli asi kilometr jeden za druhým po okraji dálnice až na mimoúrovňovou křižovatku, vyšli na šestiproudový pás, nad nímž visely směrovky na Chicago. Postavili se ke kraji a zvedali paži se vztyčeným palcem. Vypadali vážně, jako by se jim něčů stalo, a přitom přece vyřešili tak složitý problém, jakým byla svatba nezletilých.

Zastavil jim chevrolet. Za volantem seděl skoro stejně starý kluk, jako byl Francis.

„Kam chcete?“ zeptal se okénkem.

„Do Minnesoty.“

„Já sjíždím z dálnice asi po třiceti mílích.“

„Tak nás vem aspoň ten kousek.“

„Dobrá, pojd'te.“

Linn si sedla dozadu, Francis vedle řidiče. Jeli a nic si nepovídali. Když řidič vyjžděl z dálnice, řekl mu Francis Ross:

„Pak nám zastav.“

„Kde?“

„Třeba támhle u toho lesa.“

„Jo.“

„Zastavíš a dáš nám tu káru. Vystoupíš. My jedeme do Minnesoty.“

„Ty ses zbláznil,“ odporoval mladík.

„Ale nezbláznil,“ řekl Francis Ross, sáhl do vaku, vytáhl z něj armádní revolver a namířil na řidiče.

„Ty hajzle!“ řekl kluk za volantem, rozmáchl se pravičkou a seknul hranou dlaně Francise do obličeje. Práskla rána, řidič se zhroutil, Francis šlápl levou nohou na brzdový pedál a levou rukou přidržel volant. Vůz pomalu zastavoval.

„Nevěděla jsem, že máš revolver,“ řekla věčně nevěsta Linn Clarkeová. Francis vystoupil z vozu, pochopil, že mířil dobře, kývl na budoucí manželku a řekl:

„Vylez ven, pomůžeš mi ho odtáhnout.“ Rozhlédl se a hned rozkaz doplnil. „Támhle do roští.“

Zvedl mrtvého v podpaždí, ona nesla nohy. Položili ho do křoví a snažili se přikrýt mrtvolu větvemi. Nedali si s tím moc práce, najednou byli netrpěliví. Otřeli si ruce o trávu a Linn Clarkeová řekla:

„Kdes to vzal, Francis?“

„Je vyfasovanej.“

„Jo z vojny!“ řekla s úlevou.

„To dostane každej.“

Vyjeli zpátky na dálnici směřující do Chicaga. Oba se téměř současně podívali na ručičku ukazující stav nádrže.

„Je tam sotva půlka,“ řekla Linn.

„Ani ne.“

„Kolik musíme mít?“

„Plnou.“

„Kde na to vemem?“

„Nestarej se, Linn,“ poprvé ji oslovil jménem, „nějak se z toho dostanem.“

„No jo,“ řekla, sundala si brýle s tlustými čočkami a prsty si protírala unavené oči. Nebo v nich měla slzy a nechtěla vytahovat kapesník? Francis nečekal, až jim dojde benzín. Zastavil u jednoho ze supermarketů, které lemuji americké dálnice, ale nevybral žádný z těch velkých. Zaparkoval u budovy, která spíš připomínala novodobé hokynářství s prodejem autopotrěb, komiksů a zeleniny. Majitel seděl u pokladny, v krámě nebyla ani noha. Francis se snad ani nerozhlédl, šel rovnou k muži v bílém plášti a namířil na něj revolver.

Pokladnu, ale fíkotem, nebo to do tebe našiju!“

Majitel si posunul čepici do týla, podíval se na kluka s pistolí v ruce, otevřel zásuvku automatické pokladny, ozvalo se elektronické pípání, Francis Ross hrábl dovnitř, vtom se však ozval výkřik. Ve dveřích vedoucích dozadu stála hokynářova manželka. Zvedla ruce nad hlavu, pak se vrhla dopředu. Ozval se výstřel, pak ještě druhý. Muž i žena už nepromluví. Francis Ross vstrčil peníze do kapsy a vrátil se k vozu, v němž čekala budoucí manželka.

„Máš?“ zeptala se.

„Jo,“ řekl, sedl za volant, nastartoval a vyjel. Pak hrábl do kapsy a podal jí peníze. „Spočítej to!“

Chvilí jeli. Dost dlouho jeli. Francis byl netrpělivý.

„Tak co? Neumíš počítat?“ hartusil nedůtklivě.

„Pětadvacet a pár dimů,“ šeptla nesměle.

„To jsou ale svině!“ vybuchl Francis nenávisťně. „V kase má pár šupů, a ta kráva ještě vřeští jak poštipaná. Lidi jsou svině, Linn. Pamatuj si, lidi jsou svině.“

Natankovali za dvacet dolarů kdesi na Osmadesáté státní.

Byla už tma, když odbočili na postranní silnici. Vyhlídl si malé čerpadlo jen s jedním stojanem a bez samoobsluhy a Francis zastavil.

„Počkej tady,“ přikázal Linn. Vběhl do dřevěného baráčku, Linn slyšela vzrušený rozhovor, nejdřív cizí mužský hlas, pak ještě ženský a dvě rány z revolveru. To už neseděla ve voze, ale využila času a naplnila nádrž až po okraj. Když Francis vyběhl z baráčku, nemuseli se už ničím zdržovat. Hned vyjeli.

„Napumpovalas plnou?“ zeptal se.

„Jasně. Nejsem blbá.“

„Seš prima buchta, Linn. Viš, co máš dělat,“ pochválil ji a ona se konečně usmála.

„Kolik máš?“ zeptala se pak.

„Skoro padesát.“

„To jde.“

„To bych řek.“

„A nebylo ti jich líto?“

„Ne. Proč?“

„No, jen jsem si myslela.“

„Vždyť to jsou cizí lidi. Jakživ jsem je neviděl.“

„To je fakt.“

Minneapolis bylo v padesátých letech asi třistatisícové město. Sjeli z dálnice, sledovali směrovky „downtown“ a kolem poledne zaparkovali nedaleko univerzity na Washington Avenue. Vystoupili, šli po břehu Mississippi směrem k Riverside parku a hledali telefonní budku s adresářem.

„Proč musíš mít adresář?“ zeptala se Linn.

„Musíme zajít ke smírčímu soudci.“

„A proč, prosím tě, právě ke smírčímu soudci?“

„Je to předpis.“

„A co jako tam?“

„Mluvit s ním. Když se chceš brát.“

„Na co se bude vyptávat?“ zeptala se s obavou.

„Na co, na co? Co se tak hloupě ptáš!“

„Myslíš, že by se třeba mohl na tamto?“

„Seš ale pitomá. Nikdo nás neviděl.“

„To je fakt. Tak si ho najdi v telefonním seznamu. To máš stejný.“

„Tobě to zapaluje, Linn.“

Jmenoval se Reginald Spencer, kancelář měl až na druhém břehu řeky na Delaware Street v jednatřicátém patře. Bylo mu asi šedesát a mluvil vlídně jako farář. Usmíval se jako hodná babička, a kdyby měl v šuplíku karamely, jistě by jim nabídl. Ukázali mu doklady, protože si o ně řekl, a Linn se ho zeptala.

„Proč nás musíte vyslyšet, pane?“

„Já vás nevyslychám, milá slečno Clarkeová. Já jen musím zjistit u všech nezletilých, jestli třeba neutekli z domova. Jděte se teďka projít někde do parku a za půl hodiny nebo radši za hodinu se vraťte. Pak to vyřídíme natotata. Vlastně šestnáct vám bylo už před měsícem. Tak to bude v pořádku.“

Nešli do parku Riverside, ale do nejbližšího dragstóru. Druhý den už nejedli. Každý si dal dva hotdogy najednou, dohromady vypili pět kokakol. Měli ukrutný hlad a velkou žízeň. Měli pocit, že se nemohou brát s prázdnými žaludky. Byly čtyři odpoledne a najednou ke smírčímu soudci nespěchali. Procházeli klidnými ulicemi univerzitní čtvrti, prohlíželi si budovy kolejí, postavené v parcích, potkávali stovky stejných mladých párů, jako byli sami. Na pohled se od nich ničím nelišili. Nosili stejné džinsy a nežehlené košile, přes ramena měli šedo zelené vaky, nepřilíš čisté.

K doktoru Spencerovi se vrátili v dobré náladě. Měli pocit, že nejhorší mají za sebou, teď už je čekají jen medové líbanky a společný život v ráji. Pan Spencer nebyl v kanceláři sám.

„Tohle je policejní inspektor Gordon,“ řekl a ukázal na vysokého muže. „Chce si s vámi popovídat.“

„Tak co, milenci?“ řekl policista bodře. „Už se vám nechce scházet se v parku a milovat se na lavičkách? Jenomže, milí zlatí, takhle to nejde. Vy máte sice právo oženit se u nás, ale vůbec nemáte právo vymýšlet si takovýhle dobrodružství.“

„O co jde? Jaký dobrodružství?“ zeptal se Francis a hlas se mu ani nezachvěl.

„Tak já ti to řeknu, milý hochu. Poručníci Linn Clarkeové, co u nich bydlí, umírají strachy, co se s ní stalo. Hlásili na revíru, že se ztratila, od včerejška je na seznamu. A ty, Francisi, ty neblázni a chyt' se rozumu, za dva dni ti končí dovolená. Chceš, aby tě postavili před vojenský soud jako dezertéra? Koukejte se co nejrychleji vrátit domů! Ty teda, Francisi, ke svému útvaru. Jak jste přijeli?“

„Vozem,“ řekla Linn.

„Tak, milé děti, někde se vyspěte a ráno hezky rychle zpátky! S tou svatbou si počkejte, až se Francis vrátí z vojny.“ Nic nevěděli. Vůbec nic jim nehrozilo. Neměli tušení, že Francis cestou přes most hodil vojenský revolver do Mississippí. Nejdřív se mu zdálo, že mají obrovské štěstí, mohli by se jich přece vyptávat na ty lidi, ale nemají o ničem ponětí. Současně s pocitem uspokojení se však Francise zmocnil vztek a přerůstal každou minutu v nenávist k tomu sladounce hovořícímu policajtovi v civilu, který ho k smrti urážel oslovením milý hochu, který jeho i nastávající manželku oslovoval drze milé děti. Dovolil si nařizovat mu, co má dělat a kam má jít! Francis zrudl v obličeji, pohled se mu vztekem zakalil. Udělal pár kroků kupředu, rozkročil se doširoka, jak to vídal u tvrdých chlapů z televizních seriálů, paže nechal volně kývat podél těla a řekl prudce, až se zakoktával:

„Nejsem usmrkanec, abyste mi říkal milý hochu. Nejsem milý hoch a nejsme milé děti. Jestli to chcete vědět, tak jsem zabil pět lidí! A ani jsem nemrkl, vid', Linn,“ dodal ještě a udělal pauzu, jako by čekal potlesk.

Inspektor a smířčí soudce se na ty dva dívali, jako by právě vešli. Ten kluk se zbláznil, nebo si dělá hloupou legraci. Třeba je to mýtoman, vymýšlející si podle svých scestných představ hrdinské činy pro vlastní uspokojení a pro obdiv té podivné osklivé dívky, neprojevující žádné city ani pocity. Inspektor Gordon se nedostal ve svých úvahách dál, ten rozzlobený chlapec pokračoval. Znovu a znovu se přiznával, jako by se vraždami chlubil. Přidával další a další podrobnosti, stále znovu se dovolával svědectví své milenky a ta jen vážně kývala, jako by šlo o školní darebáctví. Jmenoval místa, popsal ukradený vůz a nadiktoval číslo. Inspektor Gordon se spojil s policejním ředitelstvím. Do pěti minut věděl vše o všech vraždách a pochopil, že před ním stojí lidská zrůda.

„Proboha, řekněte mi, Francisi, proč jste to udělal?“ zeptal se ho smířčí soudce.

„Potřebovali jsme se sem rychle dostat.“

„Kvůli naší svatbě,“ dodala Linn.

„Byli jsme nuceni...!“

„Nuceni?“ zeptal se inspektor Gordon. „Nuceni kým, čím?“

„Neměli jsme moc času. Spěchali jsme.“

„Taky nám scházely peníze na benzín,“ řekla dívka.

„A proto jsi vraždil?“

„Vraždil,“ řekl Francis Ross. „A netykejte mi pořád, nejsem žádný kluk.,,

„No právě, vlastně vám je už devatenáct.“

Případ
anděla
jménem Jo

„Samozřejmě že ho znám,“ řekl náčelník ženevské kriminální policie André Leyvraz. „Šikovný chlap. Začal před lety jako mechanik a vypracoval se na továrníka. Vlastníma rukama. A pochopitelně taky rozumem. Vyrábí přesné měřicí přístroje. Jmenuje se Leo Geisser.“

„Měl někdy něco s policií?“ zeptal se prokurátor Cornu.

„Ne. Byl to počestný muž. Má krásnou vilu na rue de Lyon.“

„Dobrá adresa. Máte ponětí, kdo ho mohl takhle zřít?“
„Nejsem jasnovidce, pane kolego. Ale za hodinu za dvě budu vědět víc. Jede sem jakási paní Fabialová a myslím si, že mi má co říct.“
„Jak víte, že sem jede?“
„Před chvílí mi telefonovala.“
„Kdy došlo k vraždě?“ zeptal se prokurátor.
„Někdy mezi jednou a druhou v noci.“
Rolanda Fabialová byla hezká žena. Dokonce velmi hezká. Tmavé dlouhé vlasy, velké zelenavé oči, postavu jako z časopisu pro pány. Byla velice rozrušená, když vstoupila do místnosti. Ani potom, když ji André Leyvraz posadil do křesla a dal přinést silnou kávu, ani potom se neuklidnila. Prsty se jí trásly, proto si mačkala dlaně v klíně.
„Já se vás na to zeptám rovnou, paní Fabialová, nebudeme si přece hrát na slepou bábu, oba jsme dospělí. Byla jste milenkou pana Geissera?“
Kývla.
„Byli jste včera večer spolu?“
„Ano.“
„Kdy jste se rozloučili?“
„Přesně deset minut po jedné v noci.“
„Jak to, že to víte tak přesně?“
Podívali jsme se oba na hodinky. Za půl hodiny jsem ho totiž měla odněkud zavolat.“
„Proč?“
„Já vám to hned všechno řeknu. Byli jsme v kině a pak jsme si ještě chvíli sedli v baru Moulin Rouge. Potom jsme šli k němu do vily.“
„Došli jste tam?“
„On ano, já jsem se vrátila. Když jsme se totiž blížili k plotu zahrady, spatřil Leo ve stínu stromů nějakou postavu. Zastavili jsme se a chvíli čekali. Ale nikoho jsme neviděli. Tak mě Leo poslal pryč, že půjde dovnitř sám, a já se vrátila do Moulin Rouge, odkud jsem měla zavolat, jestli je všechno v pořádku. Prošla jsem k Voltairovu muzeu, zahrada muzea totiž sousedí s Leovou, ale když jsem pak volala, nikdo telefon nebral.“
„To už byl Leo Geisser mrtvý. Ten vrah ho totiž zabil na schodišti terasy. Strašně ho zřídil. Jako by měl ukrutný vztek.“
„Ale Leo měl u sebe poplašný revolver. Večer ho stále nosil u sebe.“
„Z čeho měl strach?“
„Možná z mého muže.“
„On o vašem poměru věděl?“
„Asi. My jsme se poslední dobou moc hádali. René byl totiž chorobně žárlivý. Už dva měsíce jsme spolu nebydleli. Odjela jsem s dcerkou do Dijonu k rodičům. Asi tak, počkejte, teď je první týden listopadu, někdy začátkem září.“
„Ale vrátila jste se do Ženevy?“
„Dneska odpoledne. Chtěli jsme se poradit. Já jsem se totiž chtěla rozvést.“
„Geisser žil ve vile sám?“
„Po rozvodu.“
„Tak on byl rozvedený?“
„Dvakrát.“
„A to vám nevadilo?“
„Proč by mi to mělo vadit? Měli jsme se rádi.“
„O mrtvých jen dobré, ale pan Geisser byl známý sukničkář. Dokonce je proti němu vedeno soudní řízení pro svedení nezletilé. Věděla jste o tom?“
„Manžel mi o něm napovídal všechno možné. Nenáviděl ho.“
„Nedivte se, paní Fabialová. Vyhrožoval mu snad?“
„Nejen vyhrožoval. Dvakrát si na něho večer počkal a sliboval mu, že mu vyrazí zuby, jestli mi nedá pokoj.“
„Co dělá váš manžel, paní Fabialová?“
„Je chemik.“
„Jak se jmenuje?“
„René Fabialo.“
„Myslíte si, že to mohl být on?“
„Nemám ponětí. Je sice žárlivý, ale jinak hodný.“
„Kdy jste se setkali s panem Geisserem?“
„Kolem šesté v kavárně v rue des Délices.“
„A potom?“
„To už jsem vám říkala. Když jsem telefonovala a nikdo to nebral, vzala jsem si taxíka a jela na policejní prezidium. Šli se tam podívat a našli ho mrtvého. Pak jsme čekali na vás.“
Policejní lékař a členové výjezdové skupiny se pokusili o rekonstrukci vraždy. Továrník Leo Geisser se opatrně, zřejmě s připraveným poplašným revolverem, blížil ke vchodu. Postava, o níž hovořila Rolanda Fabialová, se vynořila ze tmy se zbraní v ruce. Ozvaly se výkřiky, které zaslechli chodci, a také výstřely. Vražednou zbraň našli na zahradě. Byl to jakýsi podomácku vyrobený kyj z dřevěné násady na koště, gumové hadice, olověné trubky a hřebíků bez hlavičky. Naježenými ostny připomínal husitský palcát.

Podle nálezů pitevního protokolu se napadený továrník Geisser útočníkovi bránil. Za jeho nehty se našly mikroskopické kousky kůže. Zřejmě vraha poškrábal v obličej. Protiv jeho nože byl však bezmocný. Na těle zavražděného našli přes dvacet bodných ran. Podle stop nalezených v zahradě přelezl útočník dovnitř a po vraždě také ven přes plot a utekl z místa činu zahradami Voltairova muzea.

Policisté našli zavražděného na úpatí schodiště v louži krve. Na schodech ležely jeho náramkové hodinky, jejichž řemínek se při boji o život přetrhl, baterka a poplašný revolver. Na bílé omítce vily bylo mnoho skvrn od krve, jako by se umírající z posledních sil podpíral o zeď, aby neupadl, nebo se snažil zastavit prudké krvácení.

Hned v sobotu ráno 9. listopadu 1957 si policisté došli pro podezřelého chemika Reného Fabiala. Odvezli ho do budovy policejního ředitelství, kde už na něj čekal André Leyvraz a dva další vyšetřovatelé.

„Kde jste byl včera večer?“ zeptal se inspektor Guillemin.

„V laboratoři. Pracoval jsem až do půlnoci,“ řekl klidně.

„Kdo vám to může dosvědčit?“

„Kolegové.“

„Byli tam s vámi tak dlouho?“

„Jistě. Máme naléhavou práci.“

„Kam jste šel potom?“

„Domů.“

„Kde jste byl mezi dvanáctou a jednou hodinou patnáct?“

„V posteli.“

„Kdo vám to může dosvědčit?“

„Spím doma sám.“

„Vaše manželka nebyla v bytě?“

„Žijeme už delší dobu odloučeně.“

„A nevíte, kde se té noci zdržovala?“

„Ne. Ale možná že zase byla s tím darebákem.“

„Můžete nám říct, kdo je ten darebák?“

„Samozřejmě Geisser! Ale to jste si snad už zjistili sami.“

„Máte pravdu.“

„Tak vám aspoň nemusím nic vysvětlovat.“

„Nemáte ho rád, vidíte?“

„Nenávidím ho, děvkaře! Odvedl mi ženu. Mám ho snad za to ještě milovat?“

„A proto jste ho zavraždil!“ prohodil náčelník kriminálního oddělení jen jako mimochodem, ale vyslýchaný reagoval jinak, než předpokládali.

„Co? Geisser je mrtev?“

„Dnes v noci byl zavražděn. Vy to nevíte?“

„Odkud bych to asi měl vědět?“

„Třeba v tom máte prsty.“

„Vy jste se zbláznili! Z čeho mě podezříváte?“

„Ohrožoval jste ho. Vaše žena nám to řekla.“

„To není pravda.“

„Opakuji, že nám to řekla vaše manželka.“

„Lže. Bylo to právě opačně. On mi vyhrožoval, on mě napadl.“

„Kdy a jak?“

„Před dvěma týdny.“

„Kde?“

„U něho ve vile.“

„Vy jste ho navštívil?“

„Chtěl jsem si s ním pohovořit o té záležitosti. Sotva jsem začal, tak se na mne osopil a vyhodil mě ven. Ale pěstmi a kopanci.“

„Takže máte motiv k pomstě. To je pochopitelné.“

Nejdřív prohledali jeho byt. Všechny jeho šaty odvezli do laboratoře, kde sám ředitel ústavu Pierre Hegg provedl analýzy. Nikde neobjevil sebemenší stopu krve. Téhož dne doručili kapitánu Leyvrazovi protokol pitvy z Ústavu soudní medicíny. Sedm bodných ran způsobil oboustranně broušený nůž, podobající se dýce. Šest z nich bylo vážných a jedna, smrtelná, přetřela tepnu. Pravá paže oběti byla zlomena, fraktura byla spirální, způsobená zřejmě prudkým zkroutením paže dozadu značnou silou. Napadený se po tomto zásahu musel předklonit, všechny bodné rány byly vedeny zespodu. Hluboké tržné rány v obličejí byly způsobeny onou podomácku vyrobenou zbraní, podobající se palčátu.

„Lze předpokládat,“ napsal ředitel Pierre Hegg závěrem, „že zavražděný byl napaden několika osobami. Není totiž pravděpodobné, že by jedna a táž osoba použila při vraždě najednou nebo postupně několik zbraní.“

To byla logická úvaha a dva svědci ji potvrdili. Viděli dvě postavy přelézat plot a utíkat směrem k Voltairovu muzeu. V kriminalistické praxi dochází během vyšetřování k některým standardním situacím. Jednou ze zásadních otázek, na kterou je třeba najít odpověď, je: komu násilná smrt prospěla? V tomto případě mohly mít motiv k vraždě dvě skupiny osob: Jednu představovali propuštění dělníci, kteří se dostali do vážných rozporů se svým zaměstnavatelem Geisserem. Továrník je doslova vykořisťoval, vůbec nedbal jejich práv a choval se k nim arogantně. Kdo se mu nelíbil

nebo se proti němu postavit, toho na hodinu vyhodil. Při vyšetřování se podařilo zjistit, že někteří z takto postižených mu přísahali pomstu.

Tato stopa se však brzo ukázala jako nepravděpodobná. Kterýpak dělník, byť sebevíc utlačovaný, se sníží k vraždě svého zaměstnavatele? A tak začali vyšetřovatelé uvažovat o další možnosti. Továrník Geisser vydělával velké peníze především na obchodu se zbraněmi. Šlo o značné částky a o dodávky, které nesnesly denní světlo. Co když vrah nebo vrazi byli mstitelé z řad Geisserových zákazníků?

Celý týden se detektivové nedostali ani o krok dál. Potom se v kanceláři vyšetřujícího soudce objevil neduživý brýlatý mladík.

„Jsem Richard Bauer,“ představil se, „zeť zavražděného pana Geissera.“

„Prosím, pane,“ řekl vyšetřující soudce Dussaix nezávazně.

„Přinesl jsem vám patnáct set franků,“ prohlásil Bauer.

„Jak tomu mám rozumět?“

„Dali jsme je s mou ženou dohromady jako odměnu za dopadení vraha Josettina tatínka. Chápejte prosím, velmi se nás to dotklo a moje manželka chce udělat všechno, abyste toho zlosyna dopadli.“

Trochu teatrální gesto. Ale vyšetřující soudce Dussaix byl ze své praxe zvyklý na ledacos. Napsal protokol o předání peněz, dal příkaz sekretářce, aby poslala do novin prohlášení, že pozůstalí po panu Geisserovi vypisují odměnu pro každého, kdo pomůže vypátrat vraha.

V úterý 19. listopadu 1957 došlo ve vyšetřování k podstatnému zvratu. Neznámý informátor, který odmítl říct své jméno, zatelefonoval vyšetřujícímu soudci Dussaixovi.

„Měli byste se blíž podívat na mladé Bauerovy,“ řekl muž.

„Co máte na mysli?“ zeptal se překvapený soudce.

„Že najednou vyhazují peníze!“

„Předtím nevyhazovali?“

„Předtím měli akorát dluhy. Smrt tatínka přišla dcerušce zřejmě moc vhod.“

Vyšetřující soudce dobře věděl, že dcera továrníka Geissera Josette, provdaná Bauerová, je jedinou dědičkou velkého jmění. Ale že by byla schopna kvůli penězům zorganizovat vraždu vlastního otce?

„Podívejte se, pane doktore Dussaixi,“ řekl inspektor Conus. „Ten její manžel je pěkná třasořítka. Geisser byl proti němu golem. Kdyby se ti dva dostali do sebe, neměl by šanci.“

„Lidé jsou schopni neuvěřitelných věcí, když jde o peníze. Co je to zač, ten kluk? Když tady byl, nedokázal ze sebe ani pořádně vykoktat, co vlastně chce.“

„Neduživec je to. Ale z dobré rodiny. Jeho otec pracuje v diplomatických službách. Ono není nijak snadné vzít do ruky nůž a vrhnout se na tchána. Takovou sílu ten kluk ani nemá.“

„A jeho žena?“

„Josette? Veselá, lehkomyšlná, marnotratná. Nikdo o ní neřekl nic dobrého. Věčně se prý tahala s chlapy a nikdy neměla tolik peněz, kolik potřebovala na šaty a cetky. Ale zavraždit otce, aby po něm dědila? To se mi nechce věřit.“

Ještě před pohřbem otevřeli v přítomnosti notáře Geisserovu závěť. Dozvěděli se, co právem předpokládali, že univerzální dědičkou je Josette Geisserová-Bauerová, a požádali ji, aby přišla k vyšetřujícímu soudci. Vstoupila do místnosti jako filmová herečka na zahradní slavnost. Nevypadala jako truchlící pozůstalá. Měla na sobě drahé šaty a cenné šperky, chovala se nenuceně.

„Ani ve snu mi nenapadlo, že budu po tatínkovi dědit,“ prohlásila. „Nevynechal žádnou příležitost, aby mi řekl, že po něm nedostanu ani frank.“

„Můžete mi vysvětlit proč, paní Bauerová?“

„Nesnášeli jsme se,“ řekla a zapálila si cigaretu. Bylo jí jednadvacet, byla štíhlá, měla krásné vlasy, ale nesympatický obličej. Mnozí se shodli v názoru, že je to nafoukaná, drzá holka. Ani její o pár let starší manžel nebyl krasavec. A koktal.

„Proč vás tatínek neměl rád?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„To byste se musel zeptat jeho. Vyčítal mi, co mohl. A Dickyho vždycky nenáviděl.“

„Kdo je Dicky?“

„No přece můj manžel!“ zvolala pobaveně. „Nesouhlasil ani s naším sňatkem a vůbec nepřišel na svatbu. Dickyho rodiče se urazili.“

„Takže jste se s otcem nestýkala?“

„Ne.“

„A kdy jste ho viděla naposled?“

„Když se narodil Dominique.“

„Váš syn?“

„Ano. Pak už se u nás vůbec neukázal.“

„Vy jste si opravdu myslela, že vás vydědil?“

„Víte, kolikrát mi tím vyhrožoval?“

Kriminální inspektor Conus si nejdřív opatřil informace o mladém páru, ale také o rodině Richarda Bauera. Zjistil, že Dicky pracuje jako řadový bankovní úředník s průměrným platem, ale že on i jeho manželka žijí na vysoké noze. A tak se vypravil do jejich vily do Pinchatu na okraji Ženevy. Nebyla to kdovíjak luxusní stavba, spíš prakticky řešený rodinný domek se dvěma garážemi. V obou stály parádní automobily.

„Obdivoval jsem vaše vozy, pane Bauere,“ řekl inspektor Conus, když mu přišel domácí pán otevřít. „Musely stát hodně peněz.“

„Ferrari je vždycky drahý a ten sportovní mercedes stojí také řadu peněz. Ale já mám rád auta. Je to můj koníček.“

„Značně nákladný,“ namítl inspektor.

„Dědil jsem po otci. Jestli máte na mysli tohle.“

„Je mi jasné, že jste je nemohl koupit ze svého platu. Ale když dovolíte, mohl bych se trochu porozhlédnout uvnitř? Nebudete mít nic proti tomu, vidíte, paní Bauerová?“

„Klidně si všechno prohlédněte. Nemáme co skrývat,“ svolila Josette s naučeným úsměvem.

Inspektor Conus se uklonil a pustil se do prohlídky. Probíral jeden pokoj po druhém.

„Chovali se jakoby nic,“ oznámil později soudci Dussaixovi. „Paní domu úspěšně předstírala, že je jí úplně jedno, že se hrabu v jejích věcech. Dokonce se, když jsem otevřel jednu ze skříní a našel v ní staré koště s krátkou násadou, strašně divila, proč se o ně vůbec zajímám. Když jsem ji požádal, jestli bych si je mohl vypůjčit, přikývla, ale vzápětí se podivila. Nechápala, co s ním chci dělat.“

„Poslal jste koště do laboratoře?“

„Profesor Chodat mi slíbil, že se osobně ujme srovnávací analýzy.“

„Kdy dostaneme výsledek?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„Zítra ráno.“

Expertiza potvrdila inspektorovo podezření. Když spatřil ve skříní s obleky koště, řekl si, že to není obvyklé místo pro takovou věc. Pak si všiml, že má zkrácenou násadu. Vzpomněl si, že vražedná zbraň, podobající se palcátu, byla vyrobena z podobné násady. Po důkladném laboratorním vyšetření potvrdil profesor Chodat z ženevské univerzity, že dřevo na oné podomácku vyrobené zbrani je totožné s dřevem na násadě koštět. Souhlasila léta, barva, stáří i řez pilkou na obou srovnávaných částech.

Chtěl bych se vás na něco zeptat, pane Bauere,“ začal inspektor Conus další výslech. „Podle odborné expertízy je materiál násady koštět totožný s dřevěnou tyčí, z níž byla vyrobena zbraň, kterou jsme našli v zahradě zavražděného pana Geissera. Co tomu říkáte?“

„Co bych tomu říkal?“

„Proč jste měli koště ve skříní?“

„Co já vím? Nechtěli jsme ho mít na očích. Zdá se mi, že to není zrovna krásný doplněk interiéru.“

„S tím souhlasím,“ řekl inspektor. „Ale proč jste uřízl kus té dřevěné násady?“

„Aby se koště vešlo do skříně. To je snad logické. Nebo se vám to nezdá?“

„Nemám námitek,“ opáčil inspektor. „Jen bych chtěl vědět, jak se ten odříznutý kousek násady dostal do rukou vraha vašeho tchána.“

„To si už budete muset zjistit sami. Já o tom nemám ponětí. Zřejmě jsme ten kousek vyhodili a někdo ho sebral ze smetiště. Co já vím? Vy se vyznáte ve vyšetřování, já ne.“

Sebejistý manžel univerzální dědičky značného jmění Richard Bauer, zvaný Dicky, vystupoval s bohorovnou jistotou. Ale vždy zdvořilý, leč neústupný inspektor Conus nespustil mladé manžele z očí. Zjistil, že si Dicky koupil báječný automobil značky Vanguard a jeho manželka Josette luxusní kabriolet Plymouth. Ale proč ne, ti dva teď na přepychové vozy měli dost peněz. Jenže nedůvěřivý inspektor Conus se pustil po stopě dál. Ještě jednou navštívil manžele Bauerovy, podíval se do Dickyho kutilské dílny, pak poslal doktoru Freyovi z curyšské policejní vědecké laboratoře znovu koště, podomácku vyrobený palcát a některé nástroje, které mohly být použity při jeho výrobě. Když byli v Curychu hotovi s analýzou, zaslal inspektor Conus pro jistotu všechno ještě profesorovi Bosshardovi na ženevskou polytechniku.

Josette Bauerová a její manžel zatím žili životem horních deseti tisíc. Jezdili a létali z lázní do lázní, v létě 1958 si pronajali apartmá v jednom z nejdražších hotelů v Cannes, kde nepohledná, ale bohatá Josette prožila velkou noc svého života: na jakémsi večírku pro snoby byla zvolena královnou večera. Porota totiž musela uznat, že má nejelegantnější toaletu a nejdražší vůz.

Hezkou, stylovou vilu v rue de Lyon 47, kde došlo k vraždě, zatím řemeslníci předělávali na muzeum nevkusných kýčů. Starožitný nábytek dala paní domu odvézt k antikváři. Sbírkou cenných obrazů dala do dražby. Na místě vkusně zařízených pokojů s intarzovanými barokními sekretáři a vzácnými perskými koberci vznikla v prvním patře prostorná společenská místnost s mnoha zrcadly, mahagonovým ostěním, obrovským barovým pultem a tanečním parketem, vyjíždějícím po zmáčknutí knoflíku z podlahy. Rafinovaně maskované reproduktory naplňovaly prostor celého bytu ryčnou hudbou. Místo útulného domova měli teď mladí manželé vlastní noční podnik.

Josette Bauerová prý byla od malička do větru. A teď, když na to měla, nebyla jedinou noc doma. Někdy šla tančit se svým, jindy s cizím mužem. A bavila se většinou až do rána. Ve společenských rubrikách švýcarských novin se objevila zpráva, že paní a pán Bauerovi si pronajali letadlo, které je odvezlo na francouzskou Riviéru, kde si za padesát tisíc švýcarských franků na sezónu najali zámeček se dvěma sluhy. Madam Josette se zde však zřejmě nelíbilo, protože za dva měsíce už zase vysedávala u barů pompézních hotelů na Kanárských ostrovech. Oba manželé se chovali jako pominutí. Josette Bauerová nařídila násilné personální změny v továrně, kterou zdědila. Ředitelkou jmenovala svého milence a učitele létání, povoláním taxikáře. Dne 2. dubna 1959 si na dražbě v Avenches koupila závodního koně. Ale to už měl inspektor Conus pohromadě všechny odborné expertízy, vyžádal si zatykač a dojel si pro podezřelého Dickyho Bauera. Když se rozmařilá Josette vrátila s koněm z dražby, poslal pro ni dva policisty. Také ona se ocitla ve vyšetřovací vazbě.

„Jste důvodně podezřelý z vraždy svého tchána Lea Geissera,“ řekl inspektor Conus a dodal. „Znalci prokázali, že vražedná zbraň byla vyrobena z části násady koštět, které jsme zabavili ve vašem bytě. Co nám k tomu můžete říct?“

„Nic,“ odpověděl nafoukaně. „Nevím nic o vraždě a nevím nic o vražedné zbrani.“

„Soudní znalci potvrdili skutečnost, že k výrobě smrtícího palcátu bylo použito kleští, které jsme našli ve vaší dílně.“

„No a co? Kleště jako kleště. Jen v Ženevě jsou jich tisíce.“

„Použité olovo a gumová hadice pocházejí bezpochyby z vašich zásob. Musím vás upozornit, pane Bauere, že jde o velice vážné indicie.“

„To je možné, ale já s tím nemám nic společného,“ odpověděl zatčený rozhodně.

„Musím vás upozornit, že přiznání je polehčující okolnost a soud k němu přihlíží.“

„Nepotřebuju žádnou polehčující okolnost. Nic jsem neudělal.“

Jsou zločinci, kteří tvrdí, že jsou nevinní, ještě pár kroků před elektrickým křeslem. Jsou jiní, kteří zatvrzele mlčí i ve chvíli, kdy se před nimi při soudním přelíčení vrší důkazy. Někteří psychicky méně zdatní se sesypou při křížovém výsledku. Dicky Bauer byl slaboch. Chvilí si hrál na nevinného, pak se zhroutil. Začal koktat, začal se třást, polykal slzy. Pak se k vraždě tchána přiznal.

„Udělal jsem to, pane inspektore,“ zašeptal. „Zavraždil jsem ho.“

„Jaký jste měl důvod?“

„Důvod? Udělal jsem to kvůli Josette.“

„Kvůli své ženě jste zavraždil jejího otce?“

„Taky kvůli penězům.“

„Měli jste přece z čeho žít,“ řekl inspektor Conus.

„Měli, ale ne dost. Josette..., pane inspektore, vy neznáte moji ženu. Potřebuje spoustu peněz a já jsem už žádné neměl. Nechtěl jsem ji ztratit, mám ji moc rád. Ona by mě...,“ zarazil se, styděl se.

„Co ona by vás?“

„Opustila by mě.“

„A vy jste si chtěl její lásku koupit? Lásku vlastní manželky?“

„Nic jiného mi nezbývalo.“

Víme, že Richard Bauer neoplýval fyzickou krásou ani bystrým rozumem. Josette ale také nebyla žádná Afrodité. Je zřejmé, že si Dickyho vzala pro peníze. Jeho otec byl rakouským konzulem. Když zemřel, zanechal slušné úspory. Josette je brzo stačila probendit. Drahé toalety, životní úroveň nad poměry, noci v luxusních nočních podnicích a houf milenců, to byl její „sladký“ život. Dicky byl bankovní úředník. Nechtěla na něm, aby se dopustil zpronevěry, donutila ho však, nebo přinejmenším přemluvila, aby sáhl na matčinu část dědictví, které spravoval. A zase se roztočil kolotoč radovánek. Nákladné pobyty v přímořských lázních, probdělé noci v kasinech u rulety, večírky s padesáti pozvanými a dvojnásobným počtem lahví sektu.

„Kolik jste utratili, řekněme, za minulý rok?“ zeptal se inspektor Conus.

„Asi sto tisíc franků.“

„Vaší manželce bylo vloni dvacet let.“

„Teď je jí jednadvacet. Letos jsme za půl roku spotřebovali devadesát tisíc.“

„Kolik jste dával manželce na domácnost?“

„Patnáct až dvacet tisíc franků.“

„Měsíčně?“

„Jistě.“

„To se nedivím, že jste nadělal dluhy. Jak jste je chtěl zaplatit?“

„Jeli jsme do Monte Carla.“

„Do kasina?“

„Věřil jsem, že vyhraju a bude zase dobře.“

„A vyhrál jste?“

„Prohrál jsem všechno. Věděl jsem, že je to konec. Josette si najde někoho jiného.“

„Copak jste neuvažoval o jiném řešení? Nemohl jste se s manželkou dohodnout?“

„Nemluvila se mnou, když jsem jí nedal peníze. Já jsem si, pane inspektore, ve dne v noci lámal hlavu, jak bych to udělal. Nejdřív mi napadlo, že by to třeba šlo s mojí matkou, ale ona už neměla na kontě skoro nic.“

„Uvažoval jste o vraždě vlastní matky?“

„Jen chvilku. Nemělo to smysl, v bance už nebyly žádné peníze. A pak mě napadlo, že jediný člověk v okolí, který nám může pomoci, je starý Geisser.“

„Hovořil jste o svém nápadu s manželkou?“

„Jo. Jednou jsem jí řekl: kdyby tvůj otec umřel, bylo by po starostech.“

„Co ona?“

„Jako by do ní vjel nový život. Hned začala vypočítávat, jakou cenu má fabrika, kolik má papá na kontě.“

„Nemohla přece počítat s otcovou smrtí. Panu Geisserovi bylo jednapadesát, a pokud vím, byl zdravý jako řípa.“

„Nadhodil jsem, že by se tomu mělo trošičku pomoci. Rychle, brzo.“

„Pochopila, co tím myslíte?“

„Jasně. Zeptala se, jak to provést.“

„Co jste jí odpověděl?“

„Že nevím. Já jsem opravdu neměl ponětí jak.“

„A ona?“

„Navrhla jed.“

„Takhle jste se bavili o vraždě? Proboha, vždyť šlo o život jejího otce! Neměla jediný důvod k nenávisti!“ zvolal inspektor Conus. Nedokázal pochopit, jak ti dva mladí lidé, žijící v civilizované společnosti, bez starostí, bez finančních problémů, mohli chladnokrevně plánovat vraždu.“

„Měla,“ řekl Dicky Bauer. „On měl peníze a ona ne.“
„Jen proto ho chtěla otrávit?“
„Řekl jsem jí, že jed je blbost.“
„Nechtěl jste ho zabít?“
„Ale ne. Stopy jedu se najdou v těle. To přece ví každý.“
„Vidím, že jste vzdělaný, Bauere. Měl jste snad jiný nápad?“
„Havárii.“
„A co na to vaše paní?“
„Byla proti.“
„Proč?“
„Že to není tutovka. Řekla, že nám nikdo nezaručí, že ji nepřežije.“
„Co jste navrhoval?“ zeptal se inspektor Conus.
„Někoho si najmout.“
„A vaše manželka?“
„Nesouhlasila. Namítla, že je to zbytečný svědek.“
„Chtěla to snad udělat sama?“
„Já jsem řekl, že to udělám.“
„Souhlasila?“
„Smála se. Řekla, že jsem posera, v životě bych prý nic takového nedokázal.“
„Tak jste se do toho dal?“
„Nejsem kojeneček. Slíbil jsem si, že jí ukážu, co dovedu. Pořád se mi posmívala. Děkala si ze mě legraci, že nejsem k ničemu. I ve společnosti.“
„Myslíte si, že vás opravdu milovala?“
„Proč ne? Proč by si mě jinak brala?“
„Kdy jste se rozhodli, že to uděláte?“
„V září. Sebral jsem se, odletěl do Marseille, koupil tam revolver a parašutistickou vojenskou dýku.“
„Proč právě v Marseille?“
„Bylo to nejbližší.“
„Neměl jste strach, že vám zbraně na letišti najdou?“
„Zpátky jsem jel vlakem a Jo pro mě přijela vozem do Annecy. Rozebral jsem revolver, nastrkal jsem ty kousky všude mezi prádlo, ale nebylo to zapotřebí, na hranicích na nás jen mávli, ani jsme nemuseli zastavit. Máme ženevské číslo.“
Všechno jim nahrávalo, aspoň si to mysleli. Brzy si zvykli na myšlenku na vraždu, začali ji považovat za samozřejmost. Neznali výčitky svědomí. Podle pozdějších výpovědí, snad dokonce sami sebe přesvědčili, že mají právo zavraždit Lea Geissera, aby se dostali k penězům.
Inspektor Conus se snažil vystopovat příčiny tak zrudného jednání a zjistil, že oba manželé vyrůstali v dobré rodině a vždycky měli všechno, co si umínili. Když se Bauerovým narodil v roce 1932 syn Richard, sloužil jeho otec jako rakouský generální konzul v Tchien-t'ínu, mnohamilionovém přístavním městě na čínské řece Chaj-che. Nebylo to čiperné novorozeně. Dicky se nikdy nenaučil bezchybně mluvit, špatně slyšel a odmalička koktal. Byl plachý, jeho duševní i tělesný vývoj byl značně opožděný. Když mu bylo šest, přestěhovali se rodiče do Ženevy, kde mu zaplatili nejlepší soukromé učitele. Gymnázium, které tu navštěvoval, úspěšně ukončil maturitou. Samozřejmě že pokračoval na vysoké škole. Věnoval se ekonomii a společenským vědám. Nebyl to tedy ani nevzdělanec, ani primitiv.
Se svou budoucí manželkou se seznámil v roce 1953 na ženevském autosalonu. Bylo mu dvacet a jí téměř sedmnáct. Představil mu ji kolega z fakulty. Josette-Claire Geisserová nebyla sice krasavice, byla však zajímavá a temperamentní. Svá školní léta strávila v penzionátu pro dívky v Arbonu, v ústavu, který lze označit za pěti hvězdičkový. Když tuto soukromou školu absolvovala, přešla do soukromého kursu pro sekretářky. Pro inspektora Conuse nebylo těžké najít spolužačky Josette a vyptat se jich. Shodly se, že to byla cílevědomá, nafoukaná, náročná dívka, koketní a smyslná. Nikdy nevynechala příležitost, když mohla zdůraznit některou z mála svých předností. Ráda vynikala nad ostatní, neduživý a plachý chlapec, s nímž se setkala, ji zaujal snad proto, že odhadla jeho slabost a tím svoji sílu. Zalíbila se mu, připadala mu jako anděl, bezhlavě se do ní zamiloval, aniž si všiml, že je to černý cherubín.
Byl nesmělý, neměl zkušenosti, byl zamilovaný, viděl svět růžově. Jo, jak jí nejdřív říkal jen v myšlenkách, později pak nahlas, převzala iniciativu v jejich milostném poměru, prostě ho při první příležitosti objala a políbila. Byl prý očarován – a za pár měsíců rozčarován. Přišla na schůzku a oznámila Dickymu, že je v jiném stavu.
Šel domů a svěřil se rodičům. Ona novinu sdělila otcovi. Samozřejmě že byli šokováni. Ženevská společnost je přehnaně puritánská. Generální konzul Paul Bauer ani továrník a vážený občan Leo Geisser nemohli potřebovat aféru. Dickymu bylo jednadvacet, Josette-Claire sedmnáct. Rozhodli se pro jediné možné řešení, pro potrat. Jenomže Josette si do svých věcí nedala mluvit. Oznámila, že si Dickyho vezme a dítě řádně vychová. Otec jí pohrozil, že ji vydědí, když neposlechne.
Psychologové se později snažili vystopovat pohnutky k jejímu jednání. U rozhodnutí, že se vdá a bude mít manželské dítě, to nebylo složité. Vyrůstala jako opuštěná holčička, na kterou rodiče nikdy nemají čas. Leo Geisser podřídil celý život kariéře a vydělávání peněz. Když se rodiče rozvedli, neměla na malou Jo čas ani její matka, od rána do večera zaměstnaná, aby se užívala. Dětství a mládí prožila Jo v sice drahých, ale citově pustých penzionátech. I tam byla mezi houfem sobě rovných sama. Když se rozhodla založit si rodinu a vdát se za Richarda Bauera, byla přesvědčená, že má před sebou báječný život.
Všechno bylo jinak. Ti dva byli pro manželství nezralí. Neměli žádné životní zkušenosti a pořádně se neznali. Josette

byla velmi smyslná žena, Dicky trpěl sexuálními poruchami. Krátce po porodu si Josette našla milence, pak druhého a další. Chudák Dicky tím strašně trpěl. Přesto měl svou ženu stále rád. A snažil se ji k sobě připoutat nákladnými dary. Ona si na život na velké noze zvykla a jemu brzy došly peníze. Vyčítala mu, když neměl na útratu v drahém nočním podniku.

Ubohému novomanželovi pomohla náhoda. Pár měsíců po svatbě zemřel jeho otec a zanechal mu značný majetek a sedmdesát tisíc švýcarských franků na hotovosti. S takovou částkou se už dalo leccos podniknout. Jenže života lačná Jo dokázala zakrátko rozházet i tak velké jmění.

„Co jste dělal, když jste se vrátil se zbraněmi z Marseille?“ zeptal se inspektor Conus při výslechu, jemuž byl přítomen také vyšetřující soudce Dussaix.

„Učil jsem se ve sklepe střílet.“

„Ve sklepe vaší vily? Muselo to přece být slyšet.“

„Bylo. Proto jsem taky přestal. Ty rány mě strašně znervózňovaly. Pokaždé jsem se lekl. Věděl jsem, že je to slyšet ven. Začal jsem přemýšlet o jiném způsobu a vyrobil ten kyj.“

„Kde jste vzal materiál?“

„Všechno jsem měl doma. Něco v garáži. Uřízl jsem držadlo koštěte, pak kousek gumové hadice, do olověné trubky jsem natloukl hřebíky bez hlavičky. Pak jsem byl připraven.“

„Neměl jste výčitky svědomí?“

„Nechtěl jsem to udělat, ale Jo mi pořád říkala, že jsem zbabělec. Kdybych byl pořádný chlap jako ostatní, že bych nemluvil a konal.“

„Proč měla vaše manželka tak naspěch?“ zeptal se vyšetřující soudce Dussaix.

„Protože se Geisser chtěl znovu oženit.“

„Koho si chtěl vzít?“

„Tu sousedku.“

„Rolandu Fabialovou?“

Jo, tu. A Jo věděla, že potom by nedělila ona, ale ta ženská. Tak jsem řekl, že to udělám.“

„Kdy to bylo?“

„Začátkem listopadu.“

„Jak jste se chystal na vraždu?“

„Jo mě tam několikrát vzala a všechno mi ukázala.“

„Kam vás vzala?“

„No do rue de Lyon číslo 47. Prohlédl jsem si plot a našel si místo, kudy jsem se mohl snadno dostat do zahrady. Pak jsem se definitivně rozhodl, že do toho jdu.“

„Vaše manželka se příprav zúčastnila?“, zeptal se vyšetřující soudce.

„Ne. Vůbec ne. Všechno jsem dělal sám,“ řekl Bauer.

„Stanovil jste si termín?“

„Osmého listopadu v noci. To byl pátek. Nejdřív jsme odvezli kluka k sousedům, že tam přespí.“

„To bylo obvyklé?“

„Dělali jsme to tak.“

„Jak je starý?“

„Tenkrát mu bylo tři a půl.“

„Nebylo jim to podezřelé?“

„Ne. Chodili jsme každý pátek tancovat.“

„Kam?“

„Většinou do Domina, to je noční lokál kousek za městem. Jo tam odjela s jedním ze svých známých, ale já jsem jako měl přijet později za ní. Spolykal jsem na kuráž asi šest sedm tablet pervitinu, nechal jsem v celém baráku svítit a svůj vůz stát před vchodem.“

„Proč jste to dělal?“

„Aby si všichni mysleli, že jsem doma.“

„Vždyť mohl někdo vidět vaši ženu odjíždět s přítelem?“

„Někdy jsme to takhle dělali. Ona šla napřed a já jsem přijel za ní, až když kluk usnul.“

„Co jste dělal, když se setmělo?“

„Oblékl jsem si staré šaty a vzal tmavý plášť do deště, všechno jsem si nastrkal do kapes a chtěl jsem odejít. Představte si: právě v tu chvíli zazvonil telefon.“

„Kdo volal?“

„Moje matka. Jako vždycky v nejméně vhodnou dobu.“

„Co chtěla?“

„Začala se mě vyptávat na těch padesát tisíc, co u mě měla v úschově.“

„Co jste jí řekl?“

„Nic. Že zrovna teď nemám čas.“

„Spokojila se s tím?“

„Nevím. Zavěsil jsem. A pak jsem vyšel ven.“

„Kolik bylo hodin?“

„Půl desáté.“

„Jel jste tím vaším packardem?“

„Ne, ten pořád stál před domem. Šel jsem pěšky na náměstí Place de Moellard, sebral jsem tam zaparkovaný skútr a jel jsem rovnou do rue de Lyon. Nasadil jsem si tmavé brýle, natáhl si rukavice, chodil jsem podle plotu a prohlížel si terén.“

„Nikdo nebyl doma?“

„Právě že byl! V hale i v pokojích se svítilo. Pak ale světla zhasla, vyšel Geisser, nasedl do vozu a odjel.“

„S tím jste nepočítal.“

Já jsem vlastně nepočítal s ničím. Ale měl jsem dost času, vlezl jsem do zahrady, sedl si na schodiště u hlavního vchodu a čekal.“

„Jak dlouho?“

„To přesně nevím. Za chvíli jsem usnul.“

„Po tolika pervitinech?“ zeptal se soudce.

„No vidíte, místo aby mě probudily, tak mě uspaly.“

„Kdy jste se vzbudil?“

„Až když někdo vykřikl: kdo je tam? To jsem se rychle probral.“

„Co jste udělal?“

Koukal jsem do tmy. Pak jsem ho poznal. Geisser šel ke schodišti. Určitě to byl on. Já jsem tehána předtím viděl jenom dvakrát. Ale bylo tam dost světla od pouliční lampy a taky to nemohl být nikdo jiný.“

„Podle výpovědi svědků volal Leo Geisser do tmy, protože se mu zdálo, že někoho zahlédl,“ řekl inspektor Conus.

„Jo, křičel, kdo je tam? Tohle mě vlastně pořádně probudilo. Uvědomil jsem si, proč jsem přišel, a namířil jsem si to k němu. Jenže on hned začal střílet!“

„Z poplašné pistole.“

„Jak jsem to měl vědět? Polekal jsem se a zůstal jsem na chvíli stát. Ale to už se na mě vrhl a praštil mě něčím do obličeje. Asi tím poplašňákem. Pocítil jsem strašnou bolest, rozmáchl jsem se a bouchnul ho tím kyjem do hlavy.“

„Nepoznal vás?“

„Asi jo. Nevím to určitě. Ale myslím, že na mě volal jménem. Jenže to už jsem vytáhl dýku a začal jsem ho píchat.“

Není divu, že byl Bauer rozrušený, že jednal ve strachu a ve vzteku. Kdyby jen trochu uvažoval, nenechal by na místě činu doma vyrobenou vražednou zbraň. Ale tak už to bývá, i ten nejmazanější zločinec udělá chybu, natož pak amatér.

„Pak jste utekl přes plot na ulici?“ zeptal se vyšetřující soudce. „Musel jsem. Všude kolem lidí rozsvěceli. Geisser hlasitě sténal. Měl jsem u plotu plášť do deště, tak jsem si ho oblékl přes šaty, běžel jsem ke skútru a rychle jsem odjel.“

„Kam jste jel?“

Ani nevím. Někde v postranní ulici jsem skútr nechal stát a nůž jsem hodil do vody.“

„Kde?“

„To už taky přesně nevím. Ale mohl to být buď most Pont de la Coulovreni?re, nebo Pont de Sous Terre.“

„To je ale hezky daleko od sebe.“

„Říkám vám, že přesně nevím. Byl jsem jak po flámu. Strašně mě bolela hlava, a tak jsem šel raději co nejrychleji domů.“

„Byla vaše žena už doma?“ zeptal se inspektor.

Ne. Vůz stál před barákem, všude se svítilo. Jako když jsem odešel. Tak jsem šel rovnou do koupelny, svlékl jsem šaty. Všechno bylo od krve. Pořádně jsem se umyl. Ten Geisser mi strašně zřídil obličej. Měl jsem modřinu pod okem a na tváři škrábance.“

Josette Bauerová se zatím bavila v nočním podniku Domino. Vrátila se až dlouho po půlnoci. Její mileneček ji přivezl před dům. To už byl Dicky jakžtakž v pořádku.

„Slyšel jsem ji, jak se dole loučí. Oba se smáli byli trochu víc pod parou. Pak přišla nahoru a zůstala stát ve dveřích. Rekla mi: ty ale vypadáš, Dicky. Takhle nemůžeš nikomu na oči. Chvilí bezradně chodila sem a tam, pak se mě ještě zeptala, jak to dopadlo, když jsem jí po pravdě odpověděl, že nevím, najednou se zastavila a rozhodla: musíme se pořádně pohádat a ty mě musíš zmlátit. Jo si vždycky ví rady.“

Pak ti dva sehráli noční scénu pro sousedy. Jo Bauerová strčila manželovi do ruky pásek a řekla mu, aby ji pořádně zbil. Aby ho náležitě vydráždila, začala mluvit o svém milenci.

„Ty nejseš k ničemu! Georges, to je chlap! Vyspala jsem se s ním a udělám to zas,“ vykřikovala a Dicky Bauer ji mlátil hlava nehlava. Křičela, jako když ji na nože bere, naschvál převracela židle, ale pak už ani nemusela, její manžel se tak vžil do role mstitele, trestajícího záletnou ženu, že rozbíjel, co se dalo. Nakonec jí dal takovou ránu do obličeje, že prolétla zasklenými dveřmi. Svorně nastrkali zakrvácené šaty do černého plastického pytle a šli si lehnout. Sousedé v okolních domech si oddychli, že už konečně budou moct spát. U Bauerů nebyly sice hádky ničím neobvyklým, takovou manželskou bouří však nikdo nepamatoval.

Ještě spali, když u dveří zazvonili dva uniformovaní policisté. Chtěli hovořit s Richardem Bauerem. Rozcuchaná Jo s boulí na čele řekla, že je ve vaně. Dicky duchapřítomně roztočil kohoutky naplno.

„No tak dobře, paní Bauerová. My jsme jen mysleli, že by měl být u toho, když vám to řekneme. Je to smutná zpráva. Moc smutná. Dnes v noci byl zavražděn váš otec. A my máme nemilou povinnost oznámit vám to.“

Sedmnáct měsíců se táhlo vyšetřování vraždy a Jo a Dicky dokázali za tuto dobu rozházet půlmilionový majetek.

„Byly to nejhezčí měsíce mého života,“ řekl Richard Bauer při výslechu. „To tajemství nás spojilo. Jo na mne byla hodná. Byl jsem přesvědčený, že si mě teprve teď váží.“

Nebylo těžké žít v luxusních hotelech, nebylo nesnadné zapomenout na cestách za zábavou. Pak přišla chvíle, kdy měl vyšetřující soudce na stole všechny znalecké posudky týkající se vražedné zbraně, inspektor Conus dokončil výslechy

svědků a Richard Bauer se za svůj zločin musel odpovídat před porotou. Nikdo nepochyboval, že bude odsouzen, k vraždě se přece přiznal. V procesu šlo spíš o odhalení skutečné role, kterou při vraždě sehrála Jo Bauerová. Vyšetřující soudce totiž nevěřil, že Bauer řekl při výsleších celou pravdu. Ten mladý, neduživý a psychicky labilní muž nebyl schopen naplánovat a realizovat tak hnusný zločin bez pomoci.

„Něco vám řeknu, obžalovaný Bauere,“ začal soudce, „nevěřím vám, že jste to všechno udělal sám. Trváte na svém písemném prohlášení, že vaše manželka o ničem nevěděla, že jste se jí s plánem na zavraždění jejího otce ani nesvěřil?“

„Udělal jsem to sám, Ctihodnosti.“

„Proč kryjete svoji ženu, Bauere? Nezaslouží si to.“

„Proč by si to nezasloužila?“

„Protože vás podváděla. Dokonce i s vaším zdánlivě nejlepším přítelem Rogerem.“

„Co, s Rogerem?“

„Mohu vám říct kdy. Poprvé, když jste odjel do Marseille koupit revolver. A od té doby se s ním stýkala.“

Nedokázal zakrýt, jak se ho to sdělení dotklo. Sama Josette Bauerová o něm při každé příležitosti prohlašovala, jak chorobně je žárlivý. Ale přece se ještě vzbouřil a nejistým hlasem zakoktal:

Ne, Ctihodnosti, nic nevěděla.“

Ženevské vězení pro vyšetřování je ve starém městě a jmenuje se St. Antoin. Není to pěkná budova. Dickyho Bauera zavřeli do cely ve druhém poschodí, jeho ženu v prvním. Jednou kvečeru si strážníci všimli, že kolem budovy krouží taxi, muž na zadním sedadle má otevřené okénko, a když projíždí kolem západního křídla, vyklání se a píská část árie z Gerschmnovy Porgy and Bess. Při druhém či třetím okruhu se z pootevřeného okna cely ozvalo pokračování melodie. Pak taxikář zmínil rychlost, jel jen krokem, a zákazník vykřikl nahoru: Josette, miluju tě. Když se tato scéna jak z Romea a Julie opakovala potřetí, vyšplhal se na své zamřížované okno i Dicky Bauer a poznal milence své ženy, kterého hned po smrti Lea Geissera jmenovala ředitelem zděděné továrny. Druhý den pak vypovídal.

Zavraždil jsem jejího otce a ona o tom od počátku věděla,“ prohlásil. Soudní líčení zahájili 10. října 1961 v největší ženevské soudní síni. Předsedou byl zkušený soudce Edouard Drexler, žalobu zastupoval Jean Eger, Josette Bauerovou obhajovali advokáti Jeanine Didisheimová a Roland Steiner. Dicky Bauer měl jednoho z nejlepších obhájců, zkušeného Maître Nicoleta.

„Radila mi, jak to mám udělat, věděla totiž, že její otec má větší sílu než já. Proto mi pořád zdůrazňovala, abych se s ním nepral, že bych na to mohl doplatit. Stále mi říkala, co mám dělat. Musel jsem ji ve všem poslouchat. Bez ní bych to nikdy neudělal.“

Josette Bauerová odpověděla na prohlášení po svém. Večer smotala v cele prostěradlo, uvázala ho na okenní mříž a snažila se spáchat sebevraždu. Strážný ji přistihl, než se stačila oběsit.

Dicky Bauer reagoval na pokus o sebevraždu své ženy, jak to odpovídalo jeho povaze. Hned druhého dne ráno po zahájení procesu své přiznání odvolal.

Můžete nám, obžalovaný Bauere, vysvětlit, proč říkáte pokaždé něco jiného?“ zeptal se ho předseda Drexler.

„Tenkrát jsem to řekl ze msty. Když jsem viděl, jak za ní jezdí Georges. Byl to její učitel létání a já jsem věděl, že s ním chodí. A taky proto, že jste mi řekli, že mě podváděla s mým nejlepším přítelem Rogerem.“

„Co tomu říká obžalovaná Bauerová?“

Nevypovídá pravdu, Vaše Ctihodnosti,“ prohlásila Josette rozhodně. „Několikrát se sice mluvilo o smrti mého otce, ale já jsem ty Dickyho řeči nebrala vážně. Je zbabělec.“

Vy jste však, obžalovaná Bauerová, věděla, že váš manžel jede do Marseille, aby si tam koupil zbraň,“ zdůraznil předseda senátu Drexler.

„Ano, Ctihodnosti. Řekl mi to sice, ale já jsem nevěřila, že to skutečně udělá.“

„Nevěřila jste ani potom, když se vrátil s pistolí?“ namítal státní žalobce Eger.

„Vrátil se, vyzkoušel zbraň a řekl mi, že nefunguje.“

„A to vám, obžalovaná Bauerová, stačilo?“ namítal státní žalobce.

„Ano, Ctihodnosti.“

„Dovolte mi, Ctihodnosti, abych mandantce položil otázku,“ vložil se do výslechu obhájce Roland Steiner.

„Prosím, pane obhájce.“

„Obžalovaná Bauerová, nešlo při jeho cestě do Marseille o něco jiného než o vražednou zbraň? Neměla jste z jiného důvodu radost, že odjel?“

„Nevím, co máte na mysli.“

„Mluvím o příležitosti stát se milenkou jeho přítele Rogera.“

„Ano.“

Další průběh procesu nebyl ničím výjimečný. Jako v jiných případech vystoupilo mnoho svědků, jejich výpovědi si protirečily. Obhájce Josette Bauerové povolal snad dva tucty milenců, s nimiž „andělská Jo“ klamala manžela. Ukázalo se, že byla v pánské společnosti známá svou neúnavnou touhou po mužích, že si ani příliš nevybírala. Její spolužačky, chovanky z penzionátu, kde společně s nimi vyrůstala, o ní zčásti tvrdily, že to byla bezvadná kamarádka, zčásti se o ní vyjadřovaly jako o vypočítavé, bezohledné a chamtivé holce, která si nevybírala prostředky, aby docílila toho, co chtěla. Její milenci buď tvrdili, že je to čarodějnice, nebo ji označovali za anděla. Nenasytná prý však byla vždycky. V lásce i v touze po penězích.

S napětím očekávali diváci v soudní síni prohlášení znalců z oboru psychiatrie. Názory dr. Gressota, dr. Meyrata a dr. Mutruxe se nápadně shodovaly. Obžalovaný Bauer trpěl těžkými komplexy méněcennosti zejména pro své fyzické vady. Motiv k vraždě lze v jeho konání snadno najít: chtěl své ženě, která ho systematicky podceňovala, ukázat, že je chlap. Ona ho k vraždě vyprovokovala svým jednáním i spoluúčastí. Richard Bauer je nevyrovnaný psychopat. V jeho

životě lze vystopovat jisté psychické poruchy, které rovněž ovlivnily jeho duševní vývoj, není a nebyl však duševně chorý, je tedy za svoje jednání odpovědný.

Značným překvapením byl psychiatrický posudek o Josette Bauerové. Je značně zaostalá v psychickém vývoji. Její duševní reakce vykazují značné výkyvy a pohybují se na úrovni třináctiletého dítěte. Vznik těchto poruch lze vysvětlit citovým strádáním v dětství. Její emocionální reakce mají kolísavou tendenci a velmi rychle se mění.

Celé dvě hodiny líčil státní žalobce okolnosti zločinu, od setkání Josette a Richarda až po onu tragickou noc, kdy musel otec zemřít proto, že dcera si dělala zálsk na jeho peníze. Josette byla vypočítavá. Proto si vzala nepohledného, bezvýznamného a nepříliš inteligentního Richarda. Manželství s ním ji zaručovalo převahu po všech stránkách. Dobře odhadla, že za každých okolností udělá, co bude sama chtít. Ona byla iniciátorem vraždy. Richard Bauer byl jen poslušným vykonavatelem rozkazu.

Maître Nicolet patřil k hvězdám soudních síní. Byl to vynikající řečník, přesný logik, neústupný, obhájce svého klienta. Také on se snažil dokázat, že skutečným viníkem je Josette Bauerová, ta tahala za nitky v zákulisí dramatu. Jedině ona je morálně odpovědná za smrt svého otce, i když se fyzicky vraždy nezúčastnila a ve chvíli, kdy její manžel vraždil, se bavila s milencem v posteli.

Poslední slovo při procesech mají obžalovaní. Richard Bauer svého práva nevyužil. Zůstal sedět a netečně civěl do prázdna. Za Josette Bauerovou už všechno řekla její advokátka Jeanine Didisheimová, a tak obžalovaná znovu prohlásila, co porotci už mockrát slyšeli:

„Nevěděla jsem, že to myslí vážně. Nikdy bych neuvěřila, že je schopný vraždit.“

Dvanáct porotců, z toho jedna žena, se odebralo do vedlejší místnosti. Dvě a půl hodiny se radili, pak jednohlasně rozhodli, že oba obžalovaní jsou vinní vraždou továrníka Lea Geissera. Soudce jim přiznal k dobru jistou mentální nezralost a duševní labilitu, Richarda Bauera odsoudil na patnáct let do vězení a jeho manželku zvanou Jo na osm. Nebyla spokojena. Vyváděla jako pominutá. Tak ji převezli do vězeňské nemocnice, kde se hned první noc pokusila o sebevraždu. Smotala si opět prostěradlo, přivázala jeden konec na mříže, pak seskočila ze stoličky. Zachránily ji ošetřovatelky, psychiatr ji vyšetřil a poslal na pozorování na psychiatrickou kliniku Bel-Air. Tam se setkala s prominentním vězněm, známým ženevským advokátem a kdysi vážným kandidátem na křeslo ministra spravedlnosti Pierrem Jaccoudem. Také on si zde odpykával trest za vraždu. *) Měli cely vedle sebe, Josette se do něj hned na první pohled zamilovala, denně mu na toaletní papír psala milostné dopisy a nechávala mu je na umývárně. Tam jeden z nich našli vězeňští dozorcí. Josettu hned druhý den přestěhovali do jiného poschodí.

Josette Bauerová strávila značnou část svého trestu ve vězeňských nemocnicích nebo na uzavřených odděleních psychiatrických klinik. V roce 1964 ležela v Bernu na pokoji s několika dalšími trestankyněmi. Jedna z nich byla den předtím operována. Když se snažila vstát z postele a namířila si to ke dveřím místnosti, vyskočila ošetřovatelka ze své židle, aby jí v tom zabránila. V té chvíli vyběhla Josette Bauerová v noční košili na chodbu. Tam seděla na lavici pro návštěvy neznámá, dobře oblečená žena. Svlékla plášť a hodila ho prchající trestankyni přes ramena. Obě pak vyšly z nemocnice a nikdo si jich nevšiml. Nasedly do čekajícího vozu.

V nemocnici zvonili na poplach, ale pozdě. Přestože v rozhlase i v televizi okamžitě vyhlásili celostátní pátrání, Josette Bauerová se bez potíží dostala přes francouzské hranice. Měla zřejmě dobře připravené zázemí a bezchybně zorganizovanou cestu do Paříže. Tam si u profesionálů vyzvedla cestovní pas na nové jméno, tam jí prominentní chirurg pozměnil tvář k nepoznání. Zmizela, aby se znovu se vši náruživostí účastnila společenského života horních deseti tisíc. Zase se stala královnou nočních slavností, znovu se objevila v kasinech i na dostizích, milence měnila podle nálady a bůhvídkud měla stále dost peněz. Krátce působila jako učitelka jízdy na koni ve Španělsku, později v Alžíru. Žila se starým známým z nočních pitek Charlesem Lambertem, na něhož byly v několika státech vystaveny zatykače.

Ti dva si zřejmě rozuměli. Dali se dohromady a rozhodli se utéct z horké evropské půdy do Spojených států. Vymysleli si způsob, jak si za Atlantikem zajistit hned od počátku dobrou budoucnost. Za všechny peníze nakoupili heroin a pytlíky si přišněrovali na tělo. V Marseille jim to prošlo. Koncem září se bez potíží dostali na italskou osobní loď Frederico C a za týden byli u pobřeží Floridy. Smůla je čekala v přístavu Everglades Park Marina. Florida byla překladištěm pašeráků drog a zdejší celníci měli značnou praxi. Dokázali odhadnout cestující. Charles Lambert se jim zdál příliš objemný v pase. Tak si ho prohlédli v kabině zblízka. Měl na sobě speciální vestu a v ní šestadvacet liber heroinu.

Také Francouzka Paulette-Louise Falleiová, doprovázející pašeráka, upoutala jejich pozornost. Zadrželi ji, sejmuli ji otisky prstů a druhý den dostali z centrální kartotéky FBI na washingtonské Pennsylvania Avenue pozoruhodnou zprávu. Falleiová je Josette Bauerová. Utekla z věznice a je hledaná Interpolem.

Procesy s pašeráky drog netrvají ve Spojených státech dlouho. Za týden je postavili před soud a ještě téhož dne je na sedm let poslali do federální věznice v Aldersonu v Západní Virginii. Josette měla štěstí. Alderson patří k nápravným zařízením s otevřenými dveřmi. Vězňové chodí ráno do práce, do deseti hodin večer se vrací do cel, kde přespí. Jednoho večera v říjnu 1969 se Josette Bauerová do nápravného ústavu nevrátila. Útěk si připravila do poslední podrobnosti. Zmizela a policejní pátrání bylo bezvýsledné.

Pověstné boží mlýny a policejní aparát mají mnoho společného. Neděle 25. června 1972 byla pro Josette Bauerovou černým dnem. Městská policie v Albuquerque v Novém Mexiku se jí dostala na stopu, zatkla ji a soud jí vyměřil trest za útěk z nápravného zařízení. Zřejmě se ve vězení chovala příkladně, neboť v roce 1973 už byla zase na svobodě. Pracovala jako učitelka jízdy na koni v kalifornském San Diegu. Podle toho jak bydlela, jakým vozem jezdila a s kým se stýkala, se jí nedařilo špatně. Jenže na ni byl vystaven mezinárodní zatykač, švýcarské ministerstvo spravedlnosti žádalo o její vydání, aby si mohla doma odpykat zbytek trestu za spoluúčast na vraždě svého otce. Nejvyšší soud Spojených států zamítl její odvolání, 7. června 1981 vyslovil souhlas s vyhoštěním, agent FBI s ní nastoupil do letadla

a druhého dne ji v Ženevě předal švýcarským soudním úředníkům. Odvezli ji rovnou do ženské věznice Hindelbank.

Případ
masožravých
roślin

Komisař Christopher Lastimosa měl od rána napilno. V noci se na revíru semlelo tolik případů, jako by se darebáci z celého Buenos Aires smluvili a začali řídit právě mezi Recoletou a Barracasem. V půl desáté, zrovna když si šel k automatu pro kornoutek kávy, zazvonil telefon a on zvedl sluchátko.

„Lastimosa, prosím!“

„Ramón Alvarico. Znáte mě, komisaři?“

„Nemám tu čest,“ řekl nevrle.

„Ale já vás znám. Četl jsem o vás v novinách.“

„Oč vám jde, seňore?“

„Jsem tajemníkem Héctora Nicholáse Ramosa. Jak jistě víte, před čtyřmi dny zemřel. Dnes je pohřeb. Byl bych rád, kdybyste se mohl zúčastnit obřadu. On totiž nezemřel přirozenou smrtí. Jsem o tom přesvědčený.“

„Proč mám přijít zrovna na hřbitov?“

„Protože tam bude vrah.“

Héctor Nicholás Ramos byl v Argentině stejně známý jako třeba prezident Perón. Říkalo se, že je nejbohatším mužem v zemi, dozajista však byl několikanásobným miliardářem. Mimoto byl lidumil. Značné částky věnoval na výstavbu škol a nemocnic, vysoké dotace dostávala botanická zahrada a výzkumný ústav tropických rostlin. Dal vybudovat dětská hřiště, která nesla jeho jméno. Vlastnil mnoho podniků, které mu vydělávaly další peníze. Na buenosaireském letišti měl vlastní hangár a v něm letadlo uvnitř zařízené jako luxusní vila. Bydlel ve výstavném paláci s perfektní klimatizací a v poslední době se o něm říkalo, že málokdy vyjde dále než do přilehlého parku s jezerem. Zemřel na leukémii, novináři o jeho neléčitelné nemoci psali ještě před smrtí. V neděli 10. srpna 1958 měl pohřeb.

Hřbitovy v jihoamerické oblasti připomínají spíše luxusní vilové čtvrti. Rodinné hrobky z bílého či černého mramoru se podobají zámeckým kaplím. Cesty mezi nimi jsou široké, dlážděné či asfaltové, aby pozůstalí mohli navštěvovat své nebožtíky pohodlně vozem až ke hrobu. Na místech posledního odpočinku se nechovají zkroušeně, baví se, jako by se sešli na zahradní slavnosti u koktejlu. A v Mexiku dokonce na hroby prostírají a ve stínu stromu si při vzpomínce na nebožtíka dopřávají dobrého jídla a pití.

Na ústředním hřbitově bylo v neděli nabito jako na fotbale. Parkoviště nestačilo pro množství nablýskaných limuzín. Přijeli nejen bankéři, ředitelé a úředníci Ramosových firem, dostavili se také členové vlády a ministr školství přečetl smuteční projev. Pak hrála dechová kapela. Komisař Lastimosa, který obhlížel hosty ze všech stran, se protlačil co možná nejbližší k hrobce. Jednoho po druhém probíral pozůstalé. Měl tajemník Alvarico pravdu, anebo vyrostlo jeho podezření z přemíry dobrého vztahu svědomitého zaměstnance k šéfovi?

V úterý volal Alvarico znovu. Dali si schůzku v Ramosově paláci. Tajemník čekal na komisaře už na schodišti vedoucím na terasu.

„Jsem rád, že jste přišel. Ale pojďme dovnitř,“ řekl, když si potřásl rukama.

Pak tajemník prováděl komisaře dvoranami zámku, sem tam ukázal na ludvíkovskou garnituru a prohodil, kolik stála, a přitom vyprávěl historii svého vztahu k Ramosovi.

„Chodili jsme spolu do školy. Pak jsme spolu byli na vysoké. No a abych vás nenapínal, komisaři, požádal mě ještě před promocí, jestli bych se nechtěl stát jeho tajemníkem. Zdědil obrovské latifundie po otci, vlastnil akcie všech možných podniků, potřeboval vedle sebe někoho, komu mohl důvěřovat. A tak jsem se nastěhoval do tohoto domu skoro ve stejný den jako jeho manželka. Vlastně týden po jejich svatbě. Sandra Nohemiová byla mladá lékařka, provozovala praxi sotva dva roky, když se stala seňorou Ramosovou.“

„Vy jste tady taky bydlel?“ zeptal se komisař.

„Odpočátku. Bylo to nutné. Přistoupil jsem na čtyřiašestihodinovou službu, musel jsem být neustále při ruce. Já

vám prozradím velké tajemství, komisaři Lastimoso. To já jsem vedl a vedu všechny podniky, banky a spravuji ten obrovský majetek. Héctor nedělal nic.“

„Jak tomu mám rozumět?“

„Nestaral se o nic. O všem rozhodují já. A teď po jeho smrti samozřejmě také seňora Sandra.“

„To znamená, že víte o všem.“

„Jistě. A proto jsem vás také zavolał. Necítil se v poslední době dobře. Zmocnila se ho neobvyklá melancholická nálada. Rezignoval. Dokonce měl podezření, že mu někdo usiluje o život.“

„Měl nepřátele?“

„Komisaři, vy znáte někoho bohatého, kdo nemá nepřátele? Všichni ho naoko obdivovali, dokonce uctívali, ale záviděli mu i nos mezi očima.“

„Dobře, ale proč jste chtěl, abych sem co nejrychleji přišel? Přece jste se nechtěl jen chlubit touhle nádherou?“

„Pojďte se podívat na psací stůl. Je to Ludvik XVI. Má pár tajných zásuvek, jak už to v té době ve Francii bylo zvykem. V jedné z nich míval Héctor cennosti, nějaké šperky a pár balíků akcií. Včera, v pondělí, den po pohřbu, zmizely. Tajná schránka je prázdná.“

„Jak víte, že je prázdná, když je tajná?“

„Samozřejmě že o ní vím. Také od ní mám klíč. Já mám všechny klíče.“

„Takže jste ji otevřel? Proč?“

„Ani nevím, co mě to napadlo.“

„Kdo ještě má klíč?“

„Nikdo.“

„To znamená, že byla vyloupena?“

„Říkejte tomu, jak chcete, je prázdná. A prohlédněte si zámek. Není porušen, nikdo se ho nesnažil vypáčit. Ten, kdo ty cennosti vybral, musel mít klíč.“

„Říkal jste, že jediný klíč jste měl vy.“

„Neříkal jsem jediný. Ten druhý má seňora Sandra.“

„Tak bude nejjednodušší, když se jí na to rovnou zeptáme.“

Kráčeli nahoru po širokém schodišti. Na stěnách visely cenné obrazy ve zlacených rámech. Prošli chodbou do zadního traktu a ocitli se u obyčejných dveří. Byly prosté, nabílo nalakované, s žádnou pozlacenou barokní klikou. Měly americký knoflíkový zámek. Tajemník Alvarico zaklepal. Otevřela velmi mladě vyhlížející žena, s hlubokými tmavými očima, v bílém lékařském plášti.

„To je komisař Lastimoso, seňoro,“ oznámil jí tajemník Alvarico. „Přišel vás požádat o rozmluvu.“

„Prosím o svolení, seňoro Ramosová. Chtěl bych se na pár věci zeptat vašeho personálu. Nejde o výslech, jen o informace,“ řekl spěšně a ještě dodal. „Nečekal jsem, že tady máte ordinaci, prosím za prominutí, překvapilo mě to. Víím sice, že jste lékařka...“

„To není ordinace, ale laboratoř. Pracuji zde na výzkumu. Když jsem se vdala, nechtěla jsem se vzdát svého povolání. Ale uznala jsem námitku mého muže, že by nebylo vhodné, kdyby jeho manželka provozovala praxi. Chtěla jsem tedy do výzkumného ústavu, ale on mi to nedovolil a dal mi zařídít laboratoř tady.“

„Musel být velmi pozorný,“ řekl komisař.

„Byl štědrý. Ke všem. Dokonce i ke mně.“

„To mi připadá jako samozřejmé, k vám přece především.“

„Poslední dobou jsme spolu nevycházeli dobře. Nechci to před vámi tajit, stejně byste se vše dozvěděl od sluhů. Ale přístroje jsem měla vždycky lepší než všechny laboratoře dohromady. Objednával mi poslední modely analyzátorů a vůbec všechno, co zde vidíte, je nejlepší z nejlepšího.“

„Smím se zeptat, jak dlouho se zabýváte výzkumem, seňoro?“

„Deset let.“

„Směl bych se zeptat, o jaký výzkum jde?“

„Radiologický,“ řekla stroze.

„Rentgenovy paprsky?“

„Ne tak docela, ale můj výzkum má dost společného s radiací. Rakovina, komisaři. Zaslvětila jsem život výzkumu rakoviny.“

„Skvělé poslání, seňoro. Gratuluji.“

„Lituji, ale zatím není k čemu. Mám za sebou sice dílčí úspěchy, ale na Nobelovu cenu to není.“

Nechovala se jako vdova týden po smrti manžela. Nepředstírala smutek, mluvila jako lékařka, která miluje svoji práci. Když se rozloučili, vrátila se do laboratoře. Ještě ve dveřích řekla:

„Zeptejte se personálu na tu krádež, komisaři, ale nepřikládám tomu žádnou zvláštní důležitost. Tajemník Alvarico si to přál, tak jsem souhlasila. Nejde o bůhvíjaký majetek.“

„Jde o princip, seňoro,“ řekl Lastimoso a uklonil se až příliš obřadně. „Ale ještě na něco jsem se vás chtěl zeptat. Váš manžel měl leukémii. Ošetřovala jste ho vy sama?“ dodal komisař.

„Ne, ne. To bych si netroufla. Léčit někoho tak blízkého... ne. Starali se o něj nejlepší specialisté, jaké jsem sehnala. Ze Spojených států, z Velké Británie. Ani ti mu nedokázali pomoci.“

Teď už definitivně zavřela za sebou dveře laboratoře. Komisař Lastimoso následoval tajemníka Alvarica do haly a odtud do severního křídla členitého sídla.

„Teď vám ukážu něco, co jste ještě neviděl,“ řekl Ramón Alvarico a zmáčkl knoflík skrytý v ostění. Otevřela se spíš dvířka než dveře, komisař vstoupil a ocitl se po boku svého průvodce ve skleníku velikém jak tělocvična, plném

tropických rostlin. Horký, vlhký vzduch byl cítit tropickou plísni. Odkudsi byl slyšet zpěv ptáků dešťového pralesa. Opice se ozvala skřípavým hlasem. Komisař se rozhlížel a nechtěl věřit svým očím.

„Tak něco takového jsem opravdu ještě nikdy neviděl.“

Jako když obr vyřízne z tropické džungle obrovskou kostku a přinese si ji domů i se stromy, s liánami, s bažinou a s papoušky ve větvích, i s makakem a lemurem a s tropickými žabičkami na listech rostlin prvního patra. V přízemí pralesa tichý stín, v němž se kroutily podivné rostliny. V druhém patře liány se stvolý silnými jako paže, ve třetím slunce pod skleněnou střešou a ve větvích zvířecí ráj. Hlučný, veselý, plný barev. Dole, uprostřed obrovského skleníku, cosi jako velká pohovka s opěradlem někdejších chaises longue sedmnáctého století.

„Tady seděl nebo ležel a pozoroval svoji džungli.“

„Cožpak nedělal nic jiného?“

„Většinou ne. Neměl o nic zájem. Dole v zahradním domku pěstovali pro jeho hmyzožravé rostliny mouchy. Jednou denně otevřel krabici a krmil je. Táhleta v bažinatém jezírku je tučnice z rodu *Pinguicula*. Rosnatka z řádu *Droserales*,“ ukazoval jako průvodce při exkurzi, „a ta, co vypadá jako ozdobený vánoční stromeček, je láčkovka z řádu *Nepenthes*. Hmyz lapá do těch překrásných konviček.“

„Byl nějak zatížený?“

„Myslíte, jestli byl blázen?“

„Nechtěl jsem to tak říct.“

„Nebyl. Měl jenom zcela zvláštní zájmy.“

„Nic proti koníčku. Konečně je to kus tropického ráje, ale opravdu se o nic jiného nestaral?“

„Snažil se, aby nemusel.“

„Vy jste sem za ním chodil?“

„Ne příliš často. Ale někdy to bylo nutné. Nemohl jsem o všem rozhodovat sám. Ale pokaždé mě zdržel. Ukazoval mi, jak ty potvory polykají mouchy, vyprávěl mi o způsobech, jak karnivorní rostliny dusíkatými látkami rozkládají lapený hmyz, stokrát jsem vyslechl školení o proteolytických enzymech, v nichž se hmyz rozpouští. Někdy mi z toho bylo nanic.“

„Co tomu říkala sešora Sandra?“

„Nenáviděla tu jeho nádheru zavánějící plísni.“

„Jaký k němu měla vztah?“

„Myslím, že byl pro ni součástí té zahnívající flóry. Nikdy sem nevstoupila. Mezi námi, komisaři, ani já jsem se zde necítil dobře, byl jsem rád, když jsem za sebou mohl zavřít dveře.“

Zahradník, nebo spíš zřízenec botanické a zoologické zahrady Pedro se při hovoru zajíkal. Byl to prostý člověk, oddaný svému pánovi i ptákům a opicím, o které se staral. Aspoň to tak na první pohled vypadalo. Byl uctivý, ponížený.

„Radost z tohodle cirkusu, sešore? Proč bych z toho měl mít radost? Ted' už je šéf v pánu, tak vám to řeknu. Dělal jsem to jen kvůli penězům. Sešor Ramos dobře platil. A taky mě dal pojistit. Ale jinak? Sešore, byla to šaškárna. Víte, co to stálo peněz?“

„Myslíte krmení? Vy jste se taky staral o mouchy?“

„Jasně. Dole jsou jich plné bedny. Ale kytky. Vozili je letadlem až od Amazonky. A za čtrnáct dní bylo po nich.“

„Proč?“

„To nikdo nevěděl. Sešor objednal botaniky i veterináře, ale nikdo na nic nepřišel.“

„Třeba měly nějakou plíseň?“

„Třeba. Ale opice a papoušci plíseň neměli, a přece vždycky všechno pochočovalo. Všechno.“

„Přišel jste na nějaké vysvětlení?“

„Já jsem obyčejný člověk, sešore. Nepřišli na to ani doktoři.“

„Kdy to začalo? Hned když sem ty rostliny přivezli?“

„Právě že ne. Ze začátku všechno rostlo jak v pralese. Šimpanzům se dokonce narodila holčička.“

„A pak se to změnilo?“

„Najednou. A sešor Ramos se taky necítil dobře.“

„Děkuji vám, Pedro,“ řekl komisař a rychle vyšel ze skleníku. Zamířil rovnou ke dveřím laboratoře, ani nezaklepal a vešel. Sandra Nohemiová Ramosová stála u okna. Svlékla si bílý plášť, posadila se do křesla, zapálila si dlouhou černou cigaretu.

„Posaďte se, komisaři,“ řekla klidně. „Slyšela jsem vás. Skleník je přistavěn šikmo pod mou laboratoři. Skleněná střešinka je přímo pod mými okny. Když je ticho, slyším odtamtud každé slovo. Když se nahnú, vidím dovnitř.“

„Vy jste manžela odsud pozorovala?“

„Ne, proč? Nebylo se na co dívat.“

„A co tedy?“

„Když jste sem přišel, nevěřila jsem, že je to kvůli těm šperkům a akciím. Byla jsem přesvědčená, že jde jen o záminku. Čekala jsem, až sem přijdete. Řeknu vám, jak to bylo. Rozhodla jsem se, že to skončím.“

„Budu vás poslouchat, sešoro,“ řekl komisař nezávazně, nechtěl prozradit, jak moc je zvědavý.

„Setkali jsme se, když jsem ještě byla na fakultě. Měli jsme se moc rádi. Héctor byl vynikající člověk. A měl peníze. Už jako chlapec byl bohatý a dost to dával najevo. Ted' vím, že to zdůrazňoval při každé příležitosti. Já jsem ho obdivovala. Jeho, ne jeho majetek. Když jsme se vzali, byla jsem nejšťastnější žena na světě.“

„Pak se váš vztah změnil?“

„Asi po dvou letech.“

„Proč?“
„Protože jsem chtěla pracovat. Nebavilo mě vysedávat v parku a na terase a čekat, až mě zavolá.“
„Nebyl na vás milý?“
„Ale byl. Vždycky se choval vybraně. Když jsem projevila zájem o výzkum, zavolal odborníky, poradil se s architektem, dal přivést nejlepší přístroje, jaké nemají v žádné argentinské nemocnici. Mohla jsem se pustit do práce.“
„A co vám tedy scházelo?“
„Těžko vám to vysvětlím. Ramos byl bohatý a mocný. Měl majetek, a proto měl moc. Mohl všechno. Svůj vliv a vůli uplatňoval všude a za každých okolností.“
„Vy jste ho začala nenávidět!“
„Strašně. Nesměla jsem dělat, co bych chtěla, nemohla jsem mít svůj názor. Považoval mě za svůj majetek, jako jachtu, auto, jako své opice.“
„Začala jste se bránit?“
„Svémi prostředky.“
„Zemřel na leukémii?“
„Ano. Léčili ho věhlasní profesori.“
„Jenže on, vážená seňoro, onemocněl ve stejnou dobu jako jeho masožravé rostliny, jako šimpanzi a papoušci. Proč zemřela ta zvířata?“ „Řeknu vám všechno. Slyšela jsem, nač jste se dole vypytaval. Vím, že nemá smysl, abych ještě něco skrývala. Nejdřív jsem ozařovala skleněnou střechem tu jeho džungli. Měla jsem vztek, nenáviděla jsem ho, chtěla jsem se mu pomstít za všechna pokoření...“
„A nakonec jste paprsky X namířila také na něj. Leukémie po ozáření.“
„Řádl tehdy jako pominutý. Pochopila jsem, že mu víc záleží na těch potvorách než na mně. Já jsem měla ke všem těm masožravým zrudám od počátku strašný odpor. Pochopila jsem, že je to jistý druh sadismu, zvrhlost pozorovat, jak rostliny požirají hmyz. Jak se za mouchami zavírají pokličky konviček láčkovek. Plakal, když mu došly opice, ale neslyšel, když jsem chtěla jet na radiologický kongres do Ženevy. Mohla jsem číst odborné časopisy, ale nesměla jsem se setkat s kolegy, s nimiž bych mohla konfrontovat své výsledky.“
„Hádali jste se?“
„Ne. Nikdy. Obvinil mě, že jsem rostliny otráвила chemikálií. Dal provést rozboru půdy, poslal do laboratoře vzorky vody, cizí lidé prohlédali moji pracovnu centimetr po centimetru. Zabavil mi všechny preparáty. Dal spálit výsledky mého výzkumu. Věděla jsem, že jsou dobré, dostala jsem se ve studiu maligních nádorů dost daleko. Všechno smetl ze stolu. Zakázal mi pracovat, dal utratit pokusná zvířata. Tak jsem to jednou, když se zase povaloval na lehátku tam dole, na něj namířila.“
„Jak dlouho to trvalo?“
„Půl roku.“
„Dal přivést nová zvířata?“
„Dal přivést všechno. Další masožravky, další opice. Za dva týdny bylo zase po všem.“
„To bylo velmi kruté, seňoro.“
„Ne víc než on. Ne víc než to, co dělal se mnou. Také já jsem byla jedním ze zvířat v kleci. Krmil mě stejně dobře jako své droserálie, choval se ke mně stejně vlídně jako ke svým šimpanzům, také je krmil lahůdkami. On na to přece měl.“
Sandra Nohemiová Ramosová, nejzámožnější vdova celé Argentiny, se přiznala k vraždě. Soud měl snadnou práci. Komisaře Lastimosu oslavovali v novinách i v televizi. Miliardářka Ramosová byla odsouzena na pětadvacet let nucených prací. Odvezli ji do káznice, kde dodnes pracuje jako vězeňská lékařka a ve volných chvílích se věnuje výzkumu. Vězeňská správa jí dovolila přestěhovat cenné přístroje do místní laboratoře, z jejího obrovského majetku, který zůstal nedotčen, si smí kupovat přístroje podle svého uvážení. Její dávné přání se tedy vyplnilo. Vražedkyně je pryč ve věznici konečně šťastná.
Ramosův tajemník a přítel odevzdal zmizelé šperky a akcie soudu. Vypověděl, že od chvíle, kdy jeho zcela zdravý šéf začal najednou churavět, měl podezření, že s jeho nemocí není všechno v pořádku. Protože měl jako jeden z obyvatelů velkého paláce možnost pozorovat měnící se vzájemný poměr manželů, nevěřil, že jeho pán zemřel přirozenou smrtí. Domnělá krádež cenností byla jen záminkou, aby dostal komisaře Lastimosu do vily a nenápadně ho přivedl na stopu zločinu.

Případ
tajemné krokodýli
farmy

Inspektor Glen Peacock přišel do nemocnice svaté Kateřiny ve čtvrtek 22. listopadu 1962 v půl desáté dopoledne. Zeptal se v informační kanceláři na číslo pokoje Stanleje Lawrence, vyjel výtahem do čtrnáctého patra, prošel dlouhou zelenou chodbou s letní oblohou namalovanou na stropě a rozhlédl se, kde jsou dveře denní služby.
„Inspektore!“ uslyšel hlas. Otočil se a vrátil se pár kroků k lékaři, který vyběhl na chodbu. „Volali mi z příjmu, že

jedete nahoru. Jsem doktor Greenlease. Pojděte, sedneme si u mě.“

Lékař měl tmavou pleť, pod nosem knír zvaný smeták, byl dobře o hlavu větší než inspektor, a přitom Peacock měl jistě sto osmdesát.“

„Tak kdy ho vylovili, doktore?“ zeptal se inspektor.

„Před čtyřmi dny. Ale hezky daleko od Miami. Prý takových osmdesát devadesát mil.“

„Kdo ho vylovil?“

„Rybáři, inspektore. Dole v přijímacím protokolu je jméno té lodě. Ležel prý na dně malého záchranného člunu, neměl ani sousto a ani kapku vody.“

„A říkáte, že byl na moři čtyři dny?“

„Já ne, inspektore, nebyl jsem s ním. On to tvrdí.“

„Jak se dostal do toho člunu?“

„Jeho jachta prý explodovala. On jediný to přežil.“

„Říká?“

„Co? Myslíte, že lže?“

„Nemyslím nic, doktore Greenleasi, jen se ptám, abych se dozvěděl. V jakém je stavu?“

„Tancovat by ještě nemohl.“

„Kolik času mi dáte?“

„Deset minut?“

„To záleží na vás. Vy tady rozhodujete.“

Dohodneme se na dvaceti, a kdybyste ještě moc potřeboval, tak vám pět přidám.“

„Hodnej.“

„Mějte na mysli, že je mimo jiné taky po těžkém šoku.“

„A to mimo jiné je co?“

„Krajní vysilení, dehydratace organismu a spáleniny.“

„Od exploze?“

„Od slunce. Neměl se čím přikrýt.“

„Vypadá příšerně?“

„Uvidíte.“

Zpola ležel, zpola seděl, obvázané ruce měl předpaženy na podpěrách, vypadal jak kukla se zarudlýma očima. Když se inspektor dostal do jeho zorného pole, jako by se trochu pohnul. Rty si pořád olizoval jako kočka.

„Tak odkudpak jste se plavil?“ zeptal se inspektor Peacock.

„Z Barbadosu.“

„Z Bridgetownu?“

„Jo.“

„Tak to je pro jachtu hezky daleko.“

„Pro Daisy-Belle ne, pane. Je to dvanáctimetrová loď. Totiž byla.“

„Inspektor Peacock.“

„Jak se máte?“

„Jde to. Jste jediný, kdo se zachránil?“

„Bohužel.“

„Kdo byl ještě na palubě?“

„Moje manželka Daisy.“

„Pojmenoval jste loď podle ní?“

„Byly to moje dvě velké lásky.“

„Jachta a manželka?“

„Jak jinak. A pak jsem měl na palubě zákazníky. Rodinu Gordonových.“

„Jmenovitě.“

„John Gordon měl v Oregonu továrnu na nějaké elektronické přístroje, jeho manželka se jmenovala Leslie, dceři Carol bylo asi tak deset jedenáct, bratři Roger a Patrick byli menší. A to je všechno. Neberu na palubu nikdy víc než jednu rodinu. Moje paní to nechce. Je to pak moc vaření a moc uklízení. Já musím mít loď jak operační stůl, bez jediného smítka. To už je takový zvyk.“

„Nikdo se nezachránil?“

„Ne,“ řekl smutně. „Byl to výbuch, loď se rozlomila, šla dolů hrozně rychle.“

„Kde se to stalo?“

„Přesně vám to neřeknu, ale muselo to být takových osmdesát devadesát mil od pobřeží.“

„U floridského pobřeží?“

„Jistě.“

„Myslíte si, že nikdo neměl šanci?“

„Karibské moře je plné žraloků.“

„Ale vy jste se dostal do záchranného člunu?“,

„Náhodou. Stačil jsem k němu doplovat. Ale ostatní jsem ani nezahlédl, ani jsem neslyšel volání o pomoc.“

„Jaká tam byla hloubka?“

„Neměřil jsem ji. Nenapadlo mě podívat se na echolot. Ale takových dvě až tři sta stop.“

„Jak došlo k detonaci?“

„To je záhada. Nemám ponětí. Byla to nová a perfektně vybavená loď. Taky stála hezkých pár desítek tisíc. Všechno bylo na ní nejlepší. A pak najednou tohle! Hrůza. Do smrti to budu mít před očima.“

„Co mohlo způsobit výbuch?“

„Nevím. Byla nádherná noc. Měsíc svítil, hladina byla jako zrcadlo. V listopadu je Karibské moře klidné, za kormidlem může stát dítě.“

„Myslíte, že jste na něco najeli?“

„Prosím vás, inspektore, kde by se tu vzaly miny? Tady se nikdy neválčilo. Tady se odjakživa chytali mečouni.“

„A kdy se to stalo?“

„Krátko před půlnocí, v neděli osmáctého.“

„Pak vás vylovili ti rybáři.“

„Pak! To pak trvalo čtyři dni. Bylo to peklo, inspektore. Neměl jsem nic, ani doušek vody, ani suchar, ani kousíček stínu, kolem se hemžily ty hnusné žraločí držky.“

Inspektor Peacock zjistil, že Daisy-Belle byla skutečně luxusní jachta, jeden z posledních modelů, s perfektním vybavením. Odborníci kroutili hlavou nad skutečností, že na její palubě došlo k výbuchu. Na lodi nebylo nic, co by detonaci mohlo způsobit. Motory už vůbec ne. Stanley Lawrence, kterého inspektor pro obvazy vlastně neviděl, byl prý pohledný čtyřicátník s atletickou figurou, dostatečně bohatý, když si mohl koupit tak drahou jachtu. Sjednané splátky platil pravidelně. Jeho manželka, s níž se oženil před pěti lety, byla plavovlasá kráska, navíc velmi pracovitá. Střídala se s ním u kormidla, myla palubu, stlala hostům lůžka, vařila jako v pětihvězdičkovém hotelu. Lawrence pronajímal loď hostům a jezdil s nimi většinou dva či tři týdny po ostrovech Malých Antil.

Jeho největším překvapením pro hosty byla zátoka Marigot Bay na ostrově St. Lucia. Voda jak křišťál, květy všech tvarů a barev, ploché písčité dno, ve svazích pár chatrčí připomínajících otrokářské doby a hotel Doolittle ve stejném stylu: pár kůlů, střecha z palmového listí. Hollywoodští režiséři si několikrát vybrali tuto přírodní kulisu pro své filmy, Stanley Lawrence ji měl připravenou pro své hosty jako příjemný šok. A pokaždé měl úspěch. Také Gordonovi byli nadšeni.

Pak je ještě viděli v přístavu Castries, kde majitel jachty a její kapitán v jedné osobě bral vodu, zeleninu a naftu. Pumpař a přístavní dělníci si zapamatovali zejména krásnou opálenou blondýnu v bikinách. Byla to Lawrencova manželka a pumpař na molu v Castries byl poslední, kdo ji viděl živou. To bylo všechno, co se dalo o neštěstí zjistit. Proto se inspektor Peacock vrátil do nemocnice.

Lawrence ležel na lůžku, vedle postele stojan s infúzí. Lékaři mu po kapkách vraceli život.

„Můžu se vás ještě na něco zeptat, pane Lawrenci?“ zeptal se inspektor.

„Dneska mi sice není nejlíp, ale prosím,“ řekl pacient, jemuž už sundali obvaz, zakrývajíc obličej.

„Chtěl bych, abyste mi pokud možná dopodrobna vyličil onu noc, kdy došlo k neštěstí.“

„Bylo to před půlnocí, ale to jsem vám už říkal. Všichni spali. Seděl jsem za kormidlem, když jsem ucítil kouř. Hořelo.“

„Ale to jste mi minule neříkal.“

„Nepamatuju si, co jsem vám říkal nebo neříkal. Není mi dobře, a po té hrůze, kterou jsem zažil...“

„Chápu, pane Lawrenci. Omlouvám se. Nic vám nevyčítám.“

„Oheň musel vzniknout někde v kuchyni. Pravděpodobně. Přesně to nevím, protože všechno šlo ráz na ráz. Šířil se jako lavina. Chtěl jsem seběhnout dolů do kabin, abych hosty varoval, ale už jsem se nedostal ani na schody.“

„Nevolal jste vysílačkou o pomoc?“

„Chtěl jsem to udělat, ale bylo pozdě. Ozval se výbuch, já jsem se ocitl najednou v moři a zahlédl jsem náš malý záchranný člun. A to bylo vše.“

„Měli jste jen jeden?“

„Za normálních okolností by stačil. Jenže...“

„Jste přesvědčený, že se nikdo nemohl zachránit?“

„Nevím jak.“

Inspektor Peacock také nevěděl, jak by to bylo možné, ale jeho profesionální čich mu říkal, že případ luxusní jachty Daisy-Belle ještě nekončí. Za své praxe se naučil nevěřit nikomu a ničemu, pokud se nepřesvědčil o opaku. S Lawrencem nebylo všechno v pořádku. Až příliš rychle se zotavil, za pár dní odjel z nemocnice svaté Kateřiny do své okázalé vily v Miami Beach, odkud se spojil s pojišťovnou. Navštívil ho agent Marriot Securities, s kterým projednal likvidaci pojistných částek. Jeho manželka měla životní pojistku ve prospěch manžela na vysokou částku, jachta Daisy-Belle byla také dobře pojištěná. Agent pojišťovny přislíbil, že k výplatě pojistek dojde ihned, jakmile budou vyřízeny příslušné formality. Sotva odešel, zazvonil u branky inspektor Peacock.

„Mám pro vás dobrou zprávu, pane Lawrenci,“ volal už ve dveřích nákladně zařízené haly.

„Copak?“ zeptal se Lawrence neslaně nemastně.

„Stal se zázrak.“

„Nevím, o čem mluvíte,“ řekl domácí pán nevrle.

„Nejste jediný, kdo se zachránil!“

„Cože?“ zvolal až příliš hlasitě.

„Carol Gordonová to přežila. Představte si, že si ještě stačila obléct záchrannou vestu. Hned ráno ji objevila jachta nějakého venezuelského milionáře.“

„Kde je?“

„V nemocnici.“

„Mluvil jste s ní?“

„Ne. Zatím je v bezvědomí. Ale je to jen otázka několika dnů. Lékaři tvrdí, že se za týden z šoku vyspí.“

„To je skvělé, inspektore! Mám výčitky svědomí. Já jsem majitel, já jsem kapitán! Pořád musím myslet na to, jestli jsem něco nezanedbal, jestli na neštěstí nemám vinu.“

Inspektor Peacock se rozloučil a odcházel palmovou alejí ke svému vozu. Stanley Lawrence se zachoval teatrálně. Když se s ním setkal v hale, byl až příliš netečný, když mu oznámil radostnou novinu, byl až příliš nadšený. Peacockovi to připadalo, jako když ve voze zařadí jedničku a pak hned zpátečku. Bylo to náhlé a scházelo všechno mezi tím. Lidský mozek je sice velmi dokonalé zařízení, ale i ono potřebuje čas, jde-li o city, pocity, emoce, a změna nálady neproběhne za vteřinu ani na filmovém plátně.

Stanley Lawrence nebyl inspektorovi sympatický hned od prvního setkání, snad proto, že skrýval svůj obličej za maskou z obvazů. Ale ani nyní, když se s několika spáleninami na čele, v týlu a na uších vrátil do své vily, se nechoval důvěryhodně. Pak se probudila z dlouhého spánku Carol Gordonová, lékař zavolal inspektoru Peacockovi, ten přiběhl a dívka promluvila. Bylo jí jedenáct, ale vyjadřovala se přesně, mluvila o tragédii klidně, jako by nešlo o její rodiče a sourozence.

„Vzbudil mě křik. Slyšela jsem volat matku i otce.“

„Co volali? Proč volali?“

„Nevím. To opravdu nevím. Ale museli volat o pomoc. Nejdřív jsem si myslela, že se mi to zdá, chvíli mi trvalo, než jsem se docela probudila, ale pak jsem vstala a viděla jsem kapitána Lawrence, že jde do kabiny, kde spali moji bráškové.“

„Ty jsi spala sama?“

„V takové malé kajutě. Máma s tátou měli velkou ložnici a Roger s Patrickem malou.“

„Co dělal kapitán Lawrence?“

„Šel ke kabině, měl v ruce potápěčský nůž, co nosíme na lýtku, když se potápíme na korálových rifech. Z toho nože kapala krev. Celý byl zastříkaný od krve.“

„Co jsi udělala?“

„Schovala jsem se. Měla jsem strašný strach. Pak jsem vylezla na přední palubu. Tam ležel malý nafukovací člun. Hodila jsem ho na vodu a skočila jsem. Dostala jsem se do něj. Kapitán pak spustil záchranný člun, odvesloval a za chvíli se ozval výbuch. Myslím, že jsem omdlela, vůbec totiž nevím, co se se mnou stalo. Až ráno mě vylovili.“

Inspektor Peacock nečekal na další vysvětlování, co se stalo té noci, skočil do vozu a jel na Surfside Creek, kde měl Lawrence svou vilu. Zvonil marně. Zbytečně nahlížel za plot. Nechal vůz před vchodem, odešel pár kroků dál, pak se rozhodl, přehoupl se přes zeď a okny nahlížel dovnitř. Vila byla prázdná. Dlouho se nerozmýšlel. U garáží vyrazil tabulku, otevřel okno, vlezl dovnitř, prohlédl všechny místnosti a až v hale si všiml dopisu, ležícího na stole. Byl adresován jemu.

Pane inspektore,

spáchal jsem strašný zločin. Dostal jsem se do zoufalé finanční situace, chtěl jsem získat peníze z pojistek, proto jsem zavraždil svoji ženu i rodinu Gordonových. Nemohu snést vědomí, jak hrozného zločinu jsem se dopustil. Rozhodl jsem se podstoupit jediný možný trest. Moji mrtvolu hledejte mezi oběťmi automobilových havárií. Sbohem.

Rekvizita jako z kriminálního filmu. Ale logika v jednání tu byla. Konečně, inspektor Peacock se brzo mohl přesvědčit, že vrah, který se sám odsoudil, exekuci skutečně provedl. Na postranní silnici nedaleko Hialeah Gardens došlo k těžké havárii. Vůz řízený Stanleyem Lawrenceem narazil v plné rychlosti do stromu a vzňal se. Za volantem vrazu zůstala jen ohořelá mrtvola. Identifikovali ji podle čísla vozu a spálených dokladů v přihrádce na rukavice. Spravedlnosti bylo učiněno zadost, viník se potrestal sám. Inspektor Peacock odložil případ do archivu jako vyřízený. Po devíti letech se ukázalo, že vyřízený nebyl.

První týden v dubnu 1971 se na miamské Dvacáté severozápadní třídě prokopali lupiči do železobetonové podzemní místnosti banky Mutual Saving Banks, kde byly bezpečnostní schránky. Lupiči použili už stokrát vyzkoušený recept. Vyhloubili chodbu ze sklepa vedlejší budovy, náloží utlumenou molitanovou peřinou prorazili betonový pancíř, zbytek dodělali diamantovými vrtáky. Jeden z nich se protáhl dovnitř, hořákem a ostrou pákou zotvíral dvířka schránek, peníze a šperky nacpal do plastických pytlů a podal je kolegům čekajícím v podkupu. Co se nedalo snadno a rychle prodat, to znamená i akcie některých méně známých společností, nechal ležet. Lupiči pracovali v podzemí zřejmě od pátku 2. dubna 1971 do neděle. V pondělí ráno tu spoušť objevil bankovní zřízenec, po deváté hodině byl na místě činu, mimo technickou výjezdni skupinu miamské policie, také vrchní inspektor Glen Peacock.

Všichni se pustili do rutinní práce, zajišťovali stopy, sbírali důkazy, dávali dohromady věci rozházené po podlaze a snažili se identifikovat, co do které schránky patří. Pak přišel k Peacockovi seržant výjezdovky a podal mu list papíru. Nebyl sice popsán drobným perličkovým písmem ani z poloviny, vrchního inspektora, který za těch devět let povýšil, však přivedl z míry. Nejdřív se posadil na nejbližší židli a pomalu a znovu a znovu pročetl těch pár řádek. Pak vyběhl z místnosti, aniž se rozloučil a dal svým podřízeným další příkazy, skočil do vozu a na plný plyn vyrazil z města k jihu.

Projel kolem velkého sportovního areálu s dostihovou dráhou Hialeah, minul Princeton, Naranja, Homestead a za Florida City se vydal po Sedmadvacítce do bažinaté oblasti Mangrove Swamp. U první odbočky zahnul doprava po soukromé cestě a po třiceti minutách houpavé jízdy zastavil před bránou s nápisem Bill Lohrer's Crocodile Farm.

Přehnal se kolem bažiny obehnané drátěným pletivem, propojené do vysoka sklenutými dřevěnými můstky. Pach, nesnesitelná vlhko, mračna moskytů. Florida je turistický ráj, ale jen pár desítek kilometrů od přepychových hotelů, v kterých si dává dostaveníčko společenská smetánka boháčů a zbohatlíků, jsou nekonečné bažiny se spoustou nebezpečné havěti. Hadi, kajmani, krokodýli, v nehlubokých průplavech obrovské ochechule spásající vodní porost.

Majitel krokodýlí farmy seděl na zastíněné terase haciendy v houpací židli a kouřil lulku. Když spatřil vrchního inspektora Peackocka, prudce vstal. Policista však bleskurychle sáhl po pistoli, namířil na domácího pána a klidným hlasem řekl:

„Nechte toho, Lawrenci, těch pět vražd vám snad stačí. Zvedněte ruce nad hlavu a postavte se čelem ke zdi.“

Odložil lulkou, poslechl. Měl obarvené vlasy a nechal si narůst plnovous. Ale byl to on. Nebylo mu nic platné, že stále opakoval stejnou větu: „Jistě jste se zmýlil, pane. Jmenuji se Lohrer a nic jsem neproved.“

„Mlč, darebáku, jsi vrah a já mám proti tobě důkaz nad jiné,“ řekl inspektor Peacock. „Myslel sis, že jsi nepřemožitelný. Zmátls mě tou fingovanou sebevraždou, kterou jsi mi napřed oznámil. A byls chytřejší. Nenapadlo mi, žeš nechal v havarovaném voze uhořet opilého vandráka, který prosil, abys ho kousek svezl. Tvoje šestá vražda. Měls pocit, že jsi mistr světa a policajti že jsou hlupáci. Podařilo se ti mě oblafnout. Ale pak jsi udělal chybu. Neměl jsi psát ten vychloubačný dopis. Ale já tě chápu, tys to přece musel někomu sdělit. I když se to mělo objevit až po tvé smrti. To přiznání jsi měl uložit do lepšího úkrytu.“

„Jak to?“

„Trezory už nejsou jisté a poznámka na obálce, otevřít až po mé smrti, zavání závětí. Do podzemní místnosti s bezpečnostními schránkami se vloupali lupiči. Ta tvoje posmrtná zpráva je nezajímala, hodili ji na zem. Já jsem ji našel. Přiznání k šesti vraždám jsi neměl psát, Lawrenci, soudce tě za ně pošle do plynové komory.“

Lawrence se pomalu otočil od zdi a strnule civěl na vrchního inspektora Peackocka. Ten se k němu pomalu blížil. Stále na něj mířil revolverem. Ve chvíli, kdy levou rukou sáhl na opasek, aby si připravil želízka, Lawrence vystartoval, zmizel za rohem haciendy, proklíčkoval pěšinou mezi drátěnými ploty, pak se ještě objevil na jednom z dřevěných můstků, odkud svým krokodýlům házel krmení, rozhlédl se kolem, vykřikl, jako by ho něco zasáhlo, a skočil do kalné vody.

Pak bylo ticho. Ozval se jen jediný dlouhý přerývaný výkřik, udušený pod vodou. Když vrchní inspektor Peacock doběhl na můstek a nahnul se nad hladinu oplocené bažiny, viděl už jen zvířenou kalnou vodu a na několika místech červené skvrny.

Případ
zloděje aut

Šerif William Tyson měl dva roky před penzí, takže nemíval kolem poledne žádnou zářivou náladu. Ve čtvrtek 6. července 1967 byl pod tlakem jako papírák. Špatně spal, od rána bylo horko jak v pekle, pořád na něm někdo něco chtěl. Ta rodina, která k němu vtrhla do kanceláře, mu připadala jako z hollywoodské grotesky. Mluvili jeden přes druhého, pobíhali od zdi ke zdi, nebylo možné je uklidnit. Už si sice udělal pár poznámek, ale k protokolu se ještě nedostal. Pořád přesně nevěděl, oč vlastně jde.

„Tak já se budu snažit vám to zopakovat, pane Evensone,“ řekl medovým hlasem, „a vy mě opravíte, jestli jsem to nepochopil. Přijel jste s rodinou od mexické hranice...“

„Ano. Z Ciudad Juarez. Přejeli jsme Rio Grande tady v El Pasu po Tolson Bridge, najeli jsme na okruh a odbočili jsme na Čtyřiapadesátku.“

„Kam jste měli namířeno?“

„Jeli jsme na Alamogordo, ale pár mil před základnou Fort Bliss Military Reservation jsme zaparkovali před motelem Bluebird. A tam nám ten vůz ukradli.“

„Jste pojištěný, pane Evensone?“

„Samozřejmě. Já jsem totiž zaměstnanec pojišťovny Star Insurance.“

„No tak! Bezva, pane Evensone. Sepíšeme protokol a pojišťovna vám to zatáhne. Jistě si zařídíte, abyste na prachy dlouho nečekal. Co to bylo za káru?“

„Plymouth automatic s vinylovou střechou.“

„Barva?“

„Lahvová metalíza, béžová střecha.“

„Číslo?“

„KOM 677!“

„No tak! Kde je problém? Skočte si do Avisu, jedna filiálka je na Palsano Drive, a půjčte si vůz. Do večera jste doma. A já dám tu krádež do federálního pátrání. Počkejte, KOM 677, to je přece oregonské číslo.“

„Jo, to máte pravdu. Je to bráchův vůz, bydlí v Oregonu v Sandy. Vzali jsme si ho na dovolenou, protože je větší. Měli jsme s sebou spoustu krámů: stan, rozkládací lehátka, stůl a židličky, vařič a pět spacáků...“

„Proč pět? Jste přece čtyři,“ podíval se do poznámek a pečlivě četl! Harold Evenson, Deborah Evensonová a děti George a Ellen...“

„Jenže my jsme měli s sebou ještě tetu,“ upřesnil agent pojišťovny Evenson a zarazil se, jako by se tu větu bál doříct.

„A kde ji máte?“ zeptal se šerif.

„To je právě ten problém...“ řekla paní Evensonová.

„Vy jste ji nechali v Mexiku?“

„Ne, nenechali,“ odpověděla paní Evensonová a její manžel rychle dodal: „Byla v tom voze.“

„Pak ho ale nemohl nikdo ukrást, když v něm seděla!“

„Ona v něm neseseděla, šerife.“

„To je přece fuk, jestli ležela a spala. Je na vás vidět, jak jste utahaní. Vedro tam bylo jistě ještě větší, že mám pravdu?“

„Ted' je vedro všude,“ řekl Evenson. „To je ale jedno, jde o naši tetu.“

„Jak se jmenuje?“ zeptal se šerif.

„Daphne Kerkisová.“

„Jápak je stará?“

„Dvaadevadesát.“

„Co? Dvaadevadesát? A vy jste ji tahali pod stan?“

„My jsme ji netahali, šerife. Chtěla s náma a nedala se odbýt. Byla s ní vždycky potíž. Ona totiž byla moc, řekněme, svéhlavá.“

„Proč říkáte, že byla. Ta se tady za chvíli objeví uvidíte,“ řekl šerif a poprvé od rána se usmál. „Někam si zajela, třeba do Meyerova supermarketu, tady na mexické hranici jsou o něco nižší ceny.“

„Ta se už neobjeví, šerife,“ řekl pojišťovák Evenson.

„Nebudte morous, Evensone, zbytečně jsem to všechno sepisoval.“

„Ba ne, šerife. Teta Kerkisová totiž umřela a my jsme si ji vezli zpátky.“

„Mrtvou?“

„Jak jinak, když umřela.“

„Vy jste ji měli mrtvou v aut'áku?“

„Ne v aut'áku. Na něm.“

„Neblbněte, Evensone, kdo vás poslal, abyste si ze mě dělal srandu, Brubaker?“

„Byla na ohrádce ve spacím pytli.“

„Takže někdo ukradl tu vaši káru i s ní?“

„Jo.“

„Tak to je horor. Mizerně jsem spal, snad jsem tušil, co mě dneska čeká. Chtěl jsem si přes poledne chvíli lehnout; tak to je tedy průšvih. Unesli mrtvolu. Ten zloděj se bude divit.“

Evensonovi bydleli nedaleko atomové základny Alamogordo, kde proběhly zkoušky s první atomovou bombou, v domku, který stál na severní straně ulice, postavené krátce po válce pro úředníky laboratoří. Jmenovala se Sedmnáctá a v Devatenácté bydlela Evensonova teta Daphne. Byla to velice hodná, dost vysoká a hubená dáma. Před první světovou válkou pracovala jako sekretářka ředitele malé venkovské banky a od té doby se považovala za finančního experta. Denně sledovala kursy akcií.

Když už byla v penzi, starala se Evensonovým o malou Ellen. Chodila s ní na procházky. Pak se Evensonovým narodil George a obě děti bývaly u ní na zahrádce od rána do večera. Když se rodiče vrátili z práce, přivedla děti, ohřála večeři, vypila své dvě skleničky portského a šla domů spát. Velice milá a velmi užitečná teta. Ani se s ní nehádali, ani ji nevyčítali, že rozmazluje děti, i když to dělala, někdy ji za odměnu vzali na víkend. K vodě. Vášnivě ráda plavala. Proto jezdili většinou do White Sands k jezeru ležícím na okraji dnešní přírodní rezervace San Andreas.

Prázdninovou cestu do Mexika si vlastně vymyslela ona. Když s velikou pompou a s dlouhým stolem obloženým lahůdkami slavili její dvaadevadesátiny, s radostí přijala mexickou kabelku z tlačené kůže, posítou barevnými korálky, potom však oznámila:

„Vybrala jsem si jiný dárek. Pojedu s vámi do Mexika.“

Evensonovi se skutečně chystali s dětmi na dobrodružnou výpravu, jak tomu říkali. Chtěli poznat písečné roviny i sluncem vyprahlé hory. Koupili si velký stan a teta si na expedici přinesla nový spací pytel. I přípravy k velké cestě proběhly dramaticky. Teta totiž začala ohřívat k večerům konzervy, o nichž prohlašovala, že jsou lepší než bůhvíjaké barbecue. Přivykala rodinu na polní podmínky.

Vyjeli třetího července za svítání. Projeli v horku a prachu, který se zvedal z vyprahlé pouště, téměř šest set kilometrů, utmácení a upocení se před setměním objevili v mexickém kempinkovém táboře El Paraíso. Všechno bylo v pořádku. Postavili stan, skočili si pod sprchu a voda tekla, v bufetu si koupili vychlazenou kolu a během několika minut vypili tři litrové láhve. Pak teta Daphne připravila konzervové hody. Snad proto, že byli na mexické půdě, chtěla navodit patřičnou atmosféru i tím, že do konzervy chili con carne nasypala půl lžičky pálivého cayenského pepře. Snědli pokrm s potížemi, ale měli hlad, tak co jim zbývalo. Otec Evenson pak došel do bufetu a přinesl pár plechovek piva. Bylo dobře chlazené a nejvíc ho vypila teta Daphne. Účinek se objevil za pár minut. Ve vedlejším karavanu hrálo rádio, teta Daphne začala podupávat a oznámila, že by si chtěla zatančit sambu. Přinutili ji, aby se znovu posadila ke skládacímu stolku. Ale za chvíli vstala a prohlásila, že ji ani nenapadne, aby ležla na noc do stanu. Rozprostřela si spací pytel, ulehla na něj a dožadovala se tequily. Žadonila tak dlouho, až se nad ní slitoval nějaký mladík, který se nedaleko chystal prospat noc také pod širákem. Teta do sebe hodila skleničku, zvedla ruku a zavýskla, jako by se znovu chystala k tanci, pak ale ztichla, zalezla do spacího pytle a Evensonovi si oddychli. Byli zvyklí na tetu překypující energií, ale její mexické vystoupení se jim zdálo být vrcholem.

„Ráno se zdálo být všechno v pořádku,“ řekla paní Evensonová šerifovi. „Teta ležela klidně, hlavu zpoloviny ve spacím pytli. Byla jsem ráda, že je od ní pokoj. Nechala jsem všechny spát a začala jsem připravovat snídani. Pak se ten kluk, co večer tetě nalil, začal balit, vypadla mu z ruky hliníková jídelní miska, začala se kutálet, on o ní skočil a zakopl o tetin spací pytel. Omluvil se, ale teta spala dál. Šla jsem se podívat. Oči měla zavřené, ústa pootevřená, jen mi připadala nějak moc bledá. Když děti vstaly a všude kolem nás už snídali, šla jsem tetu vzbudit. Trásla jsem s ní, ale ona nic. Tak jsem zjistila, že je mrtvá.“

„Ohlásili jste smrt správně kempu?“ zeptal se šerif Tyson.

„Ne,“ řekl Harold Evenson.

„Proč?“ „Hned vám to vysvětlím, šerife,“ pokračovala ve vyprávění Deborah Evensonová. „Nejdřív jsme se zděsili,

pak začala plakat Ellen, nakonec jsme brečeli všichni. Měli jsme tetu rádi, i když nám šla příšerně na nervy. Ona totiž byla velitel. Všechno vřdycky věděla nejlíp, dej jí pánbů nebe.“

„Nezapomeň říct, že jsme vlezli do stanu, aby lidi neviděli, jak brečíme,“ dodal pojišťovák Evenson.

„Jo, to je fakt. A ve stanu jsme začali uvažovat.“

„O čem?“ zeptal se šerif.

„Co dál,“ řekla paní Evensonová.

„A teta?“

„Pořád ležela ve spacím pytli, jako když spí.“

„My jsme si to promysleli takhle, šerife,“ řekl Evenson. „Byli jsem snad jen hodinu jízdy od naší hranice. Když zajedeme s mrtvolou na mexickou policejní stanici, začnou s náma sepisovat protokoly. Nikdo nebude rozumět té jejich španělské hatmatilce, tetu dají někam k ledu a kdoví, jestli ji nebudou chtít pitvat. My jsme měli dovolenou, kdybysme si začali něco s policajty, tak máme po výletě.“

„A přeprava mrtvé!“ řekla paní Evensonová. „Četla jsem něco o zaletovaných zinkových rakvích a úředních lejtstrech potřebných k převážení mrtvol.“

„Představte si ten cirkus na celnici. S Mexikány se nikdo nedomluví, oni snad naschvál neumějí anglicky. Tak jsme si řekli, že se s tetou vrátíme domů, položíme ji do postele, zavoláme k ní doktora Spencera, který ji předepisuje prášky na spaní, rychle ji pochováme a vyjedeme na dovolenou znovu. Navíc budeme mít v ruce normální úmrtní list a nikdo se na nic nebude ptát.“

„Paní Kerkisová nemá žádné příbuzné?“

„Ne. My jsme jediní.“

„Má nějaký majetek?“

„Teta je velice bohatá. Má majetek po manželovi. Prodával parcely a celý život škudlil. Děti neměli, a tak ten majetek nikdo nerozfofroval.“

„Jak jste ji z toho kempu propašovali?“ zeptal se šerif.

„Nechali jsme ji ve spacím pytli, naložili jsme ji na ohrádku, přikryli ji složeným stanem, taky kvůli slunci, a pořádně jsme ten balík přikurtovali.“

„Jak jste s ní projeli celní kontrolou?“ zeptal se šerif.

„Normálně. Cestou tam se zeptali, jestli nemáme něco k proclení, pak mávli rukou a jeli jsme. Každý přece vidí, že jedeme pod stan.“

„A když jste se druhý den zase vraceli?“

„Nikdo si nás nevšiml. Já vám něco řeknu, šerife. Tři roky jsme se chystali na tuhle dovolenou, a najednou nic. Spočítali jsme si, kolik by nás ta celá procedura s mexickými úřady stála, a řekli jsme si, že to risknem.“

„Neměli jste strach, že budete muset dokazovat, jak zemřela?“

„Jak zemřela? Krásně, šerife. Ten večer před smrtí byla moc veselá! Takovou smrt bych bral.“

„Udělal jste spoustu hloupých chyb,“ řekl šerif.

„Já vím, já vím,“ přiznal se zdrcený pojišťovák.

„Nechal jste klíčky v zapalování?“

„To taky.“

„A papíry?“

„Ve voze.“

„Pasy a peníze?“

„Ty mám náhodou u sebe,“ řekl Harold Evenson a vytáhl ze zadní kapsy kalhot jeden cestovní pas. „Ty ostatní bohužel zůstaly ve voze,“ přiznal provinile.

Tak to je další průšvih,“ konstatovala jeho žena.

Harold Evenson si představoval, že sepišou protokol a pojedou dál. Šerif však musel úmrtí prošetřit, vyhlásit pátrání po ukradeném voze a mrtvé Daphne Kerkisové. Evensonovi se vrátili do motelu, před nímž jim neznámý zloděj ukradl vůz, a slíbili šerifovi Tysonovi, že tam vyčkají jeho dalších pokynů.

Masroe Poppins byl hippie. V sedmdesátých letech byly v módě rozedrané tenisky, ošoupané džinsy, neprané triko a účes jak Mona Lisa. Mladí muži, a s nimi na první pohled od nich nerozeznatelné partnerky, putovali s kytarami či bez nich světem, večer si sedli někam do houfu, zpívali a milovali se jako motýli v době námluv. Říkali si Děti květů a dnes už snad ani nikdo neví proč. Masroe Poppins byl obchodní příručí a prázdninový hippie. Měl dovolenou, ale neměl peníze, tak se vydal z texaského Midlanku, kde prodával prádlo a ručníky, do světa. Bůhví jak mu napadlo ukrást vůz, kdoví, proč to udělal. Dojel stopem až k motelu a na křižovatce čekal na další šanci; když spatřil na parkovišti vůz s kempingovými potřebami na ohrádce, řekl si, že počká, až přijde řidič, a požádá ho, jestli by ho nesvezl. Ale pak si všiml klíčků v zapalování, sedl za volant a odjel.

Uháněl po silnici a vesele si hvízdal. Měl štěstí. Ve voze měl všechno, co potřeboval. V termosce dokonce našel vychlazený čaj s citrónem. Aniž tušil, jak dobře se rozhodl, nepřešel mexickou hranici v El Pasu, ale namířil si to po levém břehu Rio Grande na hraniční přechod Las Cruces. Kempinkový tábor, v němž zastavil, byl nedaleko vesnice Mesilla a nad bránou měl honosné jméno Las Floridas, což znamená, že by za drátěným plotem měla být rozkvetlá zahrada. Nacházel se tam ale jen písek a pár kaktusových stromů s bodláky namířenými na všechny světové strany. Poppins zajel s vozem až dozadu k plotu, otevřel oboje dveře dokořán a začal si prohlížet své nové kempinkové vybavení.

Všeho měl dostatek. Dvě cestovní chladničky plné jídla, spací pytle pro celou rodinu, skládací lůžka, jen k pití nenašel nic. Totiž, měl čaj, ale myslel na lahvičku whisky a kartón plechovek s pivem. Tak se vrátil do recepcce, kde si u

barového pultu koupil malou placatku tequily. A hned před prahem z ní třetinu upil. Teď teprve měl všechno nejhorší za sebou. Aspoň si to myslel.

Když začal stavět stan, přijeli dva kluci na kolech a v minutě si rozložili hrobečky. Pak si sedli se skříženými nohama na zbytky sluncem spálené trávy a lžicemi vyjídali konzervu. Obchodní příručí Poppins povolil popruhy na ohrádce a chystal se sundat balík se stanem, že si pro dnešní noc postaví onu, všemi hipisáky kategoricky zavrhanou, plátěnou vilu s krytou předsíní. Vzal balík a zjistil, že stan musí být velký jako milionářský bungalov, tak byl těžký.

Pokusil se jednou dvakrát břemeno zvládnout, kluci dojedli konzervu, olízli si prsty a zvedli se.

„My ti píchнем, lorde. Došla ti pára, co?“

Není známo, kdo z nich spatřil bílou hubenou nohu mrtvé tety Kerkisové první, ani kdo od mrtvoly první utekl. Je známo, že majitel kempinku poslal syna na koni do Mesilly, odkud přijel na motocyklu starý policajt, nasadil příručímu železka, řetízem ho uvázal k volantu ukradeného vozu, nechal ho tam a za půl hodiny se vrátil v džípu se dvěma civilisty z kriminálky. Pak všichni odjeli i s ukradeným vozem a tetou na ohrádce a nikdo v kempu nevěřil, že ten kluk v roztrhaných teniskách starou bábu nezavraždil.

Dva měsíce seděl Poppins za mřížemi. Tak dlouho totiž trvalo mexickým policistům, než zjistili, jak to s rodinou Evensonových a jejich tetičkou, kterou měli tak rádi, vlastně bylo. Kluk si krádež vozu odseděl za americkými mřížemi, trestný čin totiž spáchal na půdě Spojených států. Evensonovi museli počkat v motelu na výsledek pitvy. Když lékaři potvrdili, že teta Kerkisová zemřela přirozenou a šťastnou smrtí ve věku dvaadvadesáti let, nasedli do vozu a vrátili se domů. Na dovolenou se jim už nechtělo. Teprve při projednávání závěti se přesvědčili o tom, jak moc hodná byla teta Daphne. Celý život šetřila, aby jim odkázala tak velké jmění, že příští léta mohou jezdit na bezstarostnou dovolenou do dobrého hotelu na Havaj.

Případ
Kate
Arringtonové

Doktor Robert Chapman přijel ráno do práce o hodinu později. Ale to se v Londýně koncem roku 1943 stávalo. Autobusů bylo málo a řidičů ještě méně. Někdy nebylo ani dost benzínu.

„Jsem zmrzlý jako drozd,“ řekl asistentce Parsonové, která už čekala v předsíni.

„Mně to taky nejelo. Je to čím dál tím horší,“ řekla. Márnice jsou snad na celém světě stejné. Chladné, s věčně mokrymi podlahami, s mizerným světlem a podivným pachem vypuštěného bazénu a kasárenských chodeb. Mrtvá ležela na žulovém stole, přikrytá prostěradlem.

„Když ji přinesli, byla ve třech pytlích. Takové ty z hnědého papíru, jako od cementu,“ poznamenala asistentka.

„Vi se o ní něco?“ zeptal se doktor Chapman.

„Nic.“

„Kde ji našli?“

„Kdesi v Hammersmithu. Snad na nějaké parcele.“

„V Yardu to už vědí?“

„Hned ráno volal inspektor Gregory.“

„Co chtěl?“

„Kdy to bude.“

„Co jste mu řekla?“

„Že tady ještě nejste.“

„Tak mu hned zavolejte, že už tady jsem a že může přijít pro výsledek asi za dvě hodiny.“

Také soudní pitvy probíhají podle stejného rituálu. Doktor Chapman odkryl mrtvolu a začal diktovat:

„Věk asi třicet až pětatřicet...“

„Ještě předtím, doktore, pohlaví ženské?“ zeptala se asistentka.

„To snad nemusím říkat, Jenny. Proboha, není to přece první ženská, kterou spolu děláme. Tak tedy neznámá žena, krátce ostříhané hnědé vlasy, hnědé oči, výška 157. Matka několika dětí, těhotná asi tak v pátém měsíci, na podbřišku jizva po operaci apendixu, horní čelist bezzubá, zřejmě nosila protézu. Smrt nastala přibližně před čtyřiceti hodinami. Příčina smrti: byla napadena zepředu, pachatel ji uchopil za krk, podle stop, které zanechal palec, pravou rukou. Napadená se bránila, byla však vržena velkou silou proti zdi nebo jiné tvrdé ploše. Hematomy v partii zad a v krajině ledvin, obličej silně zhmožděný po prudké ráně tupým a těžkým předmětem... Kde má šaty?“

„Nemá žádné.“

„Přivezli ji nahou?“

„Nahou. Byla zabalená jen do těch pytlů.“

„Ten vrah musel mít obrovskou sílu. Praštil ji snad pažbou pušky nebo nějakým těžkým kyjem. Možná židli. Lebka je proražená, zřejmě narazila při pádu na podlahu. A nohy? Samá modřina, zhmožděniny. Ta žena byla zřejmě před smrtí spoutána. A pak ji vrah ještě mrtvou něčím omotal, aby ji mohl strčit do těch pytlů.“

„Příčina smrti?“ zeptala se asistentka.

„Proražení lebeční kosti, to škrcení nebylo nebezpečné. Možná že po něm upadla do bezvědomí. No, Jenny, a teď vzorky do laboratoře. Vyšetřit nálež za nehty, papily prstů, vlasy, otisk čelistí a všechno ostatní.“

Inspektor Scotland Yardu Joseph Gregory přišel o dobrou půlhodinu dřív a také se vymlouval na potíže válečné dopravy. V Londýně nebyl život koncem roku 1943 nijak příjemný, ale všechno šlo dál, lidé chodili do práce a ze všech sil se snažili splnit své povinnosti. Kriminalisté Scotland Yardu měli sice za války ještě spoustu jiné práce, nacisté se stále pokoušeli infiltrovat do Velké Británie své vyzvědače, ale oddělení vražd pracovalo dál, jako by se nic nedělo. Inspektor přišel do márnice, podíval se nejdřív na mrtvolu, pak si přečetl protokol o pitvě, cosi zamumlal a zatelefonoval pro fotografa.

„Já vím, že nemůžete dělat zázraky,“ řekl mu, „ale aspoň se o to pokuste. Je to zřejmě naše jediná naděje. Můžeme pak ten rozmlácený obličej trochu přiretušovat, snad ji někdo pozná.“

„O tom moc pochybuju, inspektore,“ bránil se muž s kamerou. „Nos jako placka, rozbité rty, oko jak černá díra, ta pravá strana je opuchlá... Kdo myslíte, že ji pozná? Ani vlastní děti ne.“

Přesto se o to pokusili. Portrét rozmnožili a vylepili na místech, kam přicházelo mnoho lidí: na stanicích metra, v obchodech, na nádražích, o přestávkách promítali diapozitiv v kinech. Kina byla v Londýně za války stále vyprodaná, ostatně jinam nebylo kam jít.

Policisté obcházelí zubní lékaře i pokoutní dentisty, ukazovali jim obrázek mrtvé ženy a vyptávali se na jméno. Ani jeden ji nepoznal, a přece některý pro ni zhotovil zubní protézu. Existovala spousta lidí, kteří mrtvou znali, ale ani sousedé, kteří ji denně potkávali, ji na fotografii nepoznali. Jak se později ukázalo, její dva synové Larry a Christopher viděli diapozitiv v kině, měli pocit, že by to mohla být jejich matka, ale jeden druhému to vymluvil. Matka je přece na venkově u babičky, každou chvíli jim píše aspoň par řádků.

Obrázek viděla i dcera zavražděné, Kate, ale mlčela. Sousedé Robertsovi se pohádali. Pan Roberts byl přesvědčený, že hledaná je paní Arnngtonová, která před několika týdny odjela na venkov, jeho žena sice tvrdila totéž, ale přemlouvala manžela, aby se nepletl do věcí, po kterých mu nic není, ještě z toho budou mít nepříjemnosti.

„Policajti se přece vyptávali Arringtonových kluků a taky jim ukazovali tu fotku. Snad by děti poznaly mámu.“

„Jsou pitomí!“

„Ale ne slepí,“ ukončila debatu manželka.

Stále totéž. Nikdo ze svědků si nebyl jistý; proto žádný neuvedl jméno mrtvé. A k manželovi zavražděné se inspektor Gregory dostal oklikou.

Asi kilometr od místa, kde byla 19. listopadu 1943 nalezena mrtvola, se na skládce válel černý kabát. Někdo ho zvedl, prohlédl a bůhvíproč přinesl na policejní revír. Odtud ho poslali do Scotland Yardu. Kabát totiž nebyl ani obnošený, ani starý, nebyl roztrhaný, nescházely mu knoflíky, za války by přece takovou věc nikdo nezahodil. A to bylo podezřelé. Inspektor si nálež prohlédl, zjistil, že uvnitř je přišitá pentlička se jménem barvírny, ten kabát zřejmě nebyl původně černý. Poslal ho do laboratoře, aby se na něm snažili najít nějaké identifikační znaky. Ještě týž den mu zatelefonovali, že našli pár vlasů. Inspektor Gregory si schoval pro všechny případy také pár vlasů mrtvé ženy. Když je v laboratoři srovnali, zjistili, že jsou totožné. Tak se inspektor vydal do barvírny a ukázal majiteli černý plášť a číslo na všítké tkanici. Chvilí to trvalo, než prolistoval knihu zakázek, pak ale řekl s jistotou:

„Přinesl ho v březnu nějaký pan Noel Arrington z Regent Street. Ještě si vzpomínám, že nadával, že se s tím musí tahat, ale jeho paní je prý na venkově, tak mu nic jiného nezbývá...“

Noel Arrington na jedné z hlavních ulic ve středu Londýna, kterou uvedl jako svoji adresu, nebydlel. Inspektor Gregory našel jeho byt až ve West Kensingtonu. Přišel k malému domku s dvoumetrovou zahrádkou před okny 21. února 1944 a zazvonil u dveří. Dost dlouho musel čekat, pak mu otevřela sedmnáctiletá dívka.

„Chtěl bych mluvit s vaší maminkou,“ řekl inspektor.

„Není doma.“

„A kde je?“

„Proč se na to ptáte?“

„Jsem od policie. Scotland Yard,“ řekl a ukázal odznak.

„Co se stalo?“ zeptala se dívka.

„Něco s tatínkem?“

„Není doma?“ zeptal se inspektor.

„Ne. Dneska slouží. Je hasič a má pořád moc práce. Po náletech, víte?“

„Ukážu vám fotografii, slečno,“ řekl inspektor Gregory, „a vy mi řeknete, jestli poznáváte svoji matku.“

„Ale maminka je u babičky...“

„Možná že je. Ale možná že ne. Myslím, že se vaší matce přihodilo něco moc ošklivého.“

Ukázal jí fotografii. Kate Arringtonová dlouho váhala, než promluvila. Nevykřikla zděšením, nezačala plakat, jen nepřítomným pohledem hleděla na fotografii a zájímavým hlasem řekla:

„Tohle je máma? Tu fotku jsem viděla. Visí i u nás v krámě. Je to ta zavražděná paní, co ji promítají i v kině.“

„Je to vaše maminka, slečno?“

„Je,“ řekla a teprve nyní se rozplakala.

Přinesla rodinné album a inspektor Gregory srovnal fotografie Elisabeth Arringtonové s fotografií mrtvé. Bývala to moc hezká žena a na všech snímcích se usmívala.

„Je opravdu mrtvá?“

„Bohužel.“

„Byla v jiném stavu. Nikdo o tom nevěděl, jen já. Jednou večer před spaním se mi svěřila.“

„Myslíte, že o tom nevěděl ani váš otec?“

„Určitě ne. Bála se mu to říct. Pořád se hádali. Proto odjela k babičce na venkov.“

„Byla jste při tom, když odcházela?“

„Ne.“

„A jak tedy víte, že odjela na venkov?“

„Otec mi to řekl. Všem nám to řekl. Všem najednou.“

„Nebylo vám to podezřelé?“

„Myslela jsem si, že radši odešla, když se pořád hádali.“

„Vaše matka byla zavražděna, nevíte, kdo by mohl být vrahem?“

„Vím, ale nemohu vám to říct.“

„Já vám nerozumím. Jde přece o vrahu vaší matky.“

„Vím. Dělejte, co uznáte za vhodné. Ale o jedno vás prosím, zařídte to tak, abych se s ním už nemusela sejít.“

„S kým se nechcete sejít? Mluvíte snad o svém otci?“

Neodpověděla a on ji nenutil. Pochopil, co prožívá. Odešla do vedlejší místnosti a vrátila se s objemnou obálkou. Položila ji před něj na stůl. „Dopisy od matky. Chodily nám skoro pravidelně až do minulého týdne. Celé tři měsíce po její smrti.“

„Vy si myslíte, že je napsal váš otec?“ zeptal se inspektor Gregory.

„Kdo jiný. Celé tři měsíce si z nás dělal legraci.“

„Vy jste věřila, že matka odjela k babičce?“

„Proč ne? Nebyla na tom se zdravím zrovna nejlépe. Na venkově je dost jídla, všechno se tam sežene...“

„Byla vaše matka taková, že by vás nechala v Londýně a sama odjela?“

„Ne.“

„A co jste si tedy myslela?“

„Že nás opustila. Že opustila otce. Nerozuměli si.“

„A co vaši bratři? Netušili nic?“

„Jsou malí. Půjdu pro ně ke škole a řeknu jim, co se stalo.“

„Kde najdu vašeho otce?“ zeptal se inspektor Gregory.

„V hasičské zbrojnici. Možná. Řekl, že má dneska službu. Ale zrovna tak může být v protějším pubu. Zavedu vám tam. Má poměr s tamní barmankou.“

„Proto se hádali?“

„Taky proto.“

Předčasně zestárlá sedmnáctiletá dívka. Na svůj věk zažila až příliš mnoho dramatických událostí. Bombardování města, nedostatek, nejistota a ještě rozkol v rodině, který se všichni, i ona, snažili utajit před malým Larrym a Christopherem.

Pub proti hasičské zbrojnici byla tuctová londýnská hospoda, obložená tmavým dřevem, s barovým pultem a rozlehlým regálem plným prázdných láhví od kořalek. Jen dvě byly obráceny hrdlem dolů v dávkovači a ani jedna z nich nebyla značková whisky. Barmanka byla žena oplývající vším. Široký úsměv, velké poprsí, tlustá vrstva růže na rtech a oblak laciné vůně kolem. Seděla a kouřila, naslouchala vyprávění asi padesátiletého muže s rudým obličejem a atletickou postavou. Nevypadal špatně, kdyby nebyl o dobrých dvacet let starší, byl by z těch dvou docela pohledný pár.

„Pan Arrington?“ zeptal se inspektor Gregory.

„Jo. Co má být?“ odpověděl nevrle.

„Inspektor Gregory ze Scotland Yardu. Chtěl bych se vás zeptat na pár věcí.“

„Nevím proč. Vaše otázky mě nezajímají.“

„Myslím, že nemáte pravdu, pane Arringtone. Budou vás zajímat. Půjdete se mnou.“

„To mě ani nenapadne!“

„Nedělejte hlouposti, pane Arringtone.“

„Budu si dělat, co budu chtít,“ řekl a podíval se na barmanku; bylo zřejmé, že se před ní předvádí. Pak vzal klobouk a šel. Beze slova nasedl do policejního vozu, bez odporu a bez poznámek se dal odvézt do budovy Scotland Yardu ve Whitehallu.

Když napsala zapisovatelka do záhlaví protokolu nacionále hasiče Arringtona, položil inspektor Gregory na stůl obálku s dopisy.

„Jo, tak vy jste mluvil s Kate?“
„Mluvil.“
„Jde tedy o mou ženu.“
„Přesně tak, pane Arringtone.“
„No a co?“
„Nic víc a nic méně, než že bychom rádi věděli, kde je.“
„Jó, tak to vám nepovím,“ řekl žoviálním tónem.
„Myslím, že nám to povíte, pane Arringtone,“ řekl inspektor důrazně a hasič pochopil, že jde o tuhého.
„Odjela. To je všechno, co vím.“
„Kam?“
„Nemám ponětí. Řekla, že si musí odpočinout. Víte, inspektore, ta válka je svinstvo. Měla už nervy nadranc. Byla šíleně unavená.“
„A neřekla, kam jede?“
„Ne, pane.“
„Vy jste se nezeptal?“
„Ne, pane.“
„Nezajímalo vás to?“
„Ne, pane, nezajímalo.“
„Vy jste spolu nevycházeli dobře?“
„Moje dcera vám to určitě řekla.“
„Ty dopisy jste psal vy?“
„Psal.“
„Můžete mi říct proč?“
„Kvůli dětem. Nechtěl jsem, aby věděly, že nás opustila.“
„Vy jste věděl, že odešla navždy?“
„Nevěděl, ale domyslel jsem si to, když se tak dlouho nevracela. Moc ráda cestovala a nebylo to poprvé, kdy šla na nádraží a odjela. Ale teď, teď už byla pryč dlouho.“
„Podívejte se pozorně na tuto fotografii. Je to vaše žena?“
Neprohlížel ji dlouho a vrátil ji inspektorovi. Tvářil se udiveně.
„Proč si myslíte, že by tohle měla být moje žena?“
„Protože je mrtvá a protože jste ji zabil.“
„Vy jste se zbláznil, inspektore!“ vykřikl. „Tohle že je moje žena?!“
„Jen si fotku dobře prohlédněte. Dívejte se pozorně.“
„Nevím, co bych na ní viděl!“
„Tu hrůzu. Je mrtvá. Nepředstavitelně zřízená. Našli ji nahou, zabalenou do několika pytlů a odhozenou do příkopu u smetiště. Nic vám to neříká, pane Arringtone?“
„Je mi líto, ale nic.“
„Jste cynik, Arringtone!“
„Nevím, proč si to o mně myslíte. Žili jsme spolu jako manželé, a nežili. Každý si dělal, co chtěl. Na tom jsme se dohodli. Mohla si jít, kam chtěla. A taky to udělala. Nevím, kde byla, a nemám ponětí s kým. Jestli je tohle moje žena, pak ji mohl zavraždit úplně kdokoliv. Ale já ne! A jdu domů. Nemáte právo mě tady držet, nemáte důvod se mě vyptávat, a obvinít mě z vraždy už vůbec ne.“
„Zůstanete ve vyšetřovací vazbě. Zítra si vás dám znovu předvést. Zatím si to pořádně rozmyslete. Arringtone. Příznání je polehčující okolnost.“
Inspektor Gregory rozjel pátrání naplno. Dva muži si vzali na starost sousedy, ti potvrdili, že na snímku je mrtvá Elisabeth Arringtonová. Přesně se dozvěděli, kdy ji svědkové viděli naposled. Technici provedli prohlídku bytu a našli důkazní materiál: ohořelé zbytky židličky, kterou vrah ledabyly pálil v krbu v jídelně, ve sklepě plechové vědro a starý ručník, obojí se stopami krve. Tady si vrah po zločinu myl ruce. Po analýze bylo zřejmé, že jde o krev stejné skupiny, jakou měla Elisabeth Arringtonová. A nakonec důkaz nad všechny, otisk prstu vraha. Dokonce krvavý otisk. Inspektor Gregory připravil scénu na druhý den skutečně dokonale. Zakalkuloval do výsledku všechny kriminalistické trumfy: moment překvapení, nevyvratitelné důkazy a konfrontaci vraha s dcerou.
„Tak to tys mě práskla, ty potvoro!“ vykřikl hasič, když se sešli v pracovně inspektora Gregoryho.
„Udělal jsem jen to, co jsem musela.“
„Udalas mě!“
„Mlč, nebo uvidíš. Zabiju tě, tak jako tys zabil naši mámu. Seš zrůda. Hrozná lidská zrůda.“
„O čem to mluvíš? Vypořáduju si, abys mě obviňovala!“
„Já tě zabiju, nenávidím tě. Víš, jak to udělal. Všechno vím. Slyšela jsem vás. Všichni jsme spali a mě vzbudil nějaký hluk. Nevěděla jsem, co to je, ale vstala jsem a viděla, jak táhneš ze dveří nějaký balík v dece. Šla jsem k druhému oknu a dívala jsem se, jak vytahuješ dětský kočárek a nakládáš na něj tu věc.“
„Mohla byste nám přesně říci, co bylo dál?“ zeptal se inspektor Gregory.
„Vytáhl kočárek, co jsme v něm kdysi vozili Larryho, a přivázal si ho za jízdní kolo.“
„Věděla jste, co je v tom balíku, slečno Kate?“
„Ne. Netušila jsem nic. Myslela jsem si, že jde o nějaký kšeft na černém trhu. Myslela jsem, že se rodiče hádali právě pro ty jeho černé obchody. Vůbec mě nenapadlo, že by mohl zabít naši matku.“

„Kdy jste začala otce podezřívát?“
„Až když začaly chodit ty dopisy. Něco se mi na nich nezdálo. Takhle máma nemluvila, tak taky nemohla psát. Šla jsem na poštu a zatelefonovala jsem babičce na výzvu Máma u ní vůbec nebyla. Táta nám všem lhal.“
„Proč jste nešla na policii?“ zeptal se inspektor.
„Bála jsem se.“
„Čeho?“
„Že by nás taky zabil. To už jsem viděla v krámě tu fotku. Věděla jsem, že po oběti i vrahovi pátráte.“
„No, ale co jste vlastně chtěla dělat?“
„Všechno, aby se nic nestalo mým bráškům.“
„A co to mělo být?“
„To jsem nevěděla.“
„Přece jste musela mít nějaký plán.“
„Plán zrovna ne. Ale chtěla jsem počkat, až odejde s tou ženskou.“
„S Clutherovou?“
„S tou barmankou. Pak jsem někam chtěla ukrýt kluky a chtěla jsem ho zabít. Tak jako on zabil mámu.“
„To byste přece neudělala!“
„Udělala. Když jsem viděla tu fotografii, když jsem pochopila, jak strašně mámu zřídil, přísahala jsem, že ho zabiju stejným způsobem. Bylo mi špatně, strašně špatně, pořád jsem zvracela...“
„Proč jste se někomu nesvěřila?“
„Komu? Čekala jsem, že odejde, že už s náma nebude, ale on chodil domů od té coury, sedl si v kuchyni a normálně s náma večeřel, cpal se a pil pivo, jako by se nic nestalo. A já jsem pochopila, že je to zrůda, kterou Je třeba rozmlátit, rozšlapat, zničit...“
Kate Arringtonová svého otce už nikdy nespátřila. Odmítla se zúčastnit procesu a inspektor Gregory její přání respektoval. V den, kdy soudce přečetl rozsudek, čekala před soudní budovou a jen se prvního z vycházejících zeptala:
„Jak to dopadlo?“
„Dostal trest smrti. Oběsí ho.“

Případ
krásného
rváče

Stáli před rozvodovým soudcem v Pretorii v Jihoafrické republice a celá rodina s nimi. Ona byla křehká blondýna, měřila slabých sto šedesát centimetrů. Vypadala jako krásná panenka. Jmenovala se Debora, za svobodna Weidmanová. On byl téměř dvoumetrový svalovec s malou hlavou a s obličejem filmového milovníka. Jmenoval se

Harry Rhodes a nebyl docela černý, měl barvu mléčné čokolády. Oba měli své obhájce, které zaplatili jejich rodiče. A tak mělo prosté rozvodové řízení početné obsazení.

„Byl bych rád, kdybyste ještě všechno v klidu uvážili,“ snažil se soudce o kompromis, „vždyť jste spolu jen půldruhého roku.“

„Brali se 12. ledna 1959,“ řekla paní Weidmanová.

„No, a dneska máme pondělí 8. srpna 1960. Kdyby se všichni mladí takhle rozváděli, jaký smysl by vůbec mělo manželství?“

„Přiložili jsme lékařské vysvědčení,“ řekl věcně otec Weidman.

„Navíc předkládáme prohlášení očitého svědka, který si nepřeje být jmenován, ale jehož jméno a adresa je Jeho Ctihodnosti panu soudci známa,“ řekl obhájce Debory Rhodesové. „Jestli dovolíte, Ctihodnosti, přečtu podstatnou část: Její manžel byl velice opilý. Přišel za ní do kanceláře, kde spolu pracujeme, a chtěl od ní, tedy od Debory Rhodesové, peníze. Pracuje u nás jako píska. Pořád opakoval, aby mu dala peníze. Když odmítla, začal jí nejdřív nadávat, pak se na ni sápal. Nejdřív ji stiskl svými obrovskými pažemi, pak ji začal škrtit. Zavolal jsem šéfa a společně se nám Harryho Rhodese podařilo povalit. Musím vám říct, že nám to dalo hodně práce, má velkou sílu. Byl tak opilý, že snad ani nevěděl, co dělá.“

„Přiznáváte, že tomu tak bylo?“ zeptal se soudce Harryho Rhodese a hezký Harry nejdřív kývl, hned poté však vykřikl:

„Já jsem jí nechtěl nic udělat, pane soudce. Přisahám! Moc jsem pil a měl jsem nervy v kýblu.“

„Proč jste od své manželky chtěl peníze?“ zeptal se soudce.

„Proč? Protože jsem žádné neměl.“

„Nač jste je potřeboval?“

„Měl jsem žízeň a nikde mi nechtěli dát na dluh.“

„Nemá peníze!“ řekla matka Debory Rhodesové. „Bodejť by měl peníze, když nic nedělá. Nechodí do práce a jen se povaluje po hospodách.“

„Proč nepracujete, pane Rhodese?“ zeptal se soudce.

„Protože ho všude vyhodili,“ řekla tchyně. „Dcera ho živí.“

„Je to pravda, paní Rhodesová?“

„Je,“ řekla panenka se zlatými vlasy. „Všude se popere.“

„Proč se pere?“

„Jen tak. S nikým se nesnáší. Má moc velkou sílu.“

„Bije snad i vás?“

„Uvedli jsme to v žádosti o rozvod,“ řekl obhájce, „a předložili jsme lékařská vysvědčení.“

„Odkdy vás manžel bije?“

„Začal, když jsme si koupili televizor. Díval se na rugby, já jsem přepnula na druhý program a on mi hned jednu vrazil.“

„A od té doby?“

„Od té doby často.“

„Můžete mi říct jak?“

„Třeba mi jednu vrazil a já jsem se pořezala o sklo.“

„O jaké sklo?“

„Měli jsme skleněné dveře. Upadla jsem do nich.“

„Proč jste nešla na policii?“

„Aby mě zabil? A pořád jsem doufala, že s tím přestane.“

„Kolik vám je let?“

„Už devatenáct.“

„A jemu?“

„Dvaadvacet.“

„Jak často se opíjí?“ zeptal se soudce.

„Skoro každý den.“

„A skoro každý den vás bije?“

„Ne, každý den ne. Možná jen dvakrát týdně.“

Soudce ještě chvíli pročetl spisy, pak vyzval všechny, aby povstali a vyslechli verdikt. Odsoudil násilníka na tři měsíce do vězení.

Když vyšli ze soudní síně, zůstali stát na chodníku. Rodiče Harryho Rhodese domlouvali Weidmanovým, aby stáhli žádost o rozvod, mladí přece dostanou rozum. Blondýna Debora se přidala na jejich stranu.

„Uvidíš, mami, že se Harry změní. Není špatný. Já bych rozhodně ještě počkala. Rozvést se můžeme kdykoliv.“

„Já se taky nechci rozvést,“ řekl Harry Rhodes. „Chci se polepšit. Slibuju vám to. Až se za tři měsíce vrátím z kriminálu, tak mě ani nepoznáte.“

„Nevěřím ti,“ řekl otec. „Podepiš, že souhlasíš s rozvodem, a je to. Takové manželství opravdu nemá smysl. Jste jak dva blázni.“

Podepsal a šel si sednout na tři měsíce do chládku. Rozvodové řízení bylo odloženo.

Když se později policejní inspektor Mitchell zajímal o minulost Harryho Rhodese, zjistil, že jeho život se skládal ze samých méně či více násilných akcí. Mlátil doma sestru, ukradl peněženku a šel se opít. Rozbil výlohu a sebral z ní nějaké věci. Prodal je a zase skončil v prvním výčepu. Ráno ho vyhodili na chodník, vůbec nebyl schopen postavit se na nohy. A když byl docela malý, přepadl přes okraj vypuštěného bazénu a ošklivě si rozbil hlavu. Bylo zranění příčinou jeho pozdějších násilností?

„Jak vycházel s kolegy v práci?“ zeptal se inspektor Mitchell Harryho otce.
„Vůbec ne. S každým se hádal a každého provokoval. Protože měl větší sílu než ostatní, dopadlo to pro něj dobře, pro soupeře špatně. Pak mu jednou někdo nařezal a on přišel domů a mohl se vzteky pominout.“
„Kdy začal pít, pane Rhodesi?“
„To vám přesně nepovím. Ale když mu bylo sedmnáct, začaly se nám doma ztrácet peníze. Nejdřív jen pět deset randů.“
„Přistihli jste ho?“
„Ne. Nikdy. Ale mám-li být upřímný, ani já, ani moje žena jsme o to nestáli.“
„Kde pracoval, když vychodil školu?“
„Každou chvíli jinde. Pak jsem mu sehnal místo v dole De Beer's Diamond Corporation.“
„Měl jste štěstí. Neberou každého.“
„On měl štěstí, ale promarnil je. Netrvalo to ani týden a zase se tam s někým popral.“
„S kým?“
„Se svým předákem nebo s jeho zástupcem.“
„Copak ho ostatní nechali?“
„Nenechali. Přišel domů, z nosu mu tekla krev, obličej měl samou podlitinu.“
„Jak na ten výprask reagoval?“
„Přísahal pomstu. Držel jsem ho doma, jak to nejdéle šlo, ale ten den, kdy se vrátil do práce, tak se na toho, jmenoval se De Vrieess, znovu vrhl, a tak ho hned nato vyhodili.“
„Je pravda, že bil svou ženu?“
„Chudinka. Taková krásná a milá holka a pořád byla samá modřina.“
„Copak ji neměl rád?“
„Představte si, že měl. Napsal jí z kriminálu, mimochodem, já byl rád, že ho zavřeli, řekl jsem si, že se tam určitě polepší, tak z toho kriminálu jí napsal krásný dopis.“
„Četl jste ho?“
„Četl. Ten dopis totiž přišel až potom.“
„Po čem?“
„Až když se to stalo.“
„Já vám nerozumím.“
„Tady ho máte,“ řekl Harryho otec a podal dopis inspektorovi. „Schoval jsem si ho na památku. Tak ta věc se stala v neděli 21. srpna. Dopis napsal v pátek devatenáctého. Jenže ten dopis se někde zdržel a přišel až v pondělí. Takže ona nic nevěděla. Já vám ho přečtu.“
„Přečtu si ho sám,“ řekl inspektor.
Drahá Debbie;
od chvíle, kdy jsem od Tebe odloučený, jsem strašně nešťastný. Vůbec jsem netušil, že Tě tak miluju. Prosím Tě, odpusť mi všechno zlé, co jsem Ti kdy udělal. Vrať se ke mně. Nemůžu bez Tebe žít. Teď, když se už vrátím, Ti chci slíbit, že už nebudu pít. Mám dost síly, abych slib dodržel. Budu pracovat, budu na Tebe hodný a budu se o Tebe starat jako řádný manžel. Jen mi, prosím Tě, musíš pomoci. Miluju Tě!
P. S. Přečetl jsem si zajímavou knihu. Jmenuje se Ideální manželství a posílám Ti ji s tímto dopisem. Přečti si ji. Jestliže se budeme držet toho, co je v ní napsáno, budeme šťastní. Tvůj Harry.
„Dokonalé pokání,“ řekl inspektor.
„Jenže přišlo pozdě. Pustili ho v neděli ráno. Šel rovnou za Deborou.“
„Kam za ní šel?“
„Byla u rodičů. Dveře prý nebyly zamčené, on zřejmě ani nezazvonil, řekl bych, že ji chtěl překvapit...“
„A překvapil ji pořádně,“ řekl inspektor. „To další už známe. Víte, pane Rhodesi, měl smůlu, že naše pošta nedodrží termíny. Ten dopis s knížkou měli doručit v sobotu. Jenže tady v Pretorii...“
„Nejen v Pretorii, inspektore, v Johannesburgu na to taky kašlou. Tenhle národ jednou zahyne na lenost.“
„Těšil jsem se na ni, věřte mi,“ prohlásil obžalovaný Harry Rhodes před porotou. „Vůbec mi nenapadlo, že bych ji nějak chtěl ublížit. Věřil jsem, že bude všechno v pořádku, miloval jsem ji a chystal jsem se ji odprosit.“
„Proč jste to tedy neudělal?“ zeptal se předseda senátu.
„Vůbec mě nepustila ke slovu.“
„Asi se vás lekla. Po těch zkušenostech se nesmíte divit. Jak to bylo dál, ale prosil bych podrobně a přesně.“
„Uviděla mě ve dveřích. Měli otevřeno, tak jsem vešel do bytu a nikdo mě neviděl. Pak jsem otevřel dveře jejího pokojíku a ona začala strašně křičet.“
„Jak křičela?“
„Hrůzou. Taky tak vypadala. Volala o pomoc.“
„Jak jste se zachoval?“
„Zůstal jsem stát hned za dveřmi a říkal jsem jí, aby se nebála, že jí nic neudělám, že chci, abysme se zase dali dohromady.“
„Co na to řekla?“
„Řekla, že nikdy. A to se v pokoji objevila její matka a začala do ní hučet, aby mě neposlouchala, že jsem lhář a ochlasta.“
„Co jste udělal?“
„Stál jsem a díval se své ženě do očí. A ona mně taky. A pak to řekla.“

„Co řekla?“

„Že neví, o jaké knížce mluvím, že se ke mně nevrátí, protože ze mě má strach. A já jsem jí řekl, že se zabiju, když se ke mně nevrátí.“

„To je pravda, Vaše Ctihodnosti,“ vypověděla matka Debory Rhodesové jako svědkyně obžaloby. „Jenže on vytáhl z kapsy revolver a začal s ním šermovat. Nasadil si hlavě na spánek a moje dcera na něj zakřičela, aby to nedělal.“

„Můžete nám říct, paní svědkyně Weidmanová, co udělal obžalovaný Harry Rhodes?“

„Nic. Pořád stál s revolverem namířeným na svou hlavu.“

„Ještě vyhrožoval, že se zastřelí?“

„Už ani ne. Už neměl čas. Moje dcera k němu skočila, snad mu chtěla zabránit v sebevraždě, chvíli se o tu zbraň tahali, pak jsem uslyšela výstřel a dcera se svalila na koberec.“

„Nechtěl jsem jí nic udělat, Ctihodnosti, přísahám!“ zvolal Harry Rhodes. „Bylo to neštěstí. Já jsem se chtěl zabít, ale jak jsme se tahali... Byla to nešťastná náhoda. Proč bych ji zabíjel, když jsem ji měl tolik rád?“

„Lžete, jak když tiskne,“ řekl prokurátor, vstal a ukázal prstem na Rhodese. „Celý život jste lhal a zase nemluvíte pravdu. Ctihodnosti, slavný soude, páni porotci. Kdyby skutečně šlo o nešťastnou náhodu, byla by vyšla z revolveru jediná rána! Jenže tělo mrtvé Debory Rhodesové, rozené Weidmanové, bylo provrtáno čtyřmi kulkami. To už není náhoda, to je plánovaná vražda. A všechny rány byly přesně mířené. Jedna do hlavy, druhá do šíje a zbylé dvě rovnou do srdce. Kde jste vzal ten revolver, Rhodesi?“

„Vypůjčil jsem si ho.“

„Od koho?“

„Od přítele.“

„Můžete nám říct jeho jméno a adresu?“

„Jistě, Ctihodnosti, řekl jsem ji při výslechu, je ve spisech.“

„Takže jste se na vraždu připravil?“

„Na sebevraždu, pane prokurátore. Ale nevěřil jsem, že by se Debbie ke mně nevrátila. Byl jsem přesvědčený, že si ji od rodičů odvedu. My jsme se totiž měli moc rádi.“

„Přesto jde evidentně o připravovanou vraždu.“

Povinností obhájce je všemi dosažitelnými prostředky prosazovat nevinu svého klienta a uvádět všechno, co by mohlo zmírnit trest. V případě Harryho Rhodese měl obhájce obžalovaného těžkou pozici. Bylo jasné, jak došlo k zavraždění Debory Rhodesové, advokát tedy aspoň zdůrazňoval výjimečnost svého klienta. Jednal ve chvílkovém pomnutí smyslů, byl mimořádně rozrušen, téhož dne ráno ho propustili z vězení. Očekával, že ho jeho manželka přijme když ne s radostí, tak aspoň s porozuměním, a ona ho tak nemile překvapila. Jeho nervy to napětí nevydržely. Za takového duševního stavu došlo k onomu politováníhodnému neštěstí. Slabá obhajoba a nicotný účinek advokátova snažení. Obžalovaný pak začal z jiného konce:

„Slavný soude, Ctihodnosti, páni porotci. Přiznávám, že jsem byl násilník. S nikým jsem nevycházel v dobrém. Lidé se mi vyhýbali pro moje hrubé chování. Přiznávám se, že jsem zabil svoji ženu, i když se tak stalo neúmyslně a nešťastnou náhodou. Zasloužím si trest, ať bude jakýkoliv.“

Porotci se neradili dlouho, soudce pak 20. dubna 1961 vynesl rozsudek: odsouzený bude oběšen.

Ale už 3. května se Rhodesův obhájce dostavil do soudní budovy a požádal šerifa o slyšení, prý by mu chtěl položit několik otázek.

„Byl bych velice rád, šerife, kdybyste mi mohl říct, kde jste byl, když se porota v případě obžalovaného Rhodese radila.“

„Kde bych byl? S nimi jsem byl. Totiž hlídal jsem dveře poradní místnosti. Aby je někdo nevyrušil.“

„Hlídal jste dveře zvenčí?“

„Ne. Proč? Zevnitř. Venku jsem nechal dva policisty, aby se postarali o pořádek. Na ulici totiž vykřikovali nějací lidé, vyhrožovali soudci a dokonce házeli do oken kameny.“

„Je mou povinností oznámit vám, šerife, že jste se dopustil vážného přestupku proti platnému zákonu, udělal jste procedurální chybu. Při jednání poroty nesmí být nikdo mimo členy v poradní síni. Svou přítomností jste hrubě ovlivnil rozhodnutí poroty. Proto podávám stížnost a současně návrh Nejvyššímu soudu na anulování rozsudku.“

Pracovníci odvolacího soudu postupovali velmi rychle. Během čtyřiařiceti hodin vydali výměr o zrušení rozsudku nad Harrym Rhodesem. To byla v Jihoafrické republice nečekaná pohotovost. Jenomže svým, jistě správným, rozhodnutím vytvořili svízelnou situaci. Vrah byl od tohoto okamžiku prakticky volný.

Tento případ patří mezi kuriozity historie kriminalistiky a do dějin soudnictví se také zapsal jako zvláštnost. Je pozoruhodný i přesto, že k procesu došlo v Jihoafrické republice, tedy v zemi nám Středoevropanům geograficky, ale i civilizačně značně vzdálené.

Nejvyšší soud Jihoafrické republiky se nakonec rozhodl, že se bude muset najít právně zdůvodnitelný postup, jak vraha znovu postavit před porotu. Ve chvíli, kdy se právníci Nejvyššího soudu rozhodli pro tento krok, nebyl už Harry Rhodes po ruce. Zámožní rodiče koupili synovi jako dárek za utrpení v kriminále hezký nový automobil a krasavec Harry se vydal z Pretorie do Mosambiku, v té době ještě portugalského teritoria.

Nemohli požádat o jeho vydání, nebyl odsouzen a navíc nikdo nevěděl, kde je. Obrátili se sice o pomoc na Interpol, zatím však bezvýsledně. Vražda manželky v Pretorii a soudní tahanice kolem rozsudku, to všechno nebylo tak důležité, aby se tím mezinárodní policejní organizace zvlášť zabývala. Objevily se zprávy, že fešák Harry, podporovaný jakousi starší, leč bohatou ženou, zmizel kdesi v poušti Kalahari na území dnešní Botswany. Pak prý ho kdosi zahlédl nedaleko svazijských hranic, kde prodával řidiči kamiónu svůj ještě stále velmi pěkný vůz za to, když ho ilegálně, zřejmě neměl platný cestovní pas, převezle přes hranice. V té době bylo Svazijsko ještě pod britským protektorem, byl by se tedy

dostal pod pravomoc britských úřadů.

Nepodařilo se zjistit, kde ho vlastně zatkli a jak. Jisté je, že se bránil, jak se dalo. Snažil se dokázat, že nemůže být v Pretorii souzen a odsouzen za stejný zločin dvakrát. Mýlil se. Právníci si uvědomili, že dvakrát udělali chybu, a nezbývalo jim nic jiného než ji napravit za každou cenu. I za cenu porušení dalších předpisů.

Harry Rhodes stanul pro vraždu své manželky znovu před pretorijským a tentokrát rovnou před Nejvyšším soudem 12. února 1962. Líčení proběhlo s vyloučením veřejnosti, tiše a velice rychle. Za jediný den prošel žalobce známé okolnosti a za devět dnů, 21. února 1962, vyslechl Harry Rhodes, vyznačující se krásnou tváří, atletickou figurou, leč nepřilíš schopným mozkiem, rozsudek smrti. Druhý, ale definitivní.

Případ
hrobníková
pošetilého snu

Jsou kriminální případy, v nichž jednotlivá dějství dramatu do sebe logicky zapadají. Zločinec má své důvody k vraždě, detektiv nastupuje na scénu vybaven zkušenostmi a patřičnou invencí. Jsou však případy jiné, řekněme kuriózní, v nichž je všechno, anebo aspoň něco postaveno na hlavu. Tento patří mezi ně. Je nepravděpodobný, a přece skutečný.

„Vy jste nás volal, pane Vaarviku?“ zeptal se inspektor norské kriminální služby Aspergren.

„Ano, pane. Našel jsem mrtvolu.“

„To snad při vašem povolání není nic tak divného.“

„Jistěže ne. Jenomže tahle mrtvola je jaksi ilegální, pane inspektore.“

„Jak tomu mám rozumět?“

„Včera večer tady nebyla. Dneska ráno tady je. Nikdo ji nepřivezl, nikdo nevyjednal pohřeb, nemám poněti, jak se sem ta Larsenová mohla dostat.“

„Říkáte Larsenová? Vy mrtvou znáte?“

„Bodejť bych ji neznal. Bydlela nahoře v patře nad naším ústavem. Žila tady, už když firmu zakládal můj otec. No, dobrých padesát let.“

Trygve Vaarvik byl malý tlustý majitel pohřebního ústavu a rád se nechal titulovat ředitel. Znělo to lépe než pohřebák nebo dokonce funebrák. Všechny ty pojmy však znamenaly jediné: pohřbíval mrtvé, nabízel co možná nejpompéznější rakve, kterým téměř něžně říkal posmrtné schránky, podle tištěného ceníku dával pozůstalým vybírat bronzové cirkéty

na víka, sklápěcí, jakoby stříbrná madla na boční stěny, imitace starožitných krucifixů, případně zvlášť pečlivě vyvedenou a podle toho také drahou hlavu Krista s trnovou korunou. Pro bohaté měl po ruce pohřební rollsroyce, který zdědil po otci, pro chudší nebožtíky měl černý ford, který si koupil přede dvěma lety proto, že laciných pohřbů přibývalo. Měl na magnetofonových páskách smuteční hudbu skladatelů z celého světa, ale mohl telefonicky zajistit živou kapelu patřičně oděných a náležitě smutných muzikantů s cylindry na hlavách. Sám vypadal jako hrabě s chováním ministerského předsedy. Nebylo možné nevěřit jeho slovům. Byl psycholog praktik a na první pohled dokázal odhadnout kapsu zákazníka. A přesto mu někdo v noci propašoval do jeho podniku mrtvolu paní Larsenové, ledabyle ji pohodil na podlahu, ačkoliv všude kolem bylo připraveno tolik posmrtných schránek, uvnitř vyčalouněných bílým saténem.

„Kdy jste viděl paní Larsenovou naposledy živou?“ zeptal se inspektor Aspergren, jako by si tu banální otázku nemohl ušetřit.

„Kdy? Včera.“

„Přesně. Kdy včera?“

„Snad v pět odpoledne nebo v půl šesté. Ale neviděl jsem ji, jen jsem ji slyšel.“

„Volala na vás? Co vám chtěla?“

„My sice máme ve dvoře pavlač, odkud by mohla volat, ale ona mi telefonovala. Poslední dobou už ani moc nechodila, bylo jí přes pětasedmdesát let.“

„Co vám chtěla?“

„Bylo to vlastně trochu divné. Neřekla totiž, že by to byl její příbuzný, a on přesto volal od ní.“

„Kdo?“

„Jmenoval se Korvald. Paní Larsenová mi nejdřív něco povídala, jako abych se nezlobil, že je u ní kdosi na návštěvě a potřebuje mou pomoc. Ten zákazník mě potom požádal o neobvyklou službu.“

„O službu vašeho podniku?“

„Já vám to řeknu doslova, inspektore. Ten Korvald měl takový nakráplý hlas, prosím o prominutí za ten výraz, ale pozůstalí mluví po smrti svých příbuzných jinak než obvykle, a řekl, že jeho rodiče zahynuli při automobilové nehodě ve Velké Británii. Zítra přiveze loď jejich mrtvol. Chtěl, abych se postaral o všechny formality, je prý velice rozrušený, chtěl, abych vůbec všechno vzal do ruky.“

„Také pohřeb?“

„Pochopitelně, vždyť vlastně kvůli tomu mě jistě... Ne, inspektore, vůbec ne! Ted' si uvědomuju, že o pohřbu nepadlo ani slovo! Totiž, já jsem se ho začal vyptávat, jak by si asi představoval smuteční akt pánů rodičů, on řekl cosi, jako že neví, já jsem začal předčítat některé odstavce z naší nabídky, nakonec jsem se ho rovnou zeptal, v jaké ceně by se poslední slavnost jeho milých měla uspořádat.“

„Co vám řekl?“

„Teprve ted' si vzpomínám, že vlastně nic.“

„Dál už jste spolu nemluvili?“

„Dál už jsem mluvil jen já. Nabízel jsem mu posmrtné schránky z dubového dřeva a kovové, zmínil jsem se i o bronzovém sarkofágu, kdyby náhodou..., to víte, pane inspektore, to dneska stojí hodně peněz. Pak jsem mu několikrát jaksepatří vyslovil soustrast k tragickému úmrtí rodičů a domluvili jsme se, že bude lépe, když navštíví naši výstavní místnost, kde jsou vystaveny některé mimořádně reprezentativní posmrtné schránky. Řekl, že se tady zítra, tedy vlastně dnes, zastaví. Pro jistotu jsem mu ještě dal připravit projekt v hodnotě asi tak sedmi tisíc korun, to je, pane inspektore, velice pěkný pohřeb s reprodukovanou hudbou, ale se dvěma živými zpěváky: prvotřídní soprán a mimořádně modulovaný bas. Posmrtná schránka z mořeného dubu, nožičky a držadla z leštěného bronzu, jednotně krojovaný doprovod s pandurskými čákami na hlavě.“

„Myslíte, že by ty mrtvolky rodičů mohly mít něco společného s mrtvolou paní Larsenové?“

„Já nevím. Řekl jsem vám jen, proč mě vlastně volala. Kdy jsem s ní naposledy mluvil.“

„Jak jste ji našli?“

„No, jak? Normálně. Ráno v sedm otvíráme. Preparátor už obvyčejně čeká u rolety, já jsem přijel, otevřel a oba jsme si všimli, že dneska nepřišla uklízečka. Papíry a odpadky byly v koši, z rakví ve vzorkové síni nikdo neutřel prach a ve vázách s kyticemi nebyla dolitá voda. A Larsenová ležela vzadu hned za dveřmi na podlaze.“

Inspektor se nejdřív vydal do přístavu. Oslo je město postavené kolem pobřeží fjordu, do přístavu není odnikud daleko. Zastavil se na kapitanátu, vyptal se na ředitelstvích spedičních firem, během hodiny zjistil, že v nedávné minulosti ani v nejbližší budoucnosti nemá žádná loď na palubě dvě rakve s mrtvolami. To bylo podezřelé. Proč neznámý muž, jenž se sice znal s paní Larsenovou, od ní, krátce před její smrtí, telefonoval do pohřebního ústavu, který byl ve stejném domě o patro níž, a objednával transport dvou rakví a pohřbení rodičů?

Když se inspektor vrátil do kanceláře, seděl na chodbě na lavici rozčilený pan Vaarvick. Vešel do kanceláře, usedl a hned spustil:

„Na něco jsem si vzpomněl. Vím, že je vám každá stopa dobrá.,,

„Zvlášť v tomhle případě, pane Vaarvicku. V přístavu totiž nikdo nic neví o mrtvolách z Velké Británie!“

„Když jsme zavírali krám a stahovali roletu, šel kolem chlap, který na naši ulici nějak nepatřil. Snad se dokonce na chvíli zastavil a pozoroval nás, pak někam zmizel, jako by se do země propadl.“

„Co na něm bylo tak zvláštního, že vás upoutal?“

„Řekl jsem, že tam nepatřil. Já znám lidi z naší ulice. Tohle byl cizinec.“

„Pane Vaarvicku, že někoho vidíte poprvé...“

„My nosíme, pane inspektore, cosi jako povinný kostým. Černé proužkované kalhoty, černé sako, bílou košili a úzkou

černou vázanku. Tuhle uniformu mám na sobě od rána do večera. Když jdu na akci, navléknu si ještě černé glazé rukavice a v ruce mám klobouk. A tenhle chlap měl na sobě taky ten černý kroj.“

„Proto ještě nemusí být podezřelý!“

„Možná že ne, ale byla by to zatraceně velká náhoda, aby se objevil před domem, kde náhle umřela paní Larsenová, a hned potom před naším podnikem. Vždyť ten chlap vypadal jako funebrák.“

„A paní Larsenová nezemřela, pane Vaarvicku, volali mi z prosekury, paní Larsenová byla zavražděna. Vrah ji uškrtil.“

„Ale prokristapána našeho!“ zvolal majitel pohřebního ústavu. „A já jsem ho ještě pozdravil. Smekl jsem a hluboce jsem se mu poklonil. Všichni lidé jsou moji budoucí zákazníci, neboť nikdo neví dne ani hodiny.“

V úterý 15. května 1956, kdy došlo k vraždě paní Larsenové, byl velmi chladný den. Všichni nosili pláště.

„Ten chlap šel jen tak!“ vzpomněl si pan Vaarvick. „Proto jsem si ho všiml.“

„Jak vypadal?“

„To vám řeknu docela přesně. Proužkované kalhoty, černé sako, bílou košili s černou kravatou, drahé šněrovací polobotky z černé kůže...“

„Postava, obličej?“

„Postava? Hubený, dost starý, asi přes šedesát, možná důchodce, svobodný...“

„Počkejte, vy jste s ním snad mluvil?“

„Samozřejmě že ne, to bych vám o tom řekl.“

„Jak tedy víte, že nebyl ženatý?“

„Neměl na ruce snubní prstýnek. Pane inspektore, já jsem zvyklý odhadnout, koho mám před sebou, je to součást mého řemesla. Na první pohled musím vědět, jestli má peníze a jestli nevyjednává pohřeb jen proto, že musí.“

„A co obličej?“

„Vysoké klenuté čelo, světlé vlasy, zastřižené kotlety, pod nosem ne příliš výrazný knírek.“

„Tak tohle je profesionální popis!“

„A ještě hlas. Říkal jsem vám, že mi připadal nakrápělý, ochraptělý, ale ne smutný, jaký mívají pozůstalí, ať už jsou nešťastní nebo to jen předstírají, řekl bych, že ten člověk byl asi cizinec. Ta jeho norština nestála za nic. Mluvil, jako když se naučil dvě tři věty a dává si moc dobrý pozor na každé slovo.“

„Dobře, pane Vaarvicku. Tak si to zopakujeme pěkně popořádku. Vy jste objevili mrtvolu paní Larsenové ráno v sedm, lékaři určili, že byla zavražděna asi tak dvanáct hodin předtím, to znamená přibližně v sedm večer. Když budeme předpokládat, že s vámi mluvila, když už byl vrah u ní v bytě, musela mu otevřít, to znamená, že ho musela znát. Proč by mezi šestou a sedmou večer vpouštěla do bytu cizího muže?“

„Proč by ale do bytu pouštěla vraha?“

„Jak měla vědět, že je to vrah? Nikdo nemá na čele Kainovo znamení, pane Vaarvicku.“

„Vrah mi telefonoval, pak položil telefon a uškrtil ji?“

„Vypadá to tak!“

„Ale proč by to dělal? Proč by u mne nejdřív objednával pohřeb dvou neexistujících mrtvol a pak zničehonic zabil starou ženu? Ztratilo se něco z bytu Larsenové?“

„Ne. Nedává to všechno smysl. Život není detektivka, pane Vaarvicku, a je plný překvapení.“

„Vy už něco víte, inspektore?“

„Ne. Jen ještě to, že snesl mrtvou po schodech dolů, vypáčil dveře ze dvora a položil vám za ně mrtvolu.“

„Tak takhle to zní jednoduše jako jedna a jedna. Ale nedává to vůbec žádný smysl. Ten vrah by musel být blázen, aby škrtil starou bábu, promiňte mi prosím ten nešetrný výraz, a nic jí nesebral. Aby ji pak vlekl po schodech dolů a riskoval přitom, že ho někdo uvidí, a propašoval mrtvou zrovna do pohřebního ústavu. Tohle by neprošlo ani v kině.“

„A přece to má logiku.“

„Rád bych věděl jakou.“

„Jedinou možnou. Vrah chtěl, aby váš podnik mrtvé vystrojil pohřeb.“

„A kdo ho zaplatí? Kde jsou pozůstalí. Pokud vím, stará Larsenová neměla nikoho. Kdo podepíše objednávku?“

„Policejní ředitel, pane Vaarvicku.“

„Proboha, ale proč tu Larsenovou přinesl právě k nám?“

„Zřejmě abyste ji pohřbili. Je to přece vaše povolání.“

Oslo je sice hlavní město, ale podle dnešních měřítek to není velkoměsto. Nebylo složité poslat policejní hlídky na výpadekové silnice, kdyby se vrah snažil dostat do bezpečí vozem. Nebylo obtížné zavolat na letiště a dát příkazy pohraniční kontrole. Bylo dokonce pravděpodobné, že vrah, který v rozhovoru s majitelem pohřebního ústavu mluvil o mrtvých rodičích poslaných lodí z Anglie, se bude vracet do Velké Británie. Dnes létá z Osla na londýnská letiště Heathrow i Gatwick několik linek denně. V roce 1956 odlétala přímá linka ve třináct hodin, na letišti Gatwick mělo letadlo přistát kolem osmácté.

Inspektor požádal o spolupráci Scotland Yard a několik nenápadných civilistů čekalo v hale letiště na muže v černém, jehož přesný popis měli v kapse. Poznali ho podle nápadně vyklenutého čela, neobvyklého černého oblečení a řídkých plavých vlasů a kníru pod nosem. Zavedli ho do policejní kanceláře, sedli si proti němu a nestačili se divit.

„Vaše doklady, prosím,“ vyzval ho jeden z policistů.

Beze slova sáhl do kapsy a podal jim britský cestovní pas.

„Tak vy se jmenujete Eric Kolstad?“

„Ano, pane.“

„Jaké je vaše povolání?“

„Jsem v důchodu.“

„Kolik je vám let?“
„Dvašedesát.“
„Podle rázitek v pasu jste odletěl před třemi dny z Londýna do Osla. Můžete nám říct proč?“
„Udělal jsem si výlet.“
„Co jste dělal 16. května mezi šestou a sedmou hodinou večerní?“
„Navštívil jsem jistou dámu.“
„Můžete nám říct její jméno?“
„Jistě. Paní Larsenová.“
„Byla to vaše známá?“
„Ale vůbec ne. Viděl jsem ji poprvé.“
„Proč jste ji navštívil?“
„Abych ji zabil.“
„Proboha proč?“
„Aby byla mrtvá, aby ji pohřbili.“
„Vy jste blázen, pane Kolstade.“
„Nejsem. Proč?“

Byl klidný, jako by šlo o rozmluvu s přáteli, jen oči mu plály. Jak později vyprávěl britský kolega inspektorovi Aspergrenovi, s nímž se ihned po první části výsledku spojil telefonicky, měl podezřelý muž „takový rozostřený pohled“. Jako by se nedíval jen na jedno místo, jako by jeho oči měly širokoúhlý záběr. Ani si nemačkal dlaně, ani nervózně nepřeshlapoval, jen si rychlým hadím pohybem snad dvakrát za minutu jazykem navlhlil úzké tvrdé rty. A mrkal. Pořád mrkal.

„Proč jste zavraždil paní Larsenovou?“
„Já nevím. Totiž, nevím proč zrovna ji. Jestli vám jde o tohle. Jinak jsem se na to chystal už dávno.“
„Dávno jste se chystal na vraždu ženy, kterou jste vůbec neznal?“
„Já nevím, jestli to pochopíte. Budu se snažit vám to vysvětlit, ale už teď vidím, že je to marné.“
„Budeme se snažit. Tak tedy: vešel jste do domu, zazvonil jste u dveří paní Larsenové. Co bylo potom?“
„Otevřela.“
„Co jste jí řekl?“
„Zeptal jsem se jí, jestli jsem tady dobře v kanceláři pohřební služby.“
„Dělal jste si z ní blázný? Viděl jste přece, že jde o soukromý byt.“
„Říkal jsem vám, že to pro vás bude těžké. Nepochopíte to.“
„Dál!“
„Řekla mi, že jsem si spletl dveře, kancelář pohřebního ústavu je pryč v přízemí. Omluvil jsem se jí, že jsem hrozně unaven a že jsem myslel, že to jsou tyto dveře.“
„Nebylo jí to podezřelé?“
„Proč, prosím vás? Byl jsem ve smutečním, hledal jsem pohřební ústav, na první pohled musela vidět, jak jsem rozrušený a vyčerpaný. A pak jsem jí začal povídat o tragédii mých rodičů...“
„O jaké tragédii?“ zeptal se inspektor Scotland Yardu.
„Zahynuli při autohavárii.“
„Kde?“
„Tady v Anglii. Ale to jsem si vymyslel. Nemám rodiče. Byl jsem vychován v sirotčinci. Ale jí jsem řekl, že jejich mrtvoly přiveze zítra loď, že potřebuju zařídit pohřeb. Nabídla mi, abych si zavolal dolů do pohřebního ústavu.“
„Proč jste tam měl telefonovat, když to bylo v domě?“
„Byl jsem velice unavený. Nejdřív mi vyjádřila upřímnou soustrast, pak mi vytočila číslo. Chvilí jsem s ní mluvil, pak jsem položil sluchátko a uškrtil jsem ji.“
„Proboha proč?“
„Zbytečně bych vám to vysvětloval. Odnosl jsem ji dolů, vypáčil jsem dveře a položil ji na podlahu. Chtěl jsem jí ještě objednat pohřeb první třídy, ale nikdo tam už nebyl. Když jsem vyšel ven, někdo zrovna stáhl roletu a zamykal. Řekl jsem si, že majitel pohřebního ústavu, s nímž jsem předtím mluvil, už sám bude vědět co a jak.“
„Co jste dělal potom?“
„Nic. Šel jsem do hotelu, přespál tam a druhý den jsem jel na letiště a vrátil se domů.“
„Proč jste to udělal?“
„Nepochopíte to.“
„Pokusíme se. Musíte mít přece nějaký důvod, když jste zavraždil cizí ženu, kterou jste nikdy předtím neviděl.“
„Mám.“
„Ukradl jste jí něco?“
„Nejsem zloděj, pane!“
„Ale jste vrah!“
„Škoda, že to nevyšlo. Zavřete mě?“
„S tím počítejte.“
„Co se dá dělat,“ řekl zklamaně, stále hleděl někam do dálky, zřejmě lhostejný ke svému osudu. Najednou se mu obličej rozzářil. „Mohl bych jí jít na pohřeb?“ zeptal se.
„Byl jste někdy na psychiatrii?“ zeptal se inspektor Scotland Yardu.
„Ne, proč?“

„Jste si jistý, že jste duševně zdrav?“

„Nevím, proč bych nebyl. Z čeho mě proboha podezříváte?“

„Nemůžete být normální.“

„Nikdy jsem neměl svoji rodinu. Rodiče pocházeli z Norska. Trochu si norštinu pamatuju,“ zpovídal se detektivům Scotland Yardu. „Neměl jsem ani ženu, ani děti. Nikdo mě nechtěl. Ani když jsem byl malý, ani když jsem byl velký. Já jsem totiž, pánové, celý svůj život pracoval jako hrobník na hřbitově Poor's Cemetery of Whitechapel. Žádná ženská si nevezme hrobníka. Měly ze mě strach. Když jsem šel do pubu na pivo, seděl jsem u stolu sám. Pohřbíval jsem cizí mrtvé, ale nikoho svého, kterému bych mohl nosit na hrob kytky.“

„Vy jste se zbláznil!“

„Každý na mém místě by se zbláznil. Jenže já jsem to vydržel. A pak jsem dostal nápad.“

„Proč jste jel vraždit až do Osla?“

„Abyste mě nechytli. Abych mohl chodit na hrob a nikdo se mě neptal proč. A taky proto, že mám norské jméno. Každý si myslí, že jsem se narodil v Norsku. Nebylo by to nápadné, kdybych sem jezdil občas na hrob. Chápete? Já jsem neměl jinou možnost! Musel jsem někoho zabít, abych ho mohl dát pochovat...“

Byl to podivný případ a inspektor Aspergren dodnes tvrdí, že v jeho dlouholeté praxi zcela ojedinělý. Vraha paní Larsenové odsoudil norský soud na doživotí, i když psychiatři vyslovili pochybnosti o jeho duševním zdraví. Jednoznačně však potvrdili, že byl v době zločinu odpovědný za svůj čin. Pohřební ústav Trygve Vaarvicka vystrojil paní Larsenové nejlevnější pohřeb na státní útraty. Vrahovi nepovolili, aby se ho zúčastnil. A to byl pro Erika Kolstada ten největší trest.

Případ
vraždy
na inzerát

Také na Aljašce jsou hezké dny. V neděli 31. července 1949 svítilo od rána slunce. John Keith se šel kvečeru projít. Když se začalo stmívat, mohlo být asi devět hodin, vracel se domů parkem. Zastavil se, měl totiž pocit, že zaslechl sténání, snad pláč, možná volání o pomoc. Rozhlédl se a nedaleko v trávě spatřil muže a ženu. Nebylo pochybnosti, že se milují anebo se k tomu chystají. Žena ležela na zádech, velký silný muž s řídkými hnědými vlasy nad ní klečel a ohlížel se za nevídaným divákem. Když se Keith přiblížil, zvedl se milenec z trávy a vylekaným hlasem křikl:

„Vypadni!“

Keith šel domů a uvažoval o morálce. Lidi se nestydí ulehnout spolu kdekoliv. Myslel na tu nemravnost ještě ráno, když šel stejnou cestou do práce. Nedalo mu to, zašel k onomu místu a zjistil, že žena tam stále ještě leží.

„Nejdřív jsem se zastavil,“ řekl policejnímu šéfovi Herringovi, který měl titul U.S. marshala, „pak jsem šel blíž, a když

jsem viděl, že se nehýbe, tak jsem došel až k ní. Byla v hrozném stavu. Rozervané šaty, napůl nahá, obličej měla ukrutně zřízený, jako by ji někdo dlouho mlátil. Byla mrtvá.“

„Ten chlap?“ zeptal se Herring.

„Nebyl tam.“

„Poznal byste ho?“

„Asi jo.“

„Viděl jste ho někdy předtím?“

„Ne. To určitě ne.“

„Tak se tam půjdeme podívat.“

Na první pohled bylo zřejmé, že jde o krutou vraždu se sexuálními motivy. Technici výjezdové skupiny zajistili stopy, mrtvou odvezli do márnice, při pitvě se zjistilo, že ji vrah rozmlátil obličej holými pěstmi, musel tedy mít obrovskou sílu a ještě k tomu velký vztek, zhanobil ji sice, ale neznásilnil. Vagina byla poškozena, ale po mužském semenu nebyla nikde stopa.

Sedmapadesátiletá Laura Showalterová se v noci 31. nevrátila domů z večerní procházky, příbuzní ohlásili na policejní stanici její zmizení, v pondělí kolem poledne ji v márnici identifikovali. Měla roztrženou lebku a pohmožděný mozek. Zemřela zřejmě krátce poté, co John Keith zaslechl její tiché volání o pomoc.

Policie postupovala při vyšetřování obvyklým způsobem. Snažila se v kartotékách najít muže, na něhož by se hodil popis Johna Keitha. Jenže Aljaška je ještě dnes křižovatkou dobrodruhů, zlatokopů a lovců kožešin. Objeví se na pár dní v některém baru, pak zmizí v pustině. Město Anchorage mělo v roce 1949 kolem třiceti tisíc obyvatel.

V pátek 16. září v 11 hodin dopoledne stál na ulici u přístavu nedaleko hospody opilý voják. Potácel se, přidržoval se zdi a bloumal kolem. Když šla kolem Dorcas Callenová, zastoupil jí cestu a nabízel, že by si spolu mohli udělat výlet. Vykládal cosi o tom, že už se kdesi viděli. Odmítla se s ním bavit a chtěla jít svou cestou. Jenže voják ji uchopil pod paži a přitlačil ji ke zdi. Nemohla se ani hnout. Pak ji popadl a poválil do příkopu. Lehl si na ni, začal z ní strhávat šaty, sahál ji mezi nohy. Neměla šanci vyprostit se z objetí velkého silného chlapa. Pak si začal svlékat kabát, ona využila jeho nepozornosti, vyskočila a utekla do hospody na druhé straně ulice. To ji zachránilo. Voják se polekal a zmizel.

Když vyprávěla, co se stalo, barman zatelefonoval na policejní stanici, za chvíli si ustrašenou dívku vyzvedli dva muži v civilu a odvezli ji na stanici. Násilník ji za těch pár minut hrozně zřídil. Ale Dorcas Callenová měla víc síly a také víc štěstí než stará paní Showalterová. Navíc si útočnicka dobře prohlédla a stejně jako John Keith si všimla jeho výrazného dolíčku na bradě. Protože to byl voják v uniformě, nebylo pátrání po něm obtížné. Jmenoval se Harvey Louis Carignan a Dorcas Callenová ho okamžitě poznala. Bylo mu dvaadvacet a bydlel v kasárnách ve Fort Richardsonu, což byla a je dodnes vojenská základna americké armády.

Když vyšetřovatelé srovnávali způsob provedení zločinu, který americká policie označuje jako MO (modus operandi), přišli na to, že oba zločiny spáchal stejný muž. Obě ženy byly napadeny v den, kdy mají vojáci volno, obě útočník mlátil pěstmi jako šílený. Odvezli ho do městského vězení a pustili se do vyšetřování okolností obou případů. Když si vyžádali informace o podezřelém, nestačili se divit. Mladík Carignan měl už za sebou ve svých dvaadvaceti značně pohnutý život.

Byl to hromotluk přes sto osmdesát centimetrů vysoký, širokoplecí, vážil skoro devadesát kilo, byl vždycky nasupený, nikdy se nesmál. Neměl přátele, dokonce ani ve vězení ne. Narodil se ve Fargo v Severní Dakotě jako nemanželské dítě, a to byl v roce 1927 o hodně hanlivější cejch než dnes. Příbuzní tvrdili, že jeho otcem je vážený lékař-internista, ale kdoví, byla-li to pravda. Jisté je, že se otec k synovi nehlásil, že se nikdy nesetkali.

Na svůj první domov se nepamatoval. Bydleli v Severní Dakotě na samotě nedaleko Backoo. Matce bylo sotva dvacet a jezdila do městečka do práce. Jenže v roce 1930 zasáhla i sem hospodářská krize a mladičká matka s malým klukem neměla snadný život. Harvey byl slabé, nervózní a především nechtěné dítě. Od malička mu to dávali najevo.

Matka neměla čas a o chlapce se staraly skutečné tety i tety jen podle jména. Nemusí být pravda, co prohlásil o svém dětství, je však nepravděpodobné, že by si všechno vymyslel. Už jako chlapec se prý stal objektem sexuální touhy některé ze svých „tet“. Ještě před pubertou si prý s ním hrála neoblečená. Matka o tom zřejmě nevěděla nebo to nechtěla vědět. Vdala se, když byly Harveyovi čtyři roky, a se svým synem se vídala jen zřídka. Zvlášť potom, co se jí narodil další syn.

Harvey nenáviděl matku, ale nikdy to nepřiznal. Později žil v Severní Dakotě, až u kanadské hranice u příbuzných Cavalierových a neměl s nimi lehký život. On se totiž v noci počurával. Samozřejmě že tím nebyli nadšeni, a tak začala Harveyova pouť od jedné rodiny k druhé. Načas bydlel u matky, ale ani tam se mu nedařilo lépe. Pak se kluka ujala babička Williamsová a on se stěhoval do Minnesoty. Ani ta s ním však neměla trpělivost a poslala ho zpět.

Jako jedenáctiletý začal krást. Přivezl domů cizí kolo a dostal pár fack. Krátce potom ukradl další věci. Když o tom později mluvil, tvrdil, že neví, proč to udělal. Byl prý sám, neměl kamarády, byl bojácný a při řeči se zajíkal, všichni se mu jen posmívali. A stále ještě trpěl onou noční nemocí. Když se probudil mokrý, bál se, co bude ráno, jak ho zase potrestají, a tak šel ze strachu do strachu.

Pak se ještě přidala nemoc, které se říká tanec svatého Víta, posunčina, podivná dětská choroba, vyskytující se nejčastěji mezi sedmým a čtrnáctým rokem, způsobená revmatickými zánětlivými procesy v bazálních gangliích mozku. Postižený sebou mimovolně škube, jeho pohyby jsou neovladatelné, bezúčelné. Nikdo s ním nechtěl mít nic společného. A tak se po jedné krádeži dostal jako jedenáctiletý do dětského výchovného ústavu v Mandanu.

„Bylo to peklo. Všichni se mi posmívali, mlátili mě, nemohl jsem mezi nimi vydržet. Ale pak jsem dostal svůj pokojík a nového spolubydlícího. Byl stejně malý a slabý jako já. Měli jsme tam většinou vychovatelky. Trestaly nás všemi možnými způsoby. Pamatuji si, že mě třeba popadla za hlavu a přitiskla na svá velká prsa, až jsem se dusil. Anebo na břicho. Na teplé měkké břicho,“ řekl později.

Znamé i cizí ženy ovlivnily od dětských let Harveyův život a vychovatelky z ústavu v Mandanu měly na utváření osobnosti vraha také svůj podíl. Nežil normálním životem a o existenci sexuálního vzrušení se dozvěděl už jako dítě. Sedm let pobyl ve výchovném ústavu. Když ho propustili, bylo mu osmnáct, byl velký, silný, netrpěl žádnou nemocí. Přihlásil se dobrovolně do armády.

Po zatčení předvedli Harveye Carignana před šerifa Herringa. To už o něm věděl vyšetřující skoro všechno. Ten chlapec měl krušné mládí. Snad proto s ním Herring zacházel v rukavičkách. Když se po předepsaných formalitách dostali k věci, Carignan požádal, aby směl napsat své přiznání. Chtěl to udělat v klidu a o samotě. Šerif souhlasil. Asi za hodinu si pak ty tři stránky přečetl, zjistil, že se Harvey dopodrobna rozepsal o tom, kde a s kým kolik skleniček toho dne vypil, vyjmenoval výčepy a bary, o vraždě se však vůbec nezmiňoval. A tak potom víc než třicet hodin seděli proti sobě a písařka psala protokol. V lednu 1950 stál Harvey Carignan před trestním senátem District Court for the Territory of Alaska. Předseda tribunálu soudce George W. Foltz odsoudil obžalovaného pro vraždu prvního stupně k trestu smrti na šibenici. Čtyři měsíce strávil ve vyšetřovací vazbě ve věznici v Anchorage, pak ho převezli do Sewardu, kde čekal přes půl roku na vyřízení odvolání.

Odvolací soud projednal případ 8. prosince 1950. Odsouzeného Harveye Carignana zastupoval obhájce Harold J. Butcher z Anchorage, žalobcem byl prokurátor J. Earl Cooper, senát byl složen ze soudců Boneho, Popa a Healyho. Ti všichni měli rozhodnout, zda Harvey Carignan bude za vraždu Laury Showalterové popraven. Nedohodli se. Dva ze soudců namítali, že Herring nepostupoval při výslechu podle právního řádu, dopustil se chyb, Harveyovo přiznání neodpovídá platným předpisům. V říjnu pak předali případ i se spisy Nejvyššímu soudu Spojených států k rozhodnutí. Pro vraha dopadlo dobře. Nejvyšší soud reprezentovaný soudci Douglasem, Blackem a Reedem zrušil rozsudek první instance a rozhodl, že Harvey Carignan půjde na patnáct let do vězení. Tak ho hned druhý den eskortovali do státní věznice na ostrově McNeill Island ve státě Washington. Po čtyřech měsících odsouzeného přemístili do pověstného Alcatrazu, na ostrov se starou věznici v zátoce u San Franciska, která tenkrát ještě nebyla atrakcí pro turisty. Podle vlastního prohlášení se tam Carignanovi, který byl vlastně od svých jedenácti let za mřížemi, nedařilo špatně. Choval se dobře, hodně prý četl a učil se. 2. dubna 1960 ho propustili na svobodu. Bylo mu dvaatřicet a vlastně poprvé jako dospělý, když nepočítáme tři roky vojenské služby, vykročil do normálního života.

Neměl kam jít, a tak se vydal za jedním z nevlastních bratrů do Duluthu ve státě Minnesota. Podle trestního rejstříku, uloženého ve washingtonském archivu FBI, nepobyl na volné noze dlouho. Duluthští policisté ho zatklí 5. srpna 1960 pro loupežné přepadení. Protože trestný čin spáchal ještě v době podmíněčného propuštění, dostal tvrdý trest. Odsoudili ho k pobytu ve federální věznici Leavenworth v Kansasu na 2 086 dní a navíc na dva a půl roku do státní věznice Stillwater v Minnesotě.

Když se v roce 1964 ocitl předčasně na svobodě, i tentokrát se totiž za mřížemi choval vzorně, opustil Minnesotu a odjel do Seattlu ve státě Washington. Tam totiž bydlela jeho matka a jeden z nevlastních bratrů. Ale ani v tomto městě na břehu nádherné zátoky se netěšil dlouho ze svobody. Policisté Kings County ho osm měsíců po příjezdu do města, 22. listopadu 1964, zatklí pro loupež. Postavili ho před soud a 20. dubna 1965 odsoudili na patnáct let do jedné z nejprísrnějších a nejlépe sřežených věznic Spojených států Walla Walla.

Za mřížemi šedivé budovy, postavené uprostřed pšeničných polí, začal žít novým životem. Dal se do studia. Ve vězení maturoval a navštěvoval přednášky z oboru sociologie a psychologie. Učitelé o něm říkali, že patří k nejlepším studentům, že je velice inteligentní. Asi opravdu byl. Studoval novinářství a nikomu nenapadlo, že je to sexuální psychopat, paranooidní osobnost ovládaná nebezpečnými náladovými stavy. Všichni mu drželi palce, aby se co nejdřív dostal na svobodu. Bylo mu jednačtyřicet, když se mu to konečně podařilo.

Za mřížemi snil o dvacetiletých dívkách. Když se vrátil do Seattlu, oženil se s Sheilou Moranovou, rozvedenou matkou dvou dětí. Bydlela ve vlastním dřevěném domku v Ballardu, což je satelitní čtvrť skandinávských přistěhovalců, postavená uprostřed lesů. Harvey se k ní nastěhoval hned po svatbě v roce 1969.

Od samého počátku to bylo podivné manželství. Sheila brzo pochopila, že se vdala za podivína, který se chová jako šílenec. V noci vstal, nikomu nic neřekl, sedl do vozu své ženy a do rána jezdil bůhvídkde. Večer a někdy i v noci za ním chodili kamarádi, s nimiž seděl v některé věznici, odjížděl s nimi a nikomu neřekl proč a kam. Na tachometru automobilu přibývaly míle po tisícovkách. Pak ho zase zavřeli. Prohřešil se proti pravidlům podmíněčného propuštění a byl podezřelý z loupeže. Tentokrát zůstal za mřížemi věznice Walla Walla necelý rok. Vrátil se ke své rodině, jako by se nic nestalo. Ale nechoval se ke své manželce ani mile, ani něžně, byl hrubý a dopouštěl se mnoha násilností. Sheila čekala na první příležitost, jak se hrubiána zbavit. Měla z něho strach. Často ji bil.

„Nemám ponětí, proč se to manželství nevyvedlo,“ prohlásil při výslechu. „Dělal jsem, co jsem mohl, a dobře jsem se staral o rodinu. Pracoval jsem na dvojí úvazek, ve dne jako montér a večer a v noci jako muzikant. Hrál jsem po lokálech s kombem. A přes víkend jsem ještě dělal doma pro National Broadcasting Company. Pro televizi. Pracoval jsem ve vězení jako truhlář a oni mě zaměstnali při stavbě dekorací. Nejvíce jsem dělal dveře. Všechny peníze jsem jí dal, ale když jsem na ní chtěl aspoň sendvič, tak mi řekla, že nic nemá. Popadl mě strašný vztek a měl jsem k tomu taky důvod. Já jsem si myslel, že s ní budu mít krásný život. Hledal jsem ženskou, která by mi rozuměla, které bych mohl všechno říkat. Abychom si povídali. Proto jsem nestál o nějakou pošuklou dvacítku.“

Pak Harvey utekl. Nasedl do malého nákladáčku, dozadu hodil pár svých věcí, nic neřekl ani nenechal vzkaz a půl roku o něm nikdo nic nevěděl. Rozvedli se a Sheila Moranová si oddychla.

Nezůstal dlouho sám. Hned v prvních měsících roku 1972, to mu bylo čtyřiačtyřicet, se sešel s Alicí Johnsonovou. Harvey nevypadal na první pohled špatně a Alice si nemohla moc vybírat. Bylo jí sice jen třicet, ale byla rozvedená a krásou rozhodně neoplývala. Byla však pracovitá a měla krásné, až na ramena splývající vlasy. Harvey se jí zalíbil, ona jemu také, brzy byla svatba. Alice pracovala jako uklízečka, nebyla ani inteligentní, ani vzdělaná, vychodila jen povinných osm tříd. Hodně se nadřela a neměla se dobře. Přes den uklízela v domácnostech, večer pak ještě v

kancelářích. Harvey pracoval v té době u benzínové pumpy Time Oil Company a ona si dost dlouho myslela, že mu čerpací stanice patří.

Měla malý domek na rohu Dvacáté Severovýchodní a Stopětatřicáté a Harvey se k ní nastěhoval. Vlastně hned v den svatby 14. dubna. Alice byla šťastná, že nemusí žít sama, ale její rodině se novomanžel vůbec nelíbil. A nelíbil se také oběma dětem, které Harvey vyženil, jedenáctiletému Billymu a čtrnáctileté Georgii. Harvey se s nevlastním synem moc nemazlil, když se mu na něm něco nelíbilo, tak mu nařezal. Billy dlouho tvrdý režim v domácnosti nevydržel, odešel ke svému skutečnému otci a už se nevrátil.

Problém byl také se čtrnáctiletou Georgií. Brzy si všimla, že se na ni Harvey nedívá jako otec, že spíš pozoruje její křivky a nevynechá jedinou příležitost, aby se jí mohl dotknout. Nevlastní tatínek byl vášnivý automobilista. Koupil si pár ojetých vozů, podle policejního protokolu vlastnil v té době malou černožlutou dodávku chevrolet, sedan Pontiac Bonneville, Ford Torino ročník 1968, oldsmobil z roku 1963 a další vůz stejné značky, červený Toronado, jeho žena Alice měla Pontiac z roku 1967. Harvey vozy střídal. Jezdil často, někdy třeba celou noc, a nikdo nevěděl proč a kam, jezdil agresivně, od srpna 1969 do října 1972 mu sedmkrát uložili dopravní policisté pokutu za rychlou jízdu. Georgia se nového otce bála, byla však zvědavá, kam v noci jezdí. Zeptala se ho, ale on jí odpověděl vyhýbavě. A tak mu navrhla, jestli by ji jednou nevzal s sebou. Souhlasil.

Projížďka dopadla katastrofálně. Georgia nejdřív prožila hodinu hrůzy. Harvey totiž jel jako šílenec. Rychle, bezohledně, v poslední chvíli se vyhýbal jiným vozidlům, předjížděl na zakázaných místech, dopravní značky ignoroval. Pak se uklidnil, ale začal být dotěrný. Nejdřív sáhl své nevlastní dceři na koleno, přestože ho pleskla přes ruku, nedal se odradit a pokračoval výš. Georgia byla na rozdíl od své matky velmi energická. Řekla, že ho udá, jestli hned nepřestane, nařídila mu, aby obrátil vůz a jel nejkratší cestou domů. Uklidnil se, celou cestu nepromluvil, choval se jako beránek.

Nevydržel to dlouho. Když byli jednou sami doma, snažil se Georgii povalit na postel a ona začala křičet. Polekal se a přestal. Hned druhý den odjela ke svému skutečnému otci do Kalifornie, kde žil i její bratr. Harvey zůstal s Alicí v domku sám, což se mu nezdálo špatné. Šlo však jen o dočasný klid.

Kathy Sue Millerová slavila 23. května své patnácté narozeniny. Také ona žila se svou matkou v Seattlu, v jedné ze severní čtvrti Emerald City. V úterý 1. května 1974 probírala Kathy inzeráty v místních Times, hledala zaměstnání nejen pro sebe, ale také pro svého přítele Marka Walkera, s nímž chodila. Našla inzerát majitele benzínového čerpadla, hledal pumpaře, nabízel výhodné podmínky. Vzala telefon a vytočila číslo.

„Představ si, mamí, mám místo pro Marka i pro sebe. Ten hodný pán na mě počká v malé dodávce před Searsem, až půjdu v půl třetí ze školy. Odveze mě k pumpě a ukáže mi, co bych tam dělala.“

Matka Kathy Millerové měla sice námitky, pumpařina není přece vhodné zaměstnání pro dívku, ale Kathy ji odzbrojila:

„No dobře, ale podívat se na to přece můžu. A pak tam pošlu Marka. Ten pán by ho asi taky vzal.“

Odešla na autobus a odjela. Matka se za ní ještě dívala z okna. Kathy byla hezká, energická a veselá dívka, vysoká, štíhlá, ale nehubená, měla atletickou postavu a plavé vlasy, zelené oči a broskvovou pleť. Ráno si oblékla modrobílé šaty, které jí upletla babička Purgalisová. Měly velký výstřih a byly bez rukávů, tak si pod ně ještě oblékla modrou blůzičku a modré nylonové punčochy. Měla semišovou tašku s několika školními učebnicemi.

Od této chvíle neměla Kathyina matka Mary Millerová klid. Odešla do práce a stále znovu se v myšlenkách vracela k rozhovoru své dcery s majitelem pumpy. Opakovala si každé slovo a uvědomila si, že vůbec není běžné, aby někdo, kdo hledá pumpařku, přijel před školu pro dívku, která se o místo zajímá, aby ji vozem odvezl na její budoucí pracoviště a ukázal jí co a jak.

Seattle je dnes velkoměsto se vším, co k tomu pojmu patří. S tlupami opilých či zdrogovaných výrostků, se zločinci řadícími v centru či okolních sídlištích. Policie má plné ruce práce a noviny mají o čem psát. Mary Millerová dostala strach. Co když dcera narazila na podvodníka. Nejdřív se chtěla zeptat Marka Walkera, jestli neví něco bližšího. Zavolala mu, ale nebyl doma. Tak odpoledne zatelefonovala nejlepší Kathyině přítelkyni a spolužačce Lisy.

„Kathy byla ve škole. Normálně. U oběda jsem ji neviděla, protože jsem dneska jedla doma. Proč by se jí něco mělo stát, paní Millerová? Ta si poradí!“

Zřejmě si neporadila, večer nepřišla domů. Mary Millerová vytočila číslo 911 a požádala polici o pomoc. V devět přijel pohotovostní vůz okrsku Wallingford a Mary Millerová vysvětlila policistům, o čem jde.

„Našla jsem si ten inzerát, na který moje dcera odpovídala. Je tam telefonní číslo. Tak jsem tam zavolala. Ohlásila se mi benzínová pumpa a jakýsi mužský mi potvrdil, že odpoledne měla přijít nějaká žena, která se zajímala o zaměstnání. Zeptala jsem se na adresu a řekli mi, že pumpa je na rohu Pětasedmdesáté ulice a Aurory.“

„Podívala jste se do telefonního seznamu?“

„Podívala a nic takového jsem tam nenašla.“

„My si to zjistíme, paní,“ řekl policista a druhý dodal:

„Jo, a kdyby se dceruška objevila, tak nám brnknete na 911.“

Mary Millerová pak ještě zatelefonovala Marku Walkerovi, ale dohromady se nic nedozvěděla. Věděl o tom, že Kathy měla schůzku s nějakým mužem v půl třetí, ale neviděl ani jeho, ani ji. Jak se ten člověk jmenoval, to mu Kathy taky neřekla. Nešťastná a teď už taky velmi nervózní matka znovu zavolala policejní pohotovost. Znovu přijel vůz a jiný policista ujistil Mary Millerovou, že zjistí, komu patří telefonní číslo uvedené v inzerátu, ale nebude to hned. Teď v noci není v informacích telefonní společnosti služba.

Ráno už šlo všechno lépe. Vyšetřovatelka Marilyn McLaughlinová z oddělení pro mladistvé se případu ujala a během hodiny zjistila, že telefonní číslo, na které volala Kathy, patří jakémusi obchodu v čísle 7216 na Severní Aurora Avenue. Majitel obchodu se jmenoval Harvey Carignan.

Marilyn McLaughlinová byla zkušená policistka. Nejdřív si zajela k benzínovému čerpadlu a vyptávala se

zaměstnanců na dívku, odpovídající popisu zmizelé. Neviděli ji. Tak si zašla do bytu Harveye Carignana a zeptala se, jestli si s Kathy sjednal schůzku. Nepopřel to. Řekl, že mu volala kvůli místu, jel pro ni, ale ona nepřišla. Půl hodiny čekal, pak odjel.

Po víc než čtyřiceti hodinách pátrání předali případ v pátek ráno 4. května oddělení pro vyšetřování vražd. Byli si totiž už téměř jisti, že se Kathy Millerová neobjeví živá. Vyšetřováním pověřili dvojici zkušených detektivů Billyho Baughmana a Duana Homana. Oba statní třicátníci v nejlepší fyzické kondici mohli být po všech stránkách vzorem pro dvojici z televizního seriálu. Pustili se do vyšetřování s rutinou zkušených profesionálů.

Jediný podezřelý byl zatím Harvey Carignan. Vyžádali si údaje z jeho registrační karty, a když jim ji archivní oddělení FBI poslalo, nestačili se divit. Carignan byl profesionální zločinec, který strávil většinu života za mřížemi.

V úterý ráno zazvonil telefon v bytě Mary Millerové a muž, který se představil jen jako úkolář Plywood Company v Everettu, oznámil, že našel pár školních knih, na nichž bylo jméno a adresa Kathy Millerové. Proto volá. Everett leží dnes už uvnitř oblasti velkého Seattlu, na jeho severním okraji, sotva hodinu jízdy po dálnici číslo 5. Když detektivové úkoláře navštívili, předložil jim učebnici algebry, němčiny a kartičku sociálního pojištění se jménem Kathy Millerová. Pak jim ukázal, kde učebnice s adresou majitelky našel: na parkovišti plywoodské továrny, v níž pracoval. Nikdo nevěděl, jak se tam knihy dostaly, a zatím se nedalo ani jen odhadnout, proč je kdosi odhodil právě tam, šestadvacet mil od školy, do níž pohřešovaná chodila.

Ve Spojených státech musí vyšetřovatel, podle zákona z roku 1966, jemuž se říká Miranda, poučit zadrženou osobu o jejích právech. Detektivové mají proto u sebe kartičku s předepsaným textem. Přijeli k čerpací stanici dvěma vozy. Detektiv Roy Moran zajišťoval objekt z dálky, seržant Bruce Edmunds a detektivové Duane Homan a Dick Reed šli za Carignanem do kanceláře, přečetli mu přepsaný text, pak se ho zeptali na Kathy Millerovou.

„Nemám ponětí, kde by mohla být,“ odpověděl.

„Mluvil jste s ní?“

„Ano,“ přiznal klidně. „A už jsem to řekl Mary Millerové, když mi volala. Její dcera mi telefonovala na inzerát a zajímala se o práci u pumpy. Pro sebe a svého chlapce.“

„Dal jste si s ní schůzku?“

„Dal. Říkala mi ještě do telefonu, že si potřebuje vydělat pár dolarů, chtěla se vypravit do Kalifornie.“

„Jak dlouho jste spolu mluvili?“

„Asi pět minut.“

„Kde jste se s ní měl sejít?“

„Před Searsem v půl třetí.“

„Proč právě před obchodním domem?“

„Nenapadlo mi nic jiného.“

„A šel jste tam?“

„Jo. Jel. Když jsem to slíbil.“

„Jakým vozem jste tam jel?“

„Oldsmobil Toronado model 1966. Ale nepřišla. Chvilí jsem čekal, ale já jsem, pánové, velmi zaměstnaný člověk, a tak jsem asi po třech nebo čtyřech minutách odjel. Musel jsem ještě obstarat nějaké náhradní díly. Jedna z mých zaměstnankyň mi pak řekla, že k pumpě přišla nějaká mladá holka a dva hipisáci a chvíli tam očumovali. Pak prý odešli.“

„Která zaměstnankyně?“

„Candy Erlingová.“

„Můžete ji zavolat?“

„Už tady nedělá.“

„Tak nám ukažte její kartu.“

„Nic nevyplňovala.“

„Ani přihlášku pro pojišťovnu?“

„Ne. Jsou to holky, přijdou, odejdou.“

„Jak jim platíte?“

„Vždycky večer.“

„Máte její adresu?“

„Ne.“

„Vůbec nevíte, kde bydlí?“

„Párkrát jsem ji bral večer do města. Ale pokaždé vystoupila jinde.“

„Nebylo vám to podezřelé?“

„Proč? Mladá holka přece může mít víc kamarádů.“

„Nemohl byste si vzpomenout, kde jste ji zastavil?“

„Jednou to bylo kdesi na rohu Stopětasedmdesáté a Aurory. Je tam obchod A. and P.“

„Vůbec jste se jí nikdy nezeptal, kde bydlí?“

„Ne. Co je mi do toho?“

„Půjčujete někdy někomu svůj vůz?“

„Někdy zákazníkům, když potřebují. A občas taky těm mladým, co u mě dělají.“

„Půjčil jste ho někomu minulý týden v úterý nebo ve středu?“

„Myslíte nákladák? S tím jezdím sám.“

„A minulý týden?“

„Nejezdil vůbec. Opravovali jsme ho.“

„Tvrdíte, že jste se s Kathy osobně nikdy nesetkal?“

„Ne, nikdy.“

„Jste ochoten podrobit se zkoušce na polygrafu?“

„Ne.“

„Proč?“

„Nemám strach z detektoru lži. Mluvím pravdu.“

„Tohle vyšetřování ještě neskončilo, Carignane.“

„Vyrozumím o tom svého advokáta.“

„Na to máte plné právo.“

Harvey Carignan neudělal na vyšetřovatele dobrý dojem. Byl roztěkaný, nervózní, nechoval se jako nevinný člověk. Jeho povídání o Candy Erlingové také neznělo věrohodně. Svědectví o návštěvě Kathy Millerové a dvou kamarádů u benzinového čerpadla den poté, co se nevrátila domů, nemělo cenu, když svědkyně byla buhvíkde. Vyhlásili po ní sice pátrání, ale nikdo z nich nedoufal, že ji policie objeví. A přece ji našli. Bylo jí sedmnáct let, byla nezaměstnaná a potvrdila, že pracovala u benzinového čerpadla Sav-Mor Gas Station od 30. dubna do 6. května.

„Nechtěla jsem odejít, neměla jsem jinou práci, ale vyhodil mě. Řekl, že za celou dobu, co tam dělám, jsem měla obrát jen sedmačtyřicet dolarů. Ale bylo to jinak. Bral si pivo a jídlo z našeho bufetu a nikdy to nenamarkoval. První den vyžahl pul kartónu piva a ty ostatní dny taky pořád pil. Ne sice tolik, ale taky to nezaplátil.“

„Jak jste se dostala k té pumpě?“ zeptal se Billy Baughman.

„Na inzerát.“

„Kde jste ho četla?“

„V Seattle Times. Bylo tam telefonní číslo, tak jsem ho vytočila a chtěla jsem vědět, jestli je to místo ještě volné. Zeptal se mě nejdřív, kolik mi je, jestli ještě chodím do školy. Když jsem řekla, že ne, tak se zeptal, jestli jsem vdaná. Řekla jsem, že ne, a pak mě pozval, abych přišla. Neptal se mě vůbec, jestli se vyznám v provozu takové pumpy, chtěl vědět, jak jezdím do práce. Řekla jsem mu, že někdy stopem a někdy busem. Dohodli jsme se, že mi bude platit dolar pětadvacet za hodinu, a až se zapracuju, dolar pětadesát.“

„Byl s váma spokojený!“ zeptal se detektiv Baughman.

„Asi ne. Začal se kolem mě vometat, občas si na mě sáhnul, říkal, že se mu líbím, chválil mi třeba šaty, a já jsem dobře věděla, že nestojí za nic. Neměla jsem nikdy prachy, a tak jsem si nic hezkého nemohla koupit.“

„Nebyl moc dotěrný?“

„Nebyl. Jen měl pitomý řeči. Vypytoval se, jestli jsem panna, jestli mám přítele. No, a pak mi jednou nabídl dvacet dolarů foršus a že mi půjčí vůz, když se s ním vyspím. Řekla jsem, že se zbláznil.“

„Urazil se?“

„Vůbec ne. Řekl, že počká, až se budeme znát dýl. Že si to pak třeba rozmyslím. Pak mi dal ty peníze a taky na autobus, abych jela domů a převlíkla se. Vrátila jsem se do práce odpoledne. Hned zase začal sprostáčit a přemlouval mě, abych s ním šla. Řekla jsem mu, že je starý, a on se začal vytahovat, s kolika ženskýmá se vyspí. Přijedou pro benzin, slovo dá slovo, on je vezme dozadu na kanape, a za chvíli zas jedou.“

„Sloužila jste také druhého května?“ zeptal se detektiv.

„Jistě.“

„Viděla jste ho, když odjížděl?“

„Viděla. Řekl, že jede pro součástky. Vzal si malou dodávku.“

„V kolik to bylo?“

„Pár minut před půl třetí. Řekl, že se vrátí asi za půl hodiny.“

„Vrátil se?“

„Ne. Ale telefonoval, že se ještě zdrží, že musí pro ty součástky do jinýho skladu. Ptal se mě, jestli to sama zvládnou, a já jsem ho ujistila, že jo.“

„Kdy se vrátil?“ zeptal se detektiv Homan.

„Asi v půl sedmý večer. Možná že mohlo být tři čtvrtě.“

„Přivezl ty náhradní díly?“

„Ne. Nepřivezl nic.“

„Pamatujete si, co měl ten den na sobě?“

„Pracovní overal.“

„Modrý?“

„Ne, zelený nebo khaki. Na nohou měl pullitry. Jako jsou vojenské. Kalhoty měl zastrčené do nich.“

„Všimla jste si něčeho zvláštního?“

„Jako na něm?“

„Vůbec.“

„Byl nervózní a nabídl mi, že mě odveze domů.“

„Kterým vozem?“

„Červeným toronadem. Všimla jsem si, že v něm nevezl nic.“

„Jak se choval?“

„Já jsem mu nic nedovolila a on to věděl. Netroufal si. A od té doby, co byla u pumpy policie, byl jako spráskanej pes.“

Detektivové se ještě vypytovali sousedních obchodníků, jestli si 2. května nevšimli něčeho neobvyklého. Jeden z mladých zaměstnanců benzinového čerpadla firmy Texaco, které bylo přímo naproti přes ulici, vypověděl:

„Sloužil jsem 2. května odpoledne a povídal jsem si s nějakým klukem. Všiml jsem si, že na druhé straně ulice obchází kolem pumpy Sav-Mor nějaká holka.“

„Jak byla stará?“ zeptal se detektiv.“

„Co já vím? Asi tak sedmáct.“

„Jak vypadala?“

„Jako všechny. Měla na sobě modré šaty.“

„Jaké měla vlasy?“

„Světlé.“

„Podívejte se na tuhle fotografii,“ řekl Billy Baughman a přidržel mu před očima snímek Kathy Millerové, je to ona?“

„Skoro bych řekl. Ale měla kratší vlasy a možná taky světlejší.“

V této fázi vyšetřování se situace zdála ještě zamotanější. Jestliže totiž byla Kathy 2. května u Carignanovy benzinové pumpy, pak se tam zdržela jen velmi krátce. Candy Erlingová s jistotou tvrdila, že se šéf nevrátil před šestou.

Pravděpodobné bylo jen jedno vysvětlení: Harvey Carignan přijel s Kathy k pumpě jen na chvilku a zůstal tam s ní jen tak dlouho, než Candy Erlingová naplnila nádrž některého ze zákazníků. Když se vrátila, byli už zase pryč. Tato úvaha sice vypadala logicky, byla však málo pravděpodobná.

Ve Spojených státech mívají případy vražd značnou publicitu. Novináři se předbíhají v prognózách, často se sami pletou policistům do řemesla. Mnoho lidí, kteří mají dost času, se snaží dostat do novin, proto přinášejí policii většinou nepravdivé zprávy. V kanceláři detektiva Homana se však zničehonic objevili Alice a Harvey Carignanovi.

„V žádném případě se nepodrobím testu na polygrafu,“ prohlásil Harvey. „Advokát mi to zakázal.“

To prohlášení nebylo nové, proto se zdálo být zcela zbytečné. Nebylo také jasné, proč ti dva přišli spolu. Alice neřekla zatím ani slovo, ale detektiv si všiml, že mezi manželi je skryto jakési napětí. Harvey stále poočku pozoroval svoji ženu, jako by byl připraven zabránit jí mluvit. Proto ji detektiv Homan vzal do vedlejší kanceláře a ujistil ji, že jsou sami, nikdo je nemůže rušit, nikdo se nic o jejich rozhovoru nedoví.

„Byli jsme dvakrát v Kanadě, od té doby co ta holka zmizela,“ řekla Alice Carignanová.

„Proč jste tam jeli spolu. Váš rodinný vztah přece nebyl bůhví jaký. I děti od vás utekly.“

„Chtěl, abych byla pořád s ním. Najednou beze mne nešel ani na krok.“

„Přihodilo se při těch cestách něco mimořádného?“

„Snad jen jedno. Našla jsem ve voze knoflíček. Zeptala jsem se Harveye, čím je. Řekl, že patří pravděpodobně Candy Erlingové.“

„Kde je ten knoflík?“ zeptal se detektiv. Pochopil, že by byl vůbec prvním hmatatelným důkazem, zatím totiž neměli vůbec nic.

„Harvey si ho vzal a asi ho zahodil.“

„Jak vypadal?“

„Jako knoflík od blůzičky. Ale myslím, že bych ho poznala, kdybych ho znovu viděla.“

„Kdy jste ho našla?“

„Bylo to o víkendu. Potom, co ta holka zmizela. Řekla bych, že to bylo asi pátého nebo šestého května.“

„Jinak se nic nestalo?“

„Jen to, že mě od té doby nespustil z očí. Dřív pořád někde jezdil, teď sedí doma, když se někam vypraví, bere mě s sebou. Víte přece, že jsem od něho utekla. Dělá, jako by se nic nestalo. To není normální, pane Homane. U něj určitě ne.“

Značnou část státu Washington pokrývají přírodní chráněná území, zatím ještě nezasazená civilizací. Původní obyvatelé, Indiáni, jsou většinou soustředěni v rezervacích. Stovky kilometrů starých, často neprostupných lesů. Houští, divoká údolí a řeky plné lososů. Není snadné prohledávat takový terén, i když oblast kolem zálivu, v němž leží Seattle, je prostoupena satelitními sídlišti dřevěných baráků. Policejní ředitelství dalo k dispozici všechny muže, kteří byli po ruce. Nasadili také policejní vrtulníky. Bez výsledku.

V neděli 3. června ji našli dva šestnáctiletí chlapci v oblasti Tulalip Indian Reservation severně od Everettu. Přijeli sem na motocyklech, projeli se po lesních cestách, pak stroje postavili do stínu pod velký cedr a na stráni nad silnicí Water Works Road sbírali ostružiny. V hustém roští objevili černý plastický pytel a v něm lidské tělo. Polekali se, že se ani blíž nepodívali, nastartovali motorky a na plný plyn jeli do dvě míle vzdáleného dřevěného domku se správním kancelářím indiánského kmene a zavolali šerifa Snohomish County. Když řekli, oč jde, nařídil jim seržant Alan Halliday z oblastní služby 36, aby na něj počkali na křižovatce Tulalip Road a Water Works Road, že tam hned jede. Napřed ještě vyrozuměl svého šéfa, náměstka šerifa Engelbretsona a Johna Binghamu, synovce policejního náčelníka z Arlingtonu. Všichni, a navíc ještě detektiv seržant Tom Hart z koronerovy kanceláře, se sešli s vyjevenými mladíky, kteří je zavedli na místo nálezu.

Samozřejmě že nikdo z nich netušil, jak důležitou mrtvolu objevili. Netušili to ani ti, kdo druhý den ráno provedli pitvu. Byla nahá, nenašly se žádné šaty, zemřela asi před měsícem. Protože hnilobný proces probíhal v uzavřeném prostoru černého plastického pytle, do něhož se dává kuchyňský odpad, nebylo možné hned zjistit, jedná-li se o ženu nebo muže. Coroner Lorri Hudson se osobně zúčastnil obdukcce a byl také přítomen, když lékaři zjistili, že nalezená osoba byla zavražděna. Mrtvola měla lebku proraženu tupým a zřejmě i těžkým předmětem, zuby měla ve velmi dobrém stavu, měla dlouhé světlé vlasy. Ale ani podle toho nebylo v době hipis možné určit, jestli jde o muže či ženu. Protože se vůbec nenašly šaty a nepodařilo se je objevit ani v okolí místa nálezu, bylo zřejmé, že vrah dopravil mrtvolu do houští teprve později. Do té doby ležela v Everettu. Seržant Hart zatelefonoval na policejní ředitelství do Seattlu a vyžádal si seznam pohřešovaných. Hlášení o nálezu se dostalo také na stůl detektivů Homana a Baughmana.

Pak už šlo všechno velmi rychle. Zavolali Mary Millerovou, ta jim řekla, ke kterému zubaři chodily její děti na

pohledku, detektiv Baughman přivezl kartu a 4. června patolog dr. Emanuel Bitar mrtvou identifikoval jako pohřešovanou Kathy Millerovou.

Homan a Baughman si na tachometru odměřili vzdálenost od obchodního domu Sears k místu, kde byla mrtvola nalezena, zjistili, že je to dvaatřicet mil, k cestě tam a zpět je zapotřebí sedmdesát, nejvýš osmdesát minut. Místo, kam vrah ukryl svoji oběť, bylo vzdáleno jen něco přes míli od dřevěného domku, v němž bydlela Carignanova přítelkyně Kathy Sylvesterová. Harvey Carignan při výslechu přiznal, že kdysi vlastnil parcelu a dřevěný domek v oblasti rezervace Tulalip.

Paní Sylvesterová žila na samotě. Prohlásila, že sice zná Harveye Carignana, ale neviděla ho celá léta.

„Ale někdy začátkem května se najednou ozval a telefonicky se ptal, jestli u mě nebyla jeho žena.“

„A byla?“ zeptal se detektiv.

„Ne.“

„Nevíte, odkud volal?“

„Nemohlo to být daleko odsud.“

Hledali důkazy a nemohli najít nic přesvědčivého. Podezírali Carignana, ale nemohli ho ani nechat za mřížemi, protože neměli prokazatelný důvod. V technické laboratoři se snažili identifikovat otisky prstů na školních učebnicích, v naději, že na nich ulpěly také Carignanovy. Kriminalisté znají velmi progresivní ninhydrinovou metodu, která umožňuje oživit a sejmut otisky prstů staré třeba několik desítek let. Ani po pečlivé analýze se však nedostali dál. Snažili se také najít Carignanovu první manželku Sheilu, ale ta jako by se do země propadla. Pak dostali zprávu Kanadské jízdny policie o nález mrtvolky neznámé ženy v Britské Columbií, jejíž popis se podobal popisu Sheily Carignanové. Už věřili, že jsou na dobré stopě. Nebyli.

Mrtvou identifikovali jako osmnáctiletou Lauru Leslie Brockovou, zavražděnou 15. října 1972. Podezřelý byl zase Harvey Carignan. Právě v tento den mu byla dopravní policií vyměřena pokuta za rychlou jízdu a on ji zaplatil. Stalo se tak v Mount Vernonu ve státě Washington, tedy na silnici, která vede na Whidbey Island. Kousek odtud, jižně od Bellinghamu, žila Laura Leslie Brocková. A na této silnici svědkové naposledy viděli osmnáctiletou stopačku, jak čeká, až ji někdo svezde. Detektivové nevěřili, že by se sešlo tolik náhod, proti podezřelému Carignanovi však neměli jediný důkaz. Přitom svědkové vypovídali, že dívka jela v malé dodávce se stříbrnou sklápěcí střechou, že řidič, který stopače zastavil, byl muž středních let. Nikdo si však nevšiml čísla vozu, nikdo neviděl řidiči do obličeje. Dokonce i Carignanova nynější manželka Alice byla přesvědčena, že vrahem dívky je její muž. Ale ani ona to nemohla dokázat.

Sheila Carignanová se provdala a jmenovala se Cooperová. Nakonec ji přece jen našli. Prodávala v obchodě s potravinami. Snažili se dostat z ní jakoukoliv použitelnou informaci, ona se snažila vzpomenout si, ale dozvěděli se jen to, co už dávno znali. Když odcházeli, řekla jim však závažnou větu: „Utekla jsem od něho proto, že jsem se ho bála. Harvey nenávidí ženy. Strašně nás nenávidí.“

Pracovali na spisech pro prokuraturu, když zjistili, že podezřelý odjel do státu Minnesota. Tak o stavu vyšetřování informovali své kolegy ve dva tisíce mil vzdáleném Minneapolisu. Ale Carignan se objevil v Kalifornii.

Zřejmě jezdil zase celou noc 19. června 1973, protože ho druhého dne dopraváci přistihli v kalifornském Solano County a vyměřili mu pokutu za rychlou jízdu. Nedaleko odtud je oblast Sonoma County, kde se detektiv seržant Erwin Carlstedt zabýval už delší dobu vyšetřováním, které zatím nevedlo k žádnému výsledku. V této oblasti, nedaleko San Franciska, došlo totiž v nedávné době k sérii vražd mladých žen. V době od února 1972 do prosince 1973 zavraždil neznámý pachatel v Santa Rose, v oblasti Sonoma County a v Solano County šest žen. Podle hlášení o dopravním přestupku se zde v té době zdržoval Harvey Carignan. V květnu a červnu 1973 našli další čtyři mrtvé dívky v San Francisku. Všechny mrtvé byly nahé, některé byly usmrceny silnými údery těžkým tupým předmětem do hlavy. Další mrtvou dívku našli v červenci 1973 u mezistátní dálnice číslo 5, nedaleko Reddingu v Kalifornii. Sedm z jedenácti žen vrah znásilnil.

Ve čtvrtek 28. června čekala Marys Townsendová v odlehlé části Minneapolisu na autobus. Uslyšela za sebou kroky, pak cítila, že se k ní kdosi přibližuje. Než se stačila otočit, dostala zezadu silnou ránu do hlavy. Upadla do bezvědomí. Později se probudila v dodávkovém voze, řízeném velkým plešatým mužem.

„Když jsem se probírala, zděsila jsem se. Vůz jel velmi rychle. Řidič mě vzal za ruku a položil si ji mezi nohy. Hlad mě, nařídil mi. Uculka jsem a sáhla jsem na kliku dveří. Snad bych byla vyskočila za jízdy. Muž si toho všiml, zajel ke kraji silnice, zastavil a začal mi vyhrožovat, že mě popadne za vlasy a přiváže si mě. Netušil, že mám paruku. Popadl mě za vlasy a ty mu zůstaly v ruce. Já jsem zatím otevřela dveře a utekla.“

„Všimla jste si vozu?“ zeptal se policista.

„Myslím, že to byl general motors, měl sklápěcí vinylovou střechu.“

„A ten muž?“

„Asi tak čtyřicátník. Měl na sobě pracovní overal. Ještě něco: měl málo vlasů. Na spáncích byly prošedivělé.“

V neděli 9. září 1973 utekla třináctiletá Jerri Billingsová z domu v Duluthu ve státě Minnesota, dostala se do 154 míle vzdáleného Minneapolisu a na severovýchodním předměstí čekala u silnice na někoho, kdo by ji svezl. Jerri se nastěhovala do nezařízeného bytu v Minneapolisu se skupinou chlapců a dívek, kteří si hráli na tehdy módní komunu, provozovali skupinový sex a píchali si heroin. Kdoví kam Jerri chtěla, postavila se na roh Lowry Avenue a Centrální Severovýchodní a stopla velkého plešatého muže v dodávce se stříbrnou stahovací střechou.

„Jmenuju se Paul, jak říkají tobě?“ zeptal se, když nastoupila. Neřekla mu svoje skutečné jméno. Byla na útěku, měla strach, že by ji policie objevila a poslala šupem domů. Rodiče ji určitě dali hledat. Později se stejně objevila v kanceláři Goodhue County Sheriff's Office v Red Wing, Minnesota, kde řekla, co se jí stalo. Nevydržela déle mlčet.

„Dobře, ale co bylo dál, když jste se představili?“ zeptal se seržant, když se odmlčela.

„Řekla jsem mu, kam chci jet. Kývl, ale jel jinam. Zpozorovala jsem to až za chvíli, když jsme byli na výpadovce z

města.“

„Neměla jsi strach nastoupit do vozu k cizímu chlapovi?“

„Nejdřív jsem neměla. Jezdila jsem vždycky stopem. Taky jsem neměla peníze na bus. A ten chlap nevypadal na první pohled jako lump. Když jsem se ho zeptala, proč jede opačným směrem, houkl na mě, abych držela hubu. Pak si rozepnul poklopec a popadl mě pravačkou za hlavu. Uhýbala jsem, jak jsem mohla, ale ten chlap měl strašnou sílu, držel mě za krk a donutil mě k tomu. Udělalo se mi špatně.“

„To všechno za jízdy?“

„Pořád jsme jeli. Když jsem se trochu vzpamatovala, byli jsme zase na dálnici. Jel pomalejc, ale pořád ještě moc rychle, abych mohla vyskočit. Pak mi nařídil, abych si svlékla džinsy.“

„Udělalas to?“

„Musela jsem. Jednou rukou mě škrtil. Měl strašnou sílu. Pak jsem musela dát nohy nahoru a on mi nejdřív strčil ruku mezi stehna, potom vytáhl kladívko a strčil mi ho dovnitř a hejbal s ním sem a tam, jako při milování. A zase mě přinutil, abych otevřela pusu a...“

„Pořád přitom řídil vůz?“ zeptal se seržant.

„Já nevím. Snad jsme někde stáli, nebo jsme jeli, vůbec nevím, co se se mnou dělo. Bylo to tak strašné, že jsem nemohla ani křičet, ani jsem ho nemohla poprosit, aby už přestal, že to strašně bolí. Nemohla jsem se ani bránit, ani dát nikomu znamení, aby mi pomohl. A přitom jezdilo kolem nás spousta vozů. Slyšela jsem je. Pak jsem zvracela.“

„Nevíš, kde jste byli?“

„Nemám ponětí, ale vím, že jsme jeli po nějaké polní cestě a kolem bylo jen obilí.“

„Jak dlouho jste jeli?“

„Strašně dlouho.“

„Jak se ti podařilo utéct?“

„Najednou zastavil někde uprostřed polí a houkl na mě: vypadni!“

„Z ničeho nic?“

„Nechtěla jsem tomu věřit, a tak jsem zůstala sedět. Otevřel dveře a vyrazil mě ven. Rovnou do pole. A pak mi dal ještě pár ran pěstí do žaludku a níž a musela jsem se předklonit a on do mě vjel, ale ne normálně, do zadku. Prosila jsem ho, aby to nedělal, a on přestal. Jenže jsem si musela před něj kleknout a otevřít pusu. Když bylo po všem, řekl mi, abych se oblíkla, že mě už nechce ani vidět. A řekl, že jestli někdy ceknu, že si mě najde a oddělá mě. Věděla jsem, že by mě zabil.“

„Nechal tě tam samotnou?“

„Ne. Když jsem se oblíkla, tak jsem zase nasedla a jeli jsme strašně dlouho ve tmě. Vysadil mě v Crystalu. Ani jsem nevěděla, že jsem vlastně už na okraji města. A tak jsem si stopla první vůz...“

„Zase sis stopla?“

Co jsem podle vás měla dělat? Neměla jsem v kapse ani cent a bylo mi tak hrozně špatně, že bych si nejradši lehla někam do příkopu.“ Trináctiletá Jerri, která utekla z domu za dobrodružstvím, se dobré dva dni nemohla z hrůzného zážitku vzpamatovat, nakonec se však vrátila domů, ale matce neřekla, co se stalo. Za útěk ji soud pro mladistvé St. Louis County Juvenile Court odsoudil k převýchově do Red Wing Training School, což je moderní polepšovna. Vydřela mlčet až do 29. října 1973. Když už byla na konci svých psychických sil a představa obrovského holohlavého muže, který ji mučil, jí nedala spát, vypověděla, co se jí přihodilo. Trináctileté holky z polepšovny nevypadají nikde na světě důvěryhodně, policisté nevěřili jejímu hroznému příběhu. Použili proto detektoru lži a přesvědčili se, že ubohá dívka mluví pravdu.

Harvey Carignan se zatím ucházel o svou vlastní manželku Alici jako zamilovaný student. Chtěl se k ní vrátit, každý den jí posílal vášnivé dopisy, sliboval ráj na zemi, jen když budou moct žít zase společně. Alice Carignanová o akci svého muže informovala detektivy Homana a Baughmana. Ani ona, ani oni si nedokázali vysvětlit, co násilník vlastně zamýšlí. Nebylo vhodné jeho snahy bagatelizovat, protože všichni, kdo s ním nebo s jeho případem měli něco společného, věděli, že je velmi inteligentní, vzdělaný, dobře ví, co dělá.

Alice na jeho dopisy neodpovídala, a tak se Harvey v únoru 1974 rozhodl, že svou ženu navštíví a přemluví ji osobně. Dne 27. února dostal detektiv Baughman zprávu, že Harveyův vůz stojí v Seattlu na parkovišti mezi Stoosmésátou a Severovýchodní Patnáctou ulicí. Baughman vyrozuměl akční skupinu, ta mu za necelých dvacet minut ohlásila, že Harveye Carignana zatkli pro pokus o znásilnění třetího stupně na základě udání jeho ženy Alice. Trestní oznámení doložila lékařským vysvědčením o hrubostech svého muže a výčtem zranění, která jí způsobil. Měla rozbitý ret a modřiny kolem obou očí.

„Nic jsem jí neudělal,“ prohlásil Harvey Carignan. „Milovali jsme se. Nic víc. A ona proti tomu nic neměla.“

Vyslechli ho, sepsali s ním protokol, technici mu ještě sejmuli otisky prstů, on odmítl podepsat registrační kartu a pak ho propustili. Neměli dost důkazů, aby mohli požádat prokurátora o vystavení rozhodnutí o vazbě.

Nějaký čas ještě bombardoval svoji ženu milostnými a taky hodně oplzlými dopisy, pak si našel Eileen Hunleyovou, která se přistěhovala do Minneapolisu z Kansasu v březnu 1973. Pracovala v dětských jeslích a stala se Carignanovou další obětí.

Zpočátku byla šťastná. Harvey sice nebyl krasavec, ale uměl hezky mluvit. Když chtěl, choval se jako kavalír, leckterá osamělá žena ve středním věku by jí takového partnera záviděla. Brzy však zažila zklamání a pochopila, že je její partner přinejmenším sexuální maniak. Odmítla jeho návrhy, rovnou mu řekla, že už ho nechce ani vidět.

Odjela. Naposledy ji viděli v sobotu 10. srpna 1974 u známých v domě číslo 1408 na Spruce Street. V neděli nepřišla do kostela, což v jejím případě znamenalo, že k neúčasti na službě boží musela mít velice pádný důvod. Zřejmě měla. Od té chvíle totiž zmizela, ani nedala zprávu své rodině v Kansasu. Harvey Carignan udělal dvě věci. Přišel do banky s

šekem podepsaným jeho ženou a prohlásil, že ho poslala, aby částku inkasoval. Peníze mu nevyplatili. Za druhé, krátce poté ohlásil na policii, že jeho milenka Eileen odešla neznámo kam.

V neděli 8. září 1974 stopovala, den po svých sedmnáctých narozeninách, June Lynchová se svou přítelkyní Lisou Kingovou vozy na minneapolské Lake Street. Byly to spolužačky. Nastoupily do zeleného chevroletu a odjely se starším, asi čtyřicetiletým mužem.

„Seděly jsme ve voze jen pár minut, když se nás zeptal, jestli bysme si nechtěly vydělat pětadvacet dolarů,“ vypověděla Lisa Kingová později při výslechu. „Kdo by si nechtěl vydělat pětadvacet babek, a tak se ho June zeptala jak.“

„Co na vás chtěl?“

„Dohromady nic. Řekl, že jeho synovi došel v nákladáku benzín někde u Mory.“

„To ale bylo hezky daleko.“

„Já jsem věděla, kde to je. Chtěl, abysme tam jely s ním. Jo, ještě se nás zeptal, jestli máme řidičák, že bysme pak všichni jeli zpátky a některá z nás by řídila ten nákladák.“

„Za tohle nabízeli pětadvacet dolarů?“

„Taky se nám to zdálo dost. Každá jsme měla dostat pětadvacet. Tak jsme řekly, že jo. Kdy si člověk vydělá tak snadno tolik peněz? Najel na Pětašedesátku do Mory, ale najednou odbočil do lesa. Divily jsme se, ale on ukázal na June, aby s ním šla pro ten vůz, já že zatím počkám. Trvalo to dost dlouho, pomyslela jsem si, že ten vůz musí být asi hezky daleko, ale pak jsem slyšela June volat o pomoc. Tak jsem se hned sebrala a utíkala za ní do lesa. Našla jsem ji na lesní pěšince, ležela na zádech a krvácela z hlavy. Prchala jsem, jak nejrychleji jsem mohla, k nejbližšímu domu a poprosila jsem ty lidi, aby zatelefonovali na policii a pro ambulanci.“

„Proč napadl vaši přítelkyni?“ zeptal se policista.

„Nevím.“

„Nehádaly jste se s ním?“

„Ne. Proč?“

Ale on uhodil June sedmkrát kladívkem do hlavy. Musel k tomu přece mít důvod.“

„Nemám ponětí jaký. Slíbil nám peníze, chtěly jsme mu pomoci. Nic víc.“

Zraněná studentka ještě ležela na jednotce intenzivní péče, když o šest dní později, 14. září, se devatenáctiletá Gwen Burtonová dostala se svým vozem do nesnázi. Gwen byla zdravotní sestra. Zaparkovala svého modrého forda na parkovišti obchodního domu Sears v Minneapolisu na rohu Chicagské a Lake Street. Když se k vozu vrátila, motor nenaskočil. Otevřela kapotu a hrabala se v nářadí. Vtom se objevil anděl spásy. Zaparkoval zelený chevrolet hned vedle jejího vozu, nahnul se pod otevřenou kapotu a milým hlubokým hlasem se zeptal:

„Dovolíte, abych vám pomohl, slečno?“

„Nemůžu nastartovat,“ řekla a podívala se na silného vysokého muže středních let.

Nahnul se pod kapotu, chvíli tam cosi kutil, pak vzhlédl a řekl:

„Spravím vám to, ale musím si dojet pro nářadí.“

„Ale já vám to nemůžu zaplatit. Koupila jsem u Searse dárek. Nemám už ani vindru.“

„Nasedněte si,“ řekl a otevřel dveře svého zeleného vozu značky Chevrolet Caprice. Nechtělo se jí. Snad byla příliš překvapena, možná že ji ta nečekaná nabídka byla podezřelá. Nenechal ji přemýšlet. Popadl ji za ruku, vtlačil do vozu, zabouchl dvířka, usedl za volant a vyjel. Gwen Burtonová později vypověděla, že jel jako blázen směrem z města.

„Kdepak bydlíte, pane?“ zeptala se, když jeli už přes dvacet minut.

„Pár ulic odtud,“ řekl.

Za chvíli přešli hranici Hennepin County, dostali se mezi pole Carver County a Gwen začala mít strach. Muži přece nejsou andělé. Který chlap by jel jen tak kraj světa pro nářadí, aby jí spravil startér. Na úvahy však už bylo pozdě. Velký plešatý muž jel stále velmi rychle. Najednou sáhl po dívce a nařídil jí, aby si sedla těsně k němu. Nechtěla. Tak ji popadl za krk a začal ji jednou rukou škrtnout. Při tom jí sliboval třicet dolarů týdně, když s ním bude žít. Gwen Burtonová odmítla, ale jako v jiných případech jí to nebylo nic platné.

Znásilnil ji oním zrůdným způsobem, o panenství přišla topůrkem kladívka, kterým ji později rozbil hlavu. Za několik hodin se probudila v příkopě. Ležela v kaluži zabarvené doruda. Vlasy měla spleené zaschlou krví. Snažila se zvednout. Nešlo to, byla zesláblá. A stále ještě krvácela.

„Uvědomila jsem si,“ řekla později policistům, „že jsem tu hrůzu přežila. Ale byla jsem v takovém stavu, že jsem raději chtěla umřít. Nejdřív jsem poslouchala, jestli neuslyším toho chlapa. Měla jsem strach, že je ještě nablízku. Slyšela jsem však jen svištění vozů po silnici. Nemohla jsem být od ní daleko, ale nebyla jsem schopná dostat se tam vlastní silou. Snažila jsem se volat o pomoc. Ale podařilo se mi akorát sípat. Nekonečně pomalu jsem se po loktech plížila centimetr po centimetru k silnici. Pak jsem z dálky zaslechla traktor a začala jsem křičet. Zachránil mě kluk z nedaleké farmy.“

Odvezli ji do nemocnice Abbott Hospital, položili na operační stůl a zjistili, že je v hrozném stavu. Po celém těle měla desítky podlitin, lebku měla roztržštěnou a části kostí byly silnými údery vmáčknuty do lebeční dutiny. Operace trvala několik hodin. Stav byl ale i po zásahu kritický. Naději na přežití měla jen v případě, že léčebný proces proběhne na výbornou. Po několika týdnech se její stav zlepšil natolik, že mohla vypovídat. Ale jen s obtížemi se soustředovala, po několika minutách byla unavená. Když se snažila postavit, ztrácela rovnováhu. I s mluvením měla potíže. Bylo zřejmé, že bude poznamenána na celý život.

Jerri Billingsová stopovala vozy na okraji Minneapolisu a byla sadistickým vrahem odvečena do pšeničného pole v severní části Hennepin County. Propustil ji v Crystalu, což je jedna z centrálních čtvrtí Minneapolisu. June Lynchovou a Lisu Kingovou odvezl násilník do Mory v Kanabec County v Minnesotě, s Gwen Burtonovou odjel z města do Carver County, tedy na venkov, kde jsou farmy od sebe vzdáleny i desítky mil. V Carver County převzali vyšetřování

Thiede a Al Otterdahl, v Hennepin County jejich kolegové kapitán Ostlund a Archie Sonenstahl. Všichni čtyři se sešli 17. září 1974 na společné poradě, aby při vyšetřování případu spojili své síly.

Způsob provedení všech zločinů byl stejný, ve všech případech se objevil pachatel v zeleném chevroletu model Caprice z let 1965 až 1968. Když pak v nemocnici Abbott Hospital vyslechli Gwen Burtonovou, bylo jim zřejmé, že všechny oběti se snaží popsat vzhled a chování stejného vraha. I vražedný nástroj byl totožný: kladivo s rozštěpeným nosem na vytahování hřebíků.

Ve středu 18. září, hned druhý den po setkání, přišel na kriminální oddělení Archieho Sonenstahla dálkopisný oběžník a výzva kanceláře šerifa v Sherburne County v Minnesotě. Den předtím našel náhodný chodec nedaleko sotva tisícového městečka Zimmerman mrtvolu ženy bílé pleti. Mrtvá byla v hrozném stavu, ležela v křoví už nejméně dva týdny. Po obdukcí lékař zjistil, že byla zavražděna několika ranami tupého těžkého předmětu, pravděpodobně kladívka. Archie Sonenstahl okamžitě vytočil číslo šerifovy kanceláře.

„Byla znásilněna?“ zeptal se lékaře.

„Ano, ale ne běžným způsobem.“

„Jak tomu mám rozumět?“ zeptal se detektiv.

„Tělo je sice ve fázi pokročilého rozkladu, ale lze s pravděpodobností hraničící s jistotou tvrdit, že zločinec nacpal své oběti do vagíny větev.“

V předchozích případech topůrko kladívka, v tomto posledním větev. Bylo zřejmé, že jde o sadistu s abnormálními sklony, který přejíždí z místa na místo a hledá si další oběti.

Stejného dne se na oddělení vražd The Minneapolis Police Department dostavila osmnáctiletá Sally Versoiová a nadiktovala do protokolu:

„Včera ráno, asi tak kolem půl deváté, jsem si stopla zelený Chevrolet Caprice ročník 1971. Řidič mohl být asi padesátiletý, možná šest stop dva palce vysoký, dobrých devadesát kilo těžký, měl na sobě zelený pracovní overal.“

Zase stejná písnička. Muž jí nabídl pětadvacet dolarů, když s ním pojede na severní předměstí Minneapolisu a odveze odtud vůz, který tam musel nechat stát. Pětadvacet dolarů bylo v sedmdesátých letech pro studentku dost peněz, proto Sally odpověděla, že by tu službu vzala, ale musí se ještě zastavit ve škole pro svou spolužačku Dianu Flynnovou.

„Proč?“ zeptal se řidič.

„Protože na mě čeká. Byla jsem na cestě do Work Opportunity Center, když jsem vás stavěla.“

„Jak je stará?“ zeptal se řidič.

„Sedmnáct. Proč?“

„Jen tak. Napadlo mi to.“

„Když jsme pak seděly v jeho voze, začal nám vypravovat ten případ vraha s kladívkem. Byly toho plné noviny. Pořád se k tomu vracel, věděl dokonce, že jedna z obětí také chodila do Work Opportunity Center a nakonec skončila v nemocnici. Ten chlap se mi od první chvíle nelíbil, ale neměla jsem strach, byly jsme na něj přece dvě. Ale pak se najednou z ničeho nic zeptal, co bychom udělaly v případě, kdyby nás někdo postavil před možností: znásilnění, nebo smrt. Řekly jsme bez rozmyšlení smrt.“

Americké vozy měly v té době, a některé mají dodnes, vpředu dost široké, nerozdělené sedadlo pro tři osoby. Diana seděla vedle řidiče, Sally u dveří.

„Kam vlastně jedeme?! zeptala se Diana. „Jestli je to moc daleko, tak se nám to za ty peníze nevyplatí.“

Řidič neodpověděl, rozehnal se a uhodil Dianu do obličeje. Sally se do něj okamžitě pustila, žádala, aby zastavil, že si přeseďne. A Dianě aby dal pokoj. Vymyslela si totiž, že během té krátké zastávky, kdy si budou přesedat, obě utečou. Řidič skutečně zastavil, aby si dívky mohly vyměnit místa. Trvalo to však jen pár vteřin a jim na útěk nezbyl čas. Vysvobodily se však o něco později. Když na panelu začala blikat signální žárovka, že je nádrž prázdná, zastavil řidič u benzinového čerpadla v St. Francisu a obě studentky doběhly do pumpařovy kanceláře, kde už jim podivný chlap nemohl ublížit. Během rozhovoru totiž došly k názoru, že se chystá odvézt je někam do lesa a tam zavraždit. Měly dokonce pocit, že utekly právě onomu hledanému vrahovi s kladívkem.

Detektivové přidali nové svědectví ke starým, dvacátého září si ještě s oběma dívkami popovídali, srovnali výpovědi ostatních obětí a od studentek se navíc dozvěděli, že řidič kouřil jednu cigaretu za druhou a že to byly obyčejné, tedy ne dlouhé camelky. Nosil licousy, uprostřed brady měl nápadný dolíček. I tento popis se shodoval s ostatními.

Osmnáctiletá Kathy Schultzová byla velmi snaživá dívka. Kromě vyučování v Washburn High School navštěvovala ještě večerní kursy pro děrovačky telexových pásků ve Work Opportunity School. Bydlela s rodiči na Jižní Pleasant Avenue v Minneapolisu. Byla hezká, milá, měla světlé vlasy, spadající až na ramena. Každý ji měl rád. Byla poslední z pěti Schultzových dětí. Poslední ji viděl její bratr Steven v pátek ráno 20. září asi ve tři čtvrtě na osm. Steven odešel z domu před ní, ona odcházela do školy obyčejně kolem deváté a vracela se odpoledne, dřív než její rodiče. Když už se setmělo, dostali Schultzovi strach. V noci zatelefonovali na policii a oznámili zmizení své dcery.

V sobotu 21. září dva lovci, kteří se vypravili na bažanty, procházeli v oblasti Isanti County, asi čtyřicet mil severně od Minneapolisu, loukami obklopenými remízky a nedaleko malého městečka Dalbo našli mrtvou ženu. Byla nahá, lebku měla roztržštěnou, dlouhé světlé vlasy splené krví. Lovci nasedli do vozu a jeli na nejbližší policejní stanici v Isanti County. Případ převzal detektiv Frisk z šerifovy kanceláře v Hennepin County. Zjistil, co všichni předpokládali. Dívka byla znásilněna pravděpodobně topůrkem kladívka, kterým jí vrah předtím či potom rozbil hlavu.

Vrah s kladívkem. Jak ho však dopadnout a usvědčit, když ani v jednom případě nezanechal použitelnou stopu. Musel být impotentní, když se oddával tak hroznému sexuálnímu zvrhlosti. Mimo to musel být inteligentní. Oběti si sice vybíral podle stále stejného vzoru, většinou to byly mladé osmnáctileté dívky s plavými vlasy, ale vraždil je pokaždé jinde, zřejmě chtěl zmást stopy.

Šerif Isanti County Edgar Olson měl tentokrát přece jen víc štěstí než všichni předešlí kriminalisté. Pořídil odlitek otisku pneumatiky vrahova vozu Chevrolet Caprice. Protože bylo logické, že vrah žije v Minneapolisu a snad dokonce někde v blízkosti Work Opportunity School, rozešli se členové policejní skupiny pro vyšetřování vražd po městě a snažili se najít onen zelený vůz. Mimoto dostaly všechny policejní stanice výzvu, aby hlídky pátraly po popsáném automobilu a zjistily, kdo je jeho majitelem.

Triadvacátého září přivezli do márnice v Sherburne County mrtvou ženu, kterou se nepodařilo identifikovat. Nikdo v té době netušil, že jde o poslední vrahovu oběť, že zavražděná byla poslední milenkou Harveye Carignana.

Příštího dne 24. září měli dva policisté běžné pořádkové hlídky v jižní části v Minneapolisu štěstí. Všimli si vysokého muže v zeleném overalu a v pracovních botách. Mířil na nedaleké parkoviště. Sledovali ho a zadrželi, když odemkl zelený vůz Chevrolet Caprice model 1968 s černým čalouněním.

„Vaše doklady, pane,“ vyzval muže jeden z policistů.

„Jmenuju se Harvey Louis Carignan,“ řekl.

„Kde bydlíte?“

„Na Třinácté Avenue, blok 2600.“

„Zatýkám vás jménem zákona. Půjдете s námi. Máte právo odepřít výpověď, máte možnost spojit se s advokátem.“

„Já vím,“ řekl a bez protestů nasedl do jejich služebního auta. Hrál si na nevinného. Seděl na chodbě policejní stanice s dozorem, ruce měl sepjaty a mumlal si jakousi modlitbu. Když se ho později poručík Searles z oddělení vražd a detektiv Archie Sonenstahl zeptali na stopařky, nic nevěděl. Odvezl prý je, kam chtěly, a ony si šly po svém. Popřel, že zajel do Mory, tvrdil, že tam v životě nebyl, nikdy žádnou dívku neuhodil. V jedenáct hodin dopoledne připravili identifikaci. Harveye Carignana postavili do řady s jinými, postavou i vzhledem podobnými muži, do velké vitríny s jednostranně průhledným sklem. Z druhé strany seděly Lisa Kingová, June Lynchová, Diana Flynnová a Sally Versoiová. Muži měli na krku umístěna čísla, dívky měly k dispozici stejná, aby mohly beze slova označit pachatele, poznají-li ho. Všechny bez váhání označily Carignana. Dokonce i Gwen Burtonová. Za tou zašli detektivové do nemocnice a předložili jí dvanáct fotografií. Také ona nezaváhala a ukázala na Carignanovu.

Vyšetřování se konečně rozjelo na plné obrátky. Policisté se snažili sehnat co nejvíc důkazů, aby podezřelého mohli předat státní prokuratuře. Mezi jiným zjistili, že Carignan žil poslední dobou s novou milenkou. Jmenovala se Eileen Marie Hunleyová, narodila se 17. července 1945, a od 10. srpna 1974 byla nezvěstná. Prohledali její byt v čísle 1408 na Sprude Street, ale nenašli žádné podezřelé stopy. Byt byl uklizen, nikde ani kapka krve nebo stopy po zápasu. Pak našli v zásuvce kartičku od zubaře v Kansas City. Zajeli za ním, srovnali kartu se zápisem doktora Bandta, který ohledal mrtvolu neznámé, asi třicetileté ženy, která ležela v márnici, a zjistili, že je to Carignanova poslední milanka Eileen Hunleyová.

Prohledali byt podezřelého, ale ani tady nenašli žádné kompromitující stopy. Předali technikům Carignanův chevrolet a zjistili, že vzorek nových pneumatik odpovídá otiskům, které odlili na poli nedaleko mrtvoly Kathy Schultzové. Detektiv Sonenstahl navštívil kartotéku evidence motorových vozidel Minnesota Motor Vehicles Department a zjistil, že Harvey Carignan koupil 6. ledna 1974 vůz Chevrolet Caprice model 1968, když předtím prodal a odhlásil malou dodávku, kterou tak přesně popsala po událostech v září 1973 Jerry Billingsová. Našli nového majitele a zjistili, že dal vůz přestříkat. Jerry však přesto vůz poznala a identifikovala také za jednostranně průhledným sklem Harveye Carignana, který jí tolik ublížil. Když s dovolením majitele prohlédli dodávku technici policejní laboratoře, našli uvnitř několik map a množství ženských vlasů. Podrobili je analýze a s pravděpodobností 1 : 20 000 zjistili tři různé vzorky odpovídající vlasům tří napadených dívek.

Nalezené mapy byly popsány 181 červenými kroužky. Byly to silniční mapy států Washington, Oregon, Idaho, Kalifornie, Montana, Wisconsin a Kansas. K čemu je Carignan potřeboval? Jezdil přece po Státech křížem krážem a musel dálnice i místní silnice znát nazpaměť. Samozřejmě že detektivy napadlo, že si vrah označoval místa svých zločinů, nepovažovali však za možné, že by mohl přepadnout přes sto osmdesát žen. Když kdysi policisté hledali v bytě Carignanovy někdejší manželky Alice stopy po vrahoví, našli také mapy s červenými kroužky. Detektivové Homan a Baughman se vyptávali, co by to mohlo znamenat, a Alice Carignanová odpověděla:

„Dlouho byl bez práce. Nemohl sehnat místo. Od rána do večera, někdy i v noci, objížděl podniky, jestli by něco nenašel.“

„V noci hledal práci?“

„Nevracel se.“

„Je možné, že si zakroužkoval místa, kde už byl?“

„U něj je všechno možné.“

Některé kroužky označovaly místa vražd a v některých zakroužkovaných lokalitách byly kdysi nalezeny mrtvoly žen, které se nepodařilo identifikovat. Dva případy se objevily dokonce v Kanadě, kam Carignan tak často jezdil. Jedna mrtvá byla nalezena v areálu Exhibition Parku ve Vancouveru v Britské Columbií, druhá v ulicích města na rohu Západní Sedmašedesáté Avenue a Oak Street. V obou případech bylo vražedným nástrojem kladívko.

Ve Spojených státech, a konečně nejen tam, soudí pachatele senát příslušný pro oblast, v níž byl zločin spáchán. Harvey Carignan vraždil v několika státech, čekalo ho tedy několik soudních procesů. První z nich zahájili v polovině února 1975 v osmitisícovém městě Chaska nedaleko Minneapolisu. Senátu předsedal soudce Arlo Haering, žalobu zastupoval prokurátor William Glaeser, obhájci Douglas Thomson a Joseph Friedberg patřili k nejlepším. V pátek 14. února zasedli porotci do svých lavic a předseda zahájil líčení.

Nikdo nepochyboval o průběhu důkazního řízení. Před porotu nastoupili svědci, vypovídala Gwen Burtonová, obžaloba měla k dispozici důkazy. Naopak vůbec nebylo jasné, jak se zhostí svého úkolu obhajoba. Vždyť hájit mnohonásobného vraha, sadistu a sexuálního maniaka vůbec nebylo snadné. Ve středu 19. února 1975 dostal slovo

obhájce Thomson. Hned v prvních větách upozornil senát i porotce, že uslyší ten nejhrůznější životní příběh, jaký jen může být. Obžalovaný spáchal hrozné zločiny, to je naprosto jasné, není však jasné, proč je spáchal.

„Řeknu vám to rovnou, slavný soude, páni porotci. Od malička byl náš klient sexuálně traumatizován, zraňován v citové a pohlavní sféře. Jeho život se skládal z incidentů, jejichž iniciátory byly ve všech případech ženy. Od čtyř let mu ubližovaly.“

Není možné ani po výběru projít celý soudní proces. Důležitou částí byl křížový výslech Harveye Carignana jeho obhájcem Josephem Friedbergem. Po nezbytných formálních otázkách se obhájce zeptal:

„Jaké máte vzdělání, pane Carignane?“

„Střední školu a taky jsem studoval vysokou.“

„Kde jste studoval vysokou?“

„Když jsme byli ve věznici.“

„V které věznici?“

„Ve všech.“

„Můžete je vyjmenovat?“

„McNeil Island, Alcatraz. Leavenworth, Walla Walla.“

„Byl jste během pobytu lékařsky vyšetřován?“

„Jen výjimečně.“

„Máte pocit, že nejste duševně zdravý?“

„V žádném případě.“

„Proč jste tedy dal svolení obhajobě, aby vás hájila na základě duševní poruchy?“

„Je vaše věc, jak mě budete hájit.“

„Slyšel jste svědectví Gwen Burtonové?“

„Zčásti.“

„Jste tím mužem, o němž svědkyně mluvila a který dělal věci, o nichž vypovídala?“

„Ano. Byl jsem s ní. Ale nedělal jsem všechno, co uvedla.“

„Dělal jste nějaké věci, o nichž nemluvila?“

„Na to nemohu odpovědět. To, co řekla, se stalo, ale ne vždycky z důvodů, o nichž se zmínila.“

„Proč jste toho dne zastavil a vzal do vozu Gwen Burtonovou?“

„Protože mi to řekl bůh.“

„Kdy vám to řekl?“

„Když jsem zastavil a stál u jejího vozu.“

„Co jste dělal u jejího vozu?“

„Snažil jsem se natočit motor.“

„Vypověděl jste při policejním vyšetřování, že vám toho dne hned ráno bůh vnuknul myšlenku, že máte učinit nějaký dobrý skutek.“

„To mi řekl.“

„Proto jste zastavil a snažil jste se Gwen Burtonové pomoci?“

„Proto.“

„Byl jste rozhodnut ji pomoci?“

„Jistě, proto jsem zastavil.“

„Co se stalo potom?“

„Podíval jsem se pod kapotu a bůh mi v té chvíli řekl, že je to kurva.“

„Gwen Burtonová?“

„Ano, že je Gwen Burtonová kurva.“

„Jak vám to bůh sdělil?“

„Normálně.“

„Mluví s vámi často?“

„Myslíte bůh? Dost často.“

„Na nějakém zvláštním místě, v určité době?“

„Ne.“

„Jak víte, že je to bůh?“

„Prostě to vím.“

„Navedl vás, abyste ji zabil?“

„Ano.“

„Vidíte ho při tom, nebo ho jen slyšíte?“

„Jen slyším.“

„Kdy vám nařídil, abyste ji zabil?“

„Těsně předtím, než jsem to udělal, teda než jsem se o to pokusil.“

„Řekl vám někdo, abyste dělal i ty další věci?“

„Jasně.“

„Kdo?“

„No přece bůh.“

„Hlas boží?“

„Řekl jsem bůh.“

„Odkud přicházel jeho hlas?“
„No, ze vzduchu.“
„Mluvil jste o těchto věcech někdy s někým?“
„O jakých věcech?“
„Že jste tak nábožensky založený. V protokolech je výpověď svědka, kterému jste to vyprávěl. Povídal jste o své náboženské víře také Gwen Burtonové?“
„Jistě.“
„Ještě někomu jinému?“
„Lidem, s kterými jsem se setkal. Přátelům a příbuzným.“
„Jaký byl váš vztah k příbuzným?“
„Špatný.“
„Máte hodně přátel?“
„Mám dost známých.“
„Myslím si, přes všechno co jste dělal, že přece máte přátele,“ napovídal obhájce Friedberg.
„Záleží na tom, čemu budeme říkat přítel. Věrné přátele nemám.“
„Mluvme teď o jiném tématu. Když jste zjistil, že jste některou ze svých obětí nezabil, jak jste na to reagoval?“
„Bylo mi to líto.“
„Co tím myslíte?“
„Měl jsem vztek, že se mi to nepodařilo.“
„Proč?“ zeptal se obhájce.
„Protože jsem je chtěl zabít.“
„Nevím, jestli to bylo tady nebo v protokolech, některý ze svědků tvrdil, že viděl, jak vaše oběť Gwen Burtonová měla strašně poškrábané ruce a krk. Jak k těm zraněním došlo?“
„Neudělal jsem ji je.“
„Táhl jste ji?“
„Ano.“
„Proč jste ji táhl po zemi?“
„Odtáhl jsem ji od vozu, vedle kterého ležela, a dovlekl jsem ji do příkopu. Strčil jsem do ní a ona se skutálela dolů.“
„Co jste dělal potom?“
„Jel jsem pryč.“
„Myslel jste si, že je mrtvá?“
„Ano.“
„Proč jste se o tom nepřesvědčil?“
„Bůh mi to nepřikázal.“
„Nevím, jestli si na ni vzpomínáte, ale svědčila v této soudní síni. Pamatujete se na June Lynchovou?“
„Znám ji.“
„Viděl jste ji někdy předtím?“
„Ano.“
„Tloukl jste ji kladívkem?“
„Ano.“
„Vypověděla, že šla s vámi nějakým lesem a pak už si na nic nepamatuje. Dělal jste s ní některé ty věci jako s ostatními?“
„Ne.“
„Jak to, že ztratila vědomí?“
„Praštil jsem ji.“
„Kolikrát?“
„Nepočítal jsem to. Možná desetkrát.“
„Byl jste přesvědčený, že jste ji zabil?“
„Byl.“
„Měl jste však další dívku ve voze.“
„Ano, měl.“
„Co jste s ní zamýšlel?“
„Chtěl jsem ji taky zabít.“
„Jak?“
„Stejně.“
„Proč?“
„Bůh mi to řekl.“
„Proč na vás bůh chce, abyste zabíjel mladé dívky?“
„Nemám ponětí. Nikdy jsem se ho na to neptal.“
„Řekl vám někdy bůh, třeba o těchto dvou dívkách, o nichž je řeč, že jsou to prostitutky?“
„Ano. Řekl.“
„Co vám řekl doslova?“
„Doslova prohlásil, že to jsou kurvy a je potřeba je zabít.“
„Dobře, to byla jedna věc, o které jste s bohem mluvil, ale říkal vám ještě něco? Něco jiného?“

„Jistě. Spoustu věcí.“
„A odpovídal vám také na otázky?“
„Jistě.“
„Vždycky?“
„Ne. Vždycky ne. Někdy neodpovídal vůbec.“
„A víte proč?“
„Nevím.“
„Viděl jste někdy boha?“
„Jistě.“
„Kolikrát?“
„Možná stokrát.“
„Jak jste věděl, že je to bůh?“
„Věděl jsem to.“
„Kdy jste ho viděl?“
„Naposledy?“
„Ano.“
„Tuhle noc.“
„Viděl jste ho ve spánku? Když jste spal?“
„Ne. Předtím než jsem usnul.“
„Měl jste otevřené, nebo zavřené oči?“
„Tuhle noc jsem je měl zavřené.“
„A viděl jste ho někdy, i když jste měl otevřené oči?“
„Ano, ale zřídka.“
„Říká něco, když ho vidíte?“
„Ano.“
„Vždycky?“
„Vždycky, když ho vidím.“
„Proč si vybral právě vás? Proč právě vám svěřuje takové neobvyklé úkoly?“
„Nemám ponětí. Nikdy mi to neřekl.“
„Myslíte si, že si po vás vybere pro tuto službu někoho jiného?“
„To nevím.“
„Když se budeme držet skutečnosti, vy jste čas od času zlý člověk.“
„To přiznávám.“
„Byl jste přece několikrát odsouzen za zločiny, že mám pravdu?“
„Byl.“
„Byl jste několikrát odsouzen za loupeže?“
„Ano.“
„To vám taky nařídil bůh?“
„Ne. To ne.“
„A proč jste tedy loupil?“
„Potřeboval jsem peníze.“
„Kdy to bylo?“
„Dávno. Asi před deseti lety. A naposled asi před osmi.“
„Byl jste však odsouzen také pro sexuální zločin v roce 1949. Je to tak?“
„Když to říkáte.“
„Jak to tenkrát bylo? Také vám to nařídil bůh?“
„Ne.“
„A jak to tedy doopravdy bylo?“
„Šel jsem ven a potkal jsem ji. Myslel jsem, že ji znám, ale neznal jsem ji. Tak jsme si chvíli povídali, už ani nevím o čem. Popadl jsem ji a oba jsme spadli do nějaké díry, tak jsem jí pomohl nahoru a pak jsme se vraceli k mým třem přátelům a šli jsme k nim asi tak minutu, a ona najednou začala utíkat přes ulici.“
„To není zrovna srozumitelná odpověď. Ale řekněte slavnému soudu, jestli jste byl v té chvíli ve spojení s bohem?“
„Ne. Tenkrát ne.“
„Třeba jste ho jenom viděl.“
„Ano, viděl, ale předtím, ne při tom.“
„Vy jste přece přiznal celou řadu zločinů, proč nechcete připustit, že jste také tenkrát v roce 1949 na tu ženu zaútočil.“
„Ne, skutečně jsem to neudělal. Aspoň ne v tom smyslu, jak o tom mluvíte.“
„Tak co se tedy stalo?“
„Co se mělo stát?“
„Co se vám přihodilo ve styku s tou ženou?“
„Dostal jsem se na patnáct let do vězení.“
„Do kterého?“
„Nejdřív jsem byl na ostrově McNeil Island, pak v Alcatrazu.“
„Přesto ale tvrdíte, že jste tenkrát té ženě neublížil?“

„Ano, tvrdím, že jsem jí neublížil v tom smyslu, jak říkáte vy.“
„A jinak?“
„Ani jinak. Nic zlého jsem jí neudělal.“
„Co se tedy podle vás stalo? Můžete nám říct, jak vypadá bůh?“
„Ano a ne.“
„Pokuste se o to.“
„Stál a mluvil a měl paži vztyčenou, asi takhle, ale nebylo mu vidět do obličeje. Jenom nohy. Měl je bosé a na nich domácí střevice s koženou tkanicí, omotanou kolem lýtky až někam nahoru.“
„Tvrdil jste před pány porotci a všemi přítomnými, že bůh vám nařizoval, že máte vraždit.“
„To je taky pravda.“
„Co když naopak zase já budu tvrdit, že bůh lidem zakazuje zabíjet.“
„Řeknu vám, že lžete.“
„Proč?“
„Protože mi to opravdu poručil.“
„Harveyi, co si myslíte, až zemřete, dostanete se do nebe, nebo přijdete do pekla?“
„Vím, že do nebe.“
„Jak to víte?“
„Protože to vím. Protože to chci. Protože to odpovídá znění bible. Budu v nebi, a hotovo.“
„Čtete si v bibli?“
„Pořád.“
„Když vám bůh nařizuje takové věci, nacházíte v bibli tvrzení, že konáte správně?“
„Ano.“
„Mohl byste nám říct příklad, jak se to dozvíte?“
„Můžu vám najít několik případů.“
„Připadáte si silný, když to děláte?“
„Jak to myslíte, silný?“
„Silná osobnost.“
„Já jsem silná osobnost.“
„Protože vraždíte?“
„Kurvy, děvky a sviňáky!“
„Myslíte si, že je jich hodně?“
„Strašně moc.“
„Myslíte si, že je správné to, co děláte?“
„Správné dělat takové věci?“ divil se Harvey Carignan.
„Ano, právě ty věci.“
„Samozřejmě že to není správné.“
„Myslíte si, že existuje ďábel?“
„Slyšel jsem, že existuje.“
„Co to je, kdo to je?“
„To nevím.“
„Neuvažoval jste někdy o tom, že to není bůh, který k vám občas promlouvá, ale že je to ďábel?“
„Pár lidí mi to už řeklo.“
„Že vám to našeptává ďábel?“
„Ano.“
„A vy tomu věříte, nebo nevěříte?“
„Nevěřím.“
„Proč?“
„Protože on vypadá jako bůh, a ne jako ďábel.“
„Věděl jste, jak vypadá nebo má vypadat bůh, než jste ho viděl?“
„Nebyly mi ještě ani čtyři.“
„Když jste ho spatřil poprvé?“
„Ano, poprvé.“
„Vzpomínáte si, za jakých to bylo okolností?“
„Nechtěl jsem se modlit. Díval se na mě a já jsem vstal z postele a začal odříkávat modlitbu a on najednou zmizel.“
„Takže bylo všechno zase v pořádku.“
„Bylo.“
„Stalo se vám to ještě někdy jindy?“
„V červenci loňského roku.“
„Jak k tomu došlo?“
„Chodil jsem do církevní školy. Byl jsem doma a četl jsem si z Janova evangelia, jak Ježíš řekl svým učedníkům, že budou spaseni. Velice silně jsem tomu věřil, a tak jsem byl také spasen.“
„Jak to víte?“
„Mluvili jsme o tom.“
„S kým?“

„S pánem bohem.“
„Vy jste s ním mluvil?“
„Samozřejmě.“
„Jakým jazykem?“
„Normálním.“
„A rozuměl jste, co vám říká?“
„Ne, to jsem nerozuměl.“
„A bůh rozuměl vám?“
„Ano.“
„Jak to víte?“
„Odpovídal mi na otázky.“
„Obžalovaný Carignane, litujete zločinů, kterých jste se dopustil?“
„Ne.“
„Chápete, že stojíte před soudem, který má posoudit vaši vinu právě pro tyto zločiny?“
„Já tomu rozumím.“
„Myslíte si, že jste jednal proti zákonům státu Minnesota, když jste spáchal žalované zločiny.“
„Ano.“
„Tak proč se domníváte, že nejednáme správně?“
„Protože boží zákon je nad lidským. Jestliže máte poslechnout zákon boží a porušit tím zákon pozemský, pak nemůžete být vinen.“
Obhájce dobře věděl, co dělá, když kladl svému klientovi tak podivné otázky, a Harvey Carignan byl zločinec s dost dlouhou praxí, aby věděl, že při odpovědi na otázku smí říct jen co nejméně. Ani jediné slovo navíc. Pak se obhájce Friedberg a jeho mandant dostali k ožehavé části křížového výslechu.
„Slyšeli jsme před tímto tribunálem tvrzení, že vás matka už v dětském věku pohlavně zneužívala. Co je na tom pravdy?“
„Nechci o tom mluvit,“ odpověděl Carignan.
„Uvažte prosím, že by se páni porotci měli dozvědět o všem, co mohlo být příčinou vašeho pozdějšího chování.“
„S tím souhlasím.“
„Řeknete nám tedy, jak to bylo?“
„Jestli o tom mám mluvit, pak ne veřejně. Řeknu vám to mezi čtyřma očima.“
„Dobře. A co ta příhoda s chůvou, je to pravda?“
„Je.“
„Jak k tomu došlo?“
„Brala mě do náručí, tiskla mě k sobě a otírala se o mě. Dráždila se.“
„Bylo vám to protivné?“
„Jistě.“
„Proč?“
„To jsem nevěděl, ale cítil jsem, že to není správné.“
„Vraťme se k vašemu manželství s Alicí Johnsonovou. Řekněte nám, jak to bylo. Když jste se vzali, pracovala jako uklízečka.“
„Ano a já jsem měl servis. Benzínovou pumpu, servis, garáže. Měl jsem s tím dost práce a tedy i problémy s časem, abych všechno stačil, a ona se sebrala a odešla k matce.“
„Navždycky?“
„To jsem nevěděl. Ale nevrátila se. Tak jsem si řekl, že mě opustila. Snažil jsem se ji přemluvit, aby se vrátila, ale nechtěla, a tak jsem všeho nechal a odjel pryč.“
„Kdy jste se přestěhoval do Minnesoty?“
„Přijel jsem do Minneapolisu v Minnesotě, asi za týden jsem se vrátil do Washingtonu, ale nějak jsme se nedokázali na ničem dohodnout, a tak jsem jel zpátky.“
„Řekl jste někdy své ženě, že ji zabijete?“
„Ne, řekl jsem jí, že ji zmlátím.“
„A udělal jste to?“
„Udělal.“
„Jak moc jste ji zbil?“
„Hodně.“
„Čím?“
„Pěstmi.“
„Kdy to bylo?“
„Když jsem se vrátil, ale jednou taky předtím, ztloukl jsem ji a natrhl jsem jí ret. Tady, takhle,“ ukazoval. „A pak ještě jednou, když jsem se vrátil. To jsem jezdil tou malou dodávkou a ona měla moje toronado, a já jsem chtěl jet do města..., prostě, pohádali jsme se a já jsem jí vrazil pár facek.“
„Harveyi, kdy jste se stal členem církevního spolku The Way Ministry International?“
„Někdy v dubnu minulého roku.“
„Co jste tam dělal?“
„Chodil jsem na shromáždění, kterým se říká Twig Meetings.“

„Co to je Twig Meeting?“

„Setkání s lidmi. Přijdete tam a povídáte si o slově božím. A taky se tam vykládá bible.“

„Uspokojovalo vás to? Myslím, když jste ta shromáždění navštěvoval?“

„Jistě.“

„Co jste si o nich myslel?“

„Libily se mi. Já jsem se tam totiž poprvé v životě setkal s lidma, kteří se mi líbili, byl jsem s nima rád. Měli taky hezký cíl, chtěli jít životem stejnou cestou jako Ježíš Kristus, když byl na naší zemi.“

„Myslíte si, že jste žil podobným životem jako Ježíš Kristus?“

„Samozřejmě.“

„Ten však neuhodil žádnou ženu, je to tak?“

„To nevím.“

„Když jste mluvil s poručíkem Kruegerem, snažil jste se ho spasit?“

„Ano.“

„Proč?“

„Věřil jsem, že o to stojí.“

„Co vás vedlo k takové víře?“

„Byl jsem přesvědčený, že policajt potřebuje spasit.“

„Zacházel s vámi poručík Krueger špatně?“

„Ne.“

„A co další policajti, nesnažil jste se spasit ještě některého? Nepokusil jste se o to?“

„Ne. Nechtěli mě poslouchat.“

Křížové výslechy bývají dlouhé. Prokurátor nebo obhájce krouží někdy kolem problému a toho podstatného se jen občas zlehounka dotkne. Je to jedna z metod jak se dostat k cíli. Při výslechu Harveye Carignana obhájcem Friedbergem šlo zřejmě o něco jiného: předvést porotcům, že to nemá v hlavě v pořádku. A otázky i odpovědi připomínaly dialog podle připraveného scénáře. Bylo to ošklivé představení, ale pokračovalo ještě po přestávce dalším jednáním.

„Byl bych rád, kdybyste nám mohl vysvětlit,“ řekl obhájce, „co vás přimělo ke všem těm sexuálním výstřednostem s Gwen Burtonovou, když vám, jak jste sám prohlásil, bůh nařídil ji zavraždit?“

„Řekl mi, abych ji nejdřív pokořil.“

„Tak on vás navedl, abyste ji pokořil? A řekl vám snad taky, že ji máte zabít?“

„Ne.“

„Vy jste ji několikrát udeřil kladívkem, ale předtím, co jste s ní dělal předtím?“

„Jako předtím?“

„Ano.“

„Ležela na dece a já jsem seděl vedle ní a česal jsem ji.“

„Proč jste ji česal?“

„Chtěl jsem, aby vypadala hezky.“

„Proč měla vypadat hezky?“

„Až předstoupí při posledním soudu před boha.“

„Říkal jste, že je to prostitutka.“

„Jo, to jsem říkal.“

„A přesto jste ji česal, aby vypadala hezky?“

„Ano.“

„Proč?“

„To já nevím.“

„Harveyi, řekl jste kdysi, že všechno je v bibli. Píše se v ní také o zabíjení a ponižování?“

„Mockrát.“

„Nosíte u sebe bibli?“

„Vždycky,“ řekl a sáhl pod kabát pro kapesní vydání. Ukazoval ho obhájci, porotě i soudcům, jako vyvolávač při dražbě.

„Mohl byste nám najít takové místo v bibli?“

„Jestli na to budu vidět, je to strašně malé písmo.“

„Já vám to přečtu,“ nabídl se obhájce. „Říkal jste, že je to třetí kapitola epištoly svatého Pavla ke Koloským?“

„Ano, třetí.“

„Protož mrtvěte oudy své zemské, smilstvo, nečistotu, chlípnost, žádost zlou... Je to ono?“

„Je.“

To jste považoval za boží příkaz? To byl podle vás rozkaz boží, abyste zabil Gwen Burtonovou?“

Obhájce skončil.

Svůj výslech zahájil státní žalobce William Glaeser a pokračoval tam, kde jeho předchůdce přestal.

„Řekl jste, pane Carignane, že jste poprvé spatřil boha, když vám byly asi čtyři roky. Je to pravda?“

„Je to pravda.“

„A neříkal jste, že se vám zjevil také, když jste se oženil a když jste žil se svou první manželkou v Seattlu ve státě Washington?“

„Ne, to jsem neříkal. Řekl jsem, že jsem ho poprvé spatřil, když mi byly asi čtyři roky a že jsem ho později viděl ještě

mockrát.“

„Mockrát, když vám byly čtyři roky?“

„Čtyři nebo pět.“

„Spatřil jste ho také, když jste navštěvoval školu, nebo později ve vězení. Viděl jste ho ještě?“

„Ne. Pak už ne.“

A viděl jste ho taky, v době, kdy jste týral svoji ženu, když jste ji zmlátil? Řekl vám taky, že ji máte zabít?“

„Tak trochu ano.“

„Takže bůh vám dával během vašeho života rozkazy, abyste zabíjel?“

„Správně.“

„Abyste zabil někoho, kdo byl podle vašich slov tak špatný, že jste v hlavě najednou cítil nesnesitelný tlak a viděl jste rudě?“

„Ano.“

„Pak se vám zase zjevil a nařídil vám, abyste zabil svou další manželku. Vaši druhou ženu?“

„Ano.“

„A kdy to začalo?“

„Někdy v sedmdesátém, jednasedmdesátém.“

„To jste od něj dostal první příkaz k zabíjení a k zneuctění?“

„Ano.“

„Kolikrát?“

„Čtyřikrát.“

„Tedy čtyři rozkazy?“

„Čtyři nebo pět.“

„Včetně Gwen Burtonové?“

„Ano, včetně Gwen Burtonové.“

„A kolikrát jste dostal rozkaz jenom k zneuctění?“

„Jen jednou.“

„Kdo vás pozval, pane Carignane, do církevního spolku The Way?“

„Jmenovala se Eileen Hunleyová.“

„Kdy jste se s ní setkal?“

„V lednu minulého roku.“

„Jaký byl váš vztah k ní?“

„Protestuji, Ctihodnosti,“ zvolal obhájce. „Otázka se netýká projednávaného případu. Ten bude předmětem jiného soudního řízení před jiným senátem.“

„Omlouvám se, Ctihodnosti,“ řekl prokurátor, „a když dovolíte, zeptám se obžalovaného na něco, co se týká projednávaného případu. Říkal jste, obžalovaný Carignane, že jste se s Gwen Burtonovou setkal na parkovišti před Searsem na Lake Street?“

„Ano, to jsem říkal.“

„A později jste přiznal, že jste se s ní dopustil několika nikoliv běžných sexuálních praktik.“

„Ano.“

„Odpovězte na otázku: když jste tloukl Gwen Burtonovou do hlavy kladivem, chtěl jste ji zabít?“

„Ano, chtěl.“

„Kolikrát jste dostal příkaz od boha, abyste někoho zavraždil?“

„Třikrát.“

Všichni ho vyslyšeli a mnozí se ho ptali na totéž. Odpovídal klidně, beze studu se přiznával k hrozným zločinům, řídil jeho pozemské činy. A lhal, jak když tiskne. Když pozval předseda senátu ke svědectví postiženou Gwen Burtonovou, zeptal se jí:

„Je pravda, že obžalovaný Carignan s vámi předtím, než vás znásilnil, seděl na pokrývce a česal vám vlasy?“

„To není pravda. Vrhł se na mne jako divoké zvíře. Jsem přesvědčená, že udělal všechno, co bylo v jeho silách, aby mě zabil.“

„Mohla byste mi říct váš názor, proč se mu to nepodařilo?“

„Měl smůlu a já jsem měla štěstí. Je to náhoda.“

Když se žalobce znovu vrátil k tomuto případu, obžalovaný automaticky opakoval, že dostal příkaz od boha, že bůh dokonce ortel smrti obnovil, mluvil o bibli a citoval ji. Když mu prokurátor zdůraznil, že se hrubě prohřešil proti zákonům platným na území státu Washington a Minnesota, opakoval, že ctí jedině zákony boží, ty jsou nadevše.

„Obžalovaný Carignane, myslíte si, že jste duševně nemocný?“ zeptal se prokurátor na závěr výslechu.

„Nejsem,“ řekl vrah rozhodně.

„Takže jste za všech okolností pánem svých smyslů, ve všech případech jste věděl, co děláte?“

„Jsem o tom přesvědčen.“

„Vy jste se v době, kterou jste strávil ve věznicích, zabýval studiem sociologie. Je to tak?“

„Ano, studoval jsem sociologii.“

„V které věznici?“

„Walla Walla ve státě Washington.“

„Ještě jinde,“

„Navštěvoval jsem kursy také ve Washington State Penitentiary.“

„Jistě jste vypracoval nějaké písemné práce jako součást vyučování?“

„Ano.“

„Slyšeli jsme, že jste měl poměrně dobré výsledky.“

„Velmi dobré.“

„Psal jste třeba něco o napravených vězních?“

„To už si nepamatuju.“

„Něco o sexuálních psychopatech?“

„Je to možné.“

„Nebo třeba o paranoi?“

„Snad.“

„Tvrdil jste,“ zeptal se prokurátor Glaeser, „že jste vystudoval střední školu ve vězení. Je to tak?“

„Ano.“

„Kolik jste vypracoval písemných prací?“

„Nemám poněti.“

„Kolik jste celkem absolvoval kursů?“

„Jeden nebo dva. Ostatní jsem dělal dálkově.“

„Tam jste byl také klasifikován?“

„Jistě.“

„Jaké jste měl známky?“

„V sociologii áčko.“

„Za jaké téma?“

„Nevím už přesně, ale bylo to něco kolem novinářské práce.“

„V jaké poloze ležela Gwen Burtonová, když jste ji začal tlouct kladívkem do hlavy?“ zeptal se najednou prokurátor. Ale obžalovaného nepřekvapil. Odpovídal stejně klidně a věcně jako na předešlé otázky, týkající se jeho studia.

„Ležela na břiše, ruce měla takhle složené pod hlavou,“ ukazoval.

„Řekl jste jí, aby si tak lehla?“

„Ano. Řekl.“

„Byla oblečená?“

„Byla.“

„Slyšel jste její svědectví dnes dopoledne?“

„Ano.“

Potom víte, že vypověděla něco jiného. Byla svlečená a její svetr ležel vedle ní, když se probírala.“

„To je možné.“

„Jak k tomu došlo?“

„Svlékl se jí asi, když jsem ji táhl.“

„Proč jste ji odtáhl z místa, kde jste ji tloukl kladívkem, do příkopu?“

„Chtěl jsem ji ukrýt.“

„Aby ji nikdo nenašel?“

„Zřejmě ano.“

„Nechtěl jste, aby ji někdo našel, protože by nález mohl vést až k vám.“

„Je to možné.“

„Když jste ji tloukl do hlavy, byl jste přesvědčený, že už je mrtvá?“

„Neuvažoval jsem o tom. Ale nemyslel jsem, že bych dělal něco špatného. Věděl jsem jen, že je to nezákonné.“

Prokurátor skončil, o slovo se však přihlásil obhájce Friedberg.

„Pane Carignane, myslíte si, že je bůh s vámi?“

„Určitě.“

„Jak to víte?“

„Přijal jsem ducha svatého.“

„Vy to cítíte?“

„Myslíte, jako něco... jako něco, co se pohybuje?“

„Jak víte, že je s vámi?“

„Cítím to, mám dobrý pocit.“

„A vůbec nepochybujete, že je s vámi?“

„Ne.“

Pak se ještě hovořilo o bohu a odpuštění. Carignan neprojevil ani špetku lítosti, ani nemrkl, když spatřil svou zuboženou oběť, kterou se mu nepodařilo zabít. Nevěděl, co jsou výčitky svědomí, měl přece svého boha a v sobě onoho ducha svatého, ti za něj vyřizovali záležitosti týkající se svědomí. Teatrálně se divil, proč a co by mu někdo měl prominout. Není přece nic k promíjení. Jeho odpovědi byly provokativní a osobní postoj k zločinům, jichž se dopustil, nepochopitelný. Když ho odvedli do cely, chvíli chodil sem a tam, drbal si čelo o chladné pruty mříží, pak si sedl do kouta ocelové klece, vytáhl bibli a soustředěně četl.

Pochopitelně že všichni, kdo měli s procesem jen něco společného, čekali na posudky soudních znalců. Novináři, kteří případ sledovali, došli k závěru: obžalovaný je buď blázen, nebo nadprůměrně chytrý zločinec. V tisku se dokonce objevila zpráva, že se o případ zajímá americký autor Truman Capote, který se po celém světě proslavil románem napsaným podle skutečné události Cold Blood (Chladnokrevně; vyšlo také česky). Životní příběh Harveye Carignana

se mu zdál stejně zajímavý jako případ Dicka Hickocka a Perryho Smitha, který mu posloužil jako předloha k slavnému dílu. Truman Capote případ vraždy na inzerát nezpracoval, závěr procesu však dokumentuje, že skutečně šlo o velké kriminalistické téma.

Poslední jednání sehráli soudní znalci. Doktor Hector Zeller byl bývalý primář a odborný ředitel známé nemocnice Hastings State Hospital. Trestnímu senátu se představil 26. února a přednesl závažnou zprávu, zakládající se na několikaměsíčním pozorování obžalovaného.

„Jsem přesvědčen o tom, že obžalovaný Carignan je duševně nemocný člověk. Neví, co je správné a co ne. Trpí mozkovou poruchou. Je přesvědčen o tom, že je vyslancem božím na této zemi a jeho jediným posláním je zabít mladé ženy. Miloval svoji matku, ale také ji nenáviděl, protože ho neměla ráda, odložila ho a tvrdě ho trestala. Nenáviděl ji, ale nechtěl ji zabít, protože to jeho bůh neschválil. Tak svůj hněv namířil proti ostatním ženám.“

Toto konstatování asi nikoho nepřekvapilo. Už během výslechů se ukázalo, že Harvey neví, co jsou morální hodnoty, že své hrozné zločiny považuje za samozřejmost. Doktor Zeller však přece jen přišel s novým poznatkem. Obžalovaný mluvil o vraždách a hanobení mladých žen jako o všedních věcech. Neprojevilo ani účast, ani lítost, ani dojetí. Když však mluvil o své matce nebo o zavražděné Lauře Showalterové, která se jí snad podobala, měl v očích slzy.

„Domníváte se, pane soudní znalče,“ zeptal se doktora Zelleru prokurátor Glaeser v křížovém výslechu, „že byl skutečně přesvědčen o svém spojení s bohem, že ho snad viděl nebo věřil, že se mu zjevil?“

„Ctihodnosti, v tomto případě šlo o navyklý rituál.“

„Myslíte, že skutečně může věřit, že vykonává boží příkazy?“

„Je to pravděpodobné.“

„Dobře, hovořil jste o rituálu, tedy o jistých navyklých skutečnostech. Vylučujete možnost, že obžalovaný může při pohovorech, které jsou základem vašeho odborného posudku, soustavně lhát?“

„Myslím, že to není pravděpodobné. On se někdy může chovat relativně normálně, dokonce tak dlouho, dokud ho nevydráždí přítomnost ženy. Uvedu příklad. Carignan byl dlouhá léta ve věznicích mezi muži. Choval se normálně, dokonce vzorně, víte, že tam studoval, nebyly s ním sebemenší potíže.“

„Ale přesto jsme ho přistihli při lži,“ namítl předseda senátu.

„Nevšiml jsem si,“ připustil soudní znalec.

„Když tvrdil, že česal své oběti Gwen Burtonové vlasy, aby vypadala na onom světě hezky.“

„I to mohla být jedna z jeho bludných představ.“

„Dejme tomu. Ale dovolte mi ještě jednu otázku. Když neví, co dělá, když má scestné představy, že mu bůh poručil vraždit, proč některým ze svých obětí nejdřív sliboval peníze, když se s ním budou milovat, a začal jim hrubě ubližovat, teprve když jeho návrh odmítl?“

„I to odpovídá jeho rozpolcenému vědomí.“

Doktor Denis Philander byl pověřen státní prokuraturou pozorováním obžalovaného. Ani jeho závěry se nelišily od Zellerových. Také on hovořil o halucinacích, o psychotických stavech a poruchách vědomí. Když se snažil zabít kladívkem Gwen Burtonovou a ona ho prosila, aby ji pustil domů, musel si na chvíli uvědomit, co dělá. Dostal strach z možných svědků, proto ji zatáhl do příkopu, aby ji tam ukryl. Tento čin sice podmiňuje přítomnost logického myšlení, ale v dané situaci to mohou být jen vzdálené záblesky zdravého rozumu.

Obhájce Thomson byl známý tím, že jako kouzelník vytahoval na poslední chvíli králíky z cylindru. Ale proces s hromadným vrahem neměl dramatický závěr. Obhájce nemohl svého klienta obhájit. Řekl pouze, že Harvey je sexuální maniak s vražednými sklony, před jehož zločiny se společnost musí chránit.

„Doufám jen, vážení páni porotci, že už nikdy neuslyšíme nic o takových zločinech, o jakých byl nucen jednat tento soudní dvůr.“

V pět hodin odpoledne 3. března se porota odebrala do poradní síně, za pět hodin první porotce prohlásil, že obžalovaný byl uznán vinným ve všech bodech obžaloby.

Harveye Carignana odvezli 7. března do nemocnice St. Peter State Hospital k dalšímu vyšetření. Tamější psychiatři potvrdili, že odsouzený je sociální osobností, nebezpečnou pro společnost. Při případném léčení není za současného stavu vědeckých poznatků naděje na změnu, proto se doporučuje separace odsouzeného v některé ze státních věznic.

Za pravděpodobnou příčinu Carignanova duševního stavu označili jeho zkušenosti z prvních pěti let života, kdy se zřejmě setkal s osobou nebo osobami, které s nemravnými úmysly navazují styky s dětmi, jak zní odborný termín. Jistě to nebyla jediná příčina jeho zvrácenosti, od svého dětství pobyl mnoho let v nápravných zařízeních, zažil jistě dost ústrků a nespravedlivých obvinění. Ženy mu kdysi způsobily bolest a vyvolaly u něj pocit strachu. Nenáviděl je a mstil se jim.

Harvey Louis Carignan byl odsouzen na třicet let do vězení. To však zdaleka nebyl konec jeho případu. Krátce po vynesení rozsudku ho odvezli před trestní senát Hennepin County, kde se začátkem dubna zodpovídal za přepadení třináctileté Jerri Billingsové. Senátu předsedal soudce Crane Winton, korunním svědkem obžaloby byla Jerri Billingsová. Její svědectví nebylo nijak zvlášť působivé. Mnoho si nepamatovala. Obhajobu zastupoval John Brink. V ohradce pro svědky se postupně objevily a vypovídaly Gwen Burtonová, Lisa Kingová, June Lynchová, Sally Versoiová, Diana Flynnová a jako poslední Marlys Townsendová, kterou před smrtí zachránila její paruka. Byl to krátký proces, bez zádrhelů a bez právního taktizování. Všechno bylo jasné. Soudce Winton odsoudil Harveye Carignana 18. dubna na dalších třicet let do vězení. Ani to však nebyl konec. Vraha s kladívkem čekaly další procesy. A navíc odhalení, které sotva kdo čekal.

Jedním z nejznámějších kriminálních případů posledních let v Minnesotě byl únos Virginie Piperové, manželky Harryho C. Pipera mladšího, ředitele minneapoliské filiálky zprostředkovatelské firmy Piper, Jaffray and Hopwood Inc., který byl také spolujednatel. Bohatou paní Piperovou unesli neznámí pachatelé 27. července 1972 z jejího luxusního

sídla v Oronoco, Minnesota. Piperova firma se řadila k největším ve státě, každý věděl, co všechno Piperovým patří. Virginie bývala středem zájmu novinářů sestavujících společenské rubriky. Piperovi byli v popředí pozornosti nejen pro svůj majetek, ale i pro své společenské postavení.

Paní Piperová, obývající prostornou vilu, byla vhodným objektem pro únosce. Oronoco je čtvrtí prominentů na okraji Rochesteru, bydlí tu jen asi pět stovek obyvatel. Únosci přijeli, proběhli parkem, odvedli ženu do vozu a nikdo si ničeho nevšiml. Manžel nebyl ještě doma, vracel se až pozdě večer. Nejdřív telefonoval přátelům, pak čekal do půlnoci, nakonec požádal o pomoc policii. Únosci se přihlásili a sdělili manželovi podmínky. Chtěli milión dolarů v použitých dvacetidolarových bankovkách.

Dostali peníze poznamenané neviditelným značením. Dva dny poté zavolał neznámý, kam si může pan Piper přijít pro svou ženu. Nalezli ji na okraji lesa v horách nedaleko Duluthu připoutanou k silnému stromu. Když ji policisté vyslyšeli, nemohla jim říct nic zajímavého. Nikdo z únosců si před ní neodhalil tvář, byla zavřena v miniaturní místnosti, podobající se velké bedně. Ve dne v noci ji střežili dva muži. Byli velcí a silní. To bylo všechno.

Když si pár dní odpočinula, vzpomněla si ještě, že jí jeden ze strážců nabídl svetr, protože jí byla zima, a ona si všimla, že na něm je našitý emblém St. Olaf's College, což byla luteránská církevní škola. Na chvíli se jí také podařilo vyhlédnout ven pootevřenými dveřmi. Na dvoře stál asi dvoutunový nákladní vůz, kterým ji přivezli. Jak se hned druhý den podařilo zjistit, byl vůz ukraden z garáží Larson Chevrolet 11. července, šestnáct dní před únosem. A ještě něčeho si všimla: jeden z mužů měl pracovní boty Red Wing, v kterých chodí vězňové v mnoha káznících, ale také ve věznici Stillwater. Muž, který je nosil i v civilu, měl na sobě pracovní overal a nohavice měl vyhrnuté nad kotníky.

„Chvilí jsme se spolu bavili,“ řekla vyšetřovateli, „zapamatovala jsem si jeho hlas. Myslím, že bych ho poznala, kdybych ho slyšela znovu.“

„O čem jste se bavili, paní Piperová?“

„Vykládal něco o malých dětech opuštěných rodiči. Že je někdo mlátí a zneužívá. Pak jsme se bavili o Severozápadě. Zdálo se mi, že se dobře vyzná v Oregonu a Washingtonu.“

Některé z poznamenaných dvacetidolarovek se objevily v různých městech v Minnesotě a v Brooklyn Parku nedaleko Minneapolisu. Vyšetřovatelé Sonenstahl a Homan se snažili najít souvislost s výskytem bankovek a zakroužkovanými místy na Carignanově mapě. Ale najednou jako když utne. Další dvacetidolarovky se už neobjevily. Protože mnohé z toho, co vypověděla o únoscích paní Piperová, napovídalo, že by i v tomto zločinu mohl mít prsty Harvey Carignan, připravili vyšetřovatelé akustickou zkoušku. Předvedli paní Piperové pět nahrávek mužských hlasů. Když slyšela třetí, vůbec se nerozmýšlela a zvolala: „To je on!“

Byl to hlas Harveye Carignana.

Ale to také bylo všechno. Pak už se s vyšetřováním únosu nedostali ani o krok dál. Milión dolarů zmizel a pokladníci amerických bank analyzovali dvacetidolarové bankovky zbytečně. Pak se objevila další senzace, na níž si dali novináři záležet. Kdosi kdesi prohlásil, a oni to hned otiskli na prvních stránkách svých listů, že obhájce Joseph Friedberg dostal od Carignana zaplacen v oněch poznamenaných dolarech. Kategoricky to popřel a všichni mu věřili. A tak se nakonec ukázalo, že zdánlivě jasná souvislost hromadného vraha s únosem byla jen nedoložená spekulace. Jak prohlásili soudní znalci, měl vrah s kladívkem svůj způsob, jak vraždit ženy. Únos a vydírání, to nebyl jeho obor.

Jeho účet však ještě nebyl uzavřen. Ve čtvrtek 19. června 1975 otevřeli hlídači jeho celu a odvezli ho do soudní síně v Isanti County, kde se měl zodpovídat za zločin vraždy Katherine J. Schultzové. Žalobcem byl prokurátor John Dablow. Také tento proces proběhl hladce, bez překvapení. Obžalovaný se k činu přiznal, což považovali za polehčující okolnost. Vraha dopravili na místo tragédie, na ono pole vzdálené asi čtyřicet mil severně od Minneapolisu, nedaleko Cambridge, kde se ho při rekonstrukci případu soudce Bakke zeptal, jestli 20. září 1974 svou oběť na tomto místě zavraždil kladívkem.

„Ne, pane,“ odpověděl bez váhání. „Nebylo to kladívko. Bylo to takové železo..., podobalo se horolezeckému cepínu.“

Harvey Carignan se přiznal ke zločinu ve smyslu obžaloby, proto to byl krátký proces. Porotci nemuseli dlouho přemýšlet, soudce Bakke odsoudil Harveye Carignana do vězení na dalších čtyřicet let. Dohromady s předešlými rozsudky byl odsouzen na sto let.

Eileen Hunleyová byla poslední Harveyovou milenkou. Žili spolu asi tři měsíce a ona netušila, s kým má tu čest. Pak se Carignan zase dostal do krizové psychické situace, zabil ji kladívkem a ještě ji zneuctil větví. Za tuto hnusnou vraždu ho odsoudili 24. června 1976 na doživotí. Jeho souhrnný trest byl pozoruhodný: sto let a ještě doživotí.

Klidně se nechal odvést do věznice, požádal, aby směl mít v cele knížky. Měl radost, když se dozvěděl, že Truman Capote se chystá s ním udělat rozhovor, aby získal materiál na zamýšlený román. Když později z projektu sešlo, netrápil se dlouho pomyšlením, že se jeho zločiny nedostanou do literatury, a rozhodl se, že tu knihu napíše sám. Tak se ve věznici Stillwater pustil do práce.

Začátkem dubna 1977 nařídili ve státní věznici Stillwater zevrubnou prohlídku cel. Objevili hodně nepovolených věcí. Prison Mirror byl vězeňský časopis založený už v roce 1887, tedy nejstarší svého druhu ve Spojených státech. Jeho vydavatel Earl Guy prohlásil po akci reportérovi minneapoliského listu Tribune, že při prohlídce zmizel osmisetstránkový rukopis knihy jednoho vězně. Říkalo se, že to byla Carignanova práce. Do nového rukopisu se vrah s kladívkem už nepustil. Jeho případ oficiálně uzavřeli 31. ledna 1983 poznámkou, že si odsouzený odpykává trest ve státní věznici Stillwater, a spisy uložili do archivu.

Případ
lovce žen

„Nevystřelila bych na něj, pane profesore, kdyby mě tak neurazil. Stačilo jediné slovo a byla bych se mu vrhla kolem krku.“

„Vy jste ho přece milovala, paní hraběnko,“ řekl profesor Fillipo Saportio. „Proč jste ho zabila?“

„Milovala jsem ho jako nikoho na světě,“ přiznala Pia Bellentaniová. „Jenže on najednou se mnou jednal jako s děvkou.“

„Nevíte, proč se tak změnil?“

„Nemám ponětí. Měli jsme spolu odjet do Brazílie.“

„Máte přece rodinu, paní hraběnko!“

„Svého muže jsem nikdy nemilovala.“

„Je otcem vašich dcer.“

„No a?“

„Vy jste chtěla opustit i Flavii a Stefanii?“

„Carlo je nechtěl. Měly zůstat u otce.“

„A on o tom věděl?“

„Ne. Ale věřím, že by se o ně postaral.“

„Stýskalo by se vám po nich. Dovolte mi ještě něco, paní hraběnko: nechápu, proč jste chtěla utéct s panem Sacchim. Jistě jste věděla, že má pověst lovce krásných žen.“

„Milovala jsem ho.“

„Jste si tím zcela jista? Nešlo jen o dobrodružství?“

„Milovala jsem ho od první chvíle. Jednou zazvonil u našich dveří...“

U dveří vaší vily Halamuri?“

„Ano,“ vzdychla, jako by tu chvíli znovu prožívala. „Otevřela jsem a on tam stál.“

„Neviděli jste se přece poprvé. Vaše pozemky v Carate Uriu sousedí. Parky mají společný plot. Proč vás překvapilo, že najednou stál za vašimi dveřmi?“

„Moc mě překvapilo, že přišel v té chvíli.“

„Byla to zvláštní chvíle?“

„Byla. Myslela jsem na smrt.“

„Jak tomu mám rozumět?“

„Už jsem nechtěla žít.“

„Kdy to bylo?“ zeptal se profesor Saportio.

„V pětačtyřicátém na podzim.“

„Jak dlouho jste už bydleli ve vile Halamuri?“

„Pět let.“

„Museli jste se přece za ty roky setkat stokrát.“

„Přišel a zeptal se mě, jestli bych mu nepůjčila nějakou knihu.“

„Co jste mu řekla?“

„Aby šel dál.“

„A on?“

„Že je doma sám. Manželka odjela a on neví nudou, co by dělal. Svěřila sem se mu, jak nedobře se cítím. Děti jsou v internátu a manžel odjel do Říma na konferenci.“

„Vybrala jste mu knihu?“

„Ano. A pozvala jsem ho na čaj. Měla jsem pocit, že ho to potěšilo.“

„Cožpak jste nevěděla, že je to známý Casanova?“
„Nechtěla jsem to vědět. Začal se mi zpovídat. Velice se ho dotkla smrt jeho dcery. Nedokázal se vyrovnat s bolestí. A jeho manželka? Je to Němka a vůbec mu nerozumí. Také občas myslí na smrt.“
„Shodli jste se tedy, že život nestojí za nic?“ řekl profesor.
„Ještě ne. Zamilovala jsem se do něho, až když řekl jednu větu.“
„Nepamatujete si jakou?“
„Pamatuji si ji slovo od slova. „Přináším ženám smutek,“ řekl. „A žádná na světě mě nemůže milovat tak velice, aby mě upoutala navždycky.“
„Vy jste, paní hraběnko, nepochopila, že všechna ta nadnesená slova byly jen karty do hry? Vykládal je před vás na stůl a čekal, jak budete reagovat.“
„Plakala jsem.“
„Jak se tvářil on?“
„Vytáhl kapesníček a stíral mi slzy. Byl něžný, měl hebké teplé prsty. Dráždilo mě, když se mě dotýkal. Chtěla jsem, aby zůstal.“
„A on odešel?“
„Řekl, že musí. Ale dali jsme si schůzku na příští den. Nemohla jsem se ho dočkat. Celé hodiny jsem stála před zrcadlem a prohlížela se. Měla jsem hrozný strach, že se mu nebudu líbit. Tu noc jsem spala jen chvíli.“
„Kde jste se sešli?“
„V přístavu.“
„V Jachtklubu? Byla přece už zima.“
„Má přístav u vily. Připravil plachetnici.“
„Pozval vás na vyjížďku?“
„Nejdřív jsem nechtěla. Měla jsem z něho strach. Chvilí čekal. Ani mě nepřemlouval. Pak jsem řekla, co jsem vůbec nechtěla říct: tak já pojedu. Milovali jsme se v kajutě a já jsem byla v sedmém nebi. Ještě nikdy mě nikdo takhle nemiloval, ještě nikdy jsem nepocítila takovou rozkoš.“
„Řekla jste mu to?“
„Poděkovala jsem mu. Ovládl všechny moje smysly. Připadalo mi, že jsem najednou jiná. Jen jeho.“
„Kde jste se později stýkali?“
„V jeho apartmá v Miláně. Jednou jsme byli pár dní na Capri. Taky v římském hotelu. Žila jsem jak ve snu.“
„A on vám nabídl kokain, abyste nepocítila.“
„Nechtěla jsem procitnout.“
„Brala jste taky heroin?“
„Nevím, jak se ty věci jmenují. Nezajímalo mě to.“
„Nepomyslela jste na manžela? Nebylo vám líto dětí?“
„Žila jsem najednou jinak. Nový život neměl se starým vůbec nic společného. Chtěla jsem se zbavit všeho minulého.“
„Myslela jste na rozvod, paní hraběnko?“ zeptal se profesor.
„Samozřejmě.“
„Vždyť víte, že by vám ho v Itálii nepovolili.“
„Nemusela jsem se rozvádět v Itálii.“
„Nešlo jen o vás. Carlo Sacchi byl přece také ženatý.“
„Musela jsem se rozvést a on se musel dát rozvést, nedokázala bych se jeho ženě podívat do očí.“
„Byly jste přítelkyně.“
„Původně. Pak byla Lilian mojí sokyní.“
„Chtěla jste za sebou zbourat celou minulost?“
„Musela jsem.“
„A jak? Řekněte mi, jak jste si to představovala. Nemohla jste přece utéct z domu jako školačka.“
„Carlo měl známé v Brazílii. Řekl, že se o nás postarají. A s rozvodem tam taky nejsou problémy. Chtěli jsme se vzít. Vždycky si věděl rady.“
„Opravdu vždycky?“
„Když jsem mu řekla, že se mi bude stýskat po dcerách, odpověděl, že si zvyknu. Nemohli jsme je vzít s sebou, manžel by s tím nesouhlasil a mohl udělat skandál. Ale stejně jsem mu řekla, že se mi to moc nelíbí.“
„Povězte mi upřímně, paní hraběnko, opravdu jste to všechno chtěla udělat? Nebo to byla jen taková představa?“ zeptal se profesor.
„Proč představa?“ řekla hraběnka Pia Bellentaniová a oběma rukama si u krku přidržovala příliš velkou vězeňskou košili.
„Byl vám přece nevěrný. A vy jste se o tom přesvědčila!“
„Nechtěla jsem o tom nic vědět.“
„Dělala jste, že nic netušíte?“
„Věřila jsem, že je to jen přehánka. Že zase bude svítit slunce.“
„Ale pak se už vůbec nerozvedlo.“
„Byl zlý. Strašně zlý. K smrti mě urazil. A co bylo horší, chtěl mě urazit! Začala jsem ho nenávidět.“
„Při vyšetřování jste o tom nemluvila.“
„Nechtěla jsem. Co je komu do toho. Je to moje věc a na ničem nic nemění.“
„Mýlíte se, paní hraběnko.“

Jedno z nádherných hornoitalských jezer, obklopených řetězem vysokých hor, se jmenuje Lago di Como. Dnes je vroubeno kempinkovými tábory, v sezóně do posledního místečka zaplněnými turisty. Staré nádherné vily s parkovými zahradami tu stojí spíš jen jako pomníky zašlých časů. Turisté sice ještě sem tam mohou zahlédnout starou hraběnku s afgánskými chrty, komtur ještě stále jezdí v honosné černé lancii, mondénní hotely, v nichž stojí apartmá na jednu moc průměrný měsíční plat, však zejí prázdnotou. Za války tady italská šlechta strávila klidná léta, po roce 1945 se oněch pár vyvolených rodin snažilo žít sladkým životem, jak ho známe z Felliniho filmu.

To místo v mírném svahu se jmenuje Carate Urió. Výhled na jezero, dnes už zaplevelené stovkami surfových prken, býval idylický, park tichý, terasy slunné i zastíněné cypřiši. Vila Halamuri byla panské sídlo ze začátku století. Impozantní, prostorné a reprezentativní. V sousedství stál rovněž palác, sice menší, ale také s mnoha pokoji. V něm bydleli manželé Carlo a Liliana Sacchioví, ve vile Halamuri hrabě Lamberto Bellentani s manželkou Piou a dvěma dcerami. Hrabě byl bohatý, pohledný, ale bylo mu už padesát a trpěl revmatismem. Říkalo se, že za něj obchodují bankéři. V jeho rodině nebyla o nic nouze. Spíš naopak.

Hraběnka Pia Bellentaniová se narodila 30. ledna 1916 v Sulmoně nedaleko Neapole. Pocházela z váženého šlechtického rodu a mládí prožila také v rodinném paláci. Její otec Romeo Caroselli patřil mezi velké podnikatele, stavěl domy a celé čtvrti. Už když mu bylo čtyřicet, byl v oblasti Abruzzi nejzámožnějším. Samozřejmě že dcera Pia měla všechno, nač si vzpomněla. Když jí bylo dvanáct, poslali ji do Říma do ústavu pro šlechtické slečny. Tam se zjistilo, že trpí zřejmě dědičnou psychickou poruchou. V šestnácti se poprvé pokusila o sebevraždu. Vypila celou lahvičku léku obsahujícího arzén. Ustavní lékař jí zachránil život, ona mu ani nepoděkovala a prohlásila, že život nemá žádný smysl.

Podruhé si sáhla na život v osmnácti. Měla nápadníka, slušně situovaného mladého lékaře. Psal jí vášnivé dopisy a jeden z nich se dostal do ruky jejímu otci. Bylo zle. Lékař nebyl pro slečnu z aristokratické a navíc bohaté rodiny vhodnou partií. Tatínek zařídil, aby zamilovaného lékaře přeložili do vzdáleného Palerma. Když se nešťastná dcera uzdravila, předvedli jí rodiče ženicha podle svých představ. Byl mladý a zámožný, měl advokátní kancelář – a ona ho odmítla.

Hrabě Lamberto Bellentani měl všechno, co podle představ Piiných rodičů měl její budoucí manžel mít. Šlechtický titul a v severní Itálii obrovské latifundie, z jejichž výnosu se dalo žít jak v ráji. Jen se o něm povídalo, že jeho sexuální nároky jsou jaksi nezvyklé.

Pia řekla, že si ho vezme, a později se přiznala, že jediné proto, aby se dostala z domu. Ani těsně před sňatkem, když už svatební průvod mířil ke schodům katedrály; neměli rodiče jistotu, jestli to s vdavkami myslí vážně. Biskup je oddal a oni odjeli na čtyřtýdenní svatební cestu. Později prohlásila, že mu nikdy nebyla po vůli, když se pokoušel přemluvit ji k sexuálním výstřednostem.

Hrabě Bellentani vypověděl při výslechu:

„Seznámil jsem se s ní v Cortině d'Ampezzo těsně po úmrtí mé matky. Seděla v baru Cristallino. Učarovaly mi její černé vlasy a modré oči. Když jsme se představili a uslyšel jsem její jméno, uvěřil jsem, že do mého života zasáhla prozřetelnost. Jmenovala se Pia a moje nebožka matka byla také Pia. Chtěl jsem založit rodinu. Tu náhodu jsem považoval za pokyn z onoho světa. Svoji matku jsem velice miloval a ve své nastávající jsem neviděl ani tak atraktivní ženu, jako spíš příští matku mých dětí.“

Nikdy si nerozuměli. Žili spíš vedle sebe než spolu, třebaže měli dvě dcery. Ve společnosti vystupovali v roli spokojených manželů. Konvenční chování a konvenční život. Ani jednoho, ani druhého nemohl uspokojit. A hrabě nebyl anděl. Když se jednou v létě Pia vrátila z Riviéry, ucítila ve své posteli parfém cizí ženy. Znovu se pokusila o sebevraždu. Když se vrátila z nemocnice, běželo všechno ve starých kolejích. Pak se u dveří vily Halamuri objevil Carlo Sacchi.

Pár dní před vraždou ležela Pia Bellentaniová ve své prostorné posteli. Zazvonil telefon. Volal Carlo. Mluvil tiše, vlastně jen šeptal, říkal jí něžná vyznání, tvrdil, že bez ní nedovede žít, vzdychal a ona mu zase uvěřila. Bylo jí jen dvaatřicet a nechtěla žít bez lásky. Na všechno ošklivé rázem zapomněla. Na jeho milostná dobrodružství, ke kterým se přiznal, na hádky, při nichž padla urážlivá slova, na cynické poznámky, na brutální zacházení, které už nemělo vůbec nic společného s mileneckou něhou. Nedávno mu totiž chtěla zabránit v odjezdu tím, že před jeho vůz položila na bok svůj skútr. Nemilosrdně ho přejel a doslova ho rozdrtil. Teď už zas bylo všechno v pořádku. Ale jen do rána.

Toho dne měla v poště dopis.

Oběžník určený mým šesti ženám. Byly jste čtyři, ale teď už je vás šest. Všechny mi už lezete krkem. Nudil jsem se s vámi a otravoval. Okrádaly jste mě o drahocenný čas. Ani jednu z vás už nechci ani vidět.

Carlo Sacchi

Klesla do křesla a nebyla schopná vstát. Všechno se najednou zhroutilo. Těžce oddychovala. Věděla o jeho záletech. Došla ke stejnému počtu jako on a ponižovalo ji, že ji staví s ostatními do jedné řady. K smrti ji urazil. Rozhodla se, že se mu pomstí. Dva dni přemýšlela, co má dělat. Pak sedla do vozu, jela do Milána a nejprve vešla do jeho oblíbeného baru. Chvěla se, tvář měla rudé rozčilením, prsty se jí třáslы, vypadala, jako by měla horečku.

Vstal od stolu, hned když ji spatřil. Postavila se proti němu a hleděla mu do černých očí jako očarovaná. Carlo Sacchi byl o hlavu vyšší, štíhlý, měl atletickou postavu a dovedl mluvit jako svůdce z Tisíce a jedné noci. Objal ji, něžně políbil a pošeptal jí:

„Jsem šťastný, že tě zase vidím! Pojď, sedneme si.“

Poslechla ho a on vytáhl z kapsy miniaturu obrazu madony v rámečku zdobeném perletí a řekl:

„Vezmi si ji, prosím, ode mne, Pio, a odpusť mi ten hloupý dopis. Znáš mě, byl to zase zkrat v mých myšlenkách. Odpusť, drahá.“

„Už nikdy nesmíš nic takového udělat, Carlo,“ řekla mu, když tančili těsně k sobě přitisknutí třetí či čtvrté tango.

Společnost prominentních usedlíků na březích jezera Como se scházela při všech možných příležitostech v honosné

zařízených sálech starého, leč prvotřídního hotelu Villa d'Este, který se podobal zámku. Jednou přijeli pěvci z milánské Scaly, podruhé skupina varietních umělců, jindy se setkali s významnými politiky. Toho večera, 16. září 1948, se shromáždili na francouzské módní přehlídce spojené s bohatým občerstvením a tancem. U jednoho stolu se sešli manželé Bellentaniovi i Sacchiho. Bílé smokingy pánů, velké večerní toalety dam, na stole svíce. Carlo Sacchi měl dobrou náladu a jeho manželka, pocházející z Mnichova, se smála při každé příležitosti. Jednapadesátiletý obchodník s textilním zbožím se s ní před léty seznámil, když kočovala s taneční skupinou po italských barech. Byla hezká, byla rozverná, toho večera snad až příliš.

Hraběnka Pia si oblékla hermelínový káp. Vypadala v něm nejen dobře, ale také důstojně. Jen pohled měla roztěkaný, ustrašený, jako by si nebyla něčím jista. Snad proto, že seděla vedle svého milence Carla? Připili si, povídali si, hrabě Lamberto neměl ponětí o poměru těch dvou, ačkoliv jejich schůzky a výlety byly jinak veřejným tajemstvím. Pak vstoupila do sálu nápadná kráska, milánská módní návrhářka Mimi Guidiová, s níž Carlo před několika dny strávil pár hezkých dní na ostrově Capri. Pia Bellentaniová to věděla. Někdo zlomyslný jí totiž tu zprávu zatelefonoval.

Carlo vstal, šel hezké, výstředně oděné Mimi naproti, políbil ji ruku, objal ji a dlouho jí hleděl do očí. Pia Bellentaniová milence pozorovala. Byla to sprostá provokace, Carlo Sacchi ji chtěl veřejně ponižit. Jenže ten večer měla prožít ještě další urážku. Je pravda, že byla podrážděná, snad proto trochu víc pila, ale ani po třetí čtvrté skleničce barbery se jí svět nezdál přívětivějším. Po módní přehlídce, kterou nevnímala, zahrál orchestr k tanci. Carlo tančil nejdřív se svou manželkou, pak provedl svoji sestru, ale Piu přehlédl a dál tančil výhradně s Mimi.

Nemohla to snést. Přehodila si přes ramena hermelínový káp a šla za svým někdejší milencem k baru. Měl v ruce skleničku šampaňského a usmíval se na celý svět.

„Co je s tebou, Carlo? Proč se mnou netančíš?“ zeptala se naivně.

„Nudiš mě,“ odsekl. „Jdi tancovat se svým parohatým manželem. Pochop to konečně, mezi námi je konec.“

Banální scéna s trapným dialogem. Carlo Sacchi položil prázdnou skleničku na pult, strčil si obě ruce do kapes a klátivým krokem odešel do sálu. Pia Bellentaniová ještě chvíli nehnutě stála, pak rozhodným krokem zamířila k šatně.

„Dejte mi sáček s manželovým svetrem,“ řekla šatnářce.

Tenký žlutý pulovr, v něm zabalený manželův revolver.

„Jak to, že jste měla s sebou zbraň?“ zeptal se později kriminální komisař Leopoldo Suz.

„Manžel si vzal s sebou revolver. Všichni muži mívali večer u sebe zbraně. Vy přece víte o těch přepadeních právě tady před hotelem. Každý má strach. Tak jsem Lambertovi řekla: vezmi si pro jistotu revolver.“

Teď ho nesla, zabalený do žlutého svetru, pod hermelínovým kápem. „Vyšla jsem do zahrady. Chtěla jsem to skončit. Zastřelit se! Nemohla jsem to všechno snést. Takový život neměl pro mne smysl. Pak vyšel za mnou na terasu můj muž. Zeptal se mě, co se mi stalo. Asi jsem nevypadala dobře. Odpověděla jsem mu, že se mi udělalo špatně: Navrhl mi, abychom šli domů, trpěl revmatickými bolestmi. Souhlasila jsem, ale on řekl, že se sluší vrátit se ještě ke stolu a rozloučit se se Sacchiho.“

„Vy jste svolila?“

„Už nevím. Ale šli jsme dovnitř a u baru jsme se potkali s Carlem. Manžel byl pár kroků přede mnou, já jsem se zastavila, vzala jsem Carla za ruku a pošeptala jsem mu, že s ním pojedu do Ameriky, jestli chce. Už jsem se rozhodla. Děti nechám tady. Udělám všechno, co bude chtít. Vysmál se mi. Řekla jsem mu, že mám pod kápem revolver, jestli nepřestane provokovat, tak střelím.“

„Jak na to reagoval?“ zeptal se komisař Suz.

„Vyjel na mě: tak střel, ty hloupá huso!“

„A vy jste vystřelila.“

„Ano, pane komisaři.“

Byl to těžký devítimilimetrový armádní revolver. Zmáčkla a vyšla jediná rána. Carlo Sacchi se zkroutil, obě dlaně přitiskl na prsa a svezl se na podlahu. Hudba hrála rumbu, výstřel utlumil hermelínový káp, nikdo si ničeho nevšiml, páry na parketu tančily dál a Pia Bellentaniová vytáhla revolver zpod kožešiny a přiložila si hlaveň k spánku. Zavřela oči a zmáčkla. Nic, jen cvaknutí. Jakýsi muž, který byl při tom, k ní skočil, vši silou ji udeřil do obličeje, pak jí vytrhl zbraň z ruky.

Seběhli se kolem mrtvého Sacchiho. Jeho žena Lilian při pohledu na svého muže omdlela, jeho poslední milénka Mimi Guidiová začala hystericky ječet. Lamberto Bellentani odvedl svoji ženu do pracovny ředitele hotelu. Tam se asi o půl hodiny později objevil komisař Leopoldo Suz s výjezdovou skupinou milánského oddělení pro vyšetřování vražd.

„Proč jste ho zastřelila?“ zeptal se komisař.

„Nechtěla jsem. Byla to nešťastná náhoda. Chtěla jsem zastřelit sebe! Carla jsem chtěla jen postrašit. Ale já... já jsem to nikdy neměla v ruce. Něco jsem špatně zmáčkla...“

Byla to chytrá odpověď a nebyla z její hlavy. Její manžel měl dost času, aby jí poradil, co má říkat. Jenže komisař Suz nebyl začátečník. Vyslechl svědky, kteří zaslechli hádku, a obsah rozhovoru prozradil, že šlo o úkladnou vraždu, a ne o nešťastnou náhodu. Hraběnka Pia Bellentaniová byla zatčena a policisté ji odvezli do vyšetřovací vazby ve staré věznici ve městě Como.

Případ vzbudil značnou pozornost novinářů. Deníky přinesly už 19. září obsáhlé články, v nichž většina autorů ostře kritizovala nemravnou společnost boháčů i válečných zbohatlíků, obývajících luxusní sídla na břehu jezera Como. Osmáctýřicátý rok nepatřil v poválečné historii Itálie k nešťastnějším. Obyčejní lidé trpěli nedostatkem všeho. Ceny na černém trhu závratně stoupaly. Šmelináři kšeftující s americkými konzervami a pašovanými cigaretami vydělávali milióny. A pár boháčů, spekulujících na vyšší, tedy neviditelné úrovni, žilo v nemravných radovánkách. Nevěra, promiskuita, manželské trojúhelníky, orgie okořeněné přítomností nezletilých dívek a kokainem.

Nejdřív Piu Bellentaniovou vyslýchali ve věznici. Protože bylo od počátku zřejmé, že nemá všech pět pohromadě,

odvezli ji do vězeňské nemocnice v Averse, kde ji na psychiatrickém oddělení podrobili testům. Jeden z nejvýznamnějších psychiatrů Itálie profesor Fillipo Saporio později prohlásil, že se vyšetření a studiu osobnosti obžalované věnoval plných 1 989 hodin. Je to možné a není to přehnané. Jeho zpráva má totiž šest set stránek.

Závěr byl stručný. Hraběnka byla ve chvíli vraždy rozhodnuta skoncovat spíš se svým nepovedeným životem, k sebevraždě měla od mládí sklony. Hrubé chování jejího milence v ní však vyprovokovalo stav nepřičetnosti, přinejmenším poloviční přičetnosti. Když vystřelila, nebyla zcela zodpovědná za svůj čin. Profesor doložil své tvrzení zevrubnou analýzou. Rodina Pii Caroselliové, provdané Bellentaniové, trpěla už po několik generací maniadepresivními stavy, střídáním hluboké deprese a jindy zas chorobně veselé nálady, nebezpečným neklidem, někdy dokonce chorobným nutkáním k sebevraždě. Otec trpěl syfilidou, i děti byly dědičně poznamenány. Tři z pěti dětí Romea Caroselliho zemřely v dětském věku. Pia onemocněla v dětství tuberkulózou, která jí ubrala mnoho sil. I psychických. Byla hysterická, trpěla stihomamem. Ve chvíli, kdy vraždila, nebyla schopná logicky myslet.

Komisař Suz pátral v zákulisí scény, na níž vystupovala smetánka z vil na jezeře Como.

„Carlo Sacchi byl dobrodruh a sukničkář,“ prohlásil vyšetřujícímu soudci. „Nudil se, tak sbíral skalpy. Měl desítky milenek. Původně neměl ani líru, celé jmění získal vlastní chytrostí. Jeho otec zbankrotoval, syn vyrůstal v nouzi. Ale snažil se. Pilně pracoval a kousek po kousku se mu dařilo dostat zkrachovaný velkoobchod s hedvábím na slušnou úroveň. Mluvil jsem s jeho milenkami. Dokázal je obalamutit hezkými slovy, za týden za dva dělal, že je nezná. Když už měl dost peněz, oženil se s tanečnicí Lilianou. Nikdo mi neřekl proč. Ale hned jí byl nevěrný. V Miláně měl nádherně zařízený byt, kam si vodil své dočasné lásky. V té době to byla móda zámožných mužů, které během siesty či v přestávkách mezi konferencemi odváželi řidiči do útulných budoárů, kde na ně čekaly vydržované dívky.

V Římě měl Sacchi v hotelu dvoupokojové apartmá. Pokoje byly spojeny koupelnou s černého mramoru. Pia Bellentaniová naletěla profesionálově.“

„Ale co ho k ní přitahovalo?“ zeptal se soudce.

„Bůhví. Mně by se líbily všechny ostatní,“ řekl komisař.

Vyšetřování se táhlo přes tři roky. Teprve koncem února 1952 zahájili před porotou v Como soudní líčení. Obžalovaná nebyla přítomna. Její zdravotní stav to nedovolil. Zhubla se na pouhých čtyřicet kilo, skoro po celou dobu byla v nemocničním ošetřování. Prokurátor konal svou povinnost. Obvinil obžalovanou, ale také společnost, v níž vyrostla a žila, zkritizoval nemorální chování italských horních deseti tisíc.

Obhájce Pii Bellentaniové Angelo Luzzani se hned od počátku snažil vysvětlit porotcům, že obžalovaná nechtěla pomstít svou pohanu. Byla nešťastná, tak jak by byla nešťastná každá zamilovaná žena. Cynické chování jejího milence ji zlomilo. Dostala se do takového duševního stavu, že nevěděla, co dělá.

„Vážení páni porotci,“ prohlásil prokurátor, „budu se snažit dokázat, že vraždila s rozmyslem, že to nebylo jednání v afektu. Všimněte si jen jediného faktu: napřed s rozmyslem přinutila svého manžela, aby si vzal revolver na večírek, kam se šla bavit. Přiveďte šatnářku.“

Vstoupila starší paní, postavila se za ohrádku pro svědky a po povinných formalitách se jí prokurátor zeptal:

„Byla paní hraběnka rozčilená, když si přišla pro sáček se svetrem a revolverem?“

„Ne, slavný soude, chovala se normálně.“

„Co to znamená normálně?“

„Byla klidná.“

„Tak vidíte, páni porotci,“ zvolal prokurátor vítězně, „chová se někdo klidně a normálně, když jedná v afektu a vlastně si vůbec neuvědomuje, co dělá?“

„Byla klidná, Ctihodnosti,“ řekl obhájce Luzzani, „protože měla čisté svědomí. Chystala se zabít sama sebe a byla rozhodnuta. Chtěla skoncovat s nepodařeným životem. Proto také šla do zahrady. Kdyby náhodou nepotkala svého manžela, dopadlo by všechno jinak a my bychom tu dnes neseděli.“

Prokurátor měl připravenou ještě další svědkyni. Jmenovala se Franca Trendová. Byla to nápadně oblečená blondýna, která tančila s Carlem Sacchim jeho poslední tanec.

„Jaký na vás udělal Carlo Sacchi dojem, když s vámi tančil, slečno Trendová?“ zeptal se žalobce. „Měl strach?“

„Měl.“

„Mluvíli jste o tom?“

„Ne.“

„Víte, čeho se bál?“

„Nemohu to říct přesně, ale prohlásil, že se v té místnosti necítí dobře. Prý mu oznámili, že bude mrtev, než odbije druhá hodina po půlnoci.“

„Nezdá se vám to poněkud teatrální prohlášení?“

„Nevěděla jsem, o čem mluví. Myslela jsem, že víc pil.“

„Jak jste tomu rozuměla?“

„Nepřemýšlela jsem o tom. Muži toho někdy napovídají!“

„Kdy vám to řekl?“

„Krátko předtím, než na něj hraběnka vystřelila. Byla jsem poslední, kdo s ním mimo ni mluvil.“

Tato výpověď dozajista změnila názor porotců. Jestliže obžalovaná své oběti předem vyhrožovala smrtí, pak nemohlo jít o náhlé hnutí mysli, o reakci podrážděné neurotičky jednající v afektu.

Obhájce Angelo Luzzani neměl snadnou práci. Bylo jasně prokázáno, že Pia Bellentaniová zastřelila Carla Sacchiho a ona se k tomu také přiznala. Obhájci tedy zbýval úzký prostor pro obhajobu. Musel plasticky vylicit morální vlastnosti oběti a jejího vraha, aby porotci pochopili, kdo vlastně byl napadený a kdo se bránil. Doktor Luzzani použil dopisů Carla Sacchiho. Když je četl, běhal mnohým ostříleným právníkům v sále mráz po zádech. Byly sprosté, nechutné

smyslné, pisatel byl nepředstavitelný cynik a sadista, byl ke svým milenkám brutální a pohrdal jimi. Používal obscénních výrazů a bylo zřejmé, že si v nich libuje.

Dvaadvacet milostných dopisů, které psala Pia Bellentaniová jemu, dokládalo, že tohoto muže milovala čistou láskou, jakou si nezasluhoval. Mnozí přítomní věřili, že po srovnání charakterů obou aktérů vyhraje u porotců Pia Bellentaniová. Nebylo tomu tak. Ve středu dopoledne 12. března 1952 vyhlásil předseda senátu soudce doktor Enzo Obrekar rozsudek: Pia Bellentaniová byla shledána vinnou a odsuzuje se k trestu deseti let káznice a na tři roky pobytu na psychiatrické klinice, kde má být pozorována.

Odsouzení se k vyšší instanci do Milána. Odsouzené snížili trest na sedm let, z čehož tři roky byly amnestovány. Trest si prý odseděla v cele, z níž ani jednou nevyšla, pak byla převezena do psychiatrické léčebny v Pozzuoli a den před Štědrým večerem o vánocích 1955 byla propuštěna na svobodu.

Případ
velikonoční
neděle

Albany je dnes velké město s třemi sty tisíci obyvateli. Od New York City je vzdáleno sto padesát mil, Castleton on Hudson je vlastně vilové předměstí Albany. Je velikonoční neděle roku 1932. V nemocniční hovorňe stojí před inspektorem Brooksem dva mladí rozpačití muži.

„Tak, pánové, kdo je kdo?“ řekl inspektor.

„John C. Clary junior,“ řekl blondýn.

„William L. McDermott,“ hlásil se téměř vojensky jeho brýlatý kolega.

„Kam jste jeli?“

„Do Albany,“ řekl Clary.

„Odkud.“

„Z Castletonu.“

„Říkali jste, že bylo půl páté ráno. Co jste dělali tak brzo na silnici?“

„Vraceli jsme se z mejdanu. Trochu se to protáhlo, a tak jsme vezli přítelkyni do Castletonu. Bydlí tam.“

„Oba studujete?“

„Práva.“

„Kdo z vás řídil?“

„Já,“ řekl Clary. „Dostal jsem k narozeninám nový lasalle.“

„Kde jste toho chlapa našli?“

„Bylo to někde na konci River Road, protože jsme pak jeli rovnou do Samaritan Hospitalu, to je stejný směr. Najednou byl přede mnou ve světlech,“ řekl Clary.

„Co jste udělal?“ zeptal se inspektor Brooks.

„Šlápl jsem na brzdu a stačil jsem zastavit. Nejel jsem moc rychle. Dost jsme toho od večera vypili. Ležel na kraji v našem proudu a snažil se vstát. Jenže nemohl. Vypadal strašně. Měl uválené šaty a zkrvavený obličej.“

„Pak jsme ho rychle naložili do vozu,“ řekl McDermott.

„Přiznám se vám, inspektore, že jsem z toho byl zoufalý. Mám nový vůz a ten člověk krvácel,“ řekl Clary.

„Řekl vám něco?“ zeptal se inspektor.

„Nejdřív jen chroptěl, ale pak, když jsme se rozjeli, tak říkal, že po něm stříleli, že ho píchali nožem, a prosil, abychom ho co nejrychleji dopravili do jeho bytu.“

„Řekl vám adresu?“

„Začal naříkat a pořád opakoval, že nemůže dýchat. Ale pak ze sebe vypravil Teunis Street 3.“

„Víte, kde to je?“

„Nikdy jsem o té ulici neslyšel. Ale řekl nám taky, jak se jmenuje: Sam Antonio.“

„Vypadá na Taliána,“ řekl inspektor. „Ale domů jste ho neodvezli.“

„Jeli jsme rovnou do nemocnice, naložili jsme ho na vozík a zřízcenci s ním hned pádili na sál. Na chodbě ještě cosi povídal, ale když přišel doktor, tak už byl mrtvý.“

„Neřekl, kdo mu to udělal?“

„Ne, inspektore, nikoho nejmenoval.“

Jmenoval se Salvatore Antonio a policie ho dobře znala. Trestní rejstřík měl značně popsáný. Vědělo se o něm, že je členem mafie a živí se prodejem drog. Vypadal jako většina italských přistěhovalců, zavalitý, nevelký, s věčně zpoceným obličejem, s nápadným prstenem, který měl být odznakem blahobytu. Policisté však věděli, že má hluboko do kapsy a žije ze dne na den.

Inspektor Brooks si nejdřív promluvil s jeho ženou. Nápadně brzo po Antoniově smrti se objevila v nemocnici. Pak se s oběma studenty práva vrátil na místo, kde postřeleného našli. V křoví ležel nejen Antoniův klobouk, ale taky odhozený lovecký nůž. Když se inspektor vrátil, měl na stole zprávu z prosektury. Pětkrát vrah obět' zasáhl, čtyřikrát do stehna, jednou do zápěstí, ani jedna rána nebyla smrtelná. Antonia zabilo některé z patnácti bodnutí loveckým nožem.

Když najde policie takhle zřízeného mafiána, může jít o vnitřní vyrovnání účtů, o trest a rozsudek kmotra. Třeba začal kšeftovat s drogami na vlastní pěst, anebo neodevzdal vyinkasované peníze. Inspektor Brooks věděl, koho se má zeptat na Sama Antonia a kde má hledat kumpány, kteří by se mohli doslechnout o jeho prohřešku proti zákonům mafie. Ti dva se jmenovali Vincente Saetta a Salvatore Faracci, nebyli však k nalezení. Takže slibná stopa.

Policejní ředitelství vyhlásilo pátrání, hlídky dostaly popis obou překupníků drog a poručík John Campion měl štěstí. Ve městě Poughkeepsie, asi na půl cesty mezi Albany a New Yorkem, si všiml černého oldsmobilu, který zajel do slepé ulice. Poručík Campion se přiblížil a zjistil, že číslo vozu je uvedeno v pokynech pro celostátní pátrání. Přistoupil tedy k vozu a konstatoval, že muži v něm jsou hledaní Saetta a Faracci a že žena na zadním sedadle je Gertie Kingová, policii známá firma a Faracciho milénka. Podezřelým nasadil železka, odvezl je do místní věznice a zatelefonoval do Albany.

Poručík Campion a inspektor Brooks měli snadnou práci. Vězeňský lékař hned druhý den konstatoval, že oba zatčení jsou narkomani. Protože nedostali včas svou dávku, svíjeli se v křečích, nadměrně se potili a vypili několik litrů vody. Faracci se zhroutil už po třech dnech. Požádal hlídače, aby ho předvedl k vyšetřovateli, kde vypověděl:

„Udělal to Saetta, pane inspektore. Já jsem u toho sice byl, ale nemám s tím nic společného. Fakt, pane inspektore, věřte mi.“

Faracci byl negramotný primitiv. Bylo mu dvaatřicet, ale vypadal na padesát, hleděl vyhaslýma očima na poručíka Campiona a těžce dýchal otevřenými ústy.

„Tak ty s tím nemáš nic společného?“

Přisahám na život své mámy, pane poručíku. Byl jsem s ním. Nic víc. Seděl jsem vedle něj ve voze, když zastavil.“

„Kde zastavil?“

„Někde za Castletonem. Ale já fakt nemám ponětí, jak se to tam jmenuje. Samie někam šel, jako do lesa nebo co to tam bylo. Já sem coural kolem silnice, šňup sem si, aby se mi v hlavě rozjasnilo, a von za chvíli přišel a řekl: ‚Tak jsem ho voddělal‘.“

„Koho?“

„No přece Antonia. Vy to nevíte?“

„Slyšel jsi střelbu?“

„Jasně. Musel vypráskat celej zásobník.“

„Co ti ještě řekl, když se vrátil?“

„Abych držel hubu, nebo mi z hlavy vycáká mozek.“

„Máš z něj strach?“

„Ne. Proč?“

„Že jsi to na něj řekl.“

„A co sem podle vás měl dělat? Sem v srabu, tak se z něj musím dostat. To mu musí bejt jasný. Nenechám si nic přišít.“

Sepsali protokol a přečetli ho Saettovi. Ten na tom s inteligencí nebyl o moc líp. Vypadal jako gorila, kulatý obličej s rozpláclym nosem, pitomý pohled a dlouhé ruce. Rty neměl. A hned spustil.

„Jo, to by se mu tak hodilo, hajzloví posranýmu,“ vykřikl. „Von že se špacíroval a šňupal koks?“

„Tak jak to bylo?“ zeptal se seržant William H. Flubacker.

„Jel v tom a jela v tom taky Antoniova stará. Dala si se mnou rande, Eště sem si řekl, co že blbne.“

„Kdy si s váma dala schůzku?“

„To mohlo bejt někdy koncem března. Možná sedumadvacátýho.“

„Kam vám volala?“

„Kam by volala? Domů.“

„Kde jste bydlel?“

„Tam co dycky. Columbia Street padesát tři.“

„A co vám chtěla?“

„Abych na ni čekal v bijáku.“

„V kterém?“

„Leland.“

„Co hráli?“

„Nemám šajna. Nešli sme do kina. Sedli sme si na zmrzlinu. Vona je blázen do zmrzliny, a já bych po ní blil, ale šel sem a vona mi tam řekla, že se chce toho svýho starýho kurevnika zbavit, jestli bych to prý pro ni neudělal.“

„Co jste měl udělat?“

„Vodkrágotat ho.“

„Proč se ho chtěla zbavit?“

„To se zeptejte jí. Co já vím, proč se ženská chce zbavit chlapa. Chlastal a vona si možná narazila Fairbankse.“

„Co jste jí na to řekl?“

„Co bych jí řekl? Řek sem jí, že na to nestačím sám, že si musím zjednat kámoše.“

„Kterého?“

„To sem tenkrát ještě nevěděl. Myslel sem někoho z New Yorku.“

„Ale rozhodl jste se pro Faracciho?“

„Hovno rozhod. Neměl sem jinýho. Faracci je vůl, ale lepší než žádný. Volala mi za pár dní, že mi něco nese. Přitáhla štyřicet babek a řekla, že až to udělám, že mi dá pět kilo.“

„Kdy to bylo?“

„Na Zelené čtvrtek nebo na Velkej pátek, prostě před velikonocema.“

„A hned jste to navrhl Faraccimu?“

„Řek sem mu, že bych potřeboval píchnout.“

„Měl Faracci zbraň?“

„Já sem měl bouchačku a von si šel koupit kudlu.“

„Kam?“

„K Greenbaumovi na Main Street. Dal za ni dva nikláky. Hned druhý den mi volala Antoniová, co bude? Nemohla se dočkat, svině. Řek sem jí, že to není jen tak, všechno se musí připravit. Byla posraná, že ty prachy vyhodila, a kňučela, abych sebou mrsknul, že de starej dneska, jako tenkrát večer, do města. Tak sem řekl Faraccimu, že se na to večer de.“

Pozdější výpovědi jsou plné rozporů, drama se však odehrálo přibližně takto: Faracci s návrhem souhlasil. Zastrčil nůž do kapsy a šel do hospody, kde čekal na Antonia. Vypili spolu skleničku a pak nasedli do vozu a jeli k Saettovi do bytu na Columbia Street. Ten už na ně čekal před vchodem do domu a navrhl Antoniovi, že by si mohli udělat pořádný flám. Antonio souhlasil. Saetta se ještě vrátil do bytu pro sako.

„Nešel sem si jen pro roucho,“ vypověděl později seržantu Flubackerovi. „Šel sem si pro bouchačku. Měl sem ji v prádelníku mezi trenýrkama. Taký sem si pořádně cvaknul z flašky. Pak sme vyrazili.“

„Kam jste měli namířeno?“ zeptal se seržant.

„Někam k Hudsonu. Řek sem, že si skočíme do bordelu, ale měli sme smluvený, že Faracci na šikovným místě vystrčí Antonia z káry ven. Jenže Faracci je blbec. Seděl uprostřed na předním sedadle, dřepěl jak posranej a nic. Zastavil sem před pajzlem a šli sme nahoru. Za půl hodiny sme byli hotový a nasedli sme do vozu, Faracci zase doprostředka, aby moh Antonia vyrazit ze dveří. Jenomže ten si vymyslel, že si skočí do dragstóru na kafe a koláč. Tak sme šli s ním. Všude bylo ještě plno lidí a Faracci sežral ke kafi dva čokoládový dorty. Na zpáteční cestě to tomu pitomečkovi zapálilo a začal škemrat, abych zastavil, že se pochčije. Projel sem ještě celej Castleton, za městem sem pak zastavil.“

Byla to banální vražda, objednaná a špatně zaplacená. Faracci šel vykonat potřebu dál od vozu, Antonio zůstal na dva kroky před kapotou. Když si rozeplnul poklopec, vytáhl Saetta revolver a čtyřikrát vystřelil. Po páté ráně se Antonio svezl na zem. Pak se vrátil Faracci a Saetta mu nařídil, aby umírajícího dorazil.

Faracci bodal ubožáka jako pominutý. Když ho Saetta konečně popadl za ruku a zvedl, viděl, že je celý od bláta i od krve. Nůž hodil někam do trávy. Saetta odjel pár kilometrů z místa činu, zastavil, rozebral revolver, hlavěň odhodil kamsi do křoví, druhou část utopil v Hudsonu.

„Když sme přijeli do Albany,“ vypověděl Faracci, „tak Saetta zajel na zbořeniště, nechal tam káru stát a dál sme šli šourem do jeho bejváku. Drobet sem se tam voplách, ale košile byla ukrutně zasviněná. Tak sem řekl kámošovi, aby mi dal aspoň kilo, abych se vohák. Šel ven, že musí někam zavolat.“

„Věděl jste, komu telefonoval?“

„Jasně. Antoniový vo prachy.“

„Co řekl, když se vrátil?“

„Že je to oukej. Za chvíli budou prachy, můžeme jet do New Yorku a von se vrátí domů.“

„Saetta měl rodinu v New Yorku?“

„Jasně že měl. V Brooklynu. A já sem si zas chtěl vzít svou Gertie. Jako s sebou, aby viděla, jakej sem pracháč.“

„Myslíte Kingovou?“

„A kerou asi? Je to moje matrace. Šel sem pro ni a von zatím měl dostat ty mergele.“

„Dostal je?“

„Hovno dostal. Řekla mu, že má jen štyřicet, ale zbytek že sežene. Prej nemáme mít strach, zaplatí do posledního dajmu. Pak sedla do taxíku a odfrčela.“

„Vy jste se o ty peníze rozdělili?,

„Dal mi je všechny. Musel sem se voháknout. Tak sme zajeli k pumpě a nabrali sme plnou a jeli do Yorku.“

„Jeli jste rovnou do Saettova bytu?“

„Ani nápad. Najali sme si cimru nahoře na Manhattanu. Von domů jen zatelefonoval, že je všecko oukej, a poslal tam Gertie, že u nich bude chrápat. Koupili sme si nový perka a já sem si lajstnul bílou košili za pětasedmdesát centíků.“

„Co jste udělali s těmi špinavými šaty?“ zeptal se seržant. „Dali sme je starý Saettovi, aby je hodila do popelnice.“

„Kdy jste se vrátili z New Yorku?“

„Ve středu. Jel sem a v Poughkeepsie sem to zvorál. Nevším sem si, že tam je značka slepý ulice. A když sem se chtěl vrátit, tak už tam byl ten polda.“

„Poručík Campion.“

„Jo ten.“

John Campion od počátku podezřívál manželku zavražděného. Objevila se totiž v nemocnici až příliš brzo. Jak se dozvěděla, že je její manžel zraněn, kdo jí řekl, že ho ti dva vysokoškoláci přivezli do Samaritan Hospitalu? Vzali ji do

vazby, a zatímco si ověřovali její minulost, poskytli jí čas, aby si uvědomila, do jaké situace se dostala.

Narodila se v Itálii, vypadala jako cikánka, měla velké krásné oči, když mluvila, ruce jí jen hrály. Nebyla ani hezká, ani chytrá, byla vychrtlá a zdálo se, že je nemocná. Salvatora Antonia si vzala, když jí bylo šestnáct. V osmadvaceti si objednala jeho smrt. Proč to vlastně udělala? Když nic jiného, byl přece otcem jejích dětí, chlapců Frankieho, Phyllise a devítileté holčičky Mary.

Poručík ji vyslechl hned v nemocnici.

„Nemám ponětí, co se mu mohlo stát,“ řekla rozhodně.

„Jak to, že jste sem přijela?“

„Někdo mi telefonoval.“

„Kdo?“

„Neřekl jméno.“

„Jak jste si to vysvětlovala?“

„Nijak. Volala k nám spousta lidí a neřekli své jméno.“

„Jaký byl váš poměr k manželovi?“

„Špatný.“

„Jak tomu mám rozumět?“

„Bála jsem se ho.“

„Proč?“

„Nebyl na mě hodný.“

„Bil vás snad?“

„Jen někdy.“

„A co tedy?“

„Chodilo k nám plno cizích lidí. A on mě pokaždé vyhnal a řekl, abych se někam uklidila. Jako bych měla prašivinu.“

„Kdo byli ti lidé?“

„Překupníci.“

„Překupníci čeho?“

„Koksu a heroinu.“

„Váš manžel prodával drogy?“

„Jo, a nechtěl, abych o tom věděla.“

„Měl nějaké nepřátele?“

„Říkal to. Děti nesměly na ulici, aby se jim něco nestalo. Řekl, že by je mohl někdo unést. Tak jsme žili v kuchyni.“

„Znáte Saettu?“

„Ne.“

„A Faracciho?“

Nikdy jsem to jméno neslyšela.“

Přečetli si výpovědi Saetty a Faracciho. Neřekla ani slovo, jen hleděla do země. Věděli, že proti ní pracuje čas, a proto na ni nenaléhali. Když předali případ prokuratuře, předvedli ji před vyšetřovatele, který byl původem Ital. Začal s ní hovořit italsky a ona roztála. Najednou bylo všechno jinak. Ale přiznání z ní lezlo jak z chlupaté deky. Pořád ještě neřekla celou pravdu.

Bil mě, pane vyšetřující soudce,“ řekla. „Zacházel se mnou jako s poslední děvkou. Byl to sadista. Dítě nám umřelo krátce po narození. Jeho vinou. Začal ho škrtit, když plakalo. Život s ním bylo peklo. Nenáviděla jsem ho z celého srdce.“

„Věděla jste, že ho Saetta chce zabít?“

„Věděla. A bylo mi to jedno.“

„Zaplatila jste mu čtyřicet dolarů?“

„Dala jsem mu je, aby to neudělal.“

„Proč jste nevarovala svého manžela?“

„Nepotřeboval moji pomoc. A byl by mi akorát vynadal, že nemám strkat nos do jeho věcí.“

„Ale setkala jste se se Saettou.“

„Ano.“

„Kdy to bylo?“

„O velikonoční neděli.“

„Co vám řekl?“

„Že zabil mého muže.“

„Dala jste mu ještě nějaké peníze?“

„Ano. Čtyřicet dolarů.“

Za co?“

„Aby mi dal konečně pokoj a odešel z města. Ale nevěřila jsem mu, že to udělal.“

„Kdo vám volal, abyste přijela do nemocnice?“

„Nevím. Už jsem řekla, že se nepředstavil.“

„Proč jste neoznámila policii, že se vám Saetta přiznal k vraždě?“ „Vyhrožoval mi, že zabije mě i moje děti, když ceknu. Znáte zákon mafie – mlčení až za hrob.“

Případ úkladné vraždy Antoniové, Saetty a Faracciho se dostal před soud až za rok. Do té doby se policie snažila získat přímé důkazy. Ani po tak dlouhé době je soudce Earl. H. Gallup nedostal. Vražda na objednávku sice nevybočila

z průměru mnoha dalších, proces však přece jen vzbudil značnou pozornost novinářů i veřejnosti. V soudní síni se sešla právníká elita. Ann Antoniovou obhajoval slavný Daniel H. Prior z Albany. Z New Yorku přijel Harry Loewenberg, aby obhajoval Saettu, Faracci si zvolil také drahého obhájce Charlese J. Duncana. Obžalobu zastupoval prokurátor John. T. Delaney, pomáhal mu Joseph J. Casey.

Ten proces nebyl ničím pozoruhodný, a přece se táhl celé čtyři týdny. Před porotou defilovali svědci a potvrzovali svými výpověďmi, co už soudci znali z protokolů. Neobvyklý byl snad jen způsob, jakým se obžalovaní stavěli k obžalobě. Saetta i Faracci mluvili o vraždě, jako by šlo o běžnou věc. Ani nelitovali svého činu, ani se při důkazním řízení nerozčilovali. Divákům, kteří usedli do lavic, se zdálo, že mluví o někom třetím a neznámém, ne o sobě a o zločinu, který spáchali. Ann Antoniová změnila taktiku. Tvrdila totiž, že neměla strach ze svého muže, ale z jeho kumpána Saetty. Ten zatáhl manžela do obchodování s drogami, ten byl strůjcem zločinu. Saettův obhájce Loewenberg se však při výsledku snažil útok Antoniové odrazit.

„Měla jste ráda svého nastávajícího, když jste se vdávala?“ zeptal se obžalované.

„Samozřejmě.“

„Stýkala jste se také s jinými muži?“

„Jen předtím, než jsem se vdala.“

Pokud vím, utekla jste z domu a vdala jste se bez svolení rodičů. Je to tak?“

„Ne tak docela. Matka zemřela už předtím, ale otci jsem to neřekla.“

„Proč?“

„Nepovažovala jsem to za nutné. Nestaral se o mne.“

„Jak jste žila se svým manželem? V pohodě, nebo jste z něho měla strach?“

„Nejdřív v pohodě. Později jsem z něho měla strach.“

„Kdy jste se ho začala bát?“

„Když se spojil s vašim klientem Saettou.“

„Proč?“

„Saetta je feťák. Většinou nevěděl, co dělá.“

Všichni lhali a žádná z těch lží nevypadala pravděpodobně. Ann Antoniová si získala u porotců určité sympatie, když poměrně přesvědčivě zahrála roli zotročené manželky ovládané brutálním mužem. Saetta mluvil pokaždé jinak, ale nikoho to nepřekvapilo. Vědělo se o něm, že je notorický narkoman bez vlastní vůle a neví nic o morálních zásadách.

Porotci dlouho nezasedali a vyslovili jednohlasně přesvědčení, že všichni obžalovaní jsou vinní v plném rozsahu obžaloby. O čtyři dni později jim soudce Gallup oznámil, že byli odsouzeni k trestu smrti. Odvezli je do věznice a zavřeli do cel smrti. Veřejnost sice hnusný zločin odsuzovala, tři rozsudky smrti se však zdály být příliš tvrdým trestem, Ann Antoniová zřejmě sice vraždu chladnokrevně objednala, sama však nevráždila. Obhájci se odvolali k vyšší instanci, soudce povolil odklad poprav. Čekalo se na vyřízení žádosti o obnovu procesu.

Překvapení však přišlo z jiné strany. V úterý 28. června vyvedli Ann Antoniovou z cely smrti a vězeňský holič ji ostříhal dohola. Poprava odsouzené byla stanovena na 23 hodiny. Necelých patnáct minut před termínem požádal Saetta strážného, aby ho odvedl k řediteli věznice Lewisovi E. Lawesovi, že chce učinit důležitou výpověď.

Zavolali stenografa, ředitel věznice se spojil telefonicky s guvernérem Herbertem H. Lehmanem, popravu zatím odložili. Saetta seděl v ředitelově pracovně a diktoval do protokolu:

„Všechno bylo jinak, co sem řekl, byla lež. Já sem byl s Antoniem kámoš. Jeli sme ve všelijakým byznysu, ale von byl krivák. Tedka je to už fuk, proč sme se chytli, ale šlo vo pětasedmdesát babek. Před pár dny sem je do něj vrazil, když mi tvrdil, že je plonk. A von, svině, mi je nechtěl vrátit. Tak sme se drobátko porvali. Dal mi pěstí do voka, ale to by mi nevadilo, to je při takovém povídání férový, ale vytáh na mě kudlu a udělal mi pěknej šrám na zápěstí. A to mě našťvalo. A pak přišel za mnou Faracci a řekl, že mě Antonio voddělá. Prej to povídal v hospodě. Že mě chce vzít na vejlet autem. Tohle už sem si nemoh nechat líbit, nejsem žádnéj cucák, a tak sem si řekl, že bude jistější, když po něm pudu já. Faracci slíbil, že mi pomůže. No, a pak už to bylo všechno tak, jak sem to řekl u soudu. Antoniová s tím neměla nic společného. Myslel sem si, že když ji do toho namočím, tak se z toho líp vyvlíkneme. Nevěřil sem, že byste odkráglovali ženskou.“

Stenograf Michel Dambrosie výpověď přepsal, guvernér popravu odložil. Zápis s výpovědí předložili soudu. Ale každý jen trochu zkušený právník poznal, že jde o trik odsouzeného k smrti. Chytá se posledního stěbla, aby si zachránil život. Obnovení procesu nepovolili, poprava byla stanovena na 9. června a neúnavný Saetta překvapil soudce další výpovědí:

„Prohlašuju z vlastní vůle v zájmu spravedlnosti, aby mohlo být obnoveno soudní řízení s paní Ann Antoniovou: je nevinná, zločin, za který byla odsouzená, nespáchala. Nikdy mě nepožádala, abych zavraždil jejího manžela, neslibovala mi peníze, ani mě k zabítí nepřemlouvala.“

I toto prohlášení se minulo účinkem. Guvernér Lehman nehodlal zakročít. Do poprav zbývalo už jen pár dní. A zase na poslední chvíli se objevil nečekaný svědek. Tentokrát farář z kostela svatého Josefa William A. Brown, který pochovával zavražděného Antonia. Navštívil soudce Gallupa a vypověděl:

„Nebyl jsem v poslední době ve městě a nesledoval jsem proces s Antoniovými vrahy. Ale považuju za svoji povinnost sdělit ctihodnému soudu, že jsem to byl já, kdo oné noci, co zemřel ubohý Antonio, telefonoval jeho manželce, aby za ním přišla do nemocnice Samaritan Hospital.“

„Jak jste se dozvěděl o té vraždě, důstojný otče?“

„Byl jsem v nemocnici, kde jsem udělal poslední pomazání jednomu z nemocných, a viděl jsem, jak umírajícího přivezli.“

„Jak jste zjistil jeho jméno?“

„Měl v kapse doklady.“

„Jak jste se dozvěděl telefonní číslo jeho bytu?“
„Podíval jsem se do seznamu.“
„Proč jste do telefonu neřekl svoje jméno?“
„Spěchal jsem. U zraněného šlo o minuty. Když se mi paní Antoniová ohlásila a já jsem jí řekl, co se stalo, vykřikla, a tak jsem zavěsil.“
„Setkal jste se s Antoniovou někdy předtím?“
„Ne, Ctihodnosti. Já jsem ji vůbec nikdy neviděl. Ale sloužím bohu milosrdnému a konám svou povinnost. Proto jsem přišel.“
Přiliš mnoho náhod najednou. Ani snaha pátera Browna odsouzeným nepomohla. Zemřeli na elektrickém křesle.

Případ
dobrého
špatného svědomí

„Tak copak jsi chtěl, chlapečku?“ zeptal se kluka policejní strážmistr.
„Přišel jsem vám něco říct.“
„Ukradli ti kolo?“
„Já jsem žádný neměl. Můžete si to napsat?“
„Až budu vědět co.“
„Já vím, kdo zabil mého tatínka.“
„Neříkej,“ divil se strážmistr. Ten kluk totiž přiběhl na revír v Hamburku-Wilhelmsburgu celý udýchaný a chtěl mluvit s nějakým detektivem.
„Kolik je ti let?“ zeptal se ho strážmistr.
„Sedum.“
„Jápak se jmenuješ?“
„Frank Komander.“
„Kde bydlíš?“
„Já jsem tady u tety.“
„Kde je to tady?“
„Ve Wilhelmsburgu.“
„A co se podle tebe stalo s tvým tatínkem?“
„Umřel.“
„Normálně?“
„Právě že vůbec ne normálně, pane detektive. Zabili ho.“
„A ty víš kdo?“
„No. Proto jsem přišel.“
„A kdo to teda udělal?“
„Můj strýc.“
„Jak se jmenuje?“
„Karl-Heinz.“
„Celé jméno!“
„Karl-Heinz Schäfer.“
„Jak ses to dozvěděl?“
„Strýček Karl-Heinz bydlí s mojí maminkou.“
„Ale ta ti to přece neřekla?“
„Ne. Teta. Dneska.“
„Proč ti to povídala.“
Ona mi to vlastně vůbec neřekla. Četla noviny a tam byla fotka táty, jak ho zavraždili. Najednou vstala, já jsem si hrál s kočkou, a zavolala: „Podívej se, Franku, to je přece tvůj táta.“ Tak jsem se podíval a řekl jsem, že je to on. A ona na to, že je už mrtvý.“
„Teta ti řekla, že ho zabili?“
„Ne, já jsem jí pověděl, že vím, kdo ho zabil.“
„Jaks na to přišel?“

„Strejda Karl-Heinz měl na vestě krev.“
„Nevymýšlíš si náhodou pohádky?“
„Přišel jsem udělat udání. Vy si to nezapišete?“
„Ale to víš, že zapíšu. Jak se jmenuje tvůj táta, Franku?“
„Franz Eduard Komander. Já se jmenuju po něm.“
„Adresa?“
„Hamburk-Wilhelmsburg, Am kleinem Kanal pět.“
„Co dělal tatínek?“
„Byl námořník.“
„Kolik mu bylo?“
„To já přesně nevím, pane detektive, ale asi tak jako mámě.“
„A kolik je tvé matce?“
„Tak to taky nevím. Ale je dost stará.“

Ten sedmiletý kluk nelhal. Franz Eduard Komander skutečně zemřel, a nikoliv přirozenou smrtí, daleko od Hamburku, až v Amsterdamu. Mrtvolu objemla v malém městečku Akersloot sedmnáctiletá Achath Rodtvecelová, dcera hospodáře, když ráno vynášela konve s mlékem k silnici. V Holandsku mají pro konve s mlékem vysoké stolky, na ně postaví bandy s nadojeným mlékem a nákladní auto mlékárny je každé ráno odváží. Pod takovým dřevěným stolem ležel neznámý muž.

Achath Rodtvecelová se zděsila, vrátila se domů, její otec pak zatelefonoval na policii. Policejní komisařství dalo zprávu hlídkovým vozům, nejbližší místa nálezu byl adjutant Lendert Verkait. Ten přijel k mrtvému první. Už při zběžném ohledání bylo zřejmé, že muž byl zavražděn. Někdo mu rozbil hlavu těžkým tvrdým předmětem. V kapsách neměl žádné doklady, jediné německy psaný dopis. Končil větou: Příjemnou cestu ti přeje Tvoje milující žena Angelika. Líbám Tě.

Odvezli ho do pitevný, tam zjistili, jak hrozně ho vrah zřídil. Napočítali čtyřicet bodných ran v hrudníku i v zádech, celé tělo bylo poseto podlitinami, jak vrah ubožáka mlátil nějakým plochým, ale hodně těžkým předmětem. Mrtvý byl 188 centimetrů vysoký, štíhlý. Měl husté tmavé vlasy. Pro identifikaci sice scházely jakékoliv osobní doklady, zato byl téměř po celém těle tetován. Na pažích měl ženský obličej, na druhé barevně vyvedenou chobotnici, na stehně obličej čínského mandarína.

„Proč si dal vytetovat mandarína zrovna na stehno, to je záhada,“ řekl kapitán Burdeweik z amsterdamské kriminální policie, který převzal vyšetřování případu.

„Je to neobvyklé, ale pro nás dobré. Dal jsem to už do oběžníku,“ řekl inspektor de Groot. „Mohlo by nám to pomoci při identifikaci.“

„Je to zřejmě Němec,“ řekl kapitán.

„Proč si to myslíte?“

„Včera večer telefonovala nějaká žena z Akerslootu, že si všimla, jak u stanoviště konví s mlékem zastavil tmavý mercedes s hamburskou poznávací značkou.“

„Co tam dělal?“

„Zastavil a po chvíli prý zase odjel.“

„Tak to už je lepší stopa, kapitáne,“ řekl inspektor, ale kapitán měl ještě jedno eso v rukávě. Tu zprávu dostal před několika minutami a vlastně proto k sobě zavolač svého podřízeného.

„Víte, kde jsme ho našli? Na stejném místě, kde ležela v květnu loňského roku ta krásná Číňanka.“

„Ta, co prodávala heroin?“

„Přesně ta. Také pod pultem, co na něj sedláci stavějí konve s mlékem.“

„Dobře, kapitáne, ale kde je souvislost?“

Tak to už si budeme muset zjistit sami.“

Hamburk je překladištěm drog, určených pro evropské narkomany, ale Amsterdam také. Hamburská policie zná překupníky a prodáváče a hlídá si je – amsterdamská také. Na obou ředitelstvích prošli kartotéky, ale souvislost neobjevili. A tak musel kapitán Burdeweik postupovat obvyklou kriminalistickou metodou. Dal prohledat okolí a doufal, že se podaří najít vražedný nástroj. Vypustili nedaleký kanál, poslali do bahna policisty ve vysokých rybářských botách, těžký, plochý, zřejmě železný předmět však nenašli. Když už to chtěli vzdát, měl jeden z nich přece jen štěstí. V bahně se začervenala šňůrka. Sáh po ní a vytáhl nůž. Experti zjistili, že jde o nůž, kterým byl neznámý tetovaný zavražděn. Šňůrka byla vlastně plastická bužírka, kterou byl mrtvý škrcen nebo uškrcen.

Mezitím mu sejmuli otisky prstů a podle běžných zvyklostí rozeslali kopie policejním ředitelstvím. Z archivu Spolkové kriminální policie v západoněmeckém Wiesbadenu přišla odpověď: otisky patří registrovanému a již dříve trestanému námořníkovi Franzu Eduardu Komanderovi, dvaatřicet let, poslední bydliště Hamburk-Wilhelmsburg, Am kleinem Kanal číslo 5. Když nové poznatky srovnali s výpovědí sedmiletého syna zavražděného, mohli mluvit o úspěchu. Vyšetřování se skokem hnulo z místa.

Matce sedmiletého Franka bylo teprve sedmadvacet. Jmenovala se Angelika, ale z neznámého důvodu se jí říkalo Emma. Její manžel Franz Komander byl na policii znám jako zloděj, dokonce jako lupič, který měl za sebou několik nepříliš podařených vloupání. Žádné eso v oboru, spíš nemotorný břídil. Jenže 30. ledna 1977 provedl ošklivou věc. Hodně pil, pak ukradl BMW s poznávacím číslem SE-CL 212 a na Francoper Strasse s ním ve značné rychlosti najel do stromu. Při havárii byl smrtelně zraněn sedmnáctiletý spolujezdec, lehce Komanderův přítel Joachim Mache, s těžkými zraněními zůstal v nemocničním ošetřování Franz Komander. Macha ošetřili a mohl jít domů, Franz Komander měl být ze Všeobecné nemocnice v Hamburku propuštěn do domácího léčení 18. února. Dva dni předtím z nemocnice odešel a nikdo nevěděl kdy a jak. Za čtrnáct hodin po jeho zmizení byl nalezen mrtvý na nizozemském území v městečku

Akersloot.

Vrchní komisař hamburské kriminální policie Egon Kraft si k výsledku pozval nejdřív Angeliku Komanderovou. Byla mladá, hezká, dobře oblečená a sympatická.

„Mohla byste nám říct, co víte o zmizení vašeho manžela z nemocnice?“ zeptal se vrchní inspektor Kraft.

„Nevím nic. Nemám o tom ponětí.“

„Mohl mít nějaký důvod? Proč odešel?“

„Nevím.“

„Měl nepřátele, z kterých měl strach?“

„Ne. Proč?“

„Protože jeho útěk není náhodný. Musel mít taky důvod k odjezdu do Nizozemí. Anebo ho tam někdo dopravil násilím. Jak a proč se dostal do Holandska?“

„Já opravdu nevím,“ řekla klidně a vůbec se nechovala jako truchlící vdova.

„Jaký byl váš vzájemný vztah, paní Komanderová?“

„Proč se na to ptáte?“

„Protože vyšetřujeme vraždu vašeho manžela a hledáme vraha. Ten musel mít k vraždě motiv. Pokud to není blázen.“

„Žili jsme spolu celkem dobře.“

„Proč jste se tedy, chtěla rozvést?“ zeptal se komisař Kraft a Angelika Komanderová se očividně lekla.

„Neklapalo to.“

„Vy už jste se jednou rozvedli. Pak jste se spolu dali znovu oddat. To jistě není obvyklé, paní Komanderová. Proč jste se poprvé rozvedli?“

„Strašně žárlil. A mlátil mě. Byl přesvědčený anebo mu to někdo nakukal, že naše dcera není jeho. Ale pak se uklidnil a znovu jsme se vzali.“

Kriminalisté vyšetřující jakýkoliv zločin by měli vědět víc, než dají vyšetřovanému znát. Zvlášť když jde o vraždu. Komisař Kraft samozřejmě věděl, že Karl-Heinz Schüfer, kterého malý Frank označil za vraha svého otce, je milencem Angeliky Komanderové. Pozvali ho k výslechu.

Vstoupil do místnosti a snažil se vypadat jako filmový herec. Byl vysoký, štíhlý, měl atletickou postavu a dával najevo, že o svých fyzických přednostech ví. Pohazoval dlouhými světlými vlasy jako ženská. Nosil tmavé brýle se zlatou obroučkou, jaké mívají piloti, byl oblečen podle poslední módy.

„Jak jste se seznámil s paní Komanderovou?“ zeptal se komisař.

„Jsem kamarád jejího muže a byl jsem jím na svatbě za svědka.“

„Je pravda, že paní Komanderová bydlí poslední dva týdny i s dětmi ve vašem bytě?“

„Je. Franz se rozmlátil a je, teda byl, v nemocnici. Tak jsem jí řekl, aby byli zatím u mě. Žena nemá být sama. A Franz je můj kamarád.“

„Snad byl?“ zeptal se inspektor.

„Myslíte, jako že už umřel?“

„Myslím, že jste se ještě předtím dostali do vážných rozporů. Můžete mi říct proč?“

„Žárlil na mě.“

„Měl důvod?“

„Kamarádil jsem s ním i s jeho ženou.“

„Jenže pak už to nebylo jen kamarádství, pane Schäfere.“

„Říkat tomu můžete, jak chcete. Já vím své.“

„O tom vůbec nepochybuju. Kdypak jste se naposledy sešel s Franzem Komanderem?“

„Třicátého ledna.“

„Kde?“

„V mém bytě.“

„Proč?“

„Slavil jsem narozeniny.“

„Kdo tam ještě byl?“

„Můj dobrý přítel.“

„Jméno.“

„Znáte je stejně dobře jako já. Kasper, ten co pak zemřel. Někdo si vymyslel, že bysme si měli sehnat nějakou holku. Tak sedli do vozu a jeli pro Kasperovu přítelkyni. No, a cestou se to stalo. Kasper to nepřežil, Franz skončil v nemocnici.“

„Vy jste ho tam nikdy nenavštívil?“

„Navštívil. Jednou. S Angelikou.“

„Můžete mi říct, kde jste byl v noci z 16. na 17. února?“

„Na Reeperbahn.“

„Šel jste se pobavit do nějakého baru? Nebo do bordelu?“

„Proč ne?“

„Máte na to svědky?“

„Všechny, kdo byli na St. Pauli.“

„Konkrétně.“

„Myslíte si, že znám děvky a jejich pasáky jménem? Nebo vyplašené turisty z celého světa, kteří okny nakukují dovnitř? Byl tam binec jako vždycky.“

Komisař Kraft si vyžádal povolení a dal Schäfera odvést do vyšetřovací vazby. Věděl, že po několika bezesných nocích bude mluvit jinak. Byl podezřelý. Sedmiletý Komanderův syn vypověděl, že několikrát zaslechl útržky rozhovorů své matky a strýce Karl-Heinze, z nichž bylo možné usoudit, že ti dva na Komandera něco chystají. Po dvou dnech začal vyšetřovaný obracet:

„Ale jo, máme na svědomí pár maličkostí,“ řekl.

„Jakých?“

„V přistavu jsme občas odvezli pár pytlů nebo beden, ale nic moc.“

„To ale není všechno!“ zkoušel to inspektor Kraft.

„Několik prasat a pár ovcí...“

„Kde?“

„Ani přesně nevím. Na pastvě.“

Ted' měl inspektor aspoň důvod, proč držet Schäfera ve vyšetřovací vazbě. Pro krádeže, pro loupeže, pro přechovávání kradených věcí. S obviněním z vraždy musel ještě čekat na konečné výsledky analýz kriminalistické laboratoře.

Pečlivě provedli domovní prohlídku. Zabavili šaty, ale nenašli na nich ani stopy krve, ani částičky půdy, které by mohly být důkazem pro soudní řízení. Našli však jiný podezřelý předmět. Pleteného kulicha, vlněnou čepici, do níž někdo prořízl otvory pro oči. Byla to typická maska bankovních lupičů.

„Tak kdepak jste byl, pane Mache, v noci z 16. na 17. února?“ zeptal se dalšího podezřelého komisař Kraft.

„Kde bych byl?“ řekl tmavovlasý elegant s knírkem pod nosem, jaký se přisuzuje sňatkovým podvodníkům.

„Pracoval jste?“

„No jasně.“

„A kdepak děláte?“

„Kde se dá.“

„Jako co?“

„Jako dělník. Ve skladišti.“

„Ale ne v noci!“

„Vy jste se ptal na noc?“

„Jistě.“

„Byl jsem na Reeperbahn.“

„Taky jste se šel pobavit!“

„A proč ne? Je to snad zakázaný?“

„Jistěže ne. Kdo vám to může dosvědčit?“

„Všichni, co mě tam viděli.“

„A kdo to je?“

„Vy si myslíte, že je znám? To je stejné, jako bych se já vás zeptal na jména lidí, které jste potkal na ulici, když jste šel do práce.“

Komisař Kraft už chtěl podezřelého propustit, když si Mache vzpomněl: „Počkejte, pane komisaři. Já jsem byl ten den dopoledne u doktora, ten mě poslal na rentgen, tam jsem šel odpoledne. Dám vám adresu, můžete se tam optat.“

Stačilo zatelefonovat, zdravotní sestra výpověď potvrdila a Mache směl odejít. Komisař Kraft byl zase tam kde předtím. Vyšetřování však pokračovalo. Detektivové se vyptávali známých a kumpánů podezřelých, zjistili však, že všichni tři byli jen malí darebáci, kteří utekli, když na ně někdo zadupal. V hamburském podsvětí je nikdo neznal.

Komander se prý jednou zesměšnil před celou galerií. Šel do banky, navlékl si přes obličej onu vlněnou kuklu, vytáhl na pokladní pistoli a řekl, aby mu dala všechny peníze. Bude počítat do deseti, pak začne střílet. Pokladní snad dostala strach, který Komander zakalkuloval do svého plánu, ale místo aby se začala třást, dala se do nehorázného smíchu. Lupič se polekal, s takovou reakcí nepočítal, tak raději utekl. Z velké plánované loupeže byla jen fraška.

Týdny ubíhaly, vrchní inspektor Kraft věřil výpovědi malého Franze, dokázat však nemohl nic. A tak byla rozpuštěna i mezinárodní holandsko-německá policejní pátrací skupina a případ zavraždění Franze Eduarda Komandera odložili ad acta.

Schäfer žil dál s vdovou a jejími dětmi, jako by se nic nestalo. Angelika Komanderová však přece jen měla špatné svědomí, které jí nedalo spát. A její milenec se musel starat o peníze na rozmařilý život. Oba měli smůlu.

V úterý 20. září 1977 přepadli dva maskovaní lupiči manžele Grünbaumovy v jejich bytě v Celle. Vlastnili výnosnou hospodu, a tak vetřelci ukořistili téměř čtyři tisíce marek. Nebyli však s lupem spokojeni, předpokládali, že v bytě musí být daleko větší částka, a snažili se z muže a ženy dostat, kde mají peníze schované. Tím se zdrželi. Když vyšli ven a rozběhli se k připravenému vozu, chytla je policejní hlídka.

Ti dva lupiči byli Karl-Henz Schäfer a Joachim Mache. Třetí, který jim měl dělat zeď, utekl. Odvezli je do věznice a Angelika Komanderová zase zůstala bez muže a bez peněz. Snad právě tato epizoda byla onou pověstnou poslední kapkou do plného poháru. Sedm týdnů ji trápilo špatné svědomí. Pak už to nevydržela a v úterý 8. listopadu hned ráno stála před vrchním komisařem Kraftem.

„Tlačí mě to jako můra. Od té doby nemůžu spát. Nedokážu dál žít s pocitem viny.“

„Povídejte, paní Komanderová,“ řekl inspektor Kraft opatrně, aby kajícníci nezakřikli.

„Jde o smrt mého muže.“

„Předpokládal jsem to,“ řekl inspektor účastně.

„Vím, kdo je jeho vrah.“

„Váš syn už nám to také říkal.“

„Začalo to..., já vlastně ani nevím, kdy a proč to začalo. Ale řeknu vám to jinak. Když se opil a naboural, jak zabil toho

kluka, tak se dostal do nemocnice.“

„Allgemeine Krankenhaus v Hamburku,“ řekl inspektor pro pořádek. „Byl tam na třílůžkovém pokoji a vedle něj na posteli ležel bývalý policajt v penzi. Nevím, co mu prasklo v hlavě, asi měl dlouhou chvíli nebo se před ním chtěl vytahovat, začal mu prostě vykládat o bankovních loupežích, které jako měl za sebou, vytahoval se, co všechno ukradl a kde, a vyptával se toho starého policajta, kolik by za co dostal u soudu. Dozvěděla jsem se to.“

„Od koho?“

„Řekl mi to ten třetí pacient na cimře. Všechno to poslouchal.“

„Jak se jmenoval?“

„Nemám ponětí. Měl sice nad postelí jméno, jako všichni, ale já jsem si ho nevšimla. Řekla jsem to Schäferovi. Ten se strašně namíchl. Řval, že mu zavře hubu, že se s takovým bláznem nebude patlat.“

„Neměl Schäfer taky špatné svědomí, že jste se k němu nastěhovala i s dětma?“,

„Bál se Franze. Věděl, že až se vrátí, tak mu to nedaruje.“

„Váš manžel žárlil, vidíte?“

„A jak! Vyhrožoval mi. Víte, že jsme kdysi byli rozvedení a pak jsme se znovu vzali. Ale teď vykřikoval, že žádný další rozvod nebude, že nám to všechno spočítá.“

„Vyhrožoval vám násilím?“

„Násilím? Prohlásil, že mě oddělá!“

„Co tomu říkal Schäfer? Jistě o tom věděl.“

„Všechno jsem mu pověděla. Měla jsem strach. Ale jeho strašně namíchlo něco docela jiného.“

„Copak?“ zeptal se, když se odmlčela.

„Smrt toho kluka.“

„Měl s tím snad něco společného?“

„Ale vůbec ne! Franz se opil a zabil ho při té havárii. Ale Karl-Heinz nesnášel ty jeho cynické žvásty.“

„Můžete říct konkrétně, o čem šlo?“

„Zabil kluka a pak vykládal, že se vlastně nic nestalo, že by toho chlapce stejně na světě nečekalo žádné štěstí. Byl to parchant, ten můj muž, to jsem pochopila, když jsem se o těch kecech dozvěděla. A Schäfer a Mache... Prostě ten kluk byl jejich kamarád.“

„Dobře, ale co se stalo?“

„Nic se nestalo. Jenom řekli, že mu musí zavřít hubu.“

„Vy jste souhlasila?“

„Měla jsem na něj vztek. Nedalo se s ním v poslední době žít.“

„Proto jste utekla k Schäferovi?“

„Taky proto.“

„Kdo přišel s tím návrhem?“

„Já už vlastně ani nevím.“

„Ale mluvili jste o tom spolu? Myslím se Schäferem?“

„Skoro pořád. Strašně nám to leželo v hlavě.“

„Chystali jste se ho zavraždit?“ zeptal se inspektor Kraft a Angelika dlouho mlčela, vyhýbala se jeho pohledu, hlavu měla skloněnou.

„Ano,“ řekla potom.

„Či to byl nápad?“

„Náš.“

„Tedy váš a vašeho milence Schäfera?“

„Ano.“

„Vraždu jste plánovali společně?“

„Ano, pane inspektore.“

„Jak jste to chtěli provést?“

„Za hranicemi. Ne v Německu. Aby nikoho nenapadlo, že jsme to byli my.“

„To znamená, že jste počítali s Nizozemím?“

„Chtěli jsme ho tam vylákat.“

„Jak, prosím vás? Cožpak byl tak naivní?“

„Nebyl, ale měl strach, že dostane u soudu za tu havárii velký flastr. Bál se. Proto se taky v nemocnici pořád vyptával toho policajta z vedlejší postele.“

„Ten mu řekl, kolik ho čeká?“

„Řekl, že musí počítat nejmén s takovými šesti lety, ale taky, že může jít za tři roky domů na podmínku.“

„Věděla jste o těch rozhovorech?“

„Nejen věděla. Poslal mě, abych šla na advokátní komoru a zeptala se tam na to. Chtěl to vědět přesně.“

„To ale byl nesmysl.“

„Já jsem si to taky myslela. Advokátní komora není soud a ten by taky musel případ nejdřív projednat.“

„Šla jste tam?L

„Ani mě nenapadlo. Vysmáli by se mi, anebo by na mě zavolali policii. Ale jemu jsem nakukala, že jsem se tam ptala.“

„A co jste mu řekla?“

„Že ten starý policajt měl pravdu. Že to advokáti potvrdili.“

„Jak na to váš manžel reagoval?“

„Začal bédovat. Kňučel jako přejetý pes.“
„Vy jste byla už s Schäferem domluvena, co mu navrhnete?“
„Dávno. Karl-Heinz je velice inteligentní.“
„Tak co jste si připravili?“
„Řekla jsem Franzovi, že musí co nejdřív zmizet. Jakmile mu bude líp, tak aby mohl chodit, musí zdrhnout. A nejlíp za hranice, tam ho nebude nikdo hledat.“
„Souhlasil?“
„Nejdřív se mu to nějak nezdálo, ale já ho ujistila, že jsme pro něj všechno připravili.“
„V Holandsku?“
„Jo! Že jsme tam pro něj pronajali malý domek, kde se mu bude žít jak v pohádce. A bude mít jednu provázku pokoj.“
„Skutečně jste ho pronajali?“
„Ne. Vymysleli jsme si to, abysme ho uklidili.“
„A on pak kývl?“
„Jo. Souhlasil, že zmizí. Ale měl podmínku.“
„Jakou?“
„Že za ním přijedu s dětma.“
„Slíbila jste mu to?“
„Co jsem měla dělat? Prohlásila jsem, že to je snad samozřejmé.“
„Přitom jste ale žila u Schäfera.“
„My se máme rádi. Ale víte, co ten blázen Franz na mně ještě chtěl? Abych mu napsala dopis a písemně mu tohle všechno potvrdila.“
„To byl ten dopis, co se pak u něj našel?“
„Zapomněli jsme ho v kapse.“
„Jak jste se na vraždu chystali?“
„Karl-Heinz řekl, že je to jeho věc, abych se mu do ničeho nepletla.“
„Ale věděla jste, co připravuje?“
„Jasně. Všechno mi povídal. V noci jsme seděli u flašky šnapsu a plánovali, jak to uděláme.“
„Jak jste to chtěli udělat?“
„Karl-Heinz koupil plastickou šňůru a prášky na spaní.“
„K čemu prášky na spaní?“
„Chtěli jsme ho nejdřív uspat a pak hodit v Amsterdamu do kanálu.“
„Máte na mysli průplav?“
„Ano. Grachty.“
„Na kdy jste to naplánovali?“
„Na patnáctého února. Napsala jsem mu ještě ten dopis a nakonec jsem mu slíbila, že za ním přijedu. Hezkou cestu a tvoje milující žena Angelika, ale to vy znáte. Dozvěděli jsme se, že ho mají za pár dní propustit z nemocnice. Ale nestihli jsme to hned, tak jsme to přeložili na příští den. Spakovala jsem mu kabelu s věcmi a napsala jsem mu lístek, že pro něj přijedeme v poledne, krátce po obědě.“
„Kdo pro něj měl přijet?“
„Všichni. Karl-Heinz, Joachim Mache a já.“
„Proč taky Mache?“
„Ten s ním jako měl zůstat pár dní v tom holandském domku. A tak měl s sebou taky napakovanou kabelu.“
Joachim Mache jel s sebou zřejmě proto, že měl starý mercedes, kterým chtěli Komandera odvézt do Nizozemí. Přijeli před nemocnici. Komander si oblékl civilní šaty, pak se nenápadně dostal z budovy, vyšel ven a nastoupil do čekajícího vozu. Za volantem seděl Schäfer. Ten měl u sebe pár sendvičů, ale také termosku s kávou. Do ní nasypal celou tubičku prášků na spaní.
„K čemu měla sloužit ta červená plastická šňůra, paní Komanderová?“ zeptal se inspektor Kraft.
„Měli mu svázat ruce a nohy a na krk přivázat kámen. Aby se potopil.“
„Ten nůž, který se pak našel, vezli taky přes hranice?“
„Taky. Byl to kuchyňský nůž, měli s sebou štangli salámu. Nebyl nápadný. Akorát že byl špičatý, ale to některé nože jsou.“
„Kudy jeli?“
„Po dvěstětřináctce.“
„To kafe mu dali cestou?“
„Dali, ale on prý neusnul, jenom zíval a říkal, že je strašně ospalý.“
Na hranicích dopadlo všechno dobře, ani nemuseli ukázat pasy. Kolem půlnoci byli v Amsterdamu. Schäfer zajel hned k přístavu. Tak si to domluvili. Zastavil, vyšel ven, že se trochu provětrají, otevřel kufr, vyndal těžký kus plochého železa a chystal se Komandera zezadu praštit. Rozmyslel si to ale, bylo tam moc světla a z postranní ulice vyšel nějaký chlap. Tak zase nasedli a jeli dál.
„Když se vrátil, tak mi to všechno vyprávěl,“ vypověděla Angelika Komanderová. „Přijeli pak k nějaké postranní silnici, bylo to někde u toho...“, já jsem to zase zapomněla...“
„Ta vesnice se jmenovala Akersloot,“ připomněl inspektor.
„Zastavili, že si oddychnou, a Joachim, ten seděl na zadním sedadle zatímco Franz vedle řidiče, mu hodil kolem krku tu šňůru a přitáhl, aby se nemohl hnout, a Karl-Heinz ho začal bodat nožem.“

„Čtyřicetkrát,“ řekl inspektor Kraft.

„Pak ho ještě praštil železem.“

„A způsobil mu smrt těžkým pohmožděním mozku.“

„Pak ho vytáhli z vozu, odjeli kousek dál, vytřeli auták od krve, zahodili nůž, vrátili se ještě k Franzovi a vyndali mu všechno z kapes.“

„Kromě vašeho dopisu.“

„Byl prý to jen kousek, jen ta poslední věta. Četla jsem to v novinách. Pak mi Karl-Heinz telefonoval, že je všechno v pořádku.“

Až doposud vypovídala, jako by vyprávěla obsah filmu, který viděla včera v televizi. Po posledních slovech se zhroutila. Dostala třesavku, nemohla popadnout dech, inspektor Kraft ji nejdřív jen amatérsky křísil, pak zavolal doktora. Angelika Komanderová, které říkali Emma, byla na konci svých psychických sil. Šest týdnů žila s výčitkami svědomí, teprve dodatečně si uvědomila, co udělala. Novináři ocenili její přiznání, ale současně adresovali policii výtku: nebyt přiznání spolupachatelky hrozného zločinu, kriminalisté by sami s případem nehnuli.

„Neměl jsem ponětí, do čeho jdu,“ prohlásil před porotou Joachim Mache. „Skutečně jsem byl přesvědčený o tom, že Franze vezeme do Holandska jen proto, aby se schoval před policií. Teprve když jsme zastavili u přístavu a Schäfer vyndal z kufru mého mercedesu to železo, teprve tehdy jsem pochopil.“

„Jenže podle výpovědi ostatních ho pak Schäfer čtyřicetkrát bodl nožem,“ poznamenal prokurátor dr. Gerd Taube.

„Měl v ruce revolver. Měli jsme strach, že nás postřílí.“

„Kde vzal zbraň?“ zeptal se prokurátor.

„To nevím, ale musel ji vytáhnout z kapsy, když už měl smyčku kolem krku. Víte, Ctihodnosti, já jsem ho nechtěl uškrtit, chtěl jsem jen, aby moc nevyváděl. Komander měl totiž velkou sílu.“

„Po těch operacích? Vždyť sotva chodil.“

„Já jsem z něj měl strach.“

Schäfer se také hájil tím, že se bál Komanderovy pomsty. Přebíral mu ženu a věděl, že si to Franz nedá líbit. Angelika Komanderová změnila před porotou svoji výpověď. Buď už byla zase psychicky v pořádku, nebo jí to poradil obhájce. Tvrdila, že nestála o smrt svého muže, že jen chtěla mít od něho pokoj. Nesnášela ho a nenáviděla proto, že chorobně žárlil. Chovala se, jako kdyby zapoměla, že mu byla nejen nevěrná, ale že se přestěhovala k milenci i s dětmi. Joachim Mache byl slaboch. Neměl důvod k vraždě, ale podlehl okolnostem a sobě nadřazenému Schäferovi.

Porota měla snadný úkol. Uznala, že všichni jsou vinni v plném rozsahu obžaloby. Předseda trestního senátu dr. Reiner Hadenfeldt pak 14. července 1978 odsoudil Angeliku Komanderovou a jejího milence Karl-Heinze Schäfera na doživotí, Joachima Macha na dvanáct let.

Sedmiletý Frank Komander mluvil pravdu, když tenkrát přiběhl na policejní stanici a řekl: „Vím, kdo zavraždil mého tatku.“

Případ
posledního
Muvona

„A kdo vlastně ten případ vyšetřoval?“ zeptal se profesor Hoffenaar van den Grient.

„Nikdo,“ odpověděl inspektor Kiewitt.

„Můžete mi říct proč?“

„Nebylo koho vyšetřovat.“

„Ale snad bylo co vyšetřovat.“
„Vrah byl mrtvý. Oni vlastně byli všichni mrtví,“ řekl inspektor.
„Kdo byl ten chlap?“ zeptal se profesor.
„Jmenoval se John Muvono.“
„Co je to za jméno?“
„Nebyl to Holanďan. Totiž byl to Holanďan, ale narodil se na Jávě. Měl náš cestovní pas a státní občanství.“
„Tak Javanec?“
„Asi míšenec,“ řekl inspektor.
„Vy jste dával dohromady tu zprávu?“ zeptal se profesor.
„A taky ještě něco víc.“
„Takže se přece jen vyšetřovalo?“
„Chtěl jsem se dozvědět, proč vraždil,“ vysvětlil inspektor Kiewitt z oddělení vražd kriminální policie v nizozemském s-Gravenhagu.
„A mě jste se přišel zeptat, co ho k tomu přimělo?“
„Když už jsem to rozvrtal!“
„Amok, inspektore. Tam tomu říkají amok. My to známe jako náhlé pomnutí myslí, vražedná zuřivost. Psychická porucha, při níž postižený bez rozmyslu napadá své okolí.“
„Co je příčinou takového stavu?“
„Někdy infekční choroby, ale většinou psychogenní vlivy. Anebo taky duševní vyčerpání.“
„Je to indonéská specialita?“
„Název pochází z malajštiny. Jak byl Muvono starý?“
„Narodil se 24. září 1915 v Surakartě na Jávě.“
„A kdy se to stalo?“
„Před necelým měsícem. Devátého srpna 1964 nám to ohlásili.“
„Dozvěděl jste se něco o jeho životě? Třeba nám něco napoví. Závislosti lidského konání mívají kořeny už v raném dětství.“
„Jako kluk žil na Jávě. To je jediné, co víme. Když se přestěhoval k nám, dělal to, co většina těch, kteří přijedou z tropů.“
„Pocit méněcennosti pro barvu pleti,“ řekl profesor.
„Všichni s tím mají potíže.“
„Než si zvyknou.“
„Než se přizpůsobí, pane profesore. Musí se přizpůsobit a nesmějí koukat moc nahoru. Někde chodil do školy, někde pracoval jako nádeník, pár let jezdil po světě jako námořník. Ale dělal taky hotelového vrátného v červené generálské uniformě.“
John Muvono byl nepříliš velký, štíhlý a docela pohledný. Přijel do Nizozemského království, aby si vydělal a mohl žít jako pán. Dlouho však byl jen sluhou a léta se živil příležitostnou prací. V roce 1954 ho konečně potkalo štěstí. Přistěhoval se do s-Gravenhagu, sehnal si laciný podnájem a nastoupil jako písař na ministerstvu školství a kultury. Musel se hodně snažit a pracovat na jedničku, když ho už za dva roky jmenovali kancelářským asistentem. V roce 1960 dokonce účetním.
„Ptal jste se na něj na ministerstvu, inspektore?“
„Měl nejlepší pověst. Jako pracovník. Mohli se na něj spolehnout. Ale žil jak bohém. Vytahoval se.“
„To není nic divného,“ řekl profesor. „Má mindrák, protože vypadá jinak než ostatní. Neberou ho jako rovnocenného partnera. A tak si občas zahraje na granda, aby ten pocit méněcennosti aspoň na chvíli odložil. V baru si objedná nejdražší šampaňské, číšníkovi dá neobvykle velké spropitné. Koho jste se na něj ptal, inspektore?“
„Číšníků. Ale nejvíc mi řekla jeho matka.“
„Žil s matkou?“
„Přistěhovali se spolu.“
„No a co o něm říkala?“
„Že to byl hodný a snaživý chlapec, ale měl v životě smůlu. Nikdy neměl dost peněz, odkaziva měl plno dluhů. A v úřadě se mu taky později nedařilo. Když se dozvěděli, že žije na velké noze, dostali strach, jestli nekrade. Nevzal ani gulden, ale stejně ho povýšili o rok později než ostatní.“
„A zase měl důvod pro pocit méněcennosti.“
„Koupil si nejdřív motocykl a pak dokonce auto.“
„No, tak vidíte, inspektore, to je přesně to, co jsem vám říkal. Chtěl si dokázat, že je stejně dobrý jako běloši.“
„Jenomže jedno i druhé si koupil na dluh.“
„Kam jezdil? A s kým?“
„V úřadě prý tvrdil, tak mi to aspoň jeho kolegové řekli, že chce jezdit v polední přestávce k matce na oběd. Pak se octl na koberečku u šéfa, ten mu rozhazovačností vytkl a na ministerstvu se dodnes vypráví, jaký cirkus tam účetní předvedl.“
„Co udělal?“ zeptal se profesor.
„Rodeo! Ukrutný skandál. Řval na šéfa a mlátil pěstí do stolu. Přeházel spisy a praskal dveřmi jako šílený.“
„Náhlé hnutí myslí, inspektore. Nebezpečný stav.“
„Však také jeho šéf později prohlásil, že by se nedivil, kdyby jednou vtrhl do jeho kanceláře s pistolí v ruce a odstřelil ho.“

Nic mu nevyčítali. Dokonce ho za jeho výbuch ani nepotrestali. Když se v roce 1960 dostal do vážných finančních nesnází, pomohli mu dokonce bezúročnou půjčkou. Neměl důvod někoho nenávidět, nemusel si vyčítat, že má tmavou pleť, v té době se do Nizozemí stěhovaly tisíce Malajců a Indonésanů. V holandských domácnostech pracovaly služebné z Djakarty i z Bornea, v amsterdamských restauracích obsluhovali číšníci ze Sumatry. Měl tedy všechny předpoklady pro klidný život. A navíc se zamiloval. Byla to Němka z Bad Kreuznachu, jmenovala se Erika Hofstädterová, bylo jí dvaadvacet a exoticky vyhlížející John se jí zalíbil.

„Její matka připustila, že i jí se na první pohled zdál sympatický. Neměla nic proti tomu, aby se s ním dcera stýkala. Když přijel a požádal o její ruku, ráda svolila. Stejně se museli brát, Erika byla v jiném stavu.“

„Jak se to manželství vyvedlo?“ zeptal se profesor Hoffenaar.

„Vůbec ne.“

„Ani na začátku?“

„Ten frajer totiž celou dobu předstíral, že je o deset let mladší. A on prý vypadal mladší. I Eričina matka byla přesvědčena, že mu není ani čtyřicet. Při svatbě se ukázalo, že je mu sedmačtyřicet.“

„Kde se brali?“

„Tady. Někde v kostele.“

„Takže byla o pětadvacet let mladší než on,“ opakoval si profesor. „Kdy se brali?“

„To vám řeknu úplně přesně, pane profesore, 11. července 1962.“

„No a co v tom manželství vlastně skřípalo?“

„Žárlil.“

„To vám řekla její matka?“

„Nejen ona, i sousedé.“

„To mohlo být také tím věkovým rozdílem.“

„A nespravilo to ani jejich dítě,“ řekl inspektor.

„Nojo! Muselo se přece brzy narodit.“

„V lednu 1963. Také jedenáctého. Byla to holčička. Dali jí jméno Hedwiga.“

„Neměl z ní radost?“

„Snad měl. Ale paní Hofstädterová mi řekla, že John už tenkrát strašně pil. Dcera se jí taky svěřila, že má podivné sexuální požadavky a že se jí tím definitivně zhnusil. Stále častěji pak docházelo k ošklivým scénám.“

V pondělí 1. července 1963 se sousedé zhrozili. V bytě Muvonových došlo k dramatické manželské hádce, ozývaly se výkřiky, rány, manžel rozbíjel nábytek, Erika Muvonová dostala strach, nejdřív utekla na balkón, pak dokonce přelezla zábradlí, skočila do zahrady a k smrti poděšená doběhla k sousedům a požádala je o pomoc.

„Co to dítě, inspektore?“ zeptal se profesor.

„Holčička zůstala v bytě. Nestačila ji vzít s sebou.“

„To ji tam nechala?“

„Nechtěla ji tam nechat, ale nevěděla, jak to zařídit. Bála se rozzuřeného manžela. Běžela na faru, kde požádala sociální pracovníci, aby jí pomohla dostat dcerku z bytu. Ta paní si ale taky nevěděla rady, paní Enka byla rozčilená, tak zatelefonovali na policii.“

Vznikla podivná situace. Do bytu přišel policista a sociální pracovnice. Vypptávali se, co se vlastně stalo. Nedozvěděli se nic, a vlastně se už nikdo nic nedozvěděl. John Muvono držel dceru v náručí.

„Proč si pro ni nepřijde sama?“ zeptal se.

„Protože z vás má strach,“ odpověděl policista.

„Kde je?“

„U sousedů.“

„U těch?! Ale před chvílí tady klepala na dveře.“

„To jsem byla já, pane,“ řekla sociální pracovnice.

„Proč jste mi neotevřel?“

„Protože jsem nechtěl.“

„Měl jste strach?“

„Z vás, paní?“

„Musela jsem požádat o policejní asistenci.“

„Nepotřebuju žádnou asistenci. Své záležitosti si dám do pořádku sám. A o tu malou se nestarejte. Postarám se o ni. A neplet' se do našich věcí. Jestli moje žena holku chce, ať si pro ni přijde.“

Neodešli. Sedli si. Sociální pracovnice začala vyjednávat. John Muvono se uklidnil. Už se s ním dalo mluvit. Zkušená žena mu začala domlouvat, až se rozplakal. Erika se ještě téhož dne vrátila a zdálo se, že je všechno v pořádku. Sociální pracovnice však pro jistotu rodinu pravidelně navštěvovala. Chování Johna Muvona se jí totiž vůbec nelíbilo. Několikrát ho zastihla silně podnapilého, nebyl sice agresivní, ale galantně se rozhodně nechoval. A podle toho, co jí řekla jeho žena, rozhazoval peníze plnými hrstmi a doma nechával jen pár guldenů na nejnnutnější nákup. Přitom byla Erika znovu v jiném stavu.

„Nedělalo to dobrotu. I potom se hádali, John začal být někdy vyloženě agresivní, vy to konečně taky víte, pane profesore, vyjadřoval jste se přece k psychiatrickému posudku, řekl inspektor.“

„Vím, že to došlo dokonce tak daleko, že museli matku a dceru umístit do domova pro svobodné matky.“

„Jmenuje se Maris Stella a manžel John s řešením souhlasil,“ řekl inspektor.

„A já vám hned řeknu proč! Takový jedinec dokáže být kritický. Když má jasnou chvíli. On si hrubé chování uvědomoval. Ale pak to na něj znovu přišlo a přestal se ovládat.“

„Proč ho tedy neodvezli na psychiatrii?“ zeptal se inspektor.

„K tomu nemá nikdo právo. Dobrovolně by tam nenastoupil, násilím to nešlo.“

Nařít to mohl jedině soud. A měli to udělat. Všechno mohlo být jinak. Kdo to však mohl tušit?“

„Naopak, když od něj manželka odešla, sám podal žádost o rozvod. Všichni si mysleli, že souhlasí anebo aspoň, že mu to je jedno. Jenže na první stání nepřišel, všem dalším se vyhnul a ani se neomluvil.“

Bylo to podivné manželství. Erika čekala v domově pro svobodné matky na porod, John ji navštěvoval pokaždé, když mu to správně ústavu dovolila. Jinak chodil jako zpráskaný pes, hodně pil a dál si půjčoval peníze. Když potřeboval útěchu, zašel si za Eričinou matkou. Ráda ho vyslechla, stála totiž na jeho straně, byla přesvědčena, že vinu na rozvráceném manželství má její dcera.

Děti ze smíšených manželství bývají hezké. Malá Hedwiga byla krásné děvčátko se snědou pletí, Lucie, která se narodila 18. května 1964, se jí vyrovnala. Otec John holčičky miloval, opakoval, že se jich za žádnou cenu nevzdá.

V neděli 9. srpna 1964 byl krásný teplý den, jako stvořený pro pobyt na pláži. John Muvono se už od rána chystal na návštěvu do domova Maris Stella. Byl nervózní, bezcílně chodil po pokoji. Jeho pohled těkal z předmětu na předmět. Dvě hodiny po poledni prošel kolem vrátnice.

„Nevšimla jste si u něj něčeho neobvyklého?“ zeptal se komisař později vrátné.

„Ne.“

„Nezdál se jí nějak jiný? Nechoval se nápadně?“ chtěl vědět profesor.

„Říká, že si ničeho nevšimla. Byl prý vždycky nabručený. Nikdy nepozdravil, nikdy s ní ani slovo nepromluvil. A v neděli kolem ní prošel jako stín. Kráčel prý do schodů jako robot, který neumí ohýbat nohy. Šel rovnou do sálu v prvním patře, kde byla umístěna Erika s Lucií.“

„Byli tam ještě jiní návštěvníci?“

„Návštěvy jsou od dvou, ale mnozí přicházejí až později. Tak tam snad byli dva tři, ale bylo tam asi dvacet kojenců s maminkami a pár službu konajících ošetřovatelek.“

John Muvono šel jako v transu k postýlce, vzal svoji maličkou do náručí a přitiskl si ji na prsa. Ošetřovatelka později prohlásila, že vypadal divně. Byl bledý, roztržitý. Raději k němu po chvíli přišla, dítě mu vzala a položila je zpátky do postýlky. Chvilí seděl bez hnutí a hleděl do nicoty. Ošetřovatelka si všimla jeho křečovitě zkřiveného obličeje. Nevěnovala mu však žádnou pozornost. Zvykla si, že je jiný než ostatní, tváří se na svět nepřátelsky.

Najednou vstal. Šel k postýlce malé Lucie, pak se otočil, pořád chodil, jako by spolkl pravítko. Řekl, že jde nahoru do manželčiny pokoje. Ošetřovatelka si oddychla. Neměla v jeho přítomnosti dobrý pocit. John Muvono vešel do pokoje, kde bydlela jeho žena a Hedwiga. Rozhlédl se, pokoj byl prázdný. Pak zaslechl hovor z koupelny. Vešel. Matka stála s dcerkou před zrcadlem a česala ji. Hedwiga měla v ruce lopatku a on se jí zeptal, od koho ji dostala. Chvilí si s dcerou povídal, pak přišla ošetřovatelka a řekla, že je čas na svačinu, Hedwiga musí sníst svůj jogurt.

John se choval ke své ženě i k dceře velmi něžně. Když ji pohládl po tváři, Erika se s odporem odvrátila. Neurazil se, nedostal vztek, jen si něco povídal, ošetřovatelka, která přišla s jogurtem, to slyšela. Dítě začalo jíst, John Muvono vytáhl zpod saka sekeru, rozmáchl se a zaťal ji své ženě do hlavy. Malá Hedwiga jí seděla na klíně. Matka vykřikla. John popadl dcerku a hodil ji na podlahu. Pak se rozpráhl podruhé a roztříštil dítěti lebku.

Nebyl při smyslech. Rozhlédl se kolem. Otevřenými dveřmi spatřil zděšené ženy s dětmi. Rozběhl se na ně se sekerou v ruce. Zasáhl ošetřovatelku. Ženy křičely o pomoc, děti plakaly. Ale v ložnici nemluviťat v prvním patře byl klid. Nikdo nic neslyšel, ošetřovatelky netušily, co se nahoře stalo. Tam už zatím vznikla panika. Návštěvníci prchali z pokojů, zpráva o hrozném události se šířila po celém ústavu. John Muvono pobíhal od dveří ke dveřím, prokličkoval chodbami, vpadl do sálu a rovnou se řítit k postýlce své mladší dcery Lucie. Jedinou ranou jí rozsekl hlavu. Pak se ještě rozehnal po mladé mamince s dítětem v klíně a těžce ji zranil na rameni. Jako by se dostal do klece, z níž není úniku, běhal sem a zase tam, od zdi ke zdi, utekl se zakrvavenou sekerou na chodbu, pak zase po schodech nahoru.

Našel Eriku. Zakrvácená k nepoznání a zřejmě už mrtvá seděla šikmo na židli. Znovu se rozehnal a sekl ji do hlavy. Pomalu se svezla na podlahu. Zůstal stát, nevěděl, co dělat dál. V té chvíli se rozlétly dveře pokoje a v nich stáli dva mladí muži. Dostal strach. Zase začal pobíhat od zdi ke zdi, jako chycené zvíře se snažil najít cestu k záchraně. Zastavil se u okna. Sekerou rozbil sklo. Otevřel obě křídla dokořán. Posadil se na okenní předprseň. V pravé ruce stále svíral zakrvácenou sekeru. Ti dva ve dveřích na něj zírali a zřejmě se ho také báli. Pak vstoupil do pokoje ústavní zřízenec. V ruce měl na obranu židli. Bližil se k oknu. John se po něm rozmáchl sekerou. Zřízenec hodil po útočnickovi židli, ale netrefil. John Muvono se už nerozmýšlel a vyskočil z okna. Seběhli dolů a poznali, že nemá šanci. Zemřel v nemocnici krátce poté, co ho přivezli na operační sál.

Vrah se odsoudil a sám se potrestal. Nebylo koho obžalovat, nemělo smysl předkládat případ porotcům. Ale inspektor Kiewitt se přesto pustil do vyšetřování. Chtěl se pokusit o rozšířování rébusu, který Muvonův mozek nebyl schopen rozluštit, tak u něj nastal myšlenkový zkrat. Posedlý amokem zničil všechno, co měl rád. I sebe.

Případ
nebezpečného
Casanovy

Našel je Hans Verhunc. Ráno vstal, sešel dolů, kde měla být v osm snídaně, a nikde nikdo. Ani sestra, ani švagr. Chvilí se díval z okna do zahrady, kde se už na některých stromech objevily kočky, pak vyšel ven, ale zase se vrátil. Ve vile bylo ticho jako v hrobě. Až za chvíli se mu zdálo, že slyší vzdálený hlas, volající o pomoc. Šel nahoru a otevřel dveře ložnice Kindlingerových. Zděsil se. Volání o pomoc vycházelo odsud. Manželské postele vypadaly jako bojiště po bitvě. Na jedné z nich ležel na břiše Hansův švagr Mathias Kindlinger, svázaný provazy jako balík, na druhé jeho žena a Hansova sestra Margareta Kindlingerová, také sešňovaná. Švagr kňoural a kvílel, Margareta byla zticha. Hans Verhunc odhrnul pokrývku. Jeho sestra byla mrtvá. Utíkal k telefonu a zavolal na policejní stanici.

„Kdy vám telefonovala vaše sestra, pane továrníku?“ zeptal se nadporučík kriminální služby Hofmann Hanse Verhunce.

„Předevčírem“

„To znamená 27. dubna 1961,“ zapisoval si policista.

„A co po vás vlastně chtěla?“

„Že se mnou musí nutně mluvit.“

„O čem?“

„To právě nevím.“

„Když jste přijeli, nic vám o tom neřekla?“

„Nebyla příležitost.“

„Chtěla vám něco sdělit mezi čtyřma očima?“

„Zřejmě ano.“

„Vy bydlíte, pane továrníku Verhunci, ve Vídni?“

„Ano.“

„Neměli jste nějaké společné obchodní problémy? Nebo nechtěla se s vámi poradit?“

„Jak to mám vědět, nadporučíku?“

„Hledám důvod, stopu. Někde přece musíme začít. Snažte se prosím vzpomenout na každou maličkost. Někdy může být důležitá.“

„Když mi telefonovala, byla velmi rozrušená.“

„No, tak vidíte! A co vám řekla doslova. Přesně prosím.“

„Nutně s tebou musím mluvit. Je to důležité a nepříjemné. Přijed' co nejdřív. Jestli můžeš, tak hned ráno.“

„To je váš vůz dole?“

„Ten červený jaguár. Přijeli jsme se ženou kolem poledne. Včera osmadvacátého.“

„Jak vás přivítala?“

„Velmi srdečně.“

„Řekla vám, proč volala?“

„Nemohla. Nebyli jsme sami.“

„To znamená, že nechtěla, aby o tom věděl její manžel.“

„Určitě. Všichni jsme si společně prohlédli zahradu, to už je takový zvyk, podívat se nejdřív, co kde kvete, Gretl si na květinách moc zakládala, kvečeru jsme seděli u televize.“

„Kdy jste s ní mluvil?“

„Jestli myslíte o důvodech toho telefonátu, tak vůbec ne. Nešlo to. Švagr byl pořád s námi.“

„Ani vám nic nenaznačila?“

„Řekla jen, že připraví snídani na osmou. Napadlo mi, že přijdu dřív, a tak budeme sami.“

„A přišel jste dřív?“

„Skoro o půl hodiny. Moje paní byla ještě pod sprchou. Ale dole v jídelně nikdo nebyl. Ani stůl nebyl prostřený. Vždycky se snídá v arkýřovém pokoji, jeho okna jsou na východ a Gretl tam má své dvě palmy.“

„Tak jste čekal?“ zeptal se policista.

„Co jsem měl dělat? Pak jsem zaslechl to volání.“

„Povězte prosím, co jste dělal, co jste viděl?“

„Nejdřív mi napadlo, že je to nějaká legrace. To volání mi připadalo tak divné, nepřírozené, jako když si děti hrají na četníky a zbojníky.“

„V domě přece nebyly žádné děti,“ namítl policista Hofmann.

„Já vím, ale Kindlinger měl někdy takové nápady.“

„Pak jste šel do ložnice?“
„Ano, pak jsem šel za tím hlasem.“
„Jak to tam vypadalo, když jste vešel?“
„Nejdřív jsem si všiml, že je všechno zpřeházené. Polštář, rozbitá stolní lampa, srolovaná prošívaná deka. Tak jsem ty věci dal pryč a pod nimi ležel Kindlinger.“
„Jak ležel?“
„Na břiše.“
„Co dělal?“
„Nic. Jen chraplavě šeptal: ‚Svázali mě‘.“
„Byl zraněný?“
„Myslím, že ne.“
„Proč šeptal?“
„Nemám ponětí.“
„Co jste udělal, pane Verhunci?“
„Nadzvedl jsem deku a viděl jsem, že je doopravdy svázaný.“
„Čím?“
„Zelenou šňůrou. Byla hodně dlouhá. Měl ji mockrát omotanou kolem těla. Chtěl jsem ho rozvázat, ale neměla nikde konec. Ruce měl spoutané na zádech. Musel jsem ho vyprostit, tak jsem vytáhl z kapsy nůž a provaz jsem rozřízl.“
„Byla ta pouta hodně utažena?“
„Vůbec ne. Když už si odmotával provazy, vzpomněl jsem si na sestru a zavolaal jsem: ‚Gretl‘! Nic. Podíval jsem se na vedlejší postel a viděl jsem stejný binec. Zmuchlané polštáře, na nich rádio, přes půl postele prošívaná péřová deka. Stáhl jsem ji. Také sestra ležela na břiše. Nehýbala se. Také ona byla sešněrovaná. Rozřízl jsem provazy a zdálo se mi, že má teplé ruce. Ale pak jsem spatřil posmrtné skvrny. Pochopil jsem, že je mrtvá.“
„Pak jste volal k nám?“
„Ne. Seběhl jsem dolů, skočil na kolo a jel jsem na četnickou stanici do Schrensu.“
„Proč na kole? Měl jste přece na dvoře stát vůz!“
„Já ani nevím, proč jsem jel na kole. Neuvažoval jsem. Vůz nestál na dvoře, ale v garáži. Možná jsem si myslel, že tam budu dřív. No a pak jsem jim oznámil, co se stalo.“
„Hned jste se vrátil? Byl jste ve vilce dřív než četníci?“
„Byl. Šlapal jsem jako blázen.“
„Takže jste pana Kindlingera úplně rozvázal, ještě než přišli?“
„Ano. Ještě předtím než přišli. Nevím, proč se Kindlinger nerozvázal sám. Ruce měl přece už volné. Když jsem se vrátil, tak hekal a pořád opakoval, já mám svázané nohy, já mám svázané nohy.“
„Víte, kolik stop jste svým jednáním zničil?“
„Teď už to vím. V té chvíli jsem si neuvědomil, co dělám. Chtěl jsem mu pomoci. Oni mu totiž nohy přidrátovali k posteli.“
„Proč oni?“
„Myslíte, že jich nebylo víc?“
„Možná.“
„Oni ho totiž přidrátovali k mrtvé Gretl. Pozinkovaným drátem. Dlouho mi trvalo, než jsem to všechno rozmotal. Pak jsem si sedl a zeptal jsem se Kindlingera, co se vlastně stalo.“
„Co vám řekl?“ zeptal se Hofmann. „Ale přesně, prosím.“
„Povídal, že se v noci najednou vzbudil a slyšel, jak jeho žena volá o pomoc. Pak dostal ránu do hlavy, až se mu před očima zajiskřilo, a dál už nevěděl nic. Když se opět probudil, tak volal o pomoc a já jsem přišel.“
„Cožpak netušil, že vedle něj na posteli leží mrtvá?“
„Taky jsem se ho na to ptal. Řekl, že si to uvědomil, až když jsem jel pro policii. A celou tu dobu prý strašně plakal.“
„Proč říkáte prý, pane továrníku?“ zeptal se nadporučík.
„Protože tak nevypadal. A vůbec nebyl dojatý. Vedle něj ležela mrtvá manželka, a on si jí vůbec nevšímal. Ale hlavně ho vůbec nezajímalo, jak vlastně umřela.“
„Neptal se třeba, kdo ho přidrátoval k mrtvé?“
„Ne. Jako by ty dráty vůbec neviděl.“
Policejní lékař dr. Stiller přesně určil příčinu smrti Margarety Kindlingerové. Byla udušena polštářem. Vrah jí ho tak dlouho tiskl na obličej, až přestala dýchat. Smrt nastala někdy kolem půlnoci.
Ředitel Mathias Kindlinger byl tlustý, plešatý, osmašedesátiletý, v pruhovaném pyžamu vypadal jako trestanec. Seděl v čalouněném křesle, ruce v klíně a netečně civěl na policejní techniky prohledávající ložnici. Mrtvé si nevšímal. Když šel někdo kolem, ani na něj nepohlédl. Samozřejmě že nespál, ale vypadal tak.
„Takže vy nevíte, jak k tomu došlo?“ zeptal se ho nadporučík Hofmann a na tváři vdovce se objevila grimasa, že vypadal jako klaun.
„Ne,“ řekl.
„Jak byla zavražděna?“
„Ani to nevím. Dostal jsem ránu do hlavy. A strašně mě bolí záda, nemohl by se mi na ně podívat ten váš doktor?“ Doktor Stiller mu vpíchl uklidňující injekci. Zřejmě zapůsobila. Ředitel v pyžamu začal sám od sebe:
„Šli jsme si lehnout krátce po jedenácté. Ještě jsme si chvíli povídali.“
„V posteli?“ zeptal se nadporučík Hofmann.

„Ne, seděli jsme tady, v křesle.“

„Oba?“

Gretl jsem měl na kolenou. Hladil jsem ji. Jako vždycky před spaním. Pak jsem vklouzl do postele a hned jsem usnul.“

„Kdy jste se probudil?“

„To vám nepovím. Ale vzbudilo mě volání o pomoc.“

„Vaše manželka volala?“

„Ano. Volala mě jménem. Posadil jsem se na posteli, ale v té chvíli jsem dostal ránu do hlavy.“

„Kdy jste se probíral?“

„Ve tři.“

„Jak víte, že byly tři?“

„Támhleto hodiny odbíjely třetí.“

„Probral jste se tedy z bezvědomí. Co dál?“

„Nevěděl jsem, co se děje, nevěděl jsem, ani kde jsem. Myslel jsem si, že se mi to všechno jen zdá. Někdy se mi zdají bláznivé věci. Jako třeba, že prolézám úzkou štolou a nemohu se do ní vejít.“

„To se vám zdálo?“

„Ne. Uvádím to jen jako příklad.“

„Co jste si uvědomil, když jste se probudil z mdloby?“

„Že ležím na břiše a nemůžu se hnout. Mohl jsem hýbat jedinež hlavou, a tak jsem ji zvedl a nadechl se.“

„Začal jste volat o pomoc?“

„Ano. Jenže jsem byl pod prošívanou dekou. Nebylo mě slyšet.“

„Váš švagr vás však slyšel. Přišel vám přece na pomoc.“

„To bylo až ráno.“

„Pane Kindlingere, jak to bylo s tou ránou? S vaší mdlobou? Doktor Stiller nenašel totiž po úderu ani stopy.“

„To já nevím.“

„Kdyby vás někdo praštil do hlavy, že byste omdlel, musel by ten předmět zanechat nějaké stopy. Nemáte ani modřinu.“

„Možná že mě praštil pěstí. Já nevím. Taky si vzpomínám, že mi někdo šlapal po zádech.“

„Jak si vysvětľujete smrt své ženy?“

„Nemám ponětí.“

„Měla nepřátele?“

„Nevím o žádných.“

„A vy, pane řediteli?“

„Asi ne. Proč taky? Nikdy jsem nikomu neublížil.“

„Mohl se vaší paní někdo mstít?“

„Nevím proč? Nebyli to lupiči?“

Na první pohled to tak vypadalo. Vyházené zásuvky, zotvírané skříně, prádlo poházené po zemi. Jenže to vypadalo nevěrohodně naaranžované.

„Měli jste doma větší částku peněz?“ zeptal se nadporučík.

„Moje paní měla deset tisíc šilinků v toaletním stolku. V té horní zásuvce. Vždycky je tam mívala. A dneska v noci měla ještě navíc šedesát tisíc. Ráno je chtěla odeslat poštou.“

„Kam?“

„Neptal jsem se.“

„Byly to firemní peníze?“

„Jistě.“

„Jste přece ředitelem továrny, pane Kindlingere!“

„Některé záležitosti rozhodovala moje žena sama.“

Nadporučík Hofmann byl zkušený kriminalista. Hned po prvních minutách se mu zdálo, že scéna zločinu není opravdová. Jako by někdo vraždu inscenoval. V zásuvce toaletního stolu nebyl ani šilink. Ale v kazetě, ležící pod zrcadlem, byl velmi cenný perlový náhrdelník. Další šperky ležely bezdůvodně poházeny na koberci. Prsten s kamenem, masivní zlatý náramek. Který lupič by nevyužil takovou příležitost, vždyť manželé Kindlingerovi leželi spoutáni na postelích! Paní udušena, ředitel po ráně do hlavy v bezvědomí. Co mohlo lupiče vyrušit?

Prohledali zahradu. Pod balkónem ložnice ležel žebřík. To sice napovídalo, kudy se lupič dostal dovnitř, když však žebřík změřili, zjistili, že je aspoň o metr kratší. Na příchách byly stopy bláta ze záhonu. To bylo také na dlaždicích balkónu. V ložnici poválil pachatel stojací lampu, skleněné dveře kanceláře přistavěné k vile byly sice rozbity, ale nikdo nevstoupil dovnitř násilím. Byly totiž odemčeny.

„Kdo všechno měl od kanceláře klíče?“ zeptal se nadporučík.

„Moje žena a já,“ řekl Kindlinger.

„Nikdo jiný?“

„Ne.“

Ani manželské postele nevypadaly jako po boji s lupičem. Nic útočník nepotřhal, nic nepošlapal, ani neušpinil. Prostěradla byla, jako když je čerstvě vyžehlí. Manžel mrtvý se sice nechoval podezřele, ale přinejmenším divně. Na otázky odpovídal ochotně, v logice jeho tvrzení se však objevily trhliny. Když byl při výslechu s vyšetřujícím Hofmannem sám, řekl:

„Já vím, že mě podezříváte. Nemůžu ani nic jiného čekat.“

„Proč si to myslíte? zeptal se nadporučík.“

„Protože jsem byl už před lety odsouzen.“

„Za co?“

„Za vraždu své první ženy.“

Je neuvěřitelné, že jim to musel říct sám, že se vůbec nepodívali do jeho trestního rejstříku. Leccos jim mohlo být jasnější.

„Přisahám vám, pane nadporučíku, že jsem nevinný. S touhle vraždou nemám nic společného a svou první ženu jsem taky nezabil.“

„A kdo tedy?“

„Jeden policajt. Proto to zakamuflovali, proto mi to hodili na krk. Jenže tentokrát mě do ničeho nenamochíte, teď už jsem chytřejší, pane nadporučíku!“

Znovu, ale ještě pečlivěji, se pustili do vyšetřování. Rozhodli se i pro rekonstrukci činu. Jeden z dělníků, který nastupoval v šest ráno do práce, vypověděl, že házel na balkón kamínky, aby ředitele Kindlingera upozornil, že jsou dveře do vily dokořán. Ani to prý podezřelý neslyšel. Pak našli vesničané tisícovku a nějaké šperky. Byly ukryty v prasklině zámekové zdi. Proti Kindlingerově vile stál zámek hrabat Thurn-Taxisů. Lupič musel být na hlavu padlý, když si lup schoval téměř na místě činu. Kindlinger byl čím dál tím víc podezřelější, nadporučík Hofmann si byl už skoro jistý, že ho nikdo nepřepadl a neschválal, že scénu zahrál pro policii sám. A tak ho 29. dubna 1961 zatkl.

Když prohledali vilu, našli v jeho pracovně sbírku pornografií. Fotografie, kresby, obsáhlou erotickou literaturu od klasických děl až po sešitky prodávané pokoutně, ale také technické pomůcky z obchodů, kterým se říká sex shop. Měl značnou zásobu pilulek a kapek, údajně podporujících potenci, schovával krabice čokoládových bonbónů, v nichž při laboratorní analýze našli dráždivý johimbin. Jedna ze zásuvek jeho psacího stolu byla plná balíčků převázaných stužkami. Milostné dopisy, ilustrující život záletníka. Psalo mu mnoho žen. Některé věty byly sprosté, hrubé, nechutné, jiné zřejmě opsány od klasiků erotické literatury, další s neskrývanou vášnivou touhou. Nechtělo se věřit, že všechny pisatelky tlustého Mathiase Kindlingera skutečně milovaly. O tom, že tento navenek počestný osmašedesátník žil dvojitým životem, už nikdo nepochyboval.

Schrems je malé rakouské městečko, vzdálené jen pár kilometrů od českých hranic. Má hezké okolí, kolem jsou zachovalé lesy. Nic zde není pozoruhodné, jen zámek šlechtického rodu Thurn-Taxisu a hned vedle na Budweiser Strasse 2 pompézní vila v tyrolském slohu. V roce 1950 ji dali přestavět z koníren na luxusní panské sídlo. Uvnitř stylové zařízení, starožitný nábytek, cenné obrazy koupené na poválečných dražbách a perské koberce, pojištěné na miliónovou částku.

Hned za vilou stojí továrna na smaltované nádoby. Není sice velká, ale stovka zaměstnanců vydělá majiteli hezkých pár set tisíc ročně. Skoro z každé schremské rodiny pracuje aspoň jeden člen u Kindlingerů. Majitelka se původně jmenovala Mautnerová. Její šikovný manžel postavil hned po válce ochromený provoz na nohy. Během dvou let zbohatl na výrobě samočinného napájecího zařízení pro dobytek, v roce 1951 zahynul při automobilové havárii. Vdova nechtěla zůstat sama, a tak si vzala někdejšího kapitána wehrmachtu Deckera. Zemřel v roce 1955. Krátce poté se jí dostal do ruky inzerát muže, který hledal životní partnerku. Jmenoval se Mathias Kindlinger.

Sešli se ve Vídni, posadili se do kavárny a perfektně oblečený a vůbec ne mladý muž udělal na vdovu nejlepší dojem. Přitom nevypadal ani jako pohledný nápadník, ani jako zkušený svůdce. Kulatá hlava, tvarohový obličej, pleš až za uši, krátké nohy a nejméně dvacet kilo přes váhu. Oči měl malé a většinou přivřené, že koukal jen štěrbínami. Brada mu narostla mohutná, dopředu vyčnívající, což si vdavekchtivá vdova vysvětlovala jako zaručené znamení, že našla energického muže se silnou vůlí, fyzicky zdatného.

Nadporučík Hofmann si zatím zjistil leccos z minulosti podezřelého, co jeho manželce zůstalo utajeno. Ve Schremsu zná každý každého, nic se mezi sousedy neututlá. Pan ředitel Kindlinger byl samozřejmě středem zájmu, vždyť stovka obyvatel městečka pracovala v jeho továrně. Dvě třetiny osazenstva tvořily ženy a dívky. A každá z nich věděla, že je pan šéf Casanova, že se před ním musí mít na pozoru.

Gretl byla milionářka, to si její nápadník zjistil hned druhý den po seznámení, a okamžitě se rozhodl, že se stane jeho ženou. Choval se jako lord, byl milý a galantní, zbohatlice z malého městečka byla v sedmém nebi, že bude mít za muže džentlmena. Ani ji nenapadlo, aby se někde zeptala, co je zač. On zdařile předstíral, že se na stará kolena zamiloval jako student, že ho vůbec nezajímá majetek jeho budoucí partnerky, chce žít se svou láskou, nic víc. Párkrát se setkali ve Vídni, pak spolu jeli na výlet do Kitzbühlu a příští víkend do hotelu Sonnenhof, za měsíc vzala Gretl Mathiase do své vily v Schremsu a on už tam zůstal. Svatba byla 26. května 1956. Kindlinger se stal nejen manželem milionářky, ale také ředitelem jejího dobře prosperujícího závodu. Teplé hnízdečko, v němž se mohl cítit spokojený. Ale tlačilo ho dobré bydlo a znovu se ozvaly touhy záletníka. Přiznal se k tomu hned první den procesu.

„Já to netajím, Ctihodnosti, že jsem měl během manželství milenky. Ale řekněme si upřímně, kdo z nás je nemá. Nejsem anděl, to je fakt, ale proto, že jsem byl své ženě nevěrný, nemusím být ještě podezřelý z toho nejhoršího zločinu.“

„Vy máte, obžalovaný Kindlingere, motiv k vraždě,“ řekl státní žalobce dr. Dobner. „Potřeboval jste peníze na své milostné avantýry. A vaše žena vás držela zkrátka.“

„Měl jsem svůj slušný příjem.“

„Při vyšetřování případu se zjistilo něco jiného. Margareta Kindlingerová vás sice po sňatku jmenovala ředitelem továrny a představila vás zaměstnancům jako šéfa, žádné plné moci vám však nedala. Přečtu vám pár vět z obžaloby: pověřovala vás jen podřadnými pracemi, vyřizoval jste většinou jen málo důležitou korespondenci. O všem rozhodovala vaše žena. Ona řídila podnik, ona kontrolovala faktury, disponovala částkami na běžných účtech.“

„Vždycky jsem měl dost peněz,“ řekl Mathias Kindlinger.

„Jenomže jak jste je získal?“

„Nerozumím otázce, Ctihodnosti.“

„Ale rozumíte. Dobře víte, o čem mluvím. Dostával jste jen kapesné. A nebylo vysoké. Tak jste si přilepšoval malými finančními podvody. Máme k dispozici dobrozdání soudních znalců z oboru účetnictví. Možná že jste to nikdy nespočítal dohromady, ale při revizi vyšlo najevo, že jste podniku zpronevěřil celkem nejméně šedesát tisíc šilinků. A já vám, obžalovaný, ale především pánům porotcům ještě povím, nač jste ty peníze potřeboval. Kupoval jste si za ně erotickou literaturu, pánské časopisy, potřeboval jste je na nákup dárků pro vaši přítelkyni Hermínu, jejíž celé jméno nebudu z právních, ale i etických důvodů uvádět. Jí jste, obžalovaný Kindlingere, také slíbil manželství. Příležitostně jste u ní bydlel a dal se od ní vydržovat. Je to hanba, že vás, ředitele tak výnosného podniku, musela živit švadlena. Stykal jste se s ní, ještě než jste se seznámil se svou pozdější manželkou. Také jste své milence vysvětlil, že si vdovu berete jen pro peníze, že mezi vámi zůstane všechno při starém. Svě přítelkyni jste také kupoval nákladné dárky,“ řekl předseda trestního senátu, vrchní soudní rada dr. Schlinger, „jednou jste za ně za jediný týden vydal dvacet tisíc.“

„Já vím, pane předsedo, nebylo to slušné, ale nedokázal jsem to s ní skončit,“ přiznal obžalovaný.

„To je jedna věc,“ řekl předseda senátu. „Ale váš poměr s jistou nezletilou, v protokolech je uvedeno její plné jméno, jste začal, až když jste se oženil.“

„Potřeboval jsem ženy. Potřeboval jsem hodně mladé dívky.“

„Téhle však bylo třináct!“

„Byla hodně vyvinutá. Vypadala na víc.“

Jednou odpoledne se díval z okna. Venku si hrály děti jejich řidiče. Měl jich osm. Mezi nimi byla i nejstarší Maria.

„Otevřely se dveře,“ vypověděla při vyšetřování, „a pan ředitel Kindlinger na mě kývl.“

„Kdy to bylo?“ zeptal se nadporučík Hofmann.

„V zimě 1959. Klouzali jsme se na ulici.“

„Kývl na tebe a co?“

„Abych šla dovnitř.“

„Do bytu?“

„Ne, do chodby.“

„A co bylo potom?“

„Políbil mě na pus.“

„Co bylo dál?“

„Dal mi čokoládu. Pak asi za dva za tři dni zase. Jenže to už mě taky objímal.“

„Jak objímal?“

„Ošahával mě. Všude. Chtěla jsem ho odstrčit, ale on měl velkou sílu. Pak mi dal bonbóny.“

„Proč jsi to neřekla rodičům?“

„Styděla jsem se. Pak mě jednou pozval dovnitř. Bála jsem se, co tomu řekne paní šéfová, ale on prohlásil, že odjela, že je sám doma a že je v televizi bezva program, který se mi určitě bude líbit. Tak jsem tam šla. Byla jsem zvědavá, jaké to tam mají. Nebylo tam moc vidět a on mi rozeplnul blůzu a začal mě líbat na prsa. Pak mi řekl, abych se celá svlíkla, že mě bude fotografovat.“

„Poslechnas ho?“ zeptal se nadporučík Hofmann.

„Rekla jsem mu, že se zbláznil. Táta by mi rozbil hubu.“

Což se později také stalo. Na tak malém městě se nic neutají, a tak na třináctiletou šoférovu dceru začaly děti pokřikovat: kurvo. Špatná pověst holčičky narůstala, kdekdo si šeptal o nemravném poměru pana ředitele, až se o případu dozvěděla také jeho manželka. Není známo, jak na tuto nepříjemnou skutečnost reagovala.

Mathias Kindlinger neřekl k epizodě ani slovo, ona už promluvit nemohla, nadporučík Hofmann zjistil jen jediné, co mohlo mít s poklesem Kindlingera nějakou souvislost. Jeho manželka zaplatila v cestovní kanceláři dvě místa v zájezdu do Indie. Měli odjet začátkem dubna, ale neodjeli. Paní Kindlingerová později objednávku stornovala. Ani na svých společných procházkách v okolí Schremsu se už neobjevili. Krátce poté, 27. dubna 1961, zatelefonovala Margareta svému bratru Hansi Verhuncovi a prosila ho, aby co nejdřív přijel, že jde o něco velice důležitého. Oč jde, mu už říct nestačila.

Proces zahájili v jednom z největších kin v Kremži. Zvědavci dvacetitisícového města zaplnili sál do posledního místa. Prečetli obžalobu a předseda trestního senátu se podle předpisu zeptal, jestli se obžalovaný cítí vinen.

„Co se týče obžaloby z vraždy mé ženy ani v nejmenším,“ odpověděl energicky. „Přiznávám, že jsem udělal neodpustitelnou chybu s tou nezletilou holčičkou. A co se týče motivu k vraždě, o kterém mluvil pan státní žalobce, neměl jsem žádný. Nikdy se mi nevedlo tak dobře jako v manželství s Gretl. Žil jsem životem milionáře. Proboha, řekněte mi, proč bych ji měl zabít?“

„Já vám to teda řeknu, obžalovaný Kindlingere,“ odpověděl prokurátor. „Protože jste dostal strach, že vyjde najevo vaše minulost. Že se vaše manželka dozví, kdo vlastně jste. Že vás pak z teplého místečka a z luxusní vily vyhodí.“

„Milovala mě.“

„Až do té doby asi ano. Nechápu, proč se vás aspoň někdy nezeptala na vaši minulost. Kdy jste se narodil?“

„Osmnáctého prosince 1894 v Zellu.“

„V Zell am See?“

„Ne, Ctihodnosti, v Horních Rakousích.“

„Kdo byli vaši rodiče?“

„Otec měl statek. Byl bohatý. Jenže pak se s matkou rozvedl a já jsem žil s ní. Nebylo to nic hezkého. Měl jsem smutné dětství. Žádné dárky pod vánočním stromečkem, žádná čokoládová vejce o velikonocích. Nikdo mě neměl rád. A v sobotu a neděli mě dávali k cizím lidem“

„Dobře. Ale vychodil jste přece školu. Kdo vás tedy živil?“

„Vychodil jsem obecnou a maturoval jsem na gymnáziu. Byl jsem osvobozen od školního.“

„Jaký jste měl prospěch?“

„Ne moc slavný.“

„Kam jste šel po škole?“

„Na poštu jako praktikant.“

„Byl jste na vojně?“

„Myslíte v roce 1914?“

„Ano.“

„Nevzali mě. Byl jsem moc slabý.“

„Jak se jmenovala vaše první milenka?“

„Maria Wegscheiderová.“

„Oženil jste se s ní?“

„Ne. V roce 1916 jsem si vzal Viktorii Ruppmannovou.“

„Proč?“

„Měl jsem ji taky rád.“

„Já vám řeknu, obžalovaný Kindlingere, proč jste si nevzal tu první, ale druhou. Ruppmannová byla starší než vy a rozhodně to nebyla žádná kráska. A přece jste se s ní oženil. Měla totiž bohaté rodiče a oni ji podporovali. Tchán měl peníze, ale také vliv, a tak vám pomohl ke slušnému místu. Postupoval jste v úřadě rychleji než vaši kolegové a brzo jste se stal správcem poštovního úřadu ve Weileru ve Vorarlbergu. Za peníze, které jste vyženil, jste koupil hezkou vilu a žil jste si jako pán.“

„Měli jsme dvě děti. Nemohli jsme utrácet,“ bránil se obžalovaný.

„Jedno vám krátce po porodu zemřelo.“

„Byl jsem z toho nešťastný.“

„To vám však nebránilo, abyste si v nepřítomnosti manželky vodil domů ženy a dívky. Sliboval jste jim prý, že si mužou poslechnout rádio. To byla tenkrát na vesnici vzácnost.“

„Já vám to nedovedu vysvětlit, Ctihodnosti. Jednou jsem to zkusil a hned se mi to zalíbilo. Nemůžu za to. Mně se to hrozně líbí. S cizíma ženama. Potřebuju to. A to přece není trestné, vidíte, Ctihodnosti? Někdo to dělá tak, že mu na to nikdo nepřijde. Já jsem holt měl smůlu,“ vykládal před porotou drze a vypadal oplzle jako starý olýsalý faun.

Ti, kdo sledovali průběh procesu, později napsali, že Kindlinger byl dobrý a starostlivý otec, ale špatný manžel. Jeho manželku našli v červenci 1927 v ložnici mrtvou. Vedle ní ležel manželův revolver. Samozřejmě že byl Kindlinger podezřelý z vraždy. Někteří ho podezírali z inscenace sebevraždy. Bránil se, jak mohl. Zaplatil dokonce v krajském deníku inzerát a oni druhého dne otiskli důrazné varování všem, kdo šíří pomluvy související s tragickým skonem a se zlým úmyslem pomlouvají zesnulou a jejího manžela. Prohlašoval dále, že považuje za svoji povinnost chránit čest a dobrou pověst mrtvé, proto je odhodlán zasáhnout v souladu s literou platných zákonů proti každému, kdo bude šířit ničím nezdůvodněné pomluvy. Podepsán Mathias Kindlinger, poštovní správce.

Nebylo mu to nic platné. Vyšetřovatelé proti němu našli nepřímé důkazy. Objevily se dopisy, které psal svým dočasným láskám, v jednom z nich zcela konkrétní sdělení: Jak se mám zbavit Viktorie? Jak dlouho budeme ještě muset trpět její přítomností? Mám ji shodit ze skály? Co mám vlastně udělat?

Dopis ho usvědčil. On však stále tvrdil, že nemá se smrtí své ženy nic společného. Pak předvolal prokurátor svědka, který potvrdil, že viděl Mathiase Kindlingera, jak vyšel ze svého domu jen pár minut poté, co sousedé slyšeli výstřel. Tato výpověď stačila porotcům, aby jednohlasně vyslovili, že je obžalovaný vinen, a předseda trestního senátu přečetl Kindlingerovi 21. prosince 1927 rozsudek: dvanáct let vězení.

Odvezli ho za mříže. Neprotestoval. Podrobil se vězeňskému řádu. Choval se vzorně a za devět let ho propustili. Vrátil se rovnou ke své první lásce, prodavačce květin Marii Wegscheiderové z Lince. Ale ani tentokrát si ji nevzal. Někdy čas s ní žil, nechal se od ní živit, přečetl si v novinách inzerát a poznal zámožnou majitelku továrny Annu Fleischerovou. To byla pro Kindlingera partnerka! Opuštěnou Marii Wegscheiderovou našli krátce poté v jejím bytě oběšenou.

Na první pohled to vypadalo na sebevraždu opuštěné milenky, policistům se však nechtělo věřit, že se pověsila sama. Pátrali po posledním návštěvníkovi a zjistili, že jím byl Mathias Kindlinger. Samozřejmě že ho podezírali z nejhoršího. Vyšetřovatelé však nezískali jediný důkaz, že by měl s podezřelou smrtí něco společného, a tak případ odložili do archivu jako prokázanou sebevraždu.

Mathias Kindlinger si žil s bohatou majitelkou továrny Annou Fleischerovou jak pánbůh v ráji. Nastěhoval se vždycky aspoň načas do její vily, jezdil s ní po světě, jen v kasinu v Monte Carlu prokazatelně prohrál v ruletě sedm tisíc zlatých šilinků. Jenže továrnice ho milovala a všechno mu odpouštěla. O jeho záletech zřejmě nevěděla. Kindlinger i v tomto období provozoval své staré řemeslo. Na inzerát se seznamoval s majetnými ženami, v poválečných letech jich byly v Rakousku tisíce, dal se vydržovat, půjčoval si peníze a nevracel je, stídal milenky a opouštěl je. Ani s Annou Fleischerovou nežil dlouho. Krátce po tragické smrti Marie Wegscheiderové našli i ji ve sklepech její vily oběšenou. Posledním, kdo ji viděl živou, byl její univerzální dědic Kindlinger. Ani v tomto případě neměla policie štěstí, nenašli proti nebezpečnému Casanovovi jediný důkaz.

Pak zesnula další z jeho početných manželek. Jmenovala se Friederike Radlerová a podle úmrtního listu, který vystavil rodinný lékař, zemřela na mozkový nádor. Posledním, kdo ji viděl živou, byl zase Kindlinger, její univerzální dědic. Se závětí nebylo zřejmě cosi v pořádku, dědic se pohádal se svým tchánem, ten potom beze stopy zmizel. Kindlinger se nastěhoval do vily, kterou zdědil, a na policii ohlásil tchánův odchod bez rozloučení. Detektivové se dlouho snažili

pohřešovaného najít, ale bez výsledku.

Nikdo z porotců nevěřil tolika náhodám najednou. Celý život obžalovaného dokazoval, že je pro peníze a pro své sexuální choutky schopen čehokoliv. V případě vraždy poslední manželky Gretl se stal dědicem poloviny majetku, což představovalo nejméně osm miliónů šilinků v hodnotě z roku 1963. To nebylo v té době malé jmění. A byl to rovněž dostatečně závažný motiv k vraždě. Zkušený Kindlinger tušil nebezpečí.

„Miloval jsem svou ženu, Ctihodnosti,“ prohlásil. „Byla to nejhezčí, nejmoudřejší a nejněžnější bytost, jakou jsem kdy poznal.“

„Pak ale nechápu, obžalovaný Kindlingere,“ řekl prokurátor Dobner, „proč jste ve stejné době psal své milence dopisy a v nich vášnivé věty o láskyplných nocích, o nekonečném štěstí a bůhvíco ještě.“

„Jsem hříšník, Ctihodnosti, a vím to. Mrzí mě to, ale já nejsem svatý.“

„Pak to ale bylo také s vaší láskou k manželce trochu jinak.“

„Je mi hodně přes šedesát, Ctihodnosti, a v tomto věku už nelze mluvit o vášnivých objetích. Byli jsme přátelé. Dobří přátelé.“

„Nehrajte nám tady divadýlko, obžalovaný Kindlingere, svou ženu jste soustavně podváděl. Tak jakápak láska, jaképak přátelství!“

„Jestliže je, Ctihodnosti, soužití, v němž si manžel dovolí být nevěrný, jen divadýlkem, pak je většina manželství fraškou.“

„Vyprošuji si tento tón. Zastupuji zde zákon i státní moc.“

„Dovolte mi, Ctihodnosti, poznámku,“ řekl obhájce dr. Stern. „Dopisy, z nichž jste ráčil citovat, psal obžalovaný Kindlinger v roce 1958. Netýkají se projednávaného případu.“

„Přesto nevěřím, že šlo o šťastné manželství, pane doktore Sterne. Obžalovaný dělal všechno v životě jen pro to, aby snadno a rychle získal peníze. Pomocí inzerátů nabízel osamělým dámám své milostné služby a dal si za ně platit. Byl bezohledný a netrpělivý, nedokázal ani čekat, až se legálně stane dědicem. Při vyšetřování se totiž zjistilo, obžalovaný Kindlingere, že jste ještě před smrtí své manželky nabízel inzerátem prodej její továrny.“

„Ale Gretl o tom věděla, Ctihodnosti! Dohodli jsme se na tom.“

„Proč chtěla továrnu prodat?“ zeptal se předseda senátu.

„Původně jsem chtěl provoz rozšířit. Ale ona byla proti tomu. Řekla, že nemáme děti, pro koho se tedy máme dít. Navrhl jsem jí, že by bylo nejlepší továrnu prodat. Souhlasila s tím a já jsem dal do novin inzerát.“

Od samého počátku vyšetřování případu vraždy byl nadporučík Hofmann přesvědčený o tom, že přepadení bylo inscenováno. A dokonce velmi amatérsky. Také proto určil soud termín pro rekonstrukci na místě činu. Známý kriminolog profesor dr. Grassberger, profesor Streicher, profesor Breitenacker a další soudní znalci měli v přítomnosti přisedlých soudců trestního senátu i porotců posoudit věrohodnost některých zjištění. Obžalovaný Kindlinger tušil nebezpečí, proto se ještě před vyhlášením termínu snažil vyjít soudu vstříc: nabídl trestnímu senátu, že se položí na postel a nechá svázat tak, jak to udělal pachatel vraždy.

Lehl si na postel. Svázali ho provazy. Na vedlejší lůžko ulehla jedna z přítomných novinářek a také se nechala spoutat. Provazy, šňůry a dráty. Přesně tak jako tenkrát. Kindlinger chvíli klidně ležel, pak se začal vrtět a prohlásil:

„Takhle to nebylo.“

„Jak to?“ zeptal se soudní znalec profesor Grassberger.

„Provazy byly víc utaženy. Nohy jsem měl dohromady, nemohl jsem je dát od sebe.“

„Tak to se mi nezdá,“ pochyboval profesor Grassberger. „Kdyby tomu tak bylo, byl byste měl na obou nohách otlačky od provazů. A vy jste je podle protokolu policejního lékaře neměl.“

„Například jsem cítil provaz taky na břicho,“ dodal Kindlinger.

„To považuji za vyloučené,“ prohlásil profesor Grassberger. „Svázal jsem vás jako tenkrát. Stejným materiálem. Vidíte, že na omotání kolem břicha nic nezbylo. Ani centimetr.“

Pak přistoupil k manželským postelím profesor Streicher a prakticky demonstroval :

„Paní Kindlingerová byla spoutána už mrtvá. Na celé šňůře, již bylo tělo omotáno, nebyl ani jeden uzel. Jak chcete spoutat živou ženu jen tím, že kolem jejího těla omotáte provaz? Kdyby byla živá, snadno by se osvobodila. Ale pojďme dál. Kdyby spáchal vraždu někdo cizí, nebyl by přece tak naivní, aby se na místě činu zdržoval tím, že by omotával provazy mrtvou, nemohla přece ani přivolat pomoc, ani ho jinak ohrozit. Jedině Kindlinger měl důvod k tak pošetilému počínání.“

„Jenže já jsem ležel na břicho tak jako teď a byl jsem spoután, pane profesore,“ bránil se obžalovaný.

„Jen část z toho je pravda. Ležel jste na břicho...“

„Ale ruce jsem měl svázané na zádech!“ zvolal obžalovaný.

„Ano, ruce jste měl na zádech, ale uzel na provazu byl pod nimi, tedy mezi zády a rukama. Nikdo na světě by ho takhle neuvázal, jenom ten, kdo se svázal sám! Každý jiný by udělal uzel nahoře.“

„Já přece nemůžu za to, kde udělal uzel!“ zvolal obžalovaný.

„Ale můžete, spoutal jste se sám. Mám ještě jeden důkaz, Ctihodnosti. Také uzel na kotnících nohou byl jen velice ledabyly utažen. Když jsme při předběžné rekonstrukci obžalovanému nařídili, aby ho pořádně utáhl, řekl, že to nesvede. Je starý a tlustý, nedokáže se natolik předklonit, aby mohl provaz přitáhnout a uvázat na něj uzel. Kdyby ho spoutal někdo, kdo stál nad ním, utáhl by provaz a uvázal uzel hravě.“

„Jaký je váš závěr, pánové?“ zeptal se prokurátor.

„Všechny okolnosti vylučují možnost, že manželé Kindlingerovy spoutala třetí osoba,“ prohlásil soudní znalec Grassberger. „A mnohé svědčí pro skutečnost, že se obžalovaný spoutal sám.“

„Ale co když byli pachatelé dva?“ namítl obhájce Stern. „Jeden mu mohl svázat ruce a druhý nohy.“

„Nikoliv, pane obhájce,“ protestoval profesor Grassberger. „Pouta obžalovaného byla tak volná, že do nich mohl vklouznout jako do rukavic.“

„Tak, jak byl obžalovaný svázán,“ dodal ještě profesor Streicher, „nebývá spoután ten, koho chce pachatel zneškodnit.“

„Všichni si jistě pamatujeme z mládí, kolik různých uzlů lze svázat. Dračí smyčka, námořnický, rybářský... Ty, jenž použil pachatel, jsou obyčejné, jakými se svazuje balíček s cukrovím. Velmi snadno se vážou. Řekl bych dokonce, že to jsou dětské uzly,“ prohlásil profesor Grassberger, udělal smyčku, navlékl si ji na ruce, trochu jimi pootočil a řekl:

„Podívejte se, jsem spoutaný stejně jako on.“

„Můžete se z té smyčky dostat, pane profesore?“ zeptal se předseda senátu.

„To už není tak snadné,“ odpověděl profesor.

„Ale mohl se spoutaný Kindlinger vlastní silou vysvobodit?“

„Určitě. Provazy byly velmi volné.“

Kindlinger znovu protestoval. Ještě jednou se snažil přesvědčit soudce i porotce, že se do jejich vily vloudil lupič, možná i dva, kteří zavraždili jeho ženu a jeho spoutali, že se nemohl ani hnout. Nikdo mu nevěřil. A předseda trestního senátu ještě dodal.

„Už v indiánkách, které jsme četli jako kluci, je uveden recept, jak se vysvobodí dva vedle sebe ležící spoutaní zajatci. Překuli se k sobě, aby jeden druhému mohl rozvázat uzly. Proč jste se o to obžalovaný nepokusil?“

„Nemohl jsem se ani hnout.“

„Proč? K posteli jste měl přivázané jediné nohy.“

„Nemohl jsem se hnout, protože na mně ležela velká tíha.“

„Jaká?“

„Stojací lampa, deka, koberec, noční stolek. Ten ze mne sklouzl a ležel uprostřed mezi mnou a manželkou.“

„Ta tíha, o které mluvíte, je prošívaná pokrývka a noční stolek, který váží přesně dvanáct a půl kila. To je ta tíha!“

„A koberec.“

„Zavolejte, prosím, svědka Verhunce,“ řekl předseda soudnímu sluhovi. Když svědek předstoupil, zeptal se ho:

„Pane továrníku Verhunci, všiml jste si, že na obžalovaném ležel mimo jiných věcí, ve chvíli kdy jste vstoupil do ložnice, také koberec?“

„Ne, Ctihodnosti. Prošívaná pokrývka, noční stolek, stojací lampa, nic víc.“

„Obžalovaný Kindlingere, řekněte nám poctivě aspoň jedno: pokusil jste se tyto věci ze sebe setřást?“ zeptal se prokurátor.

„To už si nepamatuju. Praštil mě do hlavy, byl jsem v bezvědomí.“

„Zeptáme se soudního znalce profesora Breiteneckera,“ řekl předseda. „Ten obžalovaného pečlivě prohlédl krátce poté, co byl nalezen. Prosím, pane profesore. Chtěl bych ještě dodat, že profesor Breitenecker je soudním lékařem s dlouholetou praxí.“

„Rána do hlavy, která může způsobit bezvědomí nebo jen mdloby, zanechá stopy. Na těle obžalovaného ani na jeho hlavě jsem žádné takové stopy nezjistil.“

„To znamená, že nebyl v bezvědomí?“ zeptal se prokurátor.

Přesně tak.“

V této chvíli se zdál být výsledek procesu naprosto jasný. Přímé důkazy sice nebyly po ruce, zato však bylo dost nepřímých. A minulost obžalovaného byla víc než výmluvná. Zbývalo tedy vyslechnout ještě soudního znalce z oboru psychiatrie. Do ohrádky pro svědky vstoupil soudní psychiatr dr. Rolleder a překvapil všechny přítomné hned první větou.

„Považuji za možné, že se Margareta Kindhngerová stala obětí sexuální nehody.“

„Jak tomu máme rozumět, pane doktore?“ zeptal se předseda senátu. „Co je to sexuální nehoda?“

„Hned to vysvětlím. Během přípravného řízení řekl obžalovaný při výslechu tuto větu: V sexuálních záležitostech jsem divoch! Zaujalo mě to prohlášení. Během vyšetření na naší klinice jsem zjistil, že je obžalovaný silně sexuálně zaměřený a jeho přání neodpovídá jeho fyzickým možnostem. Je si toho vědom, proto se snaží si pomoci různými náhradními způsoby, aby nedostatek vykompenzoval. Čte pornografickou literaturu, používá různé gumové náhrady, nebo se snaží vyprovokovat svou potenci stykem s nezletilými dívkami. To konečně víme právě z průběhu tohoto procesu.“

„Dobře, pane soudní znalče,“ namítl předseda senátu, „ale co to má společného s tímto procesem? Nebo se smrtí paní Kindlingerové?“

„Hned to vysvětlím. Jeho sexuální projevy jsou v některých případech sadistické. Je možné, že jeho manželka nebyla takovým výstředním nakloněna. Když byla nalezena mrtvá, ležela na břiše a byla spoutaná. Co to napovídá? Známe sice, ale ne běžné praktiky. Košili měla vyhrnutou až ke krku.“

„Domníváte se, doktore Rollendere, že souhlasila s takovými, řekněme, praktikami?“

„Kdoví. Možné to je. Je to dokonce v případě manželského soužití s Mathiasem Kindlingerem pravděpodobné.“

Uvažme prosím, že postel nebyla nijak moc rozházená, prostěradlo bylo napjaté, nic nesvědčí o nějakém zápasu. Nic nevylučuje skutečnost, že se ti dva milovali tímto výstředním způsobem. Možná že obžalovaný začal svou ženu štipat, bít, ale ani to ho neuspokojilo. On potřeboval pro své ukojení slyšet vzlykání, nářek, pláč, chtěl si být jistý, že jeho žena trpí. A tak jí začal ještě víc ubližovat. Nakonec ji dusil polštářem a čekal, až se začne bránit, kroutit, sténat. Jenomže došlo k tragickému nedopatření. Jeho žena mu pod rukama vydechla naposledy. Když si to uvědomil, zděsil se. Byl odsouzen za vraždu své první manželky. Pochopil, že nikdo neuvěří, že jeho nynější žena mu zemřela v náručí nedopatřením. A tak se rozhodl, že odvede pozornost jiným směrem a inscenoval ono nepříliš přesvědčivé přepadení. Je to tak, obžalovaný Kindlingere?“

Soudní psychiatr hodil tonoucímú záchranný kruh a všichni věřili, že se ho s radostí chopí. Seděl a vůbec nevypadal, jako by se rozhodoval. Tvářil se lhostejně, jako by se už smířil s osudem. V soudní síni to šumělo, také soudci hleděli jeden na druhého, každý věděl, že v procesu nastal obrat.

„Obžalovaný Kindlingere,“ řekl doktor Rolleder, „jestli je to tak, jak jsem řekl, nebo jestli je to třeba jen zčásti pravda, měl byste využít příležitost a přiznat se. Byla by to polehčující okolnost.“

Starý kriminálník, který strávil devět let za mřížemi, musel přesně vědět, jaký rozdíl je mezi úkladnou vraždou a neúmyslným zabitím nešťastnou náhodou. Věděl také, že státní žalobce nemůže předvést svědky zločinu, že největším trumfem obžaloby jsou nepřímé důkazy a ani těch není bůhvíkolik. Úvaha soudního znalce, protože jeho názor nebyl nic víc než úvaha, by mohla mít stejnou váhu jako indicie. Sexuální teorie doktora Rolledera nyní stála proti teorii o úkladné vraždě prokurátora Dobnera. Vyrovnaná šance pro obě strany. Všichni v sále čekali na Kindlingerovo přiznání. Vstal pomalu, jako by neměl dost sil zvednout z lavice své mohutné tělo.

Hleděl na porotce i na soudce, jako by se právě probudil. Mnozí si mysleli, jak je rafinovaný, že prodlužuje chvíli napětí, aby účinek jeho slov byl o to působivější. Ale on se podíval do přeplněného hlediště kremžského biografu a mlčel.

„Obžalovaný Kindlingere, slyšel jste prohlášení pana soudního znalce doktora Rolledera. Chcete se k němu vyjádřit?“ zeptal se předseda trestního senátu.

„Ano, Ctihodnosti,“ řekl konečně a kinosál zase vzrušeně zašuměl.

„No tak, prosím, soudní dvůr vás poslouchá.“

„Nebyla to nešťastná náhoda. Bylo to loupežné přepadení,“ řekl.

„Proboha, ne!“ zvolal obhájce Stern a státní žalobce doktor Dobner se zvedl a přednesl svoji závěrečnou řeč.

Samozřejmě že vylíčil obžalovaného v nejčernějších barvách, zdůraznil vraždu jeho první manželky i trest, který za ni dostal, znovu mluvil o dalších záhadných úmrtích jeho partnerek a vrátil se k násilné smrti Margarety Kindlingerové.

„Kindlinger klamal všechny,“ řekl. „Manželku, příbuzné a známé, všechny obyvatele Schremsu. Jim i nám vyprávěl o ideálním manželství. Ve skutečnosti byl své ženě nevěrný s jejími přítelkyněmi, i s nezletilou dcerou svého zaměstnance, kterou podle vlastního přiznání zneuctil. Jeho motiv k vraždě je jasný: touha po majetku, po pohodlném životě zahaleče. Zavraždil svoji bohatou manželku, aby se mohl stýkat s milenkami, aby měl dost peněz na zálety. Žádám proto nejvyšší trest: doživotní vězení.“

Obhájce Stern se snažil upozornit na okolnost, která podle jeho názoru hrála při procesu nezanedbatelnou roli: předsudek. Kdo už jednou zabil, může vraždit znovu.

„Vážení páni porotci,“ řekl na závěr, „uvažte prosím, že u odsouzeného, kterému je osmašedesát let, je každý trest doživotním.“

Porota se radila tři hodiny a 29. března 1963 odpoledne oznámila svůj verdikt: všemi hlasy vinen. Předseda trestního senátu vrchní zemský soudní rada doktor Schlinger vyhlásil rozsudek: doživotní vězení.

Nebezpečný Casanova zmizel za mřížemi. Za pár měsíců podal žádost o obnovu procesu a nyní, ale už pozdě, tvrdil, co mu při přelíčení nahrál soudní znalec, že skutečně šlo o nehodu při pohlavním styku. Soud návrh zamítl a Mathias Kindlinger se vrátil do své cely. O rok později, 30. července 1964, zemřel na srdeční infarkt na pokoji uzavřeného oddělení veřejné nemocnice v Kremži.

Po otcově smrti se začali hádat. Sklouzl na skále, sletěl do strže a už se nezvedl. Na pohřbu stáli vedle sebe, ale na sebe nepromluvili. Mario podpíral svoji ženu, která podle sicilského zvyku nahlas zajíkávě nařikala, Luigi stál o pár metrů dál a mačkal si ruku rukou. Když padly na rakev poslední hroudy, odešel jeden bratr vlevo, druhý vpravo. Nedokázali se domluvit, jak si rozdělí ovce a těch pár věčně vyschlých terasovitých políček, vroubených kamennými zídkami. Sicílie je samá skála, svahy táhnoucí se od Monforte San Giorgio k hřebeni hor jsou vyprahlé deset měsíců v roce.

Pár starých oliv za kamenným domkem a dvě řady dalších za ovčárnou, to bylo vše, co zanechal svým dvěma synům Mario Sebastiani. Byl to danajský dar. Nedokázali si rozdělit vyhublé kozy a věčně hladové ovce, oba chtěli stejnou terasu s nejplodnějšími olivami, nikdo z nich nechtěl bydlet v polorozpadlé ovčárně, odkud bylo daleko pro vodu. Matka ty dva neposlušné kluky, tvrdé jako olivový pařez, spálené sluncem a vyhublé po kozím syru, držela od malička na uzdě. Byli zvyklí poslouchat, a tak se i teď podrobili jejím přáním.

Když zemřela, začali se nenávidět. Luigimu bylo dvacet a Mariovi osmnáct. Matka Cecilie, rozená Sforzová, vypadala jako osmdesátiletá mumie a ještě jí nebylo ani padesát. Luigi se oženil s Rosannou di Calvo a snad proto, že byl starší a moudřejší, odstěhoval se do ovčárny. Ustoupil, ačkoliv nemusel. Bratr Mario však podanou ruku nepřijal. Pak už spolu nepromluvili. Pak už se jeden druhému vyhýbali. Pak už každý v širokém okolí věděl, že jsou nepřátelé na život a na smrt.

Kdoví jak to všechno vzniklo. Oba se narodili v domku vysoko na kamenitém svahu, oba chodili jako kluci celý rok bosí, oba zhltili krajíc s kozím sýrem na čtyři kousnutí. Luigi se naučil snadno psát, Mario měl s učením odjakživa potíže. Luigi byl na holky a Mario se oženil s první, kterou potkal. Luigi chodil s očima namířenými do kamenných stezek, Mario bavil v hospodě všechny chlapy. Synové jedné mámy, a každý jiný.

Všichni věděli, že na sebe jednou vytáhnou nože. Svažité políčka na Sicílii jsou podepřena zídkami ze srovnaných kamenů. Cesty mezi nimi se kříží v pravém úhlu, někdy je nutné chodit oklikou. A hlavně přes hájemství druhého. Každý věděl, že se Mario a Luigi jednou v tom kamenném labyrintu potkají. Každý věděl, že pak bude zle. I když se zatím nic nedělo, i když se chovali klidně, přece jen měli horkou sicilskou krev.

Ve čtvrtek 7. října 1954 pod zataženou oblohou dlouho svítalo. Foukal vítr od moře, nahoře na kopci byla mlha, ale už nepršelo. Luigi vstal ještě za tmy jako každý den, otevřel ohradu a vyhnal ovce na pastvu. Jako jindy je hnal chodníčkem protínajícím bratrovy pozemky. Prošel, tloukl holí do kamenných zídek, aby se stádo necouralo.

Od místa, kde se cesty křížily, převzal vedení beran. Luigi se otočil, chtěl se vrátit, ale pak se zahleděl doprava na cestičku vedoucí k bratrovu domu. Neuvědomil si hned, co ho tam zaujalo. Pak vykročil, přestože to byla cesta k bratrovu domu, a zastavil se uprostřed. Na cestě ležela bratrova čepice, sluncem vybledlý baret, zmáčený krví. Nejdřív na něj opatrně sáhl, pak ho zvedl, prohlédl si ho zblízka a bez rozmyslu se rozběhl k bratrovu domu.

„Mario! Terezo!“ volal už z dálky.

Vyšla na práh, protřela si oči, podívala se na něj a spustila, jako by šlehala bičem: „Co si to dovoluješ? Kdo tě sem zval? Koukej mazat, nebo na tebe zavolám Maria! Ty seš ale parchant drzej, ty zmetku jeden. Mám na tebe vzít vidle?!“

„Kde je Mario?“ zeptal se.

„Co je ti do toho? Starej se o sebe a o ty své vysušený kozy.“

„Není doma?“

„Co by dělal doma?“

„Kam šel?“

„Jako každý ráno. Nebo myslíš, že se válí v posteli?“

Přistoupil k ní, přestože na něj plivala, a ukázal jí baret.

„Proboha, to je Mariův!“ zvolala zoufale.

Hledali ho spolu, ale nešli vedle sebe. Na křižovatce se zastavili, aby se rozhlédli, a Tereza zaťala pěsti a vyštěkla na něj:

„Ty vrahu! Tys ho zabil! Vlastního bráchu jsi zabil!“

Luigi prošel ještě stráně až pod skálu, pak se rozběhl dolů. Utíkal celou cestu do údolí, dole zastavil pekaře, který ho svezl na stanici karabiníků. Tam položil zakrvavený baret na stůl.

„Musíte mi ho pomoci najít. Něco se mu stalo.“

„Bráchovi?“

„No, bráchovi.“

„Najednou se o něj staráš, Luigi?“

„Abych se nestaral! Ta čepice je od krve.“

„Vy jste se do sebe dostali, vid’?“

„Vůbec jsem ho neviděl.“

„A jak jsi přišel k té čepici?“

„Našel jsem ji na cestičce, když jsem hnal ovce.“

„Na které cestičce?“ zeptal se poručík.

„Co vede k Mariovu domu.“

„Co tys hledal u jeho domu?“
„Viděl jsem ji z křižovatky, když jsem se vracel.“
„A Tereza?“
„Řekla, že šel ven, a práskla za sebou dveřmi.“
„A nic víc neřekla?“
„Akorát řvala, že jsem vrah.“
„A nejseš?“

„Poručíku, já jsem čestný člověk. Vyprošuji si, abyste se mnou takhle mluvil. Přišel jsem vás požádat o pomoc, tak mi ho pomozte hledat.“

Nahoru jeli na motorce. Poručík Marzutti se narodil v Monforte, znal v kraji každý kámen. Chvilí postál na místě, kde Luigi našel bratrův baret, pak se vydal po stopách.

„Ještě že v noci přšelo. Šel tudy a támhle pak odbočil,“ prohlásil po chvíli.
„To jsou moje stopy, poručíku. Tady jsem zahrnul, jak jsem se šel podívat, co tam leží.“
„No jo, tvoje. Ale kde jsou bráchovy?“

„Nevím. Nemám ponětí, kdy šel z domu a kudy šel.“

„Přece by nešel zadem,“ řekl poručík, ale pro jistotu prohlédl ještě i dvůr, vešel do domu a prošel všemi třemi místnostmi. Hezky dlouho se zdržel v chlévě, pak to znovu zkusil:

„Poprali jste se, vid’?“ zeptal se.

„Řekl jsem vám, že ne. Nejsem lhář.“

„Možná že nejsi lhář, ale možná že jsi...“

„Poručíku!“

„Myslíš, že měl Mario nějaké nepřátele? Neměl. Jedině tebe. S každým vycházel, jen s tebou se nemohl domluvit. Pojd’, Luigi, podíváme se ještě do tvého pelechu.“

Šli k ovčárně a poručík Marzutti nechal Luigiho stát venku. Netrvalo ani deset minut, objevil se ve dveřích s rancem hadrů v náručí. Postavil se před udiveného Luigiho jako socha a strčil mu balík pod nos.

„Tohle jsi měl pod postelí. Či jsou to hadry?“

Luigi nebyl schopen slova. Ničemu nerozuměl. Hrdlo se mu sevřelo strachem, že nemohl promluvit. Teprve za chvíli ze sebe vypravil:

„Mariova košile. Mariovy kalhoty. Kde jste to našel?“

„Nedělej ze mě pitomce, Luigi. Zabils ho!“

„Nezabil!“ zvolal. „Proč bych ho zabíjel?!“

„Protože to byl tvůj nepřítel. Nenáviděls ho a on tebe. Mezi váma muselo jednou dojít k rvačce, to ví dole ve vesnici každý kluk. Přines z maštale řetěz, musím ti svázat ruce. Jo, a zatýkám tě, Luigi Sebastiani, jménem zákona pro vraždu bratra Maria.“

Nejdřív ho vyslýchali na stanici, pak ho odvezli do Messiny k vyšetřujícímu soudci, nakonec si ho ještě půjčil prokurátor. Všichni se všemi prostředky snažili dostat z něj přiznání k vraždě.

„Nic jsem neudělal, nikoho jsem nezabil.“

Nevěřili mu. Po celé týdny hledali mrtvolu, ale pokaždé přišli s prázdnou. Ani policejní psi nic nevyčuchali. Jenže na Sicílii ani dnes není vražda bez mrtvoly ničím zvláštním. Skalní průrvy, hluboké srázy a hromady kamení, schopné přikrýt mrtvého navždy. A moře také není daleko a v zálivech všude kotví malé i větší bárky. Mario Sebastiani zmizel, proti bratrovi svědčil zakrvavený baret a šaty potřísněné krví.

Proces trval jen čtyři dny. Luigi Sebastiani byl odsouzen na doživotí. V New Yorku je neslavná a nehezka chudá čtvrt’, které se říká Little Italy – Malá Itálie. Už od dob prvních přistěhovalců tu žili italští zedníci, kteří postavili většinu budov na Manhattanu. Little Italy je dodnes útočištěm všech, kdo přijíždějí hledat do Nového světa blahobyt a bohatství a domluví se jen italsky. Řezníci jsou Italové, pekaři také a konečně nejlepší kadeřníci v New Yorku rovněž. Italská mafie zvaná Cosa nostra – Naše věc, přistěhovalce chrání, organizuje, ale také vysává. Jeden z Italů, který dlouho musel hledat slova, než z nich sestavil srozumitelnou větu, přišel koncem října 1961 na policejní revír v Sedmadvacáté ulici a chtěl mluvit s kýmkoliv. Strážný ho zavedl dovnitř, seržant ve službě si mladého, snad ani ne čtyřicetiletého muže vzal do zadní místnosti.

„Tak copak máte na srdci?“ zeptal se bodře.

„Šel jsem vypít do baru skleničku,“ řekl.

„Moment. Nejdřív jméno. Jak se jmenujete, kde bydlíte?“

„Jméno mám Agosrino Trenti. Jsem přišel na práci sem. Bydlet už mám u mio zio, rozumíš, io sono, já jsem jeho nipote.“

„Co to je?“

„Ne syn.“

„Synovec. No dobře a co se děje?“

„Děje se divně. Já byl do baru na skleničku. Io sono Siciliano, mám pít vino nerro. U nás moc vino. Tak stojím a vidím člověk, který je mrtvola.“

„Počkejte, co to plácáte, člověk, který je mrtvola? Mrtvola že přišla do baru?“

„No. To jo. Mám doma sestra Tereza. Člověk mrtvola ji vzal si za ženu a zavraždil ho bratr jeho.“

„Ještě jednou a srozumitelně,“ řekl seržant.

„Já sestra doma. Jmenuje se Tereza. Ona žena od muže, co jméno má Mario Sebastiani. Jeho zabil bratr. Ale on přišel na skleničku vino nerro. Já viděl ho, jak viděl teď tebe, seržant. Na tak blízko jako tebe, seržant. Jak řekneš io te giuro na

boha, na rodinu, na děti...“

„Přisáháte, že je to pravda. Ale jak to může být pravda? Ani u vás nechodí mrtví na skleničku vína! Ani v New Yorku.“

„Já viděl ho naproti sobě.“

„A kdy zemřel?“

„Sedum let tomu pryč.“

„Jak zemřel?“

„Zabitím. Bratr jeho zabila, mia sestra nema ho už.“

„A co, našli vraha?“

„Jistě. Jeho je v bagno. Veznice s mříže všude.“

„Víte, jak se jmenuje?“

„Mužu vědet, jeho já, nipote, moj sestra jeho žena.“

„Jak se jmenuje vrah?“

„Luigi Sebastiani.“

„A ten je ve vězení?“

„Máte pravdu.“

Seržant Snyders referoval komisaři, ten chvíli nad zmatkem kroutil hlavou, pak se dotázal na římském policejním ředitelství a za dvě hodiny měl potvrzení, že Agostino Trenti mluvil pravdu. Mario Sebastiani z Monforte San Giorgio nedaleko Messiny na Sicílii byl zavražděn 7. října 1954, jeho vrah bratr Luigi byl za zločin odsouzen na doživotí, trest si odpykává v neapolské věznici. Mrtvola zavražděného se nikdy nenašla.

Seržant Snyders se vypravil do italského výčepu, kde Trenti spatřil příznak, chvíli se vyptával v okolí, odpoledne našel italského přistěhovalce Paola Nera, prohlédl jeho osobní doklady, zjistil, že nejsou falešné a podezřelý se nenarodil na Sicílii, ale v Turínu, přesto si s ním chvíli přátelsky povídal. Všiml si, že mluví dost dobře anglicky, je tedy pravděpodobné, že žije v New Yorku hezkých pár let. Jen tak mezi řečí ho požádal, aby s ním jel na policejní stanici, byl by rád, kdyby si jen tak pro pořádek mohl pořídit otisky jeho prstů.

Stalo se. V New Yorku čekali na odpověď celý týden. V Messině ani v Palermu a nakonec ani v Římě, kam žádost newyorské policie postoupili, otisky neměli. Mario Sebastiani neměl s policií nikdy nic společného. Potom však přece sehnali jeho fotografii a seržant Snyders se přesvědčil, že Paolo Nero je Mario Sebastiani. Žil celých sedm let, prakticky od své fingované smrti, v newyorské Little Italy a pracoval jako zedník u několika firem. Pověst měl dobrou, byl pracovitý a nedělal v sobotu po výplatě výtržnosti. Se svou ženou, kterou beze slova rozloučení opustil, si nedopisoval. Dokonale předstíral, že je mrtev. Poslali ho na Sicílii, zavřeli do vězení v Messině. Když s ním sepisovali přijímací protokol, na otázky neodpověděl. Když ho konfrontovali s jeho manželkou, stál jako sloup. Nereagoval ani na její pláč, ani na zoufalé otázky, proč o sobě nedal vědět. Byl jako skála, z které postavil jeho otec domek, kde kdysi na Sicílii bydlel, byl jako olivový pařez s kořeny prorůstajícími kamením.

Vyšetřující soudce se od něj chtěl aspoň dozvědět, co dělal poté, co pohodil na cestě ke svému domku zakrvavený baret, ale marně. Postavili ho proti bratrovi, kterého propustili z vězení. Ti dva na sebe hleděli, ale ani jeden, ani druhý nepromluvili. Oba byli tvrdí jako život na nehostinném ostrově Sicílii. Mario Sebastiani šel na deset let do vězení. S nikým se však nerozloučil, nikomu neřekl ani jediné slovo. Nešlo o dodržení mafiánského zákona mlčení – omerta, bratři Sebastianovi nebyli členy mafie, šlo o tvrdou hlavu.

Případ
zklamané
bardámy

Desmond Cussen nevypadal jako milenec plavovlasé krásky Ruth Ellisové. Byl malý, kulatý, v šedivých šatech jaksi celý nevýrazně průměrný. A zřejmě se mu potily ruce. Rozhodně se necítil před trestním senátem v Old Baily dobře. Ale kdo by se radoval, když se jako Pilát do kréda dostal do případu vraždy.

„Vy jste se seznámil s obžalovanou Ellisovou v Little Baru, pane Cussene?“ položil svědkovi první otázku předseda senátu Havers.

„Už ani nevím.“ řekl ustrašený mužík, „ale zřejmě ano.“

„A žil jste s ní?“

„No, vlastně, žil.“

„To znamená, že byla vaší milenkou?“

„Nerad bych použil... Měl jsem ji rád.“

„Měl? Už ji nemáte rád?“

„Na mém vztahu se nic nezměnilo, Ctihodnosti,“ řekl svědek již rozhodněji.

„Kdy vám zatelefonovala?“

„V neděli kvečeru.“

„Pro pořádek, pane svědku, 10. dubna 1955?“

„Ano.“

„Z Little Baru?“

„Nevím, snad.“

„Kde je ten bar?“

„V Knightsbridge.“

„Co vám řekla obžalovaná Ellisová, pane svědku?“

„Abych sedl do vozu a přijel pro ni.“

„Neptal jste se proč?“

„Ptal, Ctihodnosti. V poslední době jsme se totiž nestýkali.“

„To znamená, že vás její zavolání překvapilo?“

„Dost překvapilo.“

„Zřejmě jste se zeptal, co vlastně Ruth Ellisová od vás chce?“

Řekla mi to sama. Chtěla, abych ji odvezl na Tanza Road za Blakelym, byl tam na mejdanu.“

„Jel jste tam?“

„Hned, pane předsedo. Byl jsem tam za deset minut. O velikonoční neděli jsou ulice prázdné.“

„Proč jste tam jel, pane svědku? David Blakely byl přece váš sok?“

„To je složitější, Ctihodnosti. Ruth se s ním znala, než jsem se s ní seznámil. Pak žila se mnou, a když jsme se po čase rozešli, tak se k němu zase vrátila.“

„Protože byl slavný automobilový závodník?“

„To nevím, Ctihodnosti, ale jen kvůli tomu asi ne.“

„Kde jste obžalovanou vyzvedl?“

„Čekala před domem v Everton Gardens.“

„V kolik hodin jste tam přijel?“

„V sedm.“

„Přesně?“

„Přibližně. Nedíval jsem se na hodinky. Měl jsem dost času.“

„Ale ona asi ne.“

„Nespěchala. Vyjeli jsme snad až za půl hodiny.“

„Co jste dělali?“

„Dohromady nic. Povídali jsme si o všem možném.“

„Jak se obžalovaná chovala?“

„Byla podrážděná. Nevydržela chvilku klidně stát.“

„Neptal jste se, proč ji právě vy máte odvézt za Blakelym?“

„Ptal. Odpověděla, že s ním musí nutně mluvit. No a pak jsme jeli. Nemohlo být ještě ani osm, když jsme zastavili před jedním domem na Tanza Road. Ruth to tam zřejmě znala. Řekla, že počkáme. Tak jsme zůstali sedět ve voze. Na kostelní věži zvonilo osm. Pořád jsme čekali.“

„Prozradila vám proč?“

„Neříkala vůbec nic. Jen koukala na vrata. Už jsem začal ztrácet trpělivost.“

„Jak dlouho jste čekali?“

„Nejmíň půl hodiny. Pak jsem jí nabídl, abychom si šli někam sednout.“

„Souhlasila?“

„Navrhl jsem jí Magdala House. To je denní bar naproti stanici metra Hampstead Heath, na rohu South Hill a Tanza Road. Nechtěla se hnout. A tak jsme seděli ve voze asi do tří čtvrtě na deset.“

„Pořád na něj čekala?“

„Jo. Pak se ten seladón konečně objevil. Vyšel z baráku s Gunnellem a Findlaterem, to jsou jeho kamarádi. Totiž byli. Ruth se chystala za ním. Podařilo se mi ji zadržet, ale měl jsem co dělat. Chovala se jako blázen. Uklidnila se, až když jsem jí domluvil, aby nedělala před těma dvěma skandál. Všichni tři zatím vešli do Magdala House. Ona se mi najednou

vytrhla, běžela až ke vchodu a zůstala tam stát.“

„Jak dlouho trvalo, než vešla dovnitř?“ zeptal se předseda senátu.

„Vůbec nešla dovnitř. Počkala, až vyšli ven. To mohlo být asi tak za čtvrt hodiny. Zřejmě si dali na stojáka jen jedno pivo. No a pak jsem viděl, jak k němu jde. Zastavila se, vytáhla z kabelky pistoli a odpráskla ho.“

„Kolikrát do něj vystřelila?“

„Šestkrát. Celý zásobník.“

„A čtyři kulky závodníka Blakelyho zasáhly.“

Upadl na chodník a volal na Cliva Gunnella o pomoc. Ten sice přiběhl, ale už bylo pozdě.“

„Co jste dělal vy, pane svědku?“

„Nemohl jsem se ani hnout. Seděl jsem ve voze a slyšel jsem, jak Ruth říká Gunnellovi, aby zavolal policii. Pak stála jako sloup a čekala. To už se ze všech stran seběhli lidi, ale nikdo se k ní moc nepřiblížil. Ti, co vyšli z baru, hned zase zalezli. No, a pak přijeli policajti.“

Pro inspektora Brookse jasný a jednoduchý případ. Všude plno svědků a vražedkyně se ani nedala na útěk, ani se nesnažila zapírat. A tak mohl hned v pondělí ráno předložit vyšetřujícímu soudci podepsaný protokol.

„Odkud máte tu pistoli?“ zeptal se inspektor Ellisové.

„Jeden chlap mi ji kdysi dal.“

„Jeho jméno?“

„Nebudu ho do toho zatahovat. S touhle věcí nemá nic společného.“

„A kdy to bylo?“

„Asi tak před třemi lety.“

„Proč vám ji dal?“

„Potřeboval peníze. Půjčila jsem mu. Pak si zástavu nevyzvedl. Už jsem pomalu ani nevěděla, že je ten krám v prádelníku, až teď jsem si ji strčila do kabelky a zavolala jsem Cussenovi, aby pro mě přijel.“

„Chtěla jste Blakelyho zavraždit?“

„Proč bych si jinak tu pistoli brala? Věděla jsem, že ho zabiju.“

„Ale proč, proboha?“

„Měla jsem své důvody.“

Nebránila se, nehledala žádné vytáčky, nesnažila se ulehčit si situaci. Naopak, vypovídala tak, jako by měla zájem na co nejprísnejším trestu.

David Blakely byl navenek šťastný a úspěšný muž ve středních letech. Jeho otec byl jedním z nejslavnějších londýnských lékařů, syn vyrůstal v tradičně klidném rodinném prostředí a neměl žádné starosti. Studoval na správných univerzitách, jeho spolužáci byli děti z nejlepších rodin. Měl vlivné známé. Když vypukla válka, narukoval k elitní jednotce s šarží poručíka. Do civilu se vrátil jako vyznamenaný hrdina. Měl koníčka odpovídajícího jeho původu a společenskému postavení. Miloval rychlé automobily a stal se úspěšným závodníkem Formule 1. Slavný, pohledný a bohatý britský džentlmen z dobré rodiny, co si může náročná žena přát víc? Obležovaly ho a on jejich přízeň neodmítal.

„Řekněte nám, obžalovaná, jak jste se seznámili?“ vyzval Ruth Ellisovou prokurátor Claxton.

Vstala. Měla prosté černé šaty jako jeptiška. Její kdysi krásný obličej byl tvarohově bílý, povadlý. Mluvila tiše, jako by ji docházely síly, přitom však energicky. Ale na svou obranu neřekla jediné slovo.

„Seznámili jsme se na Silvestra 1953.“

„Kde a jak?“

„Pracovala jsem v Little Baru v Knightsbridge.“

„Jako co?“

„Jako bardáma.“

„To znamená přesně co?“ zeptal se předseda senátu.

„Měla jsem se věnovat hostům. Šéf mi platil procenta z jejich útraty. David Blakely se v podniku objevil krátce před půlnocí. Předtím už hodně pil. Sotva se držel na nohou. Měl kolem sebe pár kumpánů. Přišli zvenčí a tváře jim hořely. Mrzlo a padal sníh. David byl krásný mladý muž, jeden z těch, o nichž se mi občas zdálo. Stála jsem u baru a koukala jsem na něj jako na zjevení. Šel rovnou ke mně, beze slova mě objal a políbil na ústa. Chtěla jsem se bránit, ale v tu chvíli zhasla v podniku světla, on mě znovu objal a už mě nepustil. Když jsme se na Nový rok dopoledne probudili, požádal mě o ruku.“

„Milovala jste ho?“

„Jak nejvíc jsem mohla.“

„Byl to přece notorický opilec.“

„Byl, pane předsedo. Propil rodinný majetek. Chtěli ho dát pod kuratelu, ale pak si to rozmysleli. Chtěli se vyhnout skandálu. Byl střízlivý, jen když seděl za volantem. Říká vám něco značka Emperor H.R.G.?“

„Ne.“

„Parádní bourák! Vyhrál kdeco. Když jsme se seznámili, byl už bez přátel. Snad proto se do mne zamiloval. Já jsem nikdy nebyla bůhvíco, Ctihodnosti. Měla jsem veliký plány, ale málo trpělivosti. Všechno jsem chtěla mít hned a vybírala jsem si i z toho nejlepšího. Byla jsem překvapená, ale dělalo mi dobře, že si mě všiml.“

Narodila se v severním Walesu v městečku Rhyl, ležícím na pobřeží Irského moře. Nebylo tam ani příjemné podnebí, krajina taky neoplývala krásou, ale Ruth Nielsonová byla od malička neobyčejně hezká dívka s platinovou hřívou a s očima jak pomměnky. Otec Arthur Nielson byl lodní hudebník. Jezdíl celá měsíce na zaoceánských lodích a jako člen orchestru vyhrával cestujícím k tanci. Když přijel domů na dovolenou, vyprávěl o slavných a bohatých lidech, které na lodích potkal. Malá Ruth poslouchala s otevřenými ústy a snila o životě v drahých kožešinách s diamantovými šperky.

Pak přišla válka, otec zůstal doma a rodina se přestěhovala na londýnské předměstí Basingstoke. Objevily se nacistické bombardéry a první rozvalené domy. Také Nielsonův dům dostal zásah. V troskách zůstal Ruthin otec. Zachránila mu život: když se všichni rozutekli co nejdál, čtrnáctiletá Ruth se sama pustila do dýmajících sutin a holýma rukama se snažila odházet cihly v místě, kde se domnívala, že zůstal její otec. Měla odvahu, tudíž také štěstí. Otec ještě žil a ona se stala hrdinkou.

Pracovala v muniční továrně s mnoha dalšími dívkami a při monotónní práci snila o princovi za volantem rolls-royce, který se jednou objeví u jejích dveří. Sedmnáctiletá Victorie Martinová z vedlejšího bytu takového prince už měla. Jmenoval se Cooh Behar, nebyl sice z nejmladších, zato byl skutečným indickým maharádžou a platil Vikině nájemné za čtyřpokojový byt. Při posledním pobytu jí daroval honosný kožich. Ruth Nielsonová chtěla aspoň takový, ale raději lepší. Navíc přesně věděla, jak takového cíle dosáhnout. Netrpěla iluzemi věčné velké lásky, věděla, že je hezká, a byla rozhodnuta vsadit své mládí i půvab do hry.

Příležitostí bylo víc než dost. V roce 1943 už všichni věřili v brzký konec války, američtí vojáci měli dost peněz a nebylo nic, za co by je mohli utratit. A tak byli štědrí.

Ruth Nielsonová žila svůj šedivý válečný život a snila o štěstí. Potkalo ji za náletu německých bombardérů na Londýn. Šla se svou přítelkyní z továrny, zahoukaly sirény a obě dívky utíkaly do nejbližšího protiletického krytu. Není známo, kde byl onen podzemní ráj, kanadské jednotky však zřejmě vybudovaly betonové bunkry někde v samém středu města. Děvčata vběhla dovnitř a nestačila se divit.

„Jednou mi to všechno vyprávěla,“ řekl při výslechu Desmond Cussen, „přiznala se mi, že byla ještě panna, byla však rozhodnuta dostat se za každou cenu nahoru. Chodila kolem restaurací, kde i za války seděly vyšňořené slečny u láhve vína, a přísahala si, že se jednou dostane dovnitř. Ten protiletický kryt nemohl být nic moc, všichni víme, jak vypadaly, ale pro ni to byl pohádkový zámek. Moc si z té noci nepamatovala, vyprávěla jen, že tam hrál gramofon, že tam bylo plno hezkých kanadských vojáků, že ten, který si s ní přitůkával a pak ji objímal na parketu, se jmenoval možná Cartier nebo Gardens, ale určitě Joe, a že s ním strávila noc. Abych to zkrátil: pak s ním chodila po londýnských lokálech, měla radost, že se tak snadno dostala do velkého světa. Pak ale padla bomba. Ne na Londýn, ale do jejího života. Čekala na něj na stejném místě jako vždycky, to už byla v jiném stavu, a on nepřišel. Za dva za tři dni se došla zeptat do kasáren. Řekli jí, že Joe Cartier nebo Gardens byl odvelen k jiné jednotce. Současně se dozvěděla, že je ženatý a má dvě děti.“

„Ona to dítě porodila?“ zeptal se soudce Havers.

„Jistě, Ctihodnosti. Zůstala u rodičů, kteří se po onom náletu odstěhovali z Londýna, porodila tam, vychovávala dítě a vzorně se o ně starala.“

Ímavý životní příběh. Obžalovaná Ruth však všechno sama potvrdila. Vyprávěla při procesu, který zahájili v Old Bailey koncem června 1955, o svém zpackaném životě ne snad proto, aby vzbudila soucit porotců, povídala, jak to bylo, jako když vzpomíná na něco hezkého.

„Bylo mi líto rodičů. Nejvíc matky. Neměla jsem to srdce říct jí pravdu. A tak jsem se přestěhovala do Londýna a nahala jsem jí, že zase pracuji v továrně.“

„A kde jste skutečně pracovala?“ zeptal se prokurátor.

„V baru a taky jako manekýna. Stála jsem jednomu fotografovi. Dělal porno. Říkal mi, že by bylo škoda, kdyby tu moji krásnou figuru nevidělo co nejvíc mužských. Mámě jsem nosila peníze, aby si přilepšili. Na návštěvy domů jsem si oblékala takový ošoupaný nemoderní kostým, vypadala jsem v něm jak domovnice na nedělní procházce, ale naši byli spokojeni.“

„Víme, že jste vydělávala hodně peněz, oblékala jste se v nejlepších salónech. Ten fotograf vám mohl tak dobře platit?“

„Ten fotograf ne, jeho zákazníci,“ řekla prostě a nestyděla se.

Londýňané dokázali vrátit svému městu brzo po válce původní tvář. Vyčistili ulice, natřeli fasády, vyleštili bronzové kliky luxusních obchodů na Bond Street, upravili výlohy krejčovských salónů a tak jako před Hitlerem obsadili do poslední židle zábavné podniky v Soho. Místo špatného piva se objevilo dobré, místo pančovaných kořalek značková skotská whisky. A mladé dámy posedávající na čekané u barových pultů oblékly to nejlepší, co měly.

Norman Ellis byl tichý a nenápadný host. Do nočního podniku, který se stal Ruth spíš prvním než druhým domovem, přicházel často, usedl někde do kouta, dal si pivo a dlouho ze sklenice ucucával. Nevypadal ani dobře, ani špatně, bylo mu asi čtyřicet, byl smutný, s nikým se moc nebavil. Snad u ní vzbudil lítost, jednoho dne si k němu přisedla.

„Nejdřív jsme si povídali jen tak o ničem,“ vyprávěla Ruth. „Byl rozvedený, utekla mu žena. Víte, Ctihodnosti, všichni muži, kteří sedí po půlnoci u skleničky, jsou zklamaní. Všechny opustily ženy, jinak by s nimi byli doma v posteli. Ale tenhle chlap byl v něčem jiný. Začala jsem mu vyprávět o svém otci, jak jezdil přes oceán a hrál v kapele. Norman Ellis byl zubař. Měl hodně klientů a pracovitý byl zřejmě taky. Pak za mnou chodil každý den a já jsem s ním seděla u jednoho piva a nebrala jsem žádný procenta. Ale to už jsem mu řekla o svém dítěti a taky o jeho otci, jak zmizel, a semleli jsme všechno dohromady. A on pak jednou navrhl, že by si mě vzal, kdybych chtěla. Začala jsem se smát, až se všichni ohlíželi, ale pak mě to mrzelo, nechtěla jsem ho urazit. Byl to takový poctivý člověk, jen měl smůlu zrovna jako já. A tak jsem se za chvíli vrátila, řekla jsem, sorry, kámo, a jestli teda opravdu chce, že bych si ho vzala. No a do měsíce jsme měli svatbu.“

Bylo to manželství z lásky, nebo z rozumu? Setkali se na životní křižovatce dva ztroskotanci a spojili své síly, aby přežili? Ruth se přestěhovala do Normanova třípokojového bytu, starala se o domácnost, po roce porodila holčičku a také syna měla u sebe, netrpěla nedostatkem, Norman Ellis byl pracovitý manžel. Byl to však šosácký život, jeden den se podobal druhému, vystřídán stejnými sobotami a nedělemi.

„Neměl jsem ponětí, že není spokojená. Prostě jsem si toho nevšiml,“ přiznal při soudním přelíčení, „dělal jsem, co jsem

mohl, aby se měla dobře. Věřil jsem, že si už zvykla, řekla mi totiž o své minulosti všechno a často hovořila v minulém čase taky o svých touhách stát se dámou velkého světa. Myslel jsem, že už to má za sebou. Pak mi nabídli místo školního zubaře v malém městě na severu. Měl jsem tam mít skoro dvojnásobný příjem a mohli jsme mít větší byt. Když jsem s tím přišel, netvářila se nadšeně. Druhý den odešla. Napsala mi dopis na rozloučenou, z něj jsem pochopil, proč mě opustila. Náš byt, náš život jí připomínal domov jejího mládí. Za žádnou cenu se nechtěla vrátit do takové minulosti. Vlastně všechno v životě dělala jen proto, aby se dostala z šedivé myšiny do velkého světa. Přitom ani dobře nevěděla, jak by takový svět měl vypadat.“

„Dobře jsem věděla, co chci,“ bránila se, „ale bála jsem se, aby nebylo pozdě. Postávala jsem před zrcadlem a prohlížela si vrásky kolem očí. Nebyla jsem ještě stará, ale od chvíle, kdy jsem se rozhodla, že se dostanu nahoru, už uplynulo dvanáct let. A já jsem si najednou uvědomila, že jsem tam, kde jsem začala.“

„Vrátila jste se do baru?“ zeptal se prokurátor Claxton.

„Vrátila.“

„Co jste udělala s dětmi?“

„Měla jsem je zatím u přátel.“

„Nestýskalo se vám po nich?“

„Stýskalo ale co jsem měla dělat. Šla jsem s patronem na procenta a ve stejném baráku, jen o dvě patra výš, jsem si pronajala dvoupokojový byt. Potřebovala jsem peníze na zařízení, a tak jsem musela hodně pracovat. Nemohla jsem mít děti u sebe.“

„To byl ten Little Bar v Knightsbridge?“

„Ano, Ctihodnosti. Tam, co jsem se o dva roky později seznámila na Silvestra s Davidem Blakelym.“

Nebyl to ani složitý, ani dlouhý soudní proces. Od počátku bylo všechno jasné. Aspoň se to zdálo. Obžalovaná se přiznala, o vraždě nebyly žádné pochybnosti, jen jedno nebylo jasné: proč Ruth Ellisová vlastně vraždila. Státní návladní Claxton, předseda trestního senátu Havers, obhájce osmdvacetileté Ruth Sebag Shaw a snad ještě také soudní psychiatr dr. Duncan Whittaker měli najít odpověď právě na tuto otázku. Proto s napětím očekávali křížový výsledek domovníka Desmonda Cussena. Došlo k němu ve čtvrtek 21. července 1955.

„Zavražděný David Blakely byl vaším dobrým přítelem?“ zeptal se prokurátor Claxton.

„Nevím, jestli dobrým, ale přítelem snad. Měli jsme společný, zájem, Ctihodnosti. Já jsem měl taky rád závodní automobily. Jenže jen jako divák, jako fanda, Blakelyho jsem obdivoval.“

„Věděl jste, že obžalovaná je Blakelyovou, řekněme, přítelkyní?“

„Když jsem se s ním seznámil, tak už spolu nežili. To už nebyl milenecký vztah, nenáviděli se. Žili v nesnesitelném prostředí.“

„O kterém období mluvíte, pane Cussene?“

„Předtím, než se ke mně přestěhovala. Nechtěla s ním být pod jednou střechou už ani den.“

„Pozval jste ji k sobě?“

„Nevím, jestli se tomu dá říkat pozvání. Přišla do mého bytu v Goodwood Courtu, protože neměla kam jít. S ním skončila.“

„Mohl byste nám říct proč?“

„Nemohu odpovídat za Ruth, ať vám to řekne sama, ale myslím si, že to bylo proto, že Blakely pořád pil. Byl hrubý a mlátil ji.“

„Přerušila s ním všechny styky?“

„Právě že ne.“

„Takže se vídali?“

„Občas pro ni přijel a někdy si vyšli.“

„Mohl byste soudu říct, proč?“

„Myslím, že nějak nemohli být jeden bez druhého.“

„Takže žádný konec?“

„Pokoušeli se, ale snad to nešlo.“

„Kdo s kým chtěl skončit? Ona s ním, nebo naopak?“

„Asi se o to snažili oba.“

„Bydleli spolu?“

„Ze začátku ne, to bydlel Blakely u rodičů, ale později se nastěhoval do jejího bytu v druhém poschodí nad Little Barem.“

„To ale nebyl žádný velký byt.“

„Rozhodně ne, Ctihodnosti. Měla tam děti, hned odpočátku tam byly potíže.“

„Neřekla mu, aby se odstěhoval.“

Řekla, ale on to neudělal. Chtěla se ho zbavit, a tak jí nezbývalo nic jiného, než se přestěhovat ke mně.“

„Sešli jste se někdy, když Blakely přijel pro obžalovanou do vašeho bytu? Hovořili jste spolu?“

„Hovořili? Spíš jsme se hádali.“

„Mohl byste nám říct, jak to tenkrát bylo?“

„Vrátil se odněkud z venku.“

„Odkud z venku?“

„Možná ze závodů. Vpadl dovnitř a hned ve dveřích začal řvát.“

„Byl opilý?“ zeptal se prokurátor Claxton.

„Asi. Vyhrožoval mi, chtěl aby se Ruth okamžitě vrátila.“

„Co jste mu odpověděl?“
„Že to není možné. Ruth s ním už nechce žít.“
„Byla obžalovaná u toho?“
„Ano.“
„Takže všechno slyšela?“
„Ano.“

„Nezasáhla?“
„Řekla, že nikam nepůjde, že zůstane u mě.“
„Protože vás miluje?“ zeptal se prokurátor Claxton.
„Ne, Ctihodnosti, naopak, přiznala se, že mě nemiluje.“
„Jak to řekla? Doslova, pane Cussene!“
„Nemiluji Desmonda, prohlásila a přidala ještě: ale s tebou už nechci mít nic společného.“
„Jak to přijal? Muselo to pro něj být značné zklamání.“
„Skočil po ní a začal ji mlátit.“
„Vy jste ji nebránil?“
„Ne, Ctihodnosti. Zpočátku ne. Nechal jsem je. Myslel jsem si, že Ruth aspoň pochopí, co je Blakely za chlapa. Ale pak jsem se do toho vložil.“

Všichni věděli, že Ruth Ellisová vraždila ze žárlivosti, ale všichni dohromady hráli určené role, jako že nic netuší. Obchodník Desmond Cussen nakonec zahrál taky přidělenou postavu na jedničku: podivný patron, bez vlastní vůle i svědomí, zhrzený milenec, který příběhne na písknutí a odváží bývalou milenku, která ho kdysi odkopla, za svým konkurentem a ani se jí nezeptá proč a zač. Cožpak netušil, z jakého důvodu krajně rozčilená Ruth na Blakelyho čeká? Také jeden ze tří obhájců obžalované a dozajista ten nejzkušenější Sebag Shaw nevybočil při křížovém výslechu z předpokládané směru.

„Pane Cussene, prohlásil jste před slavným soudem, že se pan Blakely nastěhoval k paní Ellisové. Můžete nám prozradit proč?“

„Neměl peníze.“
„Chcete říct, že ho obžalovaná živila?“ zeptal se obhájce.
„Dávala mu i na pití.“
„Obžalovaná měla dost peněz?“
„Neměla. Sám jsem jí několikrát finančně vypomohl. Někdy neměla ani na mléko pro děti.“
„Vydělávala snad tak málo?“
„Skoro nic. Zabývala se pořád tím opilcem a nevěnovala se hostům. Měla provizi z útraty. Když se ale bavila s Blakelym...“

„Vylíčil jste nám případ nepěkné scény ve vašem bytě. Hádala se snad obžalovaná s panem Blakelym i v Little Baru?“
„Každou chvíli.“

„Jaké byly příčiny těch sporů?“

Jakýchpak sporů. Štěkali na sebe jako psi. Jeden na druhého žárlil. Jednou měl narozeniny, tak pro něj udělala v baru oslavu. Čekala, ale pořad nešel. Pak se objevil asi s dvouhodinovým zpožděním. Měla strašný vztek. Jak otevřel dveře, popadla flašku od whisky a vrhla se na něj. Stačil nastavit loket, ale střepy mu rozfízly tepnu. Krvácel jak na jatkách, ale skočil za barpult a začal ji bombardovat sklenicemi.“

„Znal jste je zřejmě dobře. Ale právě proto je mou povinností se vás zeptat, jestli jste onoho dne, kdy vás obžalovaná požádala, abyste ji odvezl za Blakelym, netušil, k čemu by mohlo dojít...“

„Protestuju!“ vyskočil prokurátor ze svého sedadla. „Otázka nemá nic společného s projednávaným případem obžalované Ruth Ellisové.“

„Námítka se schvaluje,“ rozhodl soudce Havers.

„Omlouvám se, Ctihodnosti,“ řekl obhájce Shaw a rychle využil příležitosti, aby seznámil porotce se svým názorem.

„Obžalovaná Ruth Ellisová a David Blakely na sobě byli bezpochyby sexuálně závislí. Jinak si nerozuměli, nemohli spolu žít v pohodě, ale také nevydrželi jeden bez druhého. Dovolte mi ještě otázku, Ctihodnosti. Obžalovaná Ellisová, řekněte slavnému soudu, kolikrát jste se rozešla se svým milencem?“

„Nevím. Nikdy jsem o tom nepřemýšlela.“

„Aspoň přibližně.“

„Možná dvacetkrát.“

„A dvacetkrát jste se zase usmířili a milovali jste se, jako by se nic nestalo. Můžete nám říct proč?“

Milovala jsem ho.“

Podivná láska. Jeden druhého zraňoval, uráželi se a rozcházelí, přitom se však těšili na usmíření. Žili nesmyslným životem.

„Ruth toužila po jediném,“ vypověděl Desmond Cussen, „chtěla se dostat mezi elitu. Za každou cenu chtěla mít luxusní byt, drahé šperky a nápadné toalety. Toužila po tom, aby si o ní lidé mysleli, že patří mezi londýnskou smetánku.“

„Vždyť ale pracovala jako bardáma,“ namítl předseda senátu.

„Ona si nevybírala prostředky. Přitom ale byla vynikající hospodyně, vzorně se starala o děti. Někdy je nemohla mít u sebe, ale jela si pro ně, jakmile to bylo možné.“

Vypovídali soudní znalci z oboru psychiatrie, také oni mluvili o chorobné žárlivosti, v zásadě se však všichni shodli, že obžalovaná zodpovídá za své činy. Předepsaný ceremoniál pokračoval, po závěrečných projevech prokurátora a

obhájce se porotci odebrali do vedlejší místnosti a za necelou půlhodinu se vrátili s rozhodnutím: Ruth Ellisová je vinna v plném rozsahu obžaloby. Předseda trestního senátu pak vyhlásil rozhodnutí soudního dvora: Ruth Ellisová se odsuzuje k trestu smrti pověšením.

Trest smrti za vraždu ze žárlivosti není ve Velké Británii obvyklý. Obžalovaná se navíc přiznala, během procesu se chovala korektně, nemařila snahu soudu, což mohlo nebo mělo být považováno za polehčující okolnost. Veřejné mínění se rozdělilo na dvě strany. Jedni věřili, že tehdejší ministr vnitra Lloyd George předloží královně Alžbětě žádost o milost. Našly se ženy z londýnské vyšší společnosti, které nasbíraly na dva tisíce podpisů na žádost o změnu tvrdého trestu na doživotní vězení.

Všechny pokusy byly plané. Odsouzená nejdřív odmítala podepsat žádost o milost. Tvrdila, že život bez muže, kterého milovala, a přesto ho zabila, nemá pro ni cenu. Před bránou vězení Holloway se scházeli lidé, aby svou přítomností demonstrovali, že nesouhlasí s trestem smrti vůbec, s popravou ženy zvláště. V tisku se objevily pochybnosti o průběhu líčení. Proč předseda trestního senátu nepátral po muži, který opatřil obžalované pistoli? Proč se neobjevilo ani jeho jméno? Nikdo se nezeptal Desmonda Cussena, proč poslušně odvezl svou bývalou milenkou za Blakelym, když musel vědět, co Ruth Ellisová chystá.

Právě Cussen se stal záhadnou postavou dramatu, chtěl totiž navštívit odsouzenou ve vězení, ona však setkání odmítla a reportéři se snažili zjistit proč. O den později změnila svůj názor, Cussen ji navštívil, neprozradil však nic o průběhu rozhovoru. Pak konečně svolila a podepsala žádost o milost a poslanec Georges Rogers ji předložil ministrovi vnitra. Její Veličenstvo královna žádosti odsouzené nevyhověla. Tak povolali kata Pierrepointa, který 13. července 1956 v ranních hodinách vykonal rozsudek.

Případ
ze sanatoria
v Bel Repos

Přiběhla na policejní stanici krátce po půlnoci. Vypadala, jako by šla z maškarního bálu. Měla pruhované pyžamové kalhoty, na první pohled z čistého hedvábí, přes ně vzadu zapínací bílou škrobenou zástěru zdravotních sester a pelerínku uniformy australských ošetřovatelek. Nebylo jí ani dvacet, byla vyděšená. Zpočátku pletla páté přes deváté.

Strážník Eugen Culliman si s ní nevěděl rady. Tak zavolal seshora komisaře Krizana. Ten měl pohotovost a hrál v inspekčním pokoji s kolegou Legrainem dámu.

„Tak copak se vám stalo, slečinko?“ začal Krizan, jehož předkové se do Austrálie přistěhovali od Prešova. „Hezky se uklidněte, i když spěcháme, přece máme dost času. No a třeba mi pro začátek řekněte, jak se jmenujete. To bude nejlepší, že?“

Dělala všechno možné, jen neodpovídala. Snažila se přikrýt si cípem bílé šatové sukně kolena v pruhovaných nohavicích, desetkrát si prsty prohrábla vlasy a desetkrát jí zase spadly do očí. Oblízla si prsty, jako by právě dojedla dort.

„Judith Ginsbergová,“ řekla konečně.

„Tak, Judy, kdo jste, proč jste přišla, odkud jdete?“

„Z Bel Repos,“ odsekla.

„Ze sanatoria Bel Repos?“

„Jo.“

„Proto máte na sobě tenhle mundúr?“

„Sebrali mi šaty.“

„To znamená, že jste utekla.“

„Musela jsem.“

„Ale ale, slečinko! Bel Repos je psychiatrické sanatorium. Odtud se nechodí po půlnoci na špacír.“

„Řekla jsem vám, že jsem musela!“ trvala na svém energicky.

„Můžete mi prozradit pročpak, slečinko?“ zeptal se komisař Krizan chlácholivým tónem, jakým se mluví s malými dětmi.

Sanatorium Bel Repos postavili ve velkém parku, asi dvanáct mil od sydneyjské čtvrti prominentů Bondi a lidé té procovsky honosné stavbě říkali Psycho-Hilton. Byla to drahá psychiatrická léčebna s nádherným výhledem do kraje. Ošetřovatelka Baxterová přijela na strážnici v civilu a vlastním vozem, jako by chtěla zdůraznit, že je tady soukromě. Byla to čtyřicátnice se silnými brýlemi ve zlaté obroučce, čítankový maminkovský typ. Také mluvila jako vychovatelky z mateřské školky.

„Měla jsem dnes mimořádnou noční.“

„Proč mimořádnou?“ zeptal se komisař.

„V noci slouží většinou mladší sestry. Ale pan primář si mě odpoledne zavolal a prosil mě, abych zůstala. Tak jsem zatelefonovala domů, co si mají vzít k večeři, že přijdu až ráno.“

„Byl nějaký zvláštní důvod, proč jste měla sloužit právě vy?“

„Měla jsem ji v noci pozorovat. Ona totiž ještě vůbec nepromluvila.“

„Jak tomu mám rozumět, paní Baxterová?“

„Přivezli ji týden před vánočními svátky.“

„Kdo ji přivezl?“

„Její otec, pan Anthony Marvick.“

„To je ten...?“

„Ano, komisaři, ten milionář. Průmyslník Marvick.“

„Jak to, že se jmenuje jinak než jeho dcera?“

„Slečna Judy je z prvního manželství. Její matka byla provdaná Ginsbergová.“

„Říkala jste, že Judy nemluvila.“

„Proto jsem měla zůstat na noční. Primář Lockhart ji donekonečna vyšetřoval, předepsal spací kúru, sedativa, skotské stříky, chodila jsem s ní na dlouhé procházky, ale ona od chvíle, kdy ji nevlastní otec přivezl, nepronesla jediné slovo.“

„Je to běžné?“

„Vůbec ne, komisaři. Kde ji máte?“

„Nahoře.“

„Jak se chová?“

„Normálně. Teď už se uklidnila.“

„Mohu ji vidět?“

„Ještě ne, paní Baxterová. Nechtěl bych ji vylekat. Ona přece utekla z ústavu taky před váma. Nebo snad ne? Tak co se tam vlastně stalo? Nejsem psychiatr a nechci do toho mluvit, ale mám dost zkušeností s lidmi, kteří se dostali do krajní nouze. To děvče má z něčeho strach. Řekněte mi všechno, paní Baxterová, dřív nebo později se to stejně dozvíme.“

„Není to žádné tajemství. Po večeři jsem s ní šla pod sprchu, pak jsem ještě zatelefonovala domů, jestli je všechno v pořádku, dala jsem Judy sedativa, aby klidně usnula, a pak jsem se chystala, že se posadím za dveře.“

„Proč za dveře?“

„Aby mě neviděla. Aby nevěděla, že ji hlídám.“

„Proč takové tajnosti? Byla přece na psychiatrické klinice, musela vědět, že je pod dohledem.“

„Pan primář se chtěl přesvědčit, jestli u ní nedošlo k nějaké anatomické změně, při níž by bylo poškozeno mozkové centrum řeči.“

„Co to mělo společného s vaší noční službou?“

„Nikdo nevydrží čtrnáct dní nemluvit. Jestliže to byla jen póza, pak bylo pravděpodobné, že si Judy povídá sama pro sebe. Měla jsem v noci poslouchat.“

„Chápu. Za dveřmi?“

„Uklízela jsem ve vedlejším pokoji, pacientku si vzali ráno domů, a uslyšela jsem, jak Judy nadává.“

„Takže normálně mluvila? Co říkala?“

„Že to svinstvo všechno vyblinká, že jí ani nenapadne, aby ty prášky polykala. Pak jsem slyšel splachovadlo na toaletě, ještě pouštěla vodu do umyvadla. Poprvé jsem slyšela její hlas. Připadalo mi, že je zoufalá, a tak jsem se rozhodla a vešla jsem do pokoje. Byla strašně překvapená. Zůstala stát jako socha.“

Říkalo se, že Anthony Marvick zbohatl na achátech. Skupoval je od diggerů, kteří měli štěstí a narazili na výnosná ložiska. Teprve později prý investoval vydělané peníze do průmyslových podniků. Mohl si proto dovolit pro svou nevlastní dceru osobní péči profesora dr. Denise Gordona Lockharta, nejuznávanějšího sydneyského psychiatra, známého vynikajícími výsledky v oblasti psychodramatu, léčebné metody profesora Morena. Nikdo nevěděl, kdo zatelefonoval primární Lockhartovi, co se v sanatoriu přihodilo. Ošetřovatelka Baxterová tvrdila, že ona to nebyla, přesto se bělovlasý muž s obličejem filmového herce už po jedné po půlnoci objevil na policejní stanici.

„Pan Marvick s ní přijel osobně. Nebyla v dobrém stavu. Řekl mi, že nezřízeně pije, potlouká se s podivnými přáteli po barech, kouří jednu cigaretu za druhou, v opilosti dělá ostudu a přistihl ji taky, že bere drogy. To všechno je náš obor, pane komisaři. Tak jsem panu Marvickovi slíbil, že se o jeho holčičku postarám.“

„Řekl vám, pane profesore, proč to ta dívka všechno dělá?“

„Snažil se o to. Ale ten, kdo chodí v noci po barech, obvykle pije a snadno si na to zvykne.“

„Nešlo tam ještě o něco jiného, pane profesore? Nemá smysl, abyste před námi něco tajil.“

„Pokusila se o sebevraždu.“

„Kdy?“

„Den předtím, než ji k nám přivezli. Chtěla vyskočit z okna. Měla štěstí, komorná ji přistihla a v poslední chvíli ji prý strhla zpět.“

„To už je vážnější.“

„To je velmi vážné, komisaři. Ta dívka musela prožít nějaký šok.“

„Počkal byste laskavě, pane profesore, mám vedle paní Baxterovou, chtěl bych s ní ještě promluvit.“

„Spolehlivá síla.“

„Ještě něco jsem se chtěl zeptat, pane profesore. Jak probíhalo léčení?“

„Dvě věci se mi nelíbí. Když mě dnes v noci volali, co se stalo, uvědomil jsem si, že pan továrník Marvick několikrát zdůrazňoval, aby jeho nevlastní dcera neopustila ústav.“

„Slíbil jste mu to?“

„Samozřejmě. Dokud je v léčení, nesmí bez dozoru ven. Ukázal jsem panu Marvickovi na mříže, které máme na všech oknech.“

„A to druhé?“

„Nemám ve zvyku mluvit o těchto věcech s laiky, ale v tomto případě... Léčení neprobíhalo přesně podle předpokladu. Ale to se někdy stává. Elektroencefalogram normální, kritické stavy, které se zákonitě objevují u alkoholiků, kteří přestanou pít, nenastaly.“

„Jak jste si to vysvětloval?“

„Je jí osmnáct. Její organismus je odolný. Rychle regeneruje. Zřejmě ještě nedošlo k chorobné závislosti. Ale...“

„Ale?“

„Je možné ještě jiné vysvětlení.“

„A sice?“

„Že to tatínek poněkud přehnal.“

„Myslíte tu informaci? Proč by to proboha dělal?“

„To nevím. Pro depresivní stav Judy jsou exaktní důvody. Došlo k němu po onom neštěstí. Alkohol, drogy, to všechno je logický následek. Nechce na to myslet, chce se zbavit obrazu, který ji pronásleduje.“

„O jakém neštěstí hovoříte, pane profesore?“

„Její matka se utopila. A ona byla u toho. Proč ale přestala mluvit, proč se tak zatvrdila? Je to psychicky nebezpečné gesto. Normální člověk to neudělá. A vy jistě víte, jak je důležité vyzpovídat se někomu ze svých starostí. Konečně psychodrama profesora Morena je založeno na této tezi. A teď se najednou zjistí, že si z nás dělá legraci, že si v noci povídá sama pro sebe.“

„Jak jste se do dozvěděl? Ošetřovatelka Baxterová je přece u nás.“

„Není jediná, kdo to po dnešní noci ví. To děvče nám hraje divadýlko, komisaři, a na nás je, abychom zjistili proč. Je to demonstrace a ty já nemám rád. Povídá si, když si myslí, že ji nikdo neslyší, za zavřenými dveřmi. Neoněměla, rozhodla se, že bude hrát roli němě.“

„Dobře, ale proč tedy utekla?“

„To nevím. Nemám ani ponětí, jak se jí to mohlo podařit.“

„A proč utekla zrovna k nám?“

Na to už vám vůbec neodpovím.“

Začalo se rozednívat. Patnáctého ledna je v Sydney plné léto. Rodil se horký den. Komisař Krizan se vrátil k ošetřovatelce, s níž si zatím povídal jeho kolega Legrain.

„Tak kdepak jsme přestali, paní Baxterová?“ začal bodře.“

Nejdřív jsem jí začala nadávat,“ řekla ošetřovatelka. „Měla jsem vztek, že jsem nemohla domů, mám totiž dvě holky a jedna je asi stejně stará. Já bych s ní zatočila, kdyby jen jednou vkročila do nějakého baru! A tak jsem to Judy taky řekla. Možná že jsem se měla držet zpátky, ale bylo už kolem půlnoci, celý den jsem byla na nohou, a tak jsem na ni spustila, že je uličnice, že se chová jako hloupá husa.“

„Co ona?“

„Vyštěkla na mě, co jako má podle mě dělat? A pak chodila jako v kleci od zdi ke zdi a byla strašně rozčilená. Vyčítala mi, že nesmí pít, nesmí kouřit, nesmí se zabít, všichni dělají všechno pro to, aby nemohla zapomenout.“

„Co zapomenout?“ zeptal se komisař Krizan.

„To jsem se jí taky zeptala. ‚Co vlastně chcete zapomenout, judy‘, řekla jsem jí. ‚Ty vylomeniny? Vždyť jsou to blázniviny!‘ Chtěla jsem jí to vymluvit, snažila jsem se ji uklidnit, a tak jsem taky něco plácla o smrti její matky. A to jsem asi neměla. Vylítla a začala vykřikovat jako pominutá, proč do toho zatahuju její matku, co ona s tím má, podle mého mínění, společného, prostě připadalo mi, že ani neví, co říká, ale na to já jsem zvyklá. Pracuju v oboru už hezkých pár let. A tak jsem ji ujišťovala, že všechno bude zase v pořádku, odpočine si a půjde domů. Nevěřila mi.“

Judith Ginsbergová nevěděla přesně, co se děje v jiných místnostech strážnice, ale mnohé si jistě mohla domyslet. Když do místnosti vstoupil komisař Krizan a kývl na strážníka Cullimana, že může jít, seděla klidně na staré pohovce, na níž přespávaly noční služby, a jako by na policistu čekala, vstala a prohlásila:

„Zabila jsem svou matku. Proto jsem utekla. Proto jsem sem přišla. Musela jsem to někomu říct.“

„A to vám mám věřit, slečno?“

„Musíte.“

„Řekla jste to ještě někomu jinému?“

„Baxterové.“

„Věřila vám?“

„Ošetřovatelky v blázinci nevěří nikomu. Myslela si, že mi přeskočilo.“

„A co když já si myslím totéž?“

„Vaše chyba. Přišla jsem se udat.“

„Půjdete si lehnout, vyspíte se z toho a pak si zase budeme povídat. Budete-li chtít, tak třeba o tom, jak jste zavraždila svou matku.“

„Zeptejte se profesora, jestli mu o tom vůbec řekl?“

„Kdo?“

„Můj nevlastní otec. Marvick.“

„Dobře, zeptám se ho. Od koho to ví sestra Baxterová?“

„Já jsem jí to řekla.“

„Kdy?“

„Chvilí předtím, než jsem utekla.“

„A ona?“

„Začala mě chlácholit, jako bych byla blázen. Já jsem nemocná, komisaři, jsem nemocná strachem a hnusem. Sama sobě jsem se zošklivila a proklínám svůj život. Chtěla jsem k vám přijít už dávno, ale on mi to nedovolil. Nejdřív mě zavřel doma, abych to nikomu nevyžvanila. Když jsem se potloukala po barech a chodila domů opilá, nevadilo mi, co dělám, měl jen strach, abych v opici nemluvila. Já jsem se nechtěla vyhnout trestu, ale nechtěla jsem taky uznat jeho rozsudek. Nemá právo mě soudit. Proč myslíte, že mě dal zavřít do Bel Repos? Abych nikomu nemohla říct pravdu. Bláznům se nevěří.“

„Pravdu o čem?“ zeptal se komisař Krizan.

„Že jsem zabila svou matku.“

„A udělala jste to, slečno Ginsbergová?“

„Tak vidíte, ani vy mi nevěříte.“

„Dejme tomu, že věřím, ale proč jste to udělala?“

„Utekla jsem z blázince a už mě všichni považujete za blázna. Papíncovi se to povedlo. Tohle, přesně tohle chtěl! Ať si pak povídá, co chce, všichni si akorát budou ťukat na čelo. Známe přece ty Napoleony z uzavřených oddělení. Zabila jsem ji, komisaři, a řeknu vám proč.“

„Je mou povinností, slečno Ginsbergová, upozornit vás, že cokoliv řeknete...“

„Já vím. Znáám to z detektivek. Zabila jsem ji. Byly jsme spolu na našem motorovém člunu na moři.“

„Kdy to bylo?“

„Jsou to už dva roky. Den předtím jsem ji přistihla, když se milovala s jedním chlapem.“

„Mohla byste nám říct jeho jméno?“

„Vím jen, že se jmenoval Gregory. Jestli to bylo křestní jméno nebo příjmení, to nevím. Přijel k nám na návštěvu, když byl otec v kanceláři. Šla jsem náhodou na horní terasu a ona tam s ním... Podváděla otce. Vzala si ho pro peníze. Odjakživa byla děvka.“

„Slečno Ginsbergová! Byla to přece vaše matka!“

„Pěkná matka. Vůbec nevěděla, kdo vlastně je můj otcem.“

„Řekla vám to?“

„Jednou jsem něco provedla. Když jsem byla malá. Ona byla opilá, a tak mi to ve vzteku vyžvanila. Mně řekla, že jsem coura. Přitom klamala tatínka s každým chlapem, který se jí líbil.“

„A ten Gregory?“

„Jeden do tuctu. Všechny podváděla. A tak jsem se jí pomstila. Za sebe a za všechny ty tatínky.“

„Říkala jste, že se to stalo ve člunu.“

„Byla bouřka. Ne docela bouřka, jen se zvedl vítr a vlny s lodí házely. Jen jsem do ní trochu strčila. Ztratila rovnováhu. Neuměla moc plavat.“

„Odpočiňte si, Judy,“ řekl komisař, „za chvíli se vrátím. A buďte klidná, všechno dáme do pořádku.“

Neřekl jí pravdu. Nevěděl, jak dát události dohromady, jak rozplést motanici, neměl ponětí, jak by si mohl ověřit, že Judy Ginsbergová mluví pravdu. Utekla přece z psychiatrické léčebny, důkazy o tom, co se stalo před dvěma lety na rozbouraném moři, neexistují. Co když je Judy opravdu duševně chorá? Třeba právě z té hrozné události na motorovém člunu.

„Přiznala se vám, že zabila svou matku?“ zeptal se komisař ošetřovatelky Baxterové.

„Ano.“

„Věřila jste jí to?“

„Samozřejmě že ne. Naši pacienti toho napovídají! Mohla bych psát romány.“

„Co vám vykládala?“

„Že to udělala pro svého otce.“

„Nevlastního otce, pana Marvicka?“

Ano. A že ji strašně zklamal. Jela na plný plyn rozbouraným mořem, vyhledala ho a necelou hodinu po té tragédii se mu přiznala. A on ji zamkl v jejím pokoji. Za chvíli k ní přišel a učil ji, co bude říkat. Vysoké vlny, matka se neopatrně postavila za volantem, přepadla přes bok, Judy volala o pomoc, ale už bylo pozdě.“

„Tak to ale opravdu mohlo být,“ uvažoval komisař.

Taky jsem si to myslela. Zakázal jí mluvit. Musela přisahat, že neřekne nikomu ani slovo.“

„Proto u vás mlčela?“

„Zřejmě proto.“

Pan Marvick je známá osobnost, pochopitelně se chtěl vyhnout skandálu. Kdyby se jeho dcera dostala před porotou... Dovedete si představit, co by z toho udělali novináři?“

„Vy byste nevyšetřili, jak to doopravdy bylo?“

„Milá paní Baxterová, nejsme kouzelníci. Ty dvě byly na moři samy. Kde jsou svědci a kde důkazy? Kdo nám vůbec dneska může říct, jestli ta holka, co utekla z vašeho ústavu, je nebo není blázen?“

Judith Ginsbergová seděla klidně, jako by měla všechno za sebou. Ochotně vyprávěla další kapitolu svého příběhu, bezpochyby pravdivou, na tuto životní epizodu totiž měla svědků, kolik chtěla.

„Nařídil mi, že nesmím ani ceknout. Vysvětlil mi, že by nemělo žádný smysl, kdybych se dostala do kriminálu. Jenže já jsem nemohla spát. Začala jsem brát prášky. Jednal se mnou jako s cizí. Dával mi rozkazy a vyhrožoval mi. Pak zavolal našeho rodinného doktora a ten řekl, že trpím depresí, a předepsal mi spoustu sedativ. Všechny jsem vyhodila a začala jsem pít. Chodila jsem domů až ráno. Pak jsem spolykala celou tubu prášků na spaní. Služebná to zjistila, odvezli mě do nemocnice a vypumpovali mi žaludek. Tak jsem se snažila vyskočit z okna. Nechtěla jsem už dále žít. Proč taky?“

„Měla jste k nám přijít dřív,“ řekl komisař jen proto, aby rozhovor neuvázl na mčlčině.

„Byli byste mě zavřeli. Myslíte si, že by to bylo v kriminále lepší?“

„Neměla byste výčitky svědomí.“

„Jen proto, že bych byla za mřížemi? Svědomí se nedá zavřít ani umýt. To vím dneska docela přesně. Já jsem se za ty dva dlouhé roky snad opravdu zbláznila!“

„Proč jste utekla?“

„Měla jsem strach.“

„Z čeho? Profesor Lockhart vás přece léčil, staral se o vás.“

„Najednou jsem si uvědomila, že v Bel Repos jsou taky mříže. Neměla jsem na vybranou. Pro mě už zbyly jen mříže. Myslíte si, že jsem duševně nemocná?“

„Na to se zeptejte profesora.“

„A vy, vy mě pustíte, komisaři?“

„Utekla jste z psychiatrického sanatoria. Zatím se tam vrátíte.“

„A potom?“

„Nejsem věstec, slečno Ginsbergová, ale máte ještě jeden škrálop. Než jste utekla ze sanatoria, rozbila jste ošetřovatelce o hlavu těžkou vázu. To je ublížení na těle. Budete se za to muset zodpovídat.“

„A pak?“

„Nevím,“ řekl komisař a pokrčil rameny.

Případ
parádní
loupeže

Původně tady byly bažiny smáčené vlnami zátoky Jamaica Bay. Pak je Newyorčané odvodnili a na obrovské ploše poloostrova zřídili prvotřídní golfový green. Když už pro největší město Spojených států nestačila letiště, jako je La Guardiaho či Flushing Airport, vybudovali tu vzdušný přístav Idlewild Airport a v roce 1963 ho na památku zavražděného prezidenta pojmenovali J. F. Kennedy Airport.

Je to město s víc než padesáti tisíci obyvateli. Nepřespávají tu, jen tady slouží leteckému gigantu na rozloze dvou set pětadvaceti hektarů, jehož branami ročně procházejí milióny cestujících z celého světa. Je to také obrovské skladiště zboží, jehož hodnota se blíží ke stovce miliard dolarů ročně. Tisíce nákladních vozů přivázejí bedny po rychlé Grand Central Parkway a dálnici 678 a stejnou cestou pak s jiným zbožím vyjíždějí kamióny z bludiště skladištních budov Air Cargo Center, Stopadesátou ulicí a odtud dál. Lidské mraveniště, přesně organizovaná a maximálně zmechanizovaná překladiště pod dozorem vlastního policejního sboru.

Počasí nestálo v pondělí 11. prosince 1978 opravdu za nic. Už dlouho před východem slunce vál od moře ostrý vítr. Modrá uzavřená dodávka s bílým pruhem projela po North Boundary Road hlavními vraty do sektoru nákladní letecké dopravy. Zastavila před vchodem do budovy s nápisem Lufthansa Air Cargo Terminal.

Řidič i závozník zůstali sedět v kabině. Byla tma a mezi hangáry se povalovala řídká mlha. Ve tři hodiny ráno byl všude klid, jen ze vzdálených startovacích ploch čas od času vzlétlo letadlo. Oba muži vystoupili. Jeden z nich otevřel zadní dveře a z dodávky vyskočili čtyři další. Měli na sobě tmavé kalhoty a černé bundy, přes obličejy černé masky. Rozhlédli se, kývli na sebe. Jeden z nich otevřel dveře do budovy. Nikdo je nezamkl a nikdo nestrážil. Čtyři muži: jeden s brokovnicí s upilovanou hlavní, které mafiáni říkají lupara, zmizeli ve vchodu západoněmecké letecké společnosti Lufthansa. Bylo pět minut po třetí. Začalo drobně sněžit.

Naleštěná dodávka odjela k ohradě a zastavila před velkými vraty. Ta měla trubkovou konstrukci a byla zajištěna řetězem s visacím zámekem. Závozník k němu přistoupil a nůžkami na železo závěs přestříhl. Pak nahradil zámek vlastním. Bylo sedm minut po třetí. Na parkoviště před budovou přijel nový osobní buick. Řidič vypnul světla, ale zůstal za volantem.

Čtyři maskovaní muži prošli chodbami budovy a zastavili se u dveří. Vedly do místnosti, z níž bylo slyšet hlasy.

„Pane Murray, byl jste vedoucím noční směny, řekněte nám, jak to bylo,“ zeptal se kapitán Henry I. de Geneste později při vyšetřování.

„Zrovna jsme svačili nebo snídali, jak chcete, dopil jsem kafe, dal jsem si nohy na stůl a zavřel oči, kolem třetí ráno bejvá klid.“

„Byl jste sám v místnosti?“ položil kapitán letištního policejního sboru další otázku.

„Náhodou. Najednou jsem měl pocit, že někdo vešel. Otevřel jsem oči a spatřil čtyři maskované chlapy. Mířili na mě revolvery.“

„Co jste udělal?“

„Co jsem mohl udělat? Nic. Jeden z nich se mě zeptal, kde jsou ostatní. Tak jsem mu řekl, že zůstali v jídelně.“

„Kde je jídelna?“

„Hned vedle. Čtvrté dveře vpravo.“

„Nechtěl vědět nic víc?“

„Jo, zeptal se, kde je uklízečka.“

„Proč ho zajímala uklízečka.“

„To nevím, ale povím vám jinou věc. Ten chlap musel mít přesnou informaci. Nastupovala totiž kolem třetí hodiny ráno.“

„Kdo mu to mohl říct?“

„Ne moc lidí. Moc lidí to ani nevědělo. Začala chodit na noční sotva před tejdnem. Naši objednali úklid u nové firmy.“

„Máte pocit, že se uvnitř vyznali?“ zeptal se kapitán de Geneste.

„Na to dám krk. Chodili tam jako doma. Jejich šéf rozestavil strážu a namířil si to rovnou do jídelny. Věděl, kde je.“

„Kolik mohlo být hodin, když vpadli dovnitř?“

„To vám řeknu přesně, kouknul jsem se na digitálky nad dveřmi. Bylo na nich 3,17.“

Lupiči postupovali jako podle přesného scénáře. Akce připomínala dnes už historickou vlakovou loupež ve Velké Británii, která se pečlivou přípravou a přesně organizovaným provedením stala učebnicí pro další gangy. Také v terminálu nákladní letecké přepravy společnosti Lufthansa pokračovalo nacvičené představení. Dva maskovaní muži skočili po Murrayovi, jeden mu strhl bundu, druhý ho prohledal, pak mu nasadil železka a strčil ho do jídelny k ostatním.

„Seděl jsem zrovna u jídla, když vpadli dovnitř,“ vypověděl Wolfgang Ruppert. „Dveře na chodbu byly otevřeny a najednou v nich stál chlap. Měl v ruce něco, co zdálo se vypadalo jako samopal. Ale byla to pistole. Vletěl dovnitř, namířil ji na mě. Za ním stál druhý. V ruce měl luparu. Řvali na nás jako na dobytka.“

„Kolik vás bylo v místnosti?“ zeptal se kapitán de Geneste.

„Já a čtyři další. Nejdřív nás prošťovali, pak jsme si museli lehnout na zem na břicho, obličejem dolů, a jeden na nás houknul, že musíme zavřít oči a bída, jestli je otevřeme, tak nás rozstřílí na cucky. No a potom do místnosti šoupli taky Johna Murrye. Lehl si, totiž donutili ho, aby si lehl, na podlahu vedle nás. Taky obličejem dolů.“

V té chvíli jako by se navicené vystoupení zastavilo. Rozhlíželi se, najednou si už nebyli tak jistí. Kterýsi z nich si vybral mezi ležícími tím, že ho kopl do žeber.

„Nařídil mi, abych se postavil,“ vypověděl Andronico Cejas. „Pak mě vystrčil na chodbu. Šel jsem před ním a on do mě šťouchal tou flintou s krátkou hlavní. Na konci chodby se zastavil přede dveřma a zeptal se mě, co je za nima. Řek jsem, že kanceláře. Chtěl vědět, jestli tam v noci někdo dělá. Odpověděl jsem, že teď ne. A zase jsme šli zpátky. Musel jsem si znovu lehnout na podlahu.“

Pak si vybrali Murrye. Také on musel vstát z podlahy, také na něj namířili luparu a zeptali se ho, kdo všechno je v tuhle dobu v budově.

„Co jste jim řekl?“ zeptal se kapitán de Geneste.

„Že je ve službě ještě vedoucí noční směny Rudolph Eirich.“

„Proč jste jim to prozradil, pane Murrye? Eirich mohl přece zavolat na pomoc policii.“

„Starou belu mohl! Měli přesný informace. Věděli, kolik nás je. Možná že nevěděli o Kerry Whalenovi, ale to už taky bylo fuk.“

„Kdo je Kerry Whalen?“

Poslíček. Roznáší dokumenty. Převážně listy, celní deklarace, faktury. Tady není potrubní pošta a my musíme mít pořádek spojení s konkurenčními společnostmi.“

„I v noci?“

„Taky. Nařídil mi, abych ho sehnal. Tak jsem mu zatelefonoval.“

„Co jste mu řekl?“

„Co mi nařídili. Že má hovor z Německa, aby hned přijel. A pak jsem to samý řekl do telefonu Eirichovi, ale tomu jsem ještě dodal, že je to kvůli naší nákladní mašině z Frankfurtu.“

Kapitán de Geneste se snažil o rekonstrukci událostí a sestavoval obraz z výpovědí svědků minutu po minutě. Zatím navazovala jedna epizoda na druhou. Také poslíček Kerry Whalen později vypověděl o své roli.

„Přijel jsem k budově malou dodávkou a zastavil jsem u vykládkové rampy. Viděl jsem sice, že před naším vchodem stojí nějaká parádní dodávka, ale to nebylo nic divného.“

„Odkud jste přijel?“ zeptal se kapitán de Geneste.

„Od terminálu American Airlines. Vyřizoval jsem tam transfer. Vytáhl jsem klíčky ze zapalování a šel jsem ke vchodu. Najednou přede mnou stál cizí chlap s maskou na ksichtě. Mířil na mě revolverem a řekl mi, abych vlez do té dodávky. Zůstal jsem stát, neměl jsem ponětí, co se děje. Strčil mi hlavě mezi žebra a znovu houknul, abych vlez dovnitř.“

Myslím, že byla černá s bílým pruhem po stranách. Vykašlal jsem se na něj a začal jsem utíkat ke vchodu. Skočil za mnou a vrazil mi jednu pěstí. Zůstal jsem ležet a on mě praštil pažbou do hlavy. Začal jsem řvát, na víc jsem se nezmohl. Pak mě prasknul ještě jednou. Podívejte se, jak mě zrychtovali. Tohle nejsou jen boule. Pak přišel ještě jeden. Zkroutili mi ruce za záda a vrazili mě do vozu. Tam jsem si musel lehnout na podlahu obličejem dolů.“

„To je všechno? Viděl jste, jak vypadali?“

„Neviděl. Bylo půl čtvrté ráno, tma jak v pytli a oni měli přes ksichty takový vlněný masky. Lehnul jsem si a radši držel hubu.“

Postupně pochytili a zneškodnili všechny zaměstnance noční směny, včetně skladníka Rolfa Rebmana a strážného Samuela Veltra, zaměstnance hlídací společnosti Wackenhut Security Service. Krátce před čtvrtou hodinou ranní už všichni leželi na podlaze jídelny ve druhém patře terminálu. Znovu jim pohrozili, že jim vystřelí mozek z hlavy, jestli se jen pohnou, a současně jim oznámili, že znají adresy jejich rodin, že i manželky a děti doplatí na jejich nerozumné chování. Když budou zticha a budou spolupracovat, nestane se nikomu nic.

Ve čtyři hodiny najel dodávkový vůz k vykládkové rampě přesně v místě, kde uvnitř byla pancéřovaná místnost. Samozřejmě že v celé budově bylo instalováno poplašné zařízení, „security room“ vlastně prostorný trezor, postavený pro uskladnění cenných zásilek přímo uprostřed skladiště. V něm byl nainstalován nehlásný bezpečnostní systém, signalizující nebezpečí do horní kanceláře.

„Museli to vědět, kapitáne. Někdo jim to musel říct. Šli najisto,“ řekl vedoucí noční směny Rudolph Eirich. „Přišli si pro mne do jídelny, vedli mě do mé zasklené kanceláře v horním patře, odkud je rozhled skoro po celém skladišti. Věděli, že v psacím stole mám řídicí pult zabezpečovacího zařízení. Jeden z nich mě rýpnul revolverem do žeber a nařídil mi: „Dej sem klíče.“ Chvilku jsem čekal, ale potom jsem dostal ránu pod pás, a tak jsem sáhnul do kapsy a dal jim je. Otevřeli zásuvku, pak skříňku se spínači na stěně, ale nevyznali se v tom. Tak mi vrátili klíče a jeden z nich mi nařídil: „Vypni to, ale kompletně všechno! Jestli se pokusíš o podraz, tak na to doplatíš ty i celá tvoje rodina. Tvoji starou totiž teďka hlídají dva naši.“

„Takže jste poplašné zařízení vypnul?“ zeptal se kapitán.

„Co jsem měl dělat?“

„Kolik bylo hodin?“

„Přesně devět minut po čtvrté.“

„Co bylo potom?“

„Hnali mě ke dveřím trezorové místnosti. Musel jsem jim je otevřít. Jeden z nich se mě zeptal, kde je knoflík poplašného zařízení. Věděl, že tam někde je. Tak jsem mu ho ukázal a on nařídil kumpánovi, aby na mě dával bacha, abych se k němu nedostal.“

Lupiči pracovali jako dobře secvičená skupina cirkusových žonglérů. Nejdřív zjistili, že za hradbou beden je ještě další knoflík poplašného systému. Pak odrovnali celou zeď krabic, aby měli volný přístup k velkému trezoru. Přinutili bezmocného Eiricha, aby otevřel dveře vnitřního sejfu, postavili se do řady a bez jediného slova jeden druhému podávali zapečetěné krabice. Poslední v řadě je strkal do dodávkového vozu.

„Kolik jich naložili?“ zeptal se kapitán de Geneste.

„To víte, že jsem je nepočítal, ale teď už to víme přesně. Dvaasedmdesát,“ řekl John Murray.

„Co v nich bylo?“

„Všechny cenné zásilky. Byly zapečetěny a zapsané v přepravních dokladech.“

„Co se dělo, když kořist naložili?“ pokračoval kapitán de Geneste.

Přesně vám to nepovím, nebyl jsem u toho. Zřejmě vůz zavřeli a naskákali dovnitř. Za rohem měli ten osobák a vyjeli branou, co na ni pověsili vlastní zámek. Tak jsem to aspoň slyšel od vašich lidí.“

„Nikdo jim v tom nemohl zabránit?“

„Kdo, prosím vás? A proč? Sněrem na North Boundary Road projede za den několik set nákladních vozů. Proč by si někdo měl všimnout zrovna nablýskaného Forda Economline 150?“

„Jak víte, že to byl Ford Economline 150?“

„Rebmann mi to řekl. Autáky jsou jeho koníček. Sází se, že pozná každý na sto metrů. A dost často vyhrává. Zahlídl tu káru, když zajížděla pro náklad k rampě.“

„Takže vyjeli bez problémů?“

„Jasně. North Boundary ústí do hlavního tahu. Jakmile se dostali na Stopadesátou, tak vlastně zmizeli ze světa. Když jste v proudu, jako byste se potopil.“

„A co vy?“

„Leželi jsme na břiše jako blbci. Ale co jsme mohli dělat? Svázali nás jako dobytek. Jednou šňůrou. Všem nasadili želízka. Jenom na mě už nezbyla. Tak mě připoutali k ostatním jen koncem šňůry.“

„Podařilo se vám z toho dostat?“

„Nejdřív jsem ležel a natahoval uši. Když zavrčel motor a pak ještě druhej, věděl jsem, že odjeli. A Rebmann mi řekl, že nákladák byl ford a osobák nějaká nová kára, běžela jak hodinky. Ještě jsem počkal, pak jsem vstal, šel ke dveřím a podíval se na chodbu. Nikdo tam nebyl. Tak jsem se vrátil k telefonu a vytočil číslo Port Authority Police Departmentu. No a pak jste se objevili.“

„Volal jste ve 4 hodiny 28 minut. Byli jsme tady krátce po půl.“

Za dvě hodiny po přepadení terminálu letecké společnosti Lufthansa měl účetní na stole soupis ukradených cenných zásilek: čtyřicet zapečetěných krabic s americkými dolary v malých bankovkách, zásilky cizích valut a osmačtyřicet balíčků, obsahujících nezasazené drahokamy a zlato.

Lupiči věděli už druhý den, jak výnosná akce se jim podařila. Jásali, když zásilky rozbalili. Policisté zatím ještě netušili, že jde o rekordní kořist. Jednotlivé balíčky byly sice pojištěny, v dokladech však nebyl deklarován obsah. Kapitán de Geneste od počátku tušil, že mu bylo svěřeno vyšetření kriminálního případu, který vejde do dějin organizovaného zločinu. Na první pohled bylo zřejmé, že loupež provedli profesionálové na vysoké úrovni, že měli mezi zaměstnanci nákladní přepravy Lufthansy informátora a na základě jeho údajů dokázali zorganizovat perfektní akci. Při přepadení skladu nepadla ani rána, zločinci po Sobě nezanechali jedinou použitelnou stopu.

„Až na jednu,“ řekl kapitán de Geneste, když se sešel s detektivy na první strategické poradě. „Informátor a tedy spolupachatel musí být jedním ze zaměstnanců. A těch zase není tolik, abychom ho brzo nenašli. To je jedna věc. Druhou chybu udělali, že si byli až moc jistí. Nevěřili, že jim něco může přijít do cesty, a tak si dva z nich nenatáhli na obličej ty pletené masky. Kerry Whalen je viděl. Dokonce hodně zblízka, když ho mlátili a když mu jeden z nich rozbil pažbou pistole hlavu. Právě mu ji zašili. Odpoledne nám ho půjčí. A pokusíme se společně sestavit pomocí identikitu pravděpodobnou podobu těch dvou. Jo a ještě něco: naši se spojili s Frankfurtem. Odhad hodnoty těch ukradených zásilek je čtyři milióny dolarů. Bez drahých kamenů a zlata. Takže, hoši, jdeme na to! Máme šanci.“

Šance se zatím nejevila jako bůhvíjak slibná. Když se vedoucí společnosti Lufthansa spojili s odesílateli peněžních zásilek, dozvěděli se, že v kartónech byly většinou dolary, které utratili američtí turisté v Paříži, Římě, Londýně a na italských či španělských plážích. Vyměnili si je v evropských bankách. Šlo vesměs o malé a použité bankovky, jejichž čísla nebyla nikde registrována. Kapitán de Geneste věděl, že zmizí v oběhu a nezbude po nich ani stopa. Další truchlivá zpráva přišla z technického oddělení. Na místě činu se nenašly otisky prstů ani stopy pneumatik.

„Bída s nouzí,“ řekl kapitán de Geneste agentovi FBI, který se objevil ve vykradeném trezoru první. Jmenoval se Walter Yoos. Byl náčelníkem pohotovostní stanice FBI na letišti. Zabýval se většinou vyšetřováním únosů letadel nebo výbuchy pekelných strojů, které příbuzní přibalili bohatým tetičkám, aby po nich dědili. Byl to starý, ostřílený mazák. Když ho přeložili na letiště, tak si myslel, že to bude parádní služba. Brzo však pochopil, jak moc se mýlil. A teď taková drzá loupež!

Samozřejmě že způsobila vzrušení mezi novináři. Už před polednem byli všude, všechno a každého fotografovali, vyptávali se i těch, kteří nemohli vůbec nic vědět. A tak oni nebo některý ze slavných detektivů, kteří se sjeli na Kennedyho letiště, vyčuchali přece jen konec červené nitky, která je mohla přivést k vylouštění záhady.

Poručík Thomas Ahearn byl šéfem vyšetřovací skupiny kriminální policie 113. revíru newyorské policie. Kennedyho letiště patřilo do jeho rajónu. Také vrchní inspektor Federálního vyšetřovacího úřadu Stephen Carbone se tady objevil z moci úřední. Jemu podléhaly akce FBI na Kennedyho letišti. Poručík Remo Francheschini byl vedoucím vyšetřovací

skupiny státní prokuratury oblasti Queens. I on měl důvod zúčastnit se vyšetřování. Doprovázel ho jeho šéf, okresní státní prokurátor John Santucci. Byla to silná sestava. Hráči však nebyli sehraní.

Kapitán de Geneste a agent FBI Walter Yoos byli přátelé. Nestýkali se soukromě, mimo to, že si občas sedli s plechovkou piva do jídelny, ale pracovali spolu už na několika případech pašování drog, a nikoliv bez úspěchu. Oba zkušené profesionálové sledovali každou stopu směřující k mafii. Ta měla už po dlouhá léta monopol na krádeže zboží na Kennedyho letišti a samozřejmě hlavní podíl na pašování drog. Oba policisté měli v podsvětí své lidi, bez nichž by se málokterý detektiv dostal ke kloudným informacím. Oba se nezávisle na sobě snažili najít někoho, kdo by o pozadí velké loupeže aspoň něco věděl.

„Probral jsem všechny minulé případy,“ řekl de Geneste kolegovi, když se sešli, aby se poradili, jak zacházet s policejní generalitou, kroužící kolem případu.

„No a?“

„Všechny jsou na jedno brdo.“

„To bych ti byl řekl rovnou,“ kývl Yoos.

„Zrovna před týdnem někdo ukradl dva tisíce.“

„Tady u Lufthansy?“

„Ano.“

„Jak?“

„Při expedici scházely v zásilce.“

„Nějaká stopa?“

„Možná. Vedení Lufthansy zpřísnilo předpisy. Od té doby musí být každá zásilka před expedicí zkontrolována jejich bezpečnostním úředníkem.“

„A ty dva tisíce se ztratily předtím, nebo potom?“

„Právě že potom. Expedient, který měl službu, prohlásil, že nemohl sehnat bezpečáka. Vůz se zásilkami musel odjet, tak nechal tuhle jedinou v bezpečnostní skříni. Bylo to v sobotu, počítal, že ji doručí v pondělí.“

„A do pondělka zmizely dva tisíce?“

„Přesně tak. Stačí, když tam někdo zůstal chvíli přesčas.“

„Pak to ale byl někdo, kdo má klíč.“

„O tom nepochybuju.“

„Jak se jmenuje ten expedient?“

„Louis Werner.“

„Němec?“

„Možná, u Lufthansy jsou samí Němci.“

Walter Yoos měl šéfa, kterému případ hlásil. Jmenoval se Stephen Carbon, měl hodnost vrchního inspektora, úřadoval v budově FBI v Rego Parku v Queensu, což byla vlastně filiálka velkého newyorského ředitelství. Oficiálně se jmenovala Brooklyn-Queens Metropolitan Resident Agency. Zaměstnanci této policejní instituce měli stále plné ruce práce, oblast Brooklynu a Queensu, to byly vlastně miliónové čtvrti v miliónovém městě, přelidněné pochybnými existencemi, ovládané mafii a jinými organizovanými gangy.

Carbone byl středně velký, ale silný, pravidelně se věnoval rekreační atletice, patřil k nejschopnějším kriminalistům. Jednotka, jejímž byl náčelníkem, měla označení BQ5. Operovala mimo jiné taky v oblasti Kennedyho letiště, kde se hodnota krádeží a loupeží za rok počítala na stovky miliónů, ne-li miliard. Taky Carbone měl šéfa. Jmenoval se Lee F. Laster, byl náčelníkem expozitury Queens.

Carbone a Laster měli za sebou několik výrazných úspěchů a doslova se proslavili případem, v dějinách kriminalistiky označovaným jako ABSCAM. V létě 1978 vypukla v předměstské zóně Suffolk County korupční aféra, stopa vedla dál na Long Island, Lasterova jednotka proslula neobvyklým zásahem. Aby získali důkazy proti úplatným politikům, převlékli se agenti FBI za arabské šejky, nabídli některým kongresmanům vysoké úplatky a ti je přijali. Carbone a Laster sklídili potlesk a získali respekt nejen v newyorském podsvětí.

Úspěšný kriminalista musí mít mnoho potřebných vlastností. Měl by mít fotografickou paměť, neměla by mu scházet fantazie, měl by dokázat logicky kombinovat jako šachový velmistr, měl by mít nadání pro výběr zdánlivě nenápadných maličkostí, měl by být nekonečně trpělivý. A musí mít styky ve všech sociálních vrstvách společnosti, kterou má chránit před zločinem. Je tedy nutné, aby si získal, když ne kamarády, tak aspoň dobré známé i mezi zločinci. Carbone prý mnohé z těchto vlastností měl. Aspoň se to o něm říkalo a později i psalo.

Task Force byla operační skupina zřízená pro akci Lufthansa. Tam se měly shromažďovat výsledky šetření, odtud měly vycházet taktické pokyny všem skupinám a vyšetřovatelům. Se dvěma výjimkami: každá jednotka bude pracovat s vlastními informátory a neprozradí druhým jejich jména či přezdívký. Za druhé: bude sledovat stopy; ale nemusí s výsledkem seznamovat ostatní.

Když se kdekoliv na světě objeví tak velký případ, jako byla loupež na Kennedyho letišti, začnou se kolem vyšetřování rojit snaživci, kteří by se rádi přiživili. Vnučují své zaručeně pravdivé zprávy vycucané z prstu. Za lupiče či vrahy označují nenáviděné členy vlastní rodiny nebo sousedy, jejichž pes se jim občas vyčurá na dveře. V případě „loupeže století se objevila obvinění ještě na daleko vyšší úrovni: milióny ukradli kubánští emigranti, aby mohli financovat novou invazi na Kubu. Miliónů dolarů se zmocnili tajní agenti sovětské zpravodajské služby KGB, aby z nich mohli platit diverzanty, pracující na půdě Spojených států. Teroristické skupině známé pod zkratkou RAF (Rote Armee Fraktion), vedené západoněmeckou dvojicí Baader-Meinhofová, došly peníze, a tak si je teroristé obstarali v místnostech německé letecké společnosti Lufthansa v New Yorku. Je prý to logické, němečtí levičáckí gangsteři ukradli milióny německým kapitalistům, proti nimž bojují. Všechny zpravodajské bubliny dřív nebo později praskly.

Pouhých osmačtyřicet hodin po loupeži se v kanceláři vrchního inspektora Carbone objevil posel dobrých zpráv. Jmenoval se Lewis Schiliro, byl agentem FBI, měl dobré styky v newyorském podsvětí. Sešel se s jistým práškačem, jemuž se oficiálně říká informátor, a ten mu důvěrně sdělil důležitou novinku.

„Je ten chlap spolehlivý?“ zeptal se vrchní inspektor Carbone.

„Dosud byl. A nemůže si dovolit blafovat.“

„Chceš mi říct jeho jméno?“

„Slíbil jsem, že budu mlčet, šéfe.“

„Je to tvůj chlap a tvoje věc. Tak co?“

„Udělal to Baronova parta,“ řekl agent Schiliro.

„To bys mě rozesmál! Ten chlap si z tebe udělal srandu. Jimmy Burke a parta jeho šašků.“

„Tvrdí, že to udělali.“

„Ti by tak mohli vyloupit drůbežárnu! Jsou to pitomci, schopní okrást akorát spícího dědka v Central Parku. Baron z Robertova výčepu Jimmy Burke!“

Jimmy Burke byl profesionální gangster s hodností kápa mafie. Kdysi ho přistihli při vyděračské aféře, dostal deset let a šel za mříže. Před nedávnem ho po šesti letech propustili z věznice do instituce, které se říká Halfway House, což je zastávka na poloviční cestě ke svobodě. Tento americký způsob podmínečného propuštění se oficiálně jmenuje pobyt v Community Treatment Center-CTC a podle vyjádření mnohých odborníků je to jedno ze šlápnutí vedle ve snaze o polidštění trestu za zločin. Delikvent si musí najít zaměstnání, chodí pracovat, je však stále pod dohledem a večer musí být hodinu před půlnocí ve své místnosti v Halfway House.

Zákodníci to mysleli dobře. Chtějí připravit odsouzeného na civilní život. Někteří se vrací do civilu třeba po deseti i více letech, a venku je už mnohé jiné. Delikventi z řad profesionálních zločinců, a to jsou skoro všichni, tady musí pobýt celé tři měsíce. Najdou si fingovaná zaměstnání anebo jim kamufláž připraví komplici, kteří jsou už nebo ještě na svobodě. Oni se pak pod ochranou CTC ujímají řízení svých gangů a začínou loupit o čtvrt roku dřív. O víkendy mají volno, s večerkou se to také nebere tak doslova. Vždyť Halfway House, v němž přebýval Jimmy Burke, byl vlastně starý a neprosperující hotel na předměstí, jehož majitel byl šťastný, že s ním vězeňská správa sjednala smlouvu na pronájem.

Jimmy Burke se nastěhoval a ještě téhož večera se sešel s členy svého gangu v hospodě zvané Robert's Lounge – Robertův výčep. Halfway House byl na rohu Broadwaye a Západní Pětapadesáté ulice. Robert's Lounge byla hospoda v bezprostřední blízkosti velkého areálu Kennedyho mezinárodního letiště, tedy pouhých dvacet minut cesty taxíkem.

Když se stavělo letiště, byl výčep zlatý důl. Scházeli se tam u piva a hamburgerů stavební dělníci. V roce 1969 už majitel na hospodu doplácel, a tak ji prodal. Koupil ji nadějný a příčinnivý gangster Jimmy Burke a zařídil jí ve stylu „Divoký západ“. V suterénu otevřel doupě hazardních her. Robertův výčep se zakrátko stal druhým domovem mafiánů z celého okolí. Scházeli se zde profesionální hráči, ale i bookmakeři, přijímající sázky na cokoli. Hospoda prosperovala celou dobu, co byl Baron za mřížemi. Když vyšel ven, zůstal v pozadí, o provoz se dál staral nájemce.

Jimmy Burke byl v té době už zločincem s náležitou profesionální pověstí. Říkalo se o něm, že má na svědomí na třicet vražd, nezná slitování, běda tomu, kdo se s ním dostane do sporu. Navíc má za zády vlivnou organizaci newyorské mafie.

„Měl prý v Luftanse komplice,“ řekl agent Schiliro.

„Musel mít informace zevnitř,“ souhlasil vrchní inspektor Carbone.

„A ten prý prozradil, že to udělala parta z Robertova výčepu.“

„Například Tommy DeSimone...?“

„Nebo Angelo Sepe, Louis Cafora, Henry Hill. Kdo ví, kdo se k nim ještě přidal?“

Vrchní inspektor Carbone si vyžádal z archivu fotografie výtečníků Burkovy party a vzal s sebou agenta Waynea Orrella. Vydali se do budovy terminálu Lufthansa Air Cargo. Vybrali si jen dva z těch, kteří byli při přepadení. Kerryho Whalena, kterého ztloukli gangsteři bez masky do hlavy, a Rolfa Rebmanna, který také aspoň na chvíli spatřil nezahalenou tvář jednoho z lupičů. Ukázali jim fotografii Angela Sepa a druhou Tommyho DeSimona.

„Neřeknu vám to s jistotou,“ odpověděl Kerry Whalen na otázku, jestli někoho z nich poznává, „byla tma, a když mi dali do hlavy, nebyl jsem zrovna v nejlepší kondici. Ale řekl bych, že to byl Sepe.“

Rolf Rebmann zase poznal Tommyho DeSimona a vrchní inspektor Carbone uvěřil, že práškač agenta Schilira nemluvil do větru. Od této chvíle bylo jasné, že tam, kde byli ti dva, museli být i ostatní členové gangu, které, ukryt v zákulisí vězeňské instituce Community Treatment Center, řídil kápo Jimmy Burke. Jeho alibi mu zaručovala vězeňská správa.

Start dobrý, všechno dobré. Když měli v ruce začátek klubička, začala se jim červená nit odvíjet sama. Další informace z newyorského podsvětí pocházela zřejmě od závistivce, který kolegům nepřál miliónovou kořist. Nejmenovaný dobrodinec potvrdil, že u toho byl také Henry Hill a pár dalších chmatáků z Robertova výčepu. A hned naservíroval agentovi FBI, u něhož si zajišťoval shovívavost pro strýčka Příhodu, ještě pár dalších jmen na vybranou.

Vrchní inspektor Carbone a jeho detektivové už pak snadno došli až ke dvěma klaunům mafiánského podsvětí, potrhým amatérům, kteří si nezaslouží lepšího pojmenování. Nebyli to ani lupiči, ani zabijáci, nepotloukali se od malička s prostitutkami, naopak, po léta věrně sloužili svým zaměstnavatelům a po několika minulých let pilně pracovali v oddělení nákladní přepravy letecké společnosti Lufthansa. Jmenovali se Louis Werner a Peter Gruenwald, byh kolegové a možná i přátelé, a v případě velké loupeže na Kennedyho letišti sehráli roli slonu v porcelánu. Cokoliv začali, to zkazili, a přesto jim to prošlo.

Snad jen šedesát sedmdesát mil od rušného středu New Yorku začíná v Suffolk County venkov. Tam, kde se Long Island rozdvouje do dvou kos, tvořících břehy zátoky Great Peconic Bay, vyrostla satelitní městečka jakoby z jiného světa. Mattituck má sice jen dvanáct set obyvatel, ale i letiště a vojenskou základnu. Venkovské domky jsou buď

standardní americké bungalovy z dřevěných prken s hliníkovými garážovými vraty, nebo více méně luxusní vilky s bíle natřenými ploty. Pár kroků nízkého trávníku z ulice, vydlážděný vjezd, za domem zahrada bez ovocných stromů, někdy s vyhřívaným bazénem. Tahle špička Long Islandu má drsné podnebí. Zvláště v zimě. Vanou tu studené větry z Atlantiku.

Byla mrazivá lednová noc, tři hodiny po půlnoci. Vrchní inspektor Carbone a jeho pomocníci, ukrytí v křoví za silnicí, byli zmrzlí na kost. Nejdřív čekali, až přijede velký nový buick a zaparkuje před vraty garáže, pak až zhasne světlo a Angelo Sepe půjde do postele. Nakonec ještě asi hodinu drkotali zubama, aby si byli jisti, že v domě všichni usnuli. Teprve pak dal vrchní inspektor Carbone znamení a dva technici se plížili k zaparkovanému vozu. Namontovali do něj odposlechové zařízení, jemuž se říká štěnice.

Vrchní inspektor Carbone měl s kmotry mafie bohaté zkušenosti. Ovládali newyorské podsvětí, diktovali gangsterským partám, nutili je k placení desátek za ochranu. Byli imperátory organizovaného zločinu. Seděli jako pavouci v dobře zastíněném rohu a čekali, až jim někdo nadežene do spárů kořist. Se členy jiných mafiánských rodin se stýkali jen prostřednictvím pověřenců. Když někdy došlo ke schůzce dvou kmotrů, odehrála se na dobře střeženém a pečlivě utajeném místě anebo ve voze projíždějícím přeplněnými ulicemi Manhattanu.

Angelo Sepe měl nový vůz, to policisté věděli už čtrnáct dní a stejně dlouho ho sledovali. Zatím se však nenaskytla příležitost, aby vůz zůstal chvilku bez dohledu. Potom se Sepe nastěhoval do víkendového bungalovu v Mattitucku, snad k příbuzným, snad k známým, a inspektor Carbone měl najednou naspěch. Nechal přivést specialistu na elektroniku a obstaral si povolení soudu k odposlechu.

Technika přivezli v podvečer letadlem z Connecticutu, materiál dodalo operační oddělení FBI. Byla to odposlechová a vysílací aparatura malá jako knoflík saka. Za hodinu byli s montáží hotovi. Promrzlí agenti mohli jít do postele a vrchní inspektor Carbone také. Teď nastoupily na scénu odposlechové vozy. Měly nenápadně sledovat nový buick a nahrávat rozhovory pasažérů.

Angelo Sepe byl dost upovídaný kmotr. Rád se před poddanými pěšáky vytahoval, chtěl na kolegy, ale i na soupeře udělat dojem chvástavými řečmi, kolik protivníků už odstřelil, kolik peněz už nakradl a utratil. Jeho slabostí byly prsaté holky. Také před nimi hrál roli geniálního granda a chytráka všech chytráků. Proto byl Carbone přesvědčen, že štěnice sedí na správném místě.

Předehra k velké letištní loupeži se odehrála dlouho před přepadením terminálu Lufthansa Cargo, a sice brzo ráno v pátek 8. října 1976. Pro Louise Wenera to vůbec nebyl nešťastný den. Přestože měl nepříjemnou noční službu od čtyř odpoledne do půlnoci. Toho dne ráno, daleko od Kennedyho letiště, až v ekvádorském Quito, přijeli dva zaměstnanci směnárny La Paz na letiště Mariscal Sucre a odevzdali zástupci západoněmecké letecké společnosti Lufthansa cennou zásilku s určením pro filiálku směnárny v New Yorku. Obsahovala 22 000 dolarů v různých měnách. Účetní zapečetěnou obálku přijal, dal ji do speciálního plátěného pytlíku, opatřil jej uzávěrem a nápadnou modrou pečeti, kterou se na první pohled lišily cenné zásilky od obyčejných, a vložil ji do kontejneru určeného pro přepravu na Kennedyho letiště.

Letadlo na lince 493 přistálo v New Yorku přesně podle letového řádu v 22.50. Zásilka prošla celní kontrolou, pak ji dopravili do terminálu Lufthansa Air Cargo, kde jí měl skladník uložit do trezoru, aby ji ráno mohl dodávkový vůz odvézt zákazníkovi.

Skladník Louis Werner zásilku z Quita chvíli prohlížel, pak zlomil modrou pečeť, pytlík s penězi strčil do aktovky a v protokolu o příjmu cenných zásilek rubriku proškrtnul. Byla to nepřipravená krádež a nikdy se nepodařilo zjistit, co Wenera přimělo k tak neuváženému činu. Plátěný pytlík se zlomenou modrou pečeti navíc někam pohodil a jeho kolega, který po něm nastoupil o půlnoci, ho našel. Podíval se do soupisu a zjistil, že z Quita byla transportována cenná peněžní zásilka, pojištěná na 22 000 dolarů.

Mezitím se odehrávalo první dějství neuvěřitelné frašky. Louis Werner měl přítele a kolegu, který také pracoval v terminálu Lufthansa Air Cargo. Ten už v půl jedné v noci dávno spal. Werner odjel za několik rohů od North Boundary Road, zastavil u telefonní budky a sdělil rozespálému a nevrlému Gruenwaldovi:

„Sebral jsem dvaadvacet tisíc.“

„Neblbni, Lou, a jdi si lehnout. Ty jsi pil!“

„Říkám ti, že mám v aktovce dvaadvacet tisíc a potřebuju se jich rychle zbavit,“ pokračoval dialog jako z komedie.

„A co já s tím mám společného?“

„Přinesu je k tobě.“

„Ty ses zbláznil, Lou.“

„Co je na tom nenormálního? Prostě je nechci mít u sebe, kdyby po mně šli. To snad chápeš.“

„Takže to chceš hodit na mě?“

„Víš, co jsme si říkali, Pete! Nebo se nepamatuješ? No a já jsem to udělal. Jedu k tobě.“

Nečekal na odpověď ani na svolení a zavěsil. Nasedl do vozu a jel. Neozvaly se za ním sirény policejních automobilů, neobjevil v zrcátku ani světla s modrým majáčkem uprostřed. Klidně se propletl řídkým popůlnočním provozem a celých dvaadvacet mil k Gruenwaldovu bytu absolvoval v pohodě. Z rádia mu k tomu hrál slavný orchestr Glenna Millera.

Pak seděli v kuchyni Gruenwaldova bytu a Lou Werner vysypal poklad na nylonový ubrus. Přestal se usmívat. Nebyly to americké dolary. Začali počítat. Osm tisíc kanadských dolarů, třicet tisíc francouzských franků, deset tisíc švédských korun, třicet tisíc belgických franků, dva tisíce australských dolarů a dva milióny italských lir.

„A co teď?“ zeptal se Gruenwald.

„Někam je schovej. Musíme je proměnit.“

„Kde?“

„Normálně. Ve směnárnách. Po troškách.“

„Jenže ne teď.“

„Já vím, já vím,“ řekl Werner smutně.

„Jenže aspoň pár tisíc... Jsem na dně, Pete. Mám dluhy.“

„Tys zase prohrál, vid’?“

„Jo. A musím platit.“

„A já v tom mám jet s tebou?“

„Vždyť jsme si to domluvili, Pete. Pořád jsme se na to chystali. No a tak jsem to dneska v noci rozjel.“

„Seš vůl, Lou.“

„Ale schováš to?“

„Co mám s tebou dělat.“

Jako v kriminální komedii vysypal Peter Gruenwald bankovky do černého plastického pytle, do něhož se dávají odpadky, a po jedné v noci vyšel na ulici a strčil ho do hromady mezi odložené matrace a pneumatiky. Pak seděl u okna a sledoval pyramidu starých krámů, protože měl strach, aby ty peníze někdo nesebral.

„Ani minutu jsem nespál,“ vypověděl později do protokolu. „Nejdřív jsem čekal, až se rozední, pak jsem šel dolů s pytlím se smetím a vyměnil jsem je. Řekl jsem si, že je to v suchu, kdyby někdo po těch prachách šel, tak by tady už byl.“

„Kam jste ty peníze ukryli?“ zeptal se vrchní inspektor Carbone, který vedl výslech.

„Zakopali jsme je u nás na zahradě.“

„Společně?“

„Jo. Měli jsme rande u jednoho benzínového čerpadla. Lou tam přijel a řekl, že je všechno oukej, ale že ty prachy musíme dát na jistější místo. Tak jsme je rozdělili do čtyř menších pytlíků a zahrabali do záhonů.“

„Na jak dlouho?“

„Asi jen na týden.“

„Copak nebyl Werner podezřelý? Měl přece tu noc službu.“

„Měl, ale měl taky štěstí. Ten pytel totiž omylem dopravili z celnice nejdřív na poštu, tam ho ale neměli v seznamu, tak ho hned vrátili.“

„Werner to věděl?“

„Nic nevěděl. Měl kliku. Podezřívali ho, ale nikdo nesehnal žádný důkaz. A tak za mnou přišel, že moc nutně potřebuje prachy. Lou je totiž notorický hráč, nevydrží bez pokeru a musel platit dluhy. Tak mi jednou prozradil, že našel nějakého chlápka, co ty prachy promění na dolary. No a nedal si říct. Nadával jsem mu skoro pořád, ale on nikdy neměl rozum.“

„Komu jste ty peníze svěřil, pane Wernere?“ pokračoval v otázkách inspektor Carbone.

„Myslíte jako na výměnu?“ ujistil se Louis Werner při výslechu.

„Samozřejmě.“

„Nerad bych vám to říkal.“

„Rád nebo nerad, to je mi jedno. Když mi to neřeknete, stejně si to zjistím. A ještě jedno, Wernere, bylo by dobře, kdybyste spolupracoval. Máte to za jedny peníze a u soudu můžete být veden jako svědek, a ne jako obžalovaný.“

„U jakého soudu?“ polekal se Werner.

„To se vás dozvíte. Tak co?“

„Jmenuje se Bill.“

„Hergot, člověče, netahejte mě za fusekli! Jakej Bill? Kterej Bill?“

„Fischetti.“

„Á jéje! To se podívejme. Tak už tady máme mafii. Je z Gambinovy rodiny?“

„To, prosím, nevím. Je to, ale můj kámoš. Hrajeme spolu občas kuželky. O prachy.“

„Čím se živí?“

„Má na Long Islandu pár taxíků.“

„Vy jste byli dobří přátelé?“

„Proč byli? Pořád jsme.“

„Pokud je mi známo, pane Wernere, tak měl nějaké techtlemechtle s vaší manželkou.“

„Jenomže až když jsem se s Bewerly rozvedl. A něco jiného je byznys, a něco jiného ženské.“

„Jak jste se s ním dohodl?“

„Snadno. Sešli jsme se v kavárně a já jsem mu to rovnou vysypal. Zeptal jsem se ho, jestli si chce vydělat nějaký peníze.“

„Souhlasil?“

„Jasně. Byl by přece vůl, kdyby nechtěl prachy.“

„Řekl jste mu, že jde o kradené peníze?“

„Jo. Řekl. A taky jsem mu vyprávěl, jak to bylo.“

„Přesto souhlasil?“

„Řekl, že je to oukej, dostane deset procent a výlohy.“

„Kde je měl směnit?“

„Někde na Manhattanu, je tam přece směnáren jako máku.“

„Jak dlouho mu to trvalo?“

Právě že hrozně dlouho. Dva měsíce. Pak jsme se sešli u McDonaldse, dali jsme si hamburger a on mi svině přinesl jen deset tisíc. To ostatní prý je provize a výlohy. Tvrdil, že s tím musel jet do Kanady. A tak jsme si moc nepomohli. Ten můj podíl nestačil ani na zaplacení dluhů. Byla to šílená směla! Ale co se dalo dělat?“

Bylo zřejmé, že mafián Fischetti ty dva bláhové amatéry okradl. Ale oni na něj přesto nezanevřeli. Naopak, vzali ho do party a spřádali fantastické plány na velkou leteckou loupež. Když se to podařilo jednou, proč by se to nepodařilo podruhé? Podezřelého Wenera několikrát vyslechli na policejním revíru, ale neměli proti němu jediný důkaz. Mnozí sice věřili, že měl v té krádeži prsty, dokázat mu však nemohli vůbec nic. Hlíдали ho, ale neuhlídali. Přitom jeho nesmyslné plány připomínaly spíš sci-fi než reálný zlodějský záměr.

Hlavní roli přidělil režisér Werner právě svému sokovi v lásce Fischettimu. Ten měl v úředních hodinách přijít jako zákazník do budov terminálu Lufthansa Air Cargo, měl na sobě mít hodně velký a hodně dlouhý kabát, Werner mu chtěl podstrčit balíček s dolary, on měl pod pláštěm propašovat kořist ven.

„Kolik myslíš, že by to tak mohlo hodit?“ zeptal se věčně Fischetti.

„Asi půl miliónu, možná taky osm set tisíc.“

„Seš cvok? Tys nikdy neviděl balík s půl miliónem? Jak bych to mohl strčit pod kabát?“

„Když to budou stovky?“

„Ani když to budou stovky. Teď v červnu! Venku je vedro a já budu chodit jako blbec v kožichu. Seš vůl, Wenero. Vždycky jsi byl vůl.“

Asi opravdu nebyl příliš inteligentní, když se dal od Fischettiho obrát a ještě s ním chtěl jít společně do dalšího podniku. A Fischetti rovnou běžel k Wenerově rozvedené ženě, s kterou žil, a všechno jí vyklopil. Ta bývalému manželovi při první příležitosti vynadala, že jí pořád ještě dluží peníze, ať kouká, aby hodně rychle přišel k nějakým dolarům, nebo bude zle.

Zní to nevěrohodně, ale při výsleších a i později před soudem se ukázalo, že Werner a Gruenwald skutečně byli tak naivní, neopatrní, nekritičtí, a přesto se jim nakonec podařilo ten bláznivý nápad prodat. Jestli dobře nebo špatně, to už je další otázka.

Chystali se na velký tah a věděli, že k tomu potřebují pár šikovných pomocníků. Při své naivitě si mysleli, že se dají dohromady s několika skladištními dělníky, kteří chodili po práci do nedalekého baru na skleničku. Sedli si k jejich stolu, zaplatili láhev kentuckého bourbonu, povídali si o všem možném, ale taky o svém plánu. Napoprvé neprozradili příliš mnoho, měli už přece své zkušenosti, ale řekli dost, aby hladové rybičky skočily po návnadě. Ti chlapi se nejdřív pobaveně usmívali, pak se rozřehtali, až se plácali do stehů, nakonec šli domů a slíbili, že o velkém tahu budou uvažovat.

Zřejmě o nápadu doopravdy přemýšleli. Přišli na další schůzku. Ta už se jako ve filmu konala přesně o půlnoci v opuštěném skladišti, kam přivezli šéfové Werner a Gruenwald dvě krabice plechovek piva Tuborg. Chovali se jako patnáctiletí a taky tak uvažovali. Chystali se spoutat úředníky v terminálu Lufthansa Air Cargo železky, které se v hráčkářství prodávají v krabicích pro budoucí detektivy společně s browninem z plastické hmoty a umělým knírem. Povídali si, jak to bude, až budou bohatí, prohlíželi si prospekty ostrovů, označených přídomkem poslední ráj. I taková dva prostoduší snílci, jako byli Werner a Gruenwald, k ránu pochopili, že narazili na partu dokonalých pitomců odkojených televizními seriály o neuvěřitelně chytrých gangsterech džentlmenech, žijících už od čtyřiceti let svého věku v dózecích či maharádžovských palácích.

Abychom zůstali adresní, jejich šéf se jmenoval Brian Weremichik a nosil modré pruhované obleky jako Al Capone. Když se po několika dnech dostavil do Gruenwaldova bytu v Levittownu, kde mu domácí pán sdělil, že se za týden jde na to, rozešli se ve zlém. Tak brzo by Weremichik akci nezorganizoval. Když se o fiasku dozvěděl Werner, za nímž přišel Gruenwald rovnou do kuželkárny na hranici Queensu a Nassau County, a referoval mu, dostal znovu vynadáno, že tahá tak pochybné existence dokonce domů, aby se kdejaký packal dozvěděl, kde bydlí.

Kulečnickovým hernám se ve Spojených státech říká bowling alley. Některé z nich jsou elektronicky, řízené automaty, počítající zásahy, stavějící kuželky, vracející koule, blikající a cinkající nebo pípající signály. Bowling v takové aréně je sice ještě trochu sport, ale taky hazard. Není třeba hrát, stačí jen sedět na galérii pár metrů nad dráhami a sázet. Werner dělal obojí. Byl to vlastně jeho jediný koníček, zábava a prokletí zároveň. Každý, kdo se dostane do rukou bookmakera, musí nutně prohrát. Kdyby tomu tak nebylo, sázkové kanceláře by nepřežily ani do příští neděle.

Frank Menna byl starý profesionál s odřenýma ušima. Znal se s Wenerem dobrých dvacet let, z doby, kdy oba začínali v Brooklynu. Menna byl vyučený holič a měl svou officínu otevřenou pro černé i bílé, což znamenalo, že za moc nestála. Když obchody nešly, zavřel holírnu a z ušetřených tuzérů si zařídil prádelnu. Ale ani ta mu moc nevynášela. Tak sloužil po zavření krámu ještě bookmakerům jako rychlý „runner“. Z posla, který také vyplácel a inkasoval výhry, se brzy stal nejen znalcem oboru, ale i prostředníkem, působícím jako rozhodčí při častých sporech. Přitom se dostal do styku s Wenerem. Ten hrál a samozřejmě prohrával, ocitl se až na dně, měl dluhy a neměl je čím zaplatit. Když jednou Werner poslal bookmakerovi Martymu Krugmanovi na pětistícový dluh po „runnerovi“ Mennovi stovku, začal věřitel vyskakovat a vyhrožovat.

Martin Krugman byl taky holič. Ilegální sázkovou kancelář provozoval v officíně, kde rovněž vyráběl paruky pro plešaté. Menna chvíli poslouchal Krugmanovy výhrůžky a ze zkušenosti věděl, že někdy stačí kapka žluči na miskou vah dlužníka a parta výrostků, kteří dostali zapláceno, může Wenera večer ztřískat, že ho ráno nikdo nepozná. Léčení rozlámaných žeber trvá dlouho, zaměstnavatelé nemají rádi marodéry a rváče. Werner byl v úzkých a Frank Menna mu to při první příležitosti řekl. Vyřídil mu taky Krugmanův vzkaz, aby si koukal hezky rychle opatřit peníze na zaplacení dluhu, nebo že bude zle.

Někdy začátkem listopadu pak seděl Frank Menna s Wenerem u stolu pro dva v baru bowlingové haly. Povídali si o chmurné finanční situaci. A tady, toho šedivého večera, prý vznikl plán na velkou loupež v terminálu Lufthansa Air Cargo. Louis Werner nostalgicky řekl:

„Je to hrůza, Franku. Denně mi téměř rukama projdou milióny dolarů, ale neříkají mi pane. Přitom přesně vím, jak se dají ukrást, aby na to nikdo nepřišel.“

Frank Menna byl profesionál. Chvilí mlčel, aby Wenera nevyplašil, pak se ho začal opatrně vyptávat. Amatér Werner udělal životní chybu, začal povídat. Tak se Menna dozvěděl o plánu dvojice Gruenwald-Werner, pochopil, že Gruenwaldovi se do akce nechce, že ho Werner odepíše, jestliže to bude možné. Rozloučili se a vývoj pokračoval podle předlohy „studánko, dej vody, kohoutek se dusí“.

Frank Menna se vrátil ke Krugmannovi a sdělil mu, co se dozvěděl. Holíč zavřel krám a sedl do vozu, aby o všem co nejrychleji referoval příteli a kumpánovi Henrymu Hillovi. Ten ho vyslechl, uvážil, že jde o seriózní a navíc velkou věc, a za hodinu si o plánu povídal s velkým kmotrem Jimmym Burkem. Ten měl na lumpárny moc dobrý nos. A navíc, na ilegálních hernách a sázkových kancelářích se v té době nijak moc nevydělávalo.

Louis Werner jezdil ve žlutém plymouthu. Necelý týden po rozhovoru s Mennou dostal vzkaz, aby čekal v deset večer před jistým bistroem v Bronxu. Jeho partner přišel přesně. Objevil se u okénka vozu a kývl na Wenera, aby vystoupil. Pak spolu přešli k jinému, jen pár metrů odtud zaparkovanému autu, nastoupili a buick se rozjel.

Snědý chlap za volantem se původně jmenoval Manriquez, později, když se rozhodl pro kariéru u mafie, si změnil jméno na Joseph Manri. Kmotrové byli vesměs italského původu, nechtěl se od nich lišit ani jménem, nehledě na to, že Portorikánci neměli a nemají ve Spojených státech zrovna nejlepší pověst.

„Tak co?“ řekl Manri. „Slyšel jsem, že hledáte partáka.“

„Jo. To jste slyšel dobře,“ řekl Werner sebevědomě, aby na chláпка udělal náležitý dojem.

„O co jde?“

„O veliký tah.“

„Co je to za džob?“

„U nás v terminálu.“

„Na Kennedyho letišti?“

„Lufthansa Air Cargo.“

„Znám. Znáš taky ty baráky kolem: United Airlines, Delta, Panam. Co je to za zásilku?“

„Prachy. Balíky prachů. U nás ve skladišti.“

„Co je to za blbost, prachy ve skladišti?“ řekl Manri.

„V trezoru, samozřejmě.“

„A co klíče?“

„Bez starosti.“

„Poplachové zařízení?“

„To už je moje věc.“

„Kolik by z toho mělo kápnout?“

„Jak kdy.“

„Přibližně.“

„Dva tři milióny.“

„V hotovosti?“ zeptal se Manri se zájmem.

„V malých bankovkách. A taky zlato, šperky, kameny.“

„Za kolik?“

„Nevím přesně, ale kolikrát je toho hromada.“

Joseph Manri byl specialista na krádeže na Kennedyho letišti. Proto ho kmotr Burke poslal na schůzku. Měl za sebou pár úspěšných únosů a vybírání výkupného mu pokaždé vyšlo, ale byl známý také zátahy na kamióny plně naložené zbožím, které se prodávalo jako čerstvé housky. Znal svůj terén, že mohl chodit v bludišti skladištních a kancelářských budov nákladního terminálu poslepu. Když vyslechl, o co jde, začal Burkovi vysvětlovat, že takový plán je pitomost. To by musel být pan někdo, aby dokázal vypnout složitá elektronická poplašná zařízení, aby odvedl pozornost vyzbrojených hlídačů, aby se mu podařilo zahnat zaměstnance noční směny do kouta a držet je tam v šachu tak dlouho, dokud se partáci nedostanou do trezoru a nenaloží zboží.

„Já si myslím, Jimmy,“ řekl, když slyšel od šéfa, o čem jde, „že je ten chlap pošuk. Kdyby opravdu věděl, jak to zmáknout, tak nám to přece nebude věšet na nos.“

„To si myslíš ty, Joe. Ten chlap u Lufthansy dělá. Kdyby do toho šel sám, tak by ho druhý den ráno měli. On na to musí shánět lidi. A musí se dát svázat, a jestli má rozum, tak si musí nechat i rozbít hubu, aby mu uvěřili, že v tom nejel.“

Tak se Manri sešel s Wernerem podruhé. Když se vrátil, podal Burkovi úplně jiné hlášení.

„Není to vůl, šéfe,“ řekl. „Myslí mu to a má to všechno vymyšlený. Mělo by se na to jít ve tři ráno, to mají přestávku na snídani a všichni dřepěj v jídelně.“

„Kolik by tam mělo bejt?“ zeptal se Burke.

„Balík, šéfe. Pár miliónů.“

„Nebudou tam mít najednou pár miliónů! To by byli blázni.“

„Nejsou. Nasamluje se jim to o víkendu.“

„Banky jsou otevřeny i v sobotu.“

„To jo, šéfe, jenže existuje časový rozdíl. Když je v Hongkongu nebo třeba v Sydney, teď mě nic jiného nenapadá, třeba sobota, tak je u nás...“

„To je fakt, Manri. To je fakt. Takže tam naroste hromada a ten chlápek ví kdy a kolik?“

„Přesně tak. Ale musím vás upozornit, šéfe, že podle toho, co se na letišti říká, je terminál Lufthansy nedobytná banka. Jenomže on ví, kde je ve zdi díra.“

„Říkal dva tři milióny?“ ujistil se ještě Burke.

„Říkal.“

„Jak vypadá ten chlap?“

„Nic moc. Účetní nebo skladník.“

„To je ale dobře,“ řekl Burke.

„A je to hráč. Má dluhy a musí platit.“

„Nemá z čeho?“

„Bodejť by měl! Jednou tam už votočil dvaadvacet tisíc.“

„A prošlo to?“

„Perfektně, šéfe. Pracuje na stejném fleku dál.“

„Takže si myslíš, že to sedí?“ zeptal se kmotr Burke.

„Jak jsem si předtím myslel, že je to kravina, kterou si vymyslel nějaký feták v deliriu, tak si teď myslím, že to sedí jako dítě na nočníku.“

„Dám ti vědět,“ ukončil kmotr Burke, zvaný Baron, slyšení a Manriho propustil. Znal ho dobře, věděl, že to není žádný zbrkloun. Rozmyslí si, než něco řekne. Když tvrdí, že je tam k mání pár miliónů, tak tam taky jsou. V lidech by se přece neměl mýlit, na to už je dost zkušený. Snad právě po rozhovoru s Manrim se kmotr Burke rozhodl, že se do té věci pustí.

Vězeň číslo 96380-131 Jimmy Burke se dostal na poloviční svobodu 25. října 1978 a opatrně, ale okamžitě se ujal řízení své mafiánské rodiny. Byl odsouzen na deset let, část si odseděl, věděl, že musí být velice pozorný, aby se během podmíněčného propuštění nedostal do maléru. Proto zůstal v pozadí, proto za něj jednali prostředníci. Mozkem gangu byl však on. Vládl, rozkazoval, soudil a rozděloval kořist jako suverénní středověký velmož. Byl tvrdý, nedal si nic líbit. Všichni ho respektovali, protože se ho báli. Burke byl zabiják. Měl na svědomí na třicet mrtvých.

Narodil se ve východní části Brooklynu a to nebyla ani dobrá, ani vznešená adresa. V polorozpadlých barácích tady bydleli přistěhovalci a Jimmyho rodiče přijeli z Irska. Vyučil se zednickému řemeslu, ale protože nebyl Talián, ale jen Ir, musel dělat přidavače. Zedníci tomuto těžkému a špatně placenému povolání přezdívali Irish Tea Service, obrovská dřina v době, kdy ne na všech stavbách jezdily výtahy. Nevydržel mezi zedníky dlouho, dal se naverbovat k městské policii. Sílu měl, figuru také, měl vlnité vlasy a modré oči, v uniformě vypadal dobře. Ale ani tam nevydržel dlouho. Místo aby honil zloděje, začal krást sám. Pochopil, že se tak dostane k penězům rychlejší cestou. Nejdřív se začal přizívat u bookmakerů, dělal poslička a později také mlátičku lichvářům, pěstmi domlouval dlužníkům.

Burkovým přítelem z mládí byl Paul Vario. Jako kluk prodával před bary květiny, později si otevřel květinářství, v jehož zadních místnostech provozoval ilegální sázkovou kancelář. Půjčoval však také na lichvářský úrok peníze. Jimmy Burke si ze schopného kamaráda vzal příklad. Nejdřív mu jen pomáhal, později se osamostatnil, v roce 1955 už patřil v lichvářském řemesle mezi elitu.

V roce 1948, když mu bylo sedmnáct, dostal se do styku s newyorskou městskou policií. Za třicet let, v roce 1978, měl na kontě třicet zatčení, deset odsouzení a pět odsezených trestů. To bylo dostatečné doporučení pro přijetí snaživého mladého pána mezi členy mafie.

Baron Burke nečekal na svou šanci bůhvíjak dlouho. Nejdřív byl ve vleku svého přítele z dětství Varia a trochu mu posluhoval. Pak ho přijali do role gorily, osobního strážce kteréhosi z kmotrů. Nedělalo mu potíže občas někomu vyrazit zuby. Neměl výčitky, když zmrazil neplaticího dlužníka nebo jiného přizabil pěstmi. Novináři se shodli v tvrzení, že Baron Burke byl v šedesátých letech jedním z nejnebezpečnějších zločinců newyorského podsvětí. Báli se ho policisté, ale i jeho komplici. Navíc měl dost peněz, protože šikovný a hlavně bezohledný majitel nezákonné sázkové kanceláře si vždycky přijde na své.

Newyorští policisté však také nebyli hloupí. Vyznali se ve svém řemesle, a tak se i Baron dostal na policejní revír. Vyslyšeli ho, ale on odmítl vypovídat. Pohrozili mu, že se dostane k soudu, kde stejně bude muset mluvit, on však mlčel dál. Po týdně ho museli propustit, protože proti němu neměli důkazy. Takhle se to opakovalo téměř pravidelně, obligátní býval i závěr. Nejen jemu, ale i jiným podezřelým nabízeli spolupráci s policií a zaručovali jim beztrestnost a ještě další výhody. V tomto zápase vedli zločinci proti policejnímu týmu. A Jimmy Burke to věděl a věděli to i mnozí jiní. Proto si americká mafie tolik troufala.

Každý generál je odkázán na pěšáky, každý kmotr je tak silný, jak šikovný, drzí a nemilosrdní jsou jeho zabijáci. Každý velitel má svého pobočníka, ani v prostředí organizovaného zločinu tomu není jinak. Burkovým adjutantem byl profesionální zločinec s pozoruhodným trestním rejstříkem, Thomas DeSimone. Začal na ulici v Bronxu jako čistíč bot, pokračoval jako rychlý posel, který nosí důležité zprávy, ale také peníze. Byl věčně zachmuřený, nebyla s ním nikdy kloudná řeč, ale co dostal nařizené, bez řečí vykonal. I když to byla vražda. Říkali mu Zlý pes a Sukničkář. Obě přezdívky si zasloužil. Tu třetí Two Gun Tommy taky. Vždycky měl u sebe dvě parádní pistole s pažbami vykládanými perletí. Bylo mu dvaatřicet, ale byl významným členem Burkova gangu. Nebyl však členem mafie. Z neznámých důvodů o něj kmotr Paul Vario nestál. A DeSimone po ničem netoužil víc. Ale pořád stál při velkých akcích aspoň o krok stranou. Snad nebyl pro kmotra Varia dost inteligentní.

Angelo Sepe rovněž nebyl, velmi mírně řečeno, vůbec inteligentní. Když nebyl na doslech, tak o něm kamarádi hovořili jako o kreténovi. Také on, jako ostatní mnozí v newyorském podsvětí, vyrostl na ulici a začal malými krádežemi. Když mu bylo čtrnáct, dostal se poprvé za mříže. Pak už stoupal rychle nahoru. Každý kriminál je univerzitou zločinu. Nakonec měl v rejstříku zapsáno čtrnáct trestných činů, od krádeží kabelek po organizovanou loupež. Novináři později dokládali jeho omezenost podivným koníčkem. Choval doma množství myší, křečků, králíků, želv a ptáků všeho druhu a ve volných chvílích mu nebylo nic milejší, než si s nimi povídat jejich zvířecí řečí. Tak aspoň říkal směsici brblavých, kňouravých, prskavých a vyjících zvuků, které vyluzoval ve své manežerii. Říkalo se o něm, že má dobré srdce, že by mouše neublížil. Toto tvrzení se však nevztahovalo na lidi.

Holka pro všechno Burkova gangu byl černoch s téměř bílou pletí Parnell Edwards, zvaný Stax. Původně se chtěl stát

zpěvákem, ale neuspěl. Tak začal prodávat po ulicích kradené zboží. Když se Burkově partě podařilo ukrást naložený kamión zboží určeného pro obchodní dům, postavil se někam do průjezdu, přehodil si přes jednu paži trička a přes druhou kalhoty a nabízel je za nízké ceny chodcům. Co vydělal, utratil za kokain. Edwards byl feťák. Přesto prý byl spolehlivý.

Žabák Martin Krugman byl synem ortodoxních židů, kteří se do Spojených států přistěhovali z Polska. Byl hubený, měl velké vypouklé oči, vypadal na šedesát, ačkoliv mu bylo teprve dvaapadesát. Také jemu trvalo hezky dlouho, než se vypracoval na samostatného majitele ilegální sázkové kanceláře. Jeho parukářství v Nassau County bylo spolehlivým pláštěm pro sázkovou kancelář, ale i vynikající centrálou, kde se scházely informace. Do kadeřnictví chodili totiž sázet většinou zaměstnanci Kennedyho letiště. Když se některý z nich u Krugmana zadlužil, dal mu bookmaker šanci splatit dluh cennými zprávami. A tak se Burkova parta také od Krugmana, který si nepřál nic víc než stát se významným členem mafie, dozvídala o zajímavých zásilkách a o kamiónech, které je odvážely ze skladů. Jeho klienti věděli napřed o balících heroinu či marihuany, Burkova parta si pak mohla počkat v záloze na kartóny v hodnotě třeba i několika milionů dolarů.

Louis Cafora byl nápadný tlouštík, kterému nescházelo moc do sto padesáti kilo a hrál roli gangstera-džentlmena. Jezdil po newyorských ulicích v krémově bílém cadillaku, navštěvoval prvotřídní restaurace, kde ho číšníci i kuchaři znali, protože jedl za dva. Každou debatu, týkající se čehokoliv, nakonec přivedl k povídání o jídle. Byl to mimořádně nadaný gangster, zvláště vzdělaný v oboru loupežných přepadení.

Henry Hill sloužil už jako kluk ve funkci poslíčka v jedné brooklynské pokerové herně, kam chodil nejen kmotr Paul Vario starší, ale také Jimmy Burke. Chlapec se s gangsterem spřátelil. Později se psalo v novinách, že jejich kamarádství připomínalo vztah otce k synovi. A tak Burke Henryho Hilla nejen podporoval, ale také vedl k úspěšné kariéře. Když byl ještě velmi mladý, vzali ho do party snad jen z legrace. Později však pochopili, že je to nadaný a schopný mladý muž, který brzo vyroste v kvalifikovaného zločince. Nemýlili se. Hill pocházel po otci z Irska, po matce z Itálie, měl tedy dobré vztahy k mafií i k irským gangům. Když u něj objevili talent k vyděračství, měl o kariéru postaráno. Jenomže začal pít a později se dal i na drogy. Jimmy Burke nad ním však přesto držel ochrannou ruku. Alespoň zatím.

Kmotr Burke měl dva syny. Starší se jmenoval Frank, mladší Jesse James. Už jméno mu při krtu dali po slavném zabíjákovi, který vešel do americké historie z doby Divokého západu. Otcem nalinkovaná zločinecká kariéra jeho synům nevyšla. Frankie se pokusil o několik naivních vloupání, která mu mnoho nevynesla. Měl za sebou amatérské krádeže, jednou ho zavřeli, protože u něj našli kasařské náčiní. Jesse James byl také břídl, scházel mu otcův talent.

Otec nepovedených synů byl citlivý zločinec se značnou inteligencí a dobrou kombinační schopností. Dokázal plánovat dopředu, uměl si vybrat z informací, které dostal od svých dlužníků, ten pravý tip. Měl výborný nápad, že koupil Robertův výčep a udělal z bývalé dělnické hospody domov, hlavní stan i respirium pro členy svého gangu.

Kennedyho letiště, to byl svět sám pro sebe. Obrovský obrat ve zboží z celého světa, křižovatka mnoha cest. Velké hodnoty ve skladištích uprostřed lidského mraveniště, v němž neustále pracovalo několik tisíc zaměstnanců. Mezi nimi se snadno ztratilo pár zlodějů nebo lupičů, kteří se chystali odjet někam do podzemní garáže s ukradeným kamiónem. Základem akcí byla spolehlivá informace některého z letištních zaměstnanců, kterého členové gangu dokázali přitlačit ke zdi. Zisky z loupeží byly obrovské, v tisku se objevily zprávy, že hodnota ukradeného zboží na Kennedyho letišti jde do miliard dolarů ročně.

Kmotr Burke řídil svou rodinu chytře a obezřetně. Těsně předtím, než ho zatkli, odsoudili a poslali na deset let za mříže, už nebyl Baronem jen podle jména, ale patřil i mezi finanční elitu mafie. Přestěhoval se z mizerného Brooklynu do nejlepší a nejdražší čtvrti Queensu. Jmenuje se Howard Beach, stojí v ní nádherné a drahé vily, v podsvětí se jí říká noclehárna mafie. Všechno šlo jak na drátku, život v bohatství byl krásný, Burke si myslel, že už konečně je v onom vysněném sedmém nebi. Pohoda trvala jen tak dlouho, dokud neudělal školáckou chybu. Odjel s Henrym Hillem na Floridu, kde měl jednu z tajných heren. Neprosperovala špatně, ale čas od času bylo vhodné podívat se tamním zaměstnancům na prsty.

Měl si to rozmyslet a později měl dost času na to, aby si svůj neuvážený krok vyčítal. Jako v každé herně, i na Floridě se objevili zadlužení hráči. Prohrávali, neměli na sázku, tak si od šéfa podniku půjčili na nekřesťanský úrok (někdy až 200 % týdně). Šéf přiletěl a řekl si, že si je sám vezme na paškál. Jednoho z nich zmlátil, když prosil o slitování, nasadil mu hlaveň pistole na spánek a vystrašený chudák se před ním složil.

Nechali ho, ať se probere. Vstal, jakmile od něho odešli, a šel rovnou ke svému advokátovi. Ten poslal klienta do nemocnice, kde mu potvrdili seznam boulí, modřin a krvácejících ran. Žalobník pachatele znal, policie si pro něj došla, sebrala ho, postavila před soudce. Porota Burka odsoudila pro vymáhání dluhů ze hry hrubým násilím na deset let do vězení.

Pak následovala jedna špatná událost za druhou. Burke šel za mříže, jeho gang měl pracovat dál. To bylo běžné. Zrovna tak bylo logické, že někteří gangsteři využili příležitost a chtěli se osamostatnit. Angelo Sepe, ten nejhoupější z celé party, se snažil o loupeže na vlastní pěst. Všechny dopadly špatně. Významný člen gangu Frenchie McMahon se zúčastnil přepadení kamiónu letecké společnosti Air France, dostal podíl z lupu, ale začal vyvádět jak pomínutý. Kudy chodil, tam se chlubil, jak to on a jeho kámoši sfoukli, jak tučný podíl dostal. Každý týden se ukazoval ve vyložené drahých lokálech s jinou holkou a všechny měly luxusní taxi. Nakonec šel všem na nervy a kdosi se vyjádřil, že musí zpívat policii, když ho po všech těch řečech nechali běhat na svobodě. Anebo se prodal FBI, což by bylo pochopitelně ještě horší.

Říká se, že mafie má své zákony. Některá pravidla zločinci z povolání dodržují beze zbytku. Kdo zpívá, ten za to platí životem. McMahon mafie také přísně potrestala. Když se obviněný dozvěděl, co se o něm povídá, snažil se dokázat, že nařčení jsou nepravdivá. Vybral si podivný způsob, jak přesvědčit komplice, že je čistý jako slovo boží.

Zastavili v Queensu ještě s jedním darebákem nákladní auto. Nasedli do kabiny, namířili na řidiče pistole, posadili si

ho mezi sebe a chtěli s nákladem odjet. Jenže nemohli k řadici páce, ten chudák seděl uprostřed. McMahon mu tedy nařídil, aby si sedl za volant a jel. Ten třetí vystoupil, aby mu udělal místo za volantem. Vystrašený chlap se k řízení moc nehrnul, tak do něj McMahon strčil, aby ho popohnal. Dal však do toho šťouchnutí moc síly a šofér vypadl z vozu na asfalt. Ti dva pak s nákladákem odjeli. Řidič běžel na nejbližší policejní revír. Chytili je asi za dvě hodiny, vyslechli, sepsali protokol a oznámili jim, že se s nimi sejdou před soudem. Kmotr Vario, který v Burkově nepřítomnosti šéfoval gangu z Robertovy hospody, poslal k McMahonovi dva zabijáky, aby ho za pitomou reklamu zmlátili.

Vario měl na své poddané vztek. Také Krugmana sebrala policie v Nassau County. Přistihli ho při hazardu. Když mu při prohlídce v bytě našli kokain, udělal Krugman školáckou chybu, nabídl policistům peníze. Kriminální naoko souhlasil, na policejní stanici pak Krugmana zatkli pro pokus o úplatek veřejného činitele.

Také šikovný a dosud rozvážný Thomas DeSimone se dostal do značných nesnází. Aby měli z čeho žít, přepadl se svými šesti kumpány kamión naložený zbožím v hodnotě jednoho miliónu dolarů. Nedošli s kořistí ani do garáže, kde se mělo zboží přeložit do jiných vozů, a už měli za sebou policii. Všechno sedm šlo do kriminálu. Caforu odsoudili pro lichvu, Manri inscenoval přepadení benzinového čerpadla, ale neuspěl. Sotva odjeli z místa činu, už je sledovala uniformovaná hlídka. Cafora se rozhodl střílet a trefil jednoho z policistů. Dostal vysoký trest. Navíc mu, jak už to v podobných případech bývá, všichni newyorští policisté přísahali pomstu.

James Burke se vrátil z kriminálu a ve společné pokladně gangu nebyl jediný cent. Ať chtěl nebo ne, musel uvažovat o velkém zátahu, který by vynesl aspoň milión, aby měl gang zase pokladní kapitál. Když se dozvěděl o Wernerově plánu, pochopil, že mu pošuklého skladníka z Kennedyho letiště poslala sama prozřetelnost.

Když v roce 1974 ve věku sedmdesáti čtyř let zemřel přirozenou smrtí ve své posteli papež newyorské mafie Carlo Gambino, jeho mafiánská rodina zůstala a pracovala dál. V brooklynském kostele Our Lady of Grace se při loučení se zesnulým sešlo na půldruhé stovky příbuzných a další desítky vděčných mafiánských pěšáků zůstaly stát na schodišti. Později převzal žezlo zesnulého zčásti Sam Giancana. Paul Vario starší dál zastával funkci kmotra s titulem caporegime, což byla asi tak kapitánská, tedy dost vysoká hodnost. Jimmy Burke byl také kmotr, v té době však žil za mřížemi.

Boj dobra se zlem je starý jako lidstvo samo. Boj policistů proti organizovanému zločinu je dlouhotrvající válka sužující Spojené státy. Zvláštní odvětví gangsterského podnikání se objevilo s rozvojem dálkové letecké přepravy nákladů. Kriminální státní prokuratury čtvrtí Queens, Manhattan a Brooklyn, agenti newyorských filiálek Federálního vyšetřovacího úřadu, členové městské police New York City Police Department a detektivové Port Authority z New Yorku a New Jersey, kteří dohlíželi na dodržování zákonů v oblasti Kennedyho letiště, ti všichni bojovali proti mafii. Většinou to byli profesionálové, zkušení kriminalisté a čestní policisté. Samozřejmě že se i mezi nimi našli prodejní zrádci, kteří za velké a pravidelné odměny drželi nad zločinci ochrannou ruku.

Zločiny gangu z Robertova výčepu spadaly většinou do kompetence detektivů z oddělení Safe and Loft New York City Police Department. Zabývali se vyšetřováním případů vloupání do nedobytných pokladen a krádežemi v bytech a na půdách. Šedesát zkušených kriminalistů slídilo po zlodějích. Někteří z nich měli v rajónu pány z Robertova výčepu. Znali je všechny, nebo aspoň skoro všechny díky jednomu z nejlepších detektivů tohoto policejního oddělení, kterému se podařil husarský kousek.

Když se začaly množit loupeže a krádeže na Kennedyho letišti, když si newyorská mafie udělala z vykrádání kamiónů výnosný byznys, rozhodlo vedení městské policie, že je nutné získat o lupičích přesné informace a seznámit se s jejich technikou. K tomuto cíli vedla jen jediná cesta. Dostat svého muže mezi gangstery. Robert Hernandez byl původem Kubáncem a podle vzhledu každý hádal, že je Portorikáncem. To bylo dobré. Portorikánci totiž měli ve Spojených státech i mezi zločineckou spodinou tu nejhorší pověst.

Detektiv první třídy žil ve Státech už dvaapadesát let, vyrostl však v newyorských ulicích a o podsvětí věděl hodně. Byl inteligentní, měl kombinační schopnosti a obrovskou citlivost předběhnout v kariéře své bílé kolegy. Vybrali ho, protože byli přesvědčeni, že úkol zvládne. Měl se dostat mezi členy bandy, měl s nimi loupit a vraždit, podvádět, krást, měl zjistit, jak to gangsteři a kmotr Burke dělají. Měl se dozvědět, kde mají překladiště kradeného zboží, měl vysledit, kde jsou bunkry, v nichž objemné zásilky skladují, aby s ním mohli přijít na trh, až se loupeží rozčeřená hladina uklidní.

Každý, kdo se zajímá o práci v mafiánské rodině, musí mít ručitele. V Hernandezově případě se jím stal Howard Weiner a detektivové ho ke spolupráci donutili. Nebylo tajemstvím, že se policisté při pátrání zaměřili většinou na nejslabší články řetězu a sledovali zelenáče gangu. O Weinerovi věděli, že má na starost distribuci nakradeného zboží. Greenhorn Weiner neudělal jediný krok bez dozoru. Brzy se ukázalo, že se vydali po dobré stopě.

Weiner neměl dost zkušeností, aby poznal, jestli jeho vůz někdo sleduje. Možná že si byl tak jistý svou chytrostí, snad byl přesvědčen o svém mistrovství. Sledovali ho, když vyjel z New Yorku směrem do New Jersey a zamířil k nevelké farmě ležící o samotě. Weiner zaparkoval uvnitř ve dvoře, kam neviděli, oni rozestavili vozy tak, aby mohli farmu nenápadně pozorovat. Dva dni seděli v limuzínách a kouřili, než uslyšeli motor nákladního vozu. Na polní cestě se objevil kamión, zajel do dvora farmy a zmizel v prostorné kůlně. Podle firmy a poznávací značky zjistili, že byl vůz i s nákladem ukraden před necelými čtyřicetihodinami na Kennedyho letišti.

Povolali rádiem posilu. Mezitím přijel osobní vůz se čtyřmi členy Burkova gangu. Policistům, kteří je poznali, bylo všechno jasné. Vpadli do dvora, gangsterům nasadili železka, prohlédli ukradené zboží, podívali se do kufru Weinerova osobního automobilu a našli tam kompletní zorkovnici. Jako obchodní cestující převážel s sebou od všeho něco, aby mohl zákazníkům – stálým překupníkům ukázat, jaké zboží mohou u něj s velkou slevou nakoupit. Když prohlédali vůz, přesvědčili se, že Weiner je opravdu oním nejslabším článkem řetězu. S naivitou zamilovaného puberťáka si lupič psal deník a vozil záznamy s sebou. Zaznamenával do něj počet a druh ukradeného zboží a částky, které na prodeji vydělal. A tak svými poznámkami detektivům pomohl. Našli další skladiště s pašovanými cigaretami, objevili haly plné japonské elektroniky a sklepení v opuštěné tovární budově, nacené textilním zbožím z Hongkongu.

Na první pohled rozhodující vítězství. Jenže jen na první pohled. Objevili jen důsledek, výsledek gangsterské akce, potřebovali však odhalit techniku a organizaci. V této fázi vyšetřování vstoupil na scénu zkušený detektiv Hernandez. Na Kennedyho letišti pracovali zaměstnanci snad stovky přepravních firem. Vykládali nákladní letadla, nakládali zboží do kamiónů, starali se o další transport do adresátova skladu.

Jednou z dopravních společností byla VGS Delivery Service Company. U ní pracoval jako skladištní dělník Vernon T. Norton, což je dozajista krycí jméno, protože spolupracoval s policií. Už v roce 1977 došlo k dohodě. Norton měl na svědomí krádež, pro kterou měl skončit před porotou. Když policii nabídl své služby, nechali ho pracovat. Hernandez se s ním spojil, řekl mu, oč jde, a Norton ho ujistil, že ho může uvést mezi stále spolupracovníky mafie. Zaměstnanci letiště byli totiž rozděleni na dvě party, na ty, kdo spolupracovali s mafií, a na ty druhé, žijící jen z jednoho platu.

Hernandez si dal narůst plnovous, vymyslel si přezdívku Bobby Bíbr a s dokumenty na jméno Robert DiStefano prošel branou skladištního terminálu Kennedyho letiště. Když má někdo krycí jméno, musí mít i novou legendu o svém životě. O tu se postaral převážně Norton. Ten důvěrně prozradil, že se s DiStefanem poznali v kriminále, kde spolu strávili hezkých pár měsíců, a navíc sem tam utrousil poznámku, že je to náležitě ostrý hoch, s nímž nejsou žerty. Hernandez zahrál roli na výbornou. Do řeči občas zamíchal výrazy jako porca madonna, vino tinto, spaghetti či tortellini a nikdy nezapomněl využít příležitost zdůraznit, že pizza napolitana a sicilské víno marsala patří k sobě.

Infiltrace do společnosti mafiánských pěšáků byl podařený tah. Bezvýznamní mravenečkové, pracující pro kmotra skrytého v pozadí, sice nevěděli mnoho o organizaci a měli přehled jen o tom, k čemu se sami dostali, ale i z malých střípků mohl detektiv Hernandez poskládat obraz znázorňující organizaci velkého byznysu – rozkrádání zásilek na Kennedyho letišti. A tady se mezi jiným dozvěděl, že kmotrem je Jimmy Burke a jeho šéfem caporegime Paul Vario starší.

Hernandez sebral tolik kompromitujícího materiálu, že obvodní prokuratura v Queensu se rozhodla použít důkazy a výpovědi pro sestavení žaloby. Vyhledky byly vynikající. Detektivům se podařilo vystopovat firmu, která měla za úkol uvádět do oběhu a prodávat ukradené akcie v hodnotě 42 milionů dolarů. Protože se dozvěděli adresy tajných skladů a několika garáží sloužících jako překladiště kradeného zboží, podařilo se zajistit zboží za milion dolarů.

To sice vypadalo na vítězství, ale detektiv Hernandez je označil za velkou prohru. Kdyby státní prokuratura s akcí ještě počkala a sledovala stopy dál, mohla zasadit organizovanému zločinu na Kennedyho letišti smrtelnou ránu. Takhle gangstery jen vyplašila, což mělo za následek, že pro příště byli opatrnější. Kmotra Paula Varia, který operace v areálu letiště na dálku řídil, a organizaci, do níž patřila i Burkova parta, tím ani v nejmenším neohrozili.

Vario byl kmotr mafie jako z filmu. Žil v kruhu své rodiny, v báni boží vychovával své tři děti, přitom řídil gang disponující stovkou zkušených zabijáků, vlastnil největší a nejvýnosnější lichvářský podnik, zasahující do mnoha států Unie. Jako kmotr patřil do velké mafiánské rodiny Thomasse Lucchese, jemuž přezdívali Tříprstý Brown. Patřil k velmožům organizovaného zločinu. Když v roce 1977 zemřel, převzal otěže velkého podniku Vario, ale na památku kmotra všech kmotrů nechal rodině Lucchesovo jméno. Nevypadal jako génius a také jím nebyl. Byl však prohnáný, podezíravý a nemilosrdný. Tak se stal jedním z nejmocnějších v newyorské mafií lichvářů, bookmakerů a zaměstnanců nelegálních loterií, zvaných Numbers.

Zní to neuvěřitelně, ale nehezky Talián, který se ani za půl století nedokázal naučit anglicky a mluvil jako Číňan v infinitivech, řídil onu nelegální továrnu na vydělávání peněz tou nejsnadnější cestou s brilanci zkušeného manažera. Pravidelně usedal k bohatě prostřenému stolu v oblíbené restauraci, tam podle tvrzení kronikářů tohoto případu Volkmana a Cummingse přinášeli posílci denní výtěžky mafiánských podniků, což prý bývaly částky kolem dvaceti tisíc dolarů.

Všechno klapalo podle plánu. Vario totiž neposlušnost krutě trestal: nepřátele nebo zrádce dal odstřelit. Rozsudky smrti vyslovil mezi povinným italským předkrmem pasta a mezi pečením či rybou a vůbec mu nepřešla chuť. Byl velký jedlík a velký piják. Po večeři se nechal odvézt se svou milenkou do některého z drahých nočních podniků, kde flámoval do rána.

Burke patřil organizačně k Variově rodině. Když se vrátil z věznice, zjistil, že nejen s jeho gangem z Robertova výčepu, ale i s Variovou mafiánskou rodinou to jde od desítky k pěti. Dožil se dokonce neuvěřitelné ostudy, když Variovo kmotrovství převzal jeho kolega Joseph DiPalermo, zvaný Joey Beck. Měl zahrát roli spasitele a vytáhnout káru z bahna. Nedávno se vrátil z vězení, kde se mimo jiné pokusil zavraždit kmotra Josepha Valachiho. Ten se totiž po zatčení rozhodl vypovídat, což policie s radostí přijala a mafie za to drazé zaplatila zatčením mnoha svých členů. DiPalermo přišel s dobrým nápadem. Je třeba udělat rychlou, velkou, úspěšnou akci, která by najednou přinesla takový zisk, aby se všichni dostali z krize.

„Podívej se, Paulie,“ řekl Variovi. „Vím o velkém a krásném šífu zkrachované firmy, která s ním lovila kraby a jiné mořské potvory. Dáme mu jiné jméno, necháme ho nastříkat jinou barvou, pošleme ho se spolehlivou posádkou do Kolumbie a tam ho napakujeme laciným zbožím.“

„Myslíš kokain?“

„Jo. Myslím kokain. A taky marihuanu a surové opium.“

„No a co pak?“

„To je snad jasné. Přistane někde stranou v Queensu, náklad si převezme naše síť.“

„Kolik bude stát to zboží?“

„Půldruhého miliónu. Nákupní cena.“

„A prodějný?“

„Čtyřicet. A jsme ze srabu venku.“

„Dobře. Ale kde vezmeš na zaplacení toho vaku a kdo ti dá prachy na nákup?“

„Nestarej se.“

„Dobře. Nebudu se starat. Dělej, co umíš. To sis vymyslel v kriminále?“

„Nejen vymyslel. Všechno jsem tam připravil.“

DiPalermo musel ve vězení dlouhá léta mlčet, snad si to teď chtěl vynahradiť. Chodil po putykách a dával dohromady partu spolehlivých námořníků, kteří by dokázali doplout se starou rybářskou rachotinou k břehům Kolumbie a zpět. Kdekdo se tak dozvěděl o plánované cestě lodi a o účelu plavby si už každý mafián domyslel zbytek. DiPalermo udělal velkou chybu, ale udělal ještě jednu, větší.

Jmenovala se Tereza Ferraraová, říkali jí Terry. Mnozí muži se shodli v názoru, že je to nejkrásnější žena, jakou kdy mužské oko spatřilo. Ona o tom věděla a dovedla svých dokonalých křivek náležitě využít. Střídala muže podle toho, jak se jí který líbil, ale také podle toho, kolik měl peněz. V Queensu se o nocích s ní vyprávěly legendy. Ale nejen o výletech s mimořádně bohatými milenci jachtou po Karibském moři či do hotelu Mint v Las Vegas. Kdosi počítal a nedokázal spočítat, s kolika významnými mafiány se Terry vyspala. Byla to drahá krasavice, její výlety stály tisíce. Vrcholem přepychu však byl její sportovní vůz a nájemné luxusního apartmá na terase jednoho z newyorských mrakodrapů stálo měsíčně přes tisíc dolarů.

„Nádherná Terry“ vyrostla také na newyorských ulicích a z dětství se znala s Tommym DeSimonem. Protože ji mnozí, a konečně on také, považovali za člena mafiánské rodiny, neměli před ní tajnosti. Tak se dozvěděla o potížích, které stihly jak Burkovu bandu, tak Variovu rodinu.

Když se doslechla o velkolepém kokainovém projektu, zavětrila. Omamné drogy, to byl její obor. Ne, že by šňupala, ale přivydělávala si prodejem. Terry Ferraraová totiž provozovala malý kadeřnický salón, vlastně druhou polovinu holičství, v němž Martin Krugman prodával pánské paruky a toupety a kde měl nezákonnou sázkovou kancelář.

„Já jsem původně strašně toužila po tom, stát se filmovou herečkou,“ přiznala se později.

„To chtějí všechny holky,“ řekl věčně detektiv Hernandez.

„Jenže já jsem k tomu měla předpoklady. Všichni chlapi, před kterými jsem se svlékla, ztráceli dech a pak ze sebe vykoktali, že je mě škoda, že bych s touhle postavou udělala v Hollywoodu kariéru... Znáte to, každý chlap kecá a kecá. Předtím. Potom si už na nic nemůže vzpomenout. Tak jsem se živila všelijak. No a taky jsem prodávala koks. Jenže v roce 1977 mi už bylo šestadvacet a v těchhle letech ženská začíná stárnout. Jo, inspektore, jen se nesmějte, holka, která si vydělává na živobytí tím, jak vypadá, už má nejvyšší čas. Uprostřed léta, když byli všichni na pláži, jsem já pitomá courala po Manhattanu a prodala jsem agentovi newyorský protidrogový centrály dvě obálčičky s koksem. Sebral mě, odvezl na revír, tam si mě líp prohlídl a nabídl mi kšeft. Nechá mě běžet, ale čeká za to, že budu mít oči a uši v pozoru. Když něco zajímavého uslyším, přijdu a řeknu mu to. Přinutil mě dělat špicla. A znáte to, inspektore, jak jim podáte prst, tak už se z toho nikdy nevymotáte. Tak jsem se jednou v noci na diskošce dozvěděla od ožralého chlápka, že se chystá velká akce, a zatelefonovala jsem jim to. No a to je všechno.“

Policejní vozy přijely 11. listopadu 1978 do postranních ulic kolem jachtového přístavu Far Rockaway už kolem půlnoci, ještě než na pobřeží padla mlha. Policisté čekali tiše. Asi po hodině zaslechli v dálce klapání motoru rybářského kutru. Směřoval z Atlantiku do zátoky Jamaica Bay. Pak přistál, námořníci spustili lávku, na molo přijel krytý nákladní vůz, několik mužů začalo skládat pytle. Na ostrý hvizd pištěly je obklíčili policisté a civilní agenti úřadu pro potírání obchodu s drogami. Zaklapla železná, podlouhnutí nastupovali husím pochodem do policejních vozů. Bylo po akci.

Hned druhý den ráno se novináři dozvěděli, že se policejním jednotkám podařilo zajistit velkou zásilku drog, určenou zřejmě newyorské mafii. Kokain byl v sáčcích s nápisem Vynikající krmení pro slepice a pocházel z některé jihoamerické země. Když prohlédli nevzhledný rybářský kutr, zjistili, že je vybaven nejlepším automatickým navigačním zařízením. Původně měl na přídí jméno Darlene C, byl registrován v Alabamě, později prodán jakémusi rybáři na Floridu. To bylo vše.

Akce, která měla vzkřísit slávu a naplnit pokladnu Burkova gangu a také Variovy mafiánské rodiny, zkrachovala. Starý kmotr Vario byl bezradný a také Jimmy Burke, který se vrátil z vězení, nevěděl jak dál. A do této scény vstoupili Werner a Gruenwald se zaručeným nápadem, jak ukrást v terminálu Lufthansa Air Cargo milióny v malých anebo neregistrovaných bankovkách.

Kdosi moudrý prohlásil, že na světě souvisí všechno se vším. Jistě neměl na mysli dění v oblasti organizovaného zločinu. Ale i lupiči respektují jistá pravidla, i mafie ctí zákony, které si kmotři vytvořili, i plánování velké loupeže bylo poznamenáno závislostmi. Nenápadný, brýlatý Louis Werner, který vypadal, že nedovede do pěti počítat, žil dvojím životem. Přes den, anebo i na noční směně, plnil své úřednické povinnosti, ve volném čase hrál hazard. Byl přesně to, čemu se říká náruživý karbaník, který zcela propadl své vášni. Jako dříve či později každý takový, i on se zadlužil. Měl od lichvářů vypůjčeno osmnáct tisíc dolarů, denně se tato částka zvyšovala o vysoké úroky, ale hrál dál na dluh a nebyl schopen přestat. Takže musel něco udělat.

Když Werner nabídl Burkovi a jeho gangu, skládajícímu se ze zkrachovaných břídlů, tak skvělou šanci, odešel malý kmotr k velkému kolegovi a Paul Vario neváhal a dal k akci souhlas. Jenže i mafie trpěla přebujelou administrativou. Burke měl omezené možnosti a přesně vymezené povinnosti, kmotr Vario také. V mafiánské hierarchii a v organizaci podsvětí vůbec byla zavedena dělba práce. Existovala parta zlodějí aut, u nich bylo třeba obstarat pro akci na letišti nákladní i osobní vozy. Byli to specialisti, ukradli je těsně před loupeží, vybavili falešnými čísly, přistavili je ve stanovenou hodinu na určené místo. Ručili za to, že zmizely beze stopy, že je policisté nevyčlení. Stejně to bylo s kořistí. Po loupeži nastupovali do práce odborníci na čištění špinavých peněz. Nikdo zatím nevěděl, že nebudou mít práci, že bankovky nebudou registrovány. Jiní rozřezali šperky, roztavili zlato do cihel, vyjmuli z náhrdelníků diamanty. To všechno někdo organizoval a řídil. Johnu Dioguardimu museli plánovanou loupež ohlásit, on stanovil, že dozor nad akcí bude vykonávat gangster se špatnou pověstí John Gotti.

Setkali se v jedné z drahých newyorských restaurací. Gotti měl na stole večeři, kterou lze klidně označit za královskou,

mafíáni si vesměs, jako ostatně všichni Italové, potrpěli na dobré jídlo. Burke přišel a přisedl si. Gotti poslal spolustolovníky na procházku, pak vyslechl Burkův plán. Kývl na souhlas a přislíbil kmotrovi gangu z Robertova výčepu všemožnou pomoc. Pochopitelně rodina dostala za schválení akce a za pomyslnou záštitou tučnou odměnu. Chvilí se dohadovali, vypili při tom dvě láhve červeného ruffina, nakonec se domluvili na dvou stech tisících dolarů. Nedohodli se na další okolnosti, o níž se Burke dozvěděl dodatečně. Hned druhý den se v hospodě Robert's Lounge nedaleko Ozone Parku objevil asi třicetiletý chlap, kterého někteří znali jako nájemného zabijáka, a ptal se, kde je Burke. Zavedli ho dolů do herny.

„Co chceš?“ zeptal se kudrnatého chlapa Burke.

„Jmenuju se Paolo LiCastri,“ řekl přichozí.

„No a co? Každý se nějak jmenuje.“

„Posílá mě šéf.“

„Či šéf?“

„No můj. John Gotti.“

„A proč tě posílá, chlapečku?“

„Budu u toho na letišti.“

„Nepovídej? A kdo ti to řekl?“

„Šéf. Jako dozor, aby se nic nestalo. Za rodinu.“

„Tak jdi nahoru a dej si u pultu panáka. Toho prvního ti platím, dál už jedeš za svý.“

Burke hlídače neznal, když zjistil, kdo to je, dostal na něj ještě větší vztek. Ten chlap, co vypadal jako souchotinář, neměřil víc než sto šedesát, měl myši obličej a pichlavý pohled. V roce 1975 byl podezřelý z vraždy, nemohli mu však nic dokázat, a tak ho v lednu 1978 posadili na loď a poslali zpátky na Sicílii, protože neměl povolení k pobytu ve Spojených státech. Za pár měsíců byl však zase v New Yorku. Teď dostal výnosnou funkci hlídače a z pilnosti ještě nabízel, že odstřílí koho mu ukážou, aby se dostali k trezoru s pokladem.

Víme, že se na letišti nestřílelo, že loupež proběhla jako dobře sehraná inscenace. Gangsteři zmizeli beze stopy, kořist také, ani FBI, ani policisté nenašli použitelné stopy. Burke však krátce po loupeži zjistil, že agenti FBI i městské policie hlídají každý jeho krok. Měl úředně potvrzené alibi. Podle záznamu Community Treatment Center, kde oficiálně bydlel a kde jeho přítomnost měli kontrolovat, se v neděli v deset hodin večer vrátil domů ve společnosti Tommyho DeSimona. Vrátný se na oba upamatoval.

„Jo, a v pondělí ráno, bylo to dost brzo, asi tak v sedm, jsem je taky viděl,“ vypověděl do protokolu.

Tak se Burke mohl v klidu starat o rozdělení kořisti. Nedělal to sám, na to byl příliš chytrý. Vůz zajel do podzemní garáže, tam kartóny s bankovkami přeložili, McMahon a Manri na zadním sedadle hnědého buicka, pak Sepe a DeSimone, odjeli do svých domovů. Cafora se rozhodl, že půjde raději pěšky, ale nedošel daleko. Za dvěma rohy na něj čekala jakási žena za volantem bílého cadillaku. LiCastri sebral aktovku, šel na metro a také jel domů.

Dělení kořisti se konalo neznámo kde a neznámo kdy, zřejmě však asi dva týdny po loupeži. Všichni byli překvapeni vysokými podíly. Největší částku za nejmenší zásluhu prý dostal kmotr Vario: dva milióny dolarů. Stejně velkou Jimmy Burke, ale i ostatní byli s lehce vydělanými penězi spokojeni. Burke naložil bankovky srovnané ve dvou kartónech od whisky do vozu, vyjel z Queensu k západu po dálnici 278, přes Verrazano Narrows Bridge přešel na Staten Island, pak pokračoval na Floridu. Nikdo ho nesledoval. Sám nechtěl věřit, že tak snadno ujel hlídačům. Ale ještě předtím se sešel s ním neznámým mužem, snad finančním poradcem mafie, kterému svěřil 750 000 dolarů, aby je pro něj investoval.

Detektiv poručík Thomas Ahearn byl už od roku 1974 náčelníkem kriminální policie 113. revíru. Měl za sebou zvláštní praxi, předtím sloužil u útvaru, kde vyšetřovali policisty, kteří brali úplatky (Internal Affairs Bureau). Za čtyři roky služby v kriminálním oddělení si vytvořil skupinu perfektních detektivů, na které se mohl spolehnout. Jedni z nejlepších mezi nimi byli John Connors a John Fitzsimons. Ti přijeli do Queensu před malou továrničku, vyrábějící pánskou konfekci, a chtěli mluvit s majitelem.

„Já jsem majitel,“ řekl Jimmy Burke, když je nechal chvíli čekat.

„Tak co byste rádi?“

„Naši by s vámi chtěli mluvit. Máme vám vyřídit, abyste se obtěžoval na revír.“

„Samozřejmě. Vždy k dispozici. Dáte si kafe, pánové?“

Ani Connors, ani Fitzsimons předtím Burka neviděli. Teď na ně udělal nejlepší dojem. Marně se mu neprezdívalo The Gent (Kavalír), což někteří zjednodušili a říkali mu Baron. Choval se jako džentlmen, oblečený byl jako džentlmen, byl milý a ochotný. Důstojný továrník.

Nemá smysl ličit výslech, který proběhl v kanceláři vedoucího kriminální policie jako přátelská návštěva. Burke sice odpovídal, ale nefekl nic, co by směřovalo k cíli. A tak plácali, co jim slina na jazyk přinesla, ale nedostali se ani o krůček dál. Když se loučili, měli vyšetřovatelé zpocená čela, Baron však vyšel ze dveří svěží a usmíval se. Zřejmě byl s průběhem setkání spokojen.

Jednou z nejpotřebnějších vlastností vyšetřovatele je trpělivost. V některých případech je nekonečné vyptávání také metodou, jak zdolat zkušeného profesionála. Kdesi v Asii používali při výsleších zdánlivě jemný prostředek. Delikventovi či nepřátelskému vojákovi oholili hlavu, přivázali ho, že se nemohl hnout, a pak mu nechali kapat na lebku vodu. Jen kapku po kapce, ale pořád, ve dne v noci. Poručík Ahearn a jeho muži, ale také zvláštní agent FBI Thomas Sweeney vyslýchali podezřelého až do úmru a po několika dnech klidu si pro ně dojeli znovu.

Louis Werner byl suverén. Snad mu ke klidu pomohla praxe z hazardních her. Ale jeho kolega Gruenwald měl nervy nadranc. Přitom dostal takovou částku, o jaké se mu nikdy ani nezdálo. Úspěch mu stoupl do hlavy, a tak zřejmě vůbec neuvažoval, když udělal chybu, na kterou vyšetřovatelé tak dlouho čekali. Jednoho dne totiž zavolaal vedoucí personálního oddělení Lufthansa Air Cargo poručíku Ahearnovi, aby k němu co nejdřív přišel.

„Gruenwald požádal o formuláře stanby letenek,“ řekl.

„Jaké to jsou letenky?“ zeptal se poručík.

„S velkou slevou. Dostávají je naši zaměstnanci, když si zaknihují linku na pevný termín.“

„Kam chce letět?“

„Do Bogoty.“

„Tak do Kolumbie se mu zachtělo. Copak neví, že nesmí přes hranice?“

„Proto jsem vás zavolał, poručíku Ahearne.“

„Pokud vím, tak dostal asi před týdnem předvolání k výsledku poroty federálního soudu.“

„No vidíte, a teď se chystá na cestu i s manželkou.“

„Děkuju, že jste mě zavolał. Ty formuláře mu beze všeho dejte, ať si je vyplní.“

„Já jsem mu je už dal. Nemohl jsem mu to odmítnout a on je vyplnil.“

„Tak mi je ukažte, prosím.“

Nic podezřelého. Gruenwald si naplánoval řádnou dovolenou a měl odletět 19. února 1979 do Bogoty, kde chtěl se svou manželkou strávit čtrnáct dní. Šlo o hloupost, nebo o plánovaný útěk? V každém případě se podezřelý Gruenwald stal ještě podezřelejším.

Vrchní inspektor Carbone řídil vyšetřování z budovy FBI v Rego Parku. Wernera a Gruenwalda měl s partou spolupracovníků na starosti zvláštní agent FBI Thomas Sweeney.

„Dám na to krk, šéfe, že to byli ti dva všiváci,“ řekl vrchnímu inspektorovi. „Nikdo jiný se nevyznal uvnitř terminálu. A nikdo jiný taky nemohl vypnout poplašné zařízení.“

„To všechno víme, Tommy,“ řekl Carbone. „Jenže prokurátor chce na nás důkazy. Máme je?“

„Nemáme, šéfe. Ale budeme je brzo mít. Dojdu si pro Gruenwalda a vsadím ho do lapáku. Dostal předvolání k soudu a chtěl zdrhnout. Tak co? Až se párkrát vyspí na pryčně, změkne a bude zpívat jako slavík.“

Peter Gruenwald bydlel na Long Islandu ve vilové čtvrti, která dostala své jméno po někdejší pionýrské osadě Levittown. Dnes má kolem sedmdesáti tisíc obyvatel.

„Přijeli jsme pro něj ráno,“ řekl agent FBI Sweeney. „Když nás viděl, svěsil uši jako spráskaný pes. Pořád mlel svou: já nic nevím, nemám ponětí, co na mně chcete. Bylo mi jasné, že ho musíme zmáčkнуть. Věděl jsem, že Gruenwald není grázl jako ti z Burkovy party, ale co jsem měl dělat. Ten chlap se musel uvařit ve vlastní šťávě. Teprve pak jsme mu mohli nabídnout krásný život s novým jménem a s perfektními doklady.“

Potom se stalo to, co známe z detektivek. Kriminalista se chystá na dovolenou, rodina je připravena, všichni se těší na moře, vtom zazvoní telefon. Přesně to se přihodilo Edwardu A. McDonaldu, zvláštnímu prokurátorovi ministerstva spravedlnosti Spojených států těsně před vánočními svátky roku 1978. Na brooklynském břehu Hudsonu jsou v moderní budově okresního soudu kanceláře Eastern District Organized Crime Strike Force, což je zvláštní skupina zřízená pro potírání organizovaného zločinu. McDonald se prý právě dobře bavil na předvánoční oslavě zaměstnanců, když zazvonil onen pověstný telefon.

„Puccio,“ ohlásil se šéf Strike Force.

„Co se děje?“ zeptal se McDonald naivně.

„Mám pro tebe práci,“ řekl Thomas Puccio.

„Teď o vánocích? Mám už program.“

„To se nedá nic dělat. Svátky nesvátky, musíš na to jít.“

„A oč vlastně jde?“

„Ta loupež na Kennedyho letišti.“

„Lufthansa?“

„Právě ta.“

„Copak na to nemůžeš dát někoho jiného?“

„Nemůžu. Ty jsi můj první asistent. A ta věc není pro každého. Možná že mi jednou budeš děkovat, že jsem ti to dal.“

„To jsem zvědav, jak to vysvětlíš mé manželce.“

„To budeš muset udělat sám, Eddie.“

Práce kriminalistů je zajímavá, ale nebezpečná, nijak zvlášť placená, za to však bez pevně stanovené pracovní doby. Žádný z detektivů neví dne ani hodiny, kdy dostane rozkaz, aby nastoupil na případ. Když je třeba, tak se nespí, když není čas, tak se nejí, milenky detektivů se ohlížejí po jiných partnerech, manželky kriminalistů uvažují o rozvodu. A práce na frontě proti zločinu je navíc životu nebezpečná. To je jedna z mála věcí, které zobrazují televizní seriály pravdivě. McDonald byl jedním z mnoha bojovníků v první linii. Dostal rozkaz nastoupit, tak šel. I když se mu nechtělo, i když se těšil na vánoce, i když zorganizoval setkání spolužáků z fakulty právě na vánoční svátky. Mimořádně, jedině on sloužil na státní prokuratuře za necelých padesát tisíc ročně, všichni ostatní spolužáci měli vlastní advokátní kanceláře, kde vydělali třikrát čtyřikrát víc.

Patřil k nejzaměstnanějším právníkům. Už od studia na Bostonské univerzitě byl známý jako dobrý basketbalový hráč a spolehlivý dřič. Jeho předkové pocházeli z Irska, snad proto byli všichni McDonaldu jak houžev. Pod basketbalovými koši i při vyšetřování mu šlo o totéž: chtěl zvítězit, snažil se být první a dělal pro to všechno. Měl úspěchy, proto se stal Pucciovým prvním asistentem, šel nahoru, protože byl právník s fantazií a perfektními znalostmi. Začal o vánocích roku 1978, v lednu už pracovala zvláštní skupina na plné obrátky.

„Věděl jsem od počátku, že nejde jen o obyčejnou loupežnou akci, jakých se v New Yorku vyskytuje několik denně. To přepadení mělo perfektní organizaci. Stopy vedly zatím do neznáma, ale já jsem věřil, že je v pozadí mafie. Ukradené milióny totiž zmizely a šperky i drahé kameny také. Přestože všichni po uloupených dolarech pátrali, neměli jsme naději. Šlo o malé použité bankovky a ani jedna z nich nebyla registrovaná. Tak jsme si sedli s vrchním inspektorem Carbonem

a začali si povídat. Oba jsme věděli, že jsme zase na začátku. A tak jsme si dali předvést zatčeného Gruenwalda.“

Zapíral, vytáčel se, tvrdil, že nic neví, s loupeží nemá nic společného. Prostě opakoval ten obehnaný refrén, který vrchní inspektor Carbone už mockrát slyšel. Když situace vypadala zcela beznadějně, přišel prokurátor McDonald na spásný nápad.

„Pošleme ho na pár dní do věznice v Nassau County,“ řekl Carbonovi.

„Proč právě do Nassau County?“

„Protože je to věznice příslušná podle jeho bydliště, tak tam patří. Ale taky proto, že je plná negrů.“

Gruenwald to vydržel jen tři dni. Pak požádal vězeňského dozorce, aby ho předvedl před prokurátora McDonalda.

Když mu slíbili beztrestnost, řekl všechno. Mluvil o krádeži dvaadvaceti tisíc dolarů, o plánech na velkou loupež, při níž měli vydělat milióny, o hledání skupiny profesionálů, kteří by jejich nápad realizovali. Prozradil jména, pokud je znal, vyprávěl podrobnosti o organizaci přepadení. Všechno, anebo aspoň mnohé, se točilo kolem jeho kolegy v práci Louise Wernera, jediná cesta, jak získat důkazy pro žalobu, vedla přes něj.

Werner samozřejmě věděl, co se děje s Gruenwaldem, proslýchalo se dokonce, že objížděl některé z těch, kteří věděli o plánu na loupež, dokonce prý jim vyhrožoval, že bude zle, jestli jen ceknou. Souběh nečekaných okolností, kterým se říká náhoda, hraje v lidském životě značnou roli. Ani v kriminalistice tomu není jinak. Zazvonil telefon a ohlásila se Beverly Wernerová. Ještě téhož dne se sešla s agentem FBI Sweeneyem.

„Všechno mi to vyprávěl. Chlubil se, že on je ten geniální mozek, který všechno vymyslel.“

„Proč vám to říkal?“ zeptal se Sweeney.

„Aby mi ukázal, jaký je chlap, jak mu to myslí! Abych se divila, co všechno dokáže.“

„Přece spolu nežijete.“

„Právě proto se vytahoval. Abych pochopila, jak velkou chybu jsem udělala, když jsem mu dala kopačky.“

„Myslíte, že se svěčil ještě někomu, kdo by nám to mohl dosvědčit?“

„Ta jeho ženská.“

„Která ženská?“ zeptal se Sweeney.

„Ta kurva Janet Barbieriová.“

„Domníváte se, že by chtěla vypovídat?“

„Jak to mám vědět? Copak s ní chodím na kafe?“

„Vaše výpověď je pro nás sice velice zajímavá, paní Wernerová, moc vám děkuju, že jste přišla, ale pro soudní líčení nemá cenu. Jste ještě pořád jeho žena. Vy jste se přece nerozvedli?“

„Ne,“ přiznala.

„Tak proč všude říkáte, že už není váš manžel?“

Janet Barbieriová byla sice blondýna s krásnými vlasy, ale jinak nic moc. Chvilí dělala, jako že neví, o čem je řeč, ale prokurátor McDonald ji nechal povídat. Když už si myslela, že je z nejhoršího venku, postavil ji před porotu, která měla posoudit, jestli má prokuratura dost důkazů, aby mohla být vypracována žaloba. Tam na ni vychrlil všechno, co věděl od Wernerovy manželky, protože předpokládal, že se Werner chlubil oběma ženám stejným způsobem. A měl pravdu.

„Ano,“ kapitulovala nakonec Janet Barbieriová, „přiznal se mi, že spolupracoval s gangstery a že jim prozradil všechno, co potřebovali.“

„V noci 29. února 1979 za mrazu a ostrého větru si agenti FBI počkali na Louise Wernera na parkovišti před kuželníkem. Vyšel do spoře osvětleného prostoru s milenkou Barbieriovou a zamířil k mikrobuse, kterým jezdil.“

„FBI, Louisi Wernere, jste zatčen! Pojedete s námi,“ řekl jeden z agentů, kteří Wernera obklopili.

Janet Barbieriovou nechali nastoupit do tmavěmodrého forda s posuvnými dveřmi, Wernerovi nasadili železka a posadili ho do připraveného policejního vozu.

Druhý den ráno stál zatčený před prokurátorem McDonaldem a marně se snažil tvrdit, že se ničeho nezákonného nezúčastnil, o loupeži v prostorách terminálu Lufthansy pochopitelně ví, vždyť je tam zaměstnan, ale nemá s ní nic společného. Návrh prokurátora na spolupráci s policejními orgány zamítl a ještě se tvářil uraženě. Tak se McDonald rozhodl vytáhnout z rukávu trumf. Zvedl telefon a řekl:

„Přiveďte ho!“

Netrvalo dlouho a do kanceláře vstoupil Peter Gruenwald, doprovázený strážným.

„No a teď byste si mohli vyjasnit, jak to bylo,“ řekl prokurátor McDonald. „Domluvte mu, Petře, ať nedělá hlouposti, dokud je ještě čas. Teď se ještě můžeme dohodnout, pak už bude pozdě.“

Dívali se každý jinam. Gruenwald stál s hlavou svěřenou jako na pohřbu. Pak přiznal:

„Řekl jsem jim to, Lou. Všechno jsem jim pověděl. Nebudou nás soudit, budeme u procesu jen jako svědci. Já myslím, že je lepší spolupracovat, postarají se o nás.“

„Nevím, o čem mluvíš,“ odpověděl Werner a hleděl na svého komplice, jako by ho viděl poprvé.

Pane Wernere,“ řekl McDonald, „byl bych rád, kdybyste vyslechl moji radu. Vaše stanovisko není rozumné. Pan Gruenwald bude svědčit proti vám, nedostanete se z toho. Uvažujte proto o naší nabídce. Dokud platí.“

„Nevím, o čem mluvíte,“ opakoval tvrdohlavý Louis Werner, a tak ho prokurátor dal odvést do cely.

Když se později sešel vrchní komisař Carbone s McDonaldem u kelímku s kávou, uvažovali společně, proč Werner tak tvrdošíjně zapírá.

„Je to pitomec,“ řekl prokurátor, „nedokáže přiznat, že prohrál.“

„Já myslím, že si hraje na velkého šéfa. Chce ukázat komplicům, kteří běhají na svobodě, že je dostatečně tvrdý, aby vydržel výslechy a nic neprozradil. On si, podle mého názoru, doopravdy vsugeroval, že je vojevůdce, který dovedl pěšáky k vítězství. Všichni tihle pitomci si hrajou na toho vysloužilého plukovníka z filmu Liga džentlmenů. Ten chlap nám už nadělal starostí!“

„Až se parkrát vyspí na cele, tak bude mluvit jinak.“

Trpělivost a důslednost se v kriminalistice vyplácí. O tom se vrchní inspektor Stephen Carbone přesvědčil znovu. Tajní agenti sledující Jimmyho Burka zjistili, že před jeho vilou zaparkoval v noci křiklavě rudý cadillac Tommyho DeSimona. Chvilíček, co se bude dít, ve dvě hodiny zatelefonovali Carbonovi do bytu. Věděli, že se chystá dát namontovat do vozu pípátko, aby usnadnil práci partě, která byla pověřena hlídáním. Carbone dal souhlas, přijel, a k ránu, když se společnost rozcházela, zjistil, že u Burka nebyl jen DeSimone, ale ještě pár dalších chlapů, které ve tmě nemohl rozeznat. DeSimone je naložil a vyjel s vozem směrem k Brooklynu. Pípátko bezvadně fungovalo. Hlídači teď měli snadnější práci.

Vyšetřování se zastavilo na mrtvém bodě. Pak tajní agenti zjistili, že si Sepe koupil nádherný vůz Thunderbird a zaplatil za něj devět tisíc v hotovosti, což nebylo běžné. Frankie Burke dal za Lincoln Continental dvanáct tisíc dolarů v padesáti a stodolarových bankovkách. Bylo zřejmé, odkud peníze pocházejí. Ale ani jedna, ani druhá nerozumná koupě nebyla důkazem, že se ti dva zúčastnili loupeže na Kennedyho letišti.

A tak nebyly nic platné ani štenice ve vozech mafiánů, ani povídání se Sepem. Přivezli ho do kanceláře, snažili se mu vysvětlit, že všechno vědí, že by však ještě potřebovali některé údaje doplnit. Také jemu nabídli beztrestnost, když prozradí své komplice. Sepe neřekl ani ano, ani ne a požádal prokurátora McDonalda, aby mu povolil rozhovor s manželkou. Mezi čtyřma očima. Prokurátor souhlasil, Angelo Sepe s ní mluvil snad jen deset minut, pak se vrátil.

„Nevím nic, co by vám mohlo pomoci,“ řekl.

„Takže odmítáte vypovídat? Na to máte právo. Jsem však přesvědčen, že jste zahodil životní šanci,“ řekl prokurátor McDonald.

Když Sepa vyvedli, sešel se McDonald s vrchním inspektorem Carbonem.

„Radil se se svou ženou,“ řekl Carbone.

„Odkud to víte?“ zeptal se McDonald.

„Není důležité, odkud to vím. Řekl jí, že se chystá vypovídat, aby nedostal tak velký trest.“

„Navrhl jsem mu to.“

„Čekal to.“

„Tak proč šanci zahodil?“

„Manželka mu to poradila. Paní Sepeová se vyzná v tlačeni. Možná že jí někdo šeptal, co má říkat, když sem šla.“

„Myslíte Burke?“

„To nemusel být zrovna Burke. Mohl to být kterýkoliv kmotr. Mafie si tu záležitost hlídá.“

„A co mu tedy řekla?“

„Nevím, co mu řekla, ale snadno si to domyslím. Oni pořád ještě ctí zákon mlčení. Kdo promluví, zemře. Sepe ví, že by ho Burke potrestal. Burke je totiž venku, takže může všechno. A nebude se rozmyšlet, jestli dá odprásknout o jednoho víc.“

„Zaručili bychom mu přece ochranu.“

„Jako byste nevěděl, že mafie má prsty všude. Kolik jich oddělali přímo ve věznicích!“

Správně předvídal další průběh případu. Burke se opravdu rozhodl zbavit všech nepohodlných svědků. Kořist byla velká, podíly, které jako zálohu na pozdější vyúčtování vyplatil, byly pozoruhodné. Jenže s jídlem roste chuť. Jako mnozí jiní kmotři, uvažoval i Burke podle pravidla, že jedna a jedna jsou dvě. Čím méně podílníků, tím větší podíl.

Víme už, že Stax Edwards se ve skutečnosti jmenoval Parnell, že to byl černoch s téměř bílou pletí, že dělal v partě lupičů služku. Kdysi měl smůlu, chytili ho při krádeži úvěrových kartiček. Odsoudili ho a poslali do vězení. Tam se seznámil a později i spřátelil s Thomasem DeSimonem. Při přepadení terminálu Lufthansa Air Cargo si automobilový fanda a jeden ze zaměstnanců Rolf Rebmann všiml nablýskané dodávky, která čekala na kořist u nakládací rampy skladiště. Byl to nový tmavomodrý Ford Econoline 150.

Když bylo po všem a všichni se rozešli, zůstal v garáži, kde kořist překládali do osobních vozů, ještě Stax Edwards a onen ford. Měl s ním zajet do New Jersey a postavit ho do řady před lis, který udělal z každého vozu placatý balík pro železářnu. Měl jet přes Verrazano Narrows Bridge na Staten Island a pak dál až do přístavu Elisabeth, což je velké město ležící na dálnici číslo 95. Sedl do vozu a vyjel. Měl všechno za sebou, byl přesvědčen, že akce proběhla bez jediné chyby, těšil se, že je boháč. Už nebude mít starosti, jak zaplatit nájemné.

Ford Econoline 150 je krytá dodávka s posuvnými dveřmi, velká jako mikrobús nebo sanitka, s vnitřním vybavením luxusního osobního vozu. Jezdí s ní většinou obchodní cestující, kteří v zadní části vozí vzorky anebo rovnou nabízené zboží. Usedl za volant, kabina měla tónovaná skla, takže bylo vidět ven, ale ne dovnitř, pustil si rádio se stereofonními reproduktory, vyjel z garáže a pomalu, však měl dost času, projížděl poloprázdnými ulicemi. Bylo mu líto odvézt tak nádherný, téměř nový vůz do šrotu.

Projel přes most a na Staten Islandu si vzpomněl na přítelkyni. Noc se sice už nachýlila k ránu, ale zajel před činžák, zastavil a zazvonil. Přišla mu otevřít rozespálá, ale v zásadě ke všemu ochotná a Stax se začal chlubit. Nejdřív jí ukázal parádní vůz, kterým přijel, pak šel nahoru, zbytečně rychle se opil a začal se vytahovat, že má peněz jako želez. Jemu a pár jeho kámošům se podařil husarský kousek. Pak se pomilovali, snad ještě pili a možná že si trochu šňupli kokainu.

Když se Edwards někdy kolem poledne probral a asi ve dvě hodiny sešel dolů, že odjede, byl ford pryč. Dala ho odtáhnout hlídka. Parkoval na místě, kde bylo stání zakázáno. Edwards si uvědomil, že se dostal do průšvihů. Nevyměnil totiž na voze číslo, jak mu nařídili. Policajti museli ve fordě najít novou tabulku s newjerseyskou poznávací značkou.

Edwards byl sice v partě lupičů pátým kolem od vozu, věděl však, co provedl, a okamžitě pochopil, že ho čeká trest. Pronajal si garsonku v Ozone Parku, nastěhoval se do ní v noci a za světla nevycházel ven. Čekal, až se rozvířená hladina uklidní. Zatím se rozhodl, že se nikde neukáže a nikomu neotevře.

Kmotr Josep DiPalermo, zvaný Joe Beck, si zavolał jednoho ze svých pistolníků a nařídil mu, aby se dohodl s Tommym DeSimonem. Setkali se v restauraci v Queensu a DeSimone se dozvěděl, jaký dostal rozkaz.

„Nemůžu to udělat!“ bránil se.

„Rád bych věděl proč?“

„Je to můj přítel.“

„Právě proto vybrali tebe.“

„Známe se léta. Důvěřuje mi.“

„To je dobře. On totiž zmizel. Budeš si ho muset najít. Když seš jeho kámoš, tak tě k sobě aspoň pustí.“

„Řekni šéfovi, ať to dá někomu jinému.“

„Nesnaž se z toho vyklouznout. Je to rozkaz.“

Kmotr DiPalermo dobře věděl, že vyhlédnutý kat je přítelem oběti. DeSimone se podrobil sice nerad, ale uvědomil si, že nemá jinou možnost. Vypravil se do Staxova nového bytu, o němž snad jako jediný věděl. V pondělí 18. prosince 1978 zaklepal na Staxovy dveře. Nikdo neotvíral.

„To jsem já, Staxi, otevři,“ zavolał.

Poznal ho po hlase. Otevřel a pozval ho dál. Řekli si pár vět a Stax se otočil ke stolu, kde nechal stát láhev whisky. Ve chvíli, když byl zády k DeSimonovi, vytáhl návštěvník pistoli a jednou ranou mu prostřelil hlavu. Policisté, kteří druhého dne mrtvého našli, zjistili, že vražedná zbraň byla dvaatřicítka a podle toho, jak výstřel slyšel souseď, který telefonoval policii, měla pistole tlumič.

Po této události zmizel pátračům DeSimonův vůz s pípátkem a jeho majitel také. Až v neděli 14. ledna 1979 se dostavila na policejní stanici DeSimonova manželka, aby ohlásila zmizení svého muže.

„Kdy jste ho viděla naposledy, paní DeSimonová?“

„Předě dvěma dny.“

„To znamená v pátek dvanáctého?“

„Bylo to v pátek.“

„Co dělal, jak se choval?“

„Přiběhl domů a chtěl po mě pětatřicet dolarů. Hrozně spěchal.“

„Nevíte kam?“

„Neřekl mi nic. Odešel a od té chvíle jsem o něm neslyšela.“

Hledali ho, kde se dalo. Prohlíželi kuřry vozů zaparkovaných dlouhou dobu na nehlídaných odstavných plochách. Rozeslali popis zmizelého všem stanicím, včetně policejních služeben na letištích. Bezvýsledně. Jako by se nad ním země slehla.

Mafie používala několik vyzkoušených receptů, jak se zbavit nepohodlné mrtvoly. Zavražděnému zalévali nohy do betonu, případně ho umístili do plechového barelu a pak ho z člunu spustili na mořské dno. Jiné rovnou zabetonovali do základů na velkých stavbách. V poslední době se však objevila nová móda. Majitel delší dobu zaparkovaného vozu při otevření kufru zjistil, že v něm leží tlející mrtvola.

Detektivové pátrali ze všech sil, konfidenti v newyorském podsvětí měli otevřené oči, ale všechno, co se dozvěděli, byly jen a jen domněnky bez důkazu. DeSimone vraždou na sebe upozornil a stal se obětí pomsty. Před léty prý zavraždil jakéhosi mafiána a tenkrát zůstal nepotrestán. Teď musel dodatečně za svůj zločin zaplatit životem. Ať už vyšetřovatelé uvažovali tak či onak, nabízí se prostě, i když také nedoložené vysvětlení. Když mohl dát kmotr DiPalermo zavraždit neposlušného gangstera z Burkovy party, musel se s kmotrem napřed poradit. Burke dal souhlas, ale naznačil, že vrah neposlušného Staxe je rovněž nebezpečným svědkem. A tak se ho po dohodě zbavili, Burke měl o jeden podíl z loupeže víc. Nešlo o zanedbatelnou částku. Proslýchalo se, že odměny obyčejným pěšákům obnášely 150 až 200 tisíc dolarů.

Vyšetřovatelé si slibovali od soudního procesu připraveného na jaro 1979 bůhvíco. Ličení označené číslem 79 CR 89, Spojené státy americké proti Louisi Wernerovi, však nepřineslo nic pozoruhodného. Zahájili je 2. května 1979, vyslechli obžalované i svědky a nedozvěděli se víc, než věděli.

Pozoruhodná byla apatie, s jakou přijímal dění v soudní síni Louis Werner. Chvillemi se tvářil, jako by byl přesvědčen, že tuto při vyhraje, pak zas upadal do melancholie, vypadal bezradně. Ani jeho obhájce nejiskřil důvtipem. Vypadalo to, že žaloba nemá dost argumentů a obžalovaný neví, jak se bránit.

Když přišla na řadu svědkyně Barbieriová, účastníci procesu procitli z dřimoty. Svědkyně se třásla strachy a koktala, chvillemi se opírala o všechno, co bylo zrovna po ruce, zřejmě se jí točila hlava. Na otázky neodpovídala, aspoň ne na ty, které mířily přímo k věci. V březnu vypověděla před porotou přípravného řízení, že se jí Werner přiznal, že on je mozkiem geniální loupeže. Teď výpověď popřela. Vyhýbala se přímým odpovědím, a tak se porotci od ní nedozvěděli dohromady nic. Přesto se po dvou týdnech ličení, 16. března 1979, rozhodli uznat Louise Wernera vinným. Asi o měsíc později mu pak soudce přečetl rozsudek: patnáct let vězení a 25 000 dolarů pokuty.

Werner byl opravdu podivín. Kdoví co si myslel, kdoví co chtěl. Ještě před vyslovením rozsudku mu prokurátor nabídl poslední šanci. Dal ho předvést před přípravnou porotu federálního soudu a slíbil mu beztrestnost, když dopodrobna vyličí, jak to tenkrát bylo. Nepromluvil a dostal dalšího jeden a půl roku pro pohrdání soudem. Ani to s ním nehnulo. Beze slova a také bez naděje putoval s hlavou vztyčenou do vězení a mnozí měli dojem, že si hraje na hrdinu, který se jednou dočká slávy. Přitom si přece musel uvědomit, že je v očích normálních lidí sprostý zloděj a zločinec, který si zaslouží tvrdý trest.

Půl roku trvalo, než Lou Werner ve vazbě změkkl. Koncem roku 1979 se dal předvést k řediteli věznice a vzkázal prokurátorovi McDonalldovi, že bude vypovídat.

Ani toto pokání nestálo za nic. Louis Werner totiž dohromady nic nevěděl. Znal recept, jak ukrást milióny, a svůj

nápad dal dál. Jediný nový aktér, který se objevil na scéně, byl Joseph Manri. Louis Werner tvrdil, že přišel do styku pouze s ním.

„Podívejte se, pane prokurátore,“ řekl vrchní inspektor Carbone, „je to šance. Pošlu své lidi do ulic a po putykách, aby způsobili v podsvětí pořádnou paniku.“

„Chcete, aby říkali, že je Manri v nebezpečí?“

„Chci, aby se všichni dozvěděli, že ho Werner práskl.“

„A výsledek?“

„Začnou se bát. Manri je totiž jediná stopa, která vede k Burkovi.“

„Ten dostane strach.“

„Především se bude bránit a tím sám vyvolá mezi svými lidmi zmatek. A ještě jedna věc. Manri se v roce 1977 zúčastnil loupežného přepadení, při němž zastřelili policistu. Dosud se skrýval. Myslím si, že teď vypluje na hladinu.“

„Jen aby ho Burke nepřidržel pod vodou,“ řekl prokurátor McDonald. Měl pravdu. Wernerovo přiznání, že s Manrim jednal o plánu loupeže, to byl rozsudek smrti. Věděli to členové gangu, ale také kmotři ve vedení mafie. A určitě se o tom dozvěděl také Manri. Jemu to však už nebylo nic platné.

Ve středu ráno šel nedaleko Mill Basinu v Brooklynu jakýsi kluk do školy a všiml si zaparkovaného dvoudveřového buicka. Kdoví proč se podíval dovnitř. Ve voze spali dva muži. Chlapec už chtěl odejít, když si všiml, že jeden z nich má obličej od krve. Řekl o svém nálezů ve škole, kterýsi učitel zavolal policii. Ti dva mrtví byli Joseph Manri a Robert McMahon. Vrah nebo vrazi je zastřelili několika ranami do týla.

Byla to zase jedna z typických vražd uvnitř zločinecké organizace. Mafie se neštítala ničeho.

Další na řadě byl Paolo LiCastri, sám nelitostný zabiják, pocházející ze Sicílie. Našli ho náhodou necelý měsíc po Manrim a McMahonovi na opuštěném staveništi, uprostřed hromad smetí a nepotřebných věcí. Měl na sobě jen kalhoty, boty i košili mu někdo vzal.

Vyšetřování se stále častěji zastavovalo před překážkami. Přes obrovské úsilí detektivů a přes dílčí úspěchy se Carbonovi nepodařilo zajistit svědky. Sotva se totiž jeho lidé dostali některému na stopu, někdo se postaral, aby zrádce nepromluvil. Typickým příkladem byl Louis Cafora. Dlouho s ním vyjednávali, dlouho odolával pokušení. Ujistňovali ho, že ho vezmou pod ochranu, když se rozhodne vypovídat, slíbili mu, že mu dají nové doklady a dopraví ho do bezpečí, kde v klidu a dostatku bude i s manželkou žít jako počestný občan. Když nakonec slíbil, že se kolem čtvrtého pátého března dostaví na 113. revír, došlo ke změně programu. Bílý cadillak, Louis Cafora a jeho manželka beze stopy zmizeli a nikdo je už nikdy nespatriil. Tak jako Tommyho DeSimona.

Koncem ledna odešel Martin Krugman jednou kolem poledne ze svého kadeřnického krámků, v němž měl ilegální sázkovou kancelář, a už se nevrátil. Později donesli Carbonovi detektivové sice neověřenou, leč pravděpodobnou zprávu, že ho kdosi vzal na výlet malým soukromým letadlem a daleko nad mořem vyhodil ze dveří.

„Tak a máme tady další vraždu,“ řekl vrchní inspektor Carbone prokurátorovi.

„Proboha ne!“ zvolal McDonald.

„Martin Krugman, Louis Cafora a jeho manželka, Stax Edwards, Manri a McMahon, Paolo LiCastri, DeSimone. A teď...“

„Kdo je to?“

„Zřejmě Theresa Ferraraová.“

„Cože?“

„Moře ji včera v noci vyplavilo na břeh.“

„Kde?“

„V New Jersey. Našli ji tam ráno na pláži. Neměli ponětí, kdo je mrtvola zkroucená v bedně. Patologové si s tím hráli několik dní a laboratoř a registračka taky. Pak přišli na to, že jde o majitelku kosmetického salónu z Long Islandu. Ta před několika týdny najednou bez vysvětlení a bez rozloučení opustila podnik, přítelkyni, s níž se setkala v restauraci, řekla, že má schůzku se známým v protějším lokále, nechala u ní kabelku a požádala ji, aby pro ni přišla, kdyby se do deseti minut nevrátila.“

„Zřejmě měla z něčeho strach,“ řekl McDonald.

„Z někoho! A oprávněný! Do lokálu vůbec nedošla. Přítelkyně ji hledala a ohlásila zmizení na policejní stanici. Jenže po pohřešované nezůstala jediná stopa. Až teď.“

„Tak ještě Teresa Ferraraová.“

„Devátá oběť.“

„Ale kdo je vrahem?“ zeptal se spíš sám sebe prokurátor McDonald. Byla to sice jen řečnická otázka, ale inspektor Carbone byl přesvědčen, že na ni zná odpověď.

„Není podstatné,“ řekl Carbone, „kdo vraždil, ale kdo vraždy objednal. Jasně je, že v pozadí je Burke a Vario. Odstranili všechny, kteří nás mohli přivést na stopu. Berou nám svědky jednoho po druhém. A rozsévají strach. Každý z těch, kdo byli zavražděni, má něco na svědomí. Martin Krugman měl před několika lety průšvih s kokainem a dostal za to jen podmínku.“

„Kde ho soudili?“

„V Nassau County. Ta podmínka jim byla podezřelá. Ti chlapi se pořád navzájem podezírají. Měli pocit, že se Krugman dostal ze šlamastiky, protože slíbil, že bude donášet. A teď ho sejmuli.“

„Měli další důvod k podezření,“ řekl prokurátor.

„Nebo McMahon a Manri. Víte, co se povídá? Že dostali z toho balíku od Burka jen po padesáti tisících. Remcali, když se dozvěděli, kolik bylo v kartónech, a chtěli na kmotrovi větší podíl. Měli si to rozmyslet. Dal je odkráglovat, aby měl pokoj a aby se zbavil možných práskačů. Když se někdo cítí ukřivděný, má jen krok k úvahám o pomstě.“

„Je to svinstvo!“ řekl prokurátor.

„To vím dávno. Jenže ještě větší svinstvo je, že proti nim nemáme dost důkazů, abychom je mohli poslat za mříže. Vezměte si Burka. Sotva vyšel z kriminálu, tak je zase v sedle. A zatím jsme na něj krátkí. Má milióny a nepotřebuje je přát, protože jsou čisté. A ví, že má nad náma navrch a klidně se nám směje.“

Mnozí z podílníků na výnosu loupeže byli už pod drnem. Přežil Henry Hill, nad nímž kmotr Burke držel ochrannou ruku, snad proto, že spolu kdysi začínali. Angelo Sepe také přežil vraždění účastníků. Protože byli kamarádi, dostal Henry Hill od kmotra Burka dozajista tučný podíl. Zdá se, že věděl, jak s ním naložit. Nebyl v obchodu omamnými drogami začátečníkem, tak použil kapitál, který mu spadl z nebe, a investoval peníze do nákupu levného kolumbijského zboží. Byl šéfem dobře prosperující distribuční sítě, měl tedy naději, že vydělá na investici několik set procent.

Snad mu úspěch a nenadálé štěstí zamotaly hlavu, Henry Hill se začal chovat jako maharádža. Nejdřív si dal zařídit byt ve stylu milionářského bordelu: obrovská elektronicky řízená postel s matrací plněnou vodou, vytápěnou podle nařízeného programu. Stroboskopické osvětlení, které i z nejbanálnější postelové scény udělalo grotesku s trhavými pohyby. Kvadrofonická hudba a bar jak kostelní varhany. Všude zrcadla, barevná, obyčejná a jen z jedné strany průhledná. Koberec s pěticentimetrovými chlupy. A vůně jak v tureckém harému.

Na posteli s rozměry malého jeviště se setkával s ženami všech barev, všech mravů, se střízlivými, opilými, zdrogovanými nebo přehnaně exaltovanými. Vypadalo to, že se dočista zbláznil. Protože bral drogy, s nimiž obchodoval, měl na psychiatrii jen krůček. Jimmy Burke se o orgiích dozvěděl někdy na jaře 1979 a přišel k Hillovi nečekaně na návštěvu. Co viděl, vyrazilo i jemu dech. Hill často nevěděl, co dělá, byl tedy nespolehlivý, a tím nebezpečný; jeho společník Mazzei jakbysmet.

Jimmy Burke investoval značnou částku do obchodu s heroinem a Hill mu dosud, podle úmluvy, vyplácel nemalý podíl na zisku. Když kmotr viděl, jak to s jeho chráněncem jde dolů, rozhodl se, že s ním skoncuje. Neměl však příležitost realizovat svůj plán. Nejen on věděl o pohádkových ziscích Henryho Hilla a o jeho rozmařilém životě. Ještě přesnější informace měla policie. Byli mu už pár týdnů v patách.

Začátkem listopadu 1979 se u náměstka okresního státního prokurátora Nassau County Richarda Brodera ohlásil detektiv poručík Daniel Mann z policejní stanice Nassau County Police Department a požádal o rozhovor mezi čtyřma očima. Nassau County je sice ještě plně zastavěná oblast velkého New Yorku, ale přece jen vzdálená asi pětadvacet kilometrů od přelidněného Manhattanu.

„Sledovali jsme je dost dlouho a teď bychom je už konečně měli zmáčkout,“ řekl poručík Mann.

„Máte dost důkazů?“ zeptal se prokurátor Broder.

„Jsem o tom přesvědčen.“

„Jako šéf oddělení pro potírání obchodu s drogami byste měl vědět, co říkáte.“

„Odposlouchávali jsme telefony všech špiček.“

„To vím. Dával jsem vám k tomu souhlas.“

„Je to obrovská organizace, stovky lidí. Tahají ten koks přes hranice, jak se jim zachce, ředí ho a prodávají po ulicích a po putykách. Je to miliónový byznys.“

„Kdo ten spolek vede?“

„Henry Hill.“

„Mafie?“

„Pravděpodobně. Tak velkou lumpárnu by sám nedal dohromady. Lítají v tom milióny i desítky miliónů.“

„Má partnery?“

„Určitě. Ale zatím známe jen jednoho. Jmenuje se Paul Mazzei.“

„Talián?“

„Podle jména jo.“

„Měli jsme ho tady někdy?“

„My ne, ale v rejstříku má zápis: trest za pašování drog. Takže je z oboru.“

„A jak se zdá, drží se řemesla.“

„Přitom jde nahoru jak raketa.“

„Jaké máte důkazy? Mimo těch nahraných telefonátů.“

„Našli jsme ve smetáku odhozené letenky kurýrů. Je jich aspoň tučet. Podle nich se dá přesně zrekonstruovat, kudy ta karavana táhla a kdy který z velbloudů převážel kontraband.“

„Velbloud?“

„No, jo! To je moje označení pro holky, které ten koks pašují buď na svém těle, nebo v příručních cestovních kabelech. Většinou se jim v podsvětí říká muly.“

„Kolik znáte prodavačů?“

„Zatím čtrnáct.“

„Kudy to zboží tahali?“

„Tahají! Ten proud se nezastavil. Jde to z Kolumbie lodí na Floridu, většinou přes Key West, ale taky jinudy na pevninu a pak už dál, jak se dá. Stopa se nedá vysledovat. Ten strom má bezpočet větví a větviček.“

„Co pašují?“

„Všechno. Kokain, heroin, amfetaminy, quaalude a marihuanu.“

„Jak se o nich bavili?“

„Většinou jako kupovali a prodávali trička. Ošoupaný trik, který zná každý kluk. Ale oni si jsou strašně jistí. Mají prachy a myslí si, že můžou všechno.“

„Bohužel mají pravdu. Máte ponětí, kdo by mohl být jejich šéf?“

„Mluví o něm jako o Irčanovi.“

„Irů je v New Yorku jako v Kanadě veverek.“

„Jenže tenhle Ir je Jimmy Burke. Dobrý kámoš Henryho Hilla a zřejmě taky společník v tom miliónovém byznysu. Víte přece, kdo je Jimmy Burke?“ zeptal se poručík.

„Čtu noviny. Myslíte si, že by mohla existovat souvislost mezi Lufthansou a touhle kokainovou cestou?“

„Obrat těch darebáků, teda roční obrat, se odhaduje na víc než půldruhého miliónu dolarů. Do takového byznysu je zapotřebí balík peněz. A Burke i Hill ho mají.“

Nešli si pro ně hned. Celých pět měsíců je ještě sledovali, aby se dostali na stopu ostatním. Dozvěděli se, že Hill je šéfem rozvětvené sítě. Je tak drzý, že dokonce skladuje větší množství kokainu ve vlastním domě. Přišli ho zatknout, prohledali každý kout, našli dostatečné množství omamných drog, aby ho mohli postavit před soud. Henry Hill byl v zuboženém stavu. Navykl si na kokain a nemohl bez drogy žít. Snad proto krátce po zatčení, když se bez kokainu dostal do krize, nabídl prokurátorovi spolupráci, prý řekne všechno, co ví.

Henry Hill nebyl nováček. Prokurátor Broder si prostudoval jeho spisy, zatčený totiž nebyl vyšetřován poprvé, a zjistil, že se vždycky držel. Při minulých výsledcích neprozradil ani jedno jméno. Konečně bylo to logické, kdyby byl v minulosti jmenoval Burka, Varia nebo kteréhokoli z kmotrů mafie, dávno by nebyl mezi živými. Teď ho po výsledku pustili, to podle předpisu museli, a on udělal jediné, co mu zbývalo. Šel za kmotrem Burkem a poprosil vedení mafie o pomoc.

Sešli se v restauraci v horkém létě 1980 a Henry Hill podal Burkovi koncept žaloby, kterou mu doručili z prokuratury. Kmotr pozorně četl, pak mu papíry vrátil a řekl:

„Špatné. Moc špatné.“

„A co tedy mám dělat?“

„Jo, hochu, to nevím. Kdo je ten CI 22*)?“

„Nemám ani páru. Třeba takhle označují odposlech.“

„Jo, to určitě! Před kým si kecal? Vzpomeň si, kdo byl u tebe na mejdanu, když ses chlubil, kolik vyděláváš. Znáš tě jak své boty, seš bedna dřevěná. Tu makovici máš už docela vylízanou.“

„Že by to byl Germaine?“

„Robert Germaine? Takový eso? Copak nevíš, že v roce 1972 udělal miliónový tah v luxusním hotelu Pierre na Manhattanu? Ten přece nebude prodávat koks.“

„Mladej Robin!“

„Ten cucák?“

„Byl jednou u mě. Je to jeden z našich nejlepších prodavačů.“

„Tak si měl rozmyslet, co žvanil. A ty, pitomče, taky.“

Kronikáři této prozatím největší americké loupeže bankovek Volkman a Cummings popisují zásah Jimmyho Burka takto: Baron vzal telefon, vytočil číslo starého Roberta Germaine, slavného lupiče a člena mafie, a smluvil si s ním schůzku v jedné z mafiánských restaurací na Manhattanu. Tam mu mezi hlavním chodem a moučníkem oznámil, že jeho syn je práskač, dal se dohromady s policajty a musí být za zradu potrestán.

Mrtvolu našli s prostřelenou hlavou na kterémsi staveništi v Queensu. Policie nezjistila, kdo je vrahem, detektivové totiž nenašli žádné použitelné stopy. Jen jediné se později zjistilo a policejní důstojníci to otci zavražděného při pozdějším zatčení řekli. Jeho syn nebyl policejním konfidentem.

Kmotr Burke kolem sebe rozeséval smrt a nebyl výjimkou. Pohlaváři mafie se zbavovali nepohodlných svědků nejkratší a nejjistější cestou. Nyní byl na řadě Henry Hill. Vyšetřovali ho pro nezákonný prodej drog, řekli mu a také napsali, jaké proti němu mají důkazy. Pochopil, že ho zahnali do slepé uličky. A protože se bál přítele Burka, zvolil jedinou pro něj nadějnou cestu. Někdy v září 1980 se přihlásil na FBI a řekl, že chce spolupracovat.

„Budete vypovídat?“ zeptal se ho agent FBI.

„Budu.“

„Byl jste členem gangu, který vyloupil skladiště Lufthansy?“

„Na otázky budu odpovídat až v přítomnosti svého advokáta. A teprve potom, až dostanu záruku beztrestnosti,“ řekl, co mu poradil jeho obhájce.

Každý narkoman se dostane do krize, když nemá drogu. Když přivedli Hilla z cely k prokurátorovi McDonaldovi, třásl se na celém těle a vypadal jako lidský vrak. Nebyla s ním kloudná řeč. Nedokázal se soustředit. Blábolil, že mu nikdo nerozuměl, jeho snaha vypovídat nevedla k ničemu. Tak ho prokurátor poslal zase zpátky, řekl mu, aby se dal do pořádku a aby příště přišel s advokátem.

Ani odklad výsledku nebyl nic platný. Henry Hill byl sice ochotný vypovídat, ale o loupeži a o těch, kteří ji provedli, moc nevěděl. A tak se zatím snažil zbytečně. Nikdo, ani prokurátor Nassau County Broder, k němuž se později dostal, mu nechtěl zaručit beztrestnost, dokud neumožní policii získat důkazy, které by doložily vinu kmotra Burka. Tak nakonec stál začátkem roku 1981 před soudcem v Nassau County a chystal se vypovídat. V této fázi případu však došlo ke kompetenčním sporům. Prokurátor Broder cítil šanci dostat se na první stránky novin a získat popularitu. To ve Spojených státech znamená obvykle rychlou kariéru. McDonald však zpracovával případ dřív a předvídal možnost dostat se konečně k důkazům proti Burkovi.

Když se dva hádají, třetí se směje. Tím třetím byl Henry Hill. Ve Spojených státech existuje zákonná možnost zaručit svědkovi vypovídacímu v řízení proti organizovanému zločinu a především proti mafii beztrestnost. V minulosti použili této výsady na příklad Joe Valachi, Vincente Teresa a v poslední době Tommaso Buscetta. Všichni skončili ve vězení. Existuje však možnost, že se důležitý svědek dostane pod ochranu agentů FBI, ti mu dají nové doklady, zajistí mu nové bydliště a vyplácejí mu měsíční příspěvek. Takový svědek, dobře ukrytý a strážný, je pak k dispozici úřadům a

vystupuje v procesech. Tak byl i Henry Hill nakonec povolán, aby svědčil proti svému dlouholetému příteli Burkoví.

V srpnu 1980 zahájili proti němu vyšetřování pro porušení předpisů podmíněného propuštění. Jimmy Burke opustil bez svolení kurátora území státu New York a podle výpovědi svědka Henryho Hilla odjel na Floridu, aby se tam setkal s kmotrem mafie Paulem Variem. Tam předal zástupci rodiny Lucchese smluvený podíl z loupeže v terminálu Lufthansy. To byla bída s nouzí a Burke se smál. Když nemají nic víc, může být s takovým obviněním spokojen.

Henry Hill si snad zvykl na život bez drog, anebo se natolik zotavil, že mu začal pracovat mozek. Na leccos si začal vzpomínat. Nutila ho k tomu další okolnost. Strach z Burka. Věděl, že nebude mít ani minutu klidu, dokud se kmotr, kterého prodal, neocitne za mřížemi. Dobře věděl, jak se Jimmy dovede mstít. A tak si vzpomněl na vraždu, kterou měl Burke na svědomí.

Mrtvolu našli v neděli ráno 18. února 1979 v Brooklynu. Ta víceméně opuštěná část pobřeží je vlastně velkým smetištěm, také se těm haldám nepotřebných věcí a vraků aut říká v podsvětí „The Pit“ – díra. Mrtvého objevily děti, kdosi zatelefonoval na policejní stanici, na místo činu okamžitě vyjeli dva nejzkušenější detektivové jedenáctého oddělení pro vyšetřování vražd seržant James Shea a Robert Kohler. Mrtvola, zmrzlá na kost, newyorská zima je v únoru nejhorší, ležela v opuštěném obytném voze, který měl ve střeše dost velkou díru. Dostal se mrtvý do karavanu právě tímto otvorem?

„Tak povídejte, hoši,“ pobídl je poručík ve službě, když se vrátili zmrzlí jak drozdi.

„Máme eso v rukávu, šéfe,“ řekl Shea.

„Já vám to řeknu od začátku, stejně byste se pak vyptával,“ navrhl Kohler a pokračoval, „je to totiž opravdu gól, šéfe.“

„Nedělejte si legraci, chlapi. Tak co se vlastně stalo?“

„Jednak tam ležel hezky dlouho. Byl tvrdý, že jsme ho ani nemohli otočit. Je zřejmé, že ho tam někdo dotáhl, když už byl po smrti,“ řekl Kohler.

„Proč?“ zeptal se poručík.

„Protože měl na zádech všechno možné smetí, jak se na něj přitom nachytalo,“ vysvětloval Shea. „Ruce i nohy spoutány, to vypadá na mafii, a na krku strangulační stopy. Zřejmě ho škrtili, než ho odpráskli.“

„Jo, a v obytném voze nebyla ani kapička krve. Tak už ho tam zřejmě přivezli zmrzlého. Rány na hlavě! Něčím ho praštili a z nosu mu taky tekla krev.“

„Vypadá to, že ho sejmuli v koupelně. Kolem krku měl omotaný ručník, zabalený byl ve špinavé froté osušce a navíc ve žluté dece.“

„A tohle jsme u něj našli,“ řekl Kohler a položil na stůl plastický pytlíček s notýskem uvnitř. „Jak jsme ho šacovali, tak jsem přišel na to, že má něco v kapse. Ale neměl to v kapse, poručíku, měl to zašitý pod podšívku. No, a podívejte se na tuhle adresu, šéfe.“

Zalistoval, našel v kapesním telefonním seznamu písmeno B a ukázal prstem na spodní řádek.

„Ale podívejme se,“ divil se poručík, „to je ale překvapení. James Burke, Howard Beach, Queens. Tak tomuhle se, pánové, říká bomba.“

„Vy ho snad znáte, šéfe?“ smál se Kohler.

„A vy jste ještě neslyšeli nic o Baronovi?“ řekl poručík.

Všichni ho znali a všem šel už hezky dlouho na nervy. Loupil a vraždil, před jejich očima vyrostl v jednoho z nejmnocnějších newyorských kmotrů a nikdo se mu nemohl dostat na kůži. Vždycky měl neotřesitelné alibi, pokaždé se ze všeho vyvlékl. A policisté vypadali jako parta kluků, kteří si hrají na vojáky. Teď měli šanci ukázat, co dovedou. Oba, Kohler a Shea, byli přesvědčeni o tom, že vrahem je kmotr Burke.

„Měli jsme samozřejmě štěstí,“ prohlásil Shea později novinářům. „Takový důkaz, jako je notýsek s adresami a telefonními čísly, vám nepadne z nebe každý den. Tak jsme si nejdřív vybrali z telefonního seznamu adresu zubního lékaře. Popsali jsme mu mrtvého, ukázali jsme mu fotky, on řekl, že je to jeho pacient a jmenuje se Richard Eaton. Jenže my jsme šli po jeho stopě a zjistili jsme, že se jmenuje Richard Richards. Zubař řekl, že si ho bude pamatovat do nejdelší smrti, do ordinace s ním totiž chodila jakási sexbomba v norkovém kožíchu. Zřejmě to byla profesionálka, protože provokovala lidi v čekárně, ale i zubaře. Najednou se jí jako kožích rozepnul a ona pod ním neměla ani krajkové slipy.“

Naložili zubaře do vozu, odvezli ho do márnice a on potvrdil, že mrtvý je Richard Eaton. Oba detektivové si však všimli, že akce doktora nadmíru vzrušila, a pátrali po příčině rozčilení. Jmenoval se skutečně Richard Richards, byl majitelem restaurace v newyorské čtvrti umělců Greenwich Village a byl to všemi mastmi mazaný podvodník. Jaký vztah měl však k zubaři? Chodil k němu jen jako pacient, když potřeboval opravit plomby? Při dalším pátrání se zjistilo, že velmi bohatý zubař, který žil v přepychu jako princ, svěřil darebákovi větší částku peněz, které jeho prostřednictvím hodlal výhodně investovat. Zubař přišel o značnou část svých úspor.

Richards sehrál v Burkově účasti na loupeži významnou roli. Proto bylo pravděpodobné, že ho zavraždil nebo dal zavraždit Burke. Čím déle se zabývali minulostí podvodníka, tím víc byli o tom přesvědčeni. Jenže to museli nejdřív dokázat. A tak se vydali po stopách minulosti zavražděného.

Hospoda v Greenwich Village mu nevynášela. Topil se v dluzích a zřejmě si půjčoval u některého z kmotrů mafie na vysoký úrok. Finančnímu úřadu dlužil daně za dva roky. Tak se rozhodl hospodu prodat. Koupila ji parta gangsterů. Oficiálním majitelem se však stal jakýsi Thomas Monteleone, původem ze Sicílie. Byl členem mafie, to se o něm vědělo, měl s kmotry výnosné styky. Ve skutečnosti byl šéfem podlounické organizace, která z Kanady pašovala do Spojených států omamné drogy.

Podnik, který koupil v Greenwich Village, nebyl jeho jediným. Monteleonovi patřil také Players Club na Floridě, na předměstí Fort Lauderdale. Hospoda sice nestála za nic, ale Shea a Kohler, kteří se do Fort Lauderdale vypravili, zjistili, že mezi časté návštěvníky podniku patřili prominenti jako Paul Vario a James Burke. V Players Clubu se scházela elita

mafie, když bylo třeba dohodnout se na společných akcích nebo se podělit o výtěžek. Jednou se na Floridě objevil také podvodník Eaton, ve skutečnosti Richards. Dozvěděl se, že Players Club je na prodej, že o podnik projeví zájem jakýsi Paul Vario a James Burke. Podvodník zavěřil příležitost a hned začal připravovat akci.

Nejdřív se sešel s oběma kmotry a snažil se udělat na ně dobrý dojem. Uměl to, bylo to vlastně jeho povolání. Zahrál poctivého džentlmena na jedničku, získal si důvěru kmotrů, kteří hledali šikovné investiční možnosti, aby nemuseli přechovávat výnos z loupeže na Kennedyho letišti doma pod slámníkem.

Eaton si zahrál na majitele realitní kanceláře, domluvil se s Monteleonem, nabídl ke koupi Players Club s podrobným plánem, jak na podnik rychle zbohatnout. O provoz by se pánové vůbec nemuseli starat, všechno zařídí odborník. Peníze, které by do obchodu vložili, by se obracely velice rychle, lze počítat asi tak s trojnásobným ziskem za měsíc, z každých sto tisíc dolarů bude tři sta tisíc. Podnik bude především fungovat jako rozdělovna kokainu, který přichází z Kolumbie na Floridu. Burke se nedal dlouho přemlouvat, potřeboval se co nejrychleji zbavit horkých peněz, tak se s podvodníkem dohodl a přinesl mu čtvrt miliónu dolarů jako první vklad do obchodu.

Detektivové Shea a Kohler se pouštěli za každou maličkostí, aby se při vyšetřování vraždy dostali aspoň o kousek dál. Bývalá vedoucí hospody v Greenwich Village si vzpomněla, že jednou se v lokále objevil jakýsi Richards a tvrdil, že on je od této chvíle šéfem podniku. Doprovázeli ho dva muži, jeden z nich se jmenoval Burke. Hledali souvislosti s mafií, snažili se vypátrat, co se přihodilo mezi dvěma zločinci, mezi Richardsem a Burkem, ale dlouho se nemohli s vyšetřováním hnout z místa. Přitom bylo vysvětlení zcela prosté.

Jimmy Burke, všemi mastmi mazaný mafián, který vyrostl na newyorských ulicích a vysokou školu absolvoval v kriminále, naletěl podvodníkovi Richardsovi. Dřív nebo později totiž zjistil, že mu Players Club vůbec nepatří, že není ani vedoucí osobností, ale ani členem žádné gigantické organizace prodávající drogy, že je to prostě mrcha proradná. Zmátl ho a utekl se čtvrt miliónem dolarů. A tak si ho kmotr Burke našel nebo dal najít a poslal ho na onen svět. Nejdřív mu řekli, že je veš, pak ho k smrti zmlátili, nakonec mu rozbili hlavu, vyvlekli jeho bezvládné tělo ven, naložili ho do auta, pro jistotu mu prostřelili lebku a hodili ho na smetišti do opuštěného obytného přívěsu s proraženou stěchou. Bylo to pravděpodobné vysvětlení. Jenomže jim stále scházelo to nejdůležitější: důkaz, který by soudce uznal za dostačující.

Henry Hill vyrostl mezi spodinou z uličníka na zločince. Teď byl pyšný na to, jak ho agenti FBI střeží, jak si ho váží, jak je důležitý. Pochopitelně že ho schovávali a každých pár dní ho převázeli na novou adresu. Nakonec pro něj našli nepříliš velkou chatu v Pensylvánii nahoře v horách Pocono Mountains. Kdosi řekl, že gangster Henry Hill měl inteligenci osmiletého chlapce. Trávil dny se svými strážci, a protože dobré jídlo bylo jeho koníčkem, vařil sobě i jim speciality z celého světa. Agenti FBI měli zatím jediný úkol: povídat si s ním a vytáhnout z něj, co se dá.

Dlouho trvalo, než si vzpomněl. Novina však stála za to. Jednou večer oznámil strážnému, že Martina Krugmana zavraždil Jimmy Burke. Mrtvolu zahrabal ve sklepě pod podlahu. A přidal ještě další dvě mrtvoly, kterých se potřeboval zbavit. Hned druhý den, v sobotu, se v ulicích kolem Robertova výčepu objevily policejní vozy, strážníci uzavřeli prostor okolo budovy, technici vpadli do sklepení a začali prohlížet jednu místnost po druhé. Nemuseli dlouho hledat, v uhelném sklepě našli čerstvě vykopanou jámu. Byla prázdná. Jimmy Burke se včas dozvěděl, že Henry Hill zpíva a podle toho se zařídil. A na bezpečném místě ukrývaný Hill dostal strach. Věděl, že ho čeká trest.

Prohlídky sklepení se mimo jiné zúčastnil i zkušený detektiv Hernandez. V době, kdy došlo k loupeži, ještě nesloužil, vrátil se pár dní po přepadení a hlásil se do služby u vedoucího vyšetřovacího oddělení kriminální policie okresní prokuratury v Queens, poručíka Rema Franceschiniho.

Hernandez pracoval dost dlouho pod krycím jménem na letišti, aby se vyznal v tamních poměrech. Po celou dobu dokázal utajit své poslání a po dařilo se mu vniknout mezi mafiány, kteří měli v rukou režii nezákonných akcí. Od počátku byl přesvědčen o tom, že loupež byla dílem Burkova gangu.

„Proč si myslíš, že to musel být právě Burke?“ zeptal se poručík Franceschini.

„Nikdo jiný by tak velkou věc nedal dohromady. A pak, vím, co se mezi mafiány povídá.“

„A co se povídá?“

„Že vzal kmotry na hůl.“

„Jel v tom ještě někdo jiný?“

„Od papeže až po faráře. Každý musí dostat svůj desátek.“

„Konkrétně.“

„DiPalermo.“

„Kokainový král? Co ten s tím má společného?“

„Mafie je trust, v němž všechno souvisí se vším. Prý se někde u lahvičky barbery chlubil, že tu velkou věc udělali jeho kluci.“

„To je sice zajímavé, ale k přiznání to má daleko.“

„Jenže to ukazuje, odkud vítr fouká. A kmotr Lucchesovy rodiny Antonio Corallo prý řádl jako pominutý, že se na něj Paul Vario vykašlal.“

„Tak Tony Ducks taky?“

„Na tak velkém tahu se chce svést každý. A Tony Ducks má možnosti donutit ostatní, aby ho respektovali.“

„Že by mu taky dali podíl?“

„To nevím. Ale dozvěděl jsem se něco jiného. Odposlechová četa vyrozuměla z rozhovorů, v nichž mafiáni používají zakódovaných pojmů, že John Gotti měl před loupeží hezky hluboko do kapsy, ale hned potom rozjel na Manhattanu několik nezákonných heren.“

„Ruleta?“

„Jo. Ruleta a Black Jack. Prý se tam točí velké prachy.“

„Dobře, chceš to už dávat dohromady?“ zeptal se poručík.

„Zatím ještě ne. Máme čas. Hraje se tam o balík a ten nespadne z nebe. Gottiho part'ák prohrál za noc osmdesát tisíc a nějaký pasák, kterého viděli předtím v Burkově společnosti, si koupil z výlohy perfektní fáro Lincoln Continental.“

„Já nevím, že ti Siciliani musejí mít lincolny.“

„A červené.“

Žádná romantika kriminálních seriálů. Hernandez se pustil do té nikdy nekončící mravenčí práce. Sestavoval střípek ke střípku, od každého z konfidentů zaslechl aspoň něco málo. Hrabal se v minulosti podezřelých, zvažoval dané možnosti, hledal i mezi prodáváči drog. Dobře věděl, že newyorské podsvětí je organismus, kde jedna událost navazuje na druhou, snažil se proto zjistit co nejvíc o všech zavražděných nebo zmizelých.

Al Capone byl jedním z největších zločinců historie. Nakradl mnohamilionový majetek a zavraždil nebo nechal zavraždit desítky nepohodlných, nakonec ho však mohli postavit před soud pouze pro daňový podvod a on si šel sednout do tehdejší věznice Alcatraz na ostrůvku nedaleko břehu San Franciska. Jimmyho Burka dostali policisté podobným způsobem. Něco prozradil Henry Hill a něco jeho přítelkyně Judy Wicksová, policisté vyslechli ještě další podezřelé. Nakonec měli v ruce výpovědi, dokazující, že Burke a jeho pomocníci podpláceli baseballové hráče nejméně šesti mužstev, aby prodali zápas. To samozřejmě přinášelo sázkovým kancelářím obrovské zisky. Ve falešné hře vystupovaly známé osobnosti: Henry Hill a Paul Mazzei s přáteli, bratři Perlové a samozřejmě Jimmy Burke.

V pondělí 8. září 1980 byl pro zvláštní agenty FBI šťastný den. Jeden z nich, Thomas Sweeney, přijel v Pittsburghu společně s agentem tamější expozitury FBI Jamesem Byronem k bytu podezřelého Ricka Kuhna. Tomu v poslední době přicházely prostřednictvím společnosti Western Union větší peněžní zásluky. Překvapili ho, bombardovali ho otázkami a jemu vůbec nenapadlo, že může podle platných předpisů odmítnout odpovědi. Po pár minutách se přiznal k manipulaci s výsledky baseballových zápasů a prozradil aspoň některé z triků.

Jimmyho Burka zatkli v červenci 1981 a 27. října ho postavili před trestní senát v největší soudní síni v budově federálního soudu v Brooklynu. Mnozí čekali senzaci. Zejména novináři. Ti předpokládali, že porotci budou rozhodovat o vině či nevině šéfa bandy a jeho pomahačů, kteří uloupili na Kennedyho letišti víc než osmimilionovou kořist. Senzace se nekonala. Před soudem se nesmělo hovořit o loupeži, obžalovaným kladl prokurátor za vinu pouze spiknutí a podvody v sázkové branži.

Hlavním svědkem byl známý baseballový hráč, shodou okolností také Sweeney, ale James, z mužstva Bostonské univerzity. Dosvědčil, že obžalovaní manipulovali s výsledky zápasů, aby získali podvodnou cestou vysoké výhry. Na první pohled bylo vše jasné, ale soudní líčení se stejně táhlo skoro čtyři týdny. Teprve 23. listopadu 1981 se porotci odebrali do vyhrazené místnosti, kde se celých dvaadvacet hodin radili. Pak jejich předseda prohlásil, že porota shledala všechny obžalované vinnými ve smyslu obžaloby. Dne 23. ledna 1982 poslal soudce Jimmyho Burka na dvacet let do vězení.

Odsouzený kmotr mafie si určitě nemyslel, že mu policisté dají ve vězení pokoj. Detektivové, ale i agenti FBI dál pátrali po pachatelích loupeže, ale hlavně po důkazech proti Jimmymu Burkovi. A tak se stále vraceli ke svědkovi, kterého měli po ruce, a Henry Hill znovu promluvil. Vzpomněl si totiž na případ Richarda Eatona a v souvislosti s ním prohlásil:

„Burke se nemazlí s nikým, kdo mu stojí v cestě.“

„A Eaton se proti němu postavil?“

„O tom se vůbec nedá pochybovat, To byl podraz jak hrom.“

„My ale potřebujeme důkaz, že ho oddělal.“

„Ten vám na stůl nenaservíruju, ale jedno vám můžu říct. Kdysi jsem se ho na Richarda Eatona zeptal. Vzpomněl jsem si na něj v souvislosti s nějakým kšeftem s koksem a víte, co mi Burke tenkrát řekl? Že tu svinu prašivou sejmul.“

„Nepamätujete si, kdy vám to řekl?“

„Někdy v březnu 1979.“

Vražda Richarda Eatona nebyla v podsvětí událost mimořádná a z právního hlediska nešlo ani o federální zločin, spadající do kompetence FBI. Ani Edward A. McDonald, ani zvláštní agenti FBI Thomas Sweeney nemohli Hillovu výpověď použít. Ovšem moc se hodila detektivu Kohlerovi a jednomu z nejslavnějších newyorských policistů Josephu Coffeyovi z New York City Police Departmentu. Ten vedl vyšetřovací tým bojující proti mafii a proslavil se odhalením spolupráce kmotrů s Vatikánskou bankou Istituto per le opere di religione na finančním podvodu v hodnotě téměř miliardy dolarů. *)

Ale ani Kohler, ani Coffey si zatím Hilla nevypůjčili k výslechu. Nechtěli, aby se Burke ve vězení dozvěděl, že jsou na stopě jeho zločinu. Teprve koncem roku 1983 si pro Hilla došli. Neslibovali si od jeho výpovědi bůhvíco. Ale čím déle se ho vyptávali, tím víc věřili, že je korunním svědkem pro příští proces proti vrahovi Burkovi. Mnohé, co Hill říkal, zapadalo do toho, co oni sami mezitím zjistili. Dosud jim však scházely některé souvislosti.

Od chvíle, kdy se v roce 1979 objevila Eatonova mrtvola, zpracovával případ zástupce brooklynského státního návladního John Fairbanks. Kohler ho navštívil a referoval mu o Hillově svědectví. Ale vražda Richarda Eatona patřila ke všedním případům newyorského podsvětí a málokoho vzrušovala, když si mafiáni vyřizovali své účty pistolemi. Prokurátorovi Fairbanksovi připadalo Kohlerovo nadšení přehnané. Navíc nebyl přesvědčen o serióznosti svědka. Takový jako on se může při soudním líčení otočit zády a vypovědět něco jiného než předtím. A Burke mohl podplatit další, koupit si přízeň policajtů, mnohé mohl zastrašit.

Proces Spojené státy proti Jamesi Burkovi zahájili na jaře 1984. Od samého počátku nešlo nic podle předpokladu. Obhajoba podala návrh na psychiatrické vyšetření korunního svědka Hilla a to nedopadlo zrovna nejlépe. Hill byl narkoman a bylo možné označit ho za přinejmenším labilní osobnost. Jako hlavní svědek nebyl důvěryhodný. Také soudní znalci se nemohli shodnout v určení příčiny Eatonovy smrti. Jeden tvrdil, že nastala podechlazením, druhý byl přesvědčen, že ho uškrtili, že zemřel na následky udušení.

Burkův obhájce Anthony Lombardino dělal, co mohl, aby zostudil korunního svědka Hilla. Vypočítal jeho hříchy, vyjmenoval jeho neřesti, obvinil ho z nemravnosti, z obchodování drogami i z narkomanství, ale nebylo mu to nic platné. Nepomohly ani ošklivé přezdívky, které mu dával. Dva týdny se snažil marně.

V lednu 1984 odsoudili kmotra mafie k dalším čtyřicetiletým vězení. Baron Burke se teď mohl spolehnout, že se do konce života na svobodu nedostane. Jeho dobře ukryté a chytře investované milióny, ukradené v terminálu Lufthansa Air Cargo na Kennedyho letišti, mu už nebyly nic platné.

Mnozí se domnívali, že zatčením Jimmyho Burka akce proti jeho gangu končí. Agenti FBI ani Eastern District Crime Strike Force, či Port Authority of New York and New Jersey však nesložili ruce v klín. Podle sdělení mluvčího New York City Police Departmentu se situace na Kennedyho letišti zlepšila. Sami přepravci se postarali o dokonalejší bezpečnostní opatření, vytvořili vlastní skupiny ozbrojených hlídačů, v nichž sloužilo dost bývalých policistů. A FBI i policejní sbory se spojenými silami znovu daly do boje proti newyorské mafii a organizovanému zločinu vůbec.

V noci 18. března 1983 se policejním technikům podařila obtížná akce. Kmotři mafie byli staří rutiněři. A tak stále ještě zůstávali skryti za kulisami, protože se proti nim nenašly důkazy. V tuto noc, mimochodem přišlo jako á konve, se konala výroční oslava popelářů z oblasti Nassau-Suffolk. Jejich odbory, jako ostatně i mnohé jiné, řídila mafie. A tak se na okázalý mejdan na Long Islandu dostavil i jeden z mocných kmotrů Salvatore Avelino mladší z mafiánské rodiny Lucchese. Té totiž patřila soukromá organizace popelářů na Long Islandu, v níž měl značné slovo také kmotr Paul Vario starší.

Avelino jezdil luxusně vybaveným černým jaguárem, v němž odbýval porady a důležitá jednání. Rychlý vůz projížděl newyorskými ulicemi, na rohu jedné přistoupil slušně oblečený pán, na druhém zas jiný, při průjezdu labyrintem ulic a dálnic se složitými nadjezdy a výjezdy dostávali pěšáci mafie instrukce a kápoové se dozvídali podrobnosti o připravovaných akcích. Avelino byl přesvědčen, že vyžrál na policii. Ta mohla sice namontovat štenice do jeho telefonních přístrojů, mohla je přilepit přísavkami vystřelenými na dálku na zdi domů a odposlouchávat, co se za jejich stěnami povídá, ale nemohla se dostat do jeho vozu. Ten totiž byl ve dne v noci strážěn.

Policejní technici mu přesto byli stále v patách a čekali jen na vhodnou příležitost. Ta se jim nabídla oné studené březnové noci. Uvnitř se všichni hlučně bavili, muzika vyhrávala, strážci na parkovišti měli skrz naskrz promáčené boty, nebylo divu, že se po půlnoci šli dovnitř ohřát a napít. To byla pro policejní techniky ona dlouho očekávaná chvíle. Připlížili se k opuštěnému vozu a během několika minut do něj namontovali miniaturní vysílačku s pípátkem. Od té chvíle byl vůz Salvatora Avelina pod policejním dohledem. Nemohl se ztratit na křižovatkách, pískání elektronického čidla prozrazovalo, kudy jede. Téměř desítka dobře kamuflovaných policejních vozů, vybavených nahrávacími přístroji, sledovala pojízdnou pracovnu.

Avelino byl v hierarchii newyorské mafie důležitou osobností. Ne bez významu však byla i skutečnost, že čas od času dělal řidiče kmotrovi Lucchesovy rodiny Antonioví Corallovi. A právě pěšáci měli největší podíl na loupežích zboží či peněžních záselek na Kennedyho letišti. Proto byly rozhovory těch dvou tak cenné. Proto se technikům skupiny Organized Crime Strike Force státu New York povedl husarský kousek. Když ke druhé hodině po půlnoci usedl Salvatore Avelino do svého vozu, sledovala ho nenápadná dodávka a policejní technici ho nepustili z poslechu.

Celých pět let už trvalo intenzivní tažení proti organizovanému zločinu, stovky policistů sledovaly příslušníky pěti mafiánských rodin. Odposlech Avelinova jaguára však umožnil získat důkazy o tajných operacích. A tak už začátkem roku 1983 mohli agenti FBI zatknout devět významných kmotrů a předat je prokurátorovi. Také Antonio Corallo, který se dosud vždycky dokázal včas potopit, proto mu přezdívali Tony Ducks (Kačer), byl mezi nimi. Sám se přiznal v Avelinově jaguáru, a technici rozhovor natočili, že zorganizoval úplatkovou akci, aby se jeho lidé dostali do vedení organizace odvážející odpadky z Long Islandu. Kdo popeláře diriguje, má velkou moc. Stačí totiž zorganizovat nebo nařídít dvou až třídenní výpadek odvozu odpadků a život v městě je ochromen. Zvlášť, když k nátlakové akci dojde v létě.

Coralla soudili v Suffolk County, kde rovněž obžalovali Avelina. V dubnu 1983 dostal Corallo slabý infarkt, stáhl se do pozadí a vedení mocné mafiánské rodiny předal Avelinovi. Když se však později dozvěděl, že příčinou neštěstí byl vlastně Avelinův vůz, upadl jeho majitel v nemilost.

Také Paul Vario starší ležel v únoru 1985 na klinice po infarktu. Tam se dozvěděl, že detektivové z McDonalldovy Eastern District Strike Force zatkli jedenáct dalších mafiánských pohlavárů. Nastal soumrak newyorských kmotrů. Stanuli před soudem a byli odsouzeni.

V roce 1986 vydali ve Spojených státech pod titulem The Wiseguy (Výkuk) paměti Henryho Hilla, které pro něj sepsal Nicholas Pileggi. V nich se objevily i některé skutečnosti, obsažené v této rekonstrukci případu z Kennedyho letiště. Henry Hill prý žije pod novým jménem kdesi ve Spojených státech. Stal se z něj slušně placený profesionální svědek. Vypovídal snad ve všech procesech vedených proti mafiánům. Lze tedy říci, že se dostal ze svízelné situace poměrně dobře. Ne tak ostatní.

Dlouho přežíval na svobodě syn uvězněného kmotra Burka Frank. Jako většina potomků „velkých“ otců neměl však snadný život. Stále se snažil dokázat příslušníkům newyorského podsvětí, že je stejně dobrý jako jeho otec, a vůbec se mu to nedařilo. Potloukal se mezi gangstery, živil se krádežemi, které dohromady nic nevynesly, pokoušel se vydělat peníze na omamných drogách, ale nic mu nevycházelo. Pak udělal onu osudnou chybu, které se málokdo ze zločinecké branže dokáže vyvarovat.

Jednou v noci se v Brooklynu zapletl do nepříjemné přestřelky. Když se objevila policie, včas skočil do vozu a ujel. Ale jiný policejní vůz ho sledoval, dohonil, dva policisté ho zastavili, svědkové si zapamatovali číslo jeho vozu a vypověděli, že byl na místě přestřelky. Frankie ztratil nervy a vytáhl na policisty pistoli. To byl jeho konec. Odsoudili ho a také on skončil za mřížemi.

Ze staré party zůstal Angelo Sepe. A v newyorském podsvětí se vědělo, že vydržel a nepromluvil, i když se prokurátor

Edward McDonald a jeho vyšetřovatelé sebevíc snažili. Ale ani to Sepovi nepomohlo. Byl přísluhovačem svého kmotra. Bez něj neznamenal nic. Pokoušel se o menší akce na vlastní pěst, ale málokdy za něco stály. Pár měsíců žil z podílu, který dostal za účast na loupeži na Kennedyho letišti, pak se stal překupníkem heroinu, ale neměl pro samostatnou práci vlohy. V létě 1984 už na tom byl tak mizerně, že bydlel v nejhorší čtvrti Brooklynu. V napůl rozvaleném činžáku obýval sklepní místnost za to, že tu pracoval také jako domovník. Pár let prý v temné díře s výhledem na chodník bydlel s mladičkou milenkou, která ho neopustila, ani když už neměl na kořalku.

Když mu bylo nejhůř, dal se na odporné řemeslo, známé už ze středověké historie. Na bohaté kupce, vracející se z trhu, číhali u silnic lapkové a obírali je o peníze. Angelo Sepe začal přepadat prodavače drog a bral jim peníze. I podsvětí má svá pravidla a prohřešek proti nepsaným zákonům se nepromítá. Bylo jen otázkou času, kdy některý z okradených požádá mafii o pomoc.

Nejdřív mu jen pohrozili. On však nepřestal. Navíc se dopustil ještě další chyby. Když ho v létě 1984 zatkli, protože zase někoho okradl a policisté ho při tom chytili, začal se při výslechu chvástat. On není jen tak ledajaký zlodějíček, byl členem bandy, která před lety provedla tu velkou loupež na Kennedyho letišti. Trpěl velikášstvím, nebo si chtěl vyrovnat pocit méněcennosti za dlouhá léta zlodějské bídy? Byl blázen, že se dobrovolně přiznal? Ani jedno, ani druhé: Angelo Sepe věděl, že tento trestný čin je už od loňského roku podle zákona promlčen, že tedy nemůže být za účast na něm postaven před soud.

Soudce ho skutečně nepotrestal, o to se postarali jiní. Když v létě 1984 okradl dalšího prodavače heroinu a ten si šel stěžovat šéfovi, objevili se 19. července za dveřmi Sepova bytu dva muži, zaklepali a žádali, aby jim otevřel. Jednoho z nich Sepe poznal po hlase. Odemkl. Vešli a odstřelili ho. Pak ještě objevili v přístěnku jeho milenkou a zavraždili ji také. Říkalo se, že ho k trestu odsoudil jeho někdejší kmotr a ochránce Jimmy Burke.

Šperky a drahé kameny z lupu se nikdy nenašly. Nepodařilo se objevit ani bankovky. Vraždy Paola LiCastriho, Roberta McMahoma a Josepha Manriho zůstaly neobjasněny. Aspoň v policejních spisech. Také mrtvolu Louise Cafory a jeho manželky, právě tak jako Thomase DeSimona se nenašly. Ani násilná smrt Teresy Ferraraové nebyla potrestána. Mrtvola Martina Krugmana se také neobjevila, a tak jeho žena musela čekat až do roku 1986, kdy byl úředně prohlášen za mrtvého, teprve pak dostala od pojišťovny 135 000 dolarů z manželovy životní pojistky.

John Gotti dal v roce 1985 zavraždit kmotra Cambinovy rodiny Paula Castelllana a kandidoval na jeho místo. Paula Varia staršího odsoudili v roce 1984 pro porušení předpisů podmíněného propuštění na čtyři roky. Podle posledních zpráv ležel delší dobu ve vězeňské nemocnici. James Burke, zvaný Baron, sedí ve vězení Lewisburg v Pensylvánii a nemá naději, že se někdy dostane na svobodu.

Na Kennedyho letišti se krade a loupí dál, i když, jak je zřejmé ze statistických údajů, už daleko méně.

Obsah

Případ téměř dokonalé vraždy	5
Případ nebezpečně velkého muže	38
Případ detektiva Higginse	51
Případ prozíravé macechy	59
Případ lásky k ošklivé holce	67
Případ anděla jménem Jo	76
Případ masožravých rostlin	102
Případ tajemné krokodýlí farmy	111
Případ zloděje aut	120
Případ Kate Arringtonové	128
Případ krásného rváče	138
Případ hrobníkova pošetilého snu	147
Případ vraždy na inzerát	157
Případ lovce žen	210
Případ velikonoční neděle	223
Případ dobrého špatného svědomí	235
Případ posedlého Muvona	250
Případ nebezpečného Casanovy	258
Případ chlapa jako pařez	280
Případ zklamané bardámy	287
Případ ze sanatoria v Bel Repos	301
Případ parádní loupeže	311

*) Případ Pierra Jaccouda je podrobně zpracován v knížce V. P. Borovičky: Velké kriminální případy, I. díl, Praha 1987

*) Confidential informat – konfident, pozn. aut.

*) Případ je podrobně zpracován v knize V. P. Borovičky: Mafie, Praha 1985, 1991